Od konce světa uplynulo pět set let a skřítkové jsou zase tady!

ZNAMENÍ RUN

JOANNE HARRISOVÁ

KNIŽNÍ KLUB

Dobrodružný příběh prodchnutý atmosférou severských ság

Teď stála na samém okraji ohniště.
„Dávej pozor, kam šlapeš," radil jí ledabyle, „pokud se nechceš dostat co nejrychleji do Podsvětí."
„Jen chviličku," odpověděla a zadívala se do žhnoucího hrdla. Do výbuchu zbývaly jen zlomky vteřiny. Maddy cítila pach žhavé páry, cítila, jak se jí jemné chloupky v nose krabatí. Oči ji pálily, ruce se třásly, když si chystaly prsty do tvaru Ýru.
„Maddy, buď opatrná," ozval se Loki.
Ze dna jámy se začínal zvedat řev horkého vzduchu, jak se podzemní řeka hnala vzhůru v proudu tavících se kamenů. Pak jámu zakryje oblak páry a o vteřinu později z otvoru vyletí sloup hořícího plynu a popela. Maddy jen doufala, že si to načasovala správně.

ISBN 978-80-242-2057-4
9 788024 220574
www.euromedia.cz

knižníweb
www.knizniweb.cz

Znamení run

Joanne Harrisová

KNIŽNÍ KLUB

Přeložila Marcela Nejedlá

RUNEMARKS
Copyright © Frogspawn Ltd, 2007
Cover illustration and map of the Nine Worlds
copyright © David Wyatt, 2007
Other illustrations copyright © Random House 2007
Translation © Marcela Nejedlá, 2008

Published by arrangement with Random House Children's Books, one part of the Random House Group Ltd.
Copyright of the Czech edition © Euromedia Group k. s., 2008

ISBN 978-80-242-2057-4

Pro Anouchku

Poděkování

Z celého srdce děkuji věrným válečníkům, kteří mi stáli po boku v průběhu všech dobrodružství a nehod, které provázely tuto knihu. Jennifer a Penny Luithlenovým, Peteru Robinsonovi, Christianovi, který knihu četl jako první, Philippě Dickinsonové, mým fantastickým redaktorům Sue Cookové a Nancy Siscoeové, Davidu Wyattovi za ilustraci na obálce a Rachel Armstrongové za publicitu. Mé P. A. Anne, která řídí můj život, Markovi, který řídí webové stránky, a Kevinovi, který řídí všechno ostatní. A největší vděk pociťuju ke své dceři – Anouchka mě vytrvale otravovala celé čtyři roky, dokud jsem tenhle příběh nedokončila k její úplné spokojenosti.

MAPA DEVÍTI SVĚTŮ

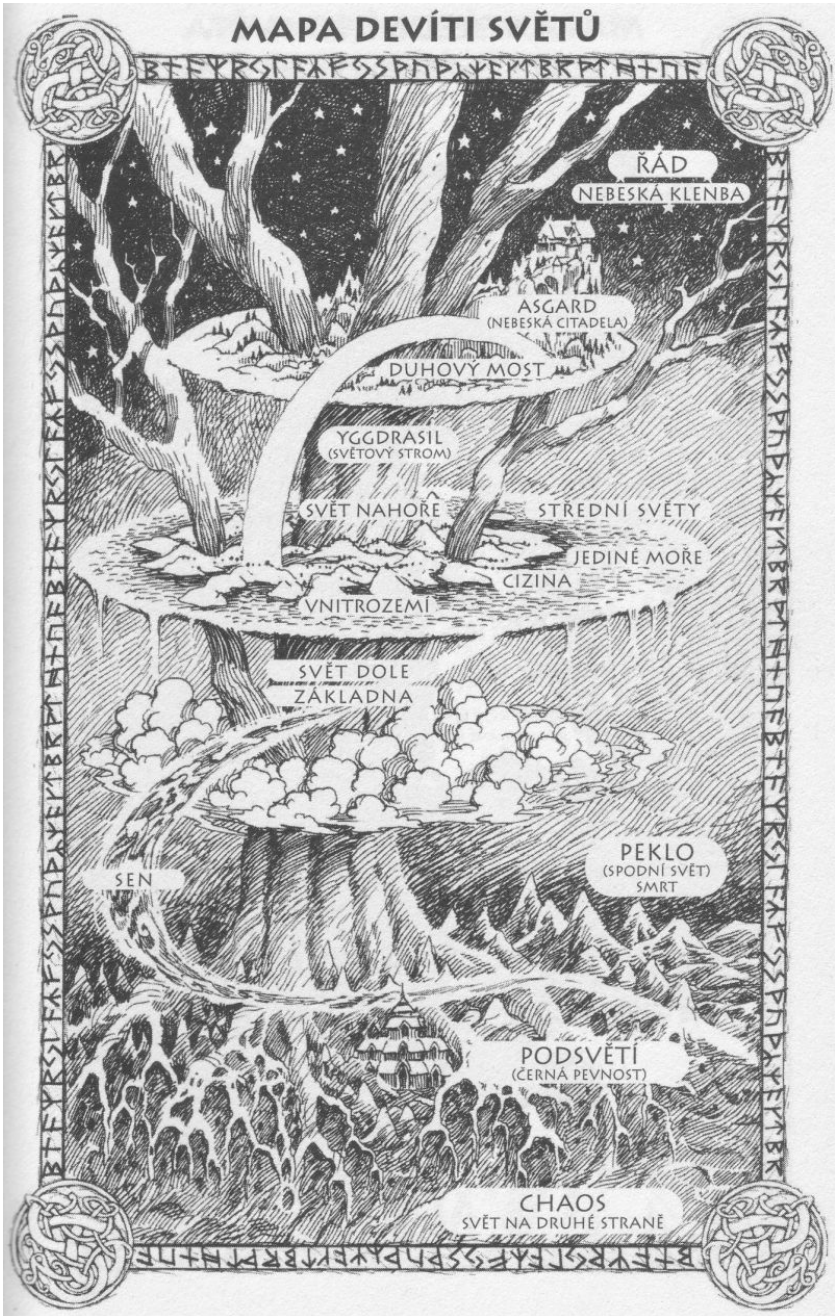

MAPA STŘEDNÍHO SVĚTA

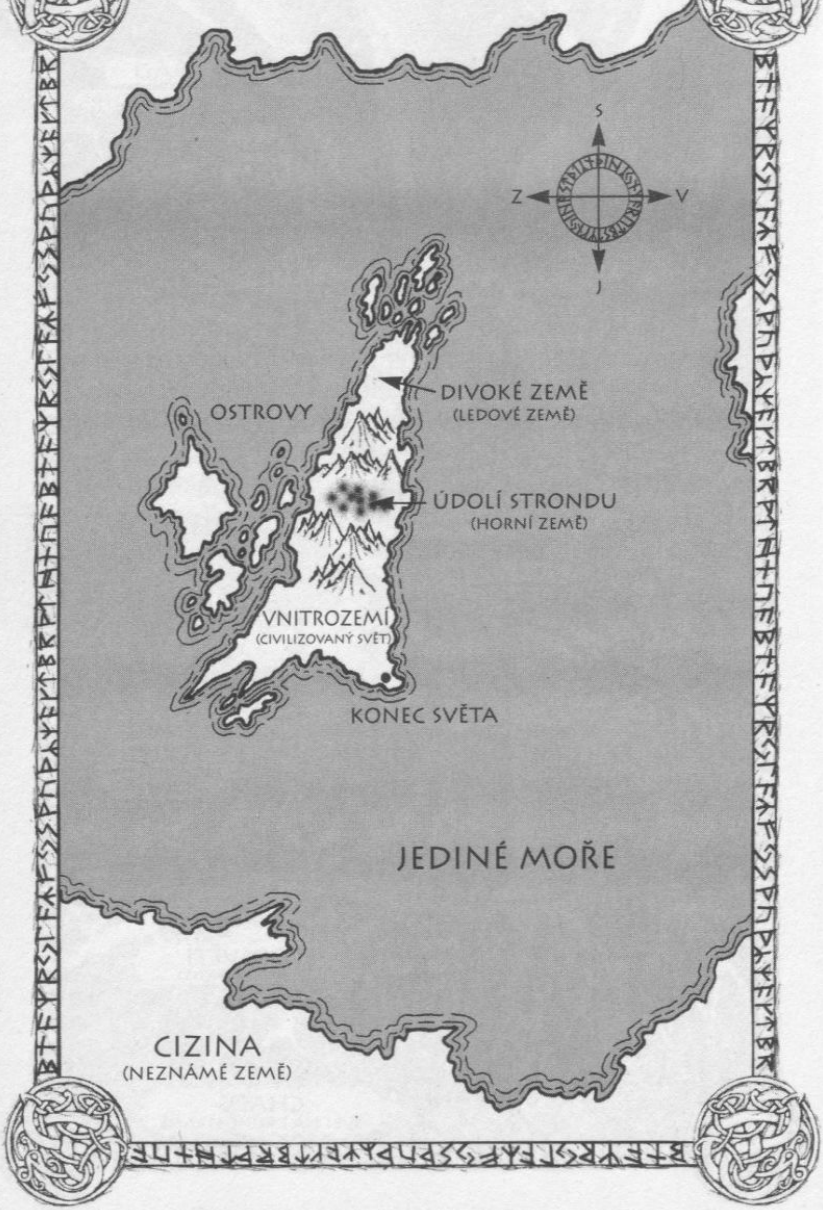

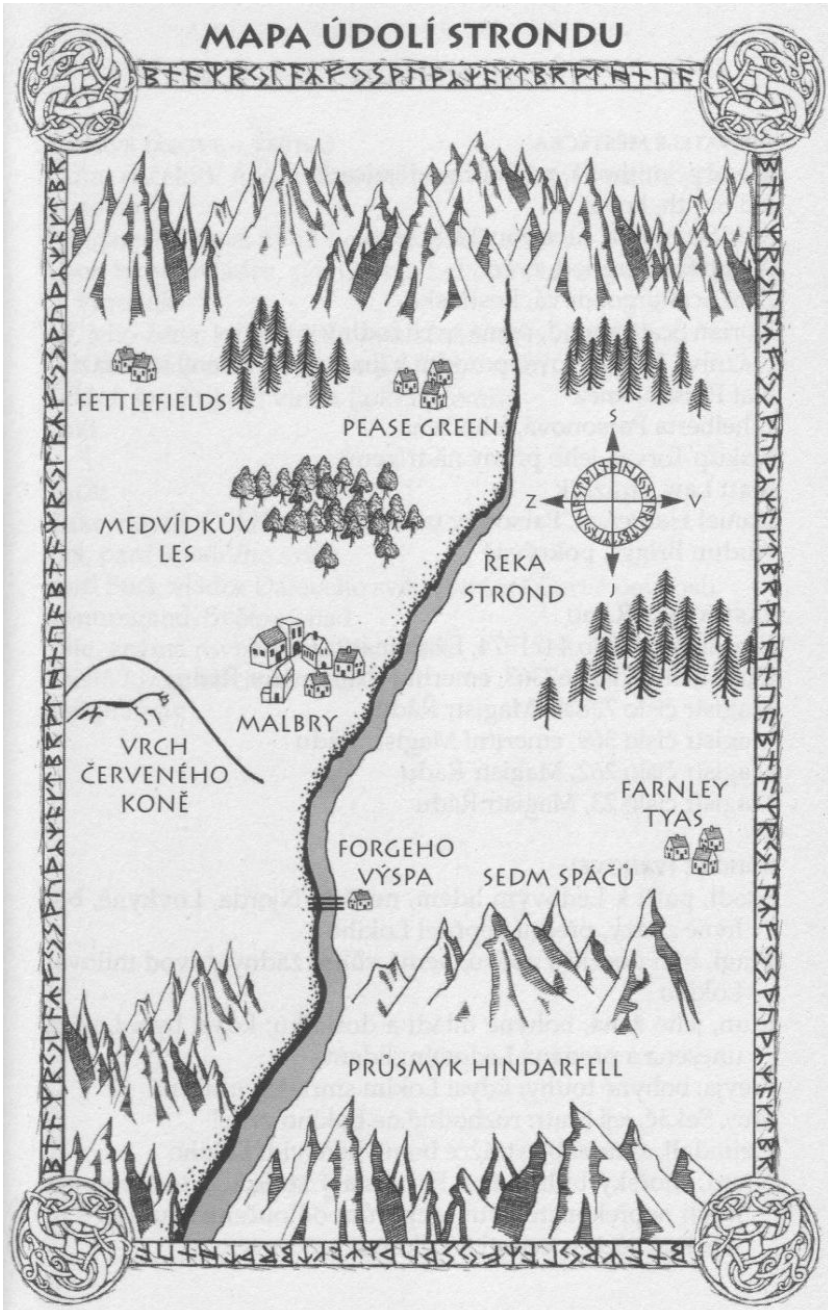

POSTAVY

obyvatelé městečka

Maddy Smithová, místní čarodějnice
Jed Smith, kovář
Mae Smithová, hloupoučká kráska
Adam Scattergood, rváč
Paní Scattergoodová, hostinská
Dorian Scattergood, černá ovce rodiny
Bláznivá Nan Feyová, porodní bába s pověstí ženy s fantazií
Nat Parson, kněz
Ethelberta Parsonová, jeho žena
Biskup Torval, jeho přímý nadřízený
Matt Law, strážník
Daniel Hetherset, Parsonův učedník
Audun Briggs, pokrývač

zasvěcenci Řádu
Examinátor číslo 4421974, Examinátor Řádu
Examinátor číslo 67363, emeritní Examinátor Řádu
Magistr číslo 73838, Magistr Řádu
Magistr číslo 369, emeritní Magistr Řádu
Magistr číslo 262, Magistr Řádu
Magistr číslo 23, Magistr Řádu

bohové (vanové)
Skadi, patří k Ledovým lidem, nevěsta Njorda, Lovkyně, bohyně zkázy; přední nepřítel Lokiho
Bragi, bůh poezie a zpěvu; nemá vůbec žádný důvod milovat Lokiho
Idun, jeho žena, bohyně mládí a dostatku; kdysi byla Lokim unesena a předána Ledovým lidem
Freyja, bohyně touhy; kdysi Lokim smrtelně uražena
Frey, Sekáč, její bratr; rozhodně ne Lokiho přítel
Heimdall, zlatozubý strážce bohů; nenávidí Lokiho
Njord, mořský bůh; kdysi byl ženatý se Skadi, teď jsou ale kvůli nepřekonatelným rozporům odloučeni; souhlasí s ní v jediné věci – nechuti k Lokimu

bohové (ásové – věštci)

Odin, náčelník Ásů, pokrevní bratr Lokiho; neustále jím zrazovaný
Frigga, jeho žena; kvůli Lokimu přišla o syna
Thor, Hromovládce, syn Odina; Loki u něho má víc než jeden vroubek
Sif, jeho žena; kdysi přišla kvůli Lokimu o vlasy
Týr, bůh války; kvůli Lokimu přišel o ruku
Balder, syn Friggy; vinou Lokiho zemřel
Loki

další
Cukr v pytli, Cukřík, skřítek
Hel, paní Spodního světa
Lord Surt, vládce Dalekého světa, strážce Černé pevnosti
Jormungand, Světový had
Ellie, známá rovněž jako Starý věk
Tlustá Lizzy, břichatá prasnice
Bezejmenný

RUNY PRADÁVNÉHO RUKOPISU

Fé: Bohatství, dobytek, majetek, úspěch

Thuris: Thorova runa, Trnitá

Raedo: Pocestný, Daleké země

Hagall: Krupobití, Ničitel, Podsvětí

Isa: Led, Ledová

Ýr: Ochránce, Základ

Týr: Válečník

Madr: Lidstvo, Lidé, Střední světy

Úr: síla, Mocné dobytče

Ós: Seerové, Ásové

Kaen: Divoký oheň, Chaos

Naudr: Vazač, zármutek, potřeba, smrt

Ár: Dostatek, plodnost

Sól: Slunce, Léto

Bjarkan: Vidění, zjevení, sen

Logr: Voda, Jediné moře

KNIHA PRVNÍ

Svět nahoře

Byl kdysi Věštec, který předpověděl konec všeho…
Nikdy nevěř orákulu.

Lokabrenna 9:1

1

Sedm hodin, pondělí ráno, pět set let po konci světa, a ve sklepě zase byli skřítkové. Paní Scattergoodová – hostinská od Sedmi spáčů – přísahala, že jsou to krysy, ale Maddy Smithová věděla své: jen skřítkové se dokážou prohrabat cihlovou podlahou, a krom toho, pokud Maddy věděla, krysy nepijou pivo.

Věděla ale také, že v městečku Malbry – stejně jako v celém údolí Strondu – se o některých věcech nikdy nemluví, a že mezi takové věci patří všechno nezvyklé, zvláštní či jakkoli nepřirozené. Když se o člověku začalo říkat, že *má fantazii*, bylo to skoro stejně zlé, jako když se o něm povídalo, že se naparuje, a dokonce i sny byly obávané a nenáviděné, protože právě pomocí snů (nebo se to tak aspoň tvrdilo v Dobré knize), se sem Věštci přeplavili z Chaosu; a právě ve Snu zůstávala moc Faërie a čekala na svou příležitost k návratu do světa.

A tak se lidé z Malbry ze všech sil snažili, aby nesnili. Spali na holých prknech místo na matracích; vyhýbali se navečer těžkému jídlu, a pokud šlo o pohádky na dobrou noc – nu, bylo mnohem pravděpodobnější, že se děti z Malbry dočkají vyprávění o utrpení Svatého hrobu či o posledních Očištěních na Konci světa, než že by poslouchaly legendy o kouzlech či o Světě dole. Což neznamená, že by ke kouzlům nedocházelo. Naopak, v posledních čtrnácti letech se obyvatelé Malbry stali tak či onak svědky více kouzel než kdekoli jinde ve Středních světech.

Byla to Maddyina vina, samozřejmě. Maddy Smithová byla snílek, vypravěč pohádek, a co hůř, všichni si zvykli ji proto vinit ze všeho neobvyklého, k čemu v městečku došlo. Když z police spadla láhev piva; když se do mlékárny dostala kočka; když Adam Scattergood hodil kamenem po toulavém psu a místo něj zasáhl okno – deset ku jedné, že bude vina svalena na Maddy.

A když se ohradila, lidé řekli, že vždycky měla nepříjemnou povahu; že jejich neštěstí začalo toho dne, kdy se narodila, a že z dítěte se znamením runy – tím rezavým znamením, které měla Smithovic holka na ruce –

nikdy nemůže vzejít nic dobrého. Tomu znamení někteří starší lidé říkali znamení čarodějnice a nepodařilo se ho odstranit žádným drhnutím.

Buď to bylo tím, nebo se vina přičítala skřítkům – jinak známým jako Dobří lidé nebo Faërie – kteří toho léta obohatili své kašpařiny a přešli od plenění sklepů a krádeže ovcí (občas je jen nabarvili na modro) k těm nejohavnějším kanadským žertíkům, například pokládali kobylince na schody kostela nebo do vína k přijímání nasypali sodu, aby vyšumělo, nebo zkvasili ocet ve všech sklenicích naložených cibulek v krámku Joea Grocera.

A protože se sotvakdo opovážil *o nich* třeba jen zmínit, nebo vůbec uznat, že existují, zůstalo na Maddy aby se vypořádala s tou pakáži zpod Vrchu sama a po svém.

Nikdo se jí neptal, jak to dělá. Nikdo nesledoval Smithovic holku při práci. A nikdo ji nikdy nenazýval čarodějnicí – až na Adama Scattergooda, syna její zaměstnavatelky, v mnoha ohledech hodného chlapce, ale náchylného k ohavné mluvě, když ho popadly jeho nálady.

Krom toho, šuškali si obyvatelé městečka, proč to říkat slovy? To znamení runy mluví samo za sebe.

Maddy si prohlédla rezavé znamení. Vypadalo jako nějaké písmeno či znak, někdy ve tmě slabě světélkovalo, nebo pálilo, jako

by jí někdo k ruce tiskl něco horkého. I teď svítilo, jak si všimla. Často se to stávalo, když byl poblíž někdo z Dobrých lidí; jako by něco uvnitř ní zneklidnělo a svíjelo se, aby se to dostalo na svobodu.

Onoho léta to svrbění cítila častěji než jindy s tím, jak se skřítci objevovali v neslýchaném množství, a zahánět je bylo jednou z možností, jak to svrbění utišit. Ostatní její schopnosti zůstávaly nevyzkoušené a většinou také nevyužité; a i když se to někdy těžko snášelo – jako předstírat, že nemáte hlad, když na stole před vámi voní vaše oblíbené jídlo – Maddy chápala, proč to tak musí být.

Zaříkávání a runy, to už samo o sobě bylo dost zlé. Ale kouzla, opravdová kouzla, to byla vážná záležitost, a jestli zprávy o nich mají dosáhnout na Konec světa, kde sloužící Řádu pracují dnem a nocí na studiu Slova…

Nejhlubším Maddyiným tajemstvím – o kterém věděl jenom její nejbližší přítel, muž známý jako Jednooký – byla radost z kouzlení, jakkoli to mohlo být ostudné. Ale víc než jen to, myslela si, že by v tom mohla být také dobrá, a jako každý, kdo je obdařen nadáním, toužila ho využít a předvést ostatním lidem.

Ale to nebylo možné. V nejlepším případě se to považovalo za *vychloubání*.

A v nejhorším? Lidé bývali Očištěni i za míň, jak věděla.

Obrátila pozornost k podlaze sklepa a noře s širokým ústím, která ji hyzdila. Byla to skřítčí nora, to bylo jasné, větší a něčím nepořádnější než liščí, byly tu znát stopy nožek se ztvrdlými chodidly a drápky tam, kde byla vyhrabaná zem udusaná. V rohu byly navršené úlomky cihel a smetí, jenom nedbale schované pod hromadou prázdných soudků. Maddy si pobaveně pomyslela, že to musel být veselý – a trochu pijácký -večírek.

Zaplnit noru je snadné, pomyslela si. To, co bude ošidné, jako vždycky, je dosáhnout toho, aby to tak zůstalo. Ýr, Ochránce, stačil k zabezpečení kostelních vrat, ale o skřítcích se vědělo, že jsou velmi vytrvalí, pokud šlo o pivo, a ona věděla, že v tomto případě je jediné kouzlo neudrží nadlouho.

Tak dobře. Tak něco silnějšího.

Holí se zašpičatělým koncem načrtla do udusané hlíny podlahy dvě runy.

Naudr, Vazač, by to mohl dokázat, pomyslela si…

… a pak narýsovala Lír, Mocné dobytče, trochu šikmo k prvnímu přes vchod do doupěte.

Dobrá. Teď už to chtělo jen jiskru.

Tu jiskru. *To* bylo to pravé, jediné kouzlo, o které šlo. Každý, kdo znal runy – což byla jen písmena, koneckonců, převzatá z pradávného jazyka – se je mohl naučit psát. Ale tajemství, jak Maddy věděla, spočívalo v tom, jak je přimět působit.

Nejdřív to bylo velmi těžké. Teď bylo oživení run jednoduché jako škrtnutí zápalkou. Zašeptala zaříkadlo – Rozžehni se plameni…

Písmena na několik vteřin sírově zazářila, pak pohasla do varovného pableskování. Skřítkové je uvidí – stejně jako je viděla Maddy – ale paní Scattergoodová, která pohrdala čtením (protože sama číst neuměla) a která byla přesvědčená, že kouzla jsou dílem ďábla, uvidí místo run jen pár čar v prachu, a dál můžou všichni předstírat, že tu místo skřítků je jen pár krys.

Náhle se ozvalo zaškrábání ze vzdáleného, temného rohu sklepa. Obrátila se a ve tmě zahlédla pohyb. Jakýsi stín, o něco větší než obyčejná krysa, se schoval mezi dva prázdné sudy.

Maddy rychle vstala a zvedla svíčku, její světlo ozářilo nabílené stěny. Nic nebylo slyšet; nic se nepohnulo, jen stíny, poskakující a tančící jako děti, hrající si na schovávanou.

Pokročila kupředu a posvítila si přímo do rohu: zase se ale nic nepohnulo. Ale každé stvoření zanechává stopu, kterou mohou vidět jen někteří. *Něco* tu bylo; Maddy to cítila, i když jí její oči říkaly něco jiného. Dokonce to i cítila; sladkokyselá, chladná vůně jako koření a kořínky, které zůstaly příliš dlouho pod zemí.

Pijácký večírek, pomyslela si znovu. Tak pijácký, možná, že jeden z hýřilů, omámený víc, než by si kdo dokázal představit, vynikajícím pivem paní Scattergoodové, se stočil někde v tmavém koutku, aby se

vyspal z následků. A teď tam uvízl, ať je to, co je to. Uvízl za hromadou soudků, jeho nora je zapečetěná, sklep zavřený.

Srdce se jí rozbušilo rychleji. Za všechny ty roky ještě nikdy neměla takovou příležitost: vidět jednoho z Dobrých lidí tak zblízka, mluvit s ním a získat odpověď.

Pokoušela si vybavit to málo, co věděla o Dobrých lidech zpod Vrchu Červeného koně. Byla to zvláštní stvoření, spíš veselá než zlá; se zálibou v silném pití a dobře upraveném mase. Ale nebylo tu i něco jiného, něco, co mučivě vězelo až kdesi v hlubinách paměti? Možná nějaká povídačka Jednookého? Nebo možná nějaký užitečnější kousek, nějaké zaříkadlo, které by jí pomohlo si s tím poradit?

Postavila svíčku na sud a nakoukla do rohu. „Vím, že jsi tam," zašeptala.

Skřítek – jestli to *byl* skřítek a ne jen krysa – neodpovídal.

„Vylez," pokračovala Maddy. „Nic ti neudělám."

Nic se nepohnulo; jen stíny narušené plamenem svíčky. Maddy vzdychla, jakoby zklamaně, a odvrátila se.

Ve stínech něco číhalo; viděla to koutkem oka.

Nepohnula se, jen stála, naoko ztracená v myšlenkách, tváří na opačnou stranu.

Ve stínu cosi popolezlo, pomaloučku, mezi sudy.

Maddy dál stála bez hnutí. Jen ruka se pohybovala, prsty se spojily do známého tvaru *Bjarkanu*, skutečného vidění.

Jestli to je krysa, *Bjarkan* ji odhalí.

Nebyla to krysa. Mezi prsty se jí zlatě zatřpytil chumáček -jen chumáček – Faërie.

Vrhla se po tom.

Bylo to dobře načasované. Stvoření sebou okamžitě začalo zmítat, a i když ho Maddy neviděla, určitě ho cítila v rukou, kopající, kroutící se a pokoušející se ji kousnout. Když ale dívka držela pevně, nakonec ochablo, stín z něj odpadl a ona ho konečně viděla jasně.

Nebylo to – *nebyl* – větší než lišák, s malýma, šikovnýma rukama a zlými zoubky. Větší část těla pokrýval pancíř – kovové pláty, kožené řemínky, napůl drátěná košile, neobratně zastřižená tak, aby sedla – a z hnědého obličeje s dlouhými vousky svítily oči jasnou, nelidsky zlatou barvou.

Dvakrát zamrkal. Pak nečekaně vyrazil a pokusil se jí utéct mezi nohama.

Možná by i unikl, byl rychlý jako lasička – ale Maddy něco takového očekávala a prsty hodila *Isu*, Ledovou, a přimrazila ho k zemi.

Skřítek se zmítal a škubal sebou, ale marně.

Plivl po ní mezi špičatými zuby oheň, ale Maddy ho přesto nepustila.

Klel v nejrůznějších jazycích – něco řečí Faërie, něco zvířecí a skončil tím, že vychrlil několik nepěkných vět o Maddyině rodině, které, jak musela uznat, byly z větší části pravdivé.

Konečně se přestal zmítat a nazlobeně se posadil na podlahu. „Tak co chceš?“ vyjel.

„Co takhle tři přání?“ zeptala se Maddy s nadějí.

„Na to zapomeň,“ odpověděl posměšně. „Cos to poslouchala za pohádky?“

Maddy byla zklamaná; v mnoha povídačkách, které v posledních několika letech nasbírala, se vyskytoval někdo, komu se od Faërie naskytlo splnění tří přání, a trochu se jí dotklo, že se ukazuje, že to nebylo nic víc než pohádka. Slýchala však i jiné příběhy, ve kterých, jak byla přesvědčená, by se mohly skrývat i praktičtější pravdy. Oči se jí rozzářily, když si konečně vzpomněla, co jí to tanulo v koutku mysli od chvíle, kdy za sudy zaslechla ty podezřelé zvuky.

„Klidně si dej načas, já počkám,“ zavrčel skřítek a začal se šťárat v zubech.

„Ticho,“ zamračila se na něj. „Přemýšlím.“

Skřítek zívnul. Začínal se tvářit dost nadutě, v jasných zlatých očích mu zazářila zlomyslná světýlka. „Nevíš, co si se mnou počít, co?“ zasmál se. „Víš přece, že by to znamenalo pomstu, kdybych se nevrátil ve zdraví domů.“

„Pomstu? Od koho?“

„Od Kapitána, samo,“ ušklíbl se. „Bohové, copak jsi vyrostla v bedně? No, tak teď mě pěkně pustíš jako hodná holčička, a nikdo si nebude myslet nic vošklivýho a nikdo nebude volat Kapitána, aby se do toho motal.“

Maddy se usmála, ale mlčela.

„Ale no tak,“ zkoušel to skřítek dál, ale už trochu znejistěl. „K

čemu by to bylo dobrý, abys mě tu držela, já ti nemůžu vůbec nic dát.“

„Ale ano, můžeš,“ usmála se Maddy znovu a posadila se se zkříženýma nohama na zem vedle něj. „Můžeš mi dát své jméno.“

Skřítek na ni hleděl s vykulenýma očima.

„*Pojmenovaná věc je zkrocená věc.* Snad to rčení znáš, ne?“

Byla to dávná pověst, kterou jí vyprávěl Jednooký před mnoha lety a Maddy ji téměř ve vzrušení té chvíle zapomněla. Na počátku Prvního věku bylo každému tvoru, stromu, kameni a rostlině dáno tajné jméno, které vázalo tohoto tvora s vůlí kohokoli, kdo jméno vyslovil.

Matka Frigga znala ta pravá jména a použila je, aby přiměla všechna stvoření plakat za návrat jejího mrtvého syna. Ale Loki, který měl mnoho jmen, nebyl takovým slibem vázán, a tak Balder Krásný, bůh jara, musel zůstat v Podsvětí, království Hel, až do konce všech věcí.

„Své jméno?“ vypravil ze sebe skřítek konečně.

Maddy přikývla.

„Co je to jméno, hlupačko? Říkej si mi klidně Psí chlupy nebo Whisky v džbánu či Tři prostěradla ve větru. Mně je to jedno, nic to pro mě neznamená.“

„Tvoje *pravé* jméno,“ zdůraznila a znovu naznačila runu *Naudr*, Vazače, a *Isu,* aby ho zadržela v ledu.

Skřítek sebou zaškubal, ale runy ho držely pevně. „K čemu ti to bude?“ chtěl vědět. „A jak to, že vo tom tolik víš?“

„Prostě mi ho pověz.“

„Stejně ho nikdy nedokážeš vyslovit.“

„Stejně mi ho pověz.“

„Nechci! Pusť mě!“

„Pustím,“ kývla, „až mi ho řekneš. Jinak otevřu dveře sklepa a pustím sem sluneční světlo, aby odvedlo svou práci.“

Skřítek zbledl, protože sluneční světlo je pro Dobré lidi osudné. „To bys neudělala, děvenko, že ne?“ zakňoural.

„Jen se podívej,“ pohodila Maddy rameny, vstala a vykročila k padacím dveřím – teď zavřeným – kudy se do sklepa válely soudky s pivem.

„To ne!“ zaskřehotal skřítek.

„Tvoje jméno," pronesla Maddy s rukou na zástrčce.

Skřítek se zazmítal ještě zběsileji než předtím, ale runa ho držela pevně. „Von tě dostane!" zaječel. „Kapitán tě dostane a pak budeš litovat!"

„Poslední možnost," upozornila ho Maddy a odsunula závoru. Tenký paprsek světla dopadl na podlahu jen kousíček od skřítkových nohou.

„Zavři to, zavři to!" vřískal skřítek.

Maddy jen trpělivě vyčkávala.

„Tak dobře! Dobře! Je to…" skřítek cosi rychle a tiše zadrmolil svou řečí, rychle jako oblázky rachotící ve vydlabané dýni. „A teď to zavři, zavři to!" vykřikl a snažil se uhnout co nejdál mohl od paprsku slunečního světla.

Maddy zavřela dveře a skřítek si oddechl ulehčením. „To bylo vošklivý," napomínal ji. „Hezký mladý děvče jako ty by nemělo vyvádět takový hnusný věci. K čemu jsi chtěla vědět, jak se jmenuju?"

Ale Maddy se pokoušela vzpomenout si na slovo, které skřítek pronesl.

Snotrag? Ne, tak to nebylo.

Sna-hadrník? Ne, ani tak ne. Zamračila se, snažila se vybavit si tu správnou modulaci, věděla, že se ji skřítek bude pokoušet splést; věděla, že když ho nebude znát přesně, nebude kouzlo fungovat.

„Smá…"

„Říkej mi Smutkin, říkej mi Smudgett." Skřítek mlel, snažil se její zaříkadlo zlomit svým. „Říkej mi Spider, Slyme a Sluggitt. Říkej mi Sleekitt, říkej mi Slow…"

„Ticho!" vyjela Maddy. Slovo měla na jazyku.

„Tak to vyslov."

„No ano." Téměř cítila tu chuť. Jen kdyby ten tvor přestal *žvanit…*

„Zapomnělas to, viď!" Ve skřítkově hlase se ozval vítězný tón. „Zapomněla, zapomněla, zapomněla!"

Cítila, jak její soustředění povoluje. Bylo toho příliš najednou; nemohla doufat, že by skřítka zdolala, a zároveň se namáhala vzpomínáním na zaříkávání, které by ho svázalo s její vůlí. *Naudr* a *Isa* už za chvíli přestanou působit. Skřítek už měl jednu nohu téměř volnou a oči mu svítily zlomyslností, když se snažil uvolnit si

druhou.

Pro Maddy to znamenalo teď, nebo nikdy. Nechala runy být, všechnu svou vůli soustředila na vyslovení pravého jména stvoření.

„Smá-rakki…“ Zdálo se jí to správné – rychlé a rytmické – ale sotva otevřela ústa, skřítek vyrazil z rohu jako zátka z lahve, a než domluvila, byl už na půli cesty do zdi sklepa, zahrabával se do ní, jako by na tom závisel jeho život.

Kdyby se Maddy v tu chvíli zamyslela, byla by mu prostě přikázala, aby se zastavil. Kdyby jméno vyslovila správně, pak by byl nucen ji poslechnout a ona by se ho mohla v klidu vyptávat. Ale Maddy si nedopřála čas přemýšlet. Viděla, jak skřítkovy nohy mizí v zemi a vykřikla něco – ani ne zaříkávadlo – a zároveň vrhla Thuris, Thorovu runu, co nejtvrději dokázala, k ústí nory.

Jako by hodila rachejtli. Runa třeskla o cihlovou podlahu, vybuchla do oblaku jisker a pronikavého oblaku kouře.

Vteřinu či dvě se nic nedělo. Pak se pod Maddyinýma nohama ozvalo hluboké zarachocení a z nory se neslo klení a kopání a sprška hlíny, jako by něco uvnitř narazilo nečekaně na překážku.

Maddy si klekla a sáhla dovnitř. Slyšela, jak skřítek nadává, příliš daleko, než aby na něj dosáhla, a pak se ozval další zvuk, jakési klouzání a vrzání, *pravidelný* zvuk, který Maddy skoro poznávala…

Skřítkův hlas byl tlumený, ale naléhavý. „Tak se koukni, co jsi provedla. Ksakru a krucinál, pusť mě *ven*!“

Ozvalo se zoufalé hrabání a stvoření neuvěřitelně rychle vyrazilo pozpátku z nory, zakoplo a zastavilo se až o hromadu prázdných soudků, které spadly s třeskem dost hlasitým na to (pomyslela si Maddy), aby to vzbudilo i Sedm spáčů.

„Co se stalo?“ vyhrkla.

Ale než mohl skřítek odpovědět, cosi vyletělo z díry ve stěně. A ne jen jedno – ne, byly to tucty – ne, stovky – tlustých, hnědých, rychle se pohybujících *cosi*, řinoucích se z nory jako…

„Krysy!“ zvolala Maddy a přitáhla si sukni ke kotníkům.

Skřítek na ni posměšně pohlédl. „No, co sis myslela, že se stane?“ vykřikl. „Hoď takové kouzlo do Světa dole, a než se naděješ, jsi po kolena ve špíně a takovéhle havěti.“

Maddy zděšeně zírala na otvor. Chtěla dostat ven jen skřítka; ale to zvolání – a ta rychle vržená runa – zjevně přivolala všechno, co

bylo v dosahu. Teď se z nory valily nejen krysy, ale i brouci, pavouci, stínky, stonožky, vírníci, škvoři a červi, zároveň s nimi pořádná dávka páchnoucí vody (nejspíš z nějaké prasklé trubky), to všechno vytvářelo odpornou kalnou směs, která crčela a pěnila neuvěřitelnou rychlostí z nory a rozlévala se po podlaze.

A pak, právě když si byla jistá, že nic horšího se už nemůže stát, se ozval zvuk otvíraných dveří nad schody, a z kuchyně k ní zřetelně dolehl vysoký a trochu nosový hlas.

„Hej, mladá! Hodláš tam zůstat celé dopoledne, nebo co?“

„Ach bohové.“ To byla paní Scattergoodová.

Skřítek na Maddy vesele zamrkal.

„Slyšelas mě?“ křikla znovu paní Scattergoodová. „Čekají tady hrnce k umytí, nebo snad mám dělat všechno já?“

„Už jdu!“ houkla Maddy rychle, utíkala před tou záplavou na schody. „Jen… tady dole ještě vyřídím pár věcí!“

„Už bys měla jít a dodělat něco tady nahoře,“ bručela paní Scattergoodová. „Ať už jsi tady a postaráš se o ty hrnce. A jestli ten jednooký ničema zase přijde, můžeš mu ode mě vyřídit, aby rovnou vypadl!“

Maddy vyletělo srdce až do krku. *Ten jednooký ničema…* to musí znamenat, že se její starý přítel vrátil, po více než dvanácti měsících toulání, a žádné množství krys a švábů – či dokonce skřítků – jí nemohlo zabránit v tom, aby ho viděla.

Zbývající schody vyběhla. „On je tady?“ ptala se, když sotva popadajíc dech vrazila do kuchyně.

„Jo.“ Paní Scattergoodová jí podala utěrku. „I když nevím, co na tom je, že bys z toho měla být tak nadšená. Myslela bych si, že zrovna *ty* ze všech lidí…“ Zarazila se a naklonila hlavu, poslouchala. „Co je to za hluk?“ pronesla ostře.

Maddy za sebou zavřela dveře do sklepa. „To nic není, paní Scattergoodová.“

Hostinská ji sjela podezřívavým pohledem. „Co ty krysy?“ zeptala se. „Vyřídila jsi to pořádně?“

„Musím ho vidět,“ vyhrkla Maddy.

„Koho? Toho jednookého mizeru?“

„Prosím,“ škemrala dívka. „Nebudu pryč dlouho.“

Paní Scattergoodová našpulila rty. „Za mé peníze ne,“ odsekla.

„Neplatím ti proto, aby ses někde potloukala se zloději a žebráky…“

„Jednooký není zloděj,“ ohradila se Maddy.

„Jen se moc nevypínej, mladá,“ vyštěkla paní Scattergoodová. „Bohové vědí, že nemůžeš za to, jaká jsi, ale mohla by ses aspoň snažit. Aspoň kvůli svému otci, a pro vzpomínku na tvou zbožnou matku.“ Na chviličku se odmlčela, aby se nadechla. „A můžeš si nechat ty obličeje. Člověk by si skoro mohl myslet, že jsi pyšná na to, že jsi…“

A pak se zarazila s otevřenými ústy, když se zpoza dveří do sklepa cosi ozvalo. Byl to, pomyslela si paní Scattergoodová, podivný, jako cupitající zvuk, zdůrazněný občasným bouchnutím. Bylo to nepříjemné – jako by dole ve sklepě bylo něco víc než jen sudy piva. A co má znamenat to vzdálené šumění, připomínající proud řeky?

„Ach, cos to provedla?“ Paní Scattergoodová vykročila ke dveřím do sklepa.

Maddy jí zastoupila cestu a jednou rukou naznačila k závoře tvar Naudru. „Nechoďte tam, prosím,“ bránila hostinské.

Ta zkusila závoru; ale znamení runy ji drželo pevně. Obrátila se a pohlédla na Maddy, vycenila ostré zoubky jako fretka. „Okamžitě ty dveře otevři,“ přikázala jí.

„Opravdu, opravdu byste neměla chtít, abych to udělala.“

„Otevři ty dveře, Maddy Smithová, jestli víš, co je pro tebe dobré.“

Maddy se znovu pokusila protestovat, ale paní Scattergoodová se nedala zastavit. „Vsadila bych se, žes tam dolů pustila toho ničemu, že si tam teď dopřává moje dobré pivo. Teď hned otevřeš ty dveře, děvče, nebo tam dolů pošlu Matta Lawa, který vás oba odvede do vězení!“

Maddy vzdychla. Ne že by se jí líbilo pracovat v hospodě; ale práce je práce a šilink je šilink, a jakmile paní Scattergoodová pohlédne do sklepa, ani v jedno už nemůže doufat. Asi za hodinu kouzlo pomine a všechna ta stvoření zalezou zpátky pod zem. Pak by mohla noru znovu uzavřít, zamést nepořádek, vytřít vodu…

„Já vám to vysvětlím,“ pokusila se znovu.

Ale paní Scattergoodová nechtěla nic slyšet. Obličej jí nebezpečně zčervenal a její hlas byl skoro stejně ostrý jako krysí pištění.

„Adame!“ zaječela. „Okamžitě sem pojď!“

Adam byl syn paní Scattergoodová. S Maddy se odjakživa nesnášeli, a právě pomyšlení na jeho ušklíbající se, radostný obličej – spolu s myšlenkou na jejího dlouho nepřítomného přítele, známého v některých kruzích jako *ten jednooký darebák* – ji konečně dovedlo k rozhodnutí.

„Jste si jistá, že to byl Jednooký?“ zeptala se.

„Samozřejmě že byl! A teď otevři ty…“

„Dobrá,“ kývla Maddy a převrátila runu. „Ale kdybych byla na vašem místě, hodinu bych počkala.“

A s těmi slovy se otočila a utekla, a byla už na cestě k Vrchu Červeného koně, než se ozvalo ostré, vzdálené ječení, linoucí se jako kouř z okna hostince U Sedmi spáčů a vznášející se nad podřimující městečko Malbry, aby se rozplývalo v ranním vzduchu.

2

Malbry bylo městečko s asi osmi sty dušemi. Klidné místečko, nebo se to aspoň zdálo, zasazené mezi hřebeny hor v údolí řeky Strondu, která dělila Horní země od Divočiny na severu, než konečně zamířila na jih směrem ke Konci světa a Jedinému moři.

Hory – místní je nazývali Sedm spáčů, i když si nikdo nepamatoval, proč – byly drsné a po celý rok pokryté sněhem, a vedl jimi jediný průsmyk, Hindarfell, tři měsíce v roce zapadaný sněhem. Ta odlehlost ovlivnila i obyvatele údolí; drželi se spolu, byli podezřívaví vůči cizincům a (až na Nata Parsona, který jednou vykonal pouť až na Konec světa a považoval se za skutečného cestovatele) měli málo společného s okolním světem.

V údolí byl tucet malých osad, od Farnley Tyas na úpatí hor po Pease Green na opačné straně Medvídkova lesa. Malbry bylo ale největší a nejvýznamnější. Sídlil tu jediný kněz v údolí, byl tu

největší kostel, nejlepší hostinec a nejbohatší farmáři. Zdejší domy byly postavené z kamene, ne ze dřeva; byla tu kovárna, sklárna, kryté tržiště. Jeho obyvatelé se považovali za lepší než ostatní, dívali se svrchu na lidi z Pog Hill či Fettlefields a tajně se posmívali jejich venkovským způsobům. Jediný trn v boku Malbry stál asi dvě míle od městečka. Místní mu říkali Vrch Červeného koně a většina lidí se mu vyhýbala kvůli pověstem, které o něm kolovaly, a kvůli skřítkům, kteří žili pod jeho úbočími.

Kdysi, jak se říkalo, stával na Vrchu hrad. Malbry bylo součástí jeho poddanství, pěstovaly se tu plodiny pro pána okolí – ale to všechno už bylo dávno, ještě před Utrpením a Koncem světa. Dnes tu nebylo nic k vidění: jen několik stojících kamenů, příliš velkých, než aby mohly být z trosek uloupeny; a potom, samozřejmě, Červený kůň, vytvarovaný do hlíny.

Dávno se vědělo, že je to sídlo skřítků. Taková místa je přitahovala, říkali místní, lákala je příslibem pokladů a pověstí Pradávného času. Ale až v posledních letech se Dobří lidé odvažovali až do městečka.

Čtrnáct let, abychom byli přesní; což bylo přesně od doby, kdy hezká žena Jeda Smithe, Julia, zemřela při porodu jejich druhé dcery. Jen málo lidí pochybovalo o tom, že ty dvě události mají spojitost; stejně jako o tom, že rezavě zbarvené znamení na dlaničce dítěte je znamením nějakého strašlivého blížícího se neštěstí.

A také to tak bylo. Od toho dne, od toho Měsíce sklizně, byli ke kovářově dítěti přitahováni skřítci. Porodní bába je viděla, jak tvrdila, seděli na borové kolébce dítěte, nebo se zubili z ohřívadla, jindy tahali za pokrývku. Nejdřív těch klepů bylo jen málo. Nan Feyová byla bláznivá, stejně jako její babička, a bylo lepší brát všechno, co vykládala, s rezervou. Ale jak čas ubíhal a o skřítcích mluvily i takové úctyhodné osoby jako kněz, jeho žena Ethelberta a dokonce i biskup Torval zpoza průsmyku, klepy narůstaly a brzy všichni žasli, jak Smithovi – ze všech lidí právě Smithovi, kteří nikdy nesnili, chodili každý den do kostela a raději by skočili do proudu řeky Strond, než aby se zapletli s Dobrými lidmi – mohli přivést na svět dvě tak odlišné dcery.

Mae Smithová se světlými kudrnami byla všeobecně považovaná za nejhezčí děvče v údolí s nejmenší představivostí. Jed Smith

prohlašoval, že je obrazem své ubohé matky a že mu může zlomit srdce, když se na ni dívá, i když se přitom usmíval a oči měl jako hvězdy.

Ale Maddy byla tmavá, přesně jako Cizáci, a v Jedových očích nebyla ani jiskřička světla, když se díval na *ni*, jen jakýsi odhadující výraz, jako by srovnával Maddy s její mrtvou matkou, a ke svému zklamání shledával, že prodělal.

Nebyl jediný, kdo si to myslel. Jak Maddy dospívala, zjišťovala, že je zklamáním téměř pro všechny. Neohrabaná dívka s mrzutými ústy, oči schované za hřívou vlasů a se sklonem k hrbení, neměla ani milou povahu Mae, ani její rozkošnou tvář. Oči byly krásné, napůl zelené a napůl zlaté, ale jen málokdo si jich kdy všiml, a panovala všeobecná shoda, že Maddy Smithová je ošklivá; problematická; příliš chytrá, než aby jí to bylo k čemu dobré; příliš paličatá – nebo příliš nedbalá – na to, aby se změnila.

Samozřejmě se všichni v Malbry shodovali na tom, že to není *její* chyba, že je tak snědá, a její sestra tak hezká; ale úsměv přece nic nestojí, jak se říká, a kdyby se tak to děvče aspoň jednou trochu snažilo, nebo aspoň prokázalo trochu vděku za všechnu tu pomoc a rady, které jí byly poskytovány, pak by se možná patřičně usadila a vyrůstala skoro stejně dobře jako ostatní děti.

Ale to ona ne. Od samého počátku byla divoká; nikdy se nesmála, nikdy neplakala, nikdy si nečesala vlasy, prala se s Adamem Scattergoodem a rozbila mu nos; a jako by už to samo nebylo dost zlé, projevovala příznaky toho, že je chytrá – což byla u děvčete katastrofa – as jazýčkem, který byl skrznaskrz hrubý.

Nikdo se nezmiňoval o jejím znamení zkázy, samozřejmě. Ve skutečnosti jí po prvních sedm let jejího života nikdo ani nevysvětlil, co znamená skvrna na její ruce, i když její sestra Mae často dělala obličeje a ošklíbala se nad tím, čemu říkala *ta tvoje vada*, a překvapilo ji, když Maddy odmítla nosit rukavice, které jejímu otci pro ni poslaly šlechetné – a pořád ještě doufající – vdovy z městečka.

Někdo by měl *věci kolem toho děvčete dát do pořádku*, a nakonec se aspoň Nat Parson pokusil převzít nepříjemnou povinnost seznámit Maddy se skutečností. Pravda je, že Maddy nepochopila moc z té řeči, prošpikované citáty z Dobré knihy, ale dost jasně vycítila jeho opovržení – a pod ním i jeho strach. Bylo to všechno napsáno v

Knize utrpení; jak byli po poslední bitvě staří bohové – Věštci té doby – uvrženi do Podsvětí, ale jak nadále přetrvávají ve snech, roztříštění, ale stále nebezpeční vstupují do myslí hříšných a snadno ovlivnitelných, zoufale se pokouší znovu zrodit…

„A tak jejich ďábelská krev žije dál," vykládal kněz, „předávána z muže na ženu, od jednoho tvora k druhému. A tak jsi tu ty, i když to není tvá chyba, a pokud budeš patřičně odříkávat své modlitby a pamatovat, kde je tvé místo, není důvod k tomu, abys nevedla stejně užitečný život jako kdokoliv z nás a nevysloužila si odpuštění z rukou Bezejmenného."

Dobrá. Maddy nikdy neměla Nata Parsona ráda. Teď ho mlčky pozorovala, zatímco mluvil, občas zvedla pravou ruku a pokukovala na něj neslušně kruhem z palce a ukazováčku. Nata svrběly ruce touhou ji plácnout, ale jen Zákon ví, jakou mocí ji její démoni obdařili, a on měl v úmyslu mít s tou holkou co možná nejméně společného. Řád by věděl, co s tím dítětem. Ale tohle bylo Malbry, ne Konec světa, a dokonce ani takový pedant jako Nat nebyl tak hloupý, aby prosazoval zákony Konce světa tak daleko od Univerzitního města.

„Chápeš – co ti – říkám?" Mluvil hlasitě a pomalu. Možná má prostou mysl jako Bláznivá Nan Feyová. V každém případě neodpovídala, ale znovu ho pozorovala mezi zahnutými prsty, až konečně vzdychl a odešel.

Potom, nebo se to aspoň zdálo, zdivočela mladší dcera Jeda Smitha ještě víc. Přestala chodit do kostela, nakonec se celé dny toulala po Medvídkově lese a celé hodiny mluvila sama k sobě (nebo, což bylo pravděpodobnější, ke skřítkům). A zatímco si ostatní děti hrály u rybníka, nebo šly do nedělní školy Nata Parsona, pobíhala Maddy sama po Vrchu Červeného koně nebo škemrala od Bláznivé Nan pověsti a nebo ještě hůř, vymýšlela si příběhy o strašlivých, nemožných věcech, které vyprávěla mladším dětem, a vyvolávala jim tak noční můry.

Byla stálým zahanbením pro Mae, která byla veselá jako sýkorka (a stejně hloupoučká) a která by se mohla skvěle vdát, kdyby neměla tak neukázněnou sestru. Aby se to vyrovnalo, byla Mae hýčkaná a rozmazlovaná víc, než pro ni bylo dobré, zatímco Maddy vyrůstala mrzutá, opomíjená a zlostná.

A možná by mrzutá a zlostná i zůstala, kdyby na Vrchu červeného koně nedošlo v létě jejího sedmého roku k té události.

O Vrchu Červeného koně nikdo moc nevěděl. Někdo tvrdil, že byl vymodelován během Pradávného času, kdy pohani stále ještě obětovávali starým bohům. Jiní byli přesvědčeni, že je to pohřební mohyla nějakého velkého vojevůdce, posetá smrtonosnými pastmi; Maddy se ale nejvíc líbila teorie, že je to obrovská hromada pokladů, neplněná až po okraj zlatem skřítků.

Ať to bylo cokoli, byl Kůň prastarý – na tom se všichni shodovali – a i když nikdo nepochyboval o tom, že ho do úbočí Vrchu vytvarovali lidé, bylo v tom tvaru něco záhadného. Zaprvé Červený kůň na jaře nikdy nezarůstal trávou, ani ho nikdy nezakryl sníh. Proto byl Vrch opředen šeptandou a pověstmi – pověstmi o Faërii a starých bozích – a tak se mu většina lidí moudře vyhýbala.

Maddy měla Vrch ráda, samozřejmě. Ale Maddy ho také znala líp než většina ostatních. Celý svůj život pozorně naslouchala povídačkám, které přinášeli pocestní; útržkům tradic, rčením, příslovím, pohádkám, pověstem. Z těch pověstí si vytvořila obraz – i když k zbláznění neurčitý – o časech před Koncem světa, kdy byl Vrch Červeného koně místem plným kouzel, a kdy staří bohové – Věštci – kráčeli krajem v lidském přestrojení, a kamkoliv přišli, rozsévali příběhy.

V Malbry o nich nikdo nemluvil. Dokonce ani Bláznivá Nan Fayová se neopovažovala; Dobrá kniha zakazovala všechny pověsti o Věštcích, které nebyly zapsány v Knize utrpení. A lidé z Malbry se pyšnili svou oddaností Dobré knize. Už nezatloukali studny prkny ve jménu Matky Friggy, ani netančili v květnu, ani nenechávali na prahu drobty pro listového skřítka. Svatyně a chrámy starých bohů byly strženy už před celými roky. Dokonce i jejich jména byla většinou zapomenuta a nikdo už nevyprávěl jejich příběhy.

Vlastně téměř nikdo. Tou výjimkou byl Maddyin nejbližší přítel – známý paní Scattergoodové jako ten jednooký budižkničemu a ostatním jako Cizinec, nebo prostě jen Jednooký.

3

Seznámili se v létě Maddyina sedmého roku. Byl den trhu o letním slunovratu, s hrami a tancem na trávníku; ve stáncích se prodávaly krajky a stuhy a ovoce a koláče, zmrzlina pro děti. Mae byla potřetí za sebou korunována za Jahodovou královnu a Maddy to všechno sledovala ze svého místa na okraji Medvídkova lesa, trápil ji hněv a žárlivost, ale přesto byla rozhodnutá se k ostatním nepřipojit.

Jejím útočištěm se stal vzrostlý strom, měděný buk se silným hladkým kmenem a spoustou větví. Třicet stop nad zemí se mezi dvěma větvemi vytvořilo pohodlné sedátko, kde se Maddy ráda uvelebila s vyhrnutou sukní, nohy kolem kmene, a pozorovala městečko kroužkem z palce a ukazováčku levé ruky.

Několik let předtím objevila, že když si tak ohne a spojí prsty a hodně se soustředí, vidí věci, které normálně vidět nejsou. Ptačí hnízdo, schované pod drnem, pěkné ostružiny pod hustými větvemi, Adama Scattergooda a jeho kamarády, krčící se za zdí zahrady s kameny v kapsách a zlomyslným nápadem v mysli.

A někdy viděla i jiné věci – světla a barvy zářící kolem lidí a naznačující jí jejich nálady – a často ty barvy nechávaly stopu, podpis, který si mohl přečíst každý, kdo to dokázal.

Její trik se jmenoval *sjón-henni*, neboli *skutečné vidění*, jeden z prstokladů runy *Bjarkan* – i když Maddy, která se její písmena nikdy neučila, v životě o *Bjarkanu* neslyšela a ani ji nenapadlo, že její kousek je vlastně kouzlo.

Celý život jí vštěpovali, že čarování v jakékoli podobě – ať už jsou to kouzla, čáry prsty nebo dokonce zaříkávání – není jen nepřirozené, ale je *špatné*. Bylo to dědictví Faërie, zdroj Maddyiny špatné krve, zmar všeho dobrého a zákonného.

Byl to také hlavní důvod, proč byla tady, místo aby si hrála s ostatními dětmi z městečka nebo se na tržišti cpala koláčky. Byl to důvod, proč se otec vyhýbal jejím očím, jako kdyby mu každičký pohled připomínal ženu, kterou ztratil. Byl to také důvod, proč si

Maddy jako jediná z obyvatel městečka všimla cizince v širokém klobouku, kráčejícího po cestě – a kráčejícího ne do Malbry, jak by člověk předpokládal v den trhu o slunovratu, ale opačným směrem, k Vrchu Červeného koně.

Cizinci se v Malbry objevovali zřídka, ani ve dnech trhů se moc neukazovali. Většina kramářů se objevovala pravidelně z určitého místa – přinášeli sklo a kovové výrobky od Jezdců; eben z Jižních krajů; ryby z Ostrovů; koření z Dálné země; kůže a kožešiny ze vzdáleného Severu.

Ale jestli je to kramář, pomyslela si Maddy, pak cestuje nalehko. Neměl ani koně, ani mulu, ani vůz; šel rychle, ale špatným směrem. S těmi rozcuchanými vlasy a drsným oblečením mohl pocházet z Dálných zemí. Už o nich slyšela od pocestných, na cestách se potkávali a obchodovali spolu lidé nejrůznějších druhů, ale ještě nikdy žádného neviděla; tihle divoši z mrtvých zemí za Koncem světa, tak nevědomí, že ani nedokázali mluvit civilizovaným jazykem. Mohl také pocházet z Divokých zemí, kde byli všichni namalovaní namodro; nebo to mohl být blázen či malomocný nebo lupič.

Když ji cizinec minul, sklouzla ze stromu a v bezpečné vzdálenosti ho sledovala, držela se při keřích na kraji cesty a sledovala ho pomocí runy *Bjarkan*.

Možná je to voják, veterán nějaké války v Dalekých zemích; stáhl si klobouk do čela, ale i tak Maddy viděla, že má přes oko pásku, která mu zakrývala levou stranu obličeje od obočí k čelisti. Stejně jako cizinci z Dálných zemí byl i on vysoký a tmavý a Maddy si se zájmem povšimla, že ačkoliv mu tmavé vlasy šedivějí, nepohybuje se jako starý muž.

Ani jeho barvy neukazovaly na starce. Maddy zjistila, že za starými lidmi často zůstávají chabé stopy a že hloupí lidé nezanechávají téměř žádnou stopu. Znamení tohoto muže ale bylo silnější, než jaké kdy viděla. Bylo vydatné a zářivě modré jako ledňáček a Maddy si uvědomila, že je pro ni těžké srovnat ten vnitřní jas s šedivým, unaveným, ušlým člověkem, který před ní kráčel směrem k Vrchu.

Sledovala ho dál, tiše a ze skrytu, a když se dostala až na vrchol kopce, schovala se za trs vysoké trávy a pozorovala ho, jak si lehá do

stínu padlého kamene, jedním okem sleduje Červeného koně a v ruce drží malý zápisník, vázaný v kůži.

Minuty ubíhaly. Zdálo se, že muž pospává, tvář mu skrýval okraj klobouku. Ale Maddy věděla, že je vzhůru; čas od času si něco zapsal do notesu nebo obrátil stránku, a pak zase pozoroval Koně.

Konečně promluvil. Ne nahlas, ale tak, že ho Maddy slyšela. Hlas měl hluboký a příjemný, což by od Cizince ani trochu nečekala.

„No tak?“ pronesl. „Už jsi viděla dost?“

Dívka se polekala. Věděla, že nevydala nejmenší zvuk; a pokud mohla říci, určitě se jejím směrem ani jednou nepodíval. Najednou se cítila trochu pošetile, že tady tak číhá za trsem trávy, a zvedla se, vzdorně se na něj zadívala.

„Nebojím se vás,“ vyhrkla.

„Ne?“ opáčil Cizinec. „Možná bys měla.“

Maddy se na něj podívala a rozhodla se, že mu dokáže utéci, kdyby to bylo nutné. Znovu se posadila do měkké trávy, i když raději tak, aby byla dost daleko od něj.

Jeho zápisník, jak teď viděla, byl stohem listů a útržků, svázaných proužky kůže. Stránky byly popsané drobným, špičatým rukopisem. Maddy samozřejmě neuměla číst – sotvakdo z obyvatel městečka uměl, jen kněz a jeho učedníci, kteří ale četli jen Dobrou knihu, nic víc.

„Jste kněz?“ zeptala se konečně.

Cizinec se zasmál, ne moc příjemně.

„Tak voják?“

Muž neodpověděl.

„Pirát? Žoldák?“

Znovu nic. Cizinec si dál cosi poznamenával do notesu, občas přestával, aby si prohlížel Koně.

Ale Maddyina zvědavost už jednou byla podnícená. „Co se vám to stalo na obličeji?“ ptala se. „Jak jste přišel k tomu zranění? Ve válce?“

Teď se na ni Cizinec díval s netrpělivostí. „*Tohle* se stalo,“ odpověděl a sejmul pásku.

Chvilku na něj Maddy jen civěla. Ale nebylo to jen zjizvené, zničené oko, co ji umlčelo. Bylo to namodralé znamení, které začínalo těsně nad obočím a táhlo se dolů k levé lícní kosti.

Nebyl to úplně stejný tvar, jaký mělo její vlastní znamení zmaru, ale bylo zjevné, že má stejnou *podstatu*, a bylo to poprvé, co Maddy viděla něco takového u někoho jiného.

„Spokojená?“ zeptal se Cizinec.

Maddy zaplavilo obrovské vzrušení. „Co to je?“ vyhrkla. „Jak jste k tomu přišel? Je to modř? Je to tetování? Narodil jste se s tím? Mají to všichni cizinci z Dálných zemí?“

Mrazivě se pousmál. „Copak ti maminka nikdy nevyprávěla, že zvědavost může zabíjet?“

Maddy zavrtěla hlavou. „Maminka umřela, když jsem se narodila.“

„Chápu. Jak se jmenuješ?“

„Maddy. A vy?“

„Můžeš mi říkat Jednooký,“ odpověděl.

A pak Maddy rozevřela dlaň, pořád ještě umouněnou, jak lezla po větvích buku, a napřáhla k němu ruku.

Na vteřinku se Cizincovo jediné oko pod širokým okrajem klobouku rozšířilo. Znamení na Maddyině ruce vyvstávalo výrazněji než jindy, pořád ještě rezavě zbarvené, ale teď po okrajích zářící jasně oranžovou. Dívka cítila, jak pálí, zvláštní palčivý pocit, ne nepříjemný, ale nepřehlédnutelný, jako by před chvílí sáhla na něco horkého.

Dlouho se na znamení jen díval. „Víš, co to máš, děvče?“

„Čarodějnickou zkázu,“ odpověděla Maddy pohotově. „Moje sestra si myslí, že bych měla nosit rukavice.“

Jednooký si odplivl. „*Čarodějnice*, skoro jako by řekli *čubka*. Ošklivé slovo pro lidi s ošklivou myslí. Krom toho, to není čarodějnické znamení zkázy, je to čarodějnická runa; znamení runy ohně a vášně.“

„Nemyslíte tím Faërii?“ zeptala se Maddy zaujatě.

„Faërie, oheň, vášeň, co záleží na slovech? Tahle runa…“ podíval se na ně pozorněji, „tohle tvoje znamení. Víš, co to je?“

„Nat Parson říká, že je to ďáblovo znamení.“

Jednooký se rozesmál. „Co ti to ten užvaněný mizera navykládal?“

Nevěděla, co v tu chvíli v jejím nitru převažuje – zděšení nad rouhačstvím, nebo hluboký obdiv k někomu, kdo se opovažuje mluvit o knězi jako o užvaněném mizerovi.

„Poslouchej mě, děvenko,“ pokračoval Jednooký. „Ten tvůj chlapík Nat Parson má všechny důvody se toho znamení bát. Jo, a taky ti ho závidět.“

Znovu si prohlédl skvrnu na Maddyině dlani, zaujatě a – jak si dívka pomyslela – zamyšleně. „Je to zvláštní,“ poznamenal konečně. „Nikdy mě nenapadlo, že bych ho tady uviděl.“

„Ale co to je?“ naléhala netrpělivě Maddy „Jestli Kniha není pravdivá…“

„Ale ano, je v ní pravda,“ namítl Jednooký a pokrčil rameny. „Ale je pohřbená hluboko pod legendami a lží. Ta válka, například…“

„Utrpení,“ napověděla Maddy snaživě.

„Jo, jestli chceš, nebo Ragnarok. Nezapomínej, že historické knihy píšou vítězové, poražení odcházejí. Kdyby Ásové vyhráli…“

„Ásové?“

„Lid Věštců, řekl bych, že tak je nejspíš nazýváte. Kdyby válku vyhráli oni – a měli k tomu *blízko*, nezapomínej – pak by Pradávná doba neskončila, a tvoje Dobrá kniha by byla úplně jiná, nebo by možná nikdy nebyla napsána.“

Dívka zbystřila pozornost. „Pradávná doba? Myslíte *před* Utrpením?“

Jednooký se zasmál. „Jo. Když se ti to tak líbí. Předtím panoval Řád. Ásové ho dodržovali, věř tomu či ne, i když mezi nimi tehdy nebyli žádní Věštci, a byli tu Vanové, z hranic Chaosu – tví lidé tomu nejspíš říkají Faërie – kteří byli strážci Ohně.“

„Ohně?“ opakovala Maddy a pomyslela na otcovu kovárnu.

„Kouzlo. Říkali mu Glám-sýni. Kouzlo vrhání run. Kouzlo měnění tvaru. Vanové ho měli, a také děti Chaosu. Ásové ho získali až později.“

„Jak?“ zeptala se Maddy.

„Lstí – a krádeží, samozřejmě. Ukradli ho a přetvořili Světy. A moc run byla taková, že dokonce i po Zimní válce ležel oheň pod zemí a spal, protože oheň může spát celé týdny, měsíce – i roky. A někdy i teď se znovu vznítí – v živém tvoru, dokonce i v dítěti…“

„Jako jsem já?“ zeptala se Maddy.

„Možná by ti to přineslo štěstí.“ Odvrátil se a zdálo se, že se zase zahloubal do své knihy.

Ale Maddy jeho vyprávění příliš zaujalo, než aby mu teď dovolila mlčet. Do té doby slýchala jen útržky starých pověstí – nebo spíš pokroucených verzí z Knihy Utrpení, která se o Věštcích zmiňovala jen ve varováních před jejich démonickou mocí, nebo když se je pokoušela zesměšnit jako dávno mrtvé podvodníky, kteří se nazývali bohy.

„Jak to, že znáte ty příběhy?“ zeptala se.

Cizinec se usmál. „Mohla bys říci, že jsem sběratel.“

Srdce se jí rozbušilo při představě muže, který možná *sbírá* příběhy tak, jako jiní sbírají perořízky, motýly nebo kameny. „Povězte mi víc,“ prosila dychtivě. „Povězte mi něco o Ásech.“

„Říkal jsem *sběratel*, ne vypravěč.“

Ale Maddy se nehodlala nechat odbýt. „Co se s nimi stalo?” naléhala. „Umřeli snad všichni? Uvrhl je Bezejmenný do černé pevnosti, plné hadů a démonů?“

Jednooký po ní vrhl pohled. „*Tohle* vykládají?“

„Nat Parson ano.“

Pohrdavě sykl. „Někteří zemřeli, někteří zmizeli, někteří padli, jiní jsou ztraceni. Vynořili se noví bohové, kteří lépe vyhovují nové době, a staří byli zapomenuti. Možná se tím dokazuje, že to vůbec nebyli bohové.“

„A co tedy byli?“

„Byli to Ásové. Co jiného potřebuješ?“

Znovu se odvrátil, ale tentokrát ho Maddy chytila za plášť. „Povězte mi víc o Ásech.“

„Už nejsou,“ potřásl hlavou. „Jsem tu já. Jsi ty. A jsou tu naši bratranci pod Vrchem. Jsme jen kal, děvče, to je všechno. Víno už je dávno pryč.“

„Bratranci,“ pronesla Maddy zamyšleně. „Pak vy a já musíme být

také příbuzní.“ Byla to podivně přitažlivá myšlenka. Že by Maddy a Jednooký mohli patřit ke stejnému tajnému kmeni toulavých lidí, když jsou oba poznamenáni ohněm Faërie…

„Ach, naučte mě, jak to používat,“ žadonila a natahovala k němu dlaň. „Vím, že bych to dokázala. Chci se učit.“

Ale Jednooký už ztratil trpělivost. Prudce zaklapl knihu a zvedl se, setřásal z pláště stonky trávy. „Nejsem žádný učitel, děvenko,“ utrhl se na ni. „Běž si hrát se svými kamarády a nech mě být.“

„Já nemám žádné kamarády, Cizinče,“ odpověděla Maddy. „Učte mě.“

Jednooký neměl děti nijak v lásce. Bez zalíbení shlížel na umouněnou holčičku se znamením runy na dlani, a žasl, jak jí mohl dovolit, aby ho k sobě přitáhla. Stárne – není to pravda? – stárne a začíná být sentimentální, a nejspíš to bude jeho smrt – no ano, jako by mu to už runy neříkaly. Poslední hození runových kamenů mu ukázalo *Madr*, Lid, překřížený *Thurisem*, Trnitým, a nakonec *Hagall*, Ničitel, a jestli tohle není varování, aby šel dál…

„Učte mě,“ opakovala ta holka.

„Nech mě být.“ Dlouhýma nohama udělal několik kroků dolů z Vrchu, Maddy běžela za ním.

„Učte mě.“

„Nechci.“

„Učte mě!“

„Ztrať se.“

„Učte mě.“

„U všech bohů!“ Jednooký podrážděně zabručel a levou rukou udělal znamení. Maddy se zdálo, že něco zahlédla mezi jeho prsty – záblesk modrého ohně, ne víc než jiskřičku, jako by prsten nebo drahokam, který měl na prstě, odrazil světlo. Ale Jednooký nenosil prsteny ani jiné šperky…

Bez přemýšlení zvedla proti jiskře ruku a *odstrčila* ji zpátky k Cizinci. Zaznělo to, jako by vybuchla rachejtle.

Škubnul sebou, jako by ho uštkla. „Kdo tě *tohle* naučil?“

„Nikdo,“ odpověděla. Uvědomila si, že ji znamení nezvykle hřeje; znovu změnilo barvu z rezavě hnědé na zlatou tygřího oka.

Minutu či dvě Jednooký mlčel. Díval se na svou ruku a protahoval si prsty – třásly se, jako by se spálil. Pak se znovu na Maddy podíval

a v očích měl zase zvědavost.

„Učte mě,“ pronesla.

Nastala dlouhé mlčení. Pak cizinec vzdychl. „Musíš být ale hodná. Nevzal jsem žáka – natož děvče – už déle, než si dokážu vzpomenout.“

Maddy skryla úsměv pod zcuchané vlasy.

Poprvé v životě měla učitele.

4

Během dalších čtrnácti dnů naslouchala Maddy lekcím Jednookého se soustředěním, jaké dosud nikdy neprojevila. Nat Parson dával vždycky jasně najevo, že mít špatnou krev je ostudné, jako když je člověk mrzák či nemanželské dítě. A teď tady byl tento muž a vykládal jí něco úplně jiného; má *schopnosti*, tvrdil jí, nadání, které je jedinečné a cenné. Byla bystrá žákyně a Jednooký, který do městečka přišel jako potulný prodavač léků a mastí a jen málokdy zůstával někde déle než pár dnů, protáhl tentokrát svůj pobyt téměř na měsíc, zatímco Maddy vstřebávala pověsti, mapy, znaky, kletby, zaklínadla, runy – každičký kousíček informací, které jí její nový přítel předával. Byl to počátek dlouhého učení, které navždy změní její představu o světě.

Maddyin lid věřil ve vesmír devíti Světů.

Nejvýš byla Nebeská klenba, neboli Nebeské město Dokonalého řádu.

Pod ním byla Základna či Svět dole, vedoucí ke třem zemím Smrti, Snů a Zatracení – ze kterých šla cesta do Světa na druhé straně, Pandemonia, domova Chaosu a všeho nečistého.

A mezi nimi, jak učili Maddy, ležely Střední světy: Vnitrozemí, Cizina a Jediné moře, a Malbry a údolí Strondu leželo přímo ve středu toho všeho, jako černý střed v terči. Z čehož byste mohli

vyvodit, že lidé z Malbry o sobě neměli nijak nízké mínění.

Ale teď se učila o světě za hranicemi map; světě mnoha částí a protikladů, světě, ve kterém by Nat Parson či Adam Scattergood – například – mohli zešílet i z něčeho tak nepatrného, jako je pohled na oceán či neznámou hvězdu.

V takovém světě, jak Maddy pochopila, mohla být víra jednoho člověka kacířstvím jiného, věda i kouzla se mohly překrývat, domy mohly stát v řekách, v podzemí nebo vysoko ve vzduchu; dokonce i zákony Řádu na Konci světa, o kterých vždy předpokládala, že jsou všeobecně platné, by se mohly kroutit a ohýbat tak, aby vyhovovaly zvykům toho nového, rozšířeného světa.

Samozřejmě že jenom dítě či idiot by věřili, že Konec světa opravdu je koncem světa. Existovaly tu i jiné země, to věděl každý. Kdysi se s těmi zeměmi dokonce i obchodovalo – obchodovalo a někdy také válčilo. Ale všeobecně se vědělo, že tyhle cizí země byly tak těžce zasaženy při Utrpení, že jejich lid už dávno zdivočel a nikdo – nikdo *civilizovaný* – už se tam nevypravoval.

Ale Jednooký, samozřejmě, tam byl. Za Jediným mořem, jak aspoň říkal, žili muži a ženy hnědí a holí jako odkrytá rašelina, s vlasy kudrnatými jako ostružinové houští; a tihle lidé nikdy neslyšeli o Utrpení a nečetli Dobrou knihu, místo toho vzývali své vlastní bohy – divoké hnědé bohy se zvířecími hlavami – a provozovali svá vlastní kouzla, a všechno to pro ně bylo stejně vážené a všední jako nedělní kázání Nata Parsona na opačném konci Středního světa.

„Nat Parson tvrdí, že kouzla jsou dílem ďábla," poznamenala Maddy.

„Ale vsadil bych se, že přimhouří oko, když mu to vyhovuje, co?"

Dívka přikývla, sotva se opovažovala usmát.

„Pochop, Maddy, že Dobro a Zlo nejsou tak pevně zakořeněné, jak by si ten tvůj kněz přál, abys věřila. Dobrá kniha prosazuje Řád nade všechno; proto je Řád pro ni Dobro. Kouzla vycházejí z Chaosu, proto jsou kouzla dílem ďábla. Ale nástroj je jen tak dobrý nebo špatný, jako je ten, kdo ho používá. A co je dnes dobrem, může být zítra zase zlo."

„Nechápu," zamračila se Maddy.

„Tak poslouchej. Od chvíle, kdy počal svět – a počal mnohokrát a mnohokrát skončil a byl znovu stvořen – stály zákony Řádu a

Chaosu proti sobě, střídavě vystupovaly a zase se ztrácely po Devíti světech, aby sjednocovaly či narušovaly podle své podstaty. Dobro či Zlo s tím nemělo nic společného. Všechno žilo – a umíralo – podle zákonů Řádu a Chaosu, spojených sil, jakým ani bohové nemohli doufat, že by odolali.“

Pohlédl na Maddy, která se pořád ještě mračila. Je na takovou přednášku ještě příliš malá, pomyslel si; a přesto bylo důležité, aby se to dověděla teď. I příští rok už by mohlo být pozdě – Řád už roztahoval křídla, vysílal z Konce světa stále víc a víc Examinátorů…

Spolkl svou netrpělivost a začal znovu. „Povím ti pověst o Ásech, která ti ukáže, kam mířím. Jejich generál se jmenoval Odin. O tom jsi, myslím, slyšela.“

Maddy přikývla. „Slyšela. Ten s oštěpem a osminohým koněm.“

„Jo. On patřil k těm, kteří v raných dnech znovu stvořili svět, na svítání Pradávného času. A dal dohromady všechny své válečníky – Thóra, Týra a ostatní – a vybudovali pevnost, aby zatlačovali zpátky Chaos, který se pokoušel přemoci nový svět ještě dřív, než bude dokončen. Jmenovala se Asgard, Nebeská citadela, a stala se Prvním světem těch dávných dnů.“

Dívka znovu kývla. Znala tu pověst – i když Dobrá kniha prohlašovala, že to byl Bezejmenný, kdo nechal postavit Nebeskou citadelu, a že ji Věštci získali lstí.

Jednooký pokračoval. „Ale nepřítel byl silný a mnozí z jeho bojovníků měli schopnosti, které Ásům chyběly. A tak se Odin rozhodl riskovat. Vyhledal syna Chaosu, spřátelil se s ním kvůli jeho schopnostem a dovedl ho do Asgardu jako svého bratra. Určitě jsi slyšela i o něm, řekl bych; říkali mu Šprýmař.“

Maddy znovu přikývla.

„Jmenoval se Loki a jeho povahou byl divoký oheň. Vypráví se o něm spousta příběhů. Některé ho zobrazují ve zlém světle. V některých se tvrdí, že se Odin mýlil, když ho vzal k sobě. Ale – aspoň na nějaký čas – sloužil Loki Ásům dobře. Byl pokřivený ale velmi užitečný; děti Chaosu mívaly kouzlo a právě jeho kouzlo a jeho mazanost ho držely těsně po Odinově boku. A i když se nakonec jeho povaha příliš projevovala a musel být omezován, bylo to částečně i díky Lokimu, že se jim podařilo tak dlouho přežívat.

Možná to byla jejich chyba, že ho lépe nehlídali. V každém případě propukaly požáry; je to jejich podstatou a nemůžeš čekat, že to změníš. Oheň můžeš využít k tomu, že si na něm připravíš jídlo, nebo vypálíš sousedovi dům. A liší se snad oheň, díky kterému vaříš, od toho, kterým zapálíš dům? A znamená to snad, že bys měla večeři jíst syrovou?“

Maddy potřásla hlavou, pořád ještě zmatená. „Takže ty říkáš – že bych si neměla hrát s ohněm,“ zkusila.

„Samozřejmě že bys měla,“ odpověděl Jednooký mírně. „Ale nebuď překvapená, když se proti tobě postaví.“

Konečně přišel den odjezdu Jednookého. Větší část těch hodin trávil přesvědčováním Maddy, že nemůže jít s ním.

„Je ti teprve sedm, proboha. Co bych si s tebou počal na Cestách?“

„Pracovala bych,“ škemrala Maddy. „Víš přece, že to umím. Nebojím se. Znám spoustu věcí.“

„Tak, ano? Tři zaříkávání a pár run? S tím se dostaneš daleko, zvlášť na Konci…“ Prudce se zarazil a začal škubat za řemínek, kterým měl svázaný vak.

Ale Maddy nebyla žádný prosťáček. „Konec světa?“ vykulila oči. „Ty se chystáš na Konec světa?“

Jednooký neodpovídal.

„Ach, prosím, dovol mi jít s tebou,“ vyhrkla dívka dychtivě. „Budu ti pomáhat, ponesu ti věci, nebudeš se mnou mít žádné problémy…“

„Ne?“ Zasmál se. „Když jsem naposled slyšel o únosu, pořád ještě to byl zločin.“

„Ach.“ Na to nepomyslela. Kdyby zmizela, pátraly by po ní skupinky vesničanů spolu se strážníky od Fettlefields po Hindarfell, a Jednooký by skončil ve vězení, nebo by ho pověsili…

„Ale ty na mě zapomeneš,“ téměř vykřikla. „Už tě nikdy, nikdy neuvidím.“

Jednooký se usmál. „Vrátím se příští rok.“

Ale Maddy se na něj nepodívala, upírala oči do země a nemluvila. Jednooký čekal, trochu trpce pobavený. Maddy stále ještě nezvedala oči, zpod zcuchaných vlasů se ale ozývalo tiché, zlostné

popotahování.

„Maddy, poslouchej,“ začal jemně. „Jestli mi opravdu chceš pomoct, mohla bys. Potřebuju pár očí a uší a potřebuju to mnohem víc než společnost na cestách.“

Maddy vzhlédla: „Oči a uši?“

Jednooký ukázal na Vrch, kde na oblém úbočí matně zářily obrysy Červeného koně jako žhavý popel. „Často tam chodíš, co?“ zeptal se.

Kývla.

„Víš, co to je?“

„Zakopaný poklad?“ hádala Maddy vzpomněla si na pověsti o zlatu pod Vrchem.

„Něco mnohem důležitějšího než to. Je to vstup do Světa dole, odtamtud vedou cesty až do Helina království. Možná dokonce až k řece Snění, z níž se vody vlévají do Strondu…“

„Takže tam žádný poklad není?“ protáhla Maddy zklamaně.

„Poklad?“ zasmál se. „Jo, jestli chceš. Poklad ztracený od Pradávných časů. Proto jsou tam skřítci v tak hojném počtu. Proto z něj vyzařuje taková energie. Určitě ji cítíš, viď, Maddy?“ ujišťoval se. „Je to jako žít pod vulkánem.“

„Co je vulkán?“

„To je jedno. Jen se dívej, Maddy. Jen dávej pozor, jestli se tam neděje něco divného. Ten Kůň spí jen napůl, a jestli se probudí…“

„Přála bych si, abych ho probudila já,“ zatoužila Maddy. „Ty ne?“

Jednooký se usmál a potřásl hlavou. Byl to divný úsměv, zároveň cynický i smutný. Přitáhl si plášť těsněji k ramenům. „Ne,“ zavrtěl hlavou. „Nemyslím, že bych to chtěl. To není cesta, po které bych se chtěl vydat, ani za celé Otterovo výkupné ne. I když možná přijde doba, kdy nebudu mít na vybranou.“

„Ale poklad?“ dotírala dívka dál. „Mohl bys být bohatý…“

„Maddy,“ vzdychl. „Mohl bych být mrtvý.“

„Ale přece…“

„Jsou ještě mnohem horší věci než skřítci tam dole, a poklady málokdy spí samy.“

„Takže?“ zvedla Maddy bradu. „Já se nebojím.“

„To bych řekl, že ne,“ odpověděl Jednooký suše. „Ale poslouchej, Maddy. Je ti sedm let. Vrch – a to, co je pod ním, ať je to cokoliv –

čekají už hodně dlouho. Jsem si jistý, že ještě nějakou dobu počkají.“

„Jak dlouho?“

Jednooký se rozesmál.

„Příští rok?“

„Uvidíme. Pěkně se uč, opakuj si, dávej pozor na Vrch a vyhlížej mě o Měsíci sklizně.“

„Přísaháš, že se vrátíš?“

„V Odinově jménu.“

„A ve tvém?“

Přikývl. „Jo, děvče. V tom také.“

Potom se Cizinec vracel do Malbry vždy jednou v roce – nikdy před Beltanem a nikdy později než na Maddyiny narozeniny na konci Měsíce sklizně – přivážel látky, sůl, kožešiny, cukr, masti a novinky. Jeho příjezd býval vrcholem Maddyina roku; jeho odjezd počátkem dlouhé temnoty.

Pokaždé jí kladl stejnou otázku.

„Co je v Malbry nového?“

A ona mu pokaždé podávala stejnou zprávu o skřítcích a jejich zlomyslnostech; o vypleněných spižírnách, vyprázdněných sklepích, ukradených ovcích, zkyslém mléce. A on pokaždé odpovídal: „Nic víc?“ a když ho Maddy ujistila, že je to všechno, zdálo se, jako by se uklidnil, jako by mu na čas bylo z ramen sejmuto velké břemeno.

A při každé návštěvě ji vždy naučil něco nového. Nejdřív se naučila číst a psát. Naučila se básně a písně a cizí jazyky; rostliny, léky a učení a pověsti. Učila se dějiny a lidové povídačky a rčení a legendy; poučila se o mapách, řekách, horách a údolích, kamenech a oblacích a náčrtech oblohy.

A co bylo nejdůležitější, poznávala runy; jejich jména, hodnoty, jak se naznačují prsty.

Jak je vyřezávat do kamenů, které se pak mohou rozhodit, aby člověk poznal svou budoucnost, nebo je svazovat jako stonky do panenky z kukuřičného šustí; jak je přeměnit v pohrabáč; jak je zašeptat jako verše v zaříkadle, hodit je z dlaně jako kamínky, jako bouchací kuličky nebo jen naznačit jejich stíny prsty.

Naučila se, jak používat *Ár* k zajištění dobré sklizně…

… nebo *Týr*, aby oštěp lovce našel svůj cíl…

… nebo *Logr*, hledající vodu pod zemí.

Když jí bylo deset, znala už všech šestnáct run Pradávného rukopisu, půl tuctu porušených znamení run odjinud a několik set vybraných metafor a zaříkávání.

A přesto chtěla Maddy Smithová pořád víc. Věděla, že Jednooký cestuje pod znamením *Raeda*, Tovaryše – i když jeho kouzlo bylo převrácené, a proto nešťastné, což znamenalo, že přitom musel projít mnoha zkouškami a ranami osudu.

Maddyino znamení nebylo ani narušené, ani převrácené. Ale podle Jednookého to byla nepravá runa, ne runa Pradávného rukopisu, takže byla nepředvídatelná. Nepravé runy byly zrádné, tvrdil. Některé fungovaly, ale ne dobře. Některé vůbec nefungovaly. A některé měly tendenci vyklouznout z řady, opíjet se nenápadnými, mazanými způsoby, zkřivit se jako šípy, které zůstaly ležet na dešti a jenom zřídka, pokud vůbec, letí přímo.

Přesto, dodával, mít vůbec nějaké znamení runy, to je dar. Runa Pradávného rukopisu, nepřevrácená a nepoškozená, by byla příliš, v to nemohl nikdo doufat. Takové mívali bozi, kdysi dávno. Teď lidé dělali, co mohli, s tím, co jim zbylo, to bylo všechno.

Ale pochybné znamení či ne, Maddy byla silná. Rychle překonala svého starého přítele, protože jeho kouzlo bylo slabé a rychle se vyčerpalo. Její úsilí bylo stejně dobré jako jeho, jestli ne lepší. A učila se rychle. Naučila se *hug-rúnar*, myšlenkové runy, a *rísta rúnar*, vyřezávané runy, a *síg-rúnar*, runy vítězství. Učila se runy,

které ani sám Jednooký nedokázal ovládat; nové runy a zrádné runy, které ani neměly jména a verše, a přesto, jak zjišťovala, chtěla víc.

A tak jí vyprávěl pověsti o Vrchu, a o hadovi žijícím v kořenech Yggdrasilu, pojídajícím základy světa. Poslouchala pověsti o stojících kamenech a ztracených útesech, o začarovaných kruzích, o Dolním světě a Podsvětí a zemích Snění a Chaosu ještě dál. Vyprávěl o napůl zrozené Hel a o Jormungandovi, Světovém hadovi, a o Surtovi, Ničiteli, pánu Chaosu, a o Ledových lidech a Chodbových lidech a o Vanech a Mimirovi Moudrém.

Ze všeho nejvíc ale milovala příběhy o Ásech a Vanech. Nikdy ji neunavovalo je poslouchat, a za dlouhých, osamělých měsíců mezi návštěvami Jednookého se z hrdinů těchto pověstí stávali Maddyini přátelé. Thor Hromovládce s kouzelným kladivem; Idun Léčitelka a její jablka mládí; Odin, Otec všech; Balder Krásný; Týr Válečník; Freja v sokolím plášti; Heimdall Havraní oko; Skadi, Lovkyně; Njord Mořský muž a Loki Šprýmař, který při nejrůznějších příležitostech přinášel jak osvobození, tak zkázu starých bohů. Tleskala jejich vítězstvím, plakala pro jejich porážky a, i když to možná bylo nepřirozené, cítila se víc příbuzná s tím dávno zmizelým lidem Věštců, než si kdy připadala s Jedem Smithem či s Mae. A jak roky ubíhaly, toužila stále víc po společnosti osob svého druhu.

„*Někde* nás musí být víc," opakovala stále. „Lidé jako my – Ohnivci," *rodina*, pomyslela se, „jen kdybychom je tak mohli najít, pak možná…"

V tom však byla stále zklamaná. Za sedm let se jí nepodařilo ani zahlédnout někoho takového. Byli tu skřítci, samozřejmě, a občas kočka či králík, narození se znamením runy a rychle usmrcení.

Ale pokud šlo o osoby, jako byla ona… Těch je málo, vysvětlil jí Jednooký, když se ho ptala, a většina z nich nemá žádnou skutečnou moc, která by stála za řeč. Záblesk, když mají štěstí. Už to stačí, aby s tím měli život těžký.

A když mají smůlu? Na Konci světa, kde Řád panuje už stovky let, vede znamení runy, dokonce i narušené, obvykle k uvěznění – a později k Vyšetřování a potom nejčastěji k pověšení (či Očištění, jak to raději nazývají v těchto krajích).

Raději na to nemyslet, pokračoval Jednooký, a Maddy se neochotně podrobila jeho radě, učila se, opakovala si pověsti,

trpělivě čekala na jeho každoroční návštěvy a usilovně se snažila nesnít o něčem, co se nikdy nemůže stát.

Tento rok se poprvé opozdil. Už před dvěma týdny Maddy oslavila čtrnácté narozeniny, z Měsíce sklizně už zbývalo jen pár dní, a dívka už začínala mít strach, že tentokrát se její starý přítel možná nevrátí.

Předchozího roku si všimla několika změn: Jednooký byl neklidný, netrpělivý. Za poslední rok zhubnul, pil víc, než pro něj bylo dobré, a poprvé si také všimla, že tmavě šedé vlasy někde prokvétají bíle. Každoroční výpravy na Konec světa si začínaly vybírat svou daň; a kdo ví, kdy po sedmi takových riskantních výpravách může spadnout síť?

Runy ji mohly uklidnit jen málo.

Maddy měla vlastní sadu kamínků pro výklad budoucnosti, udělala si je z říčních oblázků ze Strondu, na každém byla namalovaná jiná runa. Když je rozhodila na zem a zkoumala vzorce, do kterých dopadly, nezbývalo jí někdy, než jen hádat, co ji čeká – i když ji Jednooký varoval, že runy ani budoucnost zasazená v kamenech se nečtou vždy snadno.

I tak ale kombinace *Raeda*, Tovaryše…

…s *Thurisem,* Thorovou runou, a *Naudrem*, Vazačem, ji naplňovala pochybnostmi.

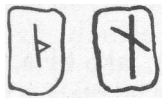

Jednookého znamení runy. Trnitá cesta. A třetí runa – Vazač – runa zabraňování. Je snad někde uvězněný? Nebo by ta poslední runa mohla znamenat smrt?

A tak, když jí paní Scattergoodová prozradila, že je tady – konečně tady, s téměř dvoutýdenním zpožděním – zaplavila ji obrovská úleva a ještě větší radost, a běžela teď k Vrchu Červeného

koně, kde věděla, že na ni bude čekat stejně, jako čekal každý rok – a jak doufala, že bude čekat každý rok, navždy.

5

Jenže Maddy nepočítala s Adamem Scattergoodem. Syn hostinské ji málokdy trápil, když pracovala – ve sklepě byla tma a pomyšlení na to, co tam Maddy možná dělá, ho znervózňovalo – ale někdy se potloukal po výčepu a číhal na příležitost k posměšné poznámce či výsměchu. Natahoval uši, když došlo k výstupu v kuchyni – ale mazaně si držel odstup, aby se vyhnul nebezpečí, že by dostal přidělenou nějakou práci – ale když viděl Maddy, jak odchází, oči mu zazářily a rozhodl se ji sledovat a zjistit, k čemu se chystá.

Adam byl o dva roky starší než Maddy, o něco vyšší, se zplihlými hnědými vlasy a nespokojenými ústy. Znuděný, mrzutý, matkou zbožňovaný opičí láskou, učedník kněze a oblíbenec biskupa; ostatní děti mu napůl záviděly a napůl se ho bály, vždycky tropil nějaká darebáctví. Maddy byla přesvědčená, že je horší než skřítci, protože ti aspoň byli stejně zábavní jako obtížní, zatímco Adamovy kousky byly vždy jen odporné a hloupé.

Psům přivazoval na ocasy bouchací žabky, houpal se na mladých stromcích, aby je polámal, posmíval se žebrákům, kradl prádlo ze šňůr a vyválel je v blátě, ale vždycky si dal pozor, aby shodil vinu na někoho jiného. Krátce řečeno, byl to rozmazlený spratek, a když viděl Maddy mířící k Vrchu, napadlo ho, že by stálo za to zjistit, co má za lubem, a zkazit jí to.

Kradl se za ní tak, aby ho neviděla, schovával se za keře kolem cesty, až dorazili na úpatí Vrchu, kde se pak odplížil na opačnou stranu a úplně se tak ztratil z dohledu.

Maddy ho neviděla ani neslyšela. Vyběhla na kopec, téměř klopýtala netrpělivostí, až konečně spatřila známou vysokou postavu

v modrém plášti, tvář zastíněnou kloboukem, sedící mezi spadlými kameny pod úbočím Vrchu.

„Jednooký!“ zavolala.

Vypadal úplně stejně, jako když ho viděla naposledy, záda opřená o kámen, dýmka v ústech, vak v trávě vedle sebe. Jako vždycky pozdravil Maddy nedbalým pokývnutím, jako by byl pryč na jedno odpoledne, a ne celých dvanáct měsíců.

„Tak. Co je nového v Malbry?“ začal.

V Maddyině pohledu bylo znát pobouření. „To je všechno, co mi povíš? Opozdil ses o dva týdny, dělala jsem si strašné starosti, a všechno, co mi dokážeš říct, je *Co je nového v Malbry*, jako kdyby se *tady* někdy stalo něco významného…“

Jednooký pokrčil rameny. „Zdržel jsem se.“

„Zdržel? Jak?“

„Na tom nezáleží.

Maddy se zdráhavě usmála. „Ty a tvoje novinky. Nejspíš tě nikdy nenapadlo, že bych si mohla dělat starosti. Chci tím říct, vždyť se vracíš z Konce světa – a nikdy mi nepovíš, co je tam nového. Copak se na Konci světa nic neděje?“

Jednooký kývl. „Konec světa je rušné místo.“

„A přesto jsi zase tady.“

„Jo.“

Maddy vzdychla a posadila se vedle něj do měkké trávy. „No, největší novina tady je… že jsem bez práce.“ Usmála se při vzpomínce na obličej paní Scattergoodové a začala svému příteli líčit, co ráno dělala, jak ve sklepě uvízl spící skřítek a jak ve svém nešikovném spěchu vytáhla na světlo polovinu Světa dole, když se pokoušela skřítka chytit.

Jednooký to vyprávění mlčky poslouchal.

„A Zákony, měl bys *slyšet* ten kravál, co dělala! Slyšela jsem to až k Medvídkovu lesu – upřímně, myslela jsem, že ta ženská pukne…“

Zasmála se, pohlédla na Jednookého a zjistila, že není ani trochu pobavený, že ji sleduje spíš zachmuřeně. „Co přesně jsi udělala?“ zeptal se. „Je to důležité, Maddy. Pověz mi všechno, na co si vzpomeneš.“

Přestala se smát a snažila si přesně vybavit, co se ve sklepě stalo.

Zopakovala rozhovor se skřítkem (při zmínce o Kapitánovi skřítků se zdálo, že Jednooký strnul, ale nebyla si jistá), prošla všechny runy, které použila, pak se pokusila vysvětlit, co se stalo dál.

„Ze všeho nejdřív jsem vrhla Thuris," vyprávěla. „A pak jsem jenom… ukázala na tu díru a nějak… nějak jsem na ni vykřikla…"

„Co jsi křičela?" ptal se Jednooký rychle.

Maddy to naháněło strach. „Co se stalo?" chtěla vědět. „Udělala jsem něco špatně?"

„Jen mi to pověz, Maddy. Co jsi řekla?"

„No, asi nic, to je to. Jen jsem křikla. Ani zaříkávadlo. Seběhlo se to tak rychle – nemůžu si vzpomenout…" odmlčela se, celá vyděšená. „Co se stalo?" opakovala. „Co jsem provedla?"

„Nic," odpověděl těžce. „Věděl jsem, že je to jenom záležitost času."

„Co?"

Ale Cizinec mlčel, díval se na Koně s hřívou z dlouhé trávy, ozářenou ranním sluncem. Konečně promluvil. „Maddy," začal. „Rosteš."

„To nejspíš ano." Maddy se zamračila. Doufala, že se to nezvrhne v kázání, jaká jí občas uštědřují dobromyslné dámy z městečka, žvanící o *dospívání v ženu*.

Jednooký pokračoval. „A nejvíc ze všeho roste tvoje síla. Byla jsi silná už na začátku, ale teď tvoje schopnosti ožívají. Samozřejmě, ještě je nemáš pod kontrolou, ale to se dalo čekat. To se naučíš."

Tak *je* to kázání, rozhodla se Maddy. Možná ne tak zahanbující jako řeči o ženě, ale…

„Kouzlo, jak víš, může spát celé roky. Stejně jako tenhle Vrch celé roky spal. Vždycky jsem předpokládal, že až ožije jedno, nebude druhé daleko."

Odmlčel se, aby si zapálil dýmku, prsty se mu trochu třásly, když pěchoval tabák. Nad hlavou jim přeletělo hejno hus, roztažené do tvaru V, mířilo k Hindarfellu. Maddy je sledovala a najednou ji zamrazilo. Léto je pryč, podzim brzy udělá místo zimě. Z nějakého důvodu jí z toho pomyšlení málem vyhrkly slzy.

„Tady ten tvůj Vrch," promluvil konečně Jednooký znovu. „Dlouho ležel tak tiše, až jsem si myslel, že jsem si nejspíš špatně vyložil znamení, a že to je – jak jsem si myslel nejdřív – jen další

hezky vytvarovaná mohyla z Pradávných časů. Je tolik jiných vrchů, víš – a pramenů, kamenných kruhů, menhirů a jeskyní – které naznačují stejná znamení a nakonec z nich nic není. Ale když jsem našel tebe – as tím znamením runy…“ náhle se odmlčel a ukázal jí, aby poslouchala. „Slyšelas to?“

Maddy zavrtěla hlavou.

„Zdálo se mi, že jsem slyšel…“ Něco jako včely, pomyslel si Jednooký. Roj včel, uvězněný hluboko pod zemí. Něco snažící se uniknout…

Maddy zauvažovala nad tím, že by se ho zeptala, co myslel tím *s tím znamením runy*. Ale bylo to poprvé, co svého starého přítele viděla tak nervózního a tak toužícího se uklidnit, a věděla, že bude nejlepší dát mu čas.

Znovu se rozhlédl po Vrchu Červeného koně, pohlédl na vzpínajícího se Koně v ranním slunci. Taková krásná věc, pomyslel si. Tak krásná věc a tak příšerná.

„Nechápu, jak tady můžete žít,“ zavrtěl hlavou, „s tím, co je tady ukryté.“

„Ty myslíš – poklad?“ vydechla Maddy, která nikdy nezavrhla pověsti o zlatu pohřbeném pod Vrchem.

Jednooký se na ni zamyšleně usmál.

„Takže tady opravdu je?“

„Je tady,“ přikývl. „Je tu pohřbený po pět set let, čeká na příležitost k úniku. Bez tebe bych se k němu možná obrátil zády a nikdy už si na něj znovu nevzpomněl. Ale s tebou jsem myslel, že bych mohl mít šanci. A ty jsi byla tak mladá, tak strašně mladá. Časem, kdo ví, jaké schopnosti by sis osvojila? Kdo ví, s tou runou, čím by ses možná jednoho dne stala?“

Maddy naslouchala s vykulenýma očima.

„A tak,“ pokračoval, „jsem tě učil. Učil jsem tě všechno, co jsem věděl, a pozorně jsem na tebe dohlížel, věděl jsem, že čím silnější budeš, tím pravděpodobnější je, že možná náhodou probudíš to, co spí pod Vrchem.“

„Myslíš skřítky?“ zeptala se Maddy.

Jednooký pomalu zavrtěl hlavou. „Skřítci – a jejich Kapitán – o tobě věděli ode dne, kdy ses narodila. Ale až do téhle chvíle neměli důvod bát se tvých schopností. Řekl bych, že ta ranní eskapáda

všechno změnila.“

„Co tím myslíš?“ vyhrkla Maddy úzkostně.

„Myslím tím, že jejich Kapitán není žádný blázen, a jestli má *on* podezření, že jdeme po… pokladu…“

„Ty myslíš, že by skřítci mohli najít zlato?“

Jednooký vydal netrpělivý zvuk. „Zlato?“ opakoval. „Ty babské povídačky?“

„Ale ty jsi přece říkal, že je pod Vrchem poklad.“

„Jo, a také je. Poklad Pradávných časů. Ale žádné zlato, Maddy; ani zlaté pruty, ani valounky, ani niklák.“

„Tak jaký poklad to je?“

Chvíli trvalo, než odpověděl. „Říkají tomu *Našeptávač*.“

„A co to je?“

„To ti nemůžu povědět. Možná později, až ho budeme mít v bezpečí.“

„Ale ty víš, co to je, viď?“

Zachovával klid jen s obtížemi. „Maddy,“ vzdychl. „Teď není vhodná chvíle. Tenhle – poklad – se může ukázat stejně nebezpečný jako cenný. Pouhé mluvení o něm je riskantní. A v mnoha ohledech by možná bylo pro něj bezpečnější, kdyby dál spal, zapomenutý.“ Znovu si jediným šikovným pohybem prstů s pomocí runy ohně *Kaen* zapálil dýmku. „Ale teď je probuzený, ať už pro dobro či zlo, a mnohem větší nebezpečí by hrozilo, kdyby to někdo – někdo jiný našel dřív než my; kdyby to našel a použil.“

„Kdo jiný?“

„Někdo našeho druhu, Maddy.“

Dívčino srdce se rozbušilo rychleji než kladivo jejího otce. „*Našeho* druhu?“ opakovala. „Jsou i jiní, jako jsem já? Ty je znáš?“

Přikývl.

„Kolik?“ vyhrkla.

„Záleží na tom?“

„Mně ano,“ odpověděla prudce. Jsou tu i jiní a Jednooký se o tom nikdy ani nezmínil. Kdo to je? *Kde* jsou? A jestli celou tu dobu věděl o jejich existenci, potom…

„Ale proč…“

„Maddy,“ uklidňoval ji. „Vím, že je to těžké. Ale musíš mi věřit. Musíš mi věřit, když ti říkám, že ať jsem před tebou zatajil cokoliv,

ať jsem ti občas vykládal jakoukoli nepravdu…“

„Ty jsi mi lhal,“ obvinila ho.

„Lhal jsem ti, abys byla v bezpečí,“ snažil se zachovat trpělivost. „Vlci z různých smeček neloví společně. A někdy dokonce loví jeden druhého.“

Otočila se k němu, oči jí plály. „Proč?“ chtěla vědět. „Co je Našeptávač? Proč je pro tebe tak důležitý? A jak to, že toho o něm tolik víš?“

„Trpělivost,“ mírnil ji. „Nejdřív Našeptávač. Slibuju, že potom ti zodpovím všechny tvé otázky. Ale teď – prosím – před sebou máme práci. Vrch nebyl otevřený už stovky let. Budou tu zábrany, které nám budou bránit ve vstupu. Runy, které budeme muset najít. Kouzla, která bude nutné zlomit. Tumáš… tohle budeš potřebovat.“ Vytáhl ze svého vaku jakýsi známý předmět a podal jí ho.

„Co je to?“ ptala se.

„To je lopatka,“ odpověděl. „Protože kouzla, stejně jako vůdcovské schopnosti, jsou z jedné desetiny géniem a z devíti desetin úmornou prací. Budeš muset očistit obrysy Koně do hloubky možná čtyř nebo pěti palců. Bude to nějakou dobu trvat.“

Maddy si ho podezřívavě změřila. „Všimla jsem si, že máš jenom jednu lopatu,“ poznamenala.

„Géniové nepotřebují lopatu,“ odpověděl Jednooký suše a posadil se na trávu, aby dokouřil dýmku.

Byla to dlouhá, lopotná dřina. Kůň měřil od nozder k ocasu dvě stě stop a století povětrnostních vlivů, zneužívání a zanedbávání si vybralo svou daň na jemnějších částech. Jíl Vrchu byl hutný a tvrdý a to, co do něj bylo vyryto, mělo vytrvat, do obrysů byly zasazeny ochranné znaky a runy, aby kůň nikdy nezmizel.

Mělo by jich tam být devět, odhadoval Jednooký; jeden znak za každý z Devíti světů, a budou je muset najít všechny, než budou moci vstoupit dovnitř.

Byl to Jednooký, kdo našel první, vyškrábaný do říčního oblázku pod ocasem Koně.

„*Madr*, Prostřední svět. Lidé. Dobrý začátek,“ poznamenal, pohladil runu, aby se leskla. Zašeptal zaklínadlo – *Madr er moldar auki* – v tu chvíli se z jednoho místa u hlavy Koně zablesklo podobné světlo a téměř okamžitě našel Jednooký pod vnikem runu *Ýr*.

„Ýr. Svět dole. Základ. Teď už to půjde rychleji.“

A opravdu: *Ýr* ozářil cestu k *Raedu*, Cizím zemím, zastrčenému pod břichem Koně, potom *Logr* – Moře – v tlamě Koně…

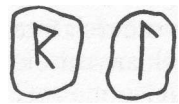

– potom, na každé noze, *Bjarkan*, za svět Snění, *Naudr* – za Dolní svět –

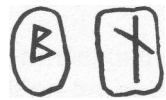

Hagall, za Podsvětí, a *Kaen*, za Chaos či Svět dál…

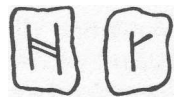

– a nakonec, přímo uprostřed samotného oka, runu pro Nebeskou citadelu…

… *Ós,* Ásové, nejjasnější ze všech, jako ústřední hvězda v souhvězdí Thiazi, Lovci, které viselo nad Sedmi spáči za jasných zimních nocí.

Ós. Maddy se na něj chvilku tiše dívala. Tohle byla chvíle, o které

snívala, a přesto, když teď byla konečně tak blízko, cítila zvláštní zábrany pokračovat. Trochu ji to zlobilo; a přesto si uvědomovala, že nepatrná část jejího nitra víc než co jiného touží ustoupit z prahu a vrátit se do Malbry a do bezpečí známého údolí.

Jednooký to zřejmě vycítil; mírně se usmál a položil jí ruku na rameno. „Nebojíš se, že ne, děvče?“ zeptal se.

„Ne. Ty ano?“

„Trochu,“ odpověděl. „Už je to tak dávno…“ Vytáhl dýmku, zapálil ji a vdechl plná ústa sladkého dýmu. „Odporný zvyk,“ zamumlal. „Dostal jsem ji od Chodbových lidí na jedné ze svých cest. Mistři kováři, víš, ale strašlivá hygiena. Myslím, že jim dým pomáhá zakrývat pach.“

Maddy se dotkla poslední runy. Plála opálovými barvami jako zimní slunce. Odříkala kouzlo:

Ós byth ordfruma…

Vrch se se zaduněním otevřel; tam, kde bývalo oko Koně, teď zel úzký tunel s rozeklanými okraji, vedoucí dovnitř do nitra Země.

6

Před pěti sty lety, za rozbřesku Nového věku, bylo jen málo pevností nedobytnějších než hrad na Vrchu Červeného koně. Stál na strmém útesu shlížejícím na údolí a ovládal celou planinu. Jeho děla neustále mířila na průsmyk Hindarfellu, z něhož mohl zaútočit nepřítel.

Vlastně bylo pro obyvatele Malbry záhadou, jak hrad mohl vůbec padnout, leda by za tím byl mor nebo zrada, protože od popadaného kamenného kruhu bylo vidět až k Farnley Tyas na severu a na jihu až k Forgeho Výspě na úpatí hor.

Cesta byla otevřená, chabě chráněná jen hlodášovými keři a zákrsky, a úbočí Vrchu byla příliš příkrá, než aby po nich vyšplhali muži v brnění.

Adam Scattergood ale brnění neměl, dělo už dávno roztavili, a bylo to už plných pět set let, co na Vrchu Červeného koně stála hlídka. Proto se mu podařilo dostat se až nahoru neviděný, a když prolezl mezi trsy vzrostlé trávy až ke kamennému kruhu, schoval se za padlý kámen, aby si vyslechl, o čem si ta čarodějnická holka a jednooký budižkničemu povídají.

Adam nikdy Maddy nedůvěřoval. Lidé s představivostí ho znervózňovali, a svět, který představovali – podivný, temný svět, kde Adam Scattergood nebyl zaznamenán ani vítán – z toho byl opravdu hodně nejistý. Ale ani sám sobě nepřipustil, že ho Maddy děsí. To by bylo příliš směšné. Koneckonců, ona měla špatnou krev, ne? Nikdo by ji nikdy nechtěl, s tím znamením na ruce určitě ne. Nikdy nebude pro nikoho mít nějakou hodnotu.

Adam Scattergood (Zákon budiž pochválen) byl pohledný chlapec se skvělou budoucností. Byl učněm kněze, s trochou štěstí (a matčiných úspor) by dokonce mohl být poslán na Konec světa, aby tam studoval v Univerzitním městě. Krátce, byl jedním z nejlepších v Malbry – a přesto teď byl tady, slídil za tou holkou a jejím přítelíčkem z Ciziny, jako by neměl vlastní přátele. Ta myšlenka ho zlobila, popolezl o něco blíž k základně kamene, napínal uši, aby zaslechl něco tajného, něco důležitého, něco, čím se jí později bude moci vysmívat.

Když zaslechl poznámky o pokladu pod Vrchem, zazubil se. To by mohl být vydatný zdroj posměchu. *Hej, ty skřítkovská holko*, houkne na ni. *Už jsi našla nějaké zlato? Koupíš si nové šaty, co, ty Skřítkovko? Našla jsi kouzelný prsten?*

Ta představa byla tak lákavá, že málem okamžitě vyskočil ze svého úkrytu; ale byl sám a najednou se mu to děvče a Cizinec nezdáli tak legrační, jako když byl v houfu kamarádů. Spíš mu připadali dost nebezpeční a byl rád, že je schovaný za velkým kamenem.

Když uslyšel o Našeptávači, byl dvojnásob rád, že se schoval. Adam nehodlal mít nic společného s pozůstatky Pradávného času, ať byly jakkoli cenné – v každém případě je to nejspíš prokleté nebo posedlé démony. A když došlo na otevření Vrchu, byl by se nejraději objal radostí, protože i když měl opravdovou hrůzu ze všeho tajemného, bylo jasné, že tentokrát Maddy a její jednooký přítel

překročili všechny hranice.

Otevřít Vrch a dostat se do Světa dole! K *tomu* bude mít Nat Parson hodně co říct! Dokonce i Matt Law, který kněze nijak nemiloval, bude muset připustit, že tentokrát Maddy zašla příliš daleko. Tak donebevolající pohanění zákonů stanovených v Dobré knize se nedá přehlížet.

To bude znamenat konec té čarodějnice jednou provždy. Lidé z Malbry až příliš dlouho tolerovali její výstřednosti, hlavně kvůli jejímu otci, ale taková kouzla jsou vážným zločinem, a jakmile to Nat Parson zjistí (a Adam byl rozhodnutý postarat se, aby to zjistil), bude Maddy vyslýchána a možná dokonce i očištěna.

Adam ještě nikdy neviděl Očištění. K takovým záležitostem mimo Konec světa moc často nedocházelo – ale civilizace postupovala, jak měl Parson ve zvyku opakovat, a bylo jen otázkou času, kdy Řád zřídí nějakou základnu v dosahu Malbry. Pro Adama by to nikdy nemohlo být příliš brzy. Konec kouzlům, jednou pro vždy, Vrch bude rozkopaný a jeho obyvatelé upáleni, a do údolí Strondu se vrátí Řád.

Ale jak čas ubíhal a nic se nedělo, přemáhala Adama ospalost. Začal podřimovat, a když Maddy konečně otevřela oko Koně, s užaslým zajíknutím sebou trhnul. Jednooký vzhlédl, prsty se mu sevřely, a Adam si najednou byl jistý, že Cizince vidí skrz prastarou žulu padlého kamene až na místo, kde se schovává.

Zaplavil ho děs, přitiskl se ještě víc k zemi, napůl očekával, že uslyší těžké kroky, jak se k němu blíží.

Ale nestalo se nic.

Adam se trochu uklidnil, a jak vteřiny ubíhaly, zase se mu začala vracet jeho přirozená samolibost. Samozřejmě že ho neviděli. To jen tohle místo, říkal si – tenhle Vrch, s těmi strašidly a podivnými zvuky – to ho znervózňuje. Nebojí se přece otrhaného přivandrovalce. A *rozhodně* se nebojí malé holky.

Co to vlastně dělá? Jako by zvedala ruku; ze svého místa Adam viděl jen její stín na trávě. Nemohl vědět, že právě používá *Bjarkan* – ale teď už i ona viděla chlapce, skrčeného za padlým kamenem, s tváří plnou strachu a hloupé zlomyslnosti.

Maddy nepotřebovala kouzla k tomu, aby poznala, co tu její nepřítel dělá. V tu chvíli pochopila všechno. Viděla v jeho barvách,

jak ji sledoval, jak špehoval ji a Jednookého a jak se hodlá rozběhnout dolů do městečka s tím, co se dověděl, a všechno zkazit, tak jak vždycky všechno pokazil.

A zlost, která se v ní hromadila, najednou našla cíl. Bez přemýšlení zvedla ruku, na dlani jí horce zazářila její nepravá runa a mrštila svůj hněv a svůj hlas, jako kameny, kterými po ní tak často házel Adam, na schouleného chlapce.

Bylo to instinktivní. Její výkřik zazvonil Vrchem a ve stejnou chvíli se objevil blesk a ozval se ohlušující praskot, jak se kámen rozštípl na dva kusy, a po okraji srázu se rozletěly úlomky žuly.

Adam Scattergood dřepěl v trávě mezi oběma polovinami puklého kamene, tvář barvy tvarohu a po předním dílu pěkných seržových kalhot se mu šířila mokrá skvrna.

Maddy se bezmocně rozesmála. Nemohla se ovládnout. Útok ji vyděsil skoro stejně jako Adama, ale přesto se smála a nemohla to zastavit a chlapec na ni civěl, nejdřív se strachem, pak s úžasem a konečně (jakmile si uvědomil, že se mu nic nestalo) s trpkou nenávistí.

„Toho budeš litovat, ty čarodějnice," zakoktal a roztřeseně se zvedal. „Povím jim, k čemu se chystáš. Povím jim, že ses mě pokusila zabít."

Ale Maddy se pořád smála, nedokázala se ovládnout. Z očí jí tekly slzy, břicho ji bolelo; i tak byl ale smích tak příjemný, že nemohla přestat, i když už sotva popadala dech. Smála se a smála, až se téměř dusila, a Adamův obličej byl stále temnější, až se otočil a rozběhl se z kopce dolů k cestě do Malbry. Ani Maddy, ani Jednooký se ho nepokoušeli zastavit.

Dívka přešla k rozlomenému kameni. Smích utichl stejně rychle jako vybuchl, bylo jí špatně a cítila se vyčerpaná. Žulový sloup byl tři stopy vysoký a téměř stejně silný; přesto byl čistě rozseknutý na dva. Dotkla se místa, kde se rozštípl: okraj byl drsný a rozeklaný, uvnitř se tu a tam blýskaly kousky slídy.

„Takže umíš vrhat myšlenkové blesky," poznamenal Jednooký, který ji následoval. „Dobrá práce, Maddy S trochou cviku to může být užitečná schopnost."

„Já jsem nic nevrhala," namítla Maddy otupěle. „Hodila jsem jen… svůj hlas. Ale to nebyla *runa*; byl to jen nesmysl, jenom výkřik

bez přemýšlení, jako ráno ve sklepě.“

Jednooký se usmál. „Smysl je pojmem Řádu. Jazyk Chaosu je nesmysl už určením.“

„Jazyk Chaosu?“ opakovala Maddy. „Ale já ho *neznám*. Nikdy jsem o něm ani *neslyšela*…“

„Ale ano, znáš. Máš ho v krvi.“

Maddy se zadívala do dálky, kde se vzdálená postavička Adama Scattergooda stále zmenšovala, občas se do vzduchu vzneslo tlumené vzteklé zaječení.

„Mohla jsem ho zabít,“ vyjekla, začínala se třást.

„Možná jindy.“

„Copak nechápeš? Mohla jsem ho *zabít*!“

Na Jednookého to zřejmě neudělalo žádný dojem. „Nu, není to přesně to, co jsi měla v úmyslu?“

„Ne!“

Jednooký se usmál, ale mlčel.

„Myslím to vážně. Prostě se to tak stalo.“

Jednooký pokrčil rameny a zapálil si dýmku. „Má milá, věci, jako je tohle, se jen *tak nestávají.“*

„Nechápu.“

„Ale ano, chápeš.“

A opravdu chápala, jak si uvědomila; nebyla dcerou kováře pro nic za nic. To, co hodila po Adamovi – ten myšlenkový blesk – to se neobjevilo jen tak zničehonic; bylo to *ukuté*. Bylo to těžké, jako střela z kuše, a ona to vrhla po Adamovi se silou – a úmyslem – zlosti nahromaděné za řadu let.

Znovu pocítila hrůzu, když si představila, co by se mohlo stát, kdyby úder nezachytil kámen. A se strachem se mísilo možná ještě děsivější vědomí, že by to mohla (a chtěla) udělat znovu.

Jednooký jí zřejmě četl myšlenky. „Pamatuješ, co jsem tě učil?“ pronesl mírně. „Oheň pálí, je to jeho přirozenost. Použij ho nebo ne, ale pamatuj si jedno: myšlenkový blesk není jako mušketa. Nespustí sám od sebe.“ Usmál se. „A pokud jde o toho chlapce – žádná škoda. Smůla že nás slyšel, samozřejmě. Máme tak méně času. Ale nic to nemění.“

„Počkej chvilku,“ zarazila se Maddy a pohlédla do otevřené chodby. „Nemyslíš si přece, že bychom měli jít teď hned dolů, že ne?

Po tom, co se stalo?“

„Po tom, co se stalo,“ vzdychl Jednooký, „přece nemáme na vybranou.“

Maddy o tom chvíli přemýšlela. Teď už určitě Adam všechno vykládá v městečku – leda by se zdržel tím, že by si převlékal kalhoty – nepochybně ještě opentlené tolika historkami o démonech, kolik si jeho omezená představivost dokáže vymyslet.

Bude si to muset vyslechnout Jed Smith a Matt Law a biskup, a nesmí se zapomenout ani na Nata Parsona, který čeká na takový rozhodný okamžik od své legendární pouti na Konec světa a který bude přímo nadšený, že se mu dostalo tak strašlivého znesvěcení, se kterým se musí vypořádat. A ať se stane cokoliv jiného, ta událost vejde do kroniky Malbry spolu s nejvýznamnějšími událostmi historie městečka a Adam Scattergood bude vzpomínán i po staletích, kdy už se jejich kosti změní v prach.

Slunce stálo vysoko na nebi a údolí bylo v jeho bledém světle zelené a zlaté. Nad střechami domů se zvedal dým, zdálky k Maddy dolehla vůně vypalovaných strnišť a naplnila jí oči nečekanými slzami. Pomyslela na kovárnu a malý domek vedle, na pach rozpáleného kovu a kouře, na věnec měsíčků kolem předních dveří.

To byl její svět, pomyslela si; a až do této chvíle, kdy ho měla zakrátko ztratit, si nikdy neuvědomila, kolik pro ni znamená. Když teď uteče, přizná tak svou vinu a možná už se nikdy nebude moci vrátit.

„Stojí to za to, Jednooký?“ zeptala se. „Ten Našeptávač, ať je to co je?“

Jednooký přikývl. „Stojí za to.“

„Je cennější než zlato?“

„Mnohem cennější než zlato.“

Maddy se znovu zadívala do údolí. Měla by tu zůstat a hájit se, samozřejmě. Aspoň by se jí mělo dostat spravedlivého slyšení. V údolí nikoho nepověsili od doby, kdy Černá Nell – prasnice se znamením zkázy na zádech – sežrala před deseti lety všech šest svých podsvinčat. Jenže Jednooký byl Cizinec – jeden z kmene žebráků a banditů a jeho proces by nejspíš byl krátký a drsný. Neměla na výběr – a krom toho, když se jí Vrch otevírá pod nohama a slibuje všechny ty skryté poklady, jak by se k němu mohla otočit

zády?

Chodba měla hrubé stěny a byla úzká, svažovala se dolů do úbočí Vrchu. Udělala krok dovnitř, musela se trochu sehnout, opatrně ohmatala strop. Oddechla si, když zjistila, že je suchý a pevný; zevnitř chodby vycházel sklepní pach. Pokročila dál, ale Jednooký stál dál, kde byl, pozoroval ji, ale ani se nepohnul, aby šel za ní.

„No tak?“ pobídla ho. „Jdeš nebo co?“

Chvíli neodpovídal. Pak pomalu zavrtěl hlavou. „Nemůžu tam jít, Maddy. Poznal by mě v tu chvíli, kdy bych vkročil do Světa dole. A okamžitě by věděl, proč tam jsem.“

„*Kdo?*“

„Přál bych si, abych ti to mohl povědět,“ odpověděl. „Ale času je málo a určitě ho nemůžeme ztrácet dlouhým povídáním. Poklad, který hledáš – Našeptávač – není obyčejná kořist. Možná bude vypadat jako skleněný kvádr nebo kus železné rudy – nebo dokonce jako kámen. Je v jeho přirozenosti se skrývat, ale ty ho poznáš podle barev, které nedokáže skrýt. Hledej ho ve studni nebo v kašně. Třeba bude schovaný hodně hluboko. Ale když na něj zavoláš – přijde k tobě.“

Maddy znovu pohlédla do chodby – byla tam tma, tma jako v hrobce. Vzpomněla si, jak jí Jednooký vyprávěl, že pod Vrchem jsou cesty, které vedou až do Smrti, Snu a ještě dál…

Zachvěla se a znovu se otočila k němu. „Tak – jak můžeme vědět, jestli tam pořád ještě je? Co když ho někdo vzal?“

„To ne,“ zavrtěl hlavou. „To bych věděl.“

„Ale ty jsi říkal, že tu jsou ostatní. A teď…“

„Pravda je, Maddy,“ přerušil ji, „že si nejsem jistý, jestli tam vůbec je, ani co chce dělat, jestli tam je. Ale kdybych šel s tebou, a on by tam čekal s nějakým kouzlem, které se mu podařilo pověsit…“

„Kdo je to?“ ptala se Maddy znovu.

Jednooký se pokřiveně usmál. „Jeden… přítel,“ odpověděl. „Z dávných časů. V dobách Zimní války se ukázal jako zrádce. Myslel jsem, že je mrtvý a možná opravdu je, ale tvorové jeho druhu mívají devět životů a on měl vždycky štěstí.“

Maddy otevřela ústa, aby se vyptávala nebo protestovala, ale Jednooký ji umlčel. „Poslouchej, Maddy. Čeká na *mě*. Tebe nebude z ničeho podezírat. Třeba si tě ani nevšimne. A ty můžeš najít

Našeptávače a přinést mi ho, aniž si všimne, co se děje. Uděláš to?“

Maddy se znovu zadívala do oka Koně. Temně se jí rozevíralo u nohou, jako by se Kůň po mnoha staletích spánku konečně probouzel.

„A co ty?“ zeptala se konečně.

Cizinec se usmál, ale jeho zdravé oko se zatřpytilo. „Jsem možná starý, Maddy, ale myslím, že pořád ještě dokážu zvládnout dav vesničanů.“

Možná to byl jen klam světla; ale Maddy se zdálo, že její starý přítel nějak povyrostl a zdá se mladší, silnější, jeho barvy jsou jasnější a silnější, jako by z něj spadla léta – roky, pomyslela si, a možná ještě víc. Protože věděla, že Zimní válka skončila před více než pěti staletími, ďábelští vlci zhltli slunce i měsíc a hladina Strondu se zvedla až k úbočím hor a voda strhla všechno.

Nat Parson tomu říkal *Utrpení* a kázal o tom, jak Pradávné dny už byly unaveny zlobou lidstva a seslaly oheň a led, aby očistily svět.

Jednooký tomu říkal Ragnarok.

„Kdo jsi?“ zeptala se.

„Záleží na tom?“ usmál se Jednooký.

Nejspíš viděl v její tváři svou odpověď, protože kývl a trocha napětí z něj opadla. „Dobrá. A teď si pospěš, najdi Našeptávače – nebo ho nech, aby našel tebe. Drž se v úkrytu a nezapomínej na ostražitost. Nedůvěřuj nikomu, ať se bude jakkoli přetvařovat, a především neříkej nic – *nikomu* – o mně.“

„Počkej!“ vyhrkla Maddy, když se obracel k odchodu.

„Už jsem čekal dost,“ usekl Jednooký krátce, bez dalšího pohledu či gesta na rozloučenou se otočil a vykročil po úbočí Vrchu Červeného koně dolů.

KNIHA DRUHÁ

Svět dole

Mé jméno je nevyslovitelné…

Vzývání, 9:7

1

Chodba nebyla rovnoměrná, v nepravidelných intervalech se svažovala, někdy přes ni tekla voda, jindy se zužovala do štěrbiny, kterou se Maddy musela protáhnout. Převrácením run za sebou uzavřela vstup do chodby a teď jí jen runa *Bjarkan* ve špičkách prstů pomáhala proniknout tmou.

Po několika minutách však zjistila, že se chodba trochu rozšiřuje a zeminu, která dřív tvořila stěny, nahradila jakási tvrdá, téměř skelná hmota. Byl to kámen, uvědomila si Maddy, když postoupila dál do nitra kopce, nějaký temný a lesklý minerál, jehož povrch občas narušoval křišťálový výběžek, třpytící se jako chumáč jehel.

Asi po půlhodině se i podlaha z větší části změnila ve stejný sklu podobný kámen a na stěnách se tu a tam objevovaly fosforeskující plochy, slabě osvětlující cestu.

A všude visela světelná znamení jako spleť pavučin, i když jich bylo příliš mnoho, aby je dokázala spočítat. V mnohých z nich bylo znát zbytky kouzel – zaříkávadel a čar a uřknutí a run – jasně viditelných jako stopy vozu na blátivé cestě.

Rozhodila kolem sebe Ýr, Ochránce, aby se ukryla, ale i tak si byla jistá, že mezi tolika kouzly musela vyvolat přinejmenším několik poplachů. Ošila se při představě, jaký pavouk by mohl žít v tak spletité pavučině a myšlenky jí zaletěly k Jednookému a osobě – příteli či nepříteli – kterého se obával a který teď možná vyčkává v srdci Vrchu.

Co vlastně hledá? A co Jednooký věděl o pokladech Pradávných

časů?

Nu, rozhodla se, je jen jedna cesta, jak to zjistit, a už samotné pomyšlení na to, že je uvnitř Vrchu, bylo vzrušující. Napadlo ji, jak daleko asi chodba vede, ale právě v tu chvíli ucítila, jak se jí zem pod nohama prudce sklonila, a bez dalšího varování se stěny po obou stranách otevřely, aby odhalily obrovský podzemní kaňon, rozšiřující se tak daleko, že Maddy ani nedohlédla, do labyrintu chodbiček a nekonečnosti jeskyní a síní.

Dlouhou dobu Maddy dokázala jen stát a žasnout. Chodba končila u příkrého schodiště, vytesaného do skály; to vedlo dolů k rozlehlé galerii, občas přerušované dalšími cestičkami a vchody do jeskyní, zasazených ve stěnách kaňonu, a něčím, co vypadalo jako visuté chodníčky, osvětlené pochodněmi či zavěšenými lucernami, na vzdálené opačně straně.

Maddy čekala jedinou jeskyni, možná jednu chodbu; ale místo toho tu byly stovky, možná tisíce chodeb a jeskyní. Ze dna kaňonu slyšela proudění vody, a ačkoliv tu panovala příliš hustá tma – navzdory lucernám – než aby viděla řeku, odhadovala, že je nejspíš široká a prudká, protože hučela jako vlci s hrdly plnými kamení.

I tady viděla všude kolem znamení a kouzla, zelené světélkující prsty, ve stěnách se leskly kusy slídy, a kde z kamene vyvěraly pramínky vody, zapustily kořínky mechovité rostliny: bledé, smutné lilie Světa dole.

„Bohové," zamumlala Maddy, „kde mám začít?"

Nu, pro začátek nejspíš víc světla. Zvedla ruku a rozhodila *Sól* – Slunce. Z prstů jí vyšlehl oheň a drobné krystalky zasazené ve schodech a stěnách se prudce rozzářily.

Světlo ani zdaleka nestačilo na to, aby ozářilo celý prostor, ale i tak se cítila trochu líp, i kdyby jen proto, že už se nemusela tolik bát, že spadne ze schodů. Zároveň se jí zdálo, že zahlédla jakýsi pohyb u svého lokte, něco, co se rychle stáhlo do stínu, když se světlo rozzářilo. Téměř bez uvažování po tom hodila *Naudr* jako síť a škubnutím prstů to přitáhla k sobě.

„Zase *ty*!" vykřikla, když spatřila, co chytila.

Skřítek se kroutil a plival, ale nepodařilo se mu uniknout.

„Přestaň!" napomínala ho Maddy a přitáhla runu těsněji.

Skřítek se ušklíbl, ale uklidnil se.

„To je lepší," usmála se Maddy. „A teď, Smá-rakki…" Skřítek posměšně zafuněl… „Chci, abys zůstal při mně. Tentokrát žádné utíkání, jasné?"

„Pfff!" udělal skřítek znovu. „Takovej rozruch pro doušek piva." Nepohnul se ale, sledoval Maddy jantarovýma očima, rty odhalovaly špičaté zuby.

„Proč mě sleduješ?"

Skřítek pohodil rameny. „Zvědavost, děvenko?"

Maddy se zasmála. „A navíc, já znám tvé jméno."

Skřítek neodpověděl, ale oči se mu zaleskly.

„Pojmenovaná věc je zkrocená věc. Tak to je, ne?"

Skřítek dál mlčel.

Maddy se usmála nad tím nečekaným štěstím. Nebyla si jistá, jak dlouho ho dokáže ovládat, ale kdyby měla spojence – přestože neochotného – ve Světě dole, pak bude její úkol možná jednodušší. „A teď mě poslouchej, Smá-rakki…"

„Říkají mi Cukřík," namítl skřítek.

„Cože?"

„Cukřík. Zkratka pro Cukr v pytli. Cože? Nemyslela sis přece, že někdo z nás rovnou prozradí své *skutečné* jméno, ne?"

„Cukr v pytli?" opakovala Maddy.

Cukřík se zamračil. „Ména Dobrejch lidí sou takový," odsekl. „Cukr v pytli, Klování v koruně, Okurka nejblíž zatáčce. Já se taky nesměju tvýmu ménu, nebo snad jo?"

„Omlouvám se, Cukříku," pronesla Maddy a snažila se nesmát.

„V pořádku. Nic se nestalo," odpověděl Cukřík důstojně. „A teď – co přesně pro tebe můžu udělat?"

Dívka se k němu naklonila.

„Potřebuju průvodce."

„Potřebuješ si taky dávat pozor na svou palici," opravil ji skřítek. „V tu chvíli, jak Kapitán zjistí, že si tady, nebudeš vědět, jestli stojíš na nohou nebo na hlavě…"

„Tak se postaráš, aby se to nedověděl, ano? Já tu ale sama asi nedokážu najít cestu…"

„Koukej," vzdychl skřítek, „jestli sis přišla pro pivo, tak ho můžu vrátit, žádnej problém…"

„Nejde o pivo," zavrtěla Maddy hlavou.

„Tak vo co?“

„Já nevím,“ pokrčila rameny. „Ale ty mi to pomůžeš najít.“

Chvilku trvalo, než Cukříka přesvědčila, že nemá na vybranou. Ale skřítci jsou prostá stvoření, a bylo jasné, že čím dřív Maddy dostane to, co chce, tím dřív ji bude mít z cesty.

Bylo však také jasné, že má značný respekt před osobou, kterou nazýval Kapitán, a Maddy brzy pochopila, že bude lepší, když nebude svého nového spojence nutit, aby čelil přílišnému konfliktu loajalit.

„Tak kdo to je, ten tvůj Kapitán?“

Skřítek zafuněl a podíval se stranou.

„Ale no tak, Cukříku. Musí přece mít nějaké jméno.“

„Jasně že má.“

„Ano?“

Skřítek významně pokrčil rameny. Bylo to pokrčení, které začínalo u špiček jeho chlupatých uší a přeběhlo celým tělem až k chodidlům s drápky, takže se roztřásl i každičký dílek jeho drátěné košile. „Říkej si mu Nebeský pocestný, jestli chceš, nebo Divokej voheň, nebo Křivá huba, nebo Jestřábí voko, nebo Psí hvězda…“

„Přezdívky ne, Cukříku. Jeho *pravé* jméno.“

Protáhl obličej. „Myslíš, že by ho pověděl *mně*?“

Maddy chvíli uvažovala. Jednooký ji varoval, že možná není jediný, kdo má v nitru Vrchu své zájmy, a ta síť kouzel, na která narazila cestou, jeho podezření potvrzovala. Ale skřítkův Kapitán – nejspíš také skřítek nebo velký jeskynní troll – mohl by *on* být tím nepřítelem, o kterém mluvil Cizinec? Zdálo se to nepravděpodobné – žádný skřítek by nedokázal splést taková kouzla.

Přesto stálo za to pokusit se zjistit víc o Kapitánovi a hrozbách, které by mohl představovat. Ale Cukřík se vyjadřoval k zbláznění neurčitě; málokdy udržel pozornost delší dobu, a jakmile se hovor stočil k podrobným dotazům na kde, proč a jak, prostě ztrácel zájem.

„Tak jaký je, ten tvůj Kapitán?“

Cukřík se zamračil a poškrábal se na hlavě. „Myslím, že to správné slovo je *vrtkavý*,“ pronesl nakonec. „Jo, to bylo to slovo, co sem hledal. Vrtkavej a protivnej. Jo a taky lstivej.“

„Myslela jsem, jak *vypadá*!“ naléhala Maddy.

„Modli se, abys ho nepoznala, slečinko.“
„Skvělé,“ vzdychla Maddy.
Mlčky kráčeli dál.

2

Podle legend byl svět pod Středním světem rozdělen na tři vrstvy, seřazené podle jedné velké řeky. Svět dole je říší Horských lidí, skřítků, trpaslíků a trollů. Pod ním je Helino království, tradičně zasvěcené mrtvým, pak Sen, jeden ze tří velkých přítoků Kotle řek, a konečně, přímo před vraty Chaosu, Podsvětí, některým známé jako Černá pevnost, kde Surt Ničitel střeží brány a ani sami bozi tu nemají nadvládu.

To už Maddy samozřejmě věděla. Lekce Jednookého byly důkladné ve všech záležitostech, týkajících se geografie Devíti světů. Jenže nečekala, že Svět dole bude mít tak monstrózní rozměry; nekonečné průchody a tunely, trhliny a štěrbiny, nory a doupata, postranní průchody, skladiště, chodníčky a jámy, díry a bludiště, spižírny a zásobárny, propasti, výklenky, haldy. A po čase, kdy se jí zdálo, že to jsou už hodiny, co tady hledá, už i její vzrušení z toho, že se ocitla v těch pohádkových sálech, začalo vyprchávat, a začínala si uvědomovat, že ani s Cukříkovou neochotnou pomocí, nikdy nedokáže zvládnout ani setinu té obrovské galerie.

Na skřítky naráželi jen v nejvyšším patře galerie. S tvářemi koček, zlatýma očima a veverčími ocasy, všichni v pancířích, hadrech či kůži, ale Maddy ani jejímu společníkovi nevěnovali sebemenší pozornost.

Nebyli to jediní obyvatelé tohoto patra; když Maddy spěchala po zaplněných cestách, míjela i tucty jiných tvorů. Všichni byli stejně zaneprázdnění a lhostejní jako skřítci. Byli tu Chodboví lidé, zbarvení jako hlína jejich domoviny, země, se silnými čelistmi a

malýma očkama bez řas; Horští lidé, Nebeští lidé, Lesní lidé, dokonce i několik Lidí, v kápích a s kradmými pohyby, s kupeckými vaky na ramenou a holemi v rukou.

„Jo, slečinko, vždycky se najde někdo, kdo obchoduje s Dobrými lidmi," poznamenal Cukřík, když se nad tím Maddy pozastavila. „Nemyslela sis přece, že jsi jediná, kdo našel cestu sem dolů? Ani že Oko je jedinou branou do podzemí?"

Ve spodnějším patře bylo méně ruchu a méně kouzel. Tady byly sklepy, skladiště, noclehárny, spižírny. Maddy, kterou trápil stále větší hlad, byla v pokušení je trochu vyplenit, ale skřítci nebyli zvlášť puntičkářští ve výběru stravy, a slyšela už toho příliš povídat, než aby riskovala. Raději si prohrabala kapsy, ve kterých našla ohryzek jablka a hrst oříšků, ze kterých si připravila malé, neuspokojivé občerstvení; rozhodnutí, kterého měla později litovat.

Sestupovali dál směrem k řece; tady konečně našla chodbičky plné lupu a kořisti. Vzpomněla si na to, co jí Jednooký říkal, hodila před sebe *Bjarkan* a hledala; ale mezi pavučinami drobných kouzel a znaků, které pokrývaly chodby, mezi ranci peří, truhlami hadrů, hrncemi a pánvemi, polámanými dýkami a otlučenými štíty nedokázala najít nic, co by připomínalo poklad Pradávné doby.

Samozřejmě, skřítci jsou strašliví hrabivci a na rozdíl od trpaslíků ukradnou všechno, co jim přijde pod ruku, bez ohledu na to, jakou to má cenu. Ale Maddy se nenechala odradit. Byla si jistá, že někde mezi tím vším najde Našeptávače. Trochu divné jméno pro poklad, pomyslela si, ale pak si vzpomněla na *Draupni*, Kapku, Odinův prsten; na jeho oštěp *Gungnir*, Houpavý; a *Mjolnir*, Drtič, Thorovo kladivo; a připomněla si, že poklady Pradávné doby často mají taková tajemná jména.

A tak hledala; mezi starými slamníky suchými kostmi a rozbitým nádobím, mezi holemi, kamínky a hlavami panenek a lichými botami, zatíženými kostkami, a falešnými nehty a útržky papíru a nevkusnými porcelánovými ozdůbkami a špinavými kapesníky a zapomenutými milostnými básničkami a olysalými orientálními koberci a ztracenými školními sešity a hromadami bezhlavých myší.

Ale pořád ještě, jak ji Jednooký varoval, se jí nepodařilo najít nic hodnotného, žádné zlato, žádné stříbro, ba ani niklák.

„Tady nic není." Jak postupovali hlouběji do nitra Vrchu, byl

skřítek stále nervóznější. „Nic tu neni a ani trochu tu neni bezpečno.“

Maddy pokrčila rameny a postupovala dál.

„Kdybych tak věděl, co vlastně hledáš…“ zkusil to Cukřík.

„Povím ti to, až to najdeme.“

„Ty ani nevíš, jak to vypadá, co?“ dotíral dál.

„Zmlkni a dávej pozor, kam jdeme.“

„Ty to ani trochu *nevíš*!“

Jak za ním kráčela hlouběji a hlouběji, začínala mít podezření, že má skřítek pravdu. Vrch byl rájem hadrníků, nacpaný od stěny ke stěně bezcenným brakem. Nebylo tu nic, co by aspoň trochu připomínalo poklad; nic magického, nic vzácného, co by se blížilo popisu Jednookého.

Také jí bylo jasné, že je Cukřík jejich hledáním zmatený stejně jako ona. Opakovaně popíral, že by pod Vrchem mohl být jakýkoli poklad, a když to zvážila, byla nakloněná mu věřit.

Skřítkové ve skutečnosti nerozumí bohatství, takže je stejně pravděpodobné, že ukradnou rozbitý hrníček jako půlkorunu nebo diamantový prsten. Kromě toho si prostě nedokázala představit, jak by poklad Pradávné doby – něco tak významného, že Jednooký strávil celé roky tím, že se to pokoušel najít – mohl zůstat tak dlouho v rukou Cukříka a jeho přátel.

Ne – čím víc o tom Maddy přemýšlela, tím méně pravděpodobné se jí zdálo, že by Dobří lidé mohli mít něco společného s tímhle. Tajemství – jestli tu vůbec je – leží hlouběji, než jsou doupata skřítků.

V hodinách, které ubíhaly, dvakrát na svého váhavého společníka hodila *Naudr*, pokaždé s trochu slabším účinkem. Trápil ji už velký hlad, přála si, aby byla využila zásobárny skřítků, ale ty už teď byly hodně daleko za nimi, a hlad, únava a napětí z ovládání skřítka, neustálé házení *Sól* a snaha projít neviděná labyrintem kouzel si začínalo vybírat svou daň. Její kouzelná síla začala pohasínat jako lampa, ve které dochází olej. Věděla, že brzy bude úplně vypotřebovaná.

Cukřík si toho nemohl nevšimnout; a jeho zlaté oči se blýskaly, když neúnavně pobíhal jednou chodbou za druhou a vedl Maddy dál a dál pod Vrch, dál od skladišť do prázdné tmy.

Maddy ho následovala, i když věděla, že je to riskantní. Síť

znamení, která ji tak mátla v horních patrech, postupně slábla a mizela, zůstala jen jedna vytrvale jasná a silná stopa, která překonávala všechno ostatní a vzbuzovala v ní zvědavost. Byla to zvláštní barva – bledý a světélkující nafialovělý odstín – osvětlovala temnotu, křížila ji a vracela se, jako by tu někdo kráčel už mockrát. A tak ji Maddy sledovala, žíznivá, hladová, otupělá únavou, ale se vzrůstajícím vzrušením a nadějí, takže přestávala vnímat své slábnoucí kouzlo i falešný lesk skřítkových očí.

Procházeli rozlehlou jeskyní s vysokým stropem a lustry stalaktitů, které odrážely záři Maddyina runového světla a vracely ho v tisíci sloupech ohně a stínu. Cukřík běžel před ní, automaticky uhýbal před vystupující kamennou římsou. Maddy zůstávala pozadu a jen lapala po dechu. „Zpomal!“ křikla.

Ale Cukřík jako by neslyšel. Maddy ho následovala, zvedla ruku, aby si posvítila na cestu, a zahlédla skřítka, jak mizí za výstupkem lesknoucího se vápence.

„Řekla jsem *počkej*!“

Jak spěchala kupředu, uvědomovala si, že začíná vidět jasněji. Odkudsi zepředu sem dopadalo světlo; ne světlo runy, ani nějakého znamení, ani chladně fosforeskující hluboká jeskyně, ale teplá, červená, uklidňující záře.

Zastavila se. „Cukříku?“ zavolala, ale skřítek neslyšel, nebo ji schválně ignoroval, protože jedinou odpovědí byla ozvěna jejího vlastního hlasu – zdál se tenký a ztracený – chladně se odrážejícího mezi ohromnými stalaktity.

Náhle se jí země pod nohama zatřásla a Maddy klopýtla, rozhodila ruce, aby udržela rovnováhu. Na záda jí dopadl prach a kamenné úlomky, uvolněné otřesem. Sotva se uklidnila, pohnula se země podruhé a otřes ji hodil ke stěně právě ve chvíli, kdy spatřila obrovský balvan velikosti volské kýty, řítící se ze stropu.

Instinktivně se vmáčkla do chodby, kterou ucítila za zády. Ze stropu hlavní části jeskyně padaly stalaktity jako šípy. Celá hora jako by se otřásala až do základů. Ale i když byla Maddy pokrytá prachem a štěrkem, strop chodby odolával, a jak se otřesy uklidňovaly – ten zvuk Maddy připomínal rachot vzdálené laviny nad Sedmi spáči – vystrčila hlavu z ústí chodby a vykoukla ven.

O zemětřesení samozřejmě věděla všechno. To Světový had u

kořenů Yggdrasilu – jak vyprávěla Bláznivá Nan – příliš vyrostl, než aby se vešel do Podsvětí, a setřásá záhyby své kůže do řeky Snu. Časem, pokračovala Nan, vyroste tak, že obtočí celý svět, jako tomu bylo ve dnech před Utrpením, a zakousne se do kořenů Stromu světa, takže se Devět světů zhroutí jeden po druhém a Chaos získá navždy vládu nad vším.

Nat Parson vyprávěl něco jiného; podle něj byly otřesy způsobeny zápasy poražených v žalářích Podsvětí, kde hříšní (tím myslel staré bohy) leží v řetězech až do Konce všech dnů.

Jednooký to popíral, mluvil o řekách ohně pod povrchem země a lavinách žhavého bahna a horách, které překypí jako konvice, ale to se Maddy zdálo jako nejméně pravděpodobné vysvětlení ze všech a podezřívala ho, že ve svém vyprávění přehání, jako to udělal už mockrát.

Přesto si byla jistá, že otřesy způsobilo zemětřesení, takže bezpečí chodby opouštěla hodně opatrně. Stalaktitový lustr se částečně zřítil, uprostřed jeskyně ležela záludná hromada rozbitých kousků. Za ní nebylo nic, jenom nehybné ticho, až na vzdálenou vracející se ozvěnu a prach, snášející se z chvějících se stěn.

„Cukříku?“ zavolala Maddy.

Žádná odpověď, ale zdálo se jí, že slyší nějaké zašoupání kdesi daleko vpravo.

„Cukříku?“

Znovu žádná odpověď. Když Maddy pokročila dál do jeskyně, zdálo se jí, že ho zahlédla, i když jenom na chviličku, asi sto stop před sebou, pak uhnul pod rozbitý oblouk a byl pryč.

Rychle tím směrem znovu hodila *Naudr*, ale zemětřesení úplně narušilo její soustředění; světla ubývalo, náhle se jí zdálo, že má chodidla příliš daleko, než aby jí k nim dorostly nohy, a jak na ni dopadly stíny, uvědomila si, že se stala obětí nejstaršího triku, jaký skřítci umějí.

Cukřík nikdy neměl v úmyslu ji někam dovést. Aniž by ji přímo neposlechl, nechal ji, aby zacházela dál a dál do nebezpečných chodeb pod Vrchem, vysával z ní sílu a vyčkával, dokud její vytrvalost nepovolí a její moc nad ním neochabne. Pak využil příležitosti k útěku a nechal ji tam být, samotnou, vyčerpanou a ztracenou ve změti chodeb Světa dole.

3

Ještě štěstí, že Maddy byla rozumná dívka. Někdo jiný by si možná pokoušel nahmatat cestu v neosvětlených chodbách a postupoval tak naslepo dál a dál do křivolakých útrob Vrchu. Nebo volal o pomoc a přilákal tak k sobě ze tmy bůhvíco.

Ale to Maddy neudělala. I když se bála, zachovala si chladnou hlavu. Její kouzelné síly byly vyčerpány, což už samo o sobě bylo dost zlé, ale byla si téměř jistá, že spánkem je osvěží – spánkem a (jestli se jí podaří nějaké najít) jídlem. Krátká chodba, která jí předtím posloužila jako úkryt, se jí zdála dost bezpečná, bylo tam teplo a dno bylo písčité. Tápavě se k ní vrátila a usadila se v ní.

Netušila, kolik může být hodin. Ve Světě nahoře mohla být noc, možná i ráno. Tady ale nebyly dny a zdálo se, jako by čas měl svůj vlastní život, táhl se jako tkalcovská nit do stavu, který nepředl nic jiného než tmu.

I když byla tak strašně unavená, byla přesvědčená, že nedokáže usnout. Vždy po několika minutách se země pod ní zachvěla, ze stropu se sypal prach a ozývaly se i jiné zvuky, šelest a brebentění těsně před ústím chodby, které v její podnícené představivosti vyvolávaly představu obrovských krys nebo velkých švábů, pobíhajících po spadlých kamenech. Přesto po nějaké době únava přemohla strach. Stočila se na podlahu, pod hlavu si strčila svůj kabátek a usnula.

Mohlo to být o tři, pět nebo dokonce i o dvanáct hodin později; nedalo se to nijak odhadnout. Ale cítila se odpočinutá, *Sól* jí v prstech zazářil bez chviličky zaváhání, a i když měla hlad – a byla nepříjemně ztuhlá od ležení na podlaze – zaplavila ji úleva, když kolem ní zase ožily barvy.

Zvedla se a vykoukla z ústí chodby. I bez pravého světla viděla, že tma není úplná. Stěny tohoto patra nesvětélkovaly, ale červená záře z jeskyní teď byla výraznější, vypadala jako odraz ohně ve valícím se dýmu. Fialová stopa, po které došla až tak daleko, byla jasnější než předtím, vedla přímo k vzdálené záři.

Po Cukříkovi nebylo ani vidu, až na znamení, příliš matné, než aby se dalo použít. Dalo se očekávat, že při návratu vyvolal poplach, ale s tím nemohla nic dělat. Ne, pomyslela si Maddy, jediné, co může udělat, je pokračovat dál směrem dolů, sledovat fialovou stopu a doufat, že najde něco k jídlu – zdálo se, že už je to hodně dávno, co naposledy jedla skrovný pokrm.

Za jeskyní se chodba rozdvojovala, jedna část byla o něco větší než druhá, ozářená matným červeným odleskem. Maddy bez váhání vykročila za ním; bylo tu tepleji než v dolních jeskyních, a jak sestupovala dolů – sklon byl mírný, ale nepřehlédnutelný – zdálo se jí, že daleko pod sebou něco slyší, jako tiché šumění lastur, které jí Jednooký přinášel od Jediného moře.

Když se přiblížila, uvědomila si, že zvuk není vytrvalý. Dolétal k ní a zase utichal, jako by ho nesly nárazy větru v asi pětiminutových intervalech. Cítila také jakýsi pach, zesilující, jak se blížila k jeho zdroji; podivně známý pach praní s občasným závanem síry. Stěny pokrývala pára a dno chodby bylo kluzké, takže usoudila, že se blíží ke zdroji pachu.

Šla však ještě téměř hodinu, než se ocitla na konci chodby. Během té doby se země několikrát zachvěla, i když to nezpůsobilo žádnou škodu, šumění zesilovalo a vzduch zhoustl párou a dýmem. Záře byla jasnější – už byla jasná jako sluneční světlo, ale krvavější a méně stálá – dost jasná na to, aby zakryla všechna znamení, pokud tu ještě nějaká byla.

Maddy tedy šla dál za světlem a když se chodba otevřela, zjistila, že se ocitla v jeskyni větší, než jakou kdy viděla nebo si vůbec dokázala představit.

Odhadovala, že je široká skoro půl míle, se stropem vznášejícím se tak vysoko, že se ztrácel ve stínech, a dnem plným popadaných kamenů. Protékala jí řeka; na opačném konci jeskyně viděla průrvu, v níž voda mizela, a uprostřed kulatou jámu s ohništěm uprostřed, zřejmě zdrojem světla, za kterým šla.

Když vkročila do jeskyně, zahučelo to a z ohniště vyletěl ohromný sloup páry, jako z hubic milionu konvic, až znovu uskočila do bezpečí chodby. Vůně praní zesílila; Maddy zahalil horký plášť sirnaté páry a pukliny a chodby Světa dole vřískaly a zařvaly jako píšťaly obřích varhan.

Trvalo to minutu, možná méně. Pak to bylo pryč.

Maddy se opatrně, po krůčkách, víc než půl hodiny kradla blíž k jámě.

K erupcím docházelo v pravidelných intervalech – dívka odhadovala, že asi po pěti minutách – a brzy dokázala rozeznávat příznaky a včas se ukryla, když hrozilo nebezpečí. I tak ale postup nebyl příjemný; vzduch téměř nebyl dýchatelný a Maddy se šaty brzy lepily na tělo vlhkem a potem. Někde tady musí být podzemní řeka, pomyslela si – možná dokonce i řeka Sen, stékající tudy do Podsvětí – a když narazí na ohnivý kotel, snaží se každý z prvků přemoci ten druhý, až konečně společně vybuchnou v pěně rozpáleného vzduchu.

Přesto ji ani nenapadlo, aby se vzdala. V té jámě něco bylo; nějaká síla, která ji přitahovala stejně jistě jako rybu na vlasci. To není žádná lest, říkala si, ta síla se nepodobá ničemu, na co by už někdy narazila. Ať to bylo cokoli, bylo to velmi blízko a Maddy musela krotit svou netrpělivost, když se po kousíčkách kradla blíž.

Gejzír znovu vyletěl ke stropu. Maddy, už jen dvacet stop od cíle, ucítila výbuch v kříži, a jakmile začal sloup páry ochabovat, rychle přeběhla po kamenné podlaze jeskyně k ohništi. Zastavila se na okraji jámy, zakryla si tvář záhybem kabátku a podívala se přímo dovnitř. Jáma byla menší, než očekávala, na šířku neměřila víc než stopu, a byla kulatá a pravidelná jako studna. Zřejmě ji k přesvědčení, že je větší, vedla intenzita výhně uvnitř. Měla také štěstí, že ji napadlo chránit si tvář, i tak měla oči oslněné, jako někdo, kdo se díval do poledního slunce.

Výheň Jeda Smitha byla ve srovnání s tím, co tu viděla, pouhou svíčkou; tady bublaly horniny a kameny jako mýdlo tisíc či ještě více stop pod okrajem jámy a zápach síry se k ní linul ve sloupu vzduchu tak horkého, že jí sežehl chloupky v nose a na nechráněných rukou jí naskočily puchýře.

Vydržela to sotva pět vteřin. Ale v těch vteřinách viděla srdce

hory, hořící jasněji než slunce. Viděla kanál, kterým odtékala řeka, a souboj sil v jámě. A v tom ohnivém chřtánu viděla ještě něco jiného; cosi rozmazaného a obtížně zahlédnutelného, ale mluvilo to k ní stejně jasně jako znaky, za kterými šla podzemními chodbami.

Nebylo to velké – asi jako meloun – a mělo to zaoblený tvar. Mohl to být kus žhavého kamene, udržovaný v jícnu jámy bůhvíjakými silami.

Sotva mohla doufat, že by něco dokázala dostat z tak skrytého místa. Ani ten nejzkušenější lezec by se tam nedostal; i kdyby nějak dokázal odolat žáru, gejzír by ho z jámy vystřelil jako korkovou zátku dřív, než by urazil třeba jen polovinu cesty.

Krom toho každý blázen mohl vidět, že tam ta věc drží pevně; pružná síť kouzel a run to poutala pevněji než nejsilnější řetězy.

Jak se dívala, jako by kámen zaplál ještě jasněji, jako uhlík pod kovářským měchem. Napadla ji myšlenka stejně absurdní jako znepokojivá – *ono mě to vidí* – a když se podívala do jámy, skoro by věřila, že to teď i *slyší* – silné bezhlasé volání, které jako by se jí provrtávalo do mysli.

(*Maddy! Ke mně!*)

„Našeptávač."

Maddy, lapající po dechu a téměř omdlévající horkem, se dala na ústup, znovu se ukrývala za balvany a do prohlubní jeskyně. V té chvíli nemohla udělat nic víc. Mohla jen doufat, že se jí podaří znovu nabrat síly a pokusit se dát dohromady nějaký plán; a když se jí to nepodaří, bude muset najít cestu zpátky k Červenému koni a povědět to Jednookému. I když bude nejspíš zklamaný, že se jí nepodařilo Našeptávače získat, může si být aspoň jistý, že na něj nevloží ruku ani nikdo jiný.

U stěny jeskyně bylo chladněji, a i když byl vzduch plný odporných výparů, dalo se tu lépe dýchat. Maddy si chvíli odpočinula a rozhlížela se kolem. Po stranách velké jeskyně byly vyhloubené i menší, některé spíš jen výklenky, jiné velké jako sály. Tady by mohla najít úkryt před otřesy země a výbuchy.

V jedné jeskyni našla pramen čisté vody a vděčně se napila, protože už měla skoro stejně velkou žízeň jako hlad.

V jiné se na stěně rozzářila žíla matně žlutého kovu, silná téměř jako její paže.

A ve třetí ke svému překvapení našla cizince, opírajícího se o stěnu a mířícího jí nabitým samostřílem přímo do tváře.

4

Chvilku jen zmateně zírala. Postava ve stínu jako by neměla žádný tvar, žádnou podstatu – všechno, co viděla, byly jen oči a výsek světla kolem úst, který se třpytil a leskl. Ale jestli její mysl byla ohromená, ruce zřejmě věděly přesně, co mají dělat. Impulzivně je zvedla a bez jediného zaváhání vrhla cizinci do tváře *Kaen* – runu Divokého ohně – tak silnou, jak jen dokázala.

Proč Maddy zvolila právě tuhle runu, by nedokázala nikomu vysvětlit, ale její účinek byl okamžitý a ničivý. Zasáhla možného útočníka jako bič, takže s výkřikem upustil samostříl a padl na kolena.

Maddy byla ohromená skoro stejně jako on. Jednala naprosto instinktivně, bez hněvu a úmyslu ublížit. A když ho teď viděla jasněji, překvapilo ji zjištění, že útočník není žádný gigantický supertrpaslík, jak se domnívala, ale štíhlý rudovlasý člověk jen o málo vyšší než ona.

„Zvedni se," houkla na něj a odkopla samostříl z jeho dosahu.

„Moje oči," zasténal cizinec za zvednutýma rukama. „Prosím. Moje oči!"

„Vstaň," vyzvala ho Maddy znovu. „Ukaž mi tvář."

Vypadal sotva na sedmnáct. Rudé vlasy měl svázané dozadu, takže odhalovaly ostré, ale ne nepříjemné rysy, teď stažené bolestí a rozčilením. Z očí mu teklo a přes nos, na místě, kde ho zasáhl myšlenkový blesk, měl šrám, ale jinak – k dívčině úlevě – se zdálo, že neutrpěl žádnou újmu.

„Moje oči." Ve světle vzdáleného ohniště měly zvláštní, zářivý zelený odstín. „Bože, co mě to uhodilo?"

Rozhodně to nebyl skřítek; ale Maddy také na první pohled viděla, že to není nikdo z údolí, i když v jeho způsobech a oblečení nebylo nic, co by bylo cizokrajné. Možná byl trochu otrhaný, jako kdyby měl za sebou dlouhou cestu; kožený kabátec byl samá skvrna a boty měly sešlapané podrážky.

Pomalu se zvedal, mžoural obezřetně po Maddy, zvednutou rukou se bránil proti dalšímu útoku. „Kdo vlastně jsi?“ Přízvuk ho řadil k cizincům – nejspíš Seveřan, nebo odněkud z Kraje jezdců, soudě podle barvy vlasů. Ale Maddy, která se při jeho spatření tak polekala, teď žasla nad hloubkou své úlevy. Když po tolika hodinách, které strávila sama v jeskyních, spatřila další lidskou bytost, zaplavila ji neočekávaná radost, i když ji cizinec zřejmě nesdílel. „Kdo jsi?“ opakoval ostře.

Maddy mu to pověděla.

Ty nejsi s *nimi*?“ zeptal se a trhl hlavou k vyšším chodbám.

„Ne. A ty?“

Přimhouřil oči. „Ty jsi Fúrie. Viděl jsem tvoje kouzlo.“

„Fúrie?“ Maddy pohlédla na své znamení, matně jí na dlani světélkovalo. „Aha, tohle. To ti neublíží, slibuju.“

Viděla ale, že tím cizince nepřesvědčila. Každičký jeho sval jako by byl napjatý, jako by si nebyl jistý, jestli utéci nebo bojovat, ale oči dál upíral na znamení na Maddyině ruce.

„To je v pořádku, neuřknu tě. Jak se jmenuješ?“

„Říkej mi Štístko,“ odpověděl. „A drž se dál.“

Dívka se posadila na balvan u vchodu. „Tak je to lepší?“

„Prozatím ano.“

Chvíli si měřili jeden druhého. „Pořád ještě tě bolí oči?“

„Co myslíš *ty*?“ vyjel.

„Omlouvám se,“ usmála se. „Myslela jsem, že se na mě chystáš vystřelit.“

„Mohla ses mě *zeptat* a ne mě praštit rovnou do obličeje.“ Opatrně si prsty ohmatal poraněný nos.

„Znám kouzlo, které by ti pomohlo.“

„Ne, děkuju.“ Zdálo se, že se trochu uklidnil. „Co tady vlastně děláš?“

Zaváhala jen na chvíli. „Ztratila jsem se,“ odpověděla pak. „Dostala jsem se sem přes oko Červeného koně a zabloudila jsem v

chodbách.“

„Proč jsi sem přišla?“

Znovu zaváhala – a pak se rozhodla pro polopravdu. „Copak to nevíš?“ opáčila. „Celý Vrch je obrovským úkrytem pokladů. Zlato a šperky z Dávných časů. Copak *ty* jsi sem nepřišel ze stejného důvodu?“

Štístko pokrčil rameny. „Slyšel jsem ty pověsti,“ přikývl. „Ale nic tu není. Nic, jen veteš a skřítci.“

Schovával se v dolních chodbách už téměř dva týdny, vysvětlil jí. Vešel do Světa dole z opačné strany hor, pod Hindarfellem, na cestě se mu několikrát podařilo uniknout polapení, až nakonec narazil na skupinku skřítků, kteří ho chytili a odvedli ke svému Kapitánovi.

„Kapitánovi?“ opakovala Maddy.

Přikývl. „Obrovský, zlomyslný a zlý. Myslel si, že jsem nějaký špion. Když jsem mu pověděl, že jsem jen sklářský učedník ze Země jezdců, rozzuřil se a přísahal, že mě bude mučit hladem, dokud nepřiznám pravdu. Pak mě zavřel do cely a nechal mě tam tři dny.“

Třetího dne se na Štístka usmálo štěstí. Objevil mříž, napůl skrytou pod oblázky a špínou podlahy vězení, kdysi vstup do odtokového tunelu, kterou se mu podařilo uniknout. Byl vyhladovělý špinavý a vyděšený, ale podařilo se mu vybrat skřítkům něco z jejich zásob, než našel cestu do relativního bezpečí, kde se od té doby skrýval, živil se rybami a vodou z řeky a tím, co mu zbylo z ukradených zásob.

„Pokoušel jsem se zase vrátit nahoru,“ líčil Maddy, „ale každý skřítek pod Vrchem teď po mně jde. Sem ale nepřijdou,“ dodal a podíval se za ni na žhnoucí ohniště. „Nikdo z té sebranky by se neopovážil zajít tak daleko.“

Ale Maddyinu pozornost upoutalo něco jiného. „Jídlo?“ zeptala se. „Ty tady máš *jídlo*?“

„Proč? Ty máš hlad?“

„Co bys myslel?“ Štístko na chvilku znejistěl. Pak se ale zřejmě rozhodl. „Dobře. Pojď tudy.“ Vyvedl ji do jeskyně s ohništěm a podél jejích stěn k místu, kde řeku, prudce a temně tryskající z otvoru ve skále, rozděloval kamenný vodopád.

„Počkej tady,“ vyzval ji. Pak se rozběhl k řece, skočil mezi hromadu popadaných balvanů a zmizel ve tmě.

Polekalo ji to – z místa, kde stála, se zdálo, jako by skočil přímo do proudu řeky. Ale po chvíli už ho zase spatřila, stál na plošince uprostřed proudu, kolem se pěnila divoká voda. Nejspíš o tom útesu věděl, ale i tak to byl nebezpečný skok, pomyslela si Maddy. Každý rybář by vám ale pověděl, že říční ryby mají ze všeho nejradši rychlý proud, a Maddy proto nepřekvapilo, když se Štístko o několik vteřin později sklonil a škubnul za něco u svých nohou.

Byla to past na ryby, dovedně spletená z několika strun. Štístko si prohlédl její obsah, hodil si síťku přes rameno a rychlými a obratnými skoky z jednoho kamene na druhý se vrátil na břeh.

Maddy ho pozorovala *Bjarkanem* – magickým kroužkem mezi palcem a ukazováčkem. Dbala přitom na to, aby ji Štístko nepřistihl, nechtěla ho zaplašit. Ale přesto, Jednooký ji přece varoval, že nemá nikomu věřit, a ona si chtěla být jistá, že je tenhle sklářský učeň tím, čím se zdá být.

Ale *Bjarkan* jí potvrdil to, co cítila. Štístko nevrhal žádné barvy. Její první prchavý dojem někoho mnohem vyššího, mnohem staršího, s planoucíma očima a křivým úsměvem, nebyl ničím jiným než klamem světla a jejími strachy. A když Štístko skočil zase na břeh, rozesmátý, s úlovkem přes rameno, Maddy ulehčeně vydechla a dovolila si trochu se uvolnit.

Rozdělili se o úlovek. Štístko jí ukázal, jak má rybu uvařit. Ryba byla kostnatá, s natrpklým masem a obrovskýma, slepýma očima, ale Maddy snědla každičký kousek, olizovala si prsty a uznale pobrukovala.

Štístko ji tiše pozoroval, jak jí. Lov, příprava ryby a potom konečně chvíle, kdy se do jídla pustili, prolomila značnou část ledu mezi nimi, přestal se mrzoutit a začal se na ni dívat skoro přátelsky. Maddy se domnívala, že byl rád stejně jako ona, když konečně v chodbách narazil na spojence, a to, že tu dokázal sám přežívat dva týdny, vypovídalo hodně o jeho odvaze a důvtipu.

V té době, jak pochopila, objevil potravu a způsob, jak ji uvařit, našel zdroj pitné vody i místo, kde se mohl umýt, věděl, kde je vzduch nejlahodnější a našel suché a pohodlné místo na spaní. Prozkoumával a mapoval chodby, jednu po druhé, pokoušel se objevit cestu na povrch, aniž by musel projít velkou galerií, ale zatím bez úspěchu. A to všechno bez jediného kouzla, které by mu

pomáhalo.

„Co budeš dělat, jestli jiná cesta ven neexistuje?“ zeptala se Maddy, když dokončil své vyprávění.

„Nejspíš to risknu. Myslím, že nakonec přestanou být tak ostražití. Ale ten Kapitán…“ zamračil se. „Na *toho* bych nechtěl znovu narazit.“

Maddy se zamyslela. Kapitán – pořád ještě cítila, že něco přehlédla, ale nějak nemohla přijít na to, co to je.

„A co ty?“ pokračoval. „Jak ty jsi našla cestu sem dolů A jak to, že o těchto místech toho víš tolik?“

Ta otázka byla zcela na místě. Maddy zvažovala odpověď a Štístko ji bez úsměvu pozoroval, ve světle ohně mu oči zeleně plály. „No tak,“ vyjel, když si všiml, jak váhá. „Možná nejsem Fúrie, to ale neznamená, že bych byl blázen. Viděl jsem tvoje znamení a vím, co to znamená. Máš nějaký důvod k tomu, proč jsi sem přišla. A nevykládej mi už tu povídačku o pokladu pod Vrchem. Tady žádný poklad není a ty to víš.“

Takže jejím lžím neuvěřil. Maddy to nepřekvapilo. Byl příliš chytrý, než aby se nechal oklamat. Svým způsobem ji to uklidnilo. V jeskyních se jí spojenec bude hodit, a jeho vědomosti a vynalézavost také přijdou vhod.

Nikomu nedůvěřuj, kladl jí na srdce Jednooký. Ale docela určitě Štístkovi dluží nějaké vysvětlení a krom toho, jestli *je* Kapitán skřítků nepřítel, pak určitě nemůže být nebezpečné Štístkovi něco svěřit.

„No tak? Důvěřuješ mi, nebo ne?“

„Nejde o to, že bych ti nedůvěřovala…“ začala Maddy.

„Jo, jistě,“ ušklíbl se Štístko. „Nemusím být Fúrie, abych viděl věci tak, jak jsou. Chci tím říct, čím jsem si zasloužil to tvoje podezřívání, Maddy? Tedy kromě toho, že jsem ti ulovil rybu, ukázal ti, kde se můžeš v klidu napít a …“

„Prosím, Štístko…“

„Nic se neděje, ne? Nehrozí ti žádné nebezpečí. Můžeš odsud odejít, kdykoli budeš chtít. Já zůstanu tady, dokud mě nechytí. Proč bys mi pomáhala? Jsem jenom sklářský učeň z Kraje jezdců. Proč by ses starala o to, co se mnou bude?“ S tím se k ní obrátil zády a zmlkl.

Nikomu nedůvěřuj. Ještě teď Maddy zvonila v uších naléhavost v

hlase Jednookého.

Ale Jednooký tady přece nebyl, nebo ano? Jednooký ji poslal pod Vrch bez jakýchkoli varování nebo přípravy, očekával, že bude sama přesně vědět, co dělat. Ale tohle ani jeden z nich nepředvídal – a co má dělat teď? Zanechat Štístka jeho osudu?

„Štístko," začala.

Svěsil ramena. I v mihotavém světle dívka viděla, že se chvěje.

„Ty se bojíš," zašeptala.

„No, jo," vyjel. „Věř si tomu nebo ne, ale nechat se roztrhat skřítky nepatří na můj seznam priorit pro tenhle týden. Ale když mi nedůvěřuješ…"

Vzdychla. „Tak dobře. Důvěřuju ti."

Jen doufala, že to Jednooký pochopí.

A tak mu to tedy Maddy všechno vypověděla – všechno, co mu chtěla povědět, a spoustu dalšího, co nechtěla. Mluvila o svém dětství, o otci, o Mae, o paní Scattergoodové a invazi krys a hmyzu ve sklepě – nad tím se hlasitě rozesmál – o svých snech a ambicích, o svých obavách.

Byl dobrý posluchač, a když Maddy konečně skončila, unavená a s vyprahlými ústy, uvědomila si s ne nepříjemným pocitem, že dosud nikomu o sobě nepověděla tolik – ani Jednookému ne – jako tomuto chlapci.

„Takže," pokývl Štístko, když domluvila, „jsi otevřela Vrch. Našla jsi cestu sem…" z nějakého důvodu se před ním Maddy nezmínila o Cukříkovi, „a teď jsi našla toho svého Našeptávače. Co dál?"

Maddy pokrčila rameny. „Jednooký mi nařídil, abych ho přinesla."

„Docela jednoduché, co?" ušklíbl se Štístko. „A poradil ti, jak to máš udělat? Třeba nějaký kouzelný provaz, nebo kouzlo, pomocí kterého bys odolávala ohni?"

Maddy mlčky zavrtěla hlavou.

„Je to kouzlo, ne?" pokračoval Štístko. „Nějaká tretka z Pradávných let, pokrytá pohanskými runami. Jak víš, že je to bezpečné, Maddy? Jak můžeš vědět, že tě to neroztrhá na kousky v okamžiku, kdy na to vložíš ruce?"

„Jednooký by mě před tím varoval," odpověděla Maddy.

„Za předpokladu, že by to věděl."

„Věděl přece, že je tady."

„Hm." Nezdálo se, že by to Štístka přesvědčilo. „Jen se mi to zdá trochu divné, to je všechno. Že tě pošle sem dolů úplně samotnou."

„Už jsem ti to snad vysvětlila," vzdychla. „Bylo to tak bezpečnější."

Nastala dlouhá pauza. „Neukousni mi hlavu," dodal potom opatrně. „Ale zdá se mi, že ten tvůj přítel Pocestný ví o tomhle hodně, co ti nepověděl. Nejdřív vykládá, že je pod Vrchem zlato, pak zase, že ne, že je to poklad Pradávných dnů – ale nesvěří se ti, co to je – pak tě sem pošle samotnou bez nejmenšího varování – abych mluvil přímo, slyšela jsi někdy pohádku o Alladinovi a kouzelné lampě?"

Maddy cítila, jak v ní vzrůstá zlost. „Jednooký je můj přítel. Důvěřuju mu," odsekla.

„To je na tobě," pokrčil Štístko rameny.

„Nikdo mě *nenutil*, abych sem chodila."

„Maddy, krmil tě historkami o Světě dole od doby, kdy ti bylo sedm. Řekl bych, že teď už jsi byla dobře připravená."

Maddy zaťala pěsti. „Co mi tím chceš naznačit? Že mi lhal?"

„Já říkám jen to," odpověděl Štístko jemně, „že člověk může mít v plánu vysadit strom z nejrůznějších důvodů. Třeba jen prostě má rád stromy. Možná touží po stínu. Nebo možná ví, že jednoho dne bude potřebovat palivové dříví."

Maddy zbledla vztekem. Udělala krok dopředu, znamení runy na její dlani vzplálo z rezavě hnědé do hněvivě rudé. „Nevíš, o čem mluvíš."

„Koukni, já jenom říkám…"

Dívčina ruka najednou vzplanula; z dlaně jí vyletěl roj runového světla. Byl to *Thuris*, Trnitý, nejhněvivější z run, Maddy cítila, jak chce kousat, bodat, šlehnout po příčině její zlosti…

Poplašeně ho hodila na stěnu jeskyně. *Thuris* bez škody zmizel v kameni, zůstal po něm jen pach spálené gumy.

„Pěkná rána," poznamenal Štístko. „Už se cítíš líp?"

Ale Maddy už se k němu obrátila zády. Kdo si myslí, že je? V téhle hře je jen náhodný hráč; pouhý divák; dost chytrý na to, aby se

dostal do Světa dole, ale ne natolik, aby se dostal zase ven; jen sklářský učeň bez kouzelné moci a znaků.

A přesto, pomyslela si, co když má pravdu?

Vrhla po něm pohled přes rameno a přistihla ho, jak si ji zvědavě prohlíží. Dobře mu tak, pomyslela si, kdybych ho tu nechala. Nechala ho shnít pod zemí, nebo aby ho chytili skřítci. Nic jiného by si ani nezasloužil. Prudce se zvedla a obrátila se k vstupu do jeskyně.

„Kam jdeš?“ ptal se Štístko.

„Jdu pro Našeptávače.“

„Cože, teď?“

„Proč ne?“

V Štístkově hlase se ozývala panika. „Ty ses zbláznila,“ vyhrkl a chytil ji za ruku. „Je pozdě, jsi vyčerpaná, vůbec nevíš, jak na to.“

„Já to zvládnu,“ odsekla. „Jsem mnohem chytřejší, než bys myslel.“

Štístko kajícně vzdychl. „Maddy, omlouvám se. Já a ta moje pusa. Můj bratr vždycky říkal, že kdybych si ji nechal zašít, prokázal bych tím všem službu.“

Maddy se neotočila.

„Maddy. Prosím. Nechoď nikam. Omlouvám se.“ Teď už byl i jeho tón omluvný a Maddy si uvědomila, že se začíná obměkčovat. Nemohla očekávat, že on tohle všechno zvládne. Jeho svět se tolik lišil od jejího a bylo jen přirozené, že je podezřívavý. Neměl žádné kouzlo, nevěděl nic o Našeptávači; a co bylo nejdůležitější, připomněla si, neznal Jednookého.

Otázkou ale zůstává, pomyslela si, jestli ho znám *já*.

5

Pochybnosti, které v ní probudil, se nedaly snadno zaplašit. Po poněkud zamlklé večeři, sestávající ze zbytků ryby, Maddy zjistila,

že je sice unavená, ale není schopná se uklidnit a odpočívat. Zatímco Štístko zřejmě bezstarostně spal, ona se marně pokoušela na kamenné podlaze najít pohodlnou pozici, ale mysl se jí neustále vracela ke stejným slovům.

Člověk může mít v plánu vysadit strom z nejrůznějších důvodů.

Jaký mohl být důvod Jednookého? Proč ji toho tolik naučil a zároveň toho před ní tolik zamlčel? A ze všeho nejvíc, jak mohl vůbec něco vědět o pokladu, který byl ztracen od dob Zimní války?

Štístko za ní klidně spal. Maddy nechápala, jak vůbec *může* spát v tak nesnesitelném vedru, se zvuky Světa dole odrážejícími se a rachotícími kolem jako hrom, ale ležel tam, trochu sebou cukal, jako by se mu něco zdálo, spokojeně schoulený v skalní prohlubni se srolovaným kabátkem pod hlavou.

Třeba je na horko zvyklý, pomyslela si. Sklářský učeň musí trávit spoustu hodin prací u pece, dmýchat a přikládat, nechávat kusy skla tát při správné teplotě. Krom toho byl neobyčejně nápaditý – na obyčejného učně – a měl za sebou dva týdny, kdy si na nepříjemné podmínky zvykal.

Když tak nad tím ale uvažovala, uvědomila si, že ačkoliv toho Štístko ví o ní spoustu, *ona* pořád ještě *o něm* neví skoro nic. Co vlastně dělá pod Vrchem? Z toho, co jí vyprávěl, mohla usuzovat, že musel putovat nejméně dva týdny či víc – což bylo dost vážné porušení jeho učednické smlouvy, za které bude po návratu nepochybně potrestán. Proč sem vůbec sklářský učeň chodil? A co bylo důležitější, jak se pouhému sklářskému učni mohlo podařit dostat se do Světa dole?

Pár stop od ní Štístko spal, obraz nevinnosti. Dívka teď nemohla uvěřit tomu, že se ho aspoň nevyptávala, doteď ji to dokonce ani nenapadlo. Ale bylo toho tolik, co měla na práci – a krom toho, Štístko neměl žádné kouzelnické schopnosti. *Bjarkan* to potvrdil; nezůstávala za ním žádná stopa.

Ale teď už byla i z toho nejistá. Pokoušela si přesně vybavit, *co* vlastně viděla, když se k ní Štístko vracel s rybářskou sítí přes rameno. Určitě tam něco bylo, pomyslela si – přinejmenším jeho barvy. Štístko byl mladý, chytrý, zdravý, silný; mělo by za ním zůstávat pořádné, jasné znamení. Ale ani s *Bjarkanem* žádné barvy neviděla. Ani záblesk, ani zablikání.

Mohl je nějak skrýt?

Ta myšlenka byla příliš znepokojivá. To by znamenalo…

Prudce se posadila, zvedla ruku a podruhé hodila *Bjarkan*, a tentokrát se co nejvíc soustředila, hledala v tvaru runy něco – *cokoliv* – neobvyklého.

Sklářský učeň spal dál, jednu ruku zaťatou u boku, druhou rozhozenou a opřenou o skálu. Teď viděla jeho znamení, jasné a temně fialové, přerušovaně zářící kolem jeho spícího těla.

Ulehčeně si vydechla. Jen nervy, to je všechno; jen nervy a její strach, nutící ji nadskakovat nad každým stínem. Sklopila oči…

A pak to spatřila na jeho levé ruce, jak usnul, zřejmě povolil sevření. Trio run, jako tenká stopa barevného ohně, táhnoucí se mu přes dlaň: *Ýr* – Ochránce,

překřížený Bjarkanem a Ósem, složité kouzlo, které ho chránilo ve spánku.

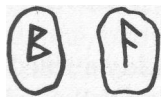

Tolik, pokud jde o jeho nevědomost, pomyslela si. Bozi vědí, kdo to vlastně je a proč jí lhal, ale jedno bylo o jejím novém příteli jasné. Přece jen to nebyl žádný učeň.

Byl, stejně jako ona, Fúrie.

***

Většina run může být neutralizována, buď převrácením, nebo vržením jiné runy, která potlačí jejich účinek. Maddy usoudila, že *Týr* by mohl prolomit Štístkovu obranu a odhalit, co skrývá. Samozřejmě to do určité míry záviselo na síle jeho kouzla, ale Maddy měla výhodu a teď jeho odolnost musí být úplně nejmenší.

Dávala pozor, aby spáče neprobudila, vstala a prsty tiše naznačila runu ve vzduchu. Pak do ní prudce strčila, aby začala působit.

Jeho kouzlo se zatřepetalo, ale nepolevilo.

Maddy runu znovu postrčila a zároveň pravou rukou vrhla

Bjarkan. Runy zmizely; a Maddy hleděla do tváře, kterou už jednou viděla a která se, když ji teď viděla v pravých barvách, zdála nečekaně známá.

Jeho aspekt se příliš nezměnil. Měl skoro stejnou barvu i stavbu těla, i když byl trochu vyšší. Ale byl starší, než se zdál na začátku, a dokonce i ve spánku bylo v jeho rysech méně nevinnosti a víc lstivosti. Byla tu i znamení, která tu dříve nebyla; znamení runy –

Kaen, převrácená – na holé paži, a viděla teď také, že jeho ústa jsou posetá tenkými, bledými jizvičkami, příliš pravidelnými, než aby byly náhodné.

Spustila ruku k boku. Příliš pozdě všechno pochopila; příliš pozdě si připomněla, co jí říkal Cukřík; příliš pozdě si vzpomněla na slova Jednookého.

Přítel, říkal jí, *za časů Zimní války se ukázal jako zrádce. Myslel jsem, že je mrtvý, a možná je, ale tvorové jeho druhu mají devět životů a on měl vždycky…*

„Štěstí," zašeptala Maddy a zbledla.

„Přesně tak," ozval se Štístko, náhle otevřel planoucí oči. „Ale můžeš mi říkat Kapitán."

6

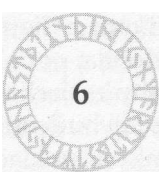

Pohyboval se rychle – mimořádně rychle na člověka, který se právě probudil z hlubokého spánku. K Maddyinu překvapení se však na ni nepokusil zaútočit, místo toho se vrhl k ústí jeskyně, takže myšlenkový blesk, který po něm mrštila, se roztříštil o skalní stěnu a uvolnil přitom spršku kamenných úlomků.

Znovu zvedla ruku a vyrazila k vchodu do jeskyně, aby mu znemožnila únik. Tentokrát se Štístko nepokusil utéci, neuvěřitelně rychlým pohybem prstů hodil *Kaen* – ne po Maddy, ale *na sebe* – a zmizel, nebo si to aspoň myslela, zůstala po něm jen slabá jiskřící stopa na místě, kde stál, stopa, která se rychle pohybovala k ústí jeskyně.

Fialové znamení ji následovalo, Maddy rychle na jiskřící stopu hodila *Logr* – Vodu – čímž ji uhasila, vzduch se naplnil hustou párou.

Ve zlomku vteřiny byl Štístko zpátky, mokrý jako myš a lapající po dechu.

Ve špičkách Maddyiných prstů se chvěl *Logr*, připravený udeřit. Štístko se pomalu, s rukama nad hlavou, zvedal.

„Zkus to znovu," zavrčela, „a zabiju tě."

„Počkej, Maddy, myslel jsem, že jsme přátelé."

„Ty nejsi žádný můj přítel," vyjela. „Lhal jsi mi."

Štístko udělal obličej. „Ale samozřejmě že jsem lhal. Co jsi čekala? Přikradeš se až ke mně, hodíš mi do obličeje něco, co má účinek jako palice a blesk dohromady, vyslýcháš mě a potom – potom se prostě jen tak zmíníš, že tvůj nejlepší přítel je Jednooký, ze všech lidí právě on…"

„Takže jsem měla pravdu," přikývla. „Kdo jsi?"

Odhodil své převlečení, stál před ní ve svém pravém aspektu. Znovu si Maddy pomyslela, že se jí zdá povědomý, i když si byla jistá, že se s ním ještě nikdy nesetkala. Nejspíš v nějakém příběhu nebo na obrázku v některé z knih Jednookého. Ale znala ho, tím si byla jistá, znala ty oči.

„Poslouchej. Vím, že mi nedůvěřuješ. Ale je toho spousta, co ti Jednooký neřekl. Věci, se kterými bych ti mohl pomoci."

„Kdo jsi?" chtěla znovu vědět.

„Přítel."

„Ne, to nejsi," odmítla to. „Jsi ten, před kterým jsem byla varovaná. Zloděj. Ten, který chce získat Našeptávače."

„Zloděj?" zasmál se. „Maddy, já mám právě takové právo na Našeptávače jako kdokoli jiný – a možná větší."

„Tak proč jsi mi lhal?"

„Na to se zeptej sama sebe," odpověděl. „Proč ti lhal *on*?"

„Nejde o Jednookého," namítla Maddy.

„Ne?" Bylo těžké vydržet Štístkův pohled, jeho hlas by hluboký a přesvědčivý. „Věděl, že tady budu," pokračoval. „Zeptej se sebe, proč. A pokud jde o Našeptávače, Maddy… pořád ještě netušíš, co to je, viď?"

Maddy pomalu zavrtěla hlavou.

„Ani co dělá?"

Znovu jen zavrtěla hlavou.

Štístko se zasmál. Byl to lehký a příjemný zvuk, okamžitě si získávající sympatie, neodolatelně nakažlivý; Maddy se přistihla, že se také usmívá, dřív než si tu lest uvědomila. Nechala se okouzlit.

„Přestaň s tím," vyjela ostře, prsty rozhodila *Ýr*.

Ve Štístkových očích dál zůstával nestoudný výraz. I přes ochrannou runu bylo v jeho úsměvu něco svůdného.

„Já tě znám," pronesla dívka pomalu. „A Jednooký tě také zná."

Štístko přikývl. „Pověděl ti, že jsem byl zrádce, viď?"

„Ano."

„A že jsem převlékl kabát, když se válka obracela proti němu?"

Maddy znovu přikývla.

Ach, docela určitě v něm bylo něco známého; něco, o čem věděla, že by si na to měla vzpomenout. Bojovala s tou myšlenkou, ale Štístko pořád mluvil, jeho hlas byl jemný a přesvědčivý.

„Dobrá," vzdychl. „Tak si poslechni tohle. Něco, co bych se vsadil, že ti Jednooký *nepověděl*." Teď byl jeho úsměv tvrdý a kovový, v šeru jeho oči lstivě plály zeleným ohněm. „Pochop jednu věc, Maddy. Jsme bratři."

Maddy vykulila oči.

„Pokrevní bratři, přísahali jsme jeden druhému. Víš, co to znamená, ne?"

Přikývla.

„A přesto byl ochotný porušit tu přísahu – zradit svého bratra – kvůli své záležitosti, své válce, své moci. Co je to za oddanost, co myslíš? A opravdu si myslíš, že člověk, který dokáže obětovat svého bratra, by se dvakrát rozmýšlel, než by obětoval *tebe*?"

Maddy měla pocit, jako by se topila. Ta slova ji zaplavila, cítila, jak ji bezmocně stahují. Ale i v tu chvíli, kdy bojovala s kouzlem, se znovu ozvalo to bodnutí poznání; pocit, že kdyby si tak dokázala

vzpomenout, proč ho zná; pak by všechno ostatní zapadlo na místo.

Uvažuj, Maddy, přemýšlej.

Znovu přitáhla ochranné kouzlo. *Ýr* jí zasvítil na špičkách prstů, zastínil přesvědčivé kouzlo *Kaenu*.

Přemýšlej, Maddy, přemýšlej.

Ten hlas. Ty oči. Ty stříbřité stopy křížících se jizviček přes jeho ústa, jako kdyby kdysi dávno někdo, vyzbrojen něčím hodně ostrým…

A pak jí to konečně došlo: stará pověst o tom, jak Šprýmař vyzval Chodbové lidi – mistry kováře, syny Ivaldiho – ke zkoušce schopností, vsadil proti jejich pokladům svou hlavu a prohrál. Ale když se chystali mu ji uříznout, začal křičet: „Hlava je vaše, ale krk ne!“ – a tak je zase přechytračil a unikl se svou výhrou.

Trpaslíci, rozzuření tím podvodem a prahnoucí po pomstě, pak Lokimu zašili ústa, a od toho dne byl jeho úsměv pokřivený stejně jako jeho myšlenky.

Loki. Šprýmař. Jak na to mohla zapomenout? Znala jeho pověst tak dobře, viděla jeho tvář nejméně v tuctu knih. Jednooký ji varoval, jak jen mohl; dokonce i Cukřík o Lokim mluvil jako o Křivé Hubě. A ten největší klíč byl přímo na jeho ruce.

„Já tě znám,“ vyhrkla. „Ty jsi…“

„Co je to jméno?“ zazubil se Loki. „Nos ho jako plášť; obracej ho, spal ho, odhoď ho a vypůjč si jiné. Jednooký to zná; měla by ses zeptat jeho.“

„Ale Loki zemřel,“ potřásla Maddy hlavou. „Zemřel na bitevním poli v Ragnaroku.“

„Ne tak docela,“ ušklíbl se. „To víš, je toho hodně, co Orákulum nepředpovědělo a staré pověsti mají často ve zvyku se překroutit.“

„Ale v každém případě to už jsou celá staletí,“ zakoktala Maddy zmateně. „Chci říct – to byl přece konec světa, ne?“

„Tak?“ zavrčel Loki netrpělivě. „Není to poprvé, co svět dospěl ke konci, a určitě to nebylo ani naposledy. U Thorova vousu, Maddy, copak tě Jednooký *vůbec nic* nenaučil?“

„Ale to bys musel být…“ vyhrkla nešťastně Maddy, zoufale se snažící najít nějaký smysl v hovoru, který jí rychle začínal připomínat šílené blábolení. „Chci říct, Věštci – Ásové – to přece byli staří bohové, ne?“

Loki odmítavě mávl rukou. „Bohové? Jen se *tímhle* nenech omámit. Každý může být bohem, když má dost uctívajících. Dokonce ani nemusíš mít žádnou moc. Už jsem viděl divadelní bohy, gladiátorské bohy, dokonce i vypravěčské bohy, Maddy – vy lidé vidíte bohy všude. Čímž, jak předpokládám, získáváte výmluvu, abyste nemuseli myslet sami za sebe.“

„Ale já jsem myslela…“

„Bůh je jen slovo, Maddy. Jako fúrie. Jako démoni. Jen slova, která lidé používají pro věci, kterým nerozumějí. Vymysli si jiné slovo a bude to právě tak patřičné.“

„A co Jednooký?“ zeptala se Maddy a zamračila se. „Jestli je tvůj bratr…“ brada jí poklesla, když si vzpomněla na další ze starých bájí, „tak to by musel být…“

„Přesně tak,“ usmál se Loki tím pokřiveným úsměvem. „Otec všehomíra. Všemohoucí. Starý Odin sám.

KNIHA TŘETÍ

Našeptávač

Mluvím o mocném jasanu, který trvá.
Jeho jméno je Yggdrasil.

Proroctví Věštce

1

Ragnarok. Konec Světa. Podle Nata Parsona došlo k velkému očištění Bezejmenným, jediným, obrovitým pokusem zbavit se Stvoření všeho zlého, a přinést Dokonalý řád Světům, spolu s ohněm a ledem a Utrpením.

Jen Noarovo potomstvo přežilo, tak nám aspoň vypráví Dobrá kniha, a přeživší – démoni a kacíři, kteří podvedli Smrt – byli vrženi do Podsvětí, aby tam očekávali Konec všeho.

Jednooký naopak vykládal Maddy o proroctví Orákula a o poslední velké bitvě Pradávné doby; jak se Surt Ničitel připojil k synům Chaosu a pochodoval proti bohům na Asgard, zatímco armády mrtvých s flotilou lodí z rakví proti nim pluly ze Spodního světa.

V boji padli největší hrdinové; Odina, posledního Generála, zadávil vlk Fenris; Thora Hromovládce uštknul Had světa; Týr Jednoruký, Heimdall Zlatozubý, Frej Sekáč, Loki…

„Ale když to byli bohové," musela se Maddy zeptat, „tak jak mohli padnout? Jak mohli zemřít?"

„Všechno umírá," pokrčil Jednooký rameny.

Ale teď tu stál Loki a vykládal jí jiný příběh; o tom, jak padlí bohové nebyli zničeni, ale vytrvali – oslabení, porobení, navzájem ztracení – čekající na návrat i v době, kdy se Chaos hnal přes Devět světů a bral s sebou všechno, co mu přišlo do cesty.

Léta plynula; přišel nový Řád. Jeho chrámy byly postaveny na troskách pramenů a mohyl a stojících kamenů, kdysi uctívaných starou vírou. Dokonce i báje byly postaveny mimo zákon – *žádné spojení se zapomenutými a mrtvými není*, jak říkávala Bláznivá Nan – až nakonec pochod Řádu zadupal staré způsoby téměř do zapomnění.

„Nic netrvá věčně," dodal Loki vesele. „Časy se mění a národy přicházejí a odcházejí a svět má své změny stejně, jako se v moři střídá příliv a odliv."

„To mi říkal i Jednooký," přikývla Maddy. „A já jsem mu nevěřila."

„Moře bez přílivu a odlivu by ustrnulo," vysvětloval jí Loki, „a stejně tak i svět, který by se přestal otáčet, by strnul a zemřel. Dokonce i Řád potřebuje trochu Chaosu; Odin to věděl, když mě k sobě vzal a přísahali jsme si bratrství. Ostatní to nechápali. Byli proti mně od samého začátku."

„Chaos je v mé krvi, říkali – ale s radostí mých schopností využívali, kdykoli se jim to hodilo. Pohrdali lstí, nenáviděli 1ež, ale s radostí využívali jejích plodů," přikývla Maddy. Věděla, co tím Loki myslí. Být outsider – mít špatnou krev – vždycky být středem obviňování a výčitek a nikdy se nedočkat vděku. Ach, ano. To chápala až moc dobře.

„Když mě Odin vzal k sobě," pokračoval Loki, „věděl *přesně*, co jsem zač. Divoký oheň se nedá zkrotit. Tak co na tom, že jsem se občas trochu utrhl z vodítka? Zachránil jsem jim kůži častěji, než věděli. Nikdo mi nebyl vděčný. A nakonec…" Loki se pousmál tím pokřiveným, ale přesto okouzlujícím úsměvem, „… nakonec, kdo koho zradil? Byla to snad *moje* vina, že jsem se jim vymkl z ruky? Udělal jsem jen to, že jsem se držel své povahy. Ale náhody se stávají. Něco se zvrtlo. Nejspíš trochu povznesená nálada; drobná neshoda v obtížném čase. A z čeho nic už se staří přátelé nezdají tak přátelští a já jsem si začínal myslet, že by možná bylo dobře, kdybych se uklidil stranou, než se prach trochu usadí. Ale šli po mně a provedli svou nepěknou mstu. Předpokládám, že jsi tu historku slyšela."

„Tak trochu," odpověděla Maddy, která slyšela trochu jinou verzi. „Ale myslela jsem – chci říct, slyšela jsem, že jsi zabil Baldera Plavého."

„To jsem nikdy neudělal," vyštěkl Loki příkře. „No, nikdo nikdy *nedokázal*, že jsem to byl já. Co se stalo s presumpcí neviny? Krom toho se u něj čekalo, že je nezranitelný. Byla to snad moje chyba, že nebyl?" Obličej mu potemněl a v očích se objevil nenávistný lesk. „Odin je mohl zastavit," dodal. „Byl Generál; byli by ho poslouchali. Ale byl slabý. Měl vidět, že se blíží konec, ale potřeboval, aby měl všechny na své straně. A tak dělal, že je slepý – promiň mi to přirovnání – a vydal mě do rukou svých nepřátel."

Maddy přikývla. Znala tu báj – aspoň její část; jak ho Ásové přikovali řetězem ke skále a jak Skadi Lovkyně, který ho nenáviděla, přikázala hadovi, aby mu kapal jed do tváře; a jak už jim potom až do konce světa nikdy nepřálo štěstí, a jak nakonec Loki přerval svá pouta v předvečer bitvy, aby sehrál svou roli ve zkáze, která následovala.

Loki zjevně ničeho nelitoval. Dal to jasně najevo, když Maddy vyprávěl o posledním vzdoru Ásů; o bitvě, kterou Jednooký nazýval Ragnarok.

Možná bych je mohl zachránit, kdyby nakonec stáli při mně. Kdo ví, možná jsem dokonce mohl zvrátit výsledek bitvy. Ale oni se rozhodli sami. *On* se rozhodl. A tak svět skončil; a my jsme tady, zbytky nás, schováváme se v jeskyních nebo kramaříme se zaříkadly

a pokoušíme se přijít na to, co se vlastně stalo.“

Dívka zase přikývla. Hlas Jednookého uvnitř hlavy ji varoval, že tohle je Loki – *Loki*, a že ať se stane cokoliv, nesmí se nechat okouzlit, lichocením či lstí se nechat svést k tomu, aby si přestala dávat pozor. Vzpomněla si, jak ji její přítel upozorňoval, že děti Chaosu jsou velmi okouzlující, a umiňovala si, že nic z toho, co jí Loki vykládá, nebude brát příliš vážně.

Jenže to, co jí líčil, bylo nebezpečně uvěřitelné. Vysvětlovalo to spoustu věcí, ke kterým se Jednooký odmítal vyjadřovat – ale něco bylo pořád ještě těžko stravitelné, a navíc mluvil o bozích, jako by to byli lidé – zranitelní, bezradní, omylní – což bylo zvlášť obtížně přijatelné. Vyrůstala s pověstmi o Věštcích; naučila se o nich uvažovat jako o přátelích, v skrytu duše o nich snila, ale ani v nejdivočejších představách ji nikdy nenapadlo, že by se mohla s někým z nich jednoho dne setkat, mluvit s ním jako se sobě rovným, dotknout se bytosti, která žila v Asgardu, že by mohl stát před ní s velmi lidsky působícím šrámem na nose – šrámem, který způsobil její myšlenkový blesk…

„Takže… jsi… nesmrtelný?“ zeptala se nakonec.

„Nic není nesmrtelné,“ potřásl hlavou. „Něco vydrží déle než něco jiného, to je všechno. A všechno se musí změnit, aby mohlo přežít. Proč myslíš, že je mé kouzlo převrácené? Nebo Odinovo, když už o tom mluvíme?“

Maddy se podívala na znamení runy na jeho ruce. Stále ještě na ní zářil *Kaen* – Divoký oheň – nafialovělý na bledé kůži. Silné znamení, i když převrácené. Maddy ho sama dost často používala, takže věděla, že jeho nositele musí mít v úctě a nesmí mu důvěřovat.

„Jak se stalo, že se tvé kouzlo převrátilo?“ zeptala se.

„Hodně bolestně,“ odpověděl stručně.

„A co Ohnivci?“ ptala se dál. „Ohnivci, Fúrie, nebo kdo to vlastně je…“

„Teď jsme *všichni* Fúrie,“ mávl Loki rukou. „Jako všechno, co bylo dotčeno ohněm. Démoni, jak by možná řekl ten tvůj kněz. Samozřejmě, *já* jsem mezi ně patřil vždycky – vzhledem k tomu, že jsem dítě Chaosu – ale pro Generála, který vždycky tak dbal na Zákon a Řád – to asi není lehké.“ Zasmál se. „Musí být pro něj těžké to přijmout, zvyknout si přinejmenším na nové bohy, na Řád. Teď je

z něj nepřítel.“

„Noví bozi?“

Loki přikývl, pro jednou se neusmíval.

„Chceš tím říct, že je to všechno skutečné? Bezejmenný a všechno to, co Nat Parson káže z knihy Utrpení?“

Znovu kývl. „Stejně skutečné nebo fantastické jako kdokoli z nás. Není divu, že se ten tvůj kněz tak mračí nad starými způsoby. *On* ví, kdo je Nepřítel, dobrá; a on a další jeho druhu nebudou mít klid, dokud my nebudeme vyhnáni z Devíti světů, každá pověst o nás zapomenuta, každé kouzlo potlačeno, každý oheň uhašen až do posledního plamínku a jiskřičky.“

„Ale – *já jsem* Ohnivec,“ pípla Maddy a otevřela dlaň, aby se podívala na své znamení, teď zářící jako žhavý uhlík.

„To jsi,“ přikývl Loki. „O tom není pochyb, s těmi kouzelnými schopnostmi, co v sobě máš. Není divu, že tě tak držel v tajnosti. Jsi něco naprosto jedinečného – a to má pro něj větší cenu než Otterovo výkupné – i pro mě, či kohokoli, kdo by tě dokázal udržet na své straně.“

Maddyino znamení teď pálilo, vysílalo tenké pramínky ohně, které se jí kradly až do špiček prstů.

„Orákulum tě předpovědělo,“ pokračoval Loki, fascinovaně sledoval její znamení. „Předpovědělo nové runy pro Nový věk; runy, které budou celé a neporušené, s nimiž bude Devět světů přepsáno. Tvoje runa je Aesk, Jasan, a když ji Jednooký spatřil na tvé ruce, musel si myslet, že mu najednou nastaly všechny neděle, svátky a Vánoce.“

„Aesk,“ opakovala Maddy tiše, protahovala prsty s planoucím ohněm. „A ty si myslíš, že Jednooký to celou tu dobu věděl?“

„Samozřejmě,“ odpověděl. „To bylo proroctví pro Odina.“

Dívka nad tím chvilku přemýšlela. „Proč?“ zeptala se konečně. „Co chce? A co je to ten… Našeptávač, po kterém tak prahne? Zmínilo se o něm vůbec Orákulum?“

„Maddy,“ zacukaly Lokimu koutky, začal se usmívat. „Orákulum *je* Našeptávač.“

2

2

V jeskyni byla ukrytá láhev tmavé medoviny. Loki dal Maddy napít a zbytek pak dopil sám, zatímco vyprávěl.

„Našeptávač," začal, „je prastará moc, ještě starší než sám Generál, i když *ten* takové zmínky nerad slyší. Ten příběh sahá až do samých počátků Pradávných časů, do časů prvních válek mezi Chaosem a Řádem a – kdyby tě zajímal můj názor – ani jedna strana ho nezobrazuje příliš dobře. Samozřejmě, Váš oddaný byl tehdy naprosto neutrální…"

Maddy povytáhla skepticky obočí.

„Poslouchej, chceš ten příběh slyšet, nebo ne?"

Kývla.

„Dobrá. Za dávných, prastarých časů Generálova mládí byl Asgard pevností dokonalého Řádu, nebyla tam ani jiskřička Chaosu. Vanové – kouzelníci z hranic Chaosu – *ti* byli držiteli Ohně a vedli celé roky válku s Ásy, až si konečně uvědomili, že ani jedni nikdy nemohou vyhrát. A tak si vyměnili rukojmí na důkaz dobré vůle. Ásové dostali Njorda a jeho děti Freye a Freyju, a Vanové zase Honira – pěkného chlapce, ale ne moc chytrého – a prohnaného starého diplomata jménem Mimir, který jim ukradl jejich kouzla, radil jim a tajně všechno hlásil domů.

Vanové si ale brzy uvědomili, že mezi sebou mají špehy. Aby se pomstili, zabili Mimira a jeho hlavu poslali na Asgard. V té době už ale Generál měl to, co potřeboval. Runy Prastarého rukopisu, písmena pradávného jazyka, který stvořil Světy."

„Jazyk Chaosu," poznamenala Maddy.

Loki přikývl. „A Chaos nebyl ani trochu nadšený z té krádeže. Takže Odin využil všechny své nové schopnosti k tomu, aby Hlavu udržel při životě a propůjčil jí kouzlo, aby mohla mluvit. Není moc lidí, kteří by se vrátili z říše mrtvých, a to, co mohou povědět, obvykle stojí za vyslechnutí. Starý Mimir tak dostal dar věštectví, pro Odina nedocenitelný. Dar ale přišel hodně draho. Odin za něj

zaplatil svým okem. A pokud šlo Mimira, nebo, jak on říká, o Našeptávače…“ Loki dopil medovinu, „nemyslím, že by mu tenkrát na nás nějak moc záleželo, takže bych se moc nespoléhal na jeho dobrou vůli teď, když je po konci světa. Pokoušel jsem se s ním mluvit, ale nikdy mě neměl rád, ani za starých časů ne. A pokud jde o to, dostat ho odtamtud…“

„Ale *k čemu* ho chceš ty?“ zeptala se Maddy. „Proč je tak důležitý?“

„Prosím, Maddy,“ vyjel Loki trochu netrpělivě. „Našeptávač není jen nějaká hračka. Je to orákulum. Zná nejrůznější záležitosti. Předpověděl Ragnarok a řadu jiných událostí, o kterých bych si tehdy přál vědět. Kdyby Odin věnoval víc pozornosti jeho věštbám, místo aby se snažil dokázat, že jsou mylné, pak by možná Ragnarok nedopadl tak, jak se stalo.“

Nastalo ticho, Maddy se pokoušela pochopit všechny souvislosti.

„Ale k čemu může být teď?“ dožadovala se odpovědi.

„Druhá možnost?“ Na Lokiho tváři se objevil zase ten jeho pokřivený úsměv. „Poslyš, Maddy, Odin do toho starého kouzla vložil polovinu sebe. Polovinu Generála na vrcholu; jen pomysli na to, co by s ním mohl dělat teď. Síly, jaké si ani nedokážeš představit, jen čekající, až je někdo uvolní. Síly z oblasti Chaosu.“ Vzdychl. „Ale ta zatracená věc má vlastní mozek a nehodlá spolupracovat. Přesto je ale ještě pořád spousta lidí, kteří by dali cokoliv za to, že by na něj mohli jen vložit ruku. A zase jiní, samozřejmě, kteří by dali cokoliv za to, aby je zastavili.“

„Bohové,“ vydechla Maddy.

„Amen,“ přikývl Loki.

Našel Našeptávače na jedné ze svých průzkumných výprav, nějakých sto let po konci války. Všechno ostatní byl Chaos a masakr. Mnozí padli, někteří ztraceni navždy, jiní pohřbeni v ledu, někteří pohlcení plameny Chaosu. Těch pár, kteří přežili, byli uvrženi do Podsvětí, ale Lokimu, kluzkému jako vždy, se nějak podařilo uniknout.

„Unikl jsi z Černé pevnosti?“ ptala se Maddy.

„Nakonec,“ pokrčil Loki rameny.

„Jak?“

„To je dlouhá historie,“ mávl rukou. „Postačí říci, že jsem našel…

náhradní bydlení ve Světě dole. A tady jsem také konečně našel Našeptávače, i když jsem brzy pochopil, že je pro mě bezcenný Poznal mě, samozřejmě, ale kromě posměšků a urážek na mě nemluvil, nepopřál mi ani jiskřičku kouzelné moci a samozřejmě ani žádná proroctví. Myslel jsem, že snad, kdybych ho dostal ven z té jámy, použil to k vyjednávání s některým z přeživších Ásů…“

„Přeživších Ásů?“ vyhrkla Maddy.

„Povídačky, nic víc. Měl jsem pocit, že Odin by pořád ještě mohl být někde kolem. Rozhodně by pomohlo mému postavení, kdybych *jemu* mohl Našeptávače přinést. A s Generálem zase po svém boku bych byl v bezpečí před bývalými soukmenovci, kteří by si na mě mohli chystat sekyru. Nebo dokonce kladivo.“

Od té doby, pokračoval, se mnohokrát pokoušel dostat Našeptávače z jeho ohnivé kolébky. Ale dosud se mu nedařilo zlomit kouzla, která ho držela v ohništi – kouzla, která zbyla po Ragnaroku, tak silná, že nemohl doufat, že by je jeho převrácené a proto oslabené kouzelné schopnosti mohly překonat.

Když se mu to nepodařilo, proměnil Vrch v nedobytnou pevnost, dal dohromady celou armádu skřítků, síť kouzel a labyrint chodeb, aby ukryl Našeptávače před celým světem.

„Možná je nakonec nejlepší, když zůstane ukrytý,“ povzdychl. „Leda by ti Odin dal něco, co by ti mělo pomoci? Kouzlo, nějaký nástroj – možná nějaký náznak?“

„Ne,“ zavrtěla Maddy hlavou. „Ani nejmenší zaříkadlo.“

Loki znechuceně potřásl hlavou. „V tom případě na to zapomeň. To by ses zrovna tak mohla pokoušet chytit měsíc rybářským prutem.“

Maddy o tom chvíli přemýšlela. „Takže ty si myslíš, že je to beznadějné?“ zeptala se pak. „Že opravdu neexistuje způsob, jak ho dostat ven?“

Loki pokrčil rameny. „Věř mi. Zkoušel jsem to. Jestli s ním Generál chce mluvit, bude sem dolů muset přijít sám.“

„Možná.“ Maddy pořád ještě usilovně přemýšlela.

„Měla bys mu to povědět, víš. Ragnarok je minulost. A pokud jde o Řád, my všichni jsme nepřátelé. Možná bychom měli všichni znovu zvážit svou loajalitu. Pohřbít staré zášti. Začít znovu.“

„Ty jsi zradil Ásy,“ připomněla mu Maddy. „Jsi blázen, když si

myslíš, že by tě někdy mohl vzít zpátky.“

„Ásové!“ Nečekala, že ho svými slovy tak zasáhne; oči mu na chvilku zaplály nepředstíraným hněvem. I jeho barvy se rozzářily; od přízračné fialové k ďábelsky rudé. „Všechno, co kdy udělali, bylo, že mě využili, když se jim to hodilo. Když byly nějaké problémy, tak to vždycky bylo, *prosím, Loki, vymysli něco*. A jakmile to bylo zažehnáno, už jenom *zalez zpátky do boudy*, aniž by třeba jen poděkovali. Vždycky jsem byl v Asgardu jen druhořadý občan a nikdo z nich mě na to nikdy nenechal zapomenout.“

„Ale bojoval jsi proti nim v Ragnaroku,“ špitla Maddy, která začínala k tomu nebezpečnému člověku pociťovat víc soucitu, než si odvážila připustit.

„Ragnarok,“ opakoval posměšně. „Na kterou stranu očekávali, že se postavím? Neměl jsem *žádnou* stranu; Ásové se mě zřekli, Vanové mě vždycky nenáviděli, a pokud jde o Chaos, byl jsem zrádce, který si zaslouží zemřít. Nikdo by se mě neujal; tak jsem se staral sám o sebe jako vždycky. Dobrá, možná jsem si cestou připsal pár zářezů. Ale pokud jde o mě, je to všechno už minulost. Generál se ode mě nemá čeho obávat.“

„Co mi tím říkáš?“

Loki se na ni pokřiveně usmál. „Maddy,“ vzdychl. „Skrýval jsem se tady ve Světě dole větší část pěti století. Dobrá, není to Černá pevnost, ale není to žádné blaho. Páchne to tu, je tu tma, je tu fůra skřítků a pořád si musím hlídat záda. Krom toho, jestli správně čtu znamení, přijde velmi brzy doba, kdy nebude nikdo z nás v bezpečí; kdy ani ta nejhlubší jáma nebude stačit k tomu, aby nás ukryla před našimi nepřáteli.“

„Takže?“

„Takže už jsem unavený ze schovávání,“ pokračoval Loki. „Chci se vrátit domů. Chci znovu spatřit nebe. A co je důležitější, chci, aby Generál dal jasně vědět všem ostatním, kteří možná pořád ještě chovají ve svém srdci zášť proti mně, že jsem oficiálně zpátky na straně bohů.“ Odmlčel se, na tváři se mu objevil teskný výraz. „Přichází válka,“ vzdychl pak. „Cítím to. Na to ani nepotřebuju orákulum, aby mi to povědělo. Řád už je na pochodu, šíří Středním světem Slovo. Odin to ví – podle mých zdrojů strávil asi tak poslední století cestováním mezi těmito místy a Koncem světa, sleduje postup

Řádu, pokouší se zjistit, kolik času nám zbývá. Já hádám, že právě vypršel. Proto potřebuje Našeptávače. A pokud jde o mě…“ zazubil se a odložil láhev; ve tmě byly jeho oči jako uhlíky. „Maddy, nemůžu si pomoct. To Chaos, který mám v krvi. Chci bojovat.“

Maddy dlouho mlčela. „Tak mu to pověz,“ pronesla konečně.

„Cože, setkat se s ním nad zemí?“ vyjel. „To ses nejspíš pomátla na tom svém maličkém rozoumku.“

„Opravdu si myslíš, že by Jednooký přišel *k tobě*?“

„Bude muset,“ pokrčil Loki rameny. „Jestli chce orákulum. S ním zase na své straně nebude jediné tajemství, intrika či strategie, které by před ním Řád mohl utajit. Nemůže doufat, že by bez něj mohl vyhrát válku. A určitě si nemůže dovolit nechat Našeptávače padnout do rukou druhé strany.“ Ušklíbl se. „Takže vidíš, Maddy, že nemá na vybranou, musí přijmout mé podmínky. Přiveď ke mně Odina a já ho nechám promluvit s Našeptávačem. Jestli ne, pak, upřímně řečeno, bych na něj nesázel, až sem Řád přijde.“

Maddy se zamračila. Všechno to znělo trochu příliš uhlazeně. Už měla zkušenosti s Lokiho šarmem; ale znala i jeho pověst a věděla, že jeho motivy byly jen vzácně čisté. Pohlédla na něj a zjistila, že ji pozoruje s nebezpečným leskem v planoucích očích.

„Nu?“ zeptal se.

„Nevěřím ti,“ odpověděla Maddy.

Loki pokrčil rameny. „To jen málokdo. Ale proč ne? Jsi silná. Už jednou jsi mě porazila.“

„Dvakrát,“ připomněla mu Maddy.

„Jak myslíš.“

Dívka nad tím chvíli uvažovala. Uvědomila si – trochu pozdě – že toho o Lokiho síle moc neví. Jistě že ho porazila – nebo ne? Nebyl to rovný boj. Zaskočila ho. Nebo ji možná *nechal*, aby ho zaskočila, pomyslela si. Možná i to bylo součástí jeho plánu.

Její mysl se hnala jako o závod. Co vlastně ví o Našeptávači? Je to orákulum, vysvětlil jí Loki. Moc z Pradávných dob; starý přítel Jednookého; nepřítel Chaosu. Loki říkal, že ho nenávidí; že se mu jenom vysmíval. Ale Jednooký přece mluvil o tom, že to přijde k ní, a *je možné*, napadlo ji najednou, *že Loki se od něj dověděl i to…*

Bylo by dokonce možné, uvažovala dál, že se ji Loki schválně pokoušel svést špatným směrem. Že ani zdaleka nechtěl *zachránit*

Našeptávače, že se ve skutečnosti pokoušel zabránit tomu, aby byl zachráněn.

Bylo by snad dokonce možné, že Loki sám uvěznil Našeptávače v ohnivé studni, když se mu nepodařilo ho přimět, aby pracoval pro něj?

Oheň byl koneckonců jeho živel. Mohla by tohle celé být jen pečlivě vybudovaná past, jejímž cílem by bylo vlákat Jednookého do Světa dole, kde měl Loki celá staletí na to, aby se připravil na jejich konečný boj?

„No tak?“ opakoval Loki netrpělivě.

No, teď už bylo příliš pozdě ztrácet čas otázkami. *Z včerejšího piva je jen dnešní ranní moč*, říkávala Bláznivá Nan, což znamená, soudila Maddy, že jestli ji z téhle kaše má někdo dostat, nebude to zřejmě královská garda.

„*No?*“

Maddy vzdychla. V mysli se jí začínal utvářet stín plánu. Byl to trochu zoufalý plán, ale nic víc tak narychlo nedokázala vymyslet. „Dobře,“ přikývla. „Ale nejdřív mi ho musíš ukázat.“

„Ukázat co?“

„Našeptávače.“

3

Vrátila se s ním do jeskyně s ohništěm, dbala na to, aby ho neztratila z dohledu. Souhlasil s jejím požadavkem naoko zvesela, ale v jeho barvách se odrážely stopy rozmrzelosti, které prozrazovaly, že ani zdaleka nemá radost. Věděla, že je lstivý – opravdu, vždyť to byl Loki, lstivost sama, a jestli už uhodl, co má dívka v úmyslu, nedalo se ani v nejmenším odhadnout, jak by mohl reagovat.

Zastavili se na závětrné straně jámy, ukryli se za skalnatým výběžkem a čekali, až gejzír utichne. V krátké pauze mezi dvěma

výbuchy Loki pokročil kupředu a zastavil se na okraji jámy.

„Drž se zpátky," přikazoval Maddy. „Tohle je nebezpečné."

Maddy se na něj dívala, jak tam bez pohnutí stojí, jeho barvy zaplály s náhlou intenzitou, palec a malíček se stáčely, aby vytvořily tvar runy *Ýr*.

Po tváři mu stékaly pramínky potu, zaťal pěsti, pevně svíral víčka, jako by se chystal k nějaké bolestné zkoušce. Aspoň tohle není žádné předstírání, pomyslela si. Cítila jeho úsilí, viděla, jak se mu chvějí svaly a jak je každičká část jeho těla napjatá, když čekal, až se Našeptávač objeví.

Gejzír se začal zase probouzet, hluboké dunění přecházelo v tlumený rachot, ale Loki se ani nepohnul, zdálo se, že vyčkává, bez ohledu na nebezpečí, které mu hrozí, trpělivě jako rybář číhající na pstruha.

Uplynuly už dvě minuty, Maddy slyšela, jak se gejzír sbírá k dalšímu výbuchu, znělo to jako zlostné vytí z hrdla obludného obra.

Pak se, téměř nepostřehnutelně, pohnul.

Kdyby se Maddy nedívala tak pozorně, možná by si ničeho ani nevšimla, protože Lokiho styl kouzlení se od jejího výrazně lišil. Pod vedením Jednookého se naučila oceňovat především opatrnost a přesnost; spíš runy *uchlácholit*, než je házet, zacházet s nimi opatrně, jako kdyby jinak mohly vybuchnout.

Ale Loki byl rychlý. Balancoval na okraji jámy jako provazochodec a když se sloupec páry začal zvedat, rychle zvedl hlavu a prudce zatřepal prsty. Zároveň se zvedl ke svému ohnivému aspektu, v poskakujících plamenech byly jeho rysy sotva rozeznatelné, a hodil runy na sloup páry jako hrst bouchacích žabek.

Maddy měla sotva čas je všechny přečíst; zdálo se jí, že poznává *Isu, Naudr, Ós*, ale co byla ta komíhající se runa, která se snášela do vroucího proudu jako lístek z platanu, nebo ta, která se roztříštila do tuctů třpytících se kousíčků, když zavadila o plamen?

Měla však jen málo času klást si takové otázky, protože v tu chvíli gejzír vybuchl a zahnal ji dál do tmy. Sloup páry narazil do stropu jeskyně a rozmetal do žhavého vzduchu spršku kamení. A ve sloupu spatřila cosi, co vyletělo jako zátka z lahve, a napůl zaslechla, napůl vycítila tiché volání…

(?)

(?)

… a pak to znovu zapadlo do jámy.

Loki utekl v ohnivém aspektu, ukryl se za výstupkem skály. Teď se vrátil ke skutečné podobě. Obličej měl zčervenalý, vlasy zplihlé potem, z oblečení mu byl cítit oheň. Přesto se zdál nadšený, v odlesku ohně jeho oči zářily. „Tak jsi to viděla?“

Nejistě přikývla, vybavila si, jak rychle se ta věc objevila a jak se zdálo, jako by světlo zářilo skrz ni, a jak to na ni *zavolalo…*

„To byl Našeptávač.“ Foukal si na popálené dlaně. „Au.“

„Ale to je živé!“

„Svým způsobem.“

Teď viděla, kolik síly ho to stálo. Navzdory svým bezstarostným slovům se celý třásl, sotva popadal dech, a jeho barvy byly matné. „Vážně mě to nemá rádo,“ ušklíbl se. „I když musím v zájmu spravedlnosti přiznat, že si nemyslím, že by to mělo moc rádo kohokoliv z nás. A pokud jde o možnost dostat to odsud – viděla jsi, jaké to je. Jestli se Odin chce s orákulem poradit, pak prostě bude muset přistoupit na tu těžkou cestu.“

Nastalo ticho, Maddy hleděla na ohniště a Lokiho dech se vracel k normálu. Pak se dívka opatrně zvedla. Cítila, jak se chystá další výbuch; spíš cítila, než slyšela, jak se jí pod nohama pod obrovským tlakem trhají ohnivé švy.

„Co to děláš?“ ptal se Loki. „Copak jsi neslyšela, co jsem ti právě říkal?

Dívka se přiblížila k jámě. Pod ní klokotal tekutý oheň. Loki ji následoval, teď nejistý, ale nejistotu dobře skrýval – byla znát jen v jeho barvách, které prozrazovaly úzkost a únavu. Ať udělal Našeptávači cokoliv, už mu ukradl hodně z jeho kouzelné síly – což byla výhoda, kterou měla Maddy v úmyslu využít.

Teď stála na samém okraji ohniště.

„Dávej pozor, kam šlapeš,“ radil jí ledabyle, „pokud se nechceš dostat co nejrychleji do Podsvětí.“

„Jen chviličku,“ odpověděla a zadívala se do žhnoucího hrdla. Do výbuchu zbývaly jen zlomky vteřiny. Maddy cítila pach žhavé páry, cítila, jak se jí jemné chloupky v nose krabatí. Oči ji pálily, ruce se třásly, když si chystaly prsty do tvaru Ýru.

„Maddy, buď opatrná,“ ozval se Loki.

Ze dna jámy se začínal zvedat řev horkého vzduchu, jak se podzemní řeka hnala vzhůru v proudu tavících se kamenů. Za chvíli pohled do jámy zakryje pára a o vteřinu později z otvoru vyletí sloup hořícího plynu a popela.

Maddy jen doufala, že si to načasovala správně.

Balancovala teď na samém okraji jámy. Kameny pod jejími chodidly byly kluzké nánosem síry a skelnými pozůstatky mnoha erupcí. Pokoušela si vybavit, jak to udělal Loki; balancoval na okraji jako provazochodec, jeho ruce míchaly runy tak rychle, že je Maddy sotva stačila zahlédnout, než zmizely v oblacích u jeho nohou.

Teď stál těsně za ní; kůže ji svědila jeho blízkostí, ale neodvážila se otočit – nesměl vidět, k čemu se chystá. Záře ohně uvnitř jámy zjasněla z oranžové na žlutou, ze žluté téměř v bílou, a jak síla narůstala, snažila se dívka plně soustředit jen na Našeptávač.

Když na to zavoláš, přijde to k tobě.

Cítila to, slyšela ve své mysli.

(?)

A teď to volala, ne slovy, ale kouzlem – tím, čemu Loki říkal jazyk Chaosu. Nebyl to žádný z jazyků, jaké se kdy učila; a přesto cítila, že ji spojuje s Našeptávačem, spojuje se s ním jako noty v dávno ztraceném akordu.

Konečně v hlubinách jámy spatřila něco jako pavučinu světla, složitý obrazec, v němž se spojovaly a překrývaly mnohé runy a znamení v praméncích stále se zvyšující složitosti.

Síť, pomyslela si, a podruhé ucítila odpověď – záblesk, výkřik – vycházející z předmětu v jámě. Síť právě taková, jakou Loki použil k ulovení své ryby…

(!)

A právě síť hodlala proti němu použít. Ale Lokiho runy nehrály fér; napínaly se jí a kroutily mezi prsty. *Naudr*, Vazač, *Thuris,* Osten, *Týr*, Válečník, *Kaen*, Divoký oheň, *Logr*, Voda, *Isa*, Led.

Lokiho runy; Lokiho past. Ještě když je naznačovala, cítila, jak se pohybují, obracejí se úskočně mimo uspořádání, čekají, až její soustředění poleví.

„Maddy!“ ozval se za ní Lokiho hlas a nepotřebovala ani runy, aby vycítila jeho strach. Jeho ruka se dotkla jejího ramene; Maddy se zapotácela, uvědomovala si žhavou jámu pod svýma nohama. *Jedno*

postrčení, pomyslela si…

Znovu zavolala na věc v ohni a s výkřikem, který se v jeskyni odrazil ozvěnou, trhla sítí s kouzly vzhůru a k sobě, směrem z jámy.

V tu chvíli gejzír vybuchl.

Pára, obrovské vroucí kladivo horkého vzduchu, se vyřítilo z úzkého hrdla. Na chviličku všechno zbělelo, jeskyni zaplnil pach prádla a Maddy zaplavil palčivý oblak. Ale na tu chviličku polevilo i Lokiho soustředění; couvl a Maddy zároveň vrhla síť, ne na Našeptávače ve žhavém sloupu, ale přímo za sebe, Lokimu do tváře.

Neměl čas se krýt. Runy pradávného rukopisu se zamihotaly – *Naudr, Thuris, Týr* a *Ós – Hagall* a *Kaen, Isa* a *Úr*. Síť dopadla, polapila Lokiho úhledně jako rybu, a konečně *Aesk*, Maddyina runa, mrštila Lokim přes jeskyni právě ve chvíli, kdy ohnivý sloup vyletěl z jámy a oba zasypal popelem, sirnými výpary a úlomky sopečného skla.

Výbuch byl nejsilnější z těch, které Maddy dosud viděla. Odhodil ji o dvacet stop dál, napůl omráčená dopadla na kolena. Gejzír za ní vrcholil, vzduch byl plný popela a uhlíků, cosi těžkého dopadlo na zem jen několik metrů od místa, kde klečela.

„Loki?“ Dívčin hlas se ploše odrazil od vlhkých stěn. Napůl oslepená žhavou párou se přitiskla k plochému kameni a lapala po dechu. Nezvyklé čarování ji téměř zbavilo všech kouzelných schopností. Kdyby se na ni Loki pokusil zaútočit, sotva by se mu dokázala bránit něčím víc než zaříkávadlem.

„Loki?“ zavolala.

Žádná odpověď.

O minutu později tlak polevil; teď jeskyni plnily sirné výpary. Maddy se odvážila opatrně rozhlédnout, ale v mdlé nažloutlé mlze nic neviděla.

Pak, jak se mlha projasnila a začínal být patrný rozsah škod, si Maddy si uvědomila proč. Strop nad nimi se částečně zhroutil. Jámu zakrývala hromada suti; obrovská kamenná deska, na straně blíž k ní pokrytá zbytky stalaktitů, se tyčila jako obrovská pěst v rukavici.

A Loki?

A Našeptávač?

Ani po jednom z nich nebylo ve zničené jeskyni památky.

4

Ještě chvíli trvalo, než se Maddy dokázala postavit. Zvedala se roztřeseně, z vlasů si smetala popel a uhlíky. Ještě pořád viděla rozmazaně po tom, co se dívala do ohně, tvář a ruce ji bolely, jako by je měla ožehlé sluncem.

Už dozněly i poslední otřesy a jeskyně po nich zůstala strašidelně tichá. Z rozbitého stropu se snášel prach na obrovskou hromadu kamení a suti, zcela zakrývající část jeskyně, kde předtím stál Loki.

Blahopřeju, Maddy, ozval se jí uvnitř hlavy úsečný hlas. *Teď je z tebe vrah…*

„Ne," zašeptala Maddy zděšeně.

Nikdy neměla v úmyslu mu ublížit. Chtěla ho jen držet v šachu, zastavit ho, než se jí podaří získat Našeptávače. Ale všechno se sběhlo tak *rychle*. Neměla čas odhadnout svou sílu. A jestli je teď Loki její vinou někde pod tím vším – rozdrcený pod tou hromadou kamene…

Sotva dýchala, a nebylo to jen kvůli výparům z jámy. Hromada kamení, tolik se podobající mohylám Pradávných dob, jako by zaplňovala celou jeskyni. Pomalu, váhavě k ní vykročila. Ozýval se v ní tenký hlásek naděje, že by Loki mohl být zavalený, ale nezraněný, a tak začala odhazovat menší kameny, hledala cár rukávu, botu, stín…

Znak.

To je ono! Nejraději by se zlostí nakopla. Třesoucí se rukou vrhla *Bjarkan* a okamžitě ho našla; nezaměnitelnou ohnivou stopu. Žádné dva světelné znaky nejsou nikdy stejné a Lokiho, stejně jako u Jednookého, byl neobvykle složitý a živý.

Dobrý lovec odhadne stáří vlka, kterého stopuje, pozná, jestli kulhá, jak rychle běží a kdy naposledy zabíjel. Maddy nebyla tak

zdatná, ale zachytila cáry sítě a stopy myšlenkové runy, kterou po něm hodila.

V té poslední runě byla strašlivá síla; dost na to, aby se zřítil strop, když Maddy vytahovala Našeptávače z jámy. Útržky *Aesku* dosud pokrývaly podlahu jako střepy z vybuchlé lahve zázvorového piva, a pak už viděla místo, kam runa dopadla, připíchla Lokiho jako motýla ve chvíli, kdy se nad ním začal řítit strop.

Ale potom…

Tady to bylo, proti vší pravděpodobnosti, a vedlo to od mohyly. Ne stopa, ne útržek, ale znamení, načmárané letmo tou charakteristickou křiklavou fialovou na kameni.

Bylo slabé, z čehož hádala, že se pokoušel skrývat, ale buď byl příliš slabý, než aby dokázal zakrýt svou barevnou stopu, nebo ho padající kameny připravily o příliš velkou část soustředění, protože tu stopa byla, nepochybně vedoucí k ústí jeskyně.

A tam ho také našla. Zhroutil se za kamenným blokem nedaleko místa; jednou paží si chránil obličej, prsty stále ještě naznačovaly tvar *Ýru*, Ochránce. Nehýbal se a na kameni za ním se rozlévala krev – děsivá spousta krve.

Dívčino srdce se sevřelo. Roztřeseně poklekla a zvedla ruku, aby se dotkla jeho tváře. Krev, jak teď viděla, vytékala z úzké rány nad obočím. Zřejmě ho zasáhl kámen, když utíkal, pomyslela si, leda by ztratil vědomí po pádu. V každém případě ale žil.

Ulehčením se rozesmála; když ale slyšela svůj smích, jak se strašidelně odráží zničenou jeskyní, téměř se vyděsila.

Je naživu, připomněla si – ale jakmile nabude vědomí, bude dvakrát tak nebezpečný. Tohle je *jeho* prostor. Jen bozi vědí, co všechno mu tady slouží. Potřebovala se odsud dostat a to co nejrychleji.

Rozhlédla se kolem. Jeskyně byla ještě plná štiplavého zápachu, ale vzduch už byl trochu chladnější, když už se v něm nevznášel popel, žhavé uhlíky a suť. Sama unikla jen o vlásek, jak teď viděla; kus sopečného kamene velikosti kančí hlavy přistál kousek od ní a minul ji jen o pár centimetrů, pořád ještě žhnoucí jí ležel pod nohama.

Rychle posuzovala svou situaci. Vypadalo to špatně; neuspěla, ztratila Našeptávače, její síly jsou vyčerpané, je pohřbená v

chodbách Světa dole s mílemi a mílemi chodeb a průchodů, které ji dělí od povrchu.

Ale přesto, pomyslela si, to byl dobrý plán. Měl vyjít. Na několik vteřin cítila, že je mezi ní a Našeptávačem *kontakt*. Měl odpovědět na její volání. Téměř to vyšlo, ale jak říkávala Bláznivá Nan, *Téměř nikdy nevyhraje dostih.*

Nešťastně se rozhlédla. Co, u všech všudy, má teď dělat?

„Zabij ho," ozval se za ní hlas.

Poplašeně se ohlédla.

„Tak do toho. Zasluhuje si to." Byl to mužský hlas, úsečný a trochu podrážděně odmítavý, jako hlas Nata Parsona uprostřed kázání. Ale nikoho neviděla; kolem poskočily narudlé stíny, jak ohnivá jáma vydechla.

„Kde jsi?" zašeptala.

„Prostě ho zab," opakoval hlas. „Prokaž Světům službu. Nikdy nebudeš mít lepší příležitost."

Podívala se vlevo i vpravo, ale pořád nikoho neviděla.

Představovala si to jenom? Má snad mysl tak zastřenou kouřem a výpary? Kdesi v koutku mozku vnímala tenký, naléhavý hlásek opakující jí, aby utekla, že gejzír vybuchne znovu, že už je napůl otrávená výpary z ohniště a že se zhroutí, když se nedostane někam na dýchatelnější vzduch; ale nic z toho se jí teď nezdálo důležité. Bylo o tolik snadnější jej ignorovat; zavřít oči; nemyslet na nic.

„Přestaň s tím," ozval se znovu ostře hlas. „Co jsi zač, jsi slabomyslná? Podívej se dolů, děvče, podívej se *dolů*!"

Sklopila oči.

„Níž."

„Ale tady nic není…" začala Maddy ale hned se zarazila, vykulila oči, když konečně spatřila – *opravdu* spatřila – to, co dopadlo na zem téměř u jejích nohou, pořád ještě zářící žárem své ohnivé kolébky.

„No tak, konečně," zavrčel Našeptávač otráveně. „A teď, kdybys byla tak laskavá a snesla *trochu* námahy, bys toho mizeru mohla za mě nakopnout."

5

Kam paměť sahá, nebyly chodby pod Vrchem Červeného koně nikdy zmapovány ani spočítány. Dokonce ani Kapitán je neznal všechny, protože i když mu po celá staletí sloužily jako místo, kde se uzdravoval a ukrýval on i skřítkové, nebyl ani tvůrcem Vrchu, ani strážcem všech jeho tajností.

Vyprávělo se, že když člověk dojde dost hluboko, může dojít podle Strondu až přímo do Podsvětí a k Černé pevnosti, tyčící se nad řekou Snění, ale nikdo to nevěděl jistě – až možná na Kapitána a nějakého skřítka dost pošetilého na to, aby se právě *jeho* zeptal na všechny podrobnosti.

Cukr v pytli nebyl žádný blázen. Ale byl zvědavý – možná zvědavější, než bylo pro něj bezpečné – a viděl už dost podivných věcí a chlupaté prsty ho svrběly touhou zjistit, co to všechno znamená. Začalo to s tou holkou, co znala jeho pravé jméno, jejím sestupem do krajů, kam se žádný ze skřítků neodvážil, ale ve kterých někdy na celé dny mizel Kapitán a vracel se v mizerné náladě a páchnoucí kouřem.

A pak ten podivný vývoj ve Světě nahoře. Za obvyklých okolností by se o to Cukřík moc nezajímal. Skřítci nemají v oblibě problémy, pokud je sami nevyvolávají, a časté příchody a odchody na Vrchu Červeného koně – ozbrojené hlídky a kněz vzbuzující rozruch všude kolem – by ho jindy držely hezky v bezpečí pod zemí.

Tentokrát ale cítil, že je toho v pohybu víc než jen obvyklé napětí mezi Lidem a Faërií. Leccos zaslechl – a pak ten jezdec ženoucí se na naloženém koni k Hindarfellu. A také zápach, jako kadidlo a vypálené strniště; a sotva před půlhodinou se Kapitán vrátil z jedné ze svých výprav s hadrem ovázaným kolem hlavy a ošklivým leskem v očích, vyhlásil nejvyšší pohotovost stráží a zavřel se ve svých

soukromých komnatách; štěkal přitom na všechny skřítky, kteří se k němu jen přiblížili.

Cukřík nebyl tak hloupý, aby se mu pletl do cesty. Udělal to, co za podobných okolností vždycky, uklidil se stranou a chystal se blíže seznámit se švestkovým koláčem, zralým sýrem a trochu poškozeným soudkem brandy, které si tam ukryl před třemi týdny. Právě si dělal pohodlí, když k němu dolehly hlasy – a jeden z nich, jak okamžitě poznal, patřil Maddy.

Jeho povinnost byla prostá – zatknout tu dívku a každého, kdo by byl s ní. To byly jeho příkazy, jasné jako sklo, příkazy od samotného Kapitána, nikoho menšího, a Kapitán uměl být velmi nepříjemný, když jeho příkazy nebyly vyslyšeny.

Na druhou stranu, pomyslel si, někdo, kdo dokázal znervóznět Lokiho, je pro Cukříka příliš náročným soupeřem. Lepší než odvaha, pomyslel si, bude držet se u země a dopít si brandy.

Byl to dobrý plán; a byl by určitě pěkně vyšel, vzdychal Cukr v pytli později, kdyby nebylo té jeho proklaté zvědavosti. Přesně té, která ho nutila už dřív dívku sledovat; a teď ho zase přemohla, když ho přiměla krást se ve stínech a snažit se zaslechnout, o čem si ty hlasy povídají.

Zřejmě mezi nimi probíhala hádka.

Maddy netrvalo dlouho, aby zjistila, že jí Našeptávač není za své osvobození ani trochu vděčný. V hodinách, které následovaly po jejich úniku z jeskyně, kdy nesla tu věc v závěsu, který si udělala z kabátku, měla spoustu příležitostí se proklínat za to, že tak dobře uspěla.

Jednooký měl pravdu, pomyslela si. Našeptávač vypadal prostě jako kus kamene. Kus jakési skelnaté sopečné rudy – možná obsidián nebo nějaký křemen – ale když se dívala pozorněji, objevila jeho obličej: hrbolatý nos, ústa s dolů staženými koutky, oči, blýskající se ničemnou inteligencí.

A pokud šlo o jeho charakter… Jako by se pokoušela vyjít se zlostným starcem. Nic ho nedokázalo potěšit. Ani tempo její chůze, která byla příliš pomalá; ale když zrychlila, bylo mu to nepohodlné; ani když mluvila, ani když mlčela; a zvlášť se mu nelíbila skutečnost, že jdou najít Jednookého.

„Toho starého válečníka?“ vrčel. „Nevlastní mě, nikdy nevlastnil. Myslí si, že je pořád ještě Generál. Myslí si, že prostě může zase začít vydávat rozkazy.“

Maddy, která to do té chvíle už vyslechla mockrát, mlčela. Raději se snažila soustředit na cestu, kamenitou a plnou děr.

„Arogantní jako vždycky. Kdo si myslí, že je? Všemohoucí…“

„Nejspíš jsem tě měla raději nechat v té jámě,“ zamumlala Maddy.

„Cože? Mluv nahlas!“

„Slyšel jsi.“

„Tak poslouchej,“ vyjel Našeptávač. „Myslím, že nevíš, s kým máš tu čest. Nejsem jen kus kamene, víš. V nesprávných rukou můžu vybuchnout jako granát.“

Maddy si ho nevšímala a šla dál. Byla to namáhavá cesta. Našeptávač byl těžký a nešikovně se nesl, a pokaždé, když pomyslela na odpočinek, vzpomněla si na Lokiho – rozhněvaného, zotaveného, bažícího po pomstě – běžícího chodbami po její stopě. Dělala, co mohla, aby své stopy zakryla, vždy po nějaké době je překřížila *Ýrem*, Ochráncem. Plýtvala časem, aby vytvářela falešné stopy, pak se ve svých šlépějích vracela zpátky. Doufala, že to bude stačit, aby ho zmátla nebo zdržela; ale nemohla si tím být jistá.

Našeptávač dělal, co mohl, aby ji přiměl litovat soucitu. „Mělas ho zabít, když jsi měla možnost,“ brblal nejmíň podvacáté. „Byl bezmocný, v bezvědomí – naprosto ti vydaný na milost. Když jsi to nedokázala, měla jsi ho tam nechat ležet, výpary by ho nejspíš dorazily. Ale co jsi udělala ty? *Zachránila* jsi ho. Odtáhla jsi ho na čistý vzduch. Ovázala jsi mu hlavu hadrem. Téměř jsi ho uložila do *postele*, u všech bohů – co ještě, sklenici mléka a vajíčko do skla?“

„Ale no tak, nech už toho,“ vyjela Maddy podrážděně.

„Budeš toho litovat,“ pronesl. „Nepřinese nám nic jiného než problémy.“

Aby té věci dala aspoň v něčem za pravdu, pomyslela si, má dost důvodů mít na Šprýmaře zlost. Jak postupovali směrem ke Světu nahoře, seznamoval ji Našeptávač se staletí dlouhým soupisem stížností na Lokiho; počínaly jeho přijetím na Asgard a zmatkem, který tam způsobil, a potom jeho znovuobjevením nějakých sto let po Ragnaroku na místě ze všech nejméně pravděpodobným – v

katakombách pod Univerzitním městem na vzdáleném Konci světa.

„Co tam dělal? Nevím. Připravený k něčemu nedobrému – to se rozumí samo sebou – a oslabený ze svého převráceného kouzla. Ale stejně lstivý jako vždycky, k čertu s ním, a musel vědět, že jsem někde poblíž…“

„Vědět?“ opakovala Maddy.

Samozřejmě,“ zasyčel Našeptávač. „Byl jsem tam v míru, zaspával staletí, a co udělal on? Probudil mě, ten mizera.“

„Ale jak mohl vědět, kde budeš?“

Našeptávač zapulzoval hněvivým světlem. „No, vzhledem k tomu, že v těchto dnech nejsem právě tím, co bys nazvala nezávisle se pohybující, předpokládám, že prostě prohledával trosky, až…“

„Trosky čeho?“ nechápala Maddy.

„No přece Asgardu, samozřejmě,“ vyštěkl Našeptávač.

Maddy vytřeštila oči. „Asgardu?“ Samozřejmě že věděla, že Nebeská citadela při Ragnaroku padla. A slyšela tolik pověstí a vyprávění o tom místě, že měla téměř pocit, jako by ho sama viděla, zlaté sály a duhový most, klenoucí se nebem.

Našeptávač se zasmál. „Cože? Copak ti to Odin neřekl? Druhý konec toho mostu stál na Konci světa. Lidé o tom samozřejmě nikdy nevěděli. Nemohli po něm přejít, viděli ho jen když pršelo a zároveň svítilo sluníčko, a i potom si mysleli, že je to jen přírodní jev, způsobený mimořádnými povětrnostními podmínkami. Ale Psí hvězda – pro tebe Loki – to věděl, našel mě tam a přinesl sem, na místo v samém středu Světů, místo, kde se sbíhají linie velké moci, a tady mě spoutal runami a lstmi a přísahal, že mě pustí – když mu dám to, co chce.“

„Věděla jsem to,“ vzdychla Maddy. „Ale co to chce?“

Našeptávač si znovu sám pro sebe zasyčel. „Chtěl zpátky svůj skutečný aspekt. Chtěl svou nepřevrácenou runu. A když to nevyšlo, chtěl mě využít, prodat mě buď Ásům nebo Vanům výměnou za svou mizernou kůži. Ale odvedl svou práci příliš dobře. Nedokázal mě z té jámy dostat. Síly, které mě uvěznily – síly ze Snění a Smrti a ještě dál – mě držely pevně a tak mě mohl jenom hlídat a doufat a modlit se, že nikdy neuniknu. A tak to šlo celá staletí,“ Našeptávač se zasmál svým suchým smíchem, „a jestli to mi nedává právo na pomstu, pak je ten tvůj Nový věk ještě ubožejší, než jsem si myslel.“

To už se dostali do vyšších pater, kolem byla stále patrnější aktivita skřítků. Podél cesty zářily jejich barvy, jejich stopy se šoupaly po červené hliněné podlaze. Když zjistila, že je také *slyší*, zastavila se.

Tahle část byla nejnebezpečnější. Odsud už bude stále méně možností se schovat. Při vleklém stoupání po kamenitém schodišti se na nebezpečně dlouhou dobu stane příliš viditelnou. Ale věděla, že jiná cesta ven není, všechny ostatní vedly do bludiště skladišť a pokladnic, protkávajících Vrch; a dole byla řeka, dunící temnota, nepřinášející nejmenší naději.

„Proč jsme zastavili?“ dožadoval se Našeptávač odpovědi.

„Ticho,“ okřikla ho Maddy. „Přemýšlím.“

„Ztratila ses, co? To jsem mohl vědět.“

„Neztratila,“ ohradila se Maddy podrážděně. „Jen že…“

„Říkal jsem ti, že bys ho měla zabít. Kdybych byl na jeho místě, předběhl bych nás, nastražil bych léčku, vyslal hlídky skřítků do všech koutů a…“

„No tak co navrhuješ *ty*?“ vyštěkla.

„*Já* jsem navrhoval, že bys ho měla zabít.“

„To je mi vážně užitečné,“ odsekla. „Myslela jsem, že jsi orákulum. Neměl bys snad znát budoucnost?“

Našeptávač pohrdavě zazářil. „Poslouchej mě, děvče. Bohové platili – a draze – za moje věštby. Generál mi dal své oko, to víš, ale to už je dávno a dostal svou část dohody. Pokud jde o tebe…“

„*Nedám* ti své oko,“ vyhrkla prudce.

„Bozi drazí, děvče. Co bych s ním dělal?“

„Tak co chceš?“

Našeptávač se rozzářil ještě víc. „Poslouchej,“ začal. „Líbíš se mi, děvče. Mám tě rád a chci ti pomoct. Ale musíš mě teď poslouchat. Poslouchej a zapiš si za uši. Tvůj přítel Jednooký ti systematicky lhal, aby tě dostal až sem. Během uplynulých sedmi let tě krmil pečlivě zvolenou dietou polopravd a klamů, o to odpornější pro to, co jsi…“

„Co tím myslíš, co jsem?“

Našeptávač se rozzářil jasněji než předtím, Maddy zahlédla jiskřičky runového světla, uvězněné jako světlušky pod vulkanickým sklem. Tančily, lákaly, a dívka cítila, jak se jí příjemně točí hlava,

jako by vypila moc horkého kořeněného piva. Je to kouzlo, pomyslela si; setřásla ten příjemný pocit a vytrčila prsty do *Ýru* a namířila je na Našeptávače, který dál zářil – samolibě, pomyslela si – jako by se mu povedlo něco zvlášť chytrého.

„Přestaň s tím," vzdychla.

„Jen taková ukázka," odpověděl Našeptávač. „Mluvím, jak musím, a nemůžu mlčet. Ta tvoje runa je silná, víš. Předvídal jsem takové runy před Ragnarokem. Myslím, že proto Jednooký poslal tebe. Nechtěl riskovat vlastní kůži."

Maddy chvíli mlčela. Byla před Našeptávačem opatrná; přesto ale potvrzoval něco z toho, co jí pověděl už Loki. Lokimu, samozřejmě, nebylo co věřit; ale orákulum…

Mohlo by orákulum lhát? pomyslela si.

„Chce začít válku," pokračoval Našeptávač. „Druhé Utrpení, aby rozdrtil Řád. Tisíce zemřou pro jediné slovo."

„To je proroctví?" zeptala se Maddy.

„Mluvím, jak musím, nemohu mlčet."

„Co to znamená?"

„Mluvím, jak musím…"

„Dobrá, dobrá. Co dalšího vidíš?" Srdce se jí rozbušilo; za kamennou tváří Našeptávače tančila a točila se světla a barvy.

„Vidím armádu postavenou k bitvě. Vidím Generála, stojícího samotného. Vidím zrádce u bran. Vidím oběť."

„Nemohl bys být trochu míň neurčitý?"

„Mluvím, jak musím, nemohu mlčet. Mrtví budou probuzeni v síních Hel. A Bezejmenný povstane, a Devět světů bude ztraceno, leda by bylo vzbuzeno Sedm spáčů, a Hromovládce osvobozen z Podsvětí…"

„Pokračuj!" vydechla Maddy.

Ale Našeptávačovy barvy náhle potemněly, vypadal už zase téměř jako kámen. A Maddy si najednou uvědomila, že tu něco je; jakýsi kradmý pohyb ve stínech, slabounké zaskřípání oblázků. Vyslovila krátké zaklínadlo – *Nyd byth nearu* – sevřela ruce, aby vytvořila tvar *Naudru*; pak sáhla do tmy a vytáhla ven drobnou postavičku s chlupatýma ušima a zlatýma očima, od hlavy k patě zakrytou brněním.

„Zase ty!" vyjekla užasle.

Cukříka jeho zvědavost zase jednou převezla.

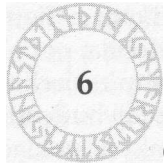

6

„Zabij to," přikazoval Našeptávač.

Maddy shlížela na omámeného skřítka. „Tak ty špehuješ?" zašeptala nevěřícně.

„Zabij to," opakoval Našeptávač. „Nedovol mu, aby se dostal pryč."

„To neudělám," zavrtěla dívka hlavou. „A přestaň mi přikazovat, abych zabíjela lidi! Toho skřítka znám," pokračovala. „To je ten, který mě sem dovedl."

Našeptávač podrážděně zavrčel. „Co na tom záleží? Chceš snad, aby o nás pověděl ostatním?"

Cukřík obezřetně zašilhal po Maddy. „Pověděl co?" zeptal se. „Nic nevím a ani *nechci* vědět. Po pravdě řečeno," dodal s náhlým vnuknutím, „myslím, že jsem ztratil paměť – nedokážu si na nic vzpomenout, děvenko. Takže neni nejmenší důvod k nějakejm obavičkám z toho, co jsem slyšel – můžete jít dál svou cestou a já si tady zatim budu tiše ležet…"

„Ale no tak, prosím," vyjel Našeptávač. „Slyšel všechno."

Cukřík nasadil ublíženě uražený výraz.

„Já vím," přikývla Maddy.

„No tak? Nemáme na výběr. Ve chvíli, kdy bude mít možnost, poběží ohlásit svému pánovi, že nás viděl. Tak proč to prostě nezabiješ, no tak, jsi přece hodná holčička, a…"

„Mlč," obořila se na něj Maddy. „Já nikoho zabíjet nebudu."

„Mluvíte jako dáma, slečinko," oddechl si Cukr v pytli. „Nechcete přece poslouchat *tuhle* odpornou věc. Chcete se jenom pěkně bezpečně vrátit do oka Koně. Není přece nutné, abyste tu zůstávala déle, než musíte. Je to tak, ptáčátko?"

„Zmlkni, Cukříku. Zavedeš nás zpátky do Světa nahoře.“

„*Cože*?“ vyštěkl Našeptávač.

„Je přece jasné, že tady ho nechat nemůžeme, a potřebujeme najít bezpečnou cestu ven, na Vrch. Tak jsem myslela…“

„Poslouchala jsi vůbec *něco* z toho, co jsem ti říkal?“

„No…“ zarazila se Maddy.

„Náhodou jsem právě vyslovil velké proroctví,“ pronesl Našeptávač. „Tušíš vůbec, jak privilegovaná jsi? Čtyři sta let v tom zatraceném ohništi, s Psí hvězdou, který na mě denně dotíral, a já jsem před ním nikdy nevyslovil jedinou slabiku.“

„Ale neměl bys to všechno povědět Jednookému?“

Našeptávač vydal zvuk, hodně se podobající odfrknutí. „Vzpomeň si, co se stalo posledně,“ odpověděl. „Ten idiot se nechal zabít.“

V tu chvíli zaslechli jakýsi zvuk. Vzdálené dunění, příliš pravidelné, než aby to byla náhoda, vysílající dunivé vlny dutinami Vrchu, rozechvívající kamenné stěny chodeb.

Bum, bum, bum.

Bum, bum, bum.

„Co to je?“ zašeptala Maddy.

„Problémy,“ ozval se Našeptávač samolibě.

Maddy to znělo jako dělostřelba; Cukříkovi jako Chodboví lidé v plné práci. Dolování nebo kopání, nejspíš; pak zaslechli i zvuk padajícího štěrku, sypajícího se po schodišti ze stropu vysoko nad nimi.

„Co to je, Cukříku?“

Cukřík vyjádřil svou nevědomost pokrčením ramen, do kterého zapojil celé tělo. „Zní to, jako by to šlo vod Voka koně. Nejspíš to bude někdo vod vás,“ mínil skřítek. „V posledních dnech se tam vod Lidí nesla spousta zatracenýho rámusu.“

Maddy napadlo, že vlastně neví, jak dlouho byla pod zemí. Den? Dva dny? „Ale musíme se dostat ven. Nemůžeme Vrch Červeného koně nějak obejít?“

„To jo, slečinko, ale ta cesta je hodně dlouhá, víte, skoro až ke Spáčům, a…“

„Dobrá, tak ta bude bezpečná.“

Bezpečná? pomyslel si Cukřík. *Bezpečná*? Nad představou slov jako *bezpečí* a *Spáči* v jedné větě – třeba i v jednom odstavci – téměř

bolestně zavyl. Nedalo se ale popřít, že bušení je pořád hlasitější, a jeho ostré uši rozeznávaly i jiné zvuky; dupání těžkých koní, kol a občas třesk kovu o kov…

„Ach, ach,“ zanaříkal tiše.

„Co se děje?“

„Myslím, že se pokoušejí dostat dovnitř.“ Jeho hlas byl nevěřícný; za pět set let obléhání (jak to viděl on) se Lidem nepodařilo pootevřít vstupní bránu do Světa dole ani na škvírku, a teď si cestu do skály přímo *probíjejí*…

„Kapitánovi se tohle nebude líbit,“ vzdychl. „To se mu, sakra, ani trochu nebude líbit.“

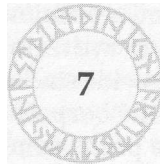

7

V cípu Medvídkova lesa Lokiho pořád ještě strašlivě bolela hlava. Divoký oheň bylo jeho jméno a divoký oheň byla i jeho povaha, a ve Světě dole ji pustil z otěží, klel v mnoha svých jazycích a rozbil spoustu malých cenných předmětů, které mu přišly pod ruku.

Zpackal to, to věděl. Špatně Maddy odhadl ne jednou, což bylo odpustitelné, ale dvakrát, což už se odpustit nedalo; lehkomyslný a samolibý a nechal se napálit – a děvčetem! – a nejhorší ze všeho, samozřejmě, bylo, že ji nechal odejít s Našeptávačem.

Našeptávač. Ten třikrát prokletý nesmysl. To pronásledování orákula a ne jeho strach z Lidí na Vrchu ho vytáhl z jeho pevnosti, i když teď, když tu byl a sledoval Vrch z vhodného stromu, ho vyvedla z míry spousta lidí, shromážděných kolem oka Koně.

Byl tu místní strážník, starosta ve svém úředním klobouku, několik set mužů a žen, vyzbrojených vidlemi a motykami (jak rustikální, pomyslel si Loki), klubko nejrůznějších fracků, pár voly tažených rypadel a kněz, samozřejmě, velmi elegantní v obřadním rouchu a s učedníkem po boku, seděl na bílém koni a nahlas předčítal

z Knihy utrpení.

To samo by nebylo vůbec nic neobvyklého. Tu a tam docházelo mezi Lidmi ke znepokojením, často po špatné sklizni, dobytčím moru nebo epidemii cholery. Obvykle byla vina za všechno, co se nevydařilo, přisuzována Dobrým lidem, během staletí jejich pověst ještě vzrostla, takže teď většina obyvatel městečka věřila – spolu s Natem Parsonem – že Vrch je příbytkem démonů.

Byla to víra, kterou Loki vždy podporoval. Ve svém celku držel strach lidi v bezpečné vzdálenosti, a když přece jen vyrazili proti Vrchu (asi tak jednou za dvacet let), s nadšeným máváním prapory a relikviemi a voláním, že tu havěť jednou provždy vypálí, málokdy jim to vydrželo dlouho. Pár dní – a jedno či dvě okázalá kouzla – obvykle stačilo k umlčení jejich hlásání. A krom toho bylo oko Koně bezpečně uzavřeno. Kouzlo, které ho pečetilo, bylo pevné proti všem pokusům o průnik Lidí.

Tentokrát se však nemohl zbavit trochu nejistého pocitu. Ty rýpací stroje byly nový vynález; a za všechny své roky pod Vrchem nikdy neviděl tak obrovské a dobře organizované shromáždění. Stalo se něco, co ty lidi tak popíchlo. Možná nějaký nájezd? Nějaký kousek, který provedli skřítci, když byl pryč? Příliš pozdě si vyčítal, že měl věnovat víc pozornosti tomu, co se děje ve Světě nahoře. Třeba toho kněze, toho zvlášť měl sledovat. Ale jako vždy tady byl Našeptávač, se kterým se musel potýkat. Ta věc jako by měla nekonečnou energii a v průběhu let Loki vyplýtval spoustu svých sil na to, aby ji potlačoval. Pak se objevila Maddy a všechna jeho pozornost se náhle obrátila vůči ní.

A tohle – ta strašlivá spoušť – byl výsledek.

Loki vzdychl. Zrovna teď přišel o Našeptávače, ve chvíli, která byla zřejmě nejhorší. Ne že by měl z Lidí nějak moc velký strach. Jeho kouzlo bylo možná převrácené, ale to neznamenalo, že je bezmocný. Ani stroje ho příliš nevyděsily – trvalo by jim měsíce, možná roky, než by se dostali tak hluboko, aby ho ohrozily.

Ale čeho se *přece jen* bál, to byl jejich fanatismus. Sám o sobě by rychle vyhořel, ale v pravém čase a s pravým vůdcem – vůdcem, který by ho probudil, živil, rozdmýchával, krmil tou správnou stravou, složenou z modliteb a Utrpení…

Slyšel různé zvěsti; zaměstnával účinnou síť špionů ze své

pevnosti ve Světě dole, a během minulého století byly zprávy z Konce světa stále horší. Zprávy o Řádu, následnících Bezejmenného, o konfliktu narůstajícím mezi Lidem a Ohnivci a o posledním, největším Očištění, svaté válce, která smete Ohnivce z tváře všech Světů.

Na Konci světa, říkalo se, stály katedrály vysoké jako hory, velké jako města, kde zasedali u soudu Examinátoři, a jejich učedníci opisovali nekonečná dovolání na jeden svitek iluminovaného pergamenu za druhým.

Na Konci světa panoval Řád; špatná krev už byla z větší části vyhlazena a se skřítky a jinou verbeží se jednalo účinně a bez milosti. Pokud se na Konci světa narodilo tele nebo jehně se znamením runy, bylo rázně vyhubeno celé stádo, a pokud – zákon zná slitování – to bylo lidské mládě, které neslo takové znamení, pak bylo takové dítě odneseno, svěřeno do opatrovnictví Examinátorům a už o něm nikdo nikdy neslyšel.

Povídalo se i leccos jiného, o kopcích a mohylách, kdysi předaných starým bohům, teď ale zbavovaných původních obyvatel a znovu vysvěcovaných v přípravě na Velké očištění. A byly tu i jiné, chmurnější řeči, o démonech polapených a spoutaných mocí Slova; démonech, kteří byli ječící vlečeni na popraviště či na hranici; démonech, kteří vypadali jako muži či ženy, ale ve skutečnosti to byli služebníci nepřítele a tak neměli žádné duše, které by bylo možné spasit.

Na Konci světa byla modlitba povinná, neděle byly dnem nečinnosti, mše se konaly dvakrát denně, a kdo by se odmítl zúčastnit – nebo kdo by snad projevoval jakékoli nepřirozené chování – byl s největší pravděpodobností předveden před Examinátory.

Samozřejmě, pomyslel si Loki, to je všechno hodně daleko od ospalého toku Strondu. Ale jeho informátoři mluvili stále hlasitěji o příchodu Examinátorů; a šeptalo se to na cestách a hlásilo do Světa dole, že dokonce i Kraj jezdců začal být nakažen fámami a řečmi.

Řečmi o *Slově*, té moci dané jen nejvyšším kněžím v jejich boji proti hříšným (i když Loki v tom jasně rozeznával zaříkávání, a pokud šlo o něj, byla jejich kouzla jen zaklínadly v novém kabátě). Pověstmi o Bezejmenném, který podle Knihy utrpení povstal z

mrtvých na Konci světa, a objeví se znovu v hodině největší nouze, aby zachránil spravedlivé a porazil rouhače.

Loki nijak nepochyboval, že by byl počítán mezi rouhače. Novými bohy byl zlořečený jako démon, staří jím opovrhovali jako zrádcem – jeho postavení nikdy nepatřilo mezi nejlepší. A teď ještě přišel o Našeptávače – jediné eso v nejistých rukou – bez kterého neměl nic, s čím by mohl vyjednávat, až přijde čas účtování.

Musí ho získat zpátky, než se dostane ke Generálovi. Orákulum to uhodne, samozřejmě, a Maddy bude ve střehu. Přesto ještě není poražený. Znal všechny východy na Vrchu Červeného koně a ze svého skrytého místa v lese může nepozorován vyhlížet uprchlíky. Ve Světě dole, když neví, kam míří, by je mohl snadno ztratit v tisících chodeb, protkávajících Vrch; ale tady ve Světě nahoře, budou Maddyiny i Našeptávačovy barvy zářit jako strážní ohně a budou patrné na míle daleko. Pravda, stejně tak budou patrné i jeho barvy, ale stejně to stojí za to riziko. Krom toho může při prvním stínu nebezpečí otevřít vchod pod Vrch a být během několika vteřin v bezpečí pod zemí.

Bystrýma očima přejížděl celé údolí, od Vrchu Červeného koně po Farnley Tyas, přes Forgeho Výspu a Fettlefields až po Hindarfell, kde vzdálený dým z hořícího stohu nebo možná jen kouř z kuchyně zahalil obzor oparem mlhy. Dosud nezahlédl ani náznak znamení, ale byl si jistý, že se Maddy brzy ukáže. Díval se a čekal, dával si načas – už to byla celá desetiletí, co se naposledy odvážil do Světa nahoře a přes naléhavost svého úkolu si teď nemohl pomoci, vychutnával teplo slunce a modř nebe.

Byl to krásný podzim, ale už téměř přešel a brzy tu bude dlouhá, ponurá zima. Cítil to; divoké husy odlétaly, pole byla po rušném Měsíci sklizně holá a strniště vypálená, připravená pro příští setbu. Ať se Maddy s Odinem mají setkat kdekoli, určitě se v takové době neodváží pryč z údolí. Odpolední slunce sice ještě hřálo, ale ve vzduchu už byl ostrý náznak toho, že brzy přijde led a pět dlouhých, pomalých měsíců před jarním probuzením.

Probuzení! To pomyšlení ho přepadlo s náhlou jistotou. Strnul, upřel oči na mlhavé nebe, vzdálený průsmyk a sedm vrcholů, strážících údolí. Leccos se o těch vrcholech povídalo, jak věděl; spoustu z toho šířil sám, aby odvrátil pozornost od ledových sálů pod

horami a od sedmi strašlivých obyvatel, dřímajících pod prastarým kamenem.

Spáči.

„Ne. To by se *neodvážili*."

V úleku promluvil nahlas a z křoví při zvuku jeho hlasu vyletěli s křikem poplašení ptáci. Sotva je vnímal, už sjížděl z kmene stromu, až listy a úlomky kůry odletovaly do podrostu. Samozřejmě, pomyslel si, toho by se přece neodvážili! Generál se nikdy neopovážil – po Ragnaroku už nemohl čekat, že by Spáči poslouchali jeho příkazy.

Leda by věděl něco, co Loki ne. Nějaké nové zvěsti; nějaká varovná znamení, věštba, kterou jeho zvědové nedokázali rozluštit. Možná se Odin *přece jen* opovážil.

Lokiho myšlenky zlostně letěly jako o závod. Jestli jsou Spáči probuzení, pak by o tom teď už jistě věděl. Jejich přítomnost by vyvolala ozvěnu po celém Světě dole. Takže dosud není důvod k panice. Generál byl především taktik a neriskoval by probuzení Spáčů, pokud by si předtím nezajistil absolutní autoritu.

Ale kdyby měl znovu v rukou Našeptávače…

Zemí otřáslo vzdálené zadunění. Musela to být rypadla – na chviličku si ale byl téměř jistý, že cítí něco jiného – záškub, který projel kůží údolí jako křeč kůží starého psa.

Zachvěl se.

Myšlenky se mu zběsile rozběhly. Jestli Maddy míří ke Spáčům, pak vede nejrychlejší cesta pod zemí. Může trvat čtyři hodiny, než se tam dostane – takže má před ním docela náskok – ale Loki znal Svět dole líp než kdokoliv jiný. Znal zkratky, o kterých nevěděl nikdo jiný, a s trochou štěstí by jí pořád ještě mohl zkřížit cestu. Jestli ne, pak si aspoň mohl být jistý, že se Odin neodváží pod zem. Generál bude k horám putovat po zemi, takže mu cesta bude trvat dvakrát tak dlouho – a pěkně drsným terénem. A Maddy s Našeptávačem tudíž budou sami.

Zazubil se. Věděl, že ve spravedlivém boji nemá žádnou šanci, ale Loki nebyl zvyklý bojovat fér a neměl ani v nejmenším v úmyslu s tím teď začínat.

Tak dobrá…

Ledabylým pohybem prstů hodil na zem *Ýr* a připravil se návrat

do Světa dole.

Nic se nestalo.

Průchod, který se měl na jeho příkaz otevřít, zůstával zapečetěný.

Loki se trochu zamračil a zkusil to znovu.

Brána se dál odmítala otevřít.

Loki vrhl *Thuris*, pak *Logr*, Vodu, a nakonec *Úr*, Mocné dobytče, runu zvířecí síly, což se rovnalo netrpělivému rozkopnutí dveří.

Nic nefungovalo. Brána zůstala zavřená. Loki se posadil do lesnatého podrostu, rozzlobený, zmatený, těžce dýchal. Vložil do těch run všechny své čarodějné schopnosti. I kdyby byly dveře zapečetěné kouzlem, *něco* by se určitě stalo.

Takže byly zatarasené, ať čímkoliv. Znovu hodil *Bjarkan* co nejtvrději dokázal.

Ale přesto nic. Ani kouzlo, ani záblesk. Dveře nebyly jen zapečetěné; vypadalo to, jako by tu nikdy ani nebyly.

To zachvění, pomyslel si. Přičítal je práci rypadel. Možná to tak opravdu bylo, ale když teď o tom přemýšlel, uvědomil si, že se spletl. Byla to ozvěna mocného kouzla – docela určitě jediného působení – a Svět dole se patřičně posunul a naprosto se uzamkl proti možnému vniknutí.

Pokoušel se přijít na to, jaký útok mohl vyvolat takovou reakci.

Napadalo ho jen jediné.

Začínal mít strach. Byl odříznutý od Světa dole, sám, a s nepřáteli na obou stranách. Času bylo málo, Spáči už mohli být probuzení a Maddy s Jednookým se k sobě blížili. Řešení bylo nebezpečné, ale nezdálo se mu, že by měl na vybranou. Bude za nimi muset vyrazit po zemi.

Zamumlal zaříkávadlo, zapečetil je *Kaenem* a *Raedem*, a kdyby tu někdo byl a díval se, překvapil by ho pohled na mladíka se zjizvenými rty a uspěchaným výrazem, jak se zmenšuje, scvrkává, odhazuje oblečení a stává se z něj malý hnědý pták, dravec, který se chvilku rozhlížel kolem bystrým, neptačím pohledem, až roztáhl křídla, vznesl se, dvakrát zakroužil nad Vrchem ve stále širších kruzích, pak vystoupal v teplých proudech vzhůru a zmizel směrem k Sedmi spáčům.

Ale kdokoli, kdo by měl pravé vidění, by se samozřejmě nenechal ani na chvíli oklamat. Ta fialová stopa byla až příliš výrazná.

8

Nat Parson se bavil. Nešlo jen o to roucho či obřady, ani o vědomí, že ho všichni sledují, majestátního na bílém koni, s Adamem Scattergoodem po boku s miskou kadidla v jedné ruce a tlustou chrámovou svíčkou v druhé. Ani o pozornost návštěvníka z Konce světa, který ho pozoroval (Nat předpokládal, že s obdivem) z místa v oku Koně. Nešlo ani o velebný zvuk jeho hlasu, rozléhajícího se po Vrchu, ani o řev rypadel či kouř z hranic, ani o výbušné žabky z trhu, které třeskaly a plály. Nešlo dokonce ani o skutečnost, že ta otravná holka je konečně vyřízená, ona i ten Cizinec. Ne, to všechno bylo potěšující, ale štěstí Nata Parsona mělo hlubší kořeny.

Samozřejmě, vždycky věděl, že je předurčen pro velké věci. Jeho žena Ethelberta to viděla také – po pravdě řečeno, byl to její nápad, vypravit se na tu dlouhou a nebezpečnou pouť na Konec světa – a potom přišlo jeho procitnutí k přísným povinnostem Víry.

Ach, nemůže popřít, že byl oslněn elegancí Univerzitního města; ty kláštery a katedrály, velebné průchody, zákony. Nat Parson vždycky ctil Zákon – pokud v Malbry nějaký byl – ale Konec světa mu konečně otevřel oči. Poprvé zažil dokonalý Řád, Řád prosazený všemocným duchovenstvem ve světě, kde být knězem – dokonce i venkovským pastorem – znamenalo nepředstavitelnou autoritu, respekt a strach.

Nat zjistil, že se mu *líbí* vynucovat si autoritu. Vrátil se do Malbry s touhou mít jí víc a během deseti let po svém návratu si pomocí stále vášnivějších kázání a naléhavých výstrah před blížícími se hrůzami vybudoval stále rostoucí kliku obdivovatelů, oddaných stoupenců a učedníků, v tajné naději, že jednoho dne by mohl být povolán do bitvy proti Nepořádku.

Ale Malbry bylo klidné městečko, laxní a ospalé. Běžných zločinů

bylo málo, ale *smrtelné* zločiny – takové, které by mu dovolily povolat biskupa nebo dokonce sám Řád – o těch se tu snad nikdy ani neslyšelo.

Jen jednou prosadil svou autoritu, když byla černobílá prasnice usvědčena z nepřirozeného chování – ale jeho nadřízení se na tu záležitost dívali jinak a Natův obličej byl červený jako řípa, když četl odpověď od biskupa Torvala zpoza průsmyku.

Torval, samozřejmě, byl muž z Kraje jezdců, a využíval každou příležitost posmívat se sousedovi. To pálilo; a od té doby byl Nat Parson ve střehu, aby nepropásl příležitost vyrovnat skóre.

Kdyby se Maddy Smithová narodila o pár let později, říkal si často, pak by jeho modlitby mohly být vyslyšeny. Ale dívence byly čtyři roky, když se vrátil z Konce světa, a i když by bylo možné předat do opatrovnictví novorozeně (pro jeho vlastní dobro), byl Nat dost chytrý na to, aby se o to nepokoušel v té době, cítil, že by zákon Konce světa musel být pro potřeby jeho oveček upraven, pokud by na sebe nechtěl přivolat problémy od lidí, jako byl biskup Torval.

Přesto z té Smithovy holky nespouštěl oči a dobře tak – ta současná záležitost byla příliš vážná, než aby nad ní Torval mávnul rukou. Návštěvníka z Konce světa přijal Nat s pocitem dlouho odkládaného uspokojení.

Nat měl opravdu štěstí. Že by Examinátor z Konce světa souhlasil s vyšetřováním jeho malé farnosti, už to by stačilo k nadšení. Ale že náhodou bude stejný Examinátor (s oficiálním posláním v Kraji jezdců) jen jediný den jízdy na koni od Hindarfellského průsmyku – nu, to bylo víc, než v co kdy Nat doufal. Znamenalo to, že nebude muset čekat týdny či měsíce, než nějaký úředník dorazí z Konce světa, Examinátor mohl být v Malbry během osmačtyřiceti hodin. Také to znamenalo, že se do záležitosti nebude moci plést biskup Torval, i když o to hodně stál, a to samo o sobě stačilo, aby se srdce Nata Parsona naplnilo oprávněnou radostí.

Examinátor se k Natovi obracel s mnoha pochvalnými poznámkami; chválil jeho oddanost povinnostem, projevil lichotivý zájem o Natovy názory na Maddy Smithovou, na jednookého kramáře, se kterým se přátelila, a na tu věc, kterou nazývali Našeptávač – o které je Adam slyšel mluvit na návrší.

„A od té doby nebylo po té dívce ani po tom muži ani vidu?“ ptal

se Examinátor a obhlížel Vrch světlýma očima.

„Ani vidu," přikývl Nat, „ale najdeme je, to je jisté. Najdeme je, i kdybychom měli Vrch srovnat se zemí."

Examinátor mu věnoval jeden ze svých vzácných úsměvů. „Jsem si jistý, že je najdete, bratře," poznamenal a Nat cítil, jak mu po páteři přejelo uspokojené zachvění.

Bratře, opakoval si v duchu s krajním uspokojením. *Se mnou můžeš počítat*.

Adam Scattergood se také bavil. V té krátké době po Maddyině zmizení téměř úplně zapomněl na ponížení, kterého se mu dostalo z rukou té čarodějnické holky, a jak rostlo vzrušení, narůstala i Adamova samolibost. Na mladíka s tak omezenou představivostí vykládal Adam spoustu historek, v čemž ho podporoval i Nat ve své touze zničit Maddy jednou a provždy.

Výsledek zdaleka přesáhl všechno, v co jeden či druhý doufali. Řeči vedly k pátrání, poplašení, návštěvě biskupa, Examinátora – *Examinátora*, věru! – a teď ta úžasná kombinace trhu a honu na lišku, s ním jako mladistvým hrdinou v popředí a mužem dne.

Adam se rychle ohlédl přes rameno. Na Vrchu teď stála čtyři rypadla, obrovské šrouby ze dřeva a kovu, každé tažené dvěma voly. Ze čtyř vrtů, po dvou na každém konci Koně, odlétávaly velké kusy červené hlíny. Paznehty zvířat zem kolem tak rozdupaly, že obrysy Koně byly sotva patrné, i tak ale Adam viděl, že vstup do podzemí je uzavřený stejně pevně jako vždy.

Bum, bum, bum.

Jedno z rýpadel opět narazilo na kámen. Voli přesto dál táhli a zabírali. Hlas Nata Parsona se zvedal nad strašlivý skřípot stroje. Uplynula minuta. Dvě minuty. Voli táhli dál, rypadlo se pootočilo a pak se ozvalo křupnutí a mechanismus se zatočil naprázdno.

Dva muži se vrhli k hlavám zvířat. Další vlezl do jámy, aby obhlédl poškození stroje. Tři zbývající rypadla neúprosně pokračovala dál. Nat Parson jako by si neúspěchu ani nevšímal. Examinátor ho varoval, že to možná bude trvat dlouho.

KNIHA ČTVRTÁ

Slovo

Ne králové, ale historici vládnou světu.

Přísloví, 19

1

Hluboko v chodbách Světa dole Maddy trápil hlad a byla unavená. Chodba byla jednotvárná, šli už celé hodiny a z vytrvalého šourání po nerovné zemi už se jí začínal houpat žaludek.

Cukřík byl hodně mrzutý od chvíle, kdy se ukázalo, že se od něj očekává, že ujde celou tu cestu ke Spáčům.

„Jak daleko to ještě je?“ zeptala se Maddy.

„Nevim,“ odsekl zarputile. „Nikdy sem přece nešel tak daleko, ne? A ty bys taky nešla, kdybys věděla, co tam je.“

„Tak proč mi to nepovíš?“ opáčila Maddy, potlačila nutkání hodit po něm myšlenkový blesk a přibít ho tak k nejbližší stěně.

„Jak ti *může* něco povědět?“ ozval se Našeptávač. „Nemůže se opřít o nic než o fámy a legendy. Výmysly používané nevědomými ve prospěch bláhových a zmatení lehkověrných.“

Maddy vzdychla. „Předpokládám, že *ty* mi také nic nepovíš.“

„Cože,“ prskl Našeptávač, „abych tak zkazil překvapení?“

A tak se trmáceli dál chodbami, které páchly kysele a prázdně, takže se Maddy zdálo, že jdou dlouhé desítky mil (i když ve skutečnosti to byly jen asi čtyři míle). Když vyšli zpod Vrchu Červeného koně, vzdálené dunění rypadel utichalo, ačkoliv všichni slyšeli podivné plesknutí, a cítili i chladný otřes, který rozechvěl žulovou vrstvu nad jejich hlavami.

Maddy se zarazila. „Co to, k čertu, bylo?“

Byl to zvuk kouzla. Ten nezaměnitelný následný otřes – ale o

tolik hlasitější, o tolik silnější, než jakékoli kouzlo, jaké kdy Maddy slyšela.

Našeptávač zářil jako oko.

„Ty to víš, viď?“ zeptala se ho Maddy.

„Ach ano,“ odpověděl Našeptávač.

„Tak co to *bylo*?“

Našeptávač samolibě žhnul. „To, má drahá,“ pronesl, „bylo Slovo.“

2

Nat Parson sotva dokázal skrýt své nadšení. Slyšel o něm, samozřejmě – všichni o něm slyšeli – ale nikdy ho neviděl v akci, a výsledek byl okázalejší a strašnější, než kdy mohl doufat.

Trvalo víc než hodinu modliteb, než se Examinátor připravil. To už se celý Vrch rozechvěl; hluboká ozvěna, která jako by vysávala Natovi ušní bubínky. Ostatní to cítili také, ježily se jim vlasy v týle, celé tělo se jim třáslo, nutilo je to smát se, aniž věděli proč.

Dokonce i dobytčata to cítila, bučela a zabírala za postroje, stroje dál drtily půdu a Examinátor, jehož bledý obličej byl teď zbrocený potem, obočí se mu ježilo námahou a celé tělo se třáslo, rozpřáhl konečně paže a promluvil.

Nikdo neslyšel, co mu vlastně splynulo ze rtů. Slovo byl neslyšné, i když později všichni tvrdili, že něco *cítili*. Někteří plakali. Jiní křičeli. Někteří jako by slyšeli hlasy dávno zemřelých lidí. Někteří pociťovali extázi, která se jim zdála skoro neslušná – téměř *záhadná*.

Loki to cítil v Medvídkově lese, ale jak prahnul najít Maddy, zaměnil vibrace – a třesknutí, které následovalo – za práci rypadel na Vrchu.

Jednooký to ucítil jako náhlou záplavu vzpomínek. Vzpomínek na syna Baldera, kterého usmrtilo kopí ze jmelí, na jeho věrnou ženu

Frigg, na jeho syna Thora – všichni jsou dávno ztracení, jejich tváře se k němu jen málokdy vracely ve vzpomínkách.

Vrchem otřáslo probouzející se zachvění, až se Natovi zježily vlasy. Pak třesknutí jako zvuk hromu.

Zákony, ta síla!

„Zákony," zašeptal.

Examinátor byl jediný, koho celá procedura zřejmě nijak nezaujala. Natovi se dokonce zdálo, že se tváří trochu *znuděně*, jako by to byla každodenní rutina, něco únavného, sotva víc vzrušujícího než vykopání doupěte lasiček.

Pak zapomněl na všechno a stejně jako ostatní jen zíral.

U Examinátorových nohou zela v zemi nepravidelná trhlina, asi šestnáct palců dlouhá a možná tři palce široká. Její tvar byl čímsi povědomý – byl to *Ýr*, Základ, převrácený – i když Nat, který neznal Pradávný rukopis, nerozeznal její význam.

„Zlomil jsem první z devíti zámků," pronesl Examinátor svým nevýrazným hlasem. „Zbývajících osm je dosud netknutých, ale tenhle převrácený je nejdůležitější."

„Proč?" zeptal se Adam, čímž Nata potěšil, protože to byla otázka, kterou by také chtěl položit, ale neudělal to ze strachu, aby nevypadal jako hlupák.

Examinátor netrpělivě povzdechl, jako ve smutku nad nevědomostí těchto venkovských lidí. „Podívej se na to znamení – na znamení runy. Označuje vstup do ďábelského valu. Zbývá ještě osm takových zámků, které bude potřeba zlomit, než se stroje dostanou dovnitř."

„Jak víte, že do Vrchu nevede ještě jiná cesta?" zeptal se Dorian Scattergood, který stál poblíž.

„Je jich několik," přikývl Examinátor. Zdálo se, že i on se baví, i když hlas měl dál pohrdavý. „První obranou nepřítele je snaha uzamknout Vrch před jakýmikoli vetřelci. Zahrabat se co nejhloub, jako králík, když cítí jestřába. A tak byl, jak vidíte, Vrch zapečetěn. Zevnitř se nedá uniknout, zvenčí není možné se dostat dovnitř. Jak však každý lovec ví, někdy je užitečné zasypat menší králičí chodby zemí, než nastražíte past u hlavního vchodu do nory. A až konečně otevřeme tuhle noru," Examinátor se mrazivě usmál, „pak je, Parsone, vykopeme ven."

„Vy myslíte – Dobré lidi?“ ozval se za nimi hlas. Byla to Bláznivá Nan z Forgeho Výspy, možná jediná osoba, pomyslel si Nat, která se odvažuje otevřeně mluvit o Faërii – a navíc před nikým menším, než je sám Examinátor.

„Nazývejte je pravým jménem, paní,“ obrátil se k ní Examinátor. „Co dobrého by mohlo vzejít z ďábelského vrchu, jako je tenhle? Jsou to Ohnivci, děti Ohně, a mají být do ohně uvrženi, všichni do jednoho, dokud zákony Řádu nezvítězí a svět od nich nebude navždy očištěn.“

Shromážděním proběhlo souhlasné mumlání – ale Nat si všiml, že Bláznivá Nan se k němu nepřipojila a že několik dalších se tvářilo trochu úzkostně. Snadno uhodl proč; dokonce i na Konci světa byla taková moc, jakou měl Examinátor vzácná; byla to pocta svěřovaná jen těm nejvýše postaveným a nejzbožnějším kněžím. Biskup Torval by to neschvaloval; staříkům jako Torval se takové věci zdály nebezpečně blízké kouzlům – což bylo, samozřejmě, odporné – ale Natu Parsonovi, který cestoval a poznal něco ze světa, se nemohlo stát, že by jedno zaměnil za druhé.

„Ale ne snad *děti*,“ trvala na svém Nan. „Chci říct, že skřítci, Dobří lidé, to je všechno v pořádku, ale nehodláme přece očišťovat *skutečné* děti, že ne?“

Examinátor znovu vzdychl. „Děti Ohně nejsou děti.“

„Ach.“ Zdálo se, že si Nan oddychla. „Protože my známe Maddy Smithovou od kolébky, pane, a možná je trochu *divoká*, ale…“

„Paní, je na Řádu, aby to posoudil.“

„Ach, ale jistě přece…“

„Prosím, slečno Feyová,“ přerušil hovor Nat. „Tohle už není záležitostí našeho městečka. Tohle…“ hruď se mu při těch slovech trochu nadmula, „je věcí Zákona a Řádu.“

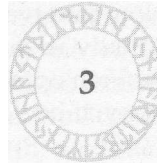

„Slovo?“ opakovala Maddy. „Chceš říct, že existuje?“

„Samozřejmě že existuje,“ odpověděl Našeptávač opovržlivě. „Jak jinak si myslíš, že by byli Ásové poraženi?“

Maddy nikdy doopravdy nečetla Dobrou knihu, i když z nedělních kázání Nata Parsona dost dobře znala *Utrpení* a *Pokání*. Jen Natovi a hrstce učedníků (což byli všechno chlapci) bylo dovoleno přečíst si nějakou část Dobré knihy, a i tak bylo to čtení omezeno na takzvané „otevřené“ kapitoly *Utrpení*, *Pokání*, *Zákony*, *Naslouchání*, *Meditace* a *Povinnosti.*

Některé kapitoly Dobré knihy byly zamčené stříbrnými svorkami a klíč nosil Nat Parson zavěšený na řetízku kolem krku. Z těch Uzavřených kapitol, jak se jim říkalo, se nikdy nic nekázalo, i když Maddy znala názvy některých od Jednookého.

Byla to *Kniha apatykářů*, která se zabývala medicínou, *Kniha výmyslů*, obsahující historii Pradávného času, *Kniha apokalypsy*, předvídající konečné Očištění, a ze všeho nejdůležitější byla *Kniha slov*, kde byla uvedena všechna přípustná kouzla (nebo *zpěvy*, jak je nazýval Řád), které mohly být použity zvláštní elitou, až přijde čas Očištění.

Ale na rozdíl od ostatních Uzavřených kapitol byla *Kniha slov* uzamčena zlatou svorkou a byla to jediná kapitola Dobré knihy, která byla uzavřena i pro kněze. Ke zlatému zámku Nat klíč neměl, a i když se ho několikrát pokoušel otevřít, nikdy se mu to nepodařilo.

Při posledním pokusu, kdy si na to vzal kožedělné šídlo, začal zámek děsivě světélkovat a dokonce se rozpálil, a potom už si Nat rozmyslel, aby se do něj vrtal. Poznal očarovaný zámek, když na něj narazil (a tohle kouzlo se moc nelišilo od toho, co ta Smithovic holka umístila na bránu do kostela), a i když ho zklamalo, že v něj jeho nadřízení mají tak málo důvěry, nebyl tak hloupý, aby se pokoušel vzpírat jejich rozhodnutí.

Maddy to všechno věděla, protože když jí bylo deset let, požádal ji Nat, aby to kouzlo odstranila, tvrdil, že klíč ztratil a potřebuje se s knihou poradit pro dobro farnosti.

Dívka měla z odmítnutí zlomyslné potěšení. „Myslím, že *dívkám* není dovoleno dotýkat se Dobré knihy,“ namítla zdvořile a pozorovala ho přitom zpod sklopených řas.

To byla pravda; Nat to prohlásil sotva týden předtím, při kázání, v němž odsuzoval špatnou krev, nepřístojné návyky a chabou inteligenci žen obecně. Potom už na ni samozřejmě nemohl dál naléhat, a tak zůstala Kniha slov uzamčená.

Což nijak nepřispělo k tomu, aby si Nat Maddy oblíbil; po pravdě řečeno to byla právě ta chvíle, kdy se knězova nechuť k děvčeti změnila v nenávist, začal vyhledávat každé znamení, které by oprávnilo oficiální vyšetřování drzé, chytré dcery Jeda Smithe.

„Ale Nat nemá Slovo," podivila se Maddy. „Jen Examinátor by mohl…" Zarazila se a pohlédla na Našeptávače. „Examinátoři?" zamumlala nevěřícně. „On povolal Examinátory?"

Ne králové, ale historici ovládají svět. To bylo přísloví, které Jednooký často citoval, ale ani Maddy si tak docela neuvědomovala, jak pravdivé je.

Řád Examinátorů vznikl před pěti sty lety, v Oddělení záznamů ve velké Univerzitě na Konci světa. Muselo se to stát tam, samozřejmě. Konec světa byl odjakživa středem všeho. Bylo to finanční hlavní město a sídlo krále; sídlil tu i Parlament a stála tu velká katedrála Svatého hrobu, a šuškalo se, že pod klenbami Oddělení záznamů je i knihovna s více než tisíci svazky – poezie a věda a historie a grimoáry – do níž mají přístup jen vážní učenci – Profesoři, Magistři a jiní vyšší hodnostáři.

Za těch dnů byli Examinátoři jen úředníky Univerzity. Byli naprosto světští a jejich vyšetřovací procedury sestávaly jen z písemných testů. Ale po Utrpení a temné době, která následovala, se Univerzita stala symbolem Řádu. Její vliv postupně narůstal. Psaly se dějiny, vytvářely závěry, skrývaly nebezpečné knihy. A tiše, přičinlivě, byla předána moc. Ne králům či válečníkům, ale Oddělení záznamů a malé klice historiků, akademiků a teologů, kteří se jmenovali za jediné kronikáře Utrpení.

Dobrá kniha byla vyvrcholením jejich díla. Příběh světa a jeho téměř dokonané zničení silami Chaosu, soupis světového vědění, vědy, moudrosti a medicíny a seznam přikázání sloužících k tomu, aby v budoucnu, ať se stane cokoli, Řád vždy zvítězil.

A tak vznikl Řád examinátorů. Ne tak docela kněží, ne tak docela učenci, i když měli prvky obojího. Během let jejich moc stále

vzrůstala, na konci prvního století po Utrpení rozšířili svou autoritu daleko za stěny Oddělení záznamů, téměř do celého světa. Ovládali vzdělávání a dbali na to, aby byla gramotnost vyhrazena jen pro kněží, jejich učedníky a příslušníky Řádu. Slovo „Univerzita“ bylo rozšířeno, aby vzniklo „Univerzitní město“, a jak léta ubíhala, lidé pomalu zapomínali, že kdysi býval volný přístup ke knihám a vzdělávání, a začínali věřit, že věci byly vždy takové.

Od té doby Řád rostl a rostl. Peníze měl král, ale Řád mu přikazoval, jak utrácet; ovládali Parlament, armáda a policie byla pod jejich vedením. Byli nesmírně bohatí, měli právo zabrat půdu a majetek kohokoli, kdo porušil Zákon, a neustále přijímali nové členy. Většinou z řad kněží, i když přijímali i studenty od třinácti let a tito učedníci – kteří se vzdali svého jména a zřekli se rodiny – byli často nehorlivější ze všech, neúnavně pracovali na svém postupu v naději, že jednoho dne budou shledáni hodnými toho, aby dostali klíč ke Knize slov.

Každý slyšel nějakou z povídaček; jak nějaký učedník udal vlastního otce Řádu za to, že se nezúčastnil modliteb, nebo jak byla nějaká stařena očištěna za to, že zakryla studnu přání nebo chovala kočku.

Konec světa na to byl samozřejmě zvyklý; ale kdyby někdo tvrdil Maddy Smithové, že obyvatel Malbry – třeba i někdo tak ješitný a hloupý jako Nat Parson – by úmyslně přivolával pozornost Examinátorů, nevěřila by mu.

O dvě hodiny později se chodba konečně trochu rozšířila, slabé světlo se matně odráželo od stěn, tu a tam pokrytých kusy slídy. Kyselý sklepní pach, který Vrch zaplavoval, už Maddy neobtěžoval. Když o tom teď přemýšlela, zdálo se jí naopak, že je tu vzduch sladší, i když byl citelně chladnější.

„Už se dostáváme blíž ke Spáčům,“ poznamenala.

„To jo, slečinko,“ přikývl Cukřík, který byl s tím, jak se blížili cíli, stále nervóznější. „Už to neni daleko. No, svou práci jsem odvedl, a tak kdybych už mohl jít po svých…“

Ale Maddyiny oči se nad čímsi rozzářily, nad jakýmsi světlem, příliš bledým na to, aby to byl oheň, a příliš jasným, než aby to byl odraz na kameni. „To je denní světlo,“ zvolala.

Cukr v pytli na chviličku přemýšlel o tom, že by ji opravil, pak pokrčil rameny a rozmyslel si to.

„To sou Spáči, slečinko," zamumlal tiše. V tu chvíli také jeho odvaha, už tak těžce zkoušená až k bodu zhroucení, konečně vzala za své. Dokázal snést leccos, ale co je moc, je moc, a jsou chvíle, kdy by každý skřítek měl vzít rozum do hrsti a utíkat.

Otočil se a utekl.

Maddy běžela k dennímu světlu, příliš rozčilená, než aby přemýšlela jak nad Cukříkovým útěkem, tak nad tím, že to světlo ve skutečnosti vůbec nevypadá jako denní. Bylo studené a stříbřité, jako bledé ostří před letním svítáním, slabé, ale pronikavé; Maddy si všímala, jak se dotýká stěn chodby mléčnou září, rozsvěcuje částečky slídy ve skále a prosvětluje obláčky páry, vycházející jí v chladném vzduchu z úst.

Teď viděla, že je před ní jeskyně. Chodba se rozšiřovala, tvar přecházel do trychtýře, a pak se otevřela; a Maddy, která si myslela, že je po tom, co zažila pod Vrchem, zvyklá na divy, dlouze vzdychla ohromením.

Jeskyně byla obrovská. Maddy slyšela povídačky o velkých katedrálách Konce světa, katedrálách velkých jako města, s věžemi ze skla, a v její představivosti se tomu, co právě viděla, mohly podobat. I tak ji ale pouhá velikost prostoru téměř zdolala. Ta ježící se rozloha průhledně namodralého ledu, strop klenoucí se v tisících úžasných spirál a vějířů, zdvihající se nad nepředstavitelnými skleněnými sloupy, širokými jako vrata stodoly.

Táhla se do nekonečna – nebo se tak aspoň na první pohled zdálo – a světlo jako by se zachytávalo v prastarém ledu, světlo zářící jako destilované z hvězd.

Dlouhou dobu Maddy jen bez dechu zírala. Strop byl částečně otevřený a odhaloval nebe; úzký srpek měsíce se rýsoval na políčku tmy. Z klenby visely rampouchy, vrhaly se až do hloubky sto stop, jako kusy křišťálu jí zářily nad hlavou. *Kdybych po nich hodila kamenem*, pomyslela si Maddy a po zádech jí přejelo mrazivé zachvění, *nebo kdybych třeba jen zdvihla hlas…*

Ale rampouchy byly poslední z tisíce divů, které plnily jeskynní sál. Byly tu filigránské krajky, tenčí než pavučina; květiny ze skla s listy ze zmrzlé gázy; ze stěn vyrůstaly smaragdy a safíry; akry

podlahy hladší než mramor, připravené pro miliony tančících princezen.

A to *světlo*; zářilo odevšad, čisté, chladné a nelítostné. Jak si Maddyiny oči přivykaly, viděla, že je tvořeno *znaky*; zdálo se, že tisíci znaků, křižujících vzduch. Maddy dosud nikdy, nikdy ve svém životě neviděla tolik znamení. Jejich záře ji zbavila řeči; *Bohové dobří*, pomyslela si, *Jednooký je jasný a Loki ještě jasnější, ale vedle tohoto by vypadali jako svíčky ve slunečním světle…*

S vykulenýma očima, ohromená, postupovala dál do jeskyně. Každý krok jí odhaloval nové divy. Dokázala sotva dýchat – sotva *uvažovat* – samým úžasem. Pak před sebou spatřila něco, co na chvíli zastínilo všechno ostatní; kvádr modrého ledu s hrubými okraji s tenkými sloupy ve všech čtyřech rozích. Maddy se podívala pozorněji – a vykřikla, když hluboko pod povrchem ledu spatřila cosi, co mohlo být jen…

Obličej.

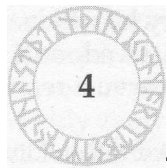

4

V polích západně od Medvídkova lesa Odin Jednooký pozoroval ptáky. Zvlášť jednoho, malého hnědého jestřába, ženoucího se rychle a nízko nad polem. Ne však jako kdyby lovil, pomyslel si – i když tady určitě byl dostatek kořisti. Ne, tenhle jestřáb letěl, jako by cítil dravce, ačkoliv tak daleko od hor nebyli žádní orli a jedině orel by mohl být jestřábovi nebezpečný.

Jestřáb, ale jaký druh?

Tohle není pták.

Téměř okamžitě to spíš vycítil, než spatřil. Možná ty pohyby; nebo rychlost letu, či barvy rozestřené po obloze – napůl zakryté zapadajícím sluncem, ale Jednookému stejně důvěrně známé jako jeho vlastní.

Loki.

Takže ten zrádce přežil. Nijak moc ho to nepřekvapovalo – Loki měl ve zvyku porazit i přesilu, a jestřáb byl vždycky jeho oblíbený aspekt. Ale co to tady, u Hel, teď provádí? Ze všech lidí právě Loki by si měl být nejvíc vědom nebezpečí, plynoucího z toho, když ve Světě nahoře bezstarostně předvádí své barvy. Ale je tu, v jasném denním světle – a dokonce spěchá tak, že se ani nenamáhá zakrývat svou stopu.

Za dávných časů by samozřejmě dokázal srazit toho ptáka jediným myšlenkovým bleskem. Dnes ale, a na takovou vzdálenost, už nebyl tak hloupý, aby se o to pokoušel. Runy, které kdysi pro něj byly dětskou hrou, ho teď stály námahu, kterou si těžko mohl dovolit. Ale Loki byl dítětem Chaosu; měl v krvi jeho harmonie.

Co ho mohlo přinutit opustit Vrch? Examinátor a zaříkávání? To určitě ne. Žádný Examinátor nemohl vyplašit Lokiho z jeho pevnosti a Loki nebyl typ, který by zbytečně panikařil. Krom toho, proč by opouštěl svou základnu? A proč by, ze všech míst na světě, mířil právě ke Spáčům?

Vyšel z polí dírou v živém plotě, přešel po okraji Medvídkova lesa, neustále přitom pošilhával po jestřábovi. Západní silnice byla úplně opuštěná, sluneční paprsky zářily nízko nad strakatou zemí a protahovaly jeho stín. Na Vrchu hořela hranice, obyvatelé Malbry oslavovali.

Krátce zaváhal. Nechtělo se mu opustit Vrch Červeného koně, kde ho Maddy bude určitě hledat. Ale Lokiho přítomnost ve Světě nahoře je příliš znepokojivá, než aby ji ignoroval.

Vytáhl svůj váček s runovými kameny a rychle je rozhodil, aby se podíval do budoucnosti, přímo na okraji silnice.

Spatřil *Ós*, Ásy, převrácený –

– překřížený *Hagallem*, Ničitelem –

– *Isou* a *Kaenem* v opozici –

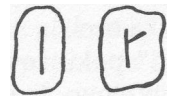

– a konečně svou vlastní runu, *Raedo*, převrácenou, překříženou *Naudrem*, Vazačem, runou Pekla – runou Smrti.

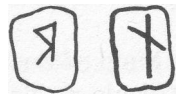

Ani za nejlepších podmínek by taková předpověď budoucnosti nebyla nijak veselá. Teď, s Examinátorem Řádu na Vrchu Červeného koně, s Lokim zase ve světě, Našeptávačem v neznámých rukou a Maddy stále ještě ztracenou ve Světě dole, se to zdálo jako výsměch samotného Osudu.

Posbíral kameny a zvedl se. Bude mu trvat větší část noci, aby se dostal nepozorovaně ke Spáčům. Hádal, že Lokimu se to podaří ani ne za hodinu. S tím se nedá nic dělat; Jednooký sevřel v ruce hůl a vykročil na dalekou cestu k horám.

A v tu chvíli, právě v tu chvíli, na něj zaútočila hlídka.

Mohl jsem to vědět, říkal si Jednooký později. Ten lesík, tak příhodný a vhodně umístěný na okraji pole, byl dokonalým místem pro napadení ze zálohy. Ale byl zabraný do myšlenek na Lokiho a Spáče, oslepený zapadajícím sluncem, ani si nevšiml, jak se blíží.

O vteřinu později se vyhrnuli zpoza stromů, drželi se nízko u země; skupina devíti mužů, ozbrojená holemi.

Jednooký se pohnul překvapivě rychle. *Týr*, Válečník, vyletěl z prstů jako ocelový šíp a první z mužů – byl to Daniel Hetherset, jeden z Natových učedníků – padl k zemi s rukama přitisknutýma k obličeji.

Bývaly časy, kdy by to bylo stačilo. Tentokrát ale ne, osm zbývajících členů hlídky se téměř ani nezastavilo, jen si vyměnili

rychlé pohledy a roztáhli se přes cestu s napřaženými holemi.

„Nechceme žádné rvačky.“ To byl Matt Law, konstábl, velký, vážný muž, nestavěný na rychlost.

„To vidím,“ odpověděl Jednooký mírně. *Týr* ve špičkách jeho prstů byl ostřím světla, trochu krátký na myšlenkový meč, ale ostřejší než damascénská ocel.

„Pojďte klidně s námi,“ pokračoval Matt s tváří bledou strachem. „Dávám vám své slovo, že se s vámi bude zacházet spravedlivě.“

Jednooký se usmál tak, že se strážce zákona zachvěl. „Kdyby vám to nevadilo,“ odpověděl, „pak myslím, že raději půjdu dál svou cestou.“

Tím by to mělo skončit. Muži o kousek couvli. Matt však zůstal stát, kde byl. Byl tlustý, ale ne slabý, a před očima ostatních měšťanů si velmi uvědomoval své povinnosti vykonavatele Zákona.

„Půjdete s námi,“ vyjel, „ať chcete nebo ne. Buďte rozumný. Jsme v převaze. Dávám vám své slovo, že váš případ bude posuzován v patřičném procesu a se vší…“

Jednooký sledoval Matta a přehlédl muže, který se posunul – ach, tak nepostřehnutelně – do úhlu jeho slepého oka.

Ostatní zůstali, kde byli, rozestavění proti slunci, takže byl Jednooký oslněný a jejich tváře, které by je mohly prozradit, byly ztracené ve stínech.

Dan Hetherset, který padl pod ranou Cizince, se už vzpamatoval. Myšlenkový meč ho nezranil vážně, začínal už se hrabat na nohy, z ošklivé rány na tváři se mu valila krev.

Jednooký se podíval mírně stranou; Matt stál pořád před ním a muž, který přešel do jeho slepého bodu – byl to Jan Goodchild, otec dvou dětí z jedné z nejspravedlivěji smýšlejících rodin v údolí – teď máchl holí a pokusil se Jednookého udeřit do hlavy.

Kdyby se mu to povedlo, byl by boj skončil hned v tu chvíli. Ale Jan byl rozčilený, a tak mířil špatně, zasáhl Jednookého do ramene, takže zavrávoral směrem ke skupince dobrovolníků.

Vypukla zmatená šarvátka, při níž se zběsile míhaly zbraně, Matt Law se křikem snažil přivést ostatní k rozumu a Cizinec mával a taktizoval *Týrem*, jako by to byl opravdu kord a ne kouzlo, svírané pouhou silou jeho vůle.

Jednooký na rozdíl od Lokiho byl vždy zdatný v zacházení se

zbraněmi. I tak ale cítil, jak jeho kouzlo slábne; k užívání myšlenkového meče je potřeba hodně síly a on neměl dost času. Jan na něj znovu zaútočil a udeřil ho se strašlivou silou do pravé paže; rána, která na něj mířila a byla by ho jinak zasáhla, sklouzla a srazila místo něj Matta Lawa, ošklivá rána přímo doprostřed těla.

Jednooký přidal další ránu, tentokrát bodl Jana do žeber – čistá rána, čistá jako probodení vepře, a Jednooký měl právě tak čas si pomyslet – *Tys ho zabil, ty blázne* – když mu *Týr* v ruce zablikal a zhasl.

A pak se na něj vrhli, pět mužů s holemi, všichni najednou jako sekáči v obilí.

Rána do břicha ho srazila do předklonu. Další do hlavy a už ležel na cestě. A jak na něj pršely další, příliš mnoho, než aby je počítal, příliš na to, aby je rozehnal *Ýr* a *Naudr*, vrhané pokroucenými prsty, měl čas na ještě jednu myšlenku – *To máš za to, že ses pokoušel pomáhat Lidem* – než mu poslední strašlivá rána dopadla na temeno hlavy a pohltila ho bolest a tma.

5

Loki mezitím zjistil, že jeho cíl není tak snadno dosažitelný, jak doufal. Už to byla spousta let, co se pokusil přiblížit ke Spáčům touto cestou, a než se dostal k horám, padla tma. Svahy Spáčů pod ním byly ve světle hvězd prázdné a beztvaré. Vycházel ubývající měsíc; čas od času přes něj přepluly malé obláčky a zbarvovaly nebe do stříbrna.

Loki doletěl k ostrému skalnatému výběžku, vyčnívajícímu těsně nad širokým pásem sutiny. Tady se přeměnil do svého aspektu a odpočinul si – přeměna v jestřába si vyžádala z jeho zbývajícího kouzla víc, než čekal.

Spáči nad ním byli pokrytí ledem a nepřístupní, pod ním byla suť

a holá skála. Dole na úpatí viděl cestičky, protínající zem porostlou zakrslými křovinami, trním a bodláčím; tam měly doupata divoké kočky, které občas lovily malé hnědé kozy, volně se popásající na vřesu. Na úpatí stálo jen málo chaloupek – většinou patřily pasákům koz – ale jak ubývalo porostu, ubývalo i těch nepatrných známek osídlení.

Zvedl se a pohlédl na Spáče. Vstup byl možná dvě stě stop nad ním; hluboká, úzká trhlina, pohřbená ve sněhu. Jednou už tam byl, ale kdyby měl jinou možnost, nerozhodl by se znovu pro stejnou cestu.

Jiná ale nebyla, a tak tady teď stál, třásl se na skalnatém výběžku a rychle zvažoval svou situaci. Velkou nevýhodou jeho převtělení bylo, že si s sebou nemohl vzít nic než holou kůži – žádné zbraně, jídlo, a co bylo důležitější, *žádné oblečení*. Pronikavý chlad už na něj začínal působit; ještě trochu a rychle ho vyřídí.

Pomyslel na proměnu ve svůj ohnivý aspekt, ale téměř okamžitě ten nápad zavrhl. Nad linií sněhu nebylo co pálit a krom toho by oheň v horách přitáhl až příliš mnoho nevítané pozornosti.

Samozřejmě, vždycky by mohl k rozsedlině doletět a ušetřit si tak dlouhé, namáhavé pachtění ledovými oblastmi. Uvědomoval si však, že jako jestřáb je velmi zranitelný – protože jestřáb nemůže vyslovit žádné zaříkávadlo, a drápy jestřába jsou k ničemu, když je potřeba prsty naznačit kouzlo – a moc se mu nelíbila představa, že by vletěl slepý – nemluvě o tom, že také nahý – do Spáčů a bůhvíjaké léčky, která tam na něj může čekat.

Nu, ať udělám cokoliv, pomyslel si Loki, bude to muset být rychle. Byl na holé skále příliš odhalený, jeho barvy byly viditelné na míle daleko. Mohl by právě tak dobře napsat na sráz nad sebou LOKI JE TADY.

A tak na sebe znovu vzal svou ptačí podobu a odletěl k nejbližší chalupě pasáků. Byla prázdná, ale přesto v ní našel pár kusů oblečení – spíš jen hadry, ale rozhodl se, že musí stačit – a pár kůží, kterými si mohl omotat nohy. Kůže páchly po kozách a byly ubohou náhradou bot, které nechal u Vrchu, ale našel také ovčí kožich, hrubý, ale teplý, který ho ochrání před nejhorší zimou.

Takto vybavený se pustil do výstupu. Postupoval pomalu, ale bezpečně, a během uplynulých pěti staletí se naučil vážit si bezpečí

víc než čeho jiného.

Lezl už téměř hodinu, když narazil na kočku. Vyšel měsíc, ozářil zamrzlé vrcholky a narýsoval černé stíny na každou skálu, každý výběžek. Dostal se nad linii sněhu. Teď mu pod nohama skřípal ledový škraloup, zdálky nadýchaně bílý, ale při bližším pohledu se ukázal být udusanou vrstvou sněhu, kamení a letitého ledu.

Loki byl unavený. Trápila ho také zima; kůže a hadry, které ukradl v chalupě, možná stačily na nižších svazích, ale v pronikavé zimě ledovce mu moc nepomáhaly. Zastrčil si ruce do podpaží, aby si je zahřál, ale i tak ho strašlivě pálily; obličej měl omrzlý, v nohou obalených kůžemi už dávno ztratil cit, malátně klopýtal po sněhové krustě, snažil se co nejlépe zakrývat své stopy.

Znovu zvážil přeměnu v ohnivý aspekt, ale chlad už byl příliš pronikavý. Kdyby se přeměnil v oheň, ještě rychleji by tím vypálil své kouzelné schopnosti a zůstal tak zcela bezmocný.

Potřeboval si odpočinout, zahřát se. Už nejméně půltuctukrát upadl a pokaždé se mu zdálo těžší vyhrabat se zase na nohy. Až konečně upadl a nedokázal vstát a uvědomil si, že už nemá na vybranou: možnost, že umrzne, zdaleka převážila riziko toho, že ho někdo uvidí.

Hodil *Sól*, ale neohrabaně a škubnul sebou bolestí, která vystřelila ze zmrzlých prstů. Už se nemohl přeměnit v jestřába; jeho síla byla pryč a zbývalo mu jen pár posledních kouzel. Runa se rozsvítila, ale poskytovala jen málo tepla.

Zaklel a zkusil to znovu. Tentokrát se teplo soustředilo do zářící koule velikosti malého jablka, svítící na matném sněhu. Přitáhl si ohnivou kouli blíž a cítil, jak se mu do ochromených rukou postupně vrací život. S ním přišla i bolest. Loki vyjekl, bylo to, jako by se mu do rukou zabodávaly rozžhavené jehly.

Možná to byl právě ten výkřik, který vyplašil kočku. Možná světlo – v každém případě se připlížila blíž a byla *velká*; pětkrát větší než obyčejná divoká kočka a hnědě skvrnitá jako horský kámen. Oči měla žluté a hladové, drápy jako ocel, jen nepatrně ukryté v chlupatých polštářcích tlapek.

Níže na svazích, kde byla spousta kořisti, by se Lokimu nejspíš vyhnula na sto honů. Ale tady na ledovci bylo kořisti málo. Ten člověk – bezmocný, klečící ve sněhu – se jí zdál jako dar.

Kočka se přisunula blíž. Loki, který cítil, jak se mu do nohou i rukou vrací cit, se pokusil vstát, ale znovu s klením upadl.

Kočka se připlížila zase o kus blíž, obezřetně sledovala ohnivou kouli v Lokiho rukou, přemítala, jestli je to zbraň, která by jí mohla ublížit. Loki si toho nevšiml, dál klel, zatímco mu *Sól* probodával prsty ostrými noži.

Možná je velký, pomyslela si kočka, ale je pomalý; je unavený, a co je důležitější, je na zemi, kde mu jeho výška není k užitku.

Celkem vzato kočka své možnosti hodnotila vysoko.

Kočka ještě nikdy předtím nenapadla člověka. Kdyby ano, útočila by na obličej a nejspíš by Lokiho zabila jediným kousnutím. Místo toho mu skočila na záda, chytla ho za zátylek a pokusila se ho převalit.

Reagoval rychle – překvapivě rychle na člověka – i když Loki nebyl *tak docela* člověk, to kočka vycítila – a nepokoušel se s útočníkem rvát, ale rychle se zvedl, nevšímal si drápů, které se mu zarývaly do žeber a co nejprudčeji se svalil na záda.

Na chvilku to kočku zaskočilo. Povolila sevření čelistí a Loki se jí vytrhl, odkulil se, zvedl se na kolena a čelil teď zvířeti přímo, jeho žhnoucí zelené oči odrážely žlutý pohled šelmy, vycenil zuby.

Kočka zařvala, strašlivý, rachotivý řev zlosti a zklamání. Čelila mu, připravená se vymrštit, kdyby se sebeméně pohnul. Takové souboje vůle mohou mezi kočkami trvat celé hodiny, ale vycítila, že člověku síla zanedlouho dojde.

Loki si to uvědomoval také. Když byl tak ochromený mrazem, nedokázal odhadnout zranění, které mu způsobily kočičí drápy, ale cítil teplo, stékající mu po zádech, a věděl, že se může každou chvíli zhroutit. Musel jednat – a rychle.

Nespouštěl oči z kočičích, natáhl ruku. Zazářil v ní *Sól*, trochu kolísající, ale pořád ještě jasný. Loki se pomaloučku zvedal z kleku, takže teď seděl ve dřepu s napřaženou sluneční runou. Kočka vřískla a naježila se, připravená se na něj vrhnout.

Ale Loki udeřil první. S námahou vyskočil a zároveň sebral poslední kouzelné schopnosti a hodil na vrčící stvoření *Sól* – teď doběla rozpálený.

Kočka utekla. Loki viděl, jak prchá, šmouha na povrchu ledovce, a slyšel její vzdorný řev. Neutekla však tak daleko, jak by se mu

líbilo, usadila se asi tři sta yardů daleko, na místě, kde se okraj ledovce dotýkal rozeklaného skalnatého výběžku.

A tam čekala. Cítila krev – to ji přimělo tiše zavrčet podrážděným hladem – ale důležitější bylo, že cítila slabost. Ten člověk byl zraněný. V určitou chvíli poleví ve své ostražitosti.

A tak ho sledovala; a když Loki začal znovu stoupat vzhůru, pomalu a namáhavě, k matně modré rozsedlině mezi Spáči, kočka lezla s ním, udržovala si odstup, ale postupně se blížila, jak jeho kroky umdlévaly, ramena se mu hrbila a nakonec padl, hlavou napřed a bezvědomý, do měsícem ozářeného sněhu.

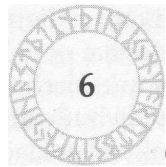

6

Tvář byla pohřbená hluboko, napůl zakrytá drobnými růžicemi bílého mrazu. Ale byla to docela určitě tvář – ženský obličej, bílý a vzdálený pod ledem.

„Kdo je to?“ zeptala se Maddy konečně. Podařilo se jí trochu očistit zmrzlý povrch. Led pod ním byl tmavý a jasný jako jezerní voda. Pod ním ležela žena, štíhlá jako meč, s rukama zkříženýma na prsou, světlé, ostříhané vlasy se rozkládaly do ledových krystalků kolem její hlavy.

„Podívej se sama,“ odbyl ji Našeptávač.

Maddy třesoucí se rukou vrhla *Bjarkan*. Světlo runy jako by zdůraznilo každý záblesk, každé kouzlo, každou runu vyrytou na povrchu ledového bloku se září, ze které ji rozbolely oči.

Konečně tak viděla ženu jasně; její tvář byla klidně a chladně krásná, s vysokými lícními kostmi a plnými rty, typickými pro Seveřany. Na sobě měla boty po kolena a dlouhou přepásanou tuniku. Na pásu visel dlouhý bílý nůž.

Ale nejvíc Maddy poplašilo ženino znamení. Bylo mrazivé, ostře modré jako sám led, a i když ho měla pevně přitažené k tělu, bylo

nepochybně živé. Blýskalo jen o málo roztříštěněji než znamení na ženině pravém stehně:

Runa *Isa* – Led.

Maddy viděla kouzla, obklopující ledový blok, složitý řetěz run, tolik připomínající síť, kterou Loki uvěznil Našeptávače.

„Tak mluvil pravdu," pronesla Maddy tiše. „*Je* nás víc."

Uvědomila si, že se bála tomu uvěřit. Teď ji radost z vědomí, že není sama, nutila ječet jako divoška.

Neudělala to – pamatovala na ledovou kaskádu, balancující jí nad hlavou – ale divokou radostí zaťala pěsti. Pak spatřila o kus dál v síni další ledové bloky. Jejich sloupy čněly v ozářené jeskyni jako stráže. Bylo jich sedm. Stály seřazené v jedné řadě jako postele s nebesy, sloupky ozdobené odkapávajícími rampouchy, s mrazivou pokrývkou.

„Kdo to je?" ptala se Maddy.

„Spáči," odpověděl Našeptávač. „I když ne nadlouho."

Maddy si znovu vzpomněla na jeskyni s ohništěm. „To udělal Loki?"

„Ne."

„Ví o tom Jednooký?"

„Ale ano. On to ví."

„Tak proč mi to nepověděl?"

„Já jsem orákulum," zavrčel Našeptávač kysele, „žádný zatracený čtenář myšlenek."

Dívka znovu zamyšleně pohlédla na ženu v ledu. „Kdo to je?" zeptala se.

„Zeptej se jí," radil jí Našeptávač.

„Jak?"

„Obvyklým způsobem."

„Ty myslíš – že bych ji měla probudit?"

„Proč ne?" opáčil. „Stejně to nakonec uděláš."

Maddy byla ve velkém pokušení to zkusit. Vzpomněla si na proroctví Našeptávače: jak budou Spáči probuzeni a Thor bude

osvobozen z Podsvětí – na druhou stranu věděla, že Našeptávač není tak docela čestný a nelíbil se jí jeho nadřazený tón.

„Nebudu dělat nic," zavrtěla hlavou, „dokud mi nepovíš, kdo to je."

„Jsou to Vanové," odpověděl Našeptávač. „Jsou tu ukrytí od Ragnaroku. Surtův stín dopadl na Světy, Ásové padli, jeden po druhém. Poražení Vanové couvli a ukryli se a z posledních kouzelných sil si vytvořili tohle napůl útočiště, napůl hrobku, v naději, že jednoho dne by mohli být probuzeni v novém světě, novém Asgardu."

„Novém Asgardu?" opakovala Maddy. „Co se stalo s ním?"

„Proroctví není exaktní věda. Nakonec k tomu dojde. I když možná ne pro tvého přítele Jednookého…"

Maddy po něm střelila ostrým pohledem. „Vidím Generála stojícího osaměle?"

Našeptávač se usmál svým mrazivým úsměvem. „Takže jsi dávala pozor. Je hezké, když člověka někdo ocení. Tak teď pěkně probuď Spáče jako hodná holčička, a můžeme začít uskutečňovat zbytek mého proroctví…"

„No…" zaváhala dívka. „Nejdřív si musím promluvit s Jednookým."

„V tom případě budeš možná čekat dlouho," odpověděl Našeptávač a jeho barvy zasvítily způsobem, který si Maddy začínala spojovat se samolibostí.

„Proč?" vyjela ostře. „Co se mu stalo?"

A tak jí Našeptávač pověděl o uvěznění Jednookého, o rvačce s hlídkou a o tom, co následovalo. Nemůže o tom být pochyb, dodal Našeptávač. Je přece s Generálem spojen; zná jeho mysl, cítí každičký kousek kouzla, které vydá.

„Bojoval s nimi," pokračoval. „Ale bylo jich na něj moc, a tak padl. Kdyby byl mrtvý, věděl bych to. Proto předpokládám, že ho odvedli na nějaké vhodné místo ve vašem městečku, kde ho mohou uvěznit.

„Věznice," poznamenala Maddy.

„Nejspíš ano. A tam, jak musíme předpokládat, ten, kdo na Vrchu použil Slovo, ať je to kdo chce, bude víc než dychtivý ho vyslýchat."

Maddy vyděšeně vykulila oči. „Ale neublíží mu, že ne?"

„To je otázka?“

„Samozřejmě!“ zvolala.

Našeptávač se zaculil. „Pak ano. Ublíží mu. Vytáhnou z něj vše, co ví, a až s ním skončí, zabijí ho. A po tom, co ho zabijí, půjdou po vás ostatních. A nezastaví se, dokud každý z vás nebude odstraněný. Doufám, že to odpovídá na tvé otázky.“

„Ach,“ vydechla Maddy. Nastala dlouhá pauza. „Je to – tvůj odborný názor – nebo je to opravdové proroctví?“

„Obojí,“ zasmál se Našeptávač. „Leda bys s tím, samozřejmě, něco udělala.“

„Ale co můžu dělat?“ ptala se Maddy zoufale.

Našeptávač se znovu zasmál, suchým, nepříjemným smíchem. „*Udělat*?“ opakoval. „Má drahá, budeš muset probudit Spáče.“

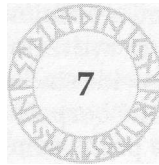

7

Podle Knihy meditací je devět Základních stavů duchovního blaha.

První: Modlitba. Druhý: Střídmost. Třetí: Pokání. Čtvrté: Rozhřešení. Páté: Obětování. Šesté: Odříkání. Sedmé: Posouzení. Osmé: Rozhodnutí. Deváté: Vyšetřování.

Podle této definice dosáhl Nat Parson sedmého základního stadia a chystal se přejít k osmému. Byl to příjemný pocit. Ve skutečnosti tak příjemný, že začínal přemýšlet, jestli by mu nemohlo být brzy dovoleno vypořádat se s Přechodnými stadii – stadii Vyšetřování a Soudu – pro které se cítil víc než připravený.

Cizinec byl vinen; o tom nebylo pochyb. Nat Parson už usoudil, že spáchal víc než tucet běžných zločinů jako zlodějství, uplácení a potulka, ale opravdovým soustem byly *smrtelné* zločiny – pokus o vraždu úřední osoby, spiknutí, kouzelnictví, úskoky a pak ten nejslibnější ze všech, kacířství.

Kacířství. To by tedy bylo *něco*, pomyslel si Nat Parson. V

Malbry nebyl nikdo obžalován z kacířství už víc než půl století. Na Konci světa to bylo něco jiného; tam byli civilizovanější a důkladnější. Věšení bylo v Univerzitním městě běžné. Examinátoři zaregistrovali kacířství, sotva zvedlo ohavnou hlavu, a nehodlali být k neobvyklým věcem tolerantní.

Odin Jednooký to samozřejmě věděl. Věděl toho hodně, nad čím by knězi spadla brada, i když k Natově zlosti nepromluvil od chvíle, kdy ho zatkli, ani slovo.

Nu, však už ho *přiměje*, aby mluvil, pomyslel si Nat divoce; a stejně to znamení runy, táhnoucí se přes zjizvený důlek slepého oka, mluví samo za sebe.

Rozhodně mluvilo k Examinátorovi. Jestli se ho dění na Vrchu nijak nedotklo, polapení Cizince ho téměř vzrušilo. Nejdřív projevil podráždění nad tím, že ho odvolali z jeho místa na Vrchu, ale jakmile spatřil to znamení runy a muže, drze se opírajícího o zeď vězení, rychle ho lhostejnost opustila.

„Kdo je ten muž?“ zeptal se přiškrceným hlasem.

„Tulák,“ odpověděl Nat, potěšený, že konečně našel něco, čím udělal dojem na muže z Konce světa. Až do té chvíle na něj nic nezapůsobilo – ani jeho rychlé uvažování, ani zlo pod Vrchem Červeného koně, dokonce ani kuchařské umění jeho ženy Ethelberty, které bylo i v Hindarfellu a ještě dál považováno za vynikající.

Včerejšího dne se Ethelberta obtěžovala s přípravou jídla pro Examinátora (a bylo to jedno z nejlepších, jaké vařívala, to by mu Nat mohl povědět – pečená křepelka, smažené houby a medové koláčky s mandlemi), ale ten odmítl všechno jídlo až na chléb, hořké bylinky a vodu a připomněl jim oběma radosti Střídmosti (třetí základní stadium duchovního blaha), takže pak už nejedl nikdo nic, Ethelberta ztropila tichou, ale intenzivní scénu v kuchyni, a Nat, navzdory svému nekritickému obdivu ke všem obyvatelům Konce světa, byl tím chlapíkem hodně pozlobený.

Teď, ve věznici, cítil, jako by získal zpátky kousek sama sebe.

Nat Parson byl s vězením spokojený. Nebyla to velká budova, byla sotva tak velká jako jeho kuchyň, ale byla postavená z dobré pevné horské žuly a neměla žádná okna. Kdyby dali na Matta Lawa, ani by tu žádná věznice nebyla – před deseti lety žádnou neměli a

celé generace Lawů používaly k zavření občasných opilců či dlužníků vlastní sklep.

Nat Parson, plný energie po své pouti, udělal takové lenosti rázný konec. A byl rád, že to udělal; Examinátor je i tak považoval za zaostalé. Přesto na něj jejich vězeň udělal dojem a Nat pocítil nápor pýchy nad zdatností, s níž bylo s Cizincem nakládáno.

„Tulák? Jaké je jeho jméno?“

„Pohybuje se pod jménem Jednooký“ odpověděl Nat, vychutnával si tu chvíli.

Examinátorův hlas byl ostrý. „Je mi jedno, pod jakým jménem se pohybuje,“ opáčil Examinátor. „Tvoje skutečné jméno, chlape,“ obořil se na Jednookého, který pořád ještě seděl u stěny věznice – po pravdě řečeno, těžko mohl jinak, když měl nohu přikovanou k zemi.

„Povím vám své, až mi vy povíte svoje,“ zavrčel Jednooký a odhalil zuby, nad čímž Examinátor sevřel rty, takže mu bledá ústa téměř zmizela.

„Tento muž musí být vyslýchán,“ obrátil se k Natovi a dotkl se zlatého klíče – své jediné ozdoby – který se mu houpal na šňůrce kolem krku.

„Dohlédnu na to,“ uklonil se Nat. „Mezi námi, jsem si jistý, že spolu s Mattem vám dokážu poskytnout všechny odpovědi na…“

Ale Examinátor ho rázně přerušil. „To tedy ne,“ usekl svým suchým, učeným hlasem. „Dodržíte mé příkazy do posledního písmene. Především toho muže pevně spoutáte…“

„Ale Examinátore,“ skočil mu Nat do řeči. „Jak by mohl…“

Examinátor ho zpražil chladným pohledem. „Řekl jsem pevně spoutat, chlape, a tak to také bude. Chci, aby byl v řetězech a aby měl roubík. Nechci, aby bez mého povolení mohl pohnout třeba jen prstem. Je to jasné?“

„Ano, pane,“ odpověděl Nat upjatě. „Mohu se zeptat proč?“

„To nemůžete,“ odsekl Examinátor. „Za druhé s vězněm nebude nikdo mluvit, pokud ten příkaz nevydám já sám. Nebudete ho oslovovat a nedovolíte, aby on oslovoval vás. Za třetí: stráže budou stát před dveřmi, ale bez mého svolení nikdo nevejde dovnitř. Za čtvrté bude okamžitě poslána zpráva do Univerzitního města prvnímu Examinátorovi, pověřenému Záznamy. Napíšu naléhavý vzkaz, který mu bude neprodleně doručen. Rozumíte mi?“

Nat Parson přikývl.

„A konečně zastavíte všechnu činnost na Vrchu. Stroje tam zůstanou, budou postaveny hlídky, ale nikdo nemá povolen přístup k mohyle či k výkopům bez mého výslovného povolení. Je to jasné?“

„Ano, pane.“

„Ach, a Parsone…“ Examinátor se otočil a obdařil Nata znechuceným pohledem. „Připravte mi ve svém domě pokoj. Budu potřebovat prostor k práci, velký stůl, psací potřeby, nekouřící krb, odpovídající světlo – dávám přednost *voskovým* svícím před lojovými – a naprostý klid, abych se mohl věnovat meditacím. Možná se tu zdržím několik týdnů, dokud nedorazí mí nadřízení a neujmou se té situace.“

„Chápu.“

Natovo podráždění nad tím, že se s ním jedná takovým způsobem, trochu mírnilo jeho vzrušení. Jeho *nadřízení*, ano? Nat měl jen matnou představu o složitém systému hodností a nadřazenosti v Examinátorském úřadě, ale teď se mu zdálo, že jeho Examinátor, i když je to nepochybně vysoký úředník, má v Řádu jen nižší postavení. Přijdou další; duchovní, kteří, pokud k nim bude správně přistupovat, možná ocení hodnotu nadání a důvtipu muže, jako je Nat Parson.

Pomyslel si, že už chápe Examinátorovo strohé jednání. Ten muž byl z celé duše nervózní. Skrýval svou hloupost za arogantní masku, myslel si, že ho obalamutí natolik, aby mu dovolil shrábnout zásluhy za všechnu Natovu práci.

Nu, ještě se nad tím zamysli, pane Střídmý, pomyslel si Nat divoce. *Jednoho dne možná i já budu mít zlatý klíč – a toho dne tě donutím litovat, že jsi mě kdy nazval chlapem.*

To pomyšlení bylo tak lákavé, že se na Examinátora dokonce *usmál*, a muž z Konce světa, poplašený tím zářivým úsměvem, o krok ucouvl. „Nu?“ vyjel ostře. „Na co čekáte? Na Konec světa je to šest set mil, jestli jste to zapomněl, a chci, aby jezdec vyrazil ještě dlouho před západem slunce.“

„Ano, pane,“ kývl Nat a rychlými kroky vyšel z věznice, zatímco Examinátor, pořád ještě otřesený tím úsměvem – *ten muž musí být idiot, když se tak zubí* – pohladil klíč od Knihy slov a pozorně přihlížel, jak stráže řetězy poutají Jednookého za krk, nohy i ruce ke

stěně věznice.

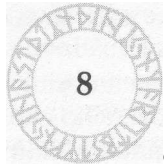

8

Obezřetnost Examinátora se Natovi zdála přehnaná – možná dokonce i zbabělá. Neměl však zkušenosti druhého muže a o Dětech ohně nevěděl téměř nic. Examinátor – který stejně jako všichni ostatní členové Řádu neměl jméno, jen číslo vypálené do paže – se však s démony setkal už předtím.

Od chvíle, kdy je poprvé spatřil, už uplynulo snad třicet let. Byl tehdy jen začínajícím učedníkem, studentem v Univerzitním městě, a chmurných procesů se zúčastňoval jen zřídka. Ale pamatoval si je dobře. Vyšetřování trvalo téměř čtrnáct hodin a po nich to stvoření – zesláblá chudinka s polámaným znamením runy – bylo téměř šílené.

I tak bylo potřeba dvou Examinátorů vyzbrojených Slovem a tří učedníků, aby ho spoutali; a když ho konečně ječícího uvrhli do ohně, proklelo je se silou, která tři z nich oslepila.

Mladý učeň na to nikdy nezapomněl. Studoval usilovně a vstoupil do Řádu, rozhodl se nepokračovat ve studiu, aby mohl pracovat v terénu, později se snažil rozšířit program do Kraje jezdců a ještě dál, vykořenit zlo, kdekoliv na něj narazí.

Za jeho oběť mu bylo darováno Slovo. Nebylo obvyklé, aby ho dostal mladík, který sotva dokončil dvanáctý rok studia, ale v určitých případech byly možné výjimky a krom toho členové, pracující v terénu, potřebovali všechnu ochranu, jaké se jim mohlo dostat.

Na své pionýrské cestě z Konce světa viděl Examinátor možná dva tucty případů, o nichž stálo za to podat hlášení Oddělení záznamů. Většina z nich se ukázala jako nesmysl; podvodníci a míšenci a Cizinci a zrůdy, jejichž síla nestála za řeč. Začínal si zvykat, že většina jeho běžné práce bude sestávat z vykopávání nor

skřítků, zasypávání posvátných pramenů, svrhávání kamenných kruhů a dohlížení na to, že staré vzpurné způsoby zůstanou mrtvé a pohřbené.

Ale v několika případech viděl věci – zneklidňující věci – které zcela ospravedlňovaly jeho oběť. Ten jednooký muž z Malbry k nim patřil a Examinátor se zmítal mezi nadějí, že konečně objevil něco, co si zaslouží pozornost Vrchního Examinátora, a strachem, že se s tím tvorem bude muset vypořádat sám.

Byl by mnohem spokojenější, kdyby ten muž byl spoután mocí Slova, jenže Examinátor spotřeboval spoustu svého sebeovládání na Vrchu Červeného koně, a potřeboval by hodně dlouhou meditaci, než by se odvážil ho znovu použít.

Protože Slovo nebylo každodenním nástrojem. Každé jeho použití – kromě časů válek – muselo být vysvětleno a do těžkých knih Oddělení záznamů muselo být vepsáno datum použití. Bylo rovněž náročné, někdy trvala příprava celé hodiny, i když jeho účinky byly okamžité a zničující.

A samozřejmě to bylo i nebezpečné. Examinátor ho používal víc než dost – za celou jeho dlouhou kariéru to bylo sto a šestačtyřicetkrát – ale nikdy bez vnitřního zachvění. Protože slovo bylo jazykem Bezejmenného. K jeho vyvolání bylo třeba vstoupit do jiného světa a k jeho vyslovení se muselo komunikovat s mocí strašlivější než démoni. Za strachem kromě toho leželo hlubší a mnohem nebezpečnější tajemství a to byla *extáze* Slova.

Protože Slovo znamenalo závislost, rozkoš větší než jiné, a právě proto bylo darováno jen těm mužům, kteří prokázali, že jsou schopni pokušení odolat. Examinátor by se ho neopovážil použít dvakrát za jeden den, a nikdy bez patřičných procedur. Protože i navzdory své zdrženlivosti byl Examinátor, pokud šlo o Slovo, nenasytný a neustále se snažil své chutě utajit a ovládnout. Přesto však bylo pokušení použít ho právě teď téměř nesnesitelné. Promluvit, uvidět, *vědět…*

Pohlédl na svého vězně, chlapíka padesátiletého, šedesátiletého či ještě staršího, v koženém oblečení pocestných a modrém plášti, kde záplaty už dávno téměř zakryly původní látku. *Vypadal* neškodně a jako člověk; ale Examinátor věděl, že démon na sebe může vzít jakýkoliv aspekt, a ani na chvíli se nenechal ošálit jeho zevnějškem.

Podle jeho znamení ho poznáš, je psáno v Knize apokalypsy.

Ještě průkaznější byla Kniha slov, kde byly uvedeny všechny známé znaky Pradávného rukopisu a jejich varianty, spolu s jejich výklady. Podle toho seznamu Examinátor snadno poznal *Raedo*, Pocestného, a jeho podezření se rychle změnilo v jistotu.

Samozřejmě neuniklo jeho pozornosti, že runa Pocestného, i když jasná a nenarušená, je převrácená. To Examinátora neukolébalo. Jak věděl, i porušené kouzlo může být osudné a celé znamení runy – převrácené nebo ne – je opravdu vzácné. Za třicet let se mu ještě nikdy nepodařil takový úlovek a odhadoval, že tenhle muž, i když vypadá hrubě, by mohl být více než jen pěšákem v nepřátelském táboře.

„Tvoje jméno, chlape," opakoval znovu. V Parsonově nepřítomnosti se odvážil sejmout mu roubík, i když kvůli bezpečí mu ponechal řetězy. Cizinec se musel cítit velmi nepříjemně, ale nic neříkal, jen Examinátora pozoroval jediným nepřirozeně zářícím okem.

Tvoje *jméno*!" zvolal Examinátor a pohnul se, jako by chtěl kopnout muže, který tam tak nestoudně ležel. Ale přesto ho *nekopl*. Byl Examinátor, ne Vyšetřovatel, a násilí považoval za rozčilující. Pamatoval si také démona s porušeným znamením runy, který oslepil tři členy Řádu, a usoudil, že není vhodná chvíle na unáhlené činy.

Odin se zasmál, jako by mu četl myšlenky. „Moje jméno je Nevyslovitelné," citoval posměšně, „protože mám mnohá."

Examinátor strnul. „Ty znáš Dobrou knihu?"

Odin se znovu zasmál, ale neodpověděl.

„Jestli ano," pokračoval Examinátor, „pak musíš vědět, že už jsi skončil. Proč nám vzdorovat? Tvůj čas minul. Pověz mi, co potřebuju vědět, a můžeš si aspoň ušetřit nějakou bolest."

Odin neodpovídal, na tváři mu dál tkvěl ten nepřirozený úsměv.

Examinátor stiskl rty. „Dobrá," odsekl a obrátil se ke dveřím. „Nedáváš mi na vybranou. Až se vrátím, budeš škemrat, abys mi mohl povědět všechno, co víš."

Odin zavřel své jediné oko a předstíral, že spí.

„Tak tedy," poznamenal Examinátor suše. „Do zítřka máš čas na přemýšlení. Možná se můžeš vysmívat *mně*, chlape, ale zaručuju ti, že se nebudeš posmívat moci Slova."

9

„Jinak to nejde?“ zeptala se Maddy konečně.

„Důvěřuj mi. Jsem orákulum.“

Dívka znovu pohlédla do ledové rakve, v níž ležela bledá žena, její barvy slabě zářily v chladném světle. Namodralé tóny ledu, který ji obklopoval, vrhaly mrtvolné stíny na její rysy, a krátké vlasy, tak světlé, že se téměř ztrácely v mrazivém rubáši, jako by se jí vznášely kolem tváře jako chaluhy.

Maddy vrhla *Bjarkan*, přimhouřila oči, a kouzla, která poutala ledovou ženu, byla rázem zřetelná. Jak si všimla už dřív, připomínala ta, která držela Našeptávač, ale bylo jich víc, svazovaly ledovou rakev složitým uzlem kouzel a čar.

„Buď opatrná,“ nabádal ji Našeptávač. „Mohou tam být nastražené pasti.“

A také byly. Maddy je viděla, vytvořené tak, aby se vrhly na kohokoli, kdo by byl tak hloupý, že by vložil ruce na Spáče. Ochranné opatření – ale k ochraně koho? Jemně se run dotkla špičkami prstů; pod jejím dotykem zazářily ledovou modří a Maddy cítila, jak se svíjejí, kroutí se, aby se osvobodily.

„Přemýšlej o tom, co ti mohou povědět, Maddy,“ pronesl Našeptávač hedvábným hlasem. „Tajemství ztracená od Konce světa. Odpovědi na otázky, které by ses nikdy neopovážila položit – otázky, na které by ti ani Odin nikdy neodpověděl…“

Bude to snadné, to věděla. Runy pod jejími prsty byly živé, ožívaly téměř samy od sebe. Potřebovaly jenom trochu pomoci. A výměnou dostane odpovědi na otázky, které ji trápí celý život.

Kdo je ta žena?

Jaké je její kouzlo?

A jak zapadá do téhle pověsti o démonech a bozích?

Rychle, dřív než si to rozmyslí, sebrala Maddy své nejsilnější runy. Hodila je rychle, jako by hrála kostky, rychle a jistě: *Kaen, Týr, Hagall* – a konečně *Úr,* Mocné dobytče, pod nímž se blok ledu otřásl s prudkým zapraštěním a modrý povrch se ve vteřině pokryl mléčnými prasklinkami.

Náraz dívku odhodil, zvedla jednu ruku, aby si chránila oči před odletujícími střepinami ledu. Potom, když se nic jiného nestalo, pomalu ruku spustila a opatrně popošla k teď neprůhlednému bloku.

Nic se nepohnulo. Otřásající se ledový lustr nad její hlavou tiše chvějivě zvonil v dozvucích výbuchu, ale žádný z rampouchů nespadl a v sále se znovu rozhostilo mrazivé ticho.

„Co teď?“ obrátila se k Našeptávači.

Ale než mohl odpovědět, něco se ozvalo; nejdřív vzdálené praskání, následované rachotem a pak zvuk převalování, klouzání a konečně lavina zmrzlého sněhu a ledu z jakéhosi vzdáleného otvoru ve stropě, až cosi zadunělo o skleněnou podlahu.

Maddy se pohnula rychle; rozběhla se ke stěně jeskyně a přitiskla se k ní, protože se z klenutého stropu začaly řítit rampouchy, jeden po druhém, bodec za bodcem jako zuby obrovské mlátičky.

Kousek od ní dopadl na zem blok sněhu velký jako valník, zřítil se k zemi s drnčícím náhrdelníkem malých střel a konečně i s jediným velkým předmětem – ne, s *člověkem* – který těžce a se zastřeným vyjeknutím přistál na spadlém sněhu.

10

Když se Loki krvácející a vyčerpaný zhroutil na okraji ledovce, věděl, že se dopustil řady závažných – možná dokonce osudných – chyb.

Který blázen strká hlavu vlku do tlamy jen proto, že je zvědavý? Který blázen opustí svou pevnost a vyjde nad zem, neozbrojený a

nechráněný, a honí se za povídačkami, když by se měl připravovat na obléhání? Ale zvědavost byla vždy Lokiho vytrvalým hříchem a teď se zdálo, že za to bude muset zaplatit.

Vždycky ale měl víc než jeden příděl štěstí. A tak se stalo, že právě to místo, kde padl, skrývalo jeden z vikýřů, který se otevíral do sálů, vymletých v hoře. Napadal na něj sníh, ale jeho vrstvy byly zkřehlé mrazem a váha muže je prolomila.

Odhalil se rozeklaný otvor, kterým zcela bezmocný propadl a proletěl i stropem velké jeskyně s visutými ledovými zahradami, filigránskými ledovými krajkami, vytvořenými za tisíciletí mrazu a tání a nakonec i omračujícím prostorem prázdného vzduchu, než přistál – milosrdněji, než se odvažoval doufat – na tlustém polštáři prašanu.

I tak mu ale náraz vyrazil dech. Chvíli jen ležel tam, kam dopadl, napůl omráčený a lapající po dechu. A když vzhlédl a vytřásal si z vlasů ledové krystaly, spatřil známý obličej, shlížející na něj; tvář stejně nelítostnou jako krásnou; kolem níž trčely světlé, ostříhané vlasy jako límec z mořské pěny.

V jedné ruce to stvoření drželo něco, co vypadalo jako runový bič; pružnou smyčku ozubeného modrého světla, ledabyle omotanou kolem zápěstí. Když ho teď roztřásla, se zasyčením a zapraskáním sklouzl k zemi, sršící kouzly. Ledová žena zírala na Šprýmaře a koutky jejích rtů, pořád ještě zbarvených světle modře, se stočily vzhůru v úsměvu, pod kterým se zachvěl.

***

Maddy přihlížela z opačného konce jeskyně. Viděla Lokiho, jak padá, okamžitě ho poznala podle jeho znamení a barvy vlasů. Viděla, jak se ledová žena zvedá a sebevědomě kráčí přes síň, nedbá na úlomky a suť, pršící ze stropu.

Teď obezřetně přes *Bjarkan* sledovala jejich setkání, přikrčila se k zemi za velkým blokem ledu.

„Loki,“ zapředla žena a kouzlo mezi jejími prsty se začalo rozvíjet, pomalu, jako ospalý had. Loki ne bez obtíží zvedl hlavu. „Vypadáš *příšerně*.“

„Snažím se zavděčit.“ Loki se překulil na kolena, neustále koutkem oka sledoval runový bič.

„Kvůli mně vstávat nemusíš,“ usmála se ledová žena.

„Žádný problém.“

„To bych *tak docela* neřekla,“ opáčila žena a nohou v botě ho zase srazila zpátky. „Problémy je to jediné, čeho máš na rozdávání.“

„To je Skadi,“ vysvětloval Našeptávač.

„Lovkyně?“ vyjekla Maddy, která znala tu pověst. Aspoň její část; jak Loki lstí připravil Skadi o pomstu na Ásech a jak ho potom nakonec přiměla zaplatit.

„Ta Skadi, která zavěsila hada…“

„Přesně ta,“ odpověděl Našeptávač.

To věci ještě víc komplikuje, pomyslela si Maddy. Spoléhala se na to, že probuzený Spáč jí bude přátelsky nakloněný a ochotný pomoci. Ale tohle byla Skadi, Lovkyně, patřící manželstvím s Njordem k Vanům.

„A co Loki?“

„Nedělej si starosti,“ odpověděl Našeptávač lhostejně. „Nejspíš ho zabije a my potom budeme moci pokročit s naší záležitostí.“

„*Zabije* ho?“

„Předpokládám, že ano. Proč ti na tom záleží? Nehnul by ani prstem, aby ti pomohl, to přece víš, kdyby to bylo obráceně.“

Maddy na něj zírala. „Ty jsi věděl, že se to stane.“

„Samozřejmě že jsem to věděl,“ naježil se Našeptávač. „Zažila jsi někdy, že by Loki nestrkal nos do něčeho, co by mohlo být zajímavé? A zvlášť Skadi k němu vždycky chovala dost nevole, víš, od doby, kdy jí Ásové zabili otce, Thiassiho z rodu Ledových lidí, válečníka Pradávného času. Zabili ho Ásové, ale vinen tím je Loki. Kdybych byl na tvém místě, raději bych se jí klidil z cesty.“

Ale Maddy už se zvedala. Stále se ještě kryla za ledovým blokem, ale podařilo se jí přiblížit k oběma protivníkům, sledovala je *Bjarkanem* mezi prsty. Skadi na opačném konci síně stále ještě shlížela na Lokiho s mrazivým úsměvem na tváři.

„No tak, Skadi,“ snažil se Loki hrát o čas, aby zatím získal zpátky aspoň něco ze svých kouzelných schopností. „Myslel jsem, že už jsme to překonali. Jak dávno už to je – pět set let? Nemyslíš, že už je čas, abychom…“

„*Tak* dlouho?“ podivila se. „Zdá se, jako by to bylo včera, když jsi byl v řetězech a nad hlavou ti visel had. To byly ale dny, co, Loki?“

„No, *ty* ses tedy moc nezměnila," odsekl Loki a pomalu si zasouval ruku za záda. „Ale přesto jsi pořád stejně *nebezpečně* přitažlivá jako vždy," pokračoval, „a pořád máš ten úžasný smysl pro humor…"

A s těmi slovy vyskočil s tou neuvěřitelnou rychlostí, jakou už Maddy viděla, vytrhl se z dosahu Skadina kouzla a vrhl jí do obličeje runu.

Maddy měla sotva tak čas rozeznat *Ýr*. Skadi okamžitě čelila útoku šlehnutím svého biče.

Smyčka udeřila jednou, jako modrý záblesk, okamžitě *Ýr* rozdrtila, a pak se znovu svinula, ostnaté runy, lemující celou délku, se zaťaly do zmrzlé země.

Loki uskočil – a právě včas. Myšlenkový blesk vyťal do země, kde ještě chvíli předtím stál, průrvu, a když zase vyletěl do světlem zvířeného vzduchu, srazil z pilíře dvacet stop nad jejich hlavami tucet rampouchů.

Loki zkusil další runu, ale ještě než ji dokončil, byl mu *Týr*, Válečník, vyražen z ruky silou, která mu ochromila prsty. A teď byl zahnán do rohu, zády se opíral o stěnu, jednou rukou si zakrýval tvář, zatímco Skadi stála nad ním s pozdvihnutým bičem. Maddy viděla, jak druhá Lokiho ruka pořád ještě zkouší runy, ale jeho kouzelná síla už vyhořela, nezůstal ani záblesk.

„No tak, Skadi," začal, „než provedeš něco ukvapeného…

„*Ukvapeného*?" opakovala. „Ani náhodou. Těším se na tohle už pět set let."

„Nu, ano. Je hezké vidět, že sis zachovala svou sílu," lichotil jí Loki. „Ale *dřív* než mě rozsekáš na malé kousky…"

„Ale Loki, nic *takového* neudělám." Zasmála se a její smích rozechvěl rampouchy po celé délce klenby. „To by bylo příliš rychlé. Chci tě vidět trpět."

Loki se pokusil vsadit všechno na poslední kartu, na rtech se mu objevil jeho pokřivený úsměv. Byl to zoufalý tah, to jistě, ale vždycky byl nejvynalézavější ve chvílích krize.

„Nemyslím si, že to uděláš," začal.

„A proč ne?"

Loki se zazubil. Nikdy si sebou nebyl méně jistý, ale byla to jeho poslední karta a hrál stylově. „Mám Našeptávače," pronesl.

Nastalo dlouhé ticho.

Bič pomalu klesl k zemi.

„Ty ho máš? Kde?“

Loki se usmál a zavrtěl hlavou.

„*Kde?*“ Bič v ruce Lovkyně se výhružně zachvěl, jeho špička se k němu natáhla jako jedovaté hadí zuby. Netrpělivým gestem ho smetl stranou. „Ach, prosím. V té vteřině, kdy ti to povím, budu mrtvý.“

„Dobrý postřeh,“ zasmála se Skadi. „Tak. Co tedy chceš?“

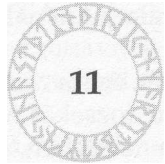

11

Ve chvíli, kdy se Loki zmínil o Našeptávači, Maddy strnula. V úzkosti nad osudem Jednookého ji nenapadlo, jak nebezpečné bylo, když ho s sebou přinesla do síně Spáčů.

Teď jí to došlo. Zběsile se ohlížela po místě, kde by ho mohla schovat. Naštěstí, jak si uvědomila, byla ledová jeskyně možná jediným místem ve Světě dole, kde bylo něco takového možné, protože světelná znamení, protínající vzduch, byla tak jasná a tak početná, že mezi nimi i mocné kouzlo jako Našeptávač mohlo nějakou dobu působit nepovšimnuto.

Opatrně zacouvala zpátky za ledový blok, za kterým se ukrývala už předtím. Chvilku pod jeho okrajem rýpala nožem, až se jí podařilo vytvořit důlek, do kterého se Našeptávač vešel. Zajistila ho *Ýrem* a několika hrstmi upěchovaného sněhu, pak si prohlédla výsledek a usoudila, že by to mohlo stačit.

Bude to muset stačit, opravila se. Času bylo málo, Jednooký je ve vězení, a i když Loki se sotva mohl počítat k jejím přátelům, nebude tu přece jen tak stát a přihlížet, jak ho Skadi zmasakruje. A tak se Maddy zvedla a klidně vykročila k oběma protivníkům, jejichž debata uvízla na mrtvém bodě.

Zatím to jde. Získal trochu času.

Samozřejmě to byla ta nejhorší náhoda, že padl ze všech lidí zrovna na Skadi – Skadi ve svém plném aspektu, rozhněvaná, čilá a silná jako vždy, *Isa* neměla ani v nejmenším převrácené postavení – a Loki krom toho nikdy nebyl velký rváč, ani za starých časů, spoléhal vždycky víc na svůj rozum než na myšlenkové blesky.

Ten její runový bič, pomyslel si chmurně. Nepochybně nějaké kouzlo z Pradávných časů, kdy ještě měli čas a sílu, aby se věnovali takovým efektním záležitostem. Neudeřila ho přímo – kdyby ano, nejspíš by mu usekla ruku – ale i tak měl pocit, jako by ho přes klouby udeřila kyjem. Celá paže ho bolela, pravou ruku měl dosud ochromenou a šance na to, že by se mu během příští hodiny podařilo naznačit třeba to nejjednodušší kouzlo, byly hodně chabé.

Ale byl *živý*, proti všemu očekávání, a to stačilo k tomu, aby byl aspoň prozatím spokojený. Aspoň…

Skadi byla otočená zády, a tak první, co ji upozornilo na Maddyinu přítomnost, byl náhlý úzkostný výraz, který přeletěl Lokiho očima. Obrátila se a spatřila mladou dívku sotva čtrnáctiletou, odhodlaně kráčející k nim.

„Skadi," usmála se Maddy. „Jsem ráda, že se s vámi setkávám. Vidím, že máte s Lokim malou výměnu názorů."

Loki polkl. Podruhé toho dne se ocitl v rozpacích a nebyl to příjemný pocit. Příliš jasně si uvědomoval, že by ho jediné Maddyino slovo mohlo zničit. A kdo by jí to mohl vyčítat? Sotva by mohl tvrdit, že se rozešli přátelsky.

Ale přesto, pomyslel si, naděje umírá vždy poslední. Jeho rychlá mysl už probírala nejrůznější plány a možnosti. „Skadi," prohodil s bezstarostností, kterou necítil. „Seznam se s Maddy."

Samozřejmě, kdyby to děvče pořád ještě drželo Našeptávače, byl by ztracený. A kdyby odmítla hrát s ním, byl by zase ztracený. Možná oba jsou, protože i když byla Maddy mladá a silná, byla Skadi stará a vycvičená mnoha bitvami a navíc s tím smrtícím kouzlem v prstech. Loki si nemyslel, že by některý z nich měl šanci, kdyby došlo k zápasu.

Zdálo se však, že Maddy je v nejlepší náladě. „Jsem ráda, že vás poznávám, Skadi," pronesla. „Předpokládám, že vám Loki vysvětlil, proč tu jsme."

„Vlastně – ne,“ ozval se Loki. „Zatím jsme se… věnovali starým časům.“

„Nu, je to takhle,“ začala Maddy a natáhla ruku, aby mu pomohla vstát. „Dostali Jednookého. A použili Slovo.“

KNIHA PÁTÁ

Spáči

A pak přijde Šarlatový kůň…

Apokalypsa, 9:8

1

„Kdy?“ chtěl vědět Loki.

„Dnes odpoledne.“

„Tak to ho snad ještě nepoužili,“ zadoufal.

Skadi se k němu obrátila. „Nepoužili co?“

„Slovo, samozřejmě.“ Chvějící se Loki začal přecházet sem a tam, bosé nohy neslyšně dopadaly na sklovitou podlahu.

„Jaké slovo?“ ptala se Lovkyně podezřívavě.

„Bohové,“ vyjel Loki znechuceně. „Je to čím dál lepší, co? Maddy, kde je Generál?“

„Předpokládám, že ve věznici.“

„Jak dobře střežené?“

Maddy pokrčila rameny. „Dva muži. Možná.“

„Pak musíme jednat rychle. Nemůžeme dovolit, aby ho Řád vyšetřoval. Kdyby zjistili, kdo to je a co ví…“ Znovu se při té představě zachvěl.

„Jaké slovo?“ opakovala Skadi. „Co je to slovo a kde je Našeptávač?“

Loki se po ní netrpělivě ohlédl. „Podívej, drahoušku, věci se od Ragnaroku trochu změnily. V boji mezi Řádem a Chaosem došlo k významnému vývoji, a kdybys posledních pět století neprospala pod

horami…“

„To nebylo z mé vůle,“ zasyčela Skadi.

„Ale bylo to příhodné, ne? Pěkné od starého Njorda, že tě započítal, i když technicky vzato nejsi Van. Žádní Examinátoři, žádné převracení, žádná Černá pevnost…“

Oči Lovkyně nebezpečně zaplály. „Drž jazyk za zuby, Psí hvězdo, nebo ti od něj pomůžu.“

„Hej,“ bránil se Loki. „Co jsem řekl?“

„Prosím,“ přerušila je Maddy. „Na tohle nemáme čas. Jednooký potřebuje pomoc…“

Skadi se na ni posměšně ušklíbla. „Ty chceš, abych *já* pomohla *jemu*?“

„Nu, ano,“ odpověděla Maddy. „Není snad Generál?“

Skadi se zasmála, neveselý zvuk. „Generál Ásů, to možná. Ale ne Ledových lidí. Ne mého národa. Ať jsme kdysi měli jakoukoliv dohodu, skončila s válkou. Pokud jde o mě, můžete on i vy všichni ostatní skončit v pekle.“

Chvilku se zdálo, že je Maddy v koncích. Pak ji něco napadlo. „Má Našeptávače,“ přidala.

Lovkyně strnula. „Má?“ zeptala se a pohlédla na Lokiho.

„Opravdu ho má?“ vyjekl Loki s nefalšovaným úlekem.

Skadi znovu zdvihla bič. „Mohla jsem vědět, že lžeš.“

„Nelhal jsem,“ bránil se Loki. „Řekl jsem, že vím, kde Našeptávač byl. Netvrdil jsem, že ho mám já osobně. U všech bohů, Skadi, důvěřuj mi trochu. Proč bych ho nosil zrovna sem? Copak bych opravdu mohl být tak hloupý?“

Maddy nejistě mrkla přes rameno k ledovému bloku, za kterým Našeptávače schovala. „To by bylo hodně hloupé?“

„Hodně,“ přikývl.

Skadi si dívku pozorně prohlížela. „Takže to jsi byla ty, kdo mě probudil.“

Přikývla. „Myslela jsem, že bys mohla pomoci. Našeptávač řekl, abych probudila…“ Prudce se zarazila, uvědomila si svou chybu.

Ale bylo pozdě. Skadiny oči se rozšířily. „On mluví k tobě?“

„No…“ zaváhala dívka. „Jen jednou.“

„Vyslovil proroctví?“

„Hm, řekl mi, abych probudila tebe,“ odpověděla Maddy, která si

z celého srdce přála, aby se do toho nezapletla. „Podívej, pomůžeš, nebo ne?“

„Pomůžu,“ odpověděla Lovkyně s mrazivým úsměvem. „Ale vezmu s sebou *jeho*. Vyletíme společně, najdeme Generála, sebereme kouzlo, a jestli tam z nějakého důvodu nebude…“

„Proč by tam neměl být?“ ptal se Loki.

„Nech mě hádat,“ ušklíbla se Skadi. „Možná si nějaký lhář a intrikán myslí, že by mě dostal z cesty, poslal mě honit se za nějakým přeludem, zatímco on se svou maličkou přítelkyní vyklouzne s Našeptávačem – víš, něco takového. Takhle můžeme být všichni v klidu, nemyslíš?“

Maddy pohlédla na Lokiho. „Já půjdu,“ navrhla.

„Ty nemůžeš.“ Promluvil váhavě, jako by zvažoval těžké možnosti. „Vrch je od oka Koně zapečetěný. Tunely nemůžeš použít. A byla by sebevražda vyjít nahoru v tomhle sněhu – a navíc by to zabralo víc času, než si můžeme dovolit. Ne. Ona má pravdu. Ať tam půjde kdokoliv, musí se do městečka dostat tak, že na sebe vezme ptačí podobu – hodina letu, když všechno půjde dobře.“

Démonská krev, krev Vanů, znamenala moc přesouvat se z jednoho Aspektu ve druhý. Loki i Skadi tu schopnost měli. Příliš pozdě si Maddy uvědomila, že ve své snaze Jednookému pomoci ho jen uvrhla v ještě větší nebezpečí.

Loki to věděl také – protože byl sám ve své podstatě neupřímný, nedůvěřoval příliš Maddyině historce, a vyhlídka na to, že bude znovu čelit Skadi – tentokrát po hodinu trvajícím letu a Jednookým jako jediným ochráncem – ho plnila děsem. „Má drahá Skadi,“ odkašlal si, „ne že bych s tebou *nechtěl* jít – chci říct, není nic, co bych udělal raději, než že znovu nasadím pro Generála svůj život, ale…“

„Žádná ale. Jdeš se mnou.“

„Ty to nechápeš.“ Teď už mu v hlase znělo zoufalství. „Moje kouzlo je vyčerpané. Jsem unavený, zraněný, promrzlý na kost. Narazil jsem na horskou kočku velkou jako… upřímně, nedokážu v tomhle stavu zapálit ani *oheň*, natož se postavit Examinátorovi vyzbrojenému Slovem.“

„Hm,“ zabručela Skadi a zamračila se.

Loki má pravdu, pomyslela si. Jeho barvy byly velmi slabé a když

se na něj podívala Bjarkanem, mohla si jeho stísněnost přečíst stejně jasně jako stopy ve sněhu. Nemohl se proměnit, nedokázal by bojovat; překvapovalo ji, že vůbec dokáže stát zpříma.

„Potřebuju jídlo," zkoušel to znovu. „Odpočinek."

„Na to není čas. Vyrazíme okamžitě."

„Ale, Skadi…"

Ale Skadi už se odvrátila. Nechala Lokiho a Maddy být, zdálo se, že prohledává rozlehlou jeskyni, prohlíží si stěny, podlahu a ledové sochy, které z ní vyrůstaly – tu olifant, tam vodopád, obrovský stůl a za ním loď, třpytící se v měsíčním světle, všechny plochy poseté brilianty.

„Maddy, prosím. Musíš mi pomoci." Lokiho hlas byl jemný a naléhavý. „Slíbil jsem jí Našeptávače. Když zjistí, že ho nemám…"

„Věř mi," odpověděla Maddy. „Něco vymyslím."

„Vážně? To je dobře. Odpusť mi, že jsem ti ještě nepadl vděčností k nohám…"

„*Řekla jsem*, že něco vymyslím."

Zdálo se, že se Skadi na chvilku zarazila, pak postoupila dál, pořád ještě hledající, světlé vlasy se při pohybu strašidelně leskly. „Co to děláš?" zavolala na ni Maddy, když viděla, jak Lovkyně zachází hlouběji a hlouběji do Síně Spáčů.

„Hledám pomoc," ozval se posměšný hlas. „Pro našeho ubohého, vyčerpaného přítele."

„Ale ne," zasténal Loki.

„Co se děje?" divila se Maddy.

„Myslím, že hodlá probudit někoho jiného." Loki si skryl obličej do dlaní a znovu zasténal. „Bohové," zaúpěl. „To jsme ještě potřebovali. Další lidé, co půjdou po mé krvi."

Další lidé, co půjdou po mé krvi, řekl, ale druhá žena, která vykročila ze stínů Síně Spáčů, se od ledové Lovkyně lišila jako smetana od žuly.

Byla kulatá, měkká a zlatá, v dlouhých vlasech jí zářily květiny a *Ár*, zelená runa hojnosti, svítila z jejího čela. Její pohled padl na Maddy, byl otevřený, důvěřivý a trochu rozpačitý jako pohled dítěte, které se snaží potěšit.

Kouzlo té neznámé a dětinské ženy bylo takové, že dokonce i Maddy, která měla spoustu důvodů nemít ráda určité typy plavovlasých krásek, cítila, jak se vzduch v jeskyni proteplil její přítomností, a zdálo se jí, že cítí vůni vzdálených zahrad, zralých jahod a medu přímo z plástve.

Skadi kráčela několik kroků za ní, jako by se jí nechtělo být příliš blízko někoho, kdo se jí tolik nepodobá.

Loki ji také poznal; když k němu usmívající se žena vykročila, spatřila Maddy na jeho tváři směs úlevy a rozpaků.

„Kdo je to?“ zašeptala Maddy.

„Idun,“ odpověděl. „Léčitelka.“

„Tady je,“ zavrčela Skadi krátce. „Dej ho do pořádku a rychle. Potřebuju ho.“

Idun vrhla na Lokiho zářící pohled. „Ach, bohové. Do čeho ses to dostal tentokrát?“

Protáhl obličej. „Já? Do ničeho.“

„Buď přece zdvořilý, Loki, nebo nedostaneš svoje jablko.“

Idun, pomyslela si Maddy. Držitelka kouzelného plodu, který léčí nemoci a uzdravuje Čas. Podle pověstí to byla zlatá jablka, uložená ve zlaté skříňce, ale plod, který podávala Lokánu, byl malý a žlutý a zabalený v listech, vypadal spíše jako plané jablíčko než co jiného, i když jeho vůně, silná i v mrazivém vzduchu jeskyně, byla samé zelené léto a hebký měsíc sklizně, nacpaná do hrsti vadnoucích listů.

„Sněz to,“ vyzvala ho Skadi, když Loki zaváhal.

Loki poslechl, ale netvářil se moc spokojeně. Chvilku se zdálo, že se nic neděje; pak Maddy spatřila, jak jeho znamení náhle zjasnělo z matné namodralé barvy do živého lesku. Před chvílí skomíralo, teď tepalo silou, praskalo mu z vlasů a z prstů, rychle mu rozechvělo celé tělo jako oheň svatého hrobu.

Účinek byl okamžitý. Napřímil se, zhluboka se nadechl, ohmatal

si žebra a zraněnou ruku, prohlédl místa, kde ho podrápala kočka, a zjistil, že se všechno zahojilo.

„Už se cítíš líp?“ zeptala se Idun.

Přikývl.

„Dobrá,“ ozvala se Skadi. „Tak půjdeme. A Loki…“

„Co?“

„Pro případ, že uvažuješ o rychlém…“

„Kdo, já?“

„Budu tě pozorovat.“ Usmála se. „Jako jestřáb.“

Bude jim trvat hodinu, odhadoval Loki, než se dostanou do údolí. O deset minut později byli orel a malý hnědý jestřáb na cestě do Malbry. Bez křídel, jak řekl Loki, bylo nesmyslné se vypravit za nimi – a přesto se Maddy nelíbila představa, že nechá Jednookého na milost a nemilost Lovkyni, až si uvědomí (jak se nepochybně stane), že byla podvedena.

Idun, jak brzy zjistila, jí nebyla k ničemu. Účastně vyslechla Maddyin příběh, ale zdálo se, že si nijak nepřipouští nějakou naléhavost či nebezpečí.

„Odin něco vymyslí,“ mávla rukou a zřejmě si myslela, že by *tohle* mělo dívku uklidnit.

Ale neuklidnilo. „Musí přece být nějaká cesta,“ naléhala. „Je to moje chyba. *Já* jsem vzala Našeptávače…“

Idun seděla na ledovém kvádru a tiše si zpívala. Při zmínce o Našeptávači se zarazila a tváří jí přeletěl trochu úzkostný výraz.

„To staré kouzlo?“ zeptala se. „Lepší nechat ho být. Nikdy nám nepřinesl nic jiného než špatné zprávy.“ Vytáhla z vlasů hřeben a prohlédla si ho, pak se znovu dala do zpěvu, její hlas byl něžným vláknem něhy v mrazivém vzduchu.

Maddy bylo jasné, že ať má Idun jakoukoli moc, nebude jí v současné situaci k ničemu. Divoké úvahy o tom, že by si cestu z jeskyně proklestila myšlenkovými blesky, byly lákavé, ale nepraktické, a věděla, že i kdyby se snažila sebevíc, pěšky by se do vesnice nikdy nedostala včas.

Jedno řešení však zůstávalo, a když ho prozkoumala ze všech stran, zvážila všechna pro a proti, začínala být stále přesvědčenější, že je to její jediná naděje.

„Nemám na výběr," vyhrkla nakonec. „Musím probudit dalšího Spáče."

Idun se mírně pousmála. „To bude hezké, drahoušku. Jako za starých časů."

Maddy měla pocit, že oživit staré časy by bylo to poslední, co by teď potřebovali, ale neviděla jinou možnost. Otázka však byla, koho probudit? A jak si může být jistá, že probuzení Spáči celou situaci ještě nezhorší?

S těžkým srdcem a *Bjarkanem* svítícím v konečcích prstů přešla mezi zbývající Spáče. Idun za ní kráčela jeskyní jako ztracené dítě, tiše si prozpěvovala a žasla nad světly a barvami. Maddy si všimla, že kamkoliv Idun šla, tam rychle roztával led a v jejích stopách se měnil ve zmrzlé květy a ledové girlandy. Čas od času úzkostlivě vzhlížela k rampouchům, visícím jim nad hlavami a snažila se nemyslet na to, co by se stalo, kdyby se Idun na delší dobu přestala pohybovat.

Raději se soustředila na Spáče. Leželi tu v ledových lůžkách, tiší a zářící pod pouty run.

Z původních sedmi teď zůstalo pět; čtyři muži a jedna žena. Maddy mezi nimi chvíli přecházela sem a tam a snažila se rozhodnout, kterého zvolit.

První Spáč byl muž rozložité postavy, se střapatými vlasy a vousem kučeravým jako pěna. Jeho znamení bylo modré jako oceán, pod pláštěm, který připomínal husté šupiny, svítila runa *Logr*. Silné a pěkně tvarované nohy byly bosé.

Maddy ho okamžitě poznala podle vyprávění Jednookého a rychle se rozhodla, že jeho probuzení nepřichází v úvahu. Byl to Njord, Mořský muž, jeden z původních Vanů a kdysi manžel Skadi Lovkyně. Jejich manželství ztroskotalo kvůli nesmiřitelným rozporům, ale Maddy se zdálo rozumnější prozatím Njorda vynechat.

Druhý Spáč byl podobný Njordovi, měl bledou pleť a světlé vlasy Vanů, i když Maddy cítila, že z něj vychází teplo, které Mořskému muži chybělo. Byl to rovněž válečník, s runou *Madr* na prsou a dalekohledem kolem krku. Maddy chvíli trvalo, než přišla na to, kdo to je, ale konečně usoudila, že je to zlatozubý Heimdall, posel Věštců a bdělý strážce duhového mostu; dokonce i pod ledem zůstaly jeho jasně modré oči otevřené a pronikavě vědoucí.

Maddy kolem něj prošla s nepříjemným zachvěním. Věděla z pověstí, že Heimdall, byť je oddaný Odinovi a Ásům, vášnivě nenávidí Lokiho, a sotva by byl příznivě nakloněný někomu, kdo by se mu pokoušel pomoci.

Třetí byl Bragi, Idunin manžel. Vysoký muž s runou *Sól* na ruce a květinovou korunou na hlavě. Vypadal mírně (Maddy ho znala hlavně jako přeborníka ve zpěvu a poezii) a byla by si ho ráda vybrala, ale Bragi, jak věděla, rozhodně nebyl Lokiho přítelem a Maddy se nelíbilo pomyšlení, že by mu musela vysvětlovat Lokiho roli – nebo i její – v tom, z čeho se začínal stávat velmi nepěkný zmatek.

Čtvrtý Spáč měl na sobě pancíř ze zlata; jím zářily i jeho dlouhé vlasy, runa *Fé* mu svítila z obočí a po boku mu 1ežel zlomený meč.

Vedle něj, tak blízko, že by se mohli dotknout, byl poslední Spáč, žena nápadné a znepokojivé krásy. Zdobila ji *Fé*, vlasy měla propletené a ozdobené drahokamy, hrdlo ovíjel náhrdelník ze stočených zlatých pásků, odrážející světlo i pod ledem. Byla nápadně podobná vedlejšímu Spáči a Maddy okamžitě věděla, že to jsou Frey a Freyja, dvojčata Njorda, který se spolu s nimi přidal k Věštcům v čase Našeptávače.

Odhrabala volný sníh z tváře posledního Spáče. Freyja spala dál, krásná a chladná, nehýbala se.

Opováží se ji probudit? Může si být jistá, že Freyja – nebo kdokoliv z Vanů – může být o něco užitečnější než Skadi či Idun? Skadi k Vanům patřila samozřejmě jen sňatkem, pocházela z Ledových lidí ze severu, divokého plemene, s nimiž bohové udržovali nejisté příměří. Nepochybně to byla jen prostá smůla, že nejdřív probudila Skadi, ostatní Vanové budou určitě horliví a dychtiví zachránit svého Generála.

Maddy si rychle v duchu opakovala všechno, co si o Freyje pamatovala. Bohyně touhy, Freyja spravedlivá, Freyja nestálá, Freyja v sokolím plášti…

Aha. To je ono.

Dívku zaplavil prudký nápor naděje. Jako by zahlédla jiskřičku naděje – malou, ale přece – která jí znovu rozbušila srdce.

Cítila, že runy jsou jí teď blízké, rychle se jí zapalovaly pod rukama. I tady se síť, která je spojovala, téměř tetelila netrpělivostí,

pouta nadskakovala, kouzla svítila naléhavým leskem.

Maddy po nich sáhla jednou rukou; chomáč barevných stužek jako na májce. Zatáhla…

… a celá soustava se uvolnila s trhavým a páravým zvukem a silným zábleskem barev a odstínů.

Tentokrát se led neotřásl, ale začal tát, spící bohyni zmáčel, ale nezranil, protírala si oči a způsobně zívala.

„Kdo jsi?“ chtěla vědět, když byla operace dokončená.

Maddy jí to co nejrychleji vysvětlila. Zatčení Jednookého, probuzení Skadi, Examinátor, Našeptávač, Slovo. Freyja naslouchala, světle modré oči doširoka rozevřené, ale jakmile Maddy vyslovila Lokiho jméno, přimhouřila je.

„Musím tě varovat,“ pronesla upjatě. „Mám – určité problémy – s Lokim.“ (Maddy v duchu zauvažovala, jestli je v Devíti světech někdo, kdo *nemá* s Lokim problémy).

„Prosím,“ naléhala. „Půjč mi svůj plášť. Nežádám tě, abys šla se mnou…“

Freyja si ji prohlédla kritickým pohledem. „Mám jenom ten jediný,“ upozorňovala ji. „Raději si dej pozor, abys ho neponičila.“

„Budu *opravdu* opatrná.“

„Hm. To bys tedy měla.“

O pár chvil později ho Maddy držela v rukou; plášť z kouzel a per, lehký jako náruč vzduchu. Přehodila si ho přes ramena, ucítila na kůži příjemné šepotavé teplo per a plášť se okamžitě začal *tvarovat* podle ní.

Zdálo se, že ožívá kouzly. Byl prošitý runami a pouty; Maddy je cítila, vnímala, jak se do ní zabořují, bezbolestně se jí zakořeňují ve svalech a kostech, přeměňují ji v něco jiného.

Bylo to úžasné; bylo to strašlivé. Během několika vteřin se jí svaly protáhly, vidění se tisíckrát zostřilo, na rukou a pažích jí vyrašila pera. Otevřela v úžasu ústa, ale vyšel z nich jen ostrý a drsný ptačí křik.

„Tak. Docela ti sluší,“ poznamenala Freyja, naklonila se, aby si prohlédla výsledek. „Až ho budeš chtít svléknout, stačí vrhnout obrácený *Naudr*…“

Jak? pomyslela si Maddy.

„Zvládneš to,“ ujistila ji Freyja. „Jen dbej na to, abys mi ho

přinesla zpátky.“

Několik minut jí trvalo, než si zvykla na nová křídla. Zdálo se jí, že je to děsivě dlouhá doba, kdy jimi zběsile třepotala, zmatená změněnou perspektivou a zpanikařená sevřeným prostorem. Pak konečně našla vikýř a proletěla jím do noci jako střela.

Ach, svoboda! pomyslela si. *Vzduch!*

Údolí pod ní se rozkládalo jako stříbrem vyšívaná tapiserie, cesta vinoucí se dolů průsmykem Hindarfell. Nebe bylo plné hvězd, měsíc oslnivě zářil a radost, nadšení z letu bylo takové, že si po nekonečně dlouhou dobu jen vychutnávala pocit z toho, že s křikem pluje po nočním nebi.

Potom si vzpomněla na svůj úkol a s námahou se ovládla. Zostřenýma očima uviděla několik mil před sebou jestřába a orla – Lokiho a Skadi – mířící k Malbry.

Pole pod ní se začínala měnit, přecházela od žluté měsíce sklizně k hnědé konce roku. V Malbry v tuto dobu svítilo jen několik oken a nad zemí visela vůně hranic jako korouhev. Někde mezi těmi světly, jak věděla, bdí i její otec, pije pivo a pozoruje oblohu. Její sestra spí beze snů na prkenné posteli, plavé kučery zakrývá krajkový čepec. Nat Parson baví svého významného hosta. Bláznivá Nan Feyová nejspíš sedí ve své chalupě a povídá si s kočkami.

A Jednooký? Co ten dělá? Spí? Trpí? Doufá? Bojí se? Bude vděčný, až ji uvidí, nebo se bude zlobit, že tu situaci zvládla tak mizerně? A co bylo nejdůležitější, bude hrát s nimi? A jestli ano, s kým?

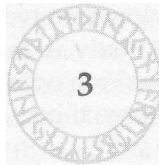

3

Půlnoc. Mocná hodina.

Hodiny na kostelní věži odbily dvanáct a o minutu později znovu

dvanáct. V malé ložnici v podkroví fary se Examinátor, který čekal právě na ten signál, spokojeně usmál. Všechny rituály už provedl. Vykoupal se, pomodlil, meditoval, postil se. Teď byl čas.

Měl hlad, ale těšilo ho to, byl unavený, ale ne ospalý. Znovu odmítl Parsonovu nabídku domácího jídla a následný mírný pocit závratě byl víc než kompenzovaný obnovenou intenzitou soustředění.

Na posteli vedle něj ležela otevřená Kniha slov. Teď si konečně dovolil studium patřičné kapitoly, projíždělo jím přitom známé chvění rozkoše a strachu. *Ta moc*, pomyslel si matně. *Ta omamující, nepopsatelná moc.*

„Ne moje, ale tvoje, Bezejmenný," zamumlal. „Nemluv *ke* mně, ale *skrze* mě…

A teď už to cítil ve špičkách prstů, prostupovalo to pergamenem, aby ho osvítilo; nepopsatelná moudrost Pradávných časů, touha, znalost, okouzlení…

Kšá, kšá, táhni! Examinátor potlačil pokušení krátkou modlitbou. *Ne moje, ale tvoje je moc Slova.*

To bylo lepší. Pocit deliria trochu polevil. Měl před sebou práci, a hodně naléhavou; rozpoznat vyslance Nepořádku, jednookého muže se znamením runy na tváři.

To znamení. Znovu se nad ním zamyslel, zachvěl se neklidem. Mocné kouzlo, i když převrácené – což říkala Kniha slov – a v Knize vymýšlení byly verše – nejasné verše, vyjadřující se v pojmech tak archaických, že bylo téměř nemožné jim porozumět – které naznačovaly jakési temné a nebezpečné spojení.

Podle jeho Znamení jej poznáš.

Ano. To byly záhady.

Kdyby tak Examinátor dokončil svá studia, zůstal v Univerzitním městě dalších deset let nebo déle, pak by možná mohl teď věřit svým instinktům. Takhle byl ale v mnoha ohledech ještě novic. Novic a sám – ale jestli *Raedo* znamenalo to, co si myslel, potom zoufale potřeboval pomoc svých Magistrů, a rychle.

Jezdci, ženoucímu se až do Univerzitního města, by mohlo trvat i týdny, než by přivedl pomoc. Spousta času, aby Cizinec zase nabyl síly a spojil se se svými nohsledy. A zároveň se Examinátor musel zatím držet zpátky. Knihu slov nebylo možné brát na lehkou váhu a

zpěvy největší síly – Spojení, Výzva a Vykonání – byly zvlášť omezované. A ještě víc Spojení; série zpěvů, pomocí kterých v čase největší potřeby může člen Řádu předat ostatním vzkaz. Byl to rituál velké síly, splývání myslí a informací, duchovní spojení s Bezejmenným.

A Spojení bylo navíc nebezpečné, jak věděl. Někteří tvrdili, že toho, kdo ho použije, přivede k šílenství, jiní mluvili o blahu příliš strašlivém, než aby bylo možné ho popsat. On ho dosud nikdy nepoužil. Nikdy nemusel, ale teď, přemítal, možná musí.

Znovu pohlédl na Knihu slov, otevřenou na první kapitole, kapitole Vzývání. První stranu uváděl jeden zpěv – pod ním stála řada jmen.

Examinátor četl – *Pojmenovaná věc je zkrocená věc*.

Četl dál.

O patnáct minut později se rozhodl. Už to nemůže odkládat; ať jeho osobě či duševnímu zdraví hrozí cokoliv, musí vyvolat Spojení s Řádem.

Část jeho mysli toho litovala – prozatím byl Cizinec jen jeho a zapojení Řádu bude znamenat ztrátu té nezávislosti – ale spíš cítil úlevu. Ať se toho ujme někdo jiný, myslel si. Ať někdo jiný rozhoduje.

Samozřejmě, pořád tu byla možnost, že špatně rozluštil znamení. Ale i *to* by mohla být úleva. Raději zesměšnění, než ta strašlivá odpovědnost, kdyby dovolil, aby nepřítel proklouzl jeho neškolenými prsty.

Znovu se začetl do Knihy. Musí to všechno provést přesně podle stanoveného procesu, připomínal si. Jeho mysl bude během doby Spojení široce otevřena a chtěl si být jistý, že v ní nezůstane ani skvrnka zpupnosti. Trvalo mu deset minut, než dosáhl požadovaného stavu klidu, a pět dalších, než se odvážil pronést Slovo.

Runa *Ós* se dlouze rozezněla; neslyšný tón pronikavé rezonance prořízl tmu. Psi po celém údolí nastražili uši, spáči se probouzeli, stromy shazovaly zbývající listí a malá zvířata se krčila ve svých norách a hnízdech.

Maddy ji pocítila ve víru turbulence, který na ni dopadl a převrátil ji.

Loki ji spatřil ve vlně hlubší tmy, která přeletěla nad zemí.

Skadi ji ani neslyšela, ani neviděla, všechnu pozornost věnovala malému jestřábovi, letícímu nad ní.

Examinátor krátce cítil jejich přítomnost. Pro tu chvíli byl *všude*, vznášel se ve vzduchu, lezl po zemi, byl přikován ke stěně vězení, pohřben pod Vrchem. Stoupala v něm síla, strašlivá a úžasná. Svou myslí sahal ještě dál; dotkl se Konce světa a spletí myslí, čekajících na něj; byl náhle tam – ve studovně, v knihovně, v cele – spojoval se, dotýkal, komunikoval s každou duší v Řádu, aniž potřeboval slova.

Nějakou dobu trvala vřava myslí, jako hlasy v davu. Examinátor zápasil o udržení spojení, bojoval, aby se jeho mysl nezhroutila. Teď už rozeznával i jednotlivé hlasy – Magistry, Profesory, Radu dvanácti, nejvyšší zasedání Řádu, kde byla přijímána všechna rozhodnutí, upravovány všechny informace.

A pak náhle všechno zmlklo. A Examinátor uslyšel jediný Hlas, oslovující ho jeho pravým jménem.

Eliáši Rede, zaintonoval Hlas.

Examinátor se ostře nadechl. Už to bylo téměř čtyřicet let, kdy naposledy slyšel své skutečné jméno, vzdal se ho stejně jako všichni ostatní učedníci pro své bezpečí a anonymitu v Řádu. Pro praktické účely dostal místo něj číslo – 4421974 – které mu během zasvěcování vypálili na paži.

Když uslyšel po tak dlouhé době své jméno, naplnilo ho to nevysvětlitelným strachem. Cítil se odhalený, sám, naprosto bezbranný pod zkoumáním jakési mnohem vznešenější mysli.

Slyším tě, pane, pomyslel si a bojoval s nutkáním utéci pryč a skrýt se.

Hlas – který nebyl tak úplně hlasem, ale osvícením, propalujícím se přímo do jeho tajného já – jako by se tiše uchechtl.

Pak mi pověz, co vidíš, pronesl, a Examinátor jako by náhle vnímal nejstrašnější, nejmučivější pocit, jako by se cosi vytrvale pohybovalo po stránkách jeho mysli.

Nebolelo to, ale přesto to bylo trýznivé. Byla to rozervaná tajemství, odhalené slabosti, staré vzpomínky, vytažené, aby se kroutily v nemilosrdném světle. Nepřicházelo v úvahu tomu vzdorovat, pod tím zkoumáním se Eliáš Rede vzdal své duše – ach, do posledního kousku – každé vzpomínky, každé ambice, provinilé radosti, drobné vzpoury, každé myšlenky.

Zanechalo ho to prázdného, zmateně vzlykajícího. A pak si uvědomil další hrůzu: že ho Řád sledoval a sdílel. Každý student, každý profesor, každý Magistr, každá nicka. Všichni byli přítomni, všichni ho v tu chvíli soudili.

Čas se zastavil. I v hloubi svého zoufalství si Examinátor uvědomoval debatu, probíhající v komnatách na Konci světa. Kolem řvaly vzrušeně pozvednuté hlasy. Nezajímalo ho to. Chtěl se schovat, zemřít, pohřbít se hluboko pod zemí, kde by ho nikdy nikdo nenašel.

Ale Hlas s Eliášem Redem ještě neskončil. Teď probíral několik posledních hodin, procházel každičkou podrobnost záležitosti na Vrchu, příchod kněze a zatčení Cizince – zvlášť se soustředil na Cizince, prosíval a prohlížel každý rys, každičkou hlásku každého slova, která ten muž pronesl.

Víc, dožadoval se.

Examinátor zaváhal. *Pane… já…*

Víc, Eliáši. Dej mi víc.

Prosím! Pane! Pověděl jsem ti už všechno!

Ne, Eliáši. Viděl jsi víc.

A v tu chvíli si uvědomil, že opravdu viděl. Jako by se mu v mysli otevřelo oko, oko, které vidělo *za* svět do nějakého jiného, fantastického světa světel a barev. Vytřeštil oči.

Ach! vyjekl.

Dívej se dobře, Eliáši, a pověz mi, co vidíš.

Bylo to zjevení. Zapomněl na své zoufalství a hltavě se z něj napil. Všechno mělo *život*, jak viděl; byl za stromy, barvami, za domy i znameními. Dokonce i jeho ruka, palec a ukazováček spojené do kroužku, zářila v šerém vzduchu. Určitě ani Nebeská citadela nemohla být krásnější než tohle…

Přestaň civět a podívej se ven.

Odpusť mi, pane, já…

Řekl jsem ven!

Otevřel okno a vyklonil se ven, znovu se díval kroužkem mezi prsty. I noc byla posetá vzory, blednoucími stopami mnoha barev, některé byly matné, ale jiné křižovaly oblohu jako meteory. Nad věznicí stála záře – ledňáčková modř, z níž na hvězdnaté nebe sršely jiskry.

A Eliáš Rede v té chvíli konečně poznal muže se zjizvenou tváří a

skryl obličej do třesoucích se rukou.

Dobrá práce, Eliáši, ozval se hlas. *Bezejmenný ti děkuje.*

Spojení sláblo, nepravidelně se v něm zvedala spousta jiných hlasů, jak ten Jediný hlas umlkal. Eliáš Rede cítil, jak se jeho mysl stahuje; Spojení se blížilo konci. A přesto jeho vidění – to úžasné vidění – zůstávalo, i když přece jen trochu mlhavější; jako by to, co jednou viděl, mu už nikdo nemohl vzít.

Dar, pronesl Hlas. *Za oddané služby.*

Examinátor zavrávoral. Když teď jeho mysl z větší části patřila zase jen jemu, začínal si uvědomovat tu úžasnou čest, která mu byla poskytnuta. *Dar,* pomyslel si, *od samotného Bezejmenného…*

Ó Bezejmenný, zvolal, *co musím udělat?*

Beze slov mu odpověděl.

A když hodiny na věži kostela odbily půl jedné, Eliáš Rede – Examinátor číslo 4421974 – ležel na podlaze ložnice pro hosty v domě Parsonových, s rukama přitisknutýma k hlavě a třásl se a vzlykal hrůzou a štěstím.

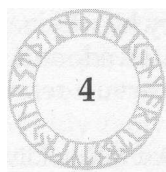

4

Ve vězení byl zatím naprostý klid. U dveří stáli dva strážci, ale zevnitř oválné budovy se od Examinátorova odchodu těsně před setměním neozval ani hlásek.

I tak ale stráže – Dorian Scattergood z Forgeho Výspy na druhém břehu Strondu a Tyas Miller z Malbry – dostaly velmi přísné a specifické příkazy. Podle Nata Parsona byl Cizinec už teď odpovědný za dva pokusy o vraždu, a muži byli přísně varováni, aby ani na okamžik nepolevovali v pozornosti.

Ne že by *vypadal* na velkého rváče. A i kdyby byl, Examinátor mu nechal řetězy spoutat ruce i nohy, prsty svázat dohromady a mezi zuby měl pevný roubík, aby nemohl promluvit.

To poslední opatření se Dorianu Scattergoodovi zdálo trochu přehnané – koneckonců ten muž přece musel *dýchat* – ale Dorian byl jenom stráž, jak zdůraznil Nat Parson, nebyl placen za to, aby kladl otázky.

Kdykoli jindy by Dorian ani nezaváhal a upozornil na to, že není placen *vůbec*, ale přítomnost Examinátora z Univerzitního města ho přiměla k opatrnosti, takže se na hlídku vrátil beze slova. Což ho s danou situací ani v nejmenším nesmířilo. Scattergoodovi patřili v údolí mezi vlivné rodiny a Dorianovi se nelíbilo, když mu někdo rozkazoval. Možná proto se rozhodl vězně zkontrolovat – v rozporu s příkazy – a vybral si pro to chvíli, kdy na věži kostela odbíjely hodiny půlnoc.

Když vešel dovnitř, byl vězeň stále ještě vzhůru. Nepřekvapilo ho to – bylo těžké si představit, že by někdo dokázal usnout v takové pozici. Vězňovo jediné oko se zalesklo ve světle pochodně; tvář měl strhanou a nehybnou.

Dorian Scattergood byl dobrácký chlapík. Byl to farmář, zabýval se hlavně chovem prasat, a nade vše si cenil klidného života, neměl rád jakékoli nepříjemnosti. Byl to Adamův strýc, ale se zbytkem rodiny měl málo společného, raději se staral o své a nechával ostatní, aby si dělali, co chtěli. Odstěhoval se k Forgeho Výspě před několika lety, nechal Malbry, Nata Parsona a ostatní Scattergoodovy daleko za sebou. Aniž o tom věděl kdokoli kromě jeho matky, měl i on znamení runy na pravém předloktí – narušený tvar *Thuris*, Trn, který se matka snažila co nejvíc zakrýt horkou žehličkou a sazemi – a i když nikdy neprojevoval ani náznak nepřirozených sil, byl ve městečku znám jako skeptik a volnomyšlenkář.

Není divu, že si tím nezískal přízeň Nata Parsona. Napětí mezi nimi rostlo a potom před deseti lety Nat zjistil, že jedna Dorianových prasnic – Černá Nell, plodná rodička, se zlomeným znamením runy na zádech a zlomyslnou povahou – sežrala vrh vlastních prasátek. Občas se to stává – chovné prasnice jsou podivná stvoření a stará Nelly byla vždycky temperamentní – ale kněz celou záležitost strašlivě nafoukl, povolal Biskupa, při Zákoně samém, a prakticky naznačoval, že Dorian se účastní nepřirozených dějů.

Dorian tak utrpěl mírnou ztrátu v podnikání – po pravdě řečeno byli v údolí ještě lidé, kteří s ním odmítali mít něco společného – a

od té doby choval ke knězi značnou nedůvěru. Pro Odina to bylo štěstí, samozřejmě, protože to znamenalo, že ze všech obyvatel městečka měl právě Dorian největší sklon Natovy příkazy neuposlechnout.

Dorian pokukoval po vězni. Ten chlapík se opravdu *zdál* dost neškodný. A ten roubík ho musel bolet; vecpali mu ho mezi zuby a zajistili kovovou svorkou a páskou. Rád by věděl, proč Nat považoval za nutné, aby vězeň vůbec měl roubík. Nejspíš ze všeho jen obyčejná stará zloba.

„Je vám dobře?“ zeptal se vězně.

Odin pochopitelně neodpověděl. Přes roubík se mu dařilo jen mělce oddychovat.

Dorian si pomyslel, že tak by nezacházel ani s tažným koněm, natož s člověkem. Popošel trochu blíž. „Můžete dýchat?“ zeptal se. „Jen kývněte, jestli můžete.“

Tyas Miller před věznicí znervózněl. „Co se děje?“ zasyčel. „Máš být na hlídce.“

„Jenom chvilku,“ odpověděl Dorian. „Myslím, že nemůže dýchat.“

Tyas strčil hlavu do dveří. „Tak pojď,“ naléhal, „neměl bys tam ani být.“

Když viděl, co se Dorian chystá udělat, poklesla mu brada. „Kněz říkal, abychom se k němu nepřibližovali,“ vyjekl. „Říkal…“

„Kněz toho navykládá,“ odsekl Dorian a naklonil se, aby vězni vytáhl roubík z úst. „Jen zůstaň venku a dávej pozor na cestu. Nebude mi to trvat ani minutku.“

Páska byla pevně utažená. Dorian ji uvolnil a pak roubík vytáhl. „Varuju tě, kamaráde. Jedno slovo a půjde to zpátky.“

Odin na něj pohlédl, ale mlčel.

Dorian kývl. „Asi by ses rád napil, co?“ Vytáhl z kapsy lahev a podržel ji vězni u úst.

Cizinec pil, nespouštěl oči z roubíku v Dorianově ruce.

„Nechal bych ti ho sundaný celou noc, kdybych mohl,“ poznamenal Dorian, když viděl jeho pohled, „ale mám své příkazy. Rozumíš?“

„Jen pár minut,“ zašeptal Odin, rty mu krvácely. „Čemu to může uškodit?“

Dorian pomyslel na Matta Lawa a Jana Goodchilda a zatvářil se nejistě. Jistě že nevěřil ani polovině toho, co vykládal kněz, ale Tyas Miller viděl ten myšlenkový blesk na vlastní oči, viděl, jak projel svaly jako ocel.

„Prosím," dodal Odin.

Dorian se rychle ohlédl přes rameno, na dveře, za nimiž stál na stráži Tyas. Ten chlap je přece pevně připoutaný, pomyslel si. Dokonce i prsty má svázané. „Ani slovo," varoval ho.

Vězeň beze slova přikývl.

„Dobrá," přikývl Dorian. „Půl hodiny. Ani o chvilku víc."

Příštích téměř třicet minut Odin pracoval skoro tiše. Jeho kouzelné schopnosti byly dosud slabé, a i kdyby byly silnější, pouta na rukou mu znemožňovala naznačovat znamení Pradávného rukopisu.

Místo toho se soustředil na zaříkávání; ta krátká kouzla, která vyžadovala jen málo čarodějných schopností. I tak to ale bylo těžké. Přestože se napil, měl hrdlo stále vyprahlé a ústa ho bolela, takže bylo těžké vyslovovat.

Přesto se o to pokoušel. *Naudr*, obrácený, by mu uvolnil ruce, ale tentokrát sotva zajiskřil a zhasl. Zkusil to znovu, přiměl popraskané rty vytvořit slova.

„Naudr gerer naeppa koste
Noktan kaelr i froste."

Možná si to jen představoval, ale zdálo se mu, že pouta na levé ruce trochu povolila. Ne o moc; tímhle tempem bude muset vrhnout aspoň tucet zaříkávadel, aby si uvolnil sotva jeden prst. Potom by se mohl o něco pokusit – jestli mu zbude čas, jestli jeho kouzlo vydrží a jestli stráže…

Hodiny na kostelní věži odbily. Půl jedné. Přišel čas.

5

Víc než o míli dál se Maddy vytrvale blížila k jestřábovi a orlovi. Držela se vysoko nad nimi, stranou jejich zorného úhlu, a byla si téměř jistá, že ji neviděli. Stočila se teď trochu doprava, pořád dbala na to, aby byla hodně vysoko, a obhlédla městečko sokolím zrakem.

Viděla věznici, nízkou nevelkou budovu poblíž kostela. Stál před ní strážce, druhý, jak se zdálo, nakukoval dovnitř. *Jsou jen dva. Dobrá*, pomyslela si.

Zdálo se, že jinde je klid. Nikde nebylo vidět ozbrojenou četu ani žádnou jinou neobvyklou aktivitu. Hostinec U sedmi spáčů na noc zavíral, zevnitř svítilo jediné světlo, kde nepochybně nějaká jiná ubohá duše, kterou si paní Scattergoodová našla, drhla a uklízela.

Ulicí za hostincem kráčela domů dvojice pozdních hýřilů, nejistě vrávorali a hulákali na sebe. Jednoho Maddy poznala okamžitě – byl to Audun Briggs, pokrývač z Malbry – ale chvíli jí trvalo, než poznala druhého.

Byl to její otec, kovář.

To byl šok – ale Maddy letěla dál. Nemohla si dovolit zdržování. Jen doufala, že jestli vzniknou nějaké problémy, bude mít Jed dost rozumu na to, aby se držel stranou. Byl to přece jenom její otec, koneckonců, a uklidnilo by ji, kdyby zůstal stranou – upřímně, považovala by za nejlepší, kdyby *všichni* obyvatelé městečka zůstali stranou – až z plamene začnou létat jiskry.

Už byla na okraji Malbry. Ani ne sto yardů před ní začínali orel s jestřábem klesat k zemi.

Maddy se zastavila, příkře se vrhla dolů. Zamířila k věži kostela, snesla se za krátkou a silnou věží a nepříliš půvabně dopadla na opuštěný hřbitov.

Ukázalo se, že sokolí plášť se snadno svléká. Stačilo pohození rameny, jedno zaříkávadlo a padl k zemi, stačilo, aby ho Maddy co nejopatrněji složila a zastrčila za pás. Na rozdíl od ostatních si pod sokolím pláštěm nechala šaty. Dobrá. Tím získala trochu víc času.

Rozhlédla se; v okolí nikdo nebyl. Kostel byl temný, stejně jako fara, kde svítilo jen jedno světlo v podkroví. Dobrá, pomyslela si Maddy znovu. Našla cestičku – litovala, že přišla schopnost vidět jako sokoli v noci – a tiše se po ní rozběhla dolů k náměstí, teď opuštěnému, zatímco hodiny na kostelní věži odbíjely půl.

Přišel čas.

Lokimu se na nebi nad Malbry krátil čas. Během letu zběsile přemýšlel, ale dosud ho nenapadlo žádné vhodné řešení.

Kdyby se pokusil uprchnout, orel by ho chytil a roztrhal svými drápy.

Když zůstane, bude čelit jednomu (nebo dvěma) nepřátelům, z nichž ani jeden nemá důvod ho milovat. Skadi zadrží jen do té doby, než si uvědomí, že jí znovu lhal. A pokud jde o Generála – jaké milosrdenství může očekávat od něj?

I kdyby se mu podařilo dostat pryč – možná nějakou štěrbinou nebo ve zmatku – jak dlouho by vydržel?

Kdyby Odin utekl, šel by po něm. A kdyby ne, udělali by to Vanové.

Nevypadá to dobře, pomyslel si, když začali klesat. Jeho jedinou nadějí bylo, že Maddy dodrží slib. To se ale nezdálo pravděpodobné. Ale už dvakrát ho mohla zabít a rozhodla se, že to neudělá. Nemohl říci, co to znamená, ale možná…

Orel za ním vydal varovný křik – *pospěš si, ty jeden* – a Loki se poslušně vrhl k zemi.

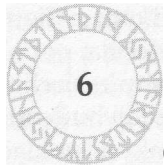

6

Noc byla ozářená tajnými hvězdami. To si Examinátor říkal, když vykročil do chladného nočního vzduchu a kouzelným kroužkem mezi ukazováčkem a palcem spatřil světlené stopy tisíců příchodů a odchodů, ožívajících kolem něj.

Tak tohle je to, co vidí Bezejmenný, pomyslel si, když vzhlédl k ozářenému nebi. *Rád bych ale věděl, jak dokáže zůstat příčetný?*

Trochu se zapotácel pod tím novým vědomím, a pak spatřil něco, co ho přimělo ostře zatajit dech. Dvě světelné stopy, jedna fialová,

druhá ledově modrá, se táhly jako komety k Malbry. *Další démoni*, napadlo ho, a přitiskl si Dobrou knihu pevněji k úzké hrudi. *Další démoni. Raději bych si měl pospíšit.*

K věznici dorazil o několik minut později. S radostí zjistil, že stráže jsou stále bdělé, i když jeden z nich se na něj díval trochu úzkostně, jako by očekával pokárání.

„Děje se něco?“ zeptal se ostře.

Oba strážci zavrtěli hlavami.

„Pak jste propuštěni,“ oznámil jim Examinátor a sáhl po klíči. „Dnes v noci už vás nebudu potřebovat.“

Úzkostný výraz na tváři jednoho ze strážců vystřídala úleva, krátce pozdravil a odešel. Druhý – Scattergood, jestli si Examinátor správně pamatoval jméno – trochu otálel. Jeho barvy se také zdály trochu v nepořádku, jako by byl nervózní.

„Je trochu pozdě,“ namítl, sice zdvořile, ale přesto to znělo trochu jako otázka.

„Ano?“ poznamenal Examinátor, který nebyl zvyklý na to, aby byla jeho rozhodnutí zpochybňována.

„Nu,“ odkašlal si Dorian, „myslel jsem…“

„Dokážu myslet sám, děkuju vám, chlape,“ přerušil ho Examinátor a ukazováčkem a palcem udělal znamení.

Nato Dorianovy barvy prudce potemněly a Examinátor si uvědomil, že ten muž není nervózní, jak se předtím domníval, ale že je opravdu *rozhněvaný*. To ho ale netrápilo. Svého času se musel vypořádat s pěknou řádkou venkovanů a věděl, že tihle lidé často nesou nelibě práci Řádu.

„*Chlape?*“ opakoval Dorian. „Koho si myslíte, že nazýváte *chlapem*?“

Examinátor udělal krok směrem k němu. „Z cesty – *chlape*,“ zasyčel, upřel na něj pohled a usmál se, když barvy strážce zesvětlaly z hněvivé červené na nejistou oranžovou a konečně na blátivě hnědou. Muž sklopil oči; zamumlal něco nezajímavého a pak konečně s jediným zlostným ohlédnutím zmizel do noci.

Examinátor pokrčil rameny. *Venkovani*, pomyslel si.

Věděl jenom málo o tom, že na Eliáše Reda – jinak známého jako Examinátor číslo 4421974 – bylo i jediné použití toho slova až příliš.

Odin vzhlédl, když se dveře otevřely. Ani zdaleka se mu zatím nepodařilo se osvobodit, ale různým kroucením a potahováním za provazy, které mu poutaly pravou ruku, se mu podařilo uvolnit tři prsty. Nestačilo to, ale byl to začátek; a díky Dorianu Scattergoodovi tak mohl Examinátora zaskočit.

Ten kurážně vkráčel do věznice, Dobrou knihu uvolněně nesl pod paží. Už úplně zapomněl na zoufalé chvíle, které zažil při Spojení, ten pocit bezcennosti a vědomí, že i ty nejobyčejnější a nejintimnější části jeho tajného já byly otevřeny pohledu něčeho nezměřitelně mocnějšího…

Teď se cítil *dobře*. Silně. Energicky.

Vyzbrojený svým novým vědomím si *teď* uvědomoval, že to, co považoval za soucit ve své duši, byla ve skutečnosti hluboká, hanebná odpornost. Byl tak arogantní, že se domníval, že zná vůli Bezejmenného.

Teď už byl chytřejší. Teď viděl, že posledních třicet let strávil jako chytač krys, přesvědčený, že je válečník.

Dnes, pomyslel si, *má válka začíná. Pro mě už žádné krysy.*

Pořád ještě rozechvělý vytržením ze svého ušlechtilého úkolu se obrátil k vězni. Mužův obličej zakrýval stín, ale přesto Examinátor okamžitě viděl, že nemá roubík.

Ten hlupák strážce! Podráždilo ho to, ale nic víc; ruce měl vězeň stále ještě za zády a jeho barvy odrážely vyčerpání. Přes zničené levé oko podivně svítila runa *Raedo*, modrá jako motýl na ošlehané pleti.

„Já tě znám," pronesl Examinátor mírně a otevřel Knihu. „A teď znám i tvé skutečné jméno."

Odin se nepohnul. Každý sval v jeho těle protestoval, ale nehýbal se. Věděl, že dostane příležitost a že bude jediná. Moment překvapení byl na jeho straně, ale v konfrontaci s mocí Slova si nedělal iluze o svém úspěchu. Ale přesto, pomyslel si, kdyby se mi jen podařilo to správně načasovat…

S rukama stále za zády naznačoval runy, uvědomoval si, že jeho kouzlo je téměř vyčerpané, že jestli mine, nepřichází druhý pokus v úvahu; ale že někdy vržený kámen dokáže odvrátit ránu kladivem.

Bolestně pomalu se pod jeho prsty začala tvarovat runa *Týr* Válečník, který kdysi zdobil myšlenkovou zbraň takové síly, že s ní byl v bitvě téměř neporazitelný – teď to však byl sotva srpek světla,

ne větší než nehet.

Ale byl ostrý. Pod jeho zahnutým ostřím se z pout uvolnil i čtvrtý prst, potom palec. Odin si protáhl pravou ruku, jemně třel palec prostředníkem, jako když tkadlena přede nit.

Ten pohyb byl příliš nepatrný, než aby si ho Examinátor všiml. Ale viděl jeho odraz v barvách Jednookého; potemnění úmyslu, které ho přimělo přimhouřit oči. Chystá se ten chlap k něčemu?

„Vidím, že bys mě chtěl zabít," pronesl mírně, když spatřil, jak modř vězňova kouzla nabývá purpurového lesku jako rostoucí bouřkový mrak.

Odin neodpověděl, ale prsty za jeho zády pracovaly.

„Tak ty nechceš mluvit?" usmál se Examinátor. „Ujišťuju tě, že budeš." Kniha slov v jeho rukou se otevřela na kapitol první: *Invokace.*

Jinými slovy: *Jména.*

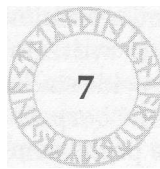

7

K mučení člověka je potřeba nejvyšší odvaha, připomněl si Examinátor. Tu nemá každý, není mnoho povolaných pro tento úkol. Dokonce ani od něj nebylo nikdy požadováno vypořádat se s něčím vyšším než s nějakým otravou se znamením runy či zástupem protivných skřítků.

A teď musí vrhnout Slovo na člověka.

Z té představy se mu trochu dělalo špatně – ale ne hrůzou, jak si uvědomil. Vzrušením.

Samozřejmě už znal účinky. Poprvé to viděl provádět před třiceti lety, když byl ještě pouhým učedníkem. Také tehdy se mu dělalo špatně; nenávist toho tvora, jeho proklínání a nakonec, když byly provedeny závěrečné invokace, to téměř lidské ohromení v bolestí naplněných očích.

Teď cítil nápor oprávněné radosti. To bude jeho chvíle slávy. Pro tento úkol byl obdařen mocí, na jakou Magistři jeho Řádu zbytečně čekali celé roky; a on se ukázal hodným – ach, i kdyby se měl brodit potoky nepřirozené krve.

Začal číst pevným hlasem a Slovo kolem něj zvolna nabývalo tvar.

Pojmenovávám tě Odin z Ásů, syn Bórův.
Pojmenovávám tě Gautatýr a Gagnrád,
Herjan a Hjálmberi,
Jalk, Kjalar, Sídhött a Sigtýr.
Pojmenovávám tě Báleyg, Grimni, Blindi, Hár,
Váfud, Vidur…

Dál už to Odin nemohl strpět. Prudkým pohybem napřímil ruku a vší silou vrhl po Examinátorovi *Týr*. Zároveň vytrhl levou ruku z pout a hodil obrácený *Naudr*, aby uvolnil řetězy, které jej poutaly.

Zbraň byla malá, ale zasáhla cíl. Proletěla vzduchem, zařízla se Examinátorovi hluboko do palce a přejela po stránkách Dobré knihy, než se mu zaťala do boku.

Tam zůstala trčet, bohužel ne tak hluboko, aby ho zabila, ale dost na to, aby se ze zraněného boku začala valit krev v takovém množství, že měl Odin chvíli navrch. Skočil po Examinátorovi, ne svými kouzly, ale vlastní silou, vykopl mu knihu z ruky a odvlekl ho ke stěně věznice.

Examinátor, který nebyl žádný rváč, zděšeně vykřikl. Odin mu zacpal ústa. A možná by ho dokonce přemohl, kdyby se právě v tu chvíli nerozletěly dveře věznice a na prahu se neobjevili tři muži.

Jedním byl Audun Briggs. Druhým Jed Smith. A třetím Nat Parson s tváří zrudlou nesvatým ohněm.

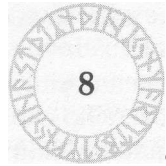

Loki spatřil Examinátorovu stopu nad věznicí. Viděl ji už dřív; byla to zvláštní nazelenalá barva, jasná, ale něčím *chorobná*, planoucí jako oheň Svatého hrobu.

Spatřil také kněze s oběma jeho nohsledy, i když ti byli příliš zaujatí tím, co se dělo ve věznici, než aby si všímali malého hnědého ptáka, který dosedl na plot kousek od nich.

Loki ze sebe rychle setřásl ptačí aspekt. Pohled přes rameno mu prozradil, že Skadi přistála opodál, rovněž oděná jen ve své kůži, ale s myšlenkovým bičem už v ruce.

A je to tady, pomyslel si. *Smrt nebo sláva.* Nebyl si ale jistý, čeho se bojí víc.

Odin spatřil vcházet tři muže. Instinktivně se otočil, aby s nimi bojoval – a šíp z kuše Jeda Smitha mu proletěl ramenem. Přibodl ho ke stěně a několik vteřin tam tak byl lapený, jednou rukou se marně pokoušel šíp vytáhnout.

„*Examinátore!*“ Nat se vrhl k padlému muži. Examinátor byl bledý, ale stále při vědomí; zrudlé ruce si tiskl k břichu. U nohou mu ležela otevřená Dobrá kniha, téměř roztržená na dvě poloviny myšlenkovým bleskem.

Netrpělivě kněze odstrčil. „Vězeň!“ vyrazil ze sebe.

Nat Parson pocítil bodnutí zášti. „Zadrželi jsme ho, Examinátore,“ uklidňoval svého hosta.

„Zajistěte ho!“ zasípal Examinátor znovu a zatápal po Knize. „Spoutejte ho – dejte mu roubík – než vyvolám Slovo!“

Nat Parson po něm střelil pohledem. Ohó, tak Examinátor se teď dovolává jeho pomoci, co? *Zdvořilý jako vždy, co, pane Zdrženlivý? Ale už ne tak chladný, když máte díru ve vnitřnostech!*

Přesto se rozběhl splnit příkaz, pomohl Audunu Briggsovi odtáhnout Odina na opačnou stranu věznice, zatímco Jed Smith na něj stále mířil kuší.

Nebylo to však potřeba. Cizinec už by se nedokázal vzpouzet. Znovu spoutaný a s roubíkem v ústech nemohl dělat nic, jen sledovat Examinátora, snažícího se (s pomocí kněze) vyhrabat na nohy a připravujícího se dokončit zaříkávání.

„Pojmenovávám tě Thror, Atrid, Oski, Veratýr…“

Odin cítil, jak ho Slovo obklopuje…

„Thund, Váfud, Fiolsvinn, Ygg.“

Kletba, která se mu drala na rty, byla ztlumená roubíkem; celá jeho vůle teď bojovala s mocí Slova. Ale vůle ubývalo, krev z prostřeleného ramene se vpíjela do udusané podlahy. Vzpomněl si, jak mu Examinátor opakoval *Tvůj čas minul* a náhle si uvědomil, že – kromě zlosti a smutku – cítí hlubokou a nepopiratelnou úlevu.

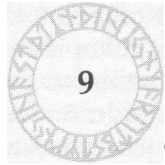

9

Uvnitř věznice se docela určitě něco dělo. Maddy to cítila – *viděla* to – když *Bjarkan* vybíral z chladného nočního vzduchu znamení. Viděla dvě – Lokiho a Skadi – blížící se z opačné strany náměstí. Ještě ji neviděli. Maddy tiše přešla k jediným dveřím věznice, držela ve v širokém pruhu stínu za budovou.

Její ruka začala u boku kreslit známý tvar *Hagallu*, Ničitele.

Ani ne dvanáct stop od ní se Examinátor chystal rozpoutat Slovo.

Slovo samo bylo naprosto neznělé.

Nat už se o tom poučil, když Examinátor zapečetil Hradní vrch. Slovo je *vrženo*, ne vysloveno, i když ve většině případů mu obvykle předcházejí nejrůznější verše a zpěvy, určené k tomu, aby mu dodaly větší sílu.

Očima sjel zpátky ke knize v Examinátorových rukou. Kniha slov, poprvé v jeho přítomnosti odemčená. Seznam jmen na rozříznuté stránce zaplňoval devět veršů a jejich účinek na vězně byl dramatický. Teď se zhroutil na podlahu věznice, jeho jediné oko vzdorně plálo, znamení runy na jeho tváři plálo nepřirozeným světlem.

Také Examinátor se zdál vyčerpaný, jeho ruce nemotorně zápolily

s otevřenou Knihou.

„Dovolte, podržím ji," nabídl se Nat a sáhl po Knize.

Examinátor nic nenamítal, předal mu Knihu, zdálo se, že jeho slova ani neslyšel.

„Odpověz mi." Examinátorův hlas byl zdrsnělý námahou. Oči upíral na vězně, zkrvavené ruce se mu třásly. „Pověz mi jedno a pověz mi pravdu. Kde je lid Věštců? Kde se skrývají? V jakém jsou počtu? Jejich zbraně? Jejich plány?"

Odin pod roubíkem zavrčel.

„Řekl jsem, *kde* jsou?"

Odin se zazmítal a zavrtěl hlavou.

Nat by rád věděl, jak si Examinátor představuje, že získá doznání od někoho, komu roubíkem zabránil mluvit. „Co kdybych mu odstranil roubík, Examinátore…"

„Mlč, blázne, a ustup!"

„Examinátore, musím protestovat…"

Ale Examinátor neposlouchal. S očima přimhouřenýma jako muž, který téměř – ale ne docela – dostal to, co hledá, se naklonil kupředu a vzduchem nehlučně zavibrovalo Slovo.

Všem ve vesnici se zježily vlasy, dveře skříní se rozletěly, spáči se převraceli z jednoho tísnivého snu do druhého.

„*Kde jsou Věštci?*" zasyčel Examinátor znovu a udělal podivné znamení prstem a palcem levé ruky.

A teď si byl kněz jistý, že vidí jakési barevné světlo, obklopující vězně i Examinátora jako mastný kouř. Ovíjelo je v lenivých smyčkách a Examinátor ho trhal a kroutil ten ozářený vzduch, jako když švadlena zpracovává hedvábí.

Ale bylo toho ještě víc, pomyslel si kněz. V barvách byla *slova*. Téměř je slyšel; slova třepetající se jako můry v lahvi. Vězeň na zemi nevydal ani slůvko, a přesto ho Examinátor nějakým způsobem přiměl mluvit.

V tu chvíli si Parson s rostoucím vzrušením uvědomil, že to, co považoval za barvy a světla, byly ve skutečnosti *myšlenky* – myšlenky vytrhované přímo z Cizincovy hlavy.

Nat samozřejmě věděl velmi dobře, že by to vůbec neměl sledovat. Mystéria Řádu byla žárlivě střežena, což byl také důvod, proč byla Kniha slov uzavřena. Znal své povinnosti – stát stranou s

očima sklopenýma, držet se z dosahu a nechat Examinátora provádět vyšetřování.

Jenže Nat byl ctižádostivý. Pomyšlení na Slovo – tak blízké, že by se ho prakticky mohl dotknout – zastínilo jak opatrnost, tak smysl pro povinnost. Místo toho popošel blíž, udělal stejné zvláštní znamení, které viděl provádět Examinátora – a vteřině ho obklopilo pravé vidění, na chvíli ho strhlo do víru světel a znamení.

Mohl by to snad být – *sen*?

Jestli ano, pak to byl první, jaký Nat Parson kdy zažil.

„Ach, to je nádhera!“ vydechl a posunul se blíž, neschopný se ovládnout, na chviličku se zadíval do vězňových očí a cosi – jakási důvěrnost – mezi nimi proběhlo.

Examinátor to cítil jako závan vzduchu. Ale kněz mu stál v cestě, k čertu s tím bláznem, a zlomek vteřiny, než ho odstrčil stranou, stačil k tomu, aby byla ta převzácná informace ztracená. Examinátor zavyl hněvem a zklamáním.

Nat Parson zíral na vězně, oči vykulené novým poznáním.

A v tu chvíli se dveře věznice rozletěly a do místnosti vletěl blesk mrtvolně modrého světla.

Já zemřu, pomyslel si kněz, skrčený na podlaze. Sotva vnímal Auduna a Jeda, kteří se zachovali stejně; vedle něj ležel Examinátor, už tuhnoucí, s rukama rozhozenýma, jako by zaháněl zkázu.

Nat ani v nejmenším nepochyboval, že je mrtvý – blesk ho téměř rozetnul vedví. Dobrá kniha ležela na zemi vedle něj, stránky rozházené a sežehlé bleskem.

Ale ani to neutlumilo jeho zvědavost. Zatímco druzí dva si zakrývali oči, on místo toho vzhlédl, udělal z palce a ukazováčku kroužek a spatřil útočníky; ženu, úplně nahou a až příliš krásnou, než aby se na ni dokázal dívat v závoji studeného ohně, a mladého muže, podobně neoděného, s pokřiveným úsměvem, před kterým se kněz rozechvěl.

„Seber ho,“ přikázala žena svému průvodci.

„Počkej,“ ošil se Loki. „Mrznu.“ Krátce si prohlédl Aidina, Nata a Jeda, dosud se třesoucí na podlaze věznice. „Ta tunika ti bude stačit,“ kývl na Auduna. „Aha, a ještě boty.“ Rychle ho zbavil obojího, takže strážce zůstal v prádle. „Nesedí mi to úplně *dokonale*,“ poznamenal pak, „ale za těchto okolností…“

„Řekla jsem *seber* ho," vyštěkla Skadi s rostoucí netrpělivostí.

Loki pokrčil rameny a došel k vězni. „Vstaň, bratře můj," usmál se a prsty naznačil runu nad pouty, takže řetězy padly k zemi. „Blíží se kavalerie."

Odin se zvedl. Vypadá hrozně, pomyslel si Loki. Kdykoli jindy by to považoval za dobrou zprávu – ale dnes trochu spoléhal na Generálovu ochranu.

Skadi pokročila dopředu a pozvedla své kouzlo. Myšlenkový bič zasvištěl vzduchem; špička se rozdvojila jako hadí jazyk. „A teď," pronesla, „mi dej Našeptávače."

10

Loki zauvažoval nad tím, že by se uchýlil ke svému ohnivému aspektu, pak tu myšlenku zapudil jako plýtvání kouzlem. Skadi stála nad ním s *Isou* v pohotovosti; i když byl rychlý, obával se, že ona bude rychlejší.

„Samozřejmě dodržím svůj díl smlouvy," zakoktal, nespouštěl přitom oči z biče, který praskal a syčel jako blesk zavřený v lahvi. „Nakonec."

Skadin výraz, obvykle chladný, zledověl. „Varovala jsem tě," zavrčela tiše.

„A já jsem ti to řekl přímo. Slíbil jsem ti Našeptávače. Dostaneš ho, nerozčiluj se…," pohlédl na Odina, „až se odsud všichni bezpečně dostaneme."

Jednooký byl zesláblý, ale neztratil nic ze svých duševních schopností. Znal Lokiho dost dobře na to, aby pochopil hru, kterou hraje, a aby hrál s ním – prozatím. Možná lhal – nejspíš ano – ale teď nebyl čas hádat se o to, jestli Našeptávače má nebo nemá.

„O to nešlo," odpověděla Skadi a pokročila blíž.

„Zkus přemýšlet," ozval se Odin klidně. „Copak by ho kdokoli z

nás přinesl sem, jako nějakou bezcennou tretku? Nebo bychom ho raději ukryli na bezpečném místě, kde by ho nikdy nikdo nenašel?“

„Chápu,“ přikývla Skadi. Pak se otočila a pozdvihla kouzlo. „Nu, Psí hvězdo, myslím, že tím je naše záležitost uzavřena,“ dodala a s ohlušujícím zapraštěním práskla bičem. Minula Lokiho – i když těsně – a vysekla do stěny na místě, kde ještě chvíli předtím stál, čtyři stopy dlouhou díru.

Nat, Jed a Audun, kteří jen leželi a doufali, že je přehlédnou, se pokoušeli ještě víc vtisknout do podlahy věznice.

Loki vrhl na Jednookého prosebný pohled. „Nevím, jestli sis toho všiml, ale právě jsem ti zachránil život…“

„Myslíš, že na tom záleží?“ opáčila Skadi. „Myslíš, že tím odčiníš všechno, co jsi provedl?“

„Podstoupím to riziko.“

Zvedla kouzlo. Ostnatá *Isa* proťala vzduch.

Ale teď to byl Odin, kdo před ni předstoupil. Vypadal staře, obličej měl strhaný, košili potřísněnou čerstvou krví, ale jeho barvy plály prudkou zlostí.

Skadi zjistila, že jí stojí v cestě a ohromeně na něj pohlédla.“To nemůžeš myslet vážně,“ užasla. „Chceš ho chránit?“

Odin na ni jen pevně hleděl. Natovi, který ho pozoroval, se zdálo, že ho jeho barvy obklopují pláštěm modrého ohně.

„Ne,“ potřásla Skadi hlavou. „Čekala jsem příliš dlouho.“

„Má pravdu. Možná bych ho mohl potřebovat,“ namítl Odin.

„Po tom, co se stalo u Ragnaroku?“

„Od Ragnaroku se věci změnily.“

„Některé věci se nezmění nikdy. Zemře. A pokud jde o tebe…“ Upírala na Odina chladný pohled.

„Pokračuj.“ Odinův hlas byl velmi mírný.

„Pokud jde o tebe, Odine, můj čas s Ásy uplynul. Nemám proti tobě nic – zatím. Ale nemysli si, že na tvůj příkaz přiběhnu. A už *nikdy* se mi nestav do cesty.“

Nat za ní jen fascinovaně civěl. Dveře, vzdálené ani ne šest stop, byly otevřené, věděl, že by měl využít příležitost a utéci dřív, než si tihle démoni vzpomenou na jeho přítomnost. A přesto se ani nepohnul – to ta jejich strašlivá přitažlivost, jejich děsivé *kouzlo*.

Byli to Věštci, to bylo jisté. Uhodl to okamžitě, jakmile Examinátor vrhnul Slovo. *To z nich dělá bohy*, pomyslel si vzrušeně. *Dobři lidé nebo démoni, a s touhle mocí, co na tom záleží?*

Tři Věštci stáli proti sobě. Natovi připadali jako sloupy plamenů, safírový, fialový a indigový. Udivovalo ho, že je stále ještě vidí, když je Examinátor mrtvý, a vzpomněl si na chvíli kontaktu mezi ním a Cizincem, na tu chvíli, kdy hleděl do mužových očí a viděl…

Co přesně vlastně viděl?

Co přesně vlastně *slyšel*?

Věštci se hádali. Kněz jen matně chápal proč; ta ledová žena chtěla zabít rudovlasého muže a Cizinec – který nebyl žádný Cizinec, ale nějaký válečný vůdce Věštců – se jí v tom snažil zabránit.

„Dej si pozor, Odine," varovala ho žena. „Svou svrchovanou moc jsi zanechal v Černé pevnosti. Teď jsi jen omrzelá minulost se sebeklamem o božstvu. Nech mě projít, nebo tě rozetnu na místě, kde stojíš."

A také to udělá, pomyslel si Nat Parson. Ta věc v její ruce byla plná zlosti. Nezdálo se však, že by to s Cizincem pohnulo. Pokouší se ji zastrašit, rozhodl se Nat, což rozhodně nebylo nic, co by napadlo třeba jeho.

„Poslední možnost," pronesla žena.

A v tu chvíli cosi, co vypadalo jako malý ohňostroj ohromné intenzity a mimořádné síly, proletělo neslyšně nad Natovou hlavou, zasáhlo ledovou ženu do kříže a prudce ji tak postrčilo do Cizincovy náruče.

Nat se obrátil a spatřil nově příchozí, obklopenou v tu chvíli v nádherném žáru rudozlatého světla. *Žena*, pomyslel si – *ne, dívka* – oblečená v mužské kazajce a doma tkané sukni, vlasy rozpuštěné, v rozpažených rukou koule světla.

Zákony, pomyslel si, *před ní ostatní vypadají jako laciná svíčka* – a pak si všiml její tváře a vydal chraptivý nevěřícný výkřik.

To je ona! Ona!

Maddy na něj na chviličku pohlédla, oči plné tančících světel. Nat téměř ztrácel vědomí; a pak kolem něj beze slova přešla. Nejdřív zamířila k Cizinci. „Jsi v pořádku?"

„Budu," odpověděl Odin. „Ale mé kouzlo je vyčerpané."

Pak Maddy poklekla vedle Lovkyně a zjistila, že je naživu, ale stále ještě v bezvědomí. „Žije," pronesl Odin, který uhodl její myšlenky. „A já věděl, že tyhle tvoje schopnosti přijdou k užitku."

Loki, který se vrhl k zemi v tu chvíli, kdy dveřmi proletěl myšlenkový blesk, se teď s okázalou lhostejností oprášil a věnoval Maddy svůj pokřivený úsměv.

„Pěkné načasování," poznamenal. „A teď abychom se zbavili Ledové královny…" Zvedl ruku a chystal se k *Hagallu*, Ničiteli.

„Nedělej to," zvolali zároveň Maddy i Odin.

„Cože?" podivil se Loki. „Ve chvíli, kdy se vzpamatuje, po nás půjde."

„Jestli se jí dotkneš," varovala ho Maddy a vyvolala *Týr*, „budu to já, kdo půjde po tobě. A pokud jde o vás ostatní," obrátila se k Natovi a dalším dvěma, „násilí už tady bylo dost. Nechci už vidět další."

Podívala se na Jeda Smitha, který ji s hrůzou sledoval, a hlas se jí zachvěl, ale jen jednou.

„Je mi to líto, tati," oslovila ho jemně. „Je toho tolik, co nedokážu vysvětlit. Já…" Zarazila se, uvědomila si, jak absurdní je pokoušet se mu vysvětlit, že dcera, kterou znával čtrnáct let, se změnila v naprostého cizince. „Dávej na sebe pozor," vypravila ze sebe konečně. „Dej pozor na Mae. Já budu v pořádku. A pokud jde o vás," to už patřilo Natovi a Audunu Briggsovi, „vy radši vypadněte. Asi byste tu nechtěli být, až se Skadi probudí."

To trojici stačilo. Vyrazili ke dveřím, jen Jed se opovážil se ještě jednou ohlédnout, než zmizel do noci.

Loki vykročil za nimi. „Dobrá, lidi, jestli je to všechno…"

„To není," odpověděl Odin.

„Aha," vzdychl Loki. „Podívej, starý příteli, ne že bych neoceňoval to opětné shledání. Chci říct, už je to dávno a je skvělé, že jsi stále ve formě a tak, ale…"

„Zmlkni," vyjela Maddy.

Zmlknul.

„A teď poslouchejte, oba."

Oba ji vyslechli.

11

V chodbách pod Vrchem Červeného koně se Cukr v pytli marně pokoušel zabránit vzpouře. V nepřítomnosti Kapitána a s rostoucí krizí v oku Koně se všechno začínalo rozpadat, a jen Cukříkovo přesvědčení, že Kapitán je – za prvé – pořád ještě živý a – za druhé – náchylný vinit *jeho* za všechen ten zmatek, mu bránilo přidat se k davu v rabování, ničení a propadání amoku.

„Povim ti jedno," obrátil se ke svému příteli Okurce v průvanu, „až se vrátí a zjistí, co se tu děje…"

„Jak by se ale mohl *vrátit*?" vyjel skřítek jménem Schopný a statný. „Oko je zavřené. Obrátili Bránu. Budeme muset hrabat nory jako krysy, abychom se dostali do Světa nahoře, a až se tam dostaneme, jsou tam stráže a ozbrojené čety a co já vím, co ještě. Já říkám sbalit se, pobrat, co má cenu, a odvést odsud Dobré lidi, dokud to ještě jde."

„Ale Kapitán…" protestoval Cukřík.

„Nech ho shnít," vyjel Schopný. „Deset ku jedný, že už je stejně mrtvej."

„A je to," ozval se Okurka, cítil sázku.

Cukřík byl stále nervóznější. „Vážně si nemyslím…" začal.

„Vážně ne?" opáčil Schopný a ušklíbl se. „No, dám ti náskok, jestli si chceš hrát. Sud piva na to, že je mrtvý. V pořádku?"

„V pořádku," odpověděl Okurka a potřásl hlavou.

„V pořádku," přidal se Cukřík, „ale…"

„V pořádku," pronesl příjemný – a dost známý – hlas za nimi.

„Ach," vyjekl Cukřík a pomalu se otočil.

„Cukr a koření, že?" usmál se na něj Loki.

Cukr v pytli přiškrceně zaprotestoval. „Právě jsme o vás mluvili, Kapitáne, pane, a říkali jsme si, že protože víme, že se zanedlouho

vrátíte – ehm! – že bychom měli zajistit, aby všechno bylo phřipravený, a protože jsme phředvídali vaše phožadavky, my – ehm!“

„Cukříku, máš snad kašel?“ staral se Loki.

„Ne, pane, Kapitáne, pane. My jsme si jenom mysleli, viďte chlapci…“ Otočil se k ostatním o podporu a ke svému úžasu spatřil, že všichni utekli.

Museli spojit své síly, aby převrátili runy a vypáčili Vrch. Následný otřes rozlomil oko Koně, které teď bylo trvale otevřené, tunel tmy, vedoucí do Světa dole.

Loki je tam nechtěl vzít, ale Maddy ho přesvědčila. Jednooký ve svém oslabeném stavu nebyl v žádném případě schopný změnit aspekt a nemohli očekávat, že by se dostali moc daleko, kdyby se dělili o jeden sokolí plášť.

Ne, musela trvat na svém, jediná rozumná možnost je zůstat ve Světě dole co nejdéle budou moci a uvážit možnosti jejich nového partnerství.

„Partnerství?“ Bylo jasné, že Loki je z té představy stejně rozpačitý jako Jednooký. Ale nebyl blázen a se Skadi na válečné stezce rychle pochopil, jaké výhody mu plynou z toho, že zůstanou pohromadě.

Teď seděli v jeho soukromých komnatách, před sebou jídlo a víno (obojí hojně dodal Cukřík), a povídali si. Kromě Maddy, která umírala hlady, moc nejedli; Odin upíjel víno a Loki se posadil stranou, tvářil se podrážděně a odtažitě.

„Musíme zůstat spolu,“ naléhala Maddy. „Překonat své rozdílnosti a postupovat jako tým.“

„To se ti snadno řekne,“ namítl Loki. „*Tebe* nezabili v Ragnaroku.“

„*Zabili*?“ užasla Maddy.

„No, vlastně ano,“ přiznal Odin. „To víš, obvykle tě nezavřou do Černé pevnosti podsvětí, pokud jsi ještě naživu.“

„Ale jestli jsi byl zabit, tak jak…“

„To je dlouhé vyprávění, Maddy. Možná jednoho dne…“

„V každém případě jsme teď vyřízení,“ přerušil ho Loki. „Řád je na naší stopě, Spáči probuzeni…“

„Všichni ne," namítla Maddy, která se za to cítila odpovědná.

„Ach, ne? A jak dlouho myslíš, že bude Skadi trvat, než probudí ostatní?"

„No," zabručel Odin, „aspoň že nemají Našeptávače."

Maddy si pozorně prohlížela nehty.

„Nemají ho přece, že ne?"

„Hm, ne tak docela."

„Cože?" Odinův hlas zostřel úzkostí. „Maddy, je v bezpečí? Kde jsi ho nechala?"

Nastalo tísnivé ticho.

„*Kde* že jsi ho schovala?" zaječel Loki.

„Myslela jsem, že to tak bude správně. Skadi by tě zabila, kdybych něco nevymyslela…"

„Zabije mě stejně," odsekl Loki. „A tebe za to, že jsi mi pomáhala. A pokud jde o Generála – i *jeho* zabije." Střelil pohledem po Odinovi. „Leda bys skrýval v rukávu nějaký úžasný trik, o čemž pochybuju…"

„To nemám," přiznal Odin. „Ale zato vím, že jestli jsou Vanové probuzení, pak je opravdu jen jedna věc, kterou můžeme udělat."

„Co? Vzdát se?" ušklíbl se Loki.

Odin po něm hodil varovným pohledem.

Loki si položil prst na zjizvené rty.

„Někteří Vanové jsou mi oddaní," pokračoval Odin, „ostatní se možná nechají přesvědčit. Nemůžeme si dovolit postavit se proti sobě. Budeme potřebovat všechnu pomoc, jaké se nám může dostat, pokud máme jít do bitvy proti Řádu."

Loki přikývl. Jeho úsměv zmizel, teď se tvářil dychtivě, téměř toužebně, stejný výraz, jaký měl na tváři, když Maddy u ohniště varoval, že přichází válka. „Tak myslíš, že půjdeme?"

„Já myslím, že musíme." Odinův hlas byl těžký. „Věděl jsem to od chvíle, kdy jsem ji před sedmi lety našel, divokou jako vlčí mládě a s tím znamením na ruce. Jak se sem dostala, to nevím, ale všechna znamení tu byla od samého začátku. Nenarušené znamení – *Aesk*, nic menšího – nepřirozená schopnost vrhat myšlenkové blesky, dokonce i její *jméno*…"

„Moje jméno?" ozvala se Maddy. Ani jeden si jí nevšímal.

„Neměla nejmenší podezření," pokračoval Odin. „Krmil jsem ji povídačkami, měl po ruce spoustu polopravd. Ale věděl jsem to od začátku. Měla to v krvi. Nedokážeš si představit všechny ty chvíle, kdy jsem jí to chtěl povědět – všechny ty chvíle, kdy jsem chtěl podlehnout jejímu žadonění a vzít ji s sebou na Konec světa."

„Povědět mi *co*?" Maddy začínala ztrácet trpělivost. „Co je na Konci světa? Jednooký, co je to, co jsi mi nepověděl?"

„Ale věděl jsem, že je v bezpečí," vedl si Odin dál svou, nevšímal si jejích otázek. „Dokud žila v údolí pod Červeným koněm, věděl jsem, že se jí nemůže stát nic opravdu zlého. Možná tu a tam nějaká drobná nepříjemnost od ostatních dětí…"

„Drobná nepříjemnost?" vykřikla Maddy, vzpomněla si na Adama Scattergooda.

„Ano, *drobná*," odsekl Odin. „Není snadné být bohem, víš. Musíš na sebe vzít odpovědnost. Není to všechno jen o zlatých trůnech a hradech v oblacích."

Maddy na něj zírala s pootevřenou pusou. „*Bohem?*"

„Věštec, démon, cokoliv."

„Ale já jsem Ohnivec," namítla Maddy. „Říkal jsi to sám."

„Lhal jsem," vzdychl. „Vítej do rodu."

Maddy na ně dál jenom zírala. „Vy jste se zbláznili," vyjekla. „Jsem dcera Jeda Smitha z Malbry. Znamení runy, pár kouzel – to ze mě přece nedělá jednoho z Věštců. Nedělá to ze mě jednu z *vás*."

„Ach, ale ano, dělá," ušklíbl se Loki. „Bylo to předpovězeno už před celými staletími. Ale víš přece, co se říká – nikdy nevěř orákulu. Mají nadání na spoustu nejasných údajů. Mluví prorocky, ale nikdy to nedává opravdu smysl, dokud se ta událost opravdu nestane."

„Tak kdo jsem?" vykřikla Maddy.

„Ještě jsi to neuhodla? Všechny ty nápovědy a tys to ještě neuhodla?"

„Pověz mi to, Loki," zavrčela, „nebo přísahám, že tě ztluču, ať jsi můj příbuzný nebo ne."

„Tak dobře," couval Loki, „jen přestaň zuřit."

„Tak mi to pověz," naléhala Maddy. „Jestli nejsem dcera Jeda Smitha, tak *kdo* jsem?"

Odin se usmál. Skutečný úsměv, kterým jeho přísný obličej

zněžněl.

„Jmenuješ se Modi,“ promluvil konečně. „A jsi moje vnučka.“

KNIHA ŠESTÁ

Ásové a Vanové

Na počátku bylo Slovo.
A Slovo zplodilo Člověka
A Člověk zplodil Sen
A Sen zplodil bohy
Takže už jste možná zjistili, že věci
začínají být trochu *víc komplikované…*

Lokabrenna 6:6:6

1

Nat Parson před věznicí se snažil udržet na třesoucích se nohou jako by měl místo nich jen mokré provázky. Audun Briggs téměř omdléval – těžko říct, jestli strachem nebo přemírou piva – ale kovář Jed byl poměrně střízlivý a chápal souvislosti toho, co právě viděl, s chvályhodnou rychlostí.

„Viděl jste ji?“ dožadoval se Nat. „Viděl jste to děvče?“

Jed přikývl.

Nat cítil, jak jeho rozrušení trochu polevilo. Uvědomoval si, že na Maddy v posledních několika dnech dost často myslel, a v koutku duše se obával, že mu jeho posedlost mohla zastřít mysl. Teď se cítil ospravedlněný; ta holka je démon a muž, který ji předvede spravedlnosti, si nemůže vysloužit nic jiného než chválu.

Že by tím mužem měl být on sám, o tom ani v nejmenším nepochyboval. Examinátor byl mrtvý, takže se Nat Parson okamžitě pasoval za jeho náhradu, a protože potřeboval ještě někoho dalšího, jmenoval svým pobočníkem Jeda Smithe. Krom toho má Jed

všechny důvody, aby nějak udělal konec té špatné krvi, která zostouzela jeho rodinu, pomyslel si Nat, a až konečně dorazí posily z Konce světa, bude chtít prokázat, že jeho oddanost od samého počátku patřila Zákonu a Řádu.

Obrátil se k Jedovi, který přešel zpátky k věznici a otevřenými dveřmi s bázní a úctou hleděl na padlou Lovkyni. Nikdy nepatřil k nejbystřejším, byl požehnán více svaly než většina ostatních, ale zase mu bylo naděleno o trochu méně mozku, a z jeho výrazu bylo patrné, že události uplynulých několika minut ho zaskočily. Examinátor mrtev, muž zákona zraněn a oni dva tady stojí, před stavením, v němž leží démon, který se může kdykoli probudit.

Jeho oči padly na kuši, která během útoku padla na zem, a zvedl ji. „Mám jít dovnitř a dorazit ji?“ zeptal se.

„Ne,“ odmítl to kněz. Hlava se mu točila. Ambice, které se mu kdysi zdály vzdálené jako hvězdy na obloze, teď ležely téměř na dosah. Rychle uvažoval, viděl svou příležitost. Bude muset být rychlý. A bude to také nebezpečné, ano – i když odměna může být obrovská. „Zůstanu tady. Vy dojděte pro nějaké oblečení pro tu démonskou ženu. Něco najdete u mě v domě – půjčte si něco z Ethelbertiných šatů. Potom odvlečte Briggse domů a proberte ho. O tomhle s nikým nemluvte. Ani jeden. Rozumíte?“

„Ano, Parsone. Ale nehrozí vám nějaké nebezpečí?“

„Samozřejmě že ne,“ odsekl Parson netrpělivě. „A teď jděte, chlape, a nezdržujte mě.“

Skadi se probrala a zjistila, že je kolem tma. Dveře vězení byly zavřené; Ásové byli pryč, ona se nějak záhadně oblékla a strašlivě ji bolela hlava. Jen runy, které měla na sobě, zabránily tomu, že neskončila hůř – útočník ji zaskočil zcela nečekaně

Zavrčela kletbu a zvedla své kouzlo; v prudkém zášlehu světla spatřila kněze, bledého, ale klidného, pozorujícího ji kroužkem runy *Bjarkanem*.

Ve vteřině sáhla po svém kouzlu, ale než se jí v rukou zformovalo, kněz promluvil. „Paní,“ oslovil ji, „nelekejte se.“

Mužova troufalost ji ohromila. Snad si nepředstavuje, že se ho bojí – *jeho*! Krátce se zasmála – zvuk, jako když praská led.

Ale byla také zvědavá. Zdálo se neuvěřitelné, že se nebojí.

Přemýšlela, co všechno viděl a jestli by poznal toho, kdo ji srazil. A ze všeho nejvíc by chtěla vědět, proč ji nezabil, když měl příležitost.

„To tys mi to oblékl?“ Ukázala na šaty, které měla na sobě, modrý samet se stříbrem vyšívaným živůtkem. Byly to jedny z nejlepších Ethelbertiných šatů, a i když Skadi pohrdala ženskou parádou, dávala přednost kožešinám divokých vlků či perům loveckých jestřábů, uvědomovala si, že se ji někdo z nějakého důvodu pokoušel potěšit.

„Ano, paní,“ přikývl Nat a Lovkyně pomalu svěsila bič. „Samozřejmě máš všechny důvody, abys vůči mně byla podezřívavá, ale ujišťuju tě, že ti nehodlám ani v nejmenším ublížit. Upřímně řečeno, právě naopak.“

Lovkyně použila pravé vidění a pohlédla na něj ještě jednou, se zvědavostí a pohrdáním. Překvapilo ji však, že jeho znamení – které bylo podivně žíhané stříbrnou a hnědou – neukazuje žádný pokus o zradu či podvod. Opravdu věřil tomu, co jí říkal, a i když teď viděla, že pod tím zdánlivým klidem je strašlivě rozčilený, vnímala překvapivě málo strachu.

„Mohu ti pomoci, paní,“ pronesl. „Vlastně si myslím, že si můžeme pomoci navzájem.“ A pak natáhl ruku. V dlani mu ležel klíč se zoubky dosud zrudlými krví jeho pána.

Kněz byl vždycky ambiciózní muž. Syn hrnčíře ze skromných poměrů se už v útlém věku rozhodl, že nijak netouží kráčet v otcových stopách. Stal se žákem kněze v příznivých dobách, přebíral úkoly od svého prvního učitele v době, kdy starý muž začínal být na svůj úkol příliš slabý.

Dobře se oženil – s Ethelbertou Goodchildovou, nejstarší dcerou bohatého chovatele koní z údolí. Byla o devět let starší než Nat a některým lidem se zdálo, že má trochu příliš vdolkovitý obličej, ale měla pěkné věno a skvělé styky a její otec Owen Goodchild vkládal svého času do povýšení svého zetě velké naděje.

Ale roky ubíhaly a povýšení nepřicházelo. Natovi už bylo jednatřicet, Ethelberta byla bezdětná, a začínal si říkat, že pokud nevezme věci do vlastních rukou, bude šance na získání něčeho víc než jen prosté fary v horách stále vzdálenější.

V té době začal zvažovat svou možnou kariéru v Řádu. Věděl o něm jen velmi málo, jen že je vyhrazen pro duchovní elitu, ale přesto

se vydal na pouť na Konec světa – oficiálně proto, aby posílil svou víru, ve skutečnosti však proto, aby zjistil, jak by mohl získat přístup k tajemstvím Řádu, aniž by musel obětovat příliš mnoho času studiu, odříkání či modlitbám.

To, co našel na Konci světa, ho naplnilo nadšením. Viděl velkou katedrálu Svatého hrobu se skleněnou věží a mosaznou kopulí, její štíhlé sloupy a malovaná okna. Viděl soudní dvory, kde Řád zvažoval spravedlnost, i Bránu kajícníků, kudy byli kacíři voděni na šibenici (i když Očištění bohužel nebylo přístupno veřejnosti z obav, že by mohly být odposlechnuty zpěvy).

Navštěvoval místa, kam chodili Examinátoři; procházel se jejich zahradami, jedl v jejich refektářích, popíjel v kavárnách a trávil hodiny tím, že je pozoroval na ulicích – černé hábity za nimi vlály, probírali teoretické problémy, rukopisy, které studovali – a čekal, až přijde jeho chvíle, aby objevil Slovo.

Ale o Slovu samém se nedozvídal nic. Starý profesor, kterému konečně svěřil své touhy, mu vysvětlil, že učedník Řádu musí studovat plných dvanáct let, než dosáhne postavení Mladšího Řádu, a že dokonce ani na úrovni Examinátorů si nemůže být nikdo jistý tím, že mu bude někdy svěřen zlatý klíč ke Knize slov.

Když se tak jeho naděje roztříštily, vrátil se Nat zpět do své farnosti v horách. Ale obrázek klíče neopouštěl jeho mysl. Stala se z toho posedlost; symbol života, který mu byl odepřen. A když Maddy Smithová odmítla zlomit kouzlo nad zlatým zámkem…

Nat pohlédl na klíč ve své ruce a bezděčně se usmál – a Skadi se v duchu podivila, jak tak hloupý úsměv může zároveň působit krutě.

„*Ty*? Pomoci *mně*?“ Rozesmála se, byl to znepokojivý zvuk.

Kněz se na ni trpělivě díval. „Můžeme pomoci jeden druhému,“ vysvětloval. „Věštci mají něco, co my oba chceme. Ty chceš pomstu na těch, kteří tě napadli. Já chci tu Smithovu holku předvést před spravedlnost. Oba máme něco, co chce ten druhý. Proč tedy nespolupracovat?“

„Bohové,“ vydechla Lovkyně. „Jedno ti musím přiznat: tak jsem se nenasmála od chvíle, kdy jsem zavěsila hada nad Lokiho hlavu. I kdyby se ti nikdy nepodařilo stát se Examinátorem, čeká na tebe kariéra v komediích. Co u všech Světů bys mohl mít, co já

potřebuju?“

Nat ukázal na poničenou Knihu, jejíž stránky se rozletěly po podlaze věznice. „Všechno, co potřebujeme, je v téhle Knize. Každé jméno, každé zaříkávání, každé vzývání moci. S tvými znalostmi a se slovy z téhle Knihy můžeme porazit každého z Věštců, můžeme je přinutit, aby udělali, cokoli budeme chtít…“

Skadi zvedla jednu ohořelou stránku.

Takže tohle Slovo je nějaké kouzlo – různá zaklínání a kouzla, přístupná dokonce i Lidem. Loki to znal, vzpomněla si. Také se toho bál, připomenula si, i když Lovkyně si nedokázala představit, že by nějaké kouzlo Řádu mohlo být mocnější než kouzla Ledových lidí.

Bez výrazu si stránku prohlédla a pak ji zase upustila na podlahu. „Nepotřebuju knihy.“

V tu chvíli Nata něco osvítilo. Snad to bylo něco v jejích očích; nebo ten pohrdavý tón, kterým vyslovila *knihy*, nebo to, jak držela stránku obráceně…

„Ty neumíš číst, že ne?“ zeptal se.

Skadi na něj pohlédla očima jako dýky.

„Nedělej si starosti. Já mám klíč. Mohu číst pro nás oba. Tvoje moc spojená s mocí Slova – spolu můžeme uspět tam, kde Řád selhal. A potom mě budou muset přijmout – bude ze mě Examinátor, možná dokonce Profesor…“

Skadi mírně ohrnula ret. „Kniha ani klíč mi nejsou k ničemu. Ale i kdyby byly, co by mi mohlo zabránit vzít si oboje – a pak tě zabít, jen tak pro zábavu – třeba *takovouhle*?“ Popadla Natovu ruku a jeden po druhém mu odtáhla prsty. Klíč spadl na podlahu; ozval se zvuk, jako když praskne větvička…

„Prosím! Potřebuješ mě!“ zaječel kněz.

„Proč?“ zeptala se a tiskla ho dál.

„Protože já jsem byl *tady*!“ křičel. „Byl jsem tady, když Examinátor vrhl Slovo na toho jednookého tuláka!“

Lovkyně na chvíli ustala. „No a?“

„A tak jsem byl *uvnitř Generálovy mysli*…“

Lovkyně se zarazila jako přimražená, oči se jí zaleskly jako vzdálené ledovce. Nat vedle ní si svíral zlomený prst, tiše kňučel bolestí a úlevou. Pověděl jí všechno – ne tak docela, jak si představoval (nad sherry na faře), ale trhaně, kňouravě, jako by

žaloval v děsu o svůj život.

Měl štěstí, že mu uvěřila. Ale kouzlo, jak věděla, je prchavé – a líčení toho chlapa ji nenechalo na pochybách. Vstoupil do cesty Slovu a přitom zahlédl Odinovy myšlenky – myšlenky a plány, týkající se Ásů.

Chladně se nad Ásy zamyslela. I když se k nim přidala jen ze strategických důvodů, necítila k Odinovu rodu nejmenší oddanost. Její otec a bratři zemřeli jejich rukou, a Odin sám, který jí slíbil plnou náhradu, nějak tu smlouvu nakonec nedodržel; vlákal ji do manželství s Njordem, když jí Balder Plavý ukradl srdce; a oloupil ji o pomstu na Lokim, který vlákal její příbuzné na smrt.

Vanové nebyli o nic lepší, pomyslela si, šli slepě tam, kam je vedl. Skadi byla stále ještě oddaná Ledovým lidem, navzdory svému manželství s Mořským mužem, a vždycky byla nejšťastnější v Ledových krajích, když mohla žít sama, lovit, brát na sebe orlí podobu a kroužit nad oslepujícím sněhem.

Jestli bude vyhlášená válka, pak tentokrát nebude existovat žádné spojenectví. Generál ji zradil, Loki byl zapřisáhlý nepřítel a Maddy Smithová – ať je to kdokoli – se přidala k nepřátelskému táboru.

Obrátila se k Natovi, který z ní nespouštěl oči, zlomený prst si strčil do úst. „Tak co jsi viděl?“ zeptala se mírně.

„Nejdřív tvé slovo. Chci to děvče – a moc téhle Knihy.“

Skadi přikývla. „Dobrá,“ souhlasila. „Ale při prvním náznaku zrady, nebo když budu mít jen podezření, že by ses pokusil použít proti mně svou knihu…“

Kněz rovněž kývl.

„Pak jsme se dohodli. Co jsi viděl?“

„Viděl jsem *ji*,“ odpověděl. „Viděl jsem Maddy Smithovou. Když se Examinátor zeptal *Kde jsou Věštci?* – viděl jsem to v mysli tvého Generála. To je to, co se pokoušel skrývat. A raději by zemřel, než by prozradil její jméno…“

„Jméno?“ opakovala Skadi.

„Modi,“ vyslovil kněz. „Tak ji pojmenoval. Modi, Světelný strom, první dítě Nového věku.“

2

Maddy pod Vrchem Červeného koně vztekle přemýšlela. Jednooký s Lokim ji nechali o samotě; Jednooký aby se prospal a nabyl sílu předtím, než se vypraví pro Našeptávače, Loki kvůli nějaké své hanebné záležitosti. Jeskyni osvětlovala řada svíček a Maddyin stín poskakoval a vzpínal se po kamenných stěnách, jak rázovala sem a tam.

Její první reakcí na odhalení Jednookého byl vášnivý hněv. Že před ní zamlčoval takové tajemství tak dlouho a odhalil jí pravdu až teď, ve chvíli, kdy už byly bitevní linie téměř narýsovány, s Maddy – ať se jí to líbí či ne – pevně po boku.

Nelíbilo se jí, jak ji podvedl; a přesto, jak tak rázovala jeskyní, si pomyslela – copak po tom skrytě netoužila? Mít cíl, mít rod, u všech bohů? Copak nějaká část její bytosti vždycky nevěděla, že Jed Smith a Mae nejsou její krve, a že Odin, přes všechnu jeho cizost, ano?

Neslyšela Lokiho, když vešel do jeskyně. Převlékl se z oblečení, které ukradl Audunu Briggsovi, do čisté tuniky, košile a bot s měkkými podrážkami, a až když se dotkl její paže, uvědomila si, že tam je. Byla ale tak rozrušená, že ho málem uhodila, než si uvědomila, že je to on.

„Maddy, to jsem já," zaprotestoval, když viděl, jak už se jí mezi prsty začíná tvořit *Týr*.

Apaticky runu odhodila. „Nemám chuť mluvit, Loki."

„Nemůžu říct, že bych ti to vyčítal," vzdychl. „Odin ti měl povědět pravdu. Ale zkus se na to podívat z jeho hlediska…"

„Proto tě za mnou poslal?" přerušila ho Maddy. „Abys ho obhajoval?"

„No samozřejmě, že poslal," odpověděl Loki. „Proč by ne?"

Maddy si nemohla pomoci, ta nečekaná upřímnost ji trochu

odzbrojila. Usmála se – a pak si připomněla jeho legendární šarm.

„Zapomeň na to," vyjela Maddy. „Jsi stejně špatný jako on."

„Proč? Co jsem ti *já* udělal?"

Dívka hněvivě popotáhla. „Všichni věděli, co se děje, jenom já ne," stěžovala si. „Za co mě má, za dítě? Je mi z toho zle. Je mi zle *z něj*. A je mi zle z toho, jak se se mnou zachází, jako by na mně nezáleželo. Myslela jsem, že mě *má rád*." Znovu popotáhla, tentokrát hněvivěji než dřív, a utřela si nos rukávem. „Myslela jsem, že je můj přítel," dodala.

Na Lokiho tváři svítil jeho pokřivený úsměv.

„Tak co chce? Válku s Řádem? Proto potřebuje Našeptávače?"

Loki pokrčil rameny. „Nepřekvapilo by mě to."

„Ale on přece nemá šanci!" zvolala. „I s Vany na naší straně by to bylo deset proti celému Řádu a stejně," ztišila hlas, mi Našeptávač prakticky *řekl*, že prohraje."

Lokiho oči se rozšířily. „Chceš říct, že vyslovil proroctví? Vyslovil proroctví a tebe nenapadlo, abys o tom někomu pověděla?"

„No, nedávalo to smysl," bránila se Maddy rozpačitě. „Ani jsem nevěděla, jestli to vůbec bylo proroctví. Jenom pořád opakoval věty jako *Mluvím, jak musím, a…*"

„Bohové," vyjel Loki znechuceně. „Vyslovil proroctví. K tobě. Po všech těch letech, co jsem se ho pokoušel přesvědčit, aby něco řekl – *cokoli*." Dychtivě se k ní naklonil. „Zmínil se vůbec o mně?"

„Chtěl, abych tě zabila. Říkal, že se ukáže, že s tebou jsou jenom potíže, nic víc."

„Aha. Tyhle řeči. Co ještě říkal?"

„Něco o strašlivé válce. Tisíce mrtvých po jediném slovu. Něco o probuzení Spáčů… zrádci… a Generálovi… Generálovi stojícímu osaměle…"

„A kdy jsi mu tohle všechno hodlala povědět?"

Maddy mlčela.

„*No?*"

„Já nevím."

Loki se tiše rozesmál. Ale Maddy si ho sotva všímala. S vyschlými ústy si připomínala slova Našeptávače; snažila si vzpomenout, jak přesně zněla. Teď se jí zdálo, že to byly spíš verše, ponuré verše v jazyce proroctví.

Vidím armádu postavenou k bitvě.
Vidím Generála stojícího osaměle.
Vidím zrádce u bran.
Vidím oběť.

A mrtví se probudí ze síní Pekla.
A Bezejmenný povstane, a Devět světů bude ztraceno,
Pokud nebude Sedm spáčů probuzeno,
A Hromovládce nebude osvobozen z Podsvětí…

„Začíná se to vyplňovat," pronesla konečně. „Spáči jsou probuzeni. Řád přichází. Řekl, že Devět světů bude ztraceno…" Maddy polkla, zvedal se jí žaludek. „A já si nemůžu pomoci, myslím si, že je to všechno moje vina. *Já* jsem ta, která probudila Spáče. *Já* jsem byla tím, kdo osvobodil Našeptávače. Kdybych ho nechala v ohništi…" Odmlčela se a zamračila se. „Ale proč by měl Generál stát sám? Proč nejsme s ním?" Znovu začala rázovat po tmavé jeskyni. „*Tohle jsem nechtěla!*" zvolala.

„Věř tomu nebo ne," odpověděl Loki nevrle. „Já taky nemám ani trochu radost, že jsem tady. Ale nemám na vybranou – bez Odina bych už byl mrtvý. A skutečnost, že mám velmi dobrou šanci skončit stejně jako mrtvý, mě nenaplňuje *tak docela* nadšením."

„Tak mi to *pověz*," prosila dívka naléhavě. „Pověz mi pravdu. Kdo doopravdy jsem? A proč jsem tady?"

Loki ji pozoroval s nepatrným úsměvem na zjizvených rtech. „Pravdu?"

„Ano. *Celou* pravdu."

„Generálovi by se to nelíbilo," namítl.

O důvod víc, abych jí to pověděl, pomyslel si, a hluboko ve svém nitru se zazubil.

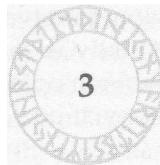

3

„Tak kdo jsem?“ opakovala. „A jaká je moje role v tom všem?“

Loki si přihnul vína. „Jmenuješ se Modi,“ začal. „A Řád předpověděl tvoje narození, dlouho před Ragnarokem, i když se ukázalo, že to nebylo tak docela přesné, pokud jde o pohlaví. Ale jedna věc je jistá: Modi a její bratr Magni jsou první děti Nového věku: zrozeni k tomu, aby znovu vybudovali Asgard a svrhli nepřátele bohů. Proto máš na ruce tu runu. Aesk, Popelavý strom: symbol obrody a všech Světů.“

Maddy sklopila oči ke své ruce, na jejíž dlani krvavou červení svítil Aesk. „Já mám *bratra*?“ zeptala se potom.

„Nebo sestru, možná. Jestli se už narodili. Jak jsem řekl, orákulum nebylo nejpřesnější.

„A mí… rodiče?“

„Thor, Hromový kovář, a Jarnsaxa – ne *tak docela* jeho žena, ale bojovnice z druhé strany hor. Tak vidíš, sestřičko, přece jenom v sobě máš démonskou krev, aspoň ze strany matky.“

Ale Maddy se ještě točila hlava z množství informací, které měla vstřebat. Zkoušela si ta jména na jazyku – Modi, Magni, Thor, Jarnsaxa – jako nějaké fantastické, exotické pokrmy.

„Ale jestli jsou to mí rodiče…“

„Tak jak se mohlo stát, že jsi se narodila dvojici venkovanů z údolí?“ Loki se zazubil, skvěle se bavil. „Nu, vzpomeň si, když jsi byla malá, jak ti pořád opakovali, že nemůžeš pořád snít, že snění je nebezpečné, a že jestli to budeš dělat, že ti zlí a oškliví Věštci přijdou z Chaosu a ukradnou ti duši?“

Maddy přikývla.

„No tak,“ zasmál se Loki znovu. „Ukazuje se, že měli skoro pravdu.“

Maddy téměř mlčky naslouchala, když Loki pokračoval ve vyprávění. „Začneme u toho dobrého,“ pronesl a nalil si ještě víno. „Začneme na konci všeho. Ragnarok. Zkáza bohů. Pád Ásů stejně jako Vanů, triumf Chaosu a to všechno. Ne zrovna nejpříjemnější doba pro tvého nejmilejšího, co taky, když tě zabijou – a ještě ten

nafoukaný dobrodinec Heimdall, zrovna ten…“

„Počkej,“ přerušila ho Maddy. „To už jsi říkal. Ty jsi byl opravdu *zabit* u Ragnaroku?“

„To není tak jednoduché,“ pokrčil Loki rameny. „Jeden můj aspekt tam padl, ano. Ale smrt je jen jeden z Devíti světů. Někteří Ásové našli útočiště tam, kde dokonce ani Smrt nemá žádnou moc. Ale někteří z nás neměli takové štěstí. Někteří byli uvrženi do Podsvětí – kterému tví lidé říkají Zatracení…“

„Černá pevnost,“ zašeptala Maddy. „Jaké to bylo?“

Lokiho výraz potemněl. „Nic tě nepřipraví na Podsvětí, Maddy. Přesahovalo to všechno, co jsem kdy znal. Viděl jsem už dřív cely žalářů, a až do té doby jsem si myslel, že vězení je prostě místo samá zeď, cihly, stráže – známé pasti, ve všech světech stejné.

V Podsvětí však panuje Neřád. Tak blízko Chaosu je téměř všechno možné; pravidla přitažlivosti, perspektivy, rozumu i hmoty jsou zohýbané a posunuté; hodiny a dny nemají žádný význam; čára mezi skutečností a představami je smazaná. Jaké to je? Jako když se topíš, Maddy, jako když se topíš v oceánu ztracených snů.“

„Ale dostal ses ven.“

Pochmurně přikývl.

„Jak?“

„Uzavřel jsem dohodu s démonem.“

„Jakou dohodu?“

„Obvyklou,“ pokrčil rameny. „Laskavost za laskavost. Rozhodli se ze mě, zrádce obou stran, udělat zvláštní příklad. Byl jsem zamčený v cele bez oken a dveří, nebylo tam ani nahoře, ani dole. Nikdo se ke mně nemohl dostat – nebo si to aspoň mysleli. Ale ten démon mi nabídl možnost útěku.“

„Jak?“

„Je tam řeka, na nejzazším konci Pekla. Řeka Snění se žene k Podsvětí, mocná a rychlá, víří myšlenkami Devíti světů. Dotknout se vody znamená riskovat smrt nebo šílenství – a přesto jsem unikl právě řekou.“ Odmlčel se, aby se osvěžil. „Téměř jsem v tom zápase přišel o rozum, ale nakonec jsem našel cestu do mysli dítěte, dítěte lidu z Kraje jezdců.“

Trochu smutně jí ukázal tuto svou podobu. „Udělal jsem s tímhle aspektem, co jsem mohl,“ vzdychl. „Ale upřímně, jsem zvyklý

vypadat mnohem líp. Ale přesto v Podsvětí došlo k určitému vylepšení – proto jsem na posledních několik století přijal tak podřadný profil. Nechtěl jsem, aby Surta třeba napadlo zkontrolovat si staré přátele, víš?

Maddyiny myšlenky se hnaly jako zimní mraky. „Takže ty a Jednooký jste unikli řekou Snění. Neznamená to snad, že ostatní to mohli udělat také tak?“

Loki pohodil rameny. „Možná,“ odpověděl. „Je to velmi nebezpečné.“

Maddy se na něj dívala, oči jí zářily. „Ale odtamtud já nepocházím, že ne? Já nejsem součástí Pradávných časů…“

„Ne, ty jsi nová. Nový výhonek ze starého stromu.“ Loki se na ni vesele ušklíbl. „Zbrusu nový aspekt – žádný předchozí majitel – přesně jak orákulum prohlásilo. To lidé jako ty mají znovu vybudovat Asgard po válce, zatímco Odin a já skončíme jako kompost. A jsem si jistý, že pochopíš, když dám přednost tomu, aby to bylo raději později než dřív.“

Přikývla. „Chápu. No, mám nápad.“

„Cože?“ vyjekl Loki.

Obrátila se k němu. „Půjdeme a najdeme Našeptávače. Hned teď, ještě než se Jednooký probudí. Přineseme ho zpátky na Vrch Červeného koně. A vhodíme ho zpátky do ohniště. Tak ho nebude mít nikdo a věci se můžou vrátit k tomu, jak byly dřív.“

Loki na ni zvědavě hleděl. „Myslíš?“

„Loki, musím to zkusit. Nemůžu tu jen tak stát a nechat Jednookého zemřít v nějaké hloupé válce, kterou nemůže vyhrát. Je unavený. Je nezodpovědný. Žije v minulosti. Je tak upnutý na představu Našeptávače, přesvědčený, že má šanci. A jestli prohraje, *všichni* prohrají. Všech Devět světů, orákulum to prohlásilo. Takže chápeš, když mi ho pomůžeš dostat zpátky…

Loki se posměšně zasmál. „Bezvadná logika, jako vždycky, Maddy.“ Se zdánlivou lítostí se odvrátil. „Omlouvám se. Do toho se nebudu míchat.“

„Prosím, Loki. Zachránila jsem ti život…“

„A já bych si ho rád podržel, kdyby ti to nevadilo. Generál by mě roztrhal na kousky úd po údu…“

„Jednooký spí. Bude spát ještě řadu hodin. Krom toho bych mu

nedovolila, aby ti ublížil.“

Lokiho oči zaplály zeleným ohněm. „Chceš říct, že mi poskytneš svou ochranu?“

„Samozřejmě že ano. Když mi pomůžeš.“

Zamyšleně si ji prohlížel. „Přísaháš?“

„Ve jménu mého otce.“

„Tak domluveno,“ usmál se a dopil sklenici.

A Maddyino vzrušení bylo tak velké, a byla tak nedočkavá, aby se už pustila do pátrání, že naprosto přehlédla výraz ve Šprýmařových očích i úsměv, který mu pomalu stoupal na zjizvená ústa.

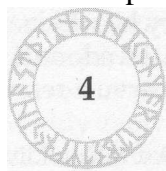

4

V Síni spáčů nastal mezi Vany zmatek. Všichni už byli probuzeni a všichni byli přítomni až na Skadi, ale ani Idun – která mluvila s Lovkyní – ani Freyja – která ne – jim nedokázaly uspokojivě vylíčit, co se tu vlastně stalo.

„Ty jsi *říkala*, že tady byl Loki,“ procedil Heimdall zlatými zuby.

„Také byl, chudák chlapec,“ souhlasila Idun. „Byl v hodně špatném stavu.“

„Byl by v mnohem horším stavu, kdybych ho viděl já,“ zamumlal Heimdall. „A k čemu se tedy chystá a jak to, že ho Skadi nechala naživu?“

„A kdo byla ta dívka?“ ptala se Freyja, už potřetí či počtvrté. „To ti povídám, kdybych nebyla tak rozespalá a zmatená, *nikdy* bych jí nepůjčila své péřové šaty…“

„Tvoje péřové šaty nikoho nezajímají,“ přerušil ji Heimdall. „Chci vědět, co v tom všem dělá Loki.“

„No, *vlastně* se zmínil o Našeptávači…“ začala Idun.

Pět párů očí se upřelo na bohyni hojnosti.

„Našeptávač?“ opakoval Frey.

A tak jim Idun vyložila, co věděla. Našeptávač je osvobozený, Odin ve vězení, Loki zřejmě s ním ve spojení, a ty řeči o Slovu, nemluvě o záhadné dívce, která dokáže odemknout led a o níž jen bohové vědí, jaké má kouzelné schopnosti…

„Já říkám, že bychom odsud měli vypadnout, dokud můžeme," navrhoval Frey. „Jestli se nepřítel pokouší nastrojit léčku, jsme tady moc odhalení…"

„Já říkám, abychom počkali na Skadi," ozval se Njord.

„Já říkám vyrazit na Lokiho," křičel Heimdall.

„A co Generál?" připomněl ostatním Bragi.

„A co můj péřový plášť?" starala se Freyja.

Idun neříkala nic, jen si pobzukovala.

A dvě postavy stojící ve stínech v chodbě vedoucí k jeskyni si vyměnily pohledy a chystaly se uskutečnit svůj plán.

Loki hodil *Ýr* a zatajil dech. Zatím to šlo dobře – podařilo se mu spolu s Maddy dostat se bez problémů až ke Spáčům, a co bylo ještě důležitější, aniž měli Vanové o jejich úmyslu tušení.

Ze Síně spáčů už slyšel halas a přes *Bjarkan* zahlédl jejich barvy; zlatou, zelenou a mořsky modrou. S uspokojením si všiml, že Lovkyně mezi nimi není. Dobrá.

A teď ta choulostivá část: část, která pro něj byla nejnebezpečnější. Potřebovali nějaké vyrušení – něco, co odvede pozornost Vanů jiným směrem a poskytne Maddy možnost zmocnit se Našeptávače. Jinými slovy, návnadu.

A tak se Loki zhluboka nadechl a vykročil, rychle, ale opatrně, k vchodu do Síně spáčů.

Frey v zlatém pancíři si ho všiml jako první, chvíli mhouřil oči v oparu kouzel, která křižovala jeskyni, a snažil se rozluštit vetřelcovy barvy.

Žádné neviděl a už to stačilo k tomu, aby zostražitěl. Postava, která stála v ústí jeskyně, se zdála příliš malá na to, aby byla příčinou poplachu. Když se k ní obrátili i ostatní, vetřelec (asi čtyřletá holčička) pozvedl obličejík, ve kterém se zračila tak nevinná žádost, že i Heimdall na chvíli upadl do rozpaků.

„Kdo jsi?" vyštěkl, rychle se vzpamatoval.

Dítě (bosé a oblečené jenom v mužské košili) se roztomile usmálo a zvedlo ruku. „Jsem Lucy," proneslo. „Chcete si hrát?"

Vanové holčičku chvilku pozorovali mlčky. Všem jim (až možná na Idun) bylo jasné, že je to nějaká lest: průzkum, rozptýlení jejich pozornosti, možná past. Obezřetně se rozhlédli síní: nebylo tu ani stopy po někom jiném, kučeravé dítě tu stálo zcela samo.

„To není žádné dítě," vycenil Heimdall zlaté zuby. „Jestli se moc nepletu, je to…"

„Zásah," zasmál se Loki.

A než mohl kdokoli z nich zareagovat, strhl své přestrojení, rychle se přesunul do svého aspektu divokého ohně a vyrazil přes síň.

Vanové neztráceli čas. Za okamžik vzduch protínaly myšlenkové blesky, létaly jím dýky runového světla a vznášely se sítě ostnatého modrého ohně. Ale Loki byl rychlý, uhýbal do výklenků a průrev ledové jeskyně, jeden úskok za druhým, kterými mátl své pronásledovatele.

„Kde je?" zařval Heimdall, mžoural runovým světlem.

„Kuk!" ozvala se Lucy zpoza sloupu ledu na opačné straně jeskyně.

Isa, vržená ze čtyř různých úhlů, roztříštila sloup v závěj diamantů, ale v tu chvíli byl už Šprýmař dávno pryč. V aspektu divokého ohně je vedl na opačnou stranu síně, uhýbal před kouzly a runami, ještě dvakrát se znovu objevil jako Lucy za některým z pohádkových ledových objektů. Když ho Vanové konečně obklíčili tak, že nebylo úniku, předstíral, že váhá, hleděl na rozhněvané bohy s mučivě prosebným výrazem.

„Máme ho!" zajásal Frey. „Ven se nedostane!"

„A co si zahrát na babu?" zasmála se rozpustile Lucy a znovu změnila aspekt, tentokrát se z ní stal pták, který zamířil rovnou ke stropu a obrovskému ústřednímu lustru. Uprostřed se v blížícím se svítání bělal malý otvor, který tu zůstal po Lokiho pádu.

Příliš pozdě Vanové pochopili jeho plán.

„Za ním!" zařval Frey a změnil se v jestřába, o něco většího, než byl Lokiho ptačí aspekt. Njord se stal mořským orlem s bílými křídly a drápy jako dýky a Heimdall se přesunul v sokola se žlutýma očima, rychlého jako šíp. Všichni tři vyrazili za Lokim, zatímco Freyja vysílala k otvoru ve stropě střely a Bargi vytáhl z kapsy flétnu a

zahrál krátkou serenádu, která opepřila vzduch rychlými, smrtícími notami, popálila Lokimu pírka a téměř ho srazila.

Zatočil se ve víru vzduchu, na chvíli ztratil vládu nad svým tělem, ale hned se vzpamatoval a dál stoupal k nebi. Mořský orel spatřil svou šanci a pokusil se mu vletět do cesty, ale rozpětí jeho křídel bylo na jeskyni příliš velké; uhnul před salvou šestnáctinových not, zatočil se a narazil do sloupu prastarého ledu. Ten otřes ho zmátl, chvíli se nedokázal kontrolovat a vletěl do chumáče rampouchů, tvořících hlavní část stropu. Mrazivý lustr se zatřásl, zachvěl a začal se rozpadat. Kusy ledu, které nedotčeny visely pět set let nad Síní spáčů, se s rachotem oddělovaly od lustru a padaly dolů.

Zavládl zmatek. Vodopád zmrzlých kusů, některé ostré jako nůž, jiné velké jako balíky sena, se nejdřív pomalu, pak ale se stále se zvyšující rychlostí, začal valit ze zářící klenby.

Některé se rozbily o vyleštěnou podlahu, rozletěly se na kousky ostré a smrtící jako šrapnely. Jiné se rozpadly, než dopadly na zem, ocelové kousíčky svištěly vzduchem jako sníh.

Bylo to tak náhlé, tak šokující, že se Vanové po několik rozhodujících vteřin přestali starat o okřídleného uprchlíka a rozutekli se do rohů Síně spáčů ve snaze uniknout lavině.

Bragi zahrál popěvek tak veselý, že led roztál v mírný deštík dávno předtím, než se mu snesl na hlavu.

Freyja vrhla vzhůru *Ýr* a vytvořila myšlenkový štít zlatého světla, od kterého se padající kusy neškodně odrážely.

Idun se prostě nepřítomně usmívala a kousky ledu se měnily v záplavu kvítků jabloně, tiše se snášejících k zemi.

Heimdall, Njord a Frey zběsile tloukli křídly v hněvivém zmatku, snažili se uhýbat před padajícími rampouchy, zatímco jejich kořist unikla, až na pár sežehlých pírek nezraněná, zejícím otvorem.

A ve všem tom zmatku Maddy prostě vešla do síně, vytáhla Našeptávače z úkrytu pod sněhem, pak klidně zase vyšla ven – nespatřená a netušená – a zmizela v chodbách Světa dole.

Loki letěl jako o život. Získal trochu času, samozřejmě; tři lovci se opozdili, zdržel je jak pád velkého lustru, tak jejich velikost, nebylo pro ně tak snadné dostat se ven malým otvorem ve stropě.

Měl tak patnáctiminutový náskok, než své tři pronásledovatele spatřil: sokol, mořský orel a jestřáb kroužili nad údolím, hledali ho v slunci časného rána.

Loki rychle opustil svůj jestřábí aspekt a dosedl na zem za nízkým mlázím kousek za Forgeho Výspou; stál tam malý srub, na šňůře se třepetalo prádlo a na verandě poklimbávala v houpacím křesle stará dáma.

Byla to Bláznivá Nan Feyová, která se o Maddy starala v jejích batolecích letech. Otevřela jedno oko, když jestřáb dosedl na zem, se zájmem přihlížela, jak se změnil v nahého mladého muže, který se vrhl k její prádelní šňůře a hledal něco na sebe. Nan napadlo, že by měla zasáhnout – ale ztráta starých šatů, zástěry a šálu se zdála malou cenou za to představení, a tak si to zase rozmyslela.

O dvě minuty později další stará dáma, bosá a se šálem omotaným kolem hlavy, vykročila podezřele atletickým krokem směrem k Malbry. Pozornější pohled by možná odhalil, že její levá ruka je podivně zkroucená, i když jen málokdo by poznal tvar runy *Ýr*.

Chvíli jí nad hlavou kroužilo pár ptáků, ale pokud viděla, nedosedli na zem.

Maddy s Lokim se domluvili, že se sejdou u velkého starého buku v Medvídkově lese. Maddy se tam dostala cestou Světem dole dřív, posadila se do trávy a čekala, aby jednou provždy vyřešila záležitosti s Našeptávačem.

Jejich rozhovor nepatřil k nejpříjemnějším. Našeptávač byl rozmrzelý, že ho nechala v Síni spáčů jako „nějaký zatracený oblázek“, jak se vyjádřil, a Maddy se vztekala, že před ní zatajil pravdu o její krvi Ásů.

„To přece není nic, o čem se prostě zapomeneš zmínit,“ křičela. „*Ach, a mimochodem, jsi vnučkou Všemohoucího.* Nenapadlo tě náhodou, že by mě to mohlo zajímat?“

Našeptávač znuděně zazářil.

„A ještě něco," pokračovala Maddy. „Jestli jsem Modi, Thorovo dítě, a podle proroctví mám znovu vybudovat Asgard, pak se dá předpokládat, že ať se přidám na jakoukoli stranu, ta vyhraje válku. Je to tak?"

Našeptávač lenivě zívl.

Maddy rychle vyhrkla otázku, která ji pálila na jazyku od chvíle, kdy se od Odina dozvěděla, kdo vlastně je. „Proto mě Jednooký našel?" zeptala se. „Proto mě učil, co udělat? Jenom předstíral, že je můj přítel, aby mě mohl využít proti svým nepřátelům, až přijde čas? A jak by to udělal? Já přece nejsem žádný bojovník…"

Náhle si živě připomněla Lokiho, jak stojí v jeskyni a říká: *Člověk může mít v plánu vysadit strom z nejrůznějších důvodů* – a i když bylo v lesíku teplo, zachvěla se.

Našeptávač se zasmál. „Varoval jsem tě," odpověděl. „To je to, co dělá. Využívá lidi. Využil mě, když mu to vyhovovalo, a pak mě nechal osudu. Stane se to i tobě, když to dopustíš – pro něj nejsi nic jiného než další krok na cestě zpátky do Asgardu. Nakonec tě obětuje, stejně jako obětoval mě, pokud…"

„Je tohle další proroctví?" přerušila ho.

„Ne. To je předpověď," odsekl.

„Jaký je v tom rozdíl?"

„Předpověď může být mylná. Proroctví ne."

„Takže ty vlastně nevíš, co se stane?" podivila se Maddy.

„Ne tak docela. Ale dobře hádám."

Maddy si okusovala nehty. „*Vidím armádu postavenou k bitvě. Vidím Generála stojícího osaměle. Vidím zrádce u bran. Vidím oběť.*" Obrátila se k Našeptávači. „Jsem to já?" zeptala se. „Mám já být ta oběť? A je Jednooký zrádce?"

„To nemůžu říct," culil se Našeptávač.

„*Mrtví se probudí ze síní Pekla. A Bezejmenný povstane, a Devět světů bude ztraceno, pokud nebudou Spáči probuzeni a Hromovládce osvobozen z Podsvětí* – osvobozen z Podsvětí?" ptala se dívka. „Je něco takového vůbec možné?"

V Našeptávačově sklovité skořápce se zajiskřily a zatočily střípky runového světla.

„Ptala jsem se, jestli je to možné," opakovala Maddy. „Osvobodit mého otce z Podsvětí."

Loki by ji považoval za dětinskou a iracionální. Ve skutečnosti ale od chvíle, kdy slyšela vyprávět o jeho úniku z Podsvětí, uvažovala velmi jasně. Sázela na jeho ochotu pomoci – ne proto, že by věřila v jeho lepší já, ale protože očekávala, že je lhář. Byla si jistá, že nemá ani v nejmenším v úmyslu dovolit jí hodit Našeptávače zpátky do jámy; ale jeho záchrana ze Síně spáčů byla prací pro dva, a ona věděla, že než by ho nechal padnout do rukou Vanů, bude jí přitakávat – aspoň než se dostanou do Světa dole, kde předá Maddy i Našeptávače do Odinových rukou. Samozřejmě za nějakou cenu.

Nu, takovou hru mohou hrát i dva.

Cestou ze Síně spáčů usilovně přemýšlela. Nejraději by se se svými otázkami rozběhla za Jednookým, jako to dělala v dětství vždycky – ale proroctví Našeptávače ji nutilo k ostražitosti i proto, že jestli ho chápala správně, porážka Jednookého mohla vést ke konci Světů.

Přála si, aby o Našeptávači nikdy neslyšela. Ale když už se tak stalo, nemůže se vrátit zpátky. A i když to byla chabá náhražka za rady jejího starého přítele, proroctví aspoň nemůže být lživé.

Věděla, že Jednooký bude uvažovat o jejím plánu a bolelo ji, že ho podvedla; ale nemohla s tím nic dělat. *Zachráním ho před ním samým*, pomyslela si. *Zachráním Světy.*

„Pokud bude Loki souhlasit, že mi pomůže…“

„S tím si nedělej starosti,“ odpověděl Našeptávač. „Dokážu ho přesvědčit. Umím být velmi výmluvný.“

Maddy se na něj dlouze zadívala. „Co vím, tak naposledy, když jsi o něm mluvil, jsi chtěl, aby byl mrtvý.“

„I mrtví mohou být užiteční.“

O půl hodiny později dorazil Loki s odřenýma nohama a celý zaprášený, v šatech Bláznivé Nan.

„No ne, podívejme,“ protáhl Našeptávač svým nejprotivnějším hlasem. „Psí hvězda v dámských šatech. Co přijde příště, co? Tiára a perly?“

„Ha ha. Moc veselé,“ odsekl Loki a odmotával si šál, kterým si zakrýval hlavu. „Omlouvám se, že jdu pozdě,“ usmál se na Maddy. „Musel jsem jít pěšky.“

„To nevadí,“ mávla rukou. „Záleží jen na tom, že máme

Našeptávače.“

Šprýmař si ji zvědavě prohlédl. Byla zčervenalá, rád by věděl, jestli rozčilením nebo strachem, a v jejích barvách bylo něco, něco zářivého, z čeho na něj padala nejistota.

„Co se stalo?“ zeptal se.

„Povídali jsme si,“ odpověděla Maddy.

Loki se znepokojeně rozhlédl. „O čem?“

„Mám nápad,“ oznámila mu.

A pak před ním rozvinula svůj plán, nejdřív váhavě, ale potom se stále rostoucí jistotou, zatímco Lokiho obličej byl stále bledší a bledší, a Našeptávač zářil jako chumáč světlušek a usmíval se, div nevybuchl.

„Podsvětí?“ vyjekl Loki konečně. „Ty chceš, abych šel do *Podsvětí*?“

„Slyšel jsi, co řeklo orákulum!“

„Básnická licence,“ odsekl Loki. „Takové věci orákulum miluje.“

„*Generál bude stát osaměle*, řekl. *Bezejmenný povstane, Devět světů bude ztraceno.* Válka, Loki. Strašlivá válka. A jedinou cestou, jak to zastavit, je osvobodit mého otce z Podsvětí. Slíbil jsi, že mi pomůžeš…“

„Řekl jsem, že ti pomůžu znovu získat Našeptávače,“ namítl. Nikdy jsem neříkal nic o zachraňování Světů. Chci říct, co je vlastně tak špatného na válce?“

Maddy pomyslela na údolí Strondu, na pole a domy rozeseté od městečka Malbry až po Forgeho Výspu, na všechny ty cestičky a živé ploty, na vůni hořících strnišť na podzim. Myslela na Bláznivou Nan v houpacím křesle, na trh na trávníku, na Jeda Smithe, který se tak snažil, a na všechny ty hodné lidi z městečka, kteří nikdy nikomu neublížili, žijící své nevýznamné životy, a jejich pošetilé přesvědčení, že jsou středem Světů.

A poprvé ve svém životě Maddy Smithová pochopila. Ta kázání, zastrašování, tajná znamení za jejími zády. Stovky malých krutostí, které ji přiměly utíkat do Medvídkova lesa víckrát, než si dokázala vzpomenout. Myslela si, že ji nenávidí, protože je jiná, ale teď už byla chytřejší. Báli se jí. Báli se kukačky ve svém hnízdě, báli se, že dospěje a jednoho dne přivede do jejich malého světa Chaos.

A také ano, pomyslela si. To ona tohle všechno začala. Bez ní by

se Spáči neprobudili, Našeptávač by byl pořád ještě bezpečně uzavřený v jámě, a válka by mohla být vzdálená padesát nebo sto let, nebo ještě déle…

Obrátila se k Lokimu. „Je to možné. Sám jsi to řekl."

Loki se ostře uchechtl. „Ty vůbec netušíš, co navrhuješ. Nikdy jsi ani nevystrčila nos ze svého údolí a teď se chystáš vpadnout do Černé pevnosti. Trochu veliký skok, nemyslíš?"

„Ty se bojíš," obvinila ho Maddy a Loki se znovu zasmál.

„Bojím?" opakoval. „*Samozřejmě* že se bojím. V bání jsem dost dobrý. Že se bojím, to je důvod, proč jsem ještě naživu. A když mluvíme o strachu," pohlédl na Našeptávače, „tušíš vůbec, co by mi Generál udělal, kdyby… ne, *neodpovídej* na to," dodal rychle. „Radši to nechci vědět. Stačí říct, že teď oba hezky půjdeme za ním, dáme mu tu zatracenou věc, necháme ho vyjednávat s Vany, tradadada, tradá…"

„Když se Odin a Moudrý Mimir setkají, vstoupí do Devíti světů Chaos." To se ozval Našeptávač, mluvil téměř lhostejně, ale jeho barvy plály jako dračí oheň.

Loki se prudce otočil. „Co jsi to řekl?"

„Mluvím, jak musím, a nemohu mlčet."

„Ale ne," Loki zvedl obě ruce. „Ať tě ani nenapadne, že bys zrovna teď vyslovoval proroctví. Nechci to slyšet. Nechci to vědět."

Ale Našeptávač už zase mluvil. Ne hlasitě, ale jeho hlas si vyžadoval pozornost a oba naslouchali, Maddy ohromeně, Loki s vzrůstající nevírou a hrůzou.

„Vidím Jasan v otevřené bráně," začal Našeptávač. „Zasažený bleskem, ale se zelenými výhonky. Vidím setkání na prahu Podsvětí, moudrého a ne moc moudrého. Vidím loď mrtvých na pobřeží Pekla – a Bórová syna se psem u nohou…

„Ach, bohové," vydechl Loki. „Prosím, už mlč."

„Mluvím, jak musím, a nemohu…"

„Byl jsi zticha až moc celých pět set let," protestoval Loki, který zbledl ještě víc než předtím. „Proč teď rušit staré zvyky?"

„Počkej," přerušila ho Maddy. „Bórův syn – to je jedno z Odinových jmen."

Loki přikývl, zdálo se, že je mu špatně.

„A pes?"

Loki bolestně polkl. Dokonce i jeho barvy pobledly, protkávaly je stříbrné nitky strachu. „Zapomeň na to," odpověděl přiškrceným hlasem.

Maddy se obrátila k Našeptávači. „No tak?" dožadovala se. Co to znamená?"

Orákulum zazářilo způsobem, který se už naučila rozeznávat jako pobavení. „Já jen vyslovuju proroctví," odpověděl sladce. „Výklad ponechávám jiným."

Dívka se zamračila. „Jasan, to jsem nejspíš já. Zelený výhonek z bleskem zasaženého stromu. Moudrý – to je určitě Našeptávač. Bórův syn na lodi mrtvých – se psem u nohou…" Očima spočinula na Lokiho tváři. „Ach," vydechla. „Psí hvězda. Chápu."

Loki vzdychl. „Takže to znamená, že zemřu. Opravdu to *musíš* opakovat?"

„To přece nemusí nutně znamenat, že zemřeš…"

„Ach, opravdu?" vyštěkl Loki. „Já na pobřeží Pekla? Co jiného myslíš, že bych tam dělal?" Vykročil pryč od nich, rázoval sem a tam, sukni vyhrnutou až k pasu, šál kolem něj vlál. „Proč jsi mi tohle všechno nepověděl už dřív?" obořil se na Našeptávače.

Orákulum se zaculilo a neodpovědělo.

Loki si skryl tvář do dlaní.

„No tak," utěšovala ho Maddy. „Ještě nejsi mrtvý. Vlastně…" Na chvíli se zarazila, obličej se jí rozzářil. „Abych to vyjádřila přesně," pokračovala pak. „Podle Našeptávače, když zemře Odin, pak ty také."

Loki cosi tlumeně zoufale zamumlal.

„A jestli se Odin a Mimir setkají, pak přijde Chaos – Odin padne…"

Lokiho oči se k ní stočily.

„Leda bychom osvobodili Thora z Podsvětí – v tom případě by k válce vůbec nedošlo, Generál nezemře. Devět světů bude zachráněno a můj otec…"

Nastalo dlouhé ticho, během kterého Loki uhranutě zíral na Maddy, Maddyino srdce tlouklo ještě rychleji než jindy a Našeptávač zářil jako hvězdná louč.

„Takže vidíš," pokračovala pak, „musíš jít se mnou. Znáš cestu do Podsvětí. Našeptávač řekl, že je možné to dokázat – a když si

ponecháme Našeptávače, pak se s ním Odin nesetká, a nedojde k válce a…“

„Poslouchej, Maddy“ přerušil ji Loki. „I když by se mi moc líbilo zachránit Devět světů tím, že spáchám sebevraždu, mám mnohem jednodušší plán. Orákulum mě vidělo mrtvého v Pekle. Je to tak? Takže dokud se budu držet od Pekla dál…“

Náhle se odmlčel, uvědomil si zběsile bodající bolest těsně nad levým obočím. Chvilku si myslel, že ho tam něco bodlo. Pak pocítil přítomnost Našeptávače, jako kdyby mu mysl prohrabával ostrý předmět. O krok couvl a téměř upadl.

Au, to bolí!

Cítil, jak uchopil jeho myšlenky, jako nehty drhnoucí po hedvábí. Byl to nepříjemný pocit, ale když se Loki pokusil svou mysl uzavřít, projel mu myslí další šíp bolesti, tentokrát ještě palčivější.

„Co se děje?“ polekala se Maddy, když viděla, jak se zapotácel.

Ale Loki zrovna nebyl schopen nic vysvětlovat. Se zavřenýma očima udělal další nejistý krok. Našeptávač pod ním škodolibě zářil.

Co chceš? zeptal se neslyšně.

Tvou pozornost, Psí hvězdo. A tvé slovo.

„Moje slovo?“

Tiše, jestli si ceníš svého života.

Loki s námahou přikývl.

Vím, co si myslíš, pokračoval hlas v jeho mysli. *Bojíš se, protože dokážu číst tvoje myšlenky. Překvapuje tě, jak moje schopnosti vzrostly.*

Loki mlčel, jen zatínal zuby.

A rád bys věděl, jestli mám v úmyslu tě potrestat.

Loki pořád ještě neodpovídal.

Měl bych, zasmál se Našeptávač. *Ale dám ti ještě možnost, abys to odčinil.*

Odčinil? užasl Loki. *Od kdy ti záleží na tom, abys zachránil mou duši?*

Ve své mysli cítil Našeptávačovo pobavení. *Nezáleží mi na tvé duši. Přesto uděláš, co jsem řekl. Jdi s tím děvčetem do Podsvětí. Vezmi mě s sebou až do Pekla. Osvoboď bohy – odvrať válku…*

A proč bys měl chtít jít do Pekla? Co plánuješ, ty starý mizero?

Poslední strašný úder bolesti mu proletěl hlavou. Padl na kolena,

neschopný jediného výkřiku, zatímco hlas v jeho mysli pronášel varování.

Žádné otázky. Prostě udělej, co ti říkám.

A pak ta děsivá přítomnost byla pryč, zanechala ho roztřeseného a bez dechu. Znovu užasl, jak Našeptávač zesílil; jeho zápas o zkrocení té věci před mnoha stoletími trval celé dny, oba je vyčerpal a způsobil rozsáhlé ničení, ale dnes ho srazil na kolena během několika vteřin.

Teď výstražně zářil a Loki zaslechl okrajem mysli jeho šepot, slabý, ale panovačný.

Žádné lsti. Mám tvé slovo?

Dobrá. Otevřel oči a několikrát se pomalu zhluboka nadechl.

„Co se děje?“ ptala se Maddy ustaraně.

Loki pokrčil rameny. „Upadl jsem,“ odpověděl. „To ty zatracené sukně.“ S těmi slovy se zvedl a obrátil se k dívce s plnou silou svého zjizveného úsměvu.

„No tak,“ vzdychl. „Jdeme do Podsvětí, nebo ne?“

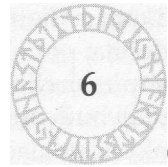

6

Byla to ta nejpodivnější koalice. Na jedné straně Lovkyně, vystrojená jako královna v Ethelbertině modrém sametu a na druhé straně kněz se svým zlatým klíčem. Byly dvě hodiny ráno, když se uchýlili na faru, a k Ethelbertině úžasu a nespokojenosti se okamžitě odebrali do Natovy pracovny a zamkli se tam.

Tady Nat pověděl Lovkyni všechno, co věděl – o Maddy Smithové, jednookém pocestném, který byl jejím přítelem, a především všechno o Řádu a jeho fungování – a četl jí z Dobré knihy a zarecitoval některé chvalozpěvy z méně významných uzavřených kapitol.

Skadi přihlížela a naslouchala s chladným pobavením, jak se ten

malý mužík pokouší ovládnout kouzlo, kterému říkal Slovo. Jak ale hodiny ubíhaly, začínala být zvědavá. Byl nešikovný a necvičený, ale měl jiskru; sílu, které ne tak docela rozuměla. Viděla to v jeho barvách; bylo to téměř, jako by měl dvě světelná znamení místo jednoho: normální znamení nevýrazně hnědé, a jasnější nit, která se jím proplétala jako stříbrné klubíčko vetkané do levného hedvábí. Zdálo se jí, že Nat Parson přes všechnu svou domýšlivost a pohodlnost má přece jen i moc, která by pro ni mohla být cenná – nebo by ji mohla ohrozit, kdyby dovolila, aby dál rostla necvičeně.

„Teď to rozžehni."

Seděli u Natova stolu, ve svícnu mezi nimi stála nezapálená svíčka. *Kaen*, runa ohně, trochu pokrouceně zaplála knězi mezi prsty.

„Ty se nesoustředíš," vyjela Skadi netrpělivě. „Drž ho pevně, soustřeď své myšlenky, potom prones zaříkávadlo a zapal svíčku."

Nat se několik vteřin mračil na svíčku. „Nejde to," stěžoval si posléze. „Nedokážu vyslovovat ta pohanská zaříkávání. Proč nemůžeme prostě rovnou použít Slovo?"

„*Slovo?*" Sama sobě navzdory se Skadi zasmála. „Poslouchej, chlape," pokračovala pak co nejtrpělivěji. „Použil bys snad olifanta k zorání zahrady? Podpálil bys les, aby sis zapálil dýmku?"

Nat pokrčil rameny. „Chci se dostat k důležitým věcem. Nezajímá mě učení nějakých *triků*."

Znovu se zasmála. Budeš mu to muset dát, pomyslela si – přinejmenším jeho ambice jsou obrovské, i když jeho inteligence ne. Přistoupila na tu smlouvu s úmyslem dělat mu pomyšlení tak dlouho, dokud se jí nepodaří získat tajemství Řádu, ale teď se probudila její zvědavost. Možná by jí přece jenom mohl být užitečný.

„Triky?" opakovala. „Tyhle *triky*, jak je nazýváš, jsou tvé učení. Pohrdej jimi a naše smlouva neplatí. A teď si přestaň stěžovat a zapal tu svíčku."

Nat znechuceně zabručel. „Neumím to," zamumlal zlostně, ale právě v tu chvíli se knot svíčky se zlostným zaprskáním rozzářil jasným plamenem, rozházel papíry na stole, zakolébal se nad svícnem a vyletěl tak vysoko, že na stropě zanechal černou skvrnu sazí.

Skadi nezaujatě povytáhla obočí. „Nemáš dost sebeovládání," poznamenala. „Znovu."

Ale Nat nadšeně zíral na svíčku. „Já to dokázal," vyjekl.

„Špatně," namítla Lovkyně.

„Ale cítila jsi to?" jásal Nat. „Ta *síla*…" Prudce se zarazil, zvedl ruku ke spánku, jako by ho trápila bolest hlavy. „Ta síla," opakoval, ale roztržitě, jako by myslel na něco jiného.

„Znovu, prosím," vyzvala ho Skadi chladně. „A tentokrát si zkus trochu sebekázně." Narovnala svícen – dosud rozpálený – a na bodec napíchla novou svíčku.

Nat Parson se téměř nepřítomně usmál. Mezi prsty se mu začínala tvořit runa *Kaen*, tentokrát méně pokřivená.

„Klid," radila mu Skadi. „Dopřej si čas." *Kaen* teď plála jasně, oříšek ohně v knězových rukou. „To je moc," pokračovala Skadi. „Zhasni ji."

Ale buď ji Nat neslyšel, nebo mu to bylo jedno, protože *Kaen* znovu zaplála, teď zářila tak intenzivně, že ji Skadi cítila, jako kus roztaveného skla, vyzařující prudký žár.

Natovy oči byly jen jámami dychtivého ohně. Rozházené papíry na stole před ním se kroutily a krabatily žárem. I svíčka, nedotčená ve svícnu, začínala tát, jak horko narůstalo.

„Přestaň," snažila se Skadi. „Popálíš se." Nat Parson se jen usmál.

Skadi začínala pociťovat nevysvětlitelnou nervozitu. *Kaen* na opačné straně stolu byla jako srdce pece, žluť se měnila v děsivě modrobílou.

„Přestaň!" opakovala.

Nat Parson ani teď neodpověděl. Skadi po něm hodila *Isu*, chtěla ohnivou runu zmrazit dřív, než unikne a natropí škodu.

Potom na ni Nat pohlédl. Nad stolem plným ožehnutých papírů se střetly modrá *Isa* a ohnivá *Kaen*, držely jedna druhou v šachu a Skadi znovu pocítila tu podivnou, naléhavou nejistotu.

To se nemělo stát, pomyslela si. Ten chlap nemá žádné kouzlo, žádný výcvik – tak odkud bere ten příliv moci?

Isa v její ruce začínala umdlévat. Hodila ji znovu, tentokrát tvrději, vložila do ní všechnu sílu svých kouzelných schopností.

Úsměv na Natově tváři se rozšířil; zavřel oči jako muž ve vytržení. Skadi zatlačila ještě víc…

A najednou to bylo pryč; tak rychle, že skoro nemohla uvěřit, že to tu vůbec bylo. *Kaen* se rozpadla zmrazená *Isou*, desítky úlomků

dopadly na protější zeď a zanechaly po sobě drobné černé šmouhy. Nat zmateně poulil oči s výrazem, který by za jiných okolností byl komický, a Skadi ulehčené vydechla – což bylo absurdní, protože nemohla přece čekat jiný výsledek.

A přece – necítila něco, když mu čelila? Jako by se k tomu propůjčila nějaká moc – možná dokonce nějaká *nadřazená* moc – nebo nad soubojem jejich vůlí rychle přeletěl nějaký nevyslovitelně pronikavý pohled?

V každém případě už to bylo pryč. Nat jako by se probudil z nějakého oblouzení, prohlížel si známky svých pokusů na stropě a na stěně, jako by je viděl poprvé. Skadi si znovu všimla, jak si tře špičkami prstů čelo, jako by ho sužovala bolest hlavy.

„Dokázal jsem to?“ zeptal se potom.

Skadi přikývla. „Byl to začátek. Pověz mi…“ naklonila se k němu. „Jak ses cítil?“

Nat nad tím chvíli uvažoval, přitom si pořád třel spánek. Potom se mírně, zmateně pousmál, jako muž, který se pokouší vzpomenout na výstřelky prohýřeného večera. „Cítil jsem se dobře,“ pronesl. Podíval se na ni a jí se zdálo, že v jeho stříbřitých zorničkách vidí odraz jeho předchozího nadšení. *„Dobře,“* opakoval tiše a ledová Lovkyně se poprvé od konce světa zachvěla.

7

Původně měla v úmyslu bez dlouhých okolků uvést svého nového spojence mezi Vany. Teď nad tím znovu přemýšlela. Koneckonců Vanové nejsou její lidé – leda sňatkem, a to byla chyba. Ten Starý muž ji má pořád rád, ale jejich povahy byly příliš odlišné, než aby manželství vydrželo. Njordův dům u moře se pro ni ukázal být nesnesitelný; její domov v horách stejně tak pro něj. To platilo i pro Freye a Freyju; jejich oddanost patřila otci, ne jí, a věděla, že její

pronásledování Odina a jeho vnoučete se nejspíš nesetkalo s jejich jednomyslným schválením.

Samozřejmě, kdyby se jí podařilo vložit ruce na Našeptávače, pak by možná všechno bylo jinak. Ale v současné situaci se nejspíš setká s určitou opozicí – přinejmenším Heimdall nejspíš zůstal loajální k Odinovi – a ona nijak netoužila dostat se do sporu s Vany. Odin měl zatím v ruce všechny karty: orákulum, a co bylo ještě důležitější, tu dívku. Vanové znali proroctví stejně dobře jako ona. Nikdo z nich se vědomě nepostaví Thorově dítěti; a i když Skadi sama nijak nemilovala Asgard, odhadovala, že ostatní by udělali hodně pro to, aby znovu získali Nebeskou citadelu.

A tak se toho rána po snídani s knězem vrátila v ptačí podobě do Síně spáčů. Přeletěla Lokimu přímo nad hlavou; ale to on už pěšky mířil na místo setkání do Medvídkova lesa, a jestřába by nikdy ani nenapadlo, že stará dáma, kterou zahlédl na cestě do Malbry by mohl být Šprýmař v přestrojení.

Když se Skadi převlékla – do tuniky a střevíců, které v Síni zanechala – podala Vanům upravený výčet nočních událostí. Odin a Loki pracují spolu, zdůraznila, a je s nimi i dívka – jejíž totožnost je dosud neznámá. Mají Našeptávače, zneškodnili Examinátory a navzdory její bdělosti se jim podařilo uniknout.

Nezmínila se o svém slibu Natu Parsonovi, ani o svých plánech s Maddy Smithovou.

„Tak proč nás Odin neprobudil sám?“ ptal se Heimdall, když domluvila.

„Možná se bál,“ odpověděla Skadi.

„Bál? Čeho?“

Skadi pokrčila rameny.

„Zjevně má něco za lubem,“ ozval se Frey.

„Aniž by nám to pověděl?“ vyjel uraženě Bragi.

„Proč ne?“ zasmála se Skadi. „Odin to tak dělává. Tajemství a lži, to bylo vždycky jeho…“

„To není pravda,“ namítl Heimdall. „Je k nám loajální.“

Skadi na něj netrpělivě pohlédla. „Ale no tak, prosím. Podívej se na to zpříma, Zlatíčko. Generál vždycky *flirtoval* s Chaosem. *Víc* než jen flirtoval – a teď zjišťujeme, že je nečitelný jako zloděj, když je s Lokim – ze všech lidí právě s *Lokim*. Co víc potřebuješ? Kdyby chtěl

tebe, tak by tě probudil, ne?“

Vanové zrozpačitěli. „Svět se změnil,“ pokračovala Skadi. „Jsou tu noví bohové, *mocní* bohové, stojící proti nám. Proč myslíte, že si vzal Našeptávače? Proč nechal Vany spát?“

Nastalo ticho. „Možná se pokouší vytvořit alianci,“ pronesl pak Frey nejistě.

„Myslíš?“ ušklíbla se Skadi. „S kým, to bych ráda věděla?“ A pověděla jim všechno, co věděla o Examinátorech z Konce světa, o Bezejmenném, o Slově. Tiše naslouchali – až na Idun, která se zdála duchem nepřítomná – a když Skadi skončila, dokonce i přelétavá Freyja se tvářila pochmurně.

„Jejich Slovo je mocnější než kterékoli z našich kouzel,“ dodala Skadi. „Mohou nás porazit – mohou nás ovládnout – mohou z nás udělat své otroky. Oni jsou Řád. Kdo ví, jakou smlouvu s nimi Odin uzavřel, aby se zachránil?“

„Ale říkala jsi, že byl jejich vězeň,“ namítl Bragi.

„Trik,“ odpověděla, „kterým mě vylákali do městečka.“ A vylíčila jim, jak se právě v tu chvíli, kdy chtěla Odina zbavit pout, obrátili proti ní, srazili ji ranou ze zálohy a pak unikli – s Našeptávačem – do Vrchu.

„Proč tebe?“ byl Heimdall stále ještě podezřívavý.

„Protože já nejsem jednou z vás. Vy jste všichni Vanové – byli jste s ním příliš dlouho. Začali jste o něm uvažovat jako o jednom z vás. Ale on není. Je oddaný především Ásům a až potom Vanům – jestli *je* nějaké potom. Ale nemyslíte, že aby zachránil Ásy, obětuje vás, když bude muset? Myslíte, že třeba jen na chvíli zaváhá?“

Heimdall se zamračil. „Ty myslíš, že uzavřel smlouvu?“

Přikývla. „Myslím, že ho k tomu přinutili. Jeho život výměnou za vaše. Ale jeho plán nevyšel. Zabila jsem Examinátora. Utekla jsem a Řád přišel o svou příležitost. To neznamená, že se hodlá vzdát.“ Vykročila po lesklé podlaze, ledově modré oči se třpytily. „Musíme předpokládat, že na nás zaútočí s posilami. Musíme předpokládat, že vědí, kde jsme. A *kdo* jsme.“

Stačilo to. Semena byla zaseta. Skadi se dívala, jak v očích právě probuzených Vanů rostou. Heimdall cenil zlaté zuby, Freyovy oči zchladly, laskavý Njord potemněl jako mrak, chystající se k dešti. Bragi zpíval žalostnou píseň, Freyja plakala a Idun jen seděla na

kvádru ledu a usmívala se.

„Dobrá," obrátil se Heimdall ke Skadi. „Předpokládejme pro tuto chvíli, že máš pravdu." Zahleděl se pozorně na Lovkyni, jako by v jejím znamení zahlédl něco, co ostatní neviděli – nějaký posun v barvách, chybu ve světle… „Předpokládejme, že Odin má plán, který by nám možná neprospěl. To je *všechno*, co jsem ochoten předpokládat," dodal ostře, když se zdálo, že Skadi bude protestovat, „ale chápu, že musíme být obezřetní."

„Dobrá," souhlasila Skadi.

„Ale stejně jsme v převaze," pokračoval Heimdall. „Je nás sedm a oni jsou jen tři – za předpokladu, že počítáme to děvče, samozřejmě."

„Plus Našeptávač," připomněla mu Skadi.

Heimdall se zamyslel. „Ano, samozřejmě. Mají přece orákulum. A orákulum nemá důvod mít Vany v lásce. Koneckonců jsme to my, kdo Mimirovi usekl hlavu."

Ostatní si vyměnili pohledy. „Má pravdu," ozval se Frey.

„Ale Odin Našeptávače ovládá," namítl Njord.

„Třeba ne," pronesl Heimdall.

„Tak co uděláme?" zeptala se Freyja. „Nemůžeme tady trčet věčně – já navrhuju promluvit si s Odinem."

Skadi ji sjela pohrdavým pohledem. „Hlásíš se k tomu dobrovolně *ty*?"

Freyja sklopila oči.

„A co ty, Zlatouši? Chceš vkročit do pasti, kterou ti možná připravil, a zjistit tak pěkně tvrdě, co má v úmyslu?"

Heimdall se zamračil a neodpověděl.

„A co ty, Bragi? Ty máš obvykle nejvíc řečí. Co navrhuješ?"

Njord ji přerušil. „Co navrhuješ ty, Lovkyně?"

Pověděla jim tolik a zároveň tak málo, kolik se odvážila. Mluvila o Natu Parsonovi a jeho ctižádostech – snížila je jako neuskutečnitelné sny hloupého a pošetilého muže. Zdůraznila jeho možnou užitečnost jako spojence; mluvila o jeho spojení s Řádem a církví; pověděla jim, jak už jí pomohl, když jí umožnil přístup ke Knize slov.

O jeho nově nabyté moci ani o rozpacích, které v ní ta moc vyvolávala, raději mlčela. Ten muž měl záblesk, to bylo všechno.

Ale byla to nestálá moc – a sotva to bylo něco víc než jiskra. Nic, čím by se měla cítit ohrožená. A on by mohl být užitečný.

„Jak užitečný?“ zajímal se Heimdall.

Pokrčila rameny. „V těchto nových časech potřebujeme nové spojence. Jak jinak máme bojovat s Řádem? Krom toho Bezejmenný *má* jméno. Ráda bych ho znala, než dojde k válce.“

Heimdall neochotně uznal, že by mohla mít pravdu. „Tak co ten tvůj kněz chce?“

Skadi si dovolila úsměv. „Chce se pomstít odpadlíkovi od Lidí. Za to nám dá informace, které nás vyzbrojí v boji proti Řádu a Slovu. Všechno, co chce, je ta dívka…“

„Dívka?“ opakoval Bragi. „Ale kdo to je?“

„Nikdo,“ odpověděla Skadi. „Víte, jaký je Odin; vždycky měl slabost pro Lidi. Myslím, že ji využívá jako špiona.“

Heimdall si ji znovu pátravě prohlédl. „Freyja říkala, že má kouzelné schopnosti.“

„No a co na tom, jestli má?“ vyjela Skadi ostře. „Říkám vám, že není nijak důležitá. Na čem záleží je to, že nás Odin podvedl. A naším prvním zájmem je zjistit proč.“

Nastala dlouhá pauza, když Vanové zvažovali její slova.

„Dobrá,“ promluvil pak Frey. „Ale nejdřív se sejdeme s Generálem. Vyřešíme to s ním jednou provždy. A *jestli* nás zradil…“

„A já vím, že *ano*…“

„Pak,“ pokrčil Frey rameny, „dopřejeme tomu tvému duchovnímu jeho pomstu.“

8

Chodba, kterou si vybrali, byla nízká a hodně uzoučká, napůl zasypaná sutí a nízký kamenný strop se tu a tam ostře snižoval, takže hrozilo nebezpečí, že je skalpuje, když zvednou hlavu. Vstup byl

ukrytý v Medvídkově lese a cesta dolů byla mnohem delší a obtížnější, než kdyby šli okem Koně.

Ale jak Loki prohlásil, byla bezpečnější; ojedinělá matná světelná znamení, která Maddy vycítila, byla slabá a stará, což znamenalo, že Jednooký by jejich stopy hledal těžce, i kdyby je runy, které za sebou zanechávali, nedokázaly úplně zakrýt.

Loki však nenechával nic náhodě. Metodicky zakrýval jejich stopu malými kouzly a runami utajování, a na Maddy by určitě udělal dojem jeho smysl pro detail, kdyby nevěděla, že to všechno je motivováno jeho vlastními zájmy. Jejich pouť byla hodně nebezpečná a Šprýmař si poprvé v životě dělal starost o bezpečí ostatních – jmenovitě o Odinovo, který, pokud by se mu podařilo je sledovat, by se zapletl do nebezpečných kol proroctví, o kterém Loki toužebně (a sobecky) doufal, že se nikdy nevyplní.

„Možná nakonec přece jenom bude užitečný," poznamenal Našeptávač k Maddy, když se Loki vypravil na výzvědy dopředu. „Já tě mohu provést Světem dole. Pak ale přijde Země mrtvých, kam, podle toho, co vím, tě doprovodit nemůžu. *On* ale naopak má své konexe…"

„Jaké konexe?" chtěla vědět Maddy.

„Rodinné," odpověděl Našeptávač. Maddy vykulila oči. „*Rodinné* konexe?"

„No jistě," uchechtl se Našeptávač. „Copak jsi to nevěděla? Marnotratný otec se vrací domů."

Mohlo by to být i horší, pomyslel si Loki. Postup byl obtížný, ale bezpečný; netrvalo dlouho a dostali se k síťoví galerií Světa dole, kde jim dokáže opatřit jídlo a oblečení (už začínal být dost unavený ze sukní Bláznivé Nan), a odkud budou moci pokračovat v sestupu nepozorováni a nerušeni. Níž bylo riziko – přinejmenším riziko, že budou pronásledováni – o něco menší, koneckonců, kdo by očekával, že by dobrovolně vešli přímo do samého chřtánu Chaosu? Pokud šlo o další nebezpečí, na která by mohli narazit, to Loki nedokázal odhadnout; ale dosud ho štěstí neopouštělo a chtěl v něj důvěřovat i dál.

Za sebou spíš cítil, než slyšel Našeptávače. Ani ne tak slova jako *myšlenky*, které napadaly jeho zdravý rozum a rušily ho v

soustředění. Bude muset být opatrný, připomněl si. Dokonce i v ohnivé jámě byla někdy síla jeho vůle větší, než dokázala snést. Teď, tak zblízka, ho z něj bolela hlava, a představa, že mu může nahlédnout do mysli, kdykoliv se mu zachce, nijak nezmírnila jeho nejistotu.

Co tě vede k názoru, že se nějak zajímám o tvůj mozek? posmíval se Našeptávač. *Stejně nechápu, jak jsi mohl žít v téhle díře.*

Loki potřásl bolavou hlavou. Nechtělo se mu pouštět se s tou věcí do sporů; urážky ho vždy jen pobavily, a navíc se blížili Chaosu – bude potřebovat všechny své kouzelné schopnosti, aby obstál v tom, co přijde.

Zmlkni, Mimire, zamumlal zaťatými zuby.

Čtyři sta let v té tvé jámě, a ty si myslíš, že mě zajímá tvoje pohodlí? Máš hodně co odčinit, Psí hvězdo. Můžeš být vděčný, že máme společný zájem. A ať tě ani nenapadne, že bys mě mohl podvést.

Loki se nehodlal o nic pokoušet – aspoň dokud nevěděl, s čím se potýká. Dlouhá známost s Našeptávačem ho nutila k obezřetnosti a jeho náhlá touha po tom, aby ho vzali k Hel, mu dělala velké starosti. Maddy stále ještě věřila, že to dělá proto, aby pomohl bohům – ale Loki byl mnohem méně důvěřivý a věděl, že Našeptávač nemá ve zvyku dělat laskavosti.

On něco chce – *Co to je, starý příteli?*

Co je ti po tom? Máme dohodu.

Loki věděl, že by to měl nechat být. Čím víc mluvil, čím víc naslouchal Našeptávači, tím větší moc měl on nad jeho myslí. Prozatím se mu dařilo ho odrazovat; přes všechnu Našeptávačovu moc se mu zatím nepovedlo dostat se do nejhlubších myšlenek. To mu vyhovovalo. A přesto…

Proč pomáháš Ásům? Jaký máš plán?

Našeptávač v jeho mysli se zasmál. *Stejně tak dobře bych se mohl zeptat já tebe. Od kdy ti záleží na Ásech? Vždycky ses staral jen o to, abys zachránil svou kůži, a kdybych měl právě teď na vybranou, byl bys připoután ke skále v Podsvětí a vrány by ti vyklovávaly útroby.*

Loki pohrdavě pohodil rameny. *Kameny a hole mohou polámat mé kosti…*

Dokážou to i hůř než ti v Černé pevnosti.

Nejdřív by mě museli chytit, namítl Loki.
Věř mi, chytí tě, zasmál se Našeptávač.
Dál pokračovali v cestě mlčky.

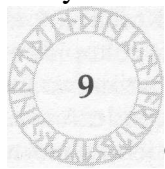

9

Ve Světě dole se Odin už probudil. Po pobytu ve vězení byl ještě celý rozbolavělý, a i když se vždycky rychle uzdravoval, potřeboval čas, aby obnovil své kouzelné síly. Proto bylo až po poledni, když se probudil a zjistil, že Maddy s Lokim zmizeli.

Zdálo se, že nikdo neví, kam šli; skřítci rozhodně ne, ti v nepřítomnosti svého Kapitána jako by ztratili všechnu disciplínu, kterou snad kdy měli, opouštěli Vrch Červeného koně v celých houfech a brali přitom s sebou všechno, co dokázali unést.

Zadržel několik uprchlíků a vyptával se jich, proč panikaří, ale nedokázal z nich dostat kloudnou odpověď. Klepy létaly vzduchem jako divoké husy. Řád pochoduje na Vrch Červeného koně; Bezejmenný povstal; Světový jasan padl; Surt Ničitel přešel z Chaosu a chystá se zhltnout svět.

Kolovaly ale i jiné, věrohodnější řeči; Kapitán je mrtvý (Odin to přikládal toužebnému přání); Svět dole byl obsazen, všechny poklady, potraviny i pivo byly proto přístupné komukoli, kdo by přišel – alespoň to byla pravda, jak Odin zjistil, když vstoupil do zásobáren, i když většina skřítků, které tam našel, byla příliš opilých, než aby dokázali něco vysvětlit.

Ve Světě nahoře naopak panoval hrozivý klid. U otevřeného oka stála opuštěná rypadla, po polích jen tu a tam někdo přešel. Jako by byla neděle; ale kostelní zvony mlčely a dokonce i farmáři, kteří měli nejvíc důvodů k činnosti, jako by zapomněli na svou práci. Když Odin pozoroval svět runou *Bjarkan*, žasl nad strašidelným klidem, zatímco nad Vrchem pluly divoké husy a nad údolím Strondu se

hromadily bouřkové mraky. Něco se chystalo, to cítil. Chvělo to Světem dole, roztřásalo kosti a bouchalo dveřmi. Mělo to hlas – vlastně sedm hlasů – a Odin ani nepotřeboval skutečné vidění či orákulum, aby věděl, odkud tenhle vítr fouká.

Spáči.

Nu, pomyslel si, bylo to nevyhnutelné. Jakmile byla probuzena Skadi, bylo probuzení ostatních jen otázkou času. A bez Našeptávače si nemohl být jistý, co vědí či co chystají. *Mají* Našeptávače? Jsou odpovědní za Maddyino zmizení? A kde je Loki? Je vůbec ještě naživu? A jestli ano, jakou hru chystá?

Bylo to určitě něco nepoctivého – *to* bylo jasné bez řečí – ale jedním si byl Odin jistý – že se Vanové postaví proti jakémukoliv spojení se Šprýmařem. Jestli je Skadi přesvědčila, že je Loki zase s Odinem, pak by s nimi měl jednat s největší opatrností.

A jednat s nimi bude muset, jestli má získat odpovědi na své otázky.

Když pohlédl k Oku, objevil jejich výzvu v podobě vrány s bílou hlavou, nesoucí vzkaz. Seděla na velkém kameni na Vrchu, naklonila hlavu a otevřela zobák.

Krá.

Jednooký měl rád vrány a znal jejich jazyk ze všech těch příležitostí, kdy na sebe bral jejich podobu. Přisunul se k ptákovi blíž a pomocí runy Bjarkan se ujistil, že je to opravdu obyčejná vrána a ne někdo z Vanů v ptačím aspektu.

Vanové, promluvila vrána. *Vyjednávání. Žádné uskoky.*

Jednooký přikývl. „Kde?“

Fara.

„Kdy?“

Dnes večer.

Jednooký vráně nasypal hrst zbytků, ta slétla z kamene a dala se do zobání. *Žádné uskoky*, vzkazují mu. Ale fara je dost podivné místo ke schůzce – uvažují snad o nějakém spolku s Lidmi? – a v dnešním světě, jak věděl, nemůže důvěřovat ani starým přátelům.

K čertu s nimi, k čertu s nimi. Už začínal být příliš starý na diplomacii. Rameno měl dosud jako v ohni od šípu z kuše Jeda Smitha, dělal si starosti kvůli Maddy, nebyl si jistý, co má čekat od Vanů, a děsilo ho vědomí, jak ho oslabilo Slovo.

Slovo. Ach ano, věděl o jeho existenci už řadu let; ale nikdy nepoznal jeho účinky na vlastní kůži. Teď, když věděl, jaké jsou, se ho bál víc než kdy předtím. Jediný Examinátor stačil, aby byl zcela bezmocný. Jediný muž – dokonce ani Magistr – a stačilo by málo, aby mu zlomil mysl.

Představ si armádu vyzbrojenou Slovem. Kniha Apokalypsy se mu teď už nezdála tak přitažená za vlasy, když poznal, co Slovo dokáže. A Řád byl silný – jak svým zaměřením, tak počtem – zatímco on a jeho druzi byli roztroušení po světech a ve sporech. Ale co mohl on – co mohl kdokoli z nich udělat proti Bezejmennému? Sám by mohl získat pár let odkladu – deset, možná i dvacet, kdyby měl štěstí – než by ho Řád nakonec našel. Spolu – jestli se mu vůbec podaří přesvědčit Vany – v co jiného by mohli doufat než v porážku?

Možná měl Examinátor pravdu, pomyslel si. *Možná můj čas minul.* A přesto ho ta myšlenka nenaplňovala zoufalstvím, které by možná očekával. Místo něj vnímal zvláštní pocit, jakési osvícení ducha a téměř okamžitě ten pocit rozeznal. Cítil už ho dřív, v dnech před Ragnarokem, když se světy střetly a síly Chaosu čekaly na svou příležitost. Byla to radost hráče, který právě hodil na stůl poslední minci; vědomí, že všechno stojí a padá s tím, jaká padne karta.

No tak, jaké to má být? řekl si. *Pár let odkladu či milosrdná smrt? Drobek naděje nebo blesk z čistého nebe?*

Jeho šance byly malé, to věděl už teď. Vanové mu nedůvěřují, Skadi mu přísahala pomstu, Loki utekl, Maddy se ztratila, Našeptávač byl pryč, Vrch byl otevřený dokořán a Lidé mu byli v patách. A bez Našeptávače byla jeho naděje, že dokáže s Vany mluvit, přemlouvat je, vyjednávat s nimi nebo je přímo lhaním přimět k poslušnosti, nekonečně malá.

Ale Odin byl hráč. Ty vyhlídky se mu líbily. Působily na jeho smysl pro drama. A tak, zatímco se slunce klonilo k západu, znovu zvedl hůl a omšelý starý vak a zamířil po svazích Vrchu Červeného koně dolů.

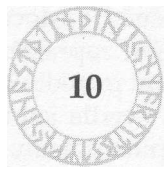

Zatímco byla Skadi pryč, Nat Parson spal, vyčerpaný po noční dřině. Ale spánek ho neosvěžil, trápily ho neklidné, nepříjemné sny, z nichž byl rozmrzelý a popudlivý.

Probudil se po poledni, hlava ho bolela a točila se hladem, a přesto se mu z pomyšlení na jídlo dělalo špatně. A nejvíc ze všeho se strašlivě bál, že ty nově získané schopnosti, které předvedl Lovkyni, mohly nějak zmizet.

Ke své úlevě však zjistil, že síla Slova zůstala neztenčená. Jestli se změnila, pak se mu spíš zdálo, že během jeho spánku *vzrostla*, jako rychle rostoucí popínavá bylina, prodírající se mu mozkem. Zapálil svíce na oltáři hned na první pokus, téměř bez uvažování, a barvy, které ho předtím tak přemáhaly, se mu teď zdály známé, téměř všední.

Nevěděl, jak se to stalo; ale zřejmě, když postoupil kupředu právě v tu chvíli, kdy Examinátor povolával Slovo proti Jednookému, se jejich mysli prolnuly. Byla to náhoda, nebo záměr? Byl snad *vybrán*, aby získal tu moc? U Řádu samozřejmě bylo cokoliv možné. Možná to byla jen šance – následky přijímání spojené s nějakým náhodným prvkem – náhoda, nebo volba, kdo ví? – ale ať to bylo cokoliv, Nat Parson si to hodlal podržet.

Toho rána se svou ženou sotva promluvil, jen ji požádal, aby mu půjčila své druhé nejlepší šaty. Ty nejlepší už ležely odhozené někde na Vrchu Červeného koně, a Skadi bude potřebovat další, až se ve své ptačí podobě vrátí.

Ethelbertě se pochopitelně nechtělo loučit se s nejlepšími kusy svého šatníku, takže došlo k menší nepříjemnosti, před kterou Nat uprchl do svatyně své pracovny, protože se bál, že bude nutkání použít proti Ethelbertě Slovo příliš silné, než aby mu dokázal odolat.

***

Konečně se Skadi vrátila. Vyžádalo si to několik hodin, než se jí podařilo Vany přivést k tomu, aby uvažovali jako ona, takže když se zase dostala do městečka, bylo už brzy odpoledne. To už její kořist zmizela: Loki s Maddy do Světa dole a Odin ve Světě nahoře, prohlížel si faru a prošel si okolí, aby zjistil, jestli tam někde není

místo pro možnou léčku.

Nevšiml si Skadi, která jako bílá vlčice prozkoumávala Vrch Červeného koně, očichávala jeho chodby, hledala čerstvou stopu. Rychle zachytila Lokiho pach, ale byl slabý a brzy se úplně ztratil a stopu Maddy Smithové vůbec nenašla.

Nu, to může počkat, pomyslela si. Dnes loví větší kus.

Znovu obrátila svou pozornost k Vrchu. Přírodní pevnost, za normálních okolností by vzdorovala obléhání třeba i sto let nebo déle. Ale teď, když byly brány v troskách a vojáci prchali, by se pevnost mohla změnit v past. *Naudr*, Vazač, by mohl být vhodně vzepřený o západku dveří, nastavený jako léčka na nic netušícího králíka, aby se zaklapl nad každým, kdo by tudy procházel, zatímco runa *Hagall* by tu mohla sloužit jako nálož, která by překvapené oběti vybuchla přímo do tváře.

Vstoupila troskami Oka koně a strávila odpoledne nastražováním co možná největšího počtu pastí. Nalíčila je na křižovatkách, v ústí tunelů a kolem temných ohybů. Vetkala runu *Naudr* do sítě a napnula ji přes ztemnělý vchod a z runy *Týr* udělala krutý hák, který by napíchl oběť jako rybu.

To by mohlo fungovat dobře, pomyslela si. Muž na útěku – nebo dokonce děvče – by si toho nemuseli všimnout včas. Chvilka nepozornosti – neopatrný krok – a oběť by byla lapena nebo poraněna, oslabena, bezmocná; snadná kořist.

Na hodinách na městské věži byly skoro čtyři, když se Skadi ve svém vlčím aspektu vrátila na faru. Ethelberta se rozhodla, že tentokrát se nárokům té ženy nepodvolí tak snadno, ale zjistila, že proti Lovkyni není schopná se vzpouzet, takže Skadi byla brzy oblečená v přepychovém bílém sametu (který už se jí *nikdy* nepodaří vykartáčovat, pomyslela si Ethelberta), zatímco pastorova žena vydávala příkazy k přípravě domu na příchod dalších šesti hostů a doufala, že přijdou slušně oblečeni.

Skadi však měla jiné starosti. Zasela mezi Vany určité podezření – a Lokiho kousek se postaral o zbytek – ale přinejmenším Heimdall a Frey zůstali Generálovi věrní. Jestli má Odin Našeptávače a jestli je Maddy opravdu Thorovým dítětem, pak by je stále ještě mohl dokázat zase umluvit. Samozřejmě ale, kdyby došlo k nějakému *neštěstí…*

Chladně a klidně zvažovala Vany. Heimdall ne, ještě ne – byl příliš mocný, než aby ho ztratila, a krom toho, budou ho potřebovat. Ani Frey, ze stejného důvodu. Idun také ne – nebyla tak bezmocná, jak se jevila na první pohled, a krom toho v dobách, které je čekají, budou možná potřebovat léčitelku. Bragi? Njord? Nic mu nedluží, připomněla si. Už nebyli manželé – a přesto se jí nechtělo obětovat Muže moře. Může být, koneckonců, užitečný. Ale Freyja, na druhou stranu…

Skadi se zamyslela nad bohyní touhy.

Nu, má určitou moc. Není *neužitečná*. Rozčilovala ji však a Skadi si musela připustit, že ze všech přeživších Vanů byla Freyja ta, která jí bude chybět nejméně. Ne kvůli její kráse – všichni věděli, že Skadi takovými věcmi pohrdá – ani kvůli té její svárlivé povaze, ale kvůli sporům, které vyvolávala. Když byla Freyja poblíž, pře samy propukaly; přátelé se hádali, nejmírumilovnějším lidem se zle blýskalo v očích a probouzely se v nich podivné vlastnosti. Krom toho ona a Odin…

Ale Skadi tu myšlenku uťala, než mohla nabýt tvar. To nebyl osobní spor, připomněla si. To byla taktická volba, k níž přistoupí kvůli vyššímu dobru. Skutečnost, že mezi Freyjou a Odinem došlo k víc než jen letmým důvěrnostem, do svých kalkulací nijak nezahrnula. Freyjina smrt ho možná zarmoutí. Možná ho dokonce *raní* na místě, kam ani Slovo nedosáhne. Dovolí snad, aby to ovlivnilo její rozhodnutí? To určitě ne. Loki snad *způsobil* smrt jejího otce, ale byl to Odin, kdo k ní *vydal příkaz*, Odin, který si potom koupil její mlčení lichotkami a strategickým manželstvím. A až po letech si začala uvědomovat, jak s ní manipuloval; jak ji využil, aby mohl uzavřít potřebný mír s Ledovými lidmi; jak dlouho a jak chytře sváděl její hněv nesprávným směrem, nutil ji věřit, že Loki, jen on sám, je vinen…

A teď jsou bratři zase spolu.

Skadi zaťala pěsti do bílého sametu druhých nejlepších šatů Ethelberty Parsonové. To pomačkání neodstraní ani nejpečlivější žehlení; ale myšlenky Lovkyně byly daleko. V její mysli se hromadily mraky, tekla krev a pomsta, dlouho odkládaná, ale tím sladší, otevřela ospalé oči a usmála se.

Isa je jedinou runou Pradávného rukopisu, která nemá

převrácenou polohu. Proto Skadi neztratila po Ragnaroku nic ze své moci. Byla přesvědčená, že se vyrovná kterémukoli z Vanů, třeba i Freyovi či Heimdallovi, ale proti všem šesti dohromady by nemohla zvítězit. Leda, samozřejmě…

Už to bylo dávno, co měla tolik času či chuti, aby se pustila do vytváření nové zbraně, ale tahle, jak věděla, musela být naprosto spolehlivá. Ne velká, ne; každá nitka musela být přetažená runami utajení; elegantní, tajná zbraň.

Kdyby měla čas, možná by vytvořila košili – možná dokonce i plášť, jehož každý steh by se ježil runami ledu a jedu – ale času bylo málo, takže připravila jen malý kapesníček, lemovaný krajkovou stužkou tak jemnou, že byla sotva vidět, tak složitou, že kouzla, která do ní byla vetkána, byla dokonale skryta mezi rozkošnými uzlíky a vyšívanými květinami, a tak smrtící, že i to nejjednodušší zaklínadlo stačilo k spuštění. A na něj, jednoduchým, jasným rukopisem, umístila runu *Fé*.

Freyja.

Skadi byla spokojená. Za běžných okolností pohrdala domácími pracemi jako vyšíváním, ale jako dcera Ledových lidí v něm přesto byla zběhlá. Opatrně kapesníček složila a schovala ho do zásuvky elegantního sekretáře. Vanové tu budou před západem slunce. Lovkyně s úsměvem očekávala jejich příchod.

Odin je spatřil přicházet ze svého výhodného stanoviště za několika stromy, asi půl míle od Malbry. Bylo šest hodin večer a proti posledním paprskům zapadajícího slunce rozeznával sotva jejich znamení, pohybující se po polích, klenoucích se po mlhavém nebi. Skadiny barvy mezi nimi nebyly – ale mohla se skrývat někde opodál v záloze a využít ostatní jako návnadu, na kterou ho chytí. Po Maddy či Lokim nebylo ani známky; až teď si přiznal, jak moc doufal, že je tu spatří.

Rozhodil kolem *Ýr* a přikrčil se za nízký živý plot. Tady jsou; Sekáč, Strážce, Básník, Léčitelka, Muž moře a konečně Bohyně touhy, loudající se vzadu. Proč se rozhodli přijít pěšky? Proč se vypravili na faru? A kolik toho vlastně vědí?

Pomocí *Bjarkanu* se pokoušel najít Našeptávače. Nikde ho ale nemohl objevit, ani jeho hlas ještě nezaslechl. To ale neznamenalo,

že tu není. Byl to tak podivný pocit, jak se tu schovával před přáteli, ale svět se změnil a ani starým přátelům už se nedalo úplně důvěřovat.

Mluvil Njord: „Vím, že je neukázněná – možná dokonce trochu divoká…“

„*Trochu* divoká!“ To byla Freyja, dlouhé vlasy se třpytily jako led, šňůry náhrdelníku odrážely světlo. „Je to *zvíře*, Njorde – pořád slídí kolem jako vlčice nebo jestřáb…“

„Vždycky byla loajální. Při Ragnaroku…“

„Tenkrát jsme byli ve válce,“ namítl Frey.

„Jestli má Skadi pravdu, jsme ve válce i *teď*…“

„S Lidmi. Možná i s Řádem,“ ozval se Heimdall. „Ale ne se svými vlastními lidmi.“

„Ásové nejsou naši lidé,“ pronesl Njord tiše. „Myslím, že nám všem prospěje, když si to budeme pamatovat.“

Odin se zamračil. Tak takhle to bylo; samozřejmě, Njord byl nejstarší z Vanů, otec dvojčat, a bylo pochopitelné, že jeho věrnost patří především Vanům a až potom Ásům. Krom toho měl už dlouho podezření, že Njord dosud chová něžné city vůči své odloučené manželce, a jak Odin věděl, v lásce neexistuje logika. Ani on sám nebyl imunní; bývaly časy – a bylo jich dost – kdy dokonce i Odin Dalekozraký projevoval stejnou slepotu jako kterýkoli jiný muž…

Pohlédl na Freyju, pořád ještě se táhnoucí vzadu, modré šaty měla až po kolena ucourané v blátě. „Je to ještě daleko?“ sténala. „Už jdeme celé hodiny, na nohou mám puchýře a jen se *podívejte* na moje šaty…“

„Jestli uslyším ještě něco o tvých šatech nebo střevících nebo o tvém péřovém plášti…“ zamumlal Heimdall.

„Už tam skoro jsme,“ utěšovala ji něžně Idun. „Ale dám ti jablko, jestli tě bolí nohy…“

„Nechci *jablko*. Chci suché *boty* a *šaty,* chci se *vykoupat*…“

„Zmlkni a použij nějaké kouzlo,“ okřikl ji Heimdall.

Freyja na něj pohlédla a odfrkla si. „Ale neporadíš mi, co, Zlatoušku?“

Odin se ve svém úkrytu usmál.

11

Maddy s Lokim narazili ve Světě dole na problém. Problém v podobě vertikální šachty, protínající všechna poschodí – dolů nevedla žádná pěšina, neexistovala jiná cesta a vzdálenost od druhé strany odhadovali na sto yardů.

Zaskočila je na konci dlouhé, nízké chodby, kterou napůl lezli, napůl se plazili téměř tři těžké hodiny. Když se teď dívali do rozsedliny ve tvaru sekyry a naslouchali hukotu vody, přicházejícímu z hloubky asi sto padesáti stop. Maddy se téměř rozplakala zoufalstvím.

„Myslela jsem, že jsi tvrdil, že tohle je nejlepší cesta dolů!“ obvinila Našeptávače.

„Řekl jsem, že je to *nejrychlejší* cesta dolů,“ ohradil se podrážděně, „a to také je. Sotva je moje chyba, že nezvládnete trochu lezení.“

„*Trochu* lezení!“

Našeptávač znuděně zasvítil. Maddy se ještě jednou podívala dolů; řeka pod nimi pěnila jako krém. Byla to řeka Strond, to Maddy věděla; vzedmutá podzimními dešti, prodírající se a probíjející skalami ke Kotli řek. Jako by propast zcela vyplňovala, a přesto, když si dívčiny oči zvykly na šero, spatřila ve skále na protější straně zlom – sotva viditelný na takovou vzdálenost.

Dlouze, vyčerpaně si povzdechla. „Budeme se muset vrátit. Najít jinou cestu dolů.“

Ale Loki se na ni díval s podivným výrazem. „Jiná cesta není,“ odpověděl. „Leda by ses o ni chtěla dělit s několika tisíci skřítků. Krom toho…“

„Krom toho,“ doplnil ho Našeptávač, „jsme pronásledováni.“

„Cože?“ vyjekla Maddy.

„*On* to ví.“

„Ví *co*?“

Loki se na Našeptávače zamračil. „Všiml jsem si toho znamení asi před hodinou. Nic, čeho bychom se měli bát. O něco níž je setřeseme.“

„Pokud nenecháváme nějakou stopu.“

„Stopu?“ podivila se Maddy „Proč by to dělal?“

„Kdo ví,“ ušklíbl se Našeptávač. „Říkal jsem ti, že nepřinese nic než problémy.“

Loki podrážděně zasyčel. „Jaké problémy?“ vzdychl. „Poslouchej, už tak riskuju svou kůži. Náhodou je to docela *pěkná* kůže a já nijak nespěchám ji vidět poškozenou. Tak proč bych za sebou nechával stopy? A proč bych nás, u Hel, chtěl zdržovat?“

Maddy zahanbeně potřásla hlavou. „To jen to pomyšlení, že bychom se vrátili…“

Znovu po ní blýskl očima. „Kdo říkal něco o tom, že bychom se měli vracet?“

„Ale já jsem myslela…“

„Maddy, myslel jsem, že chápeš. Krev Chaosu z matčiny strany, krev Ásů z otcovy. Opravdu si myslíš, že *slézt* dolů po tom útesu je nejlepší možnost?“

Chvilku o tom přemýšlela. „Ale já neznám žádná kouzla…“ začala.

„K tomu nepotřebuješ znát *žádná* kouzla,“ přerušil ji. „Kouzlo je částí tebe, jako tvoje vlasy, oči nebo to, že jsi levák. Musel tě snad Odin učit vrhat myšlenkové blesky?“

Maddy se zamračila a zavrtěla hlavou. Potom si vzpomněla na Freyjin péřový plášť a tvář se jí rozzářila. „Můžu použít Freyjin plášť,“ navrhla.

„Ani náhodou. Žádný pták nedokáže nést Našeptávače. A krom toho – už mě unavuje, jak pořád přicházím o oblečení.“

„Tak co navrhuješ?“ zeptala se – a pak najednou věděla, jak by to mohli udělat. Provaz – možná třeba i *nit* – spletená z run, natažená z vrcholu rokle k vchodu do jeskyně naproti. *Úr*, Dobytče, ji zesílí. *Naudr*, Vazač, ji udrží na místě. Stačí, když vydrží jen chvíli – jen tak dlouho, aby se bezpečně zhoupli dolů – a pak ji zase odstraní, rychle a bezpečně jako pavučinu. Byla přesvědčená, že to vyjde; a

přesto, když se podívala na vířící hladinu dole, dostala strach. Co když ne? Co když spadne jako ptáče, příliš dychtící dostat se z hnízda, a voda ji smete až do Kotle řek?

Loki ji pozoroval pobaveně i netrpělivě. „No tak, Maddy," pobízel ji, „tohle je dětská hra ve srovnání s tím, co jsi dokázala u ohniště."

Pomalu přikývla. Pak zvedla ruku a podívala se na znamení *Aesk*, načrtnuté na její dlani. Matně svítilo, ale když na něj pohlédla, rozzářilo se jako uhlíky, když se na ně foukne. Zavřela oči a začala runy vábit, aby jí posloužily, pročesávala je, jako kdysi pročesávala surovou vlnu jehňátek a vlákno po vláknu ji navíjela na vřeteno. Už je viděla, rostly jí pod špičkami prstů, klubko runového světla, silného jako ocelový řetěz a jasného jako plamen; rozvíjela ho do mlhavého vzduchu, jako když pavouk tká síť, až se dostalo k břehu řeky a bezpečně zakotvilo o kámen.

Opatrně provaz vyzkoušela. Držel. Jako by v prstech svírala jemná vlákna z kukuřičných palic. Vrátila se pro Našeptávače. Když ho zabalila do svého kabátku, byl těžký, ale ne k neunesení, a zjistila, že s trochou snahy ho dokáže přitisknout k hrudi, zatímco se pevně chytí provazu a skočí do temnoty.

Loki ji sledoval se zvědavým, napůl pobaveným výrazem v ostrých rysech. Po pravdě řečeno, nebylo mu příjemně. Bylo to poměrně jednoduché kouzlo, ale Maddy, i když jí chybělo školení, tu techniku objevila mimořádně rychle. Napadlo ho, jak dlouho jí bude trvat, než objeví ty *druhé* schopnosti, a kolik moci to děvče má ve své zřejmě neomezené kouzelné síle. Sám byl stále vyčerpanější z námahy, kterou vkládal do obrany proti Našeptávačovým vpádům do jeho myšlenek. A když se obrátil, aby se chopil provazu, pomyslel si, že před sebou vidí problémy…

A proč by měly přijít? ozval se mu v hlavě hlas.

Škubnul sebou nad tou nečekanou přítomností. V rozrušení z cesty dolů pro něj bylo stále obtížnější udržet své myšlenky jen pro sebe. Řeka pod ním vířila a cákala, najednou si přál, aby on nesl Našeptávače – takhle je příliš bezmocný, visí ve vzduchu jako korálek na niti. Věc v jeho mysli zachytila jeho znepokojení a ušklíbla se.

Vypadni z *mé hlavy, ty starý slídile.*

Co se stalo? Výčitky svědomí?

Výčitky čeho?

Našeptávač se tiše zasmál. Loki ten smích cítil jako mrtvé nehty, škrábající mu uvnitř lebky. Začal se potit. Maddy už byla na druhé straně řeky, ale Loki sotva uprostřed a runy začínaly ochabovat. Paže ho bolely, hlava třeštila a až příliš vnímal propast pod sebou. A Našeptávač to věděl také, pobavený a nemilosrdný, díval se, jak se propadá…

Vážně, Mimire. Pokouším se soustředit.

Vážně, Psí hvězdo. Jaký máš plán?

Loki se pokoušel znovu hodit runy, ale Našeptávačova přítomnost byla příliš silná, kroutil se jako červ na háčku.

Bolí to, co? ozval se hlas a sevřel mu mysl s ještě zlomyslnější krutostí…

A v tu chvíli, kdy po něm Našeptávač sáhl v nestřežené chvíli potěšení, spatřil Loki něco, co ho přimělo zatajit dech. Protože když se jeho mysl střetla s Našeptávačovou, zahlédl něco víc – něco pohřbeného tak hluboko v Našeptávačově mysli, že z toho byly viditelné jen stíny.

(!)

V tu chvíli Našeptávač couvl.

A pak to bylo zpátky, hravost zmizela a Loki cítil smrtící soustředěnost. Tělem mu projel hrůzostrašný nápor bolesti, vší silou se snažil bojovat s Našeptávačem, který mu pustošil mysl, aby našel, co viděl.

Špehuješ mě, co, ty malý hade?

„Ne! Prosím!“ zavyl Loki.

Ještě jedno slovo a roztrhnu tě vejpůl.

Loki sevřel zjizvené rty. Pod sebou viděl Maddy, natahující ruku přes poslední kus vody, runa *Naudr* se mezi nimi napínala téměř k prasknutí.

To je lepší, zasyčelo orákulum. *A teď ten tvůj plán…*

Ještě vteřinu stisk sílil, ždímal Lokiho jako hadr. Ochromoval mu prsty, rozmazával vidění, jedna ruka se pustila rozpadávajícího se provazu a hodila do tmy runy síly…

A právě v tu chvíli provaz povolil, mrštil Lokiho k ženoucímu se Strondu. Loki se vrhl k druhému břehu, oběma rukama rozhazoval

runy lehoučké jako pírko, a dopadl na kamenitý břeh zátoky, s jednou nohou v pěnící vodě, a ke své úlevě zjistil, že orákulum je pryč. Bledý a roztřesený se vytáhl z řeky.

„Pěkný trik," pochválil ji Loki.

„Co se stalo?" starala se Maddy, když viděla, jak vypadá.

„Nic. Bolí mě hlava. Nejspíš to je tím vzduchem."

Klopýtal dál, pečlivě se snažil, aby měl mysl prázdnou. Ten krátký záblesk byl dost zlý; ale věděl, že kdyby Našeptávač uhodl plný rozsah toho, co ví, pak by ho nic nezachránilo – ani Maddy.

A tak přešli řeku, která označovala hranice Světa dole a počátek dlouhé, ušlapané cesty ke Smrti, Snu a Zatracení.

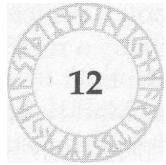

12

Bystrozraký Heimdall nikdy nespal. I ve chvílích největší únavy měl vždy jedno oko otevřené. Právě proto byl vybrán za strážce Ásů ve dnech, kdy věci jako strážci byli ještě potřeba. Té noci se však nikdo z Vanů *neopovážil* spát – až na Idun, klidnou ve své důvěřivosti, a Freyju, jejíž pleť potřebovala svých osm hodin spánku. Ostatní neklidně posedávali; čekali na Odina.

„Proč si myslíš, že dnes v noci přijde?" zeptal se konečně Njord a vyhlédl z okna salonu. Vycházel měsíc, bylo jedenáct, možná dvanáct a nikde se nic nepohnulo od chvilky po deváté, kdy přes dvůr přeběhla liška a zmizela ve stínech za farou. To byla chvíle nejistoty, kdy Vanové padali jeden přes druhého, jak se snažili přesvědčit, že je to opravdu jen obyčejná liška. Pak nastaly hodiny ticha; napjatého, nepříjemného ticha, které tížilo jejich smysly jako mlha.

„Přijde," odpověděla Skadi. „Bude si chtít promluvit. Dostal náš vzkaz a krom toho…"

Heimdall ji přerušil „Kdybys ty byla Odin, přišla bys?"

„Třeba nepřijde sám," ozval se Bragi.

„Ale ano, přijde," usmála se Skadi. „Bude chtít vyjednávat. Pokusí se vás získat zpátky do svých služeb a použije Našeptávače jako návnadu." Pro úsměv měla dobrý důvod; jen ona věděla, že Odin nemá nic, s čím by mohl smlouvat. Lokiho stopa vedla pod Vrch; a měla všechny důvody věřit, že právě *on* má Našeptávače, to bylo jisté jako to, že krysy utíkají. „Ale je lstivý," varovala ostatní. „Nesmí se mu důvěřovat. Bylo by zcela v jeho stylu, kdyby nás zavedl do pasti…"

„Přestaň," zarazil ji Heimdall. „Už jsme slyšeli tvůj názor. Chápeme hrozící riziko. Proč bychom tu jinak byli a uzavírali dohody s lidmi?" Vzdychl, náhle vypadal unaveně. „Nevidím v tom žádnou čest, Lovkyně, a jestli tě zajímá můj názor, zdá se mi, že *ty* z toho máš zatraceně velké potěšení."

„Dobrá," pokrčila Skadi rameny. „Pak si s ním promluv sám. Já se budu držet stranou a zasáhnu, jen kdyby nastaly potíže. Vyhovuje ti to? Je to spravedlivé?"

Heimdalla to zjevně překvapilo. „Děkuju," pronesl.

„A když už o tom mluvíme," pokračovala Lovkyně, „možná by tu měl být Parson. Kdyby Odin přišel ozbrojený…"

V tom ale byli Vanové jednotní. „Nás šest se s ním přece dokáže vypořádat," napřímil se Njord. „Nepotřebujeme toho chlapíka kazatele ani jeho Slovo."

Skadi pokrčila rameny. Byla si jistá tím, že než tahle noc skončí, budou mít jiný názor.

Odin přišel asi o hodinu později ve stříbřitém svitu hvězd. V plném aspektu – marnivost, která ho musela stát většinu jeho zbývajícího kouzla – vysoký, s modrým pláštěm přes ramena, oštěpem v ruce, jediné oko zářilo jako hvězda zpod okraje klobouku pocestného.

Skadi ho jako vlčice sledovala z kraje městečka, věděla, že na tohle setkání přijde připravený. Jeho znamení se lesklo, vypadal odpočatě a uvolněně – všechno součást hry, ale musela připustit, že to je působivé. Jen ostré smysly vlčice dokázaly pod kouzly rozeznat pravdu – slabý pach úzkostného potu, špíny, únavy – a šelma vycenila zuby ve spokojeném úsměvu.

Takže měla pravdu. *Blufuje.* Jeho kouzlo je téměř vyčerpané; je

sám a jediná výhoda, která mu ještě zůstala – jejich trvalá oddanost – mu už také dlouho nevydrží.

Běžela za ním zpátky na faru, kam vstoupila pootevřenými postranními dveřmi, a rychle spěchala probudit Nata Pardony. „Je tady," oznámila mu.

Nat odpověděl stručným kývnutím. Prudké probuzení ho zřejmě ani trochu nezmátlo – Skadi napadlo, jestli vůbec spal. Když se zvedl, viděla, že spal oblečený. V měsíčním světle mu oči svítily, zuby měl zaťaté, jeho barvy neukazovaly nic než nadšení. Jednou rukou bez váhání sjel k Dobré knize, položené vedle postele, druhou sevřel zlatý klíč na kožené šňůrce.

„Pamatuješ si, co máš dělat?" zeptala se.

Mlčky přikývl.

***

Ethelberta vyjekla, když spatřila vedle postele bílou vlčici, a pak vykřikla ještě hlasitěji, když se Skadi vrátila do své přirozené podoby. Ani Lovkyně, ani Nat jí však nevěnovali sebemenší pozornost.

Roztřásla se. „Nate, prosím," zakňourala.

Ani se na ni nepodíval. Po pravdě řečeno v té chvíli ani nevypadal moc jako Nat, stál vedle postele v košili a kalhotách, dlouhý stín sahal až ke stropu a z dychtivých očí mu vycházela *záře* – byla si jistá, že je to jakási záře.

Ethelberta se posadila, stále ještě k smrti vyděšená, ale snažila se dát tomu nestydatému stvoření – té nahaté *harpyji* – která sváděla jejího manžela k šílenství a ještě něčemu horšímu, najevo svou uraženost a zlost. Věděla, že sama nikdy nebyla kráska, ani v mládí. A i kdyby byla – ani májová královna by se nemohla rovnat s tou potvorou, které Nat říkal Lovkyně. Ethelberta ale milovala svého manžela, i když byl tak domýšlivý a povrchní, a nehodlala jen tak stát a dívat se, jak se ničí.

„Prosím," opakovala a popadla ho za ruku. „Prosím, Nate – pošli ji pryč. Pošli je všechny pryč. Jsou to démoni, připraví tě o rozum…"

Nat se jen zasmál. „Běž si zase lehnout," odstrkoval ji a ve tmě jeho hlas jako by měl rezonanci, která se v něm za denního světla neozývala. „Po tom ti nic není. To jsou záležitosti Řádu a nedovolím, aby ses do nich pletla."

„Ale Nate, jsem tvoje *žena*…“

V tu chvíli na ni pohlédl a jeho oči byly plné podivného ohně. „Examinátor Řádu nemá žádnou ženu,“ pronesl.

A zhroutil se.

Byl v bezvědomí jenom několik vteřin. Skadi ho probrala ostrým štípnutím, zatímco Ethelberta seděla s přetékajícíma očima a rukama přitisknutýma na ústa.

Examinátor Řádu nemá žádnou ženu.

Co to mělo znamenat? Ethelberta Parsonová nebyla pro svůj intelekt uctívaná o nic víc než pro svou krásu – všichni věděli, že si své postavení koupila za otcovy peníze. Nebyla ani nijak nezávislý myslitel. Nikdo ji nikdy nepovzbuzoval k tomu, aby mluvila sama za sebe. Opakovali jí, že stačí, když bude vykonávat své povinnosti; bude dobrou dcerou církve, dobrou hospodyní, dobrou hostitelkou, dobrou manželkou. Doufala, že bude i dobrou matkou – ale ta radost jí nikdy nebyla dopřána. Ethel však přesto nebyla blázen a teď se její mozek snažil ze všech sil pochopit, co se to děje.

Examinátor Řádu nemá žádnou ženu…

Co to má znamenat? Ethel samozřejmě neměla, co se týče manželovy oddanosti vůči ní, žádné iluze. Ošklivá děvčata se málokdy vdávají z lásky. A peníze, na rozdíl od lásky, lety často přibývají. Ale být odmítnuta tak krutým způsobem, a navíc *před ní*…

Teď není čas na sebelítost, Ethelberto. Pamatuj, kdo jsi.

Vnitřní hlas, který pronesl ta slova, byl drsný, ale něčím povědomý; Ethelberta mu naslouchala s rostoucím překvapením. *No ne, to je můj hlas*, pomyslela si. Bylo to poprvé, co ji něco takového opravdu napadlo.

Pohlédla na svého manžela, dosud ležícího na podlaze. Uvědomovala si spoustu pocitů. Úzkost, strach, zradu, bolest. Všechny chápala. Ale bylo tu ještě něco jiného; něco, co konečně – s určitým překvapením – poznala jako pohrdání.

„Ethel,“ ozval se Nat slabým hlasem. „Přines mi vodu a nějaké oblečení. Boty jsou v přípravně a nezapomeň na šaty pro mou dámu. Tvoje růžové hedvábné budou stačit, nebo možná raději ty fialové.“

Ethelberta zaváhala. Poslušnost měla koneckonců v povaze, a zdálo se jí strašlivě neloajální jen stát a nedělat nic, když je její manžel v nouzi. Ale když už ten vnitřní hlas jednou slyšela, bylo

těžké ho ignorovat. „Přines si to sám," vyjela, přehodila si župan přes ramena, obrátila se a vykráčela z pokoje.

Její odchod Nata Parsona nijak neznepokojil. Myslel na jiné věci – důležité záležitosti, v neposlední řadě to, co se stalo těsně před tím, než omdlel; ten příval energie, ta jistota cíle, ten ohromující pocit, že je někdo *jiný*, ne jen venkovský kněz, který má na starost jen desátky a zpovědi, ale někdo úplně jiný.

Sáhl po Dobré knize, položené vedle postele, nepatrná váha v dlani ho nečekaně uklidnila, stejně jako teplo a hladkost ohmatané vazby. Pak sejmul zlatý klíček, který měl pověšený kolem krku, a otevřel Knihu slov.

Tentokrát ho příval síly téměř ani nezpomalil. A ta slova – ty cizí, strašlivé chvalozpěvy moci – mu teď dávala větší smysl, hrnula se ze stránek známě a snadno jako říkadla, která se učil na matčině klíně. Natovi se z toho trochu točila hlava; to, co se mu včera zdálo nové a hrůzu nahánějící, mu je tak rychle, tak příjemně *známé*.

Skadi ho sledovala, pozorně a podezřívavě. Co se to tu právě stalo? V jednu chvíli ležel na podlaze, vydával příkazy Ethel a posílal si ji pro boty, a v příštím okamžiku byl prostě… *jiný*. Jako kdyby bylo rozžato světlo nebo natažena pružina, která ho změnila z měkké, povrchní osoby, kterou byl, v úplně jiného tvora. A to všechno během okamžiku. Možná Slovo? Nebo prostě jen vzrušení z očekávaných událostí?

Ráda by to prozkoumala podrobněji, ale nebyl čas. Odin je na cestě a ona potřebuje toho muže – a Slovo – jestli má její plán uspět. Potom uvidí. Kněz byl nahraditelný, a až poslouží svému účelu, nebude Skadi nijak litovat ukončení jejich smlouvy.

Svým způsobem, pomyslela si, by to mohla být i úleva.

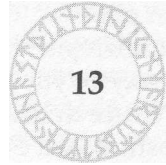

13

Za starých časů, pomyslel si Heimdall, by zasedali v Bragiho síni. Před nimi by stála medovina a pivo, smáli by se a zpívali. Teď ho samozřejmě pouhé pomyšlení na ty časy skličovalo.

Podíval se z okna. Odin čekal na dvoře, už ne sehnutý starý muž, tyčil se výš než kterýkoli člověk, zalitý světlem svého skutečného aspektu. Heimdallovi se zdálo, jako by byl *tvořen* světlem; a kdyby se kdokoli z Lidí odvážil podívat, viděl by, že to modré znamení vyzařuje z obličeje jednookého žebráka, line se z jeho prstů, praská mu vlasy.

„Půjdu," pronesl Heimdall.

„Půjdeme všichni," přidal se Frey. Rozhlédl se po ostatních Vanech. I ti byli ve svých aspektech, naplnění světlem; Idun a Bragi v letní zlaté, Njord s harpunou, a Freyja… Freyja…

Spěšně se obrátil. Nikdy nebylo moudré dívat se přímo na bohyni touhy v jejím pravém aspektu, ani pro jejího vlastního bratra ne. Zamumlal: „Napadlo mě, sestro, jestli je úplně rozumné…"

Freyja se zasmála – zvuk někde uprostřed mezi cinkotem mincí a posledním chrapotem umírajícího muže. „Drahý bratře, mám s Odinem sama co řešit. Věř mi, nenechala bych se o tohle setkání připravit ani za celý svět."

Na stole vedle nich stála láhev vína. Bragi ji zvedl. Podle zákonů, stanovených za starých dnů, tam, kde se dělili o jídlo a pití, nesmělo dojít ke krveprolití. Bragiho síň se možná už proměnila v prach, ale zákony cti a pohostinnosti vytrvaly, a jestli chce Odin vyjednávat – nu, všechno, co je potřeba vykonat, bude vykonáno podle zákona.

Chvíli se navzájem měřili. Šest Vanů a Jednooký, třpytící se jako cosi z legend, jako hory v slunci.

Odin jim nabídl chléb a sůl.

Bragi nalil víno do poháru.

Věštci jeden po druhém pili.

Jenom Skadi nepila, samozřejmě; byla uvnitř v domě s Natem Parsonem, dívali se arkýřovým oknem. Čas se uzavíral – cítila to v každém svalu. V ruce držela kousek tenoučké krajky popsaný Fé, runou hojnosti. A Nat Parson po jejím boku svíral Knihu slov a civěl před sebe. A aniž kterýkoli z nich věděl, aniž to věděli bohové,

jejichž osudy se tak nebezpečně proplétaly, sledovala to setkání i třetí osoba, dívala se, schovaná a třesoucí se, ze dveří domu se stále vzrůstající hrůzou a pobouřením.

Když poslední z nich vzdal čest pradávnému zákonu, dovolil si Odin trochu se uvolnit. „Přátelé," začal, „je hezké vás vidět. Dokonce i v těchto zlých časech je to velmi hezké." Jedním okem přejel shromážděné Vany. „Ale někdo chybí," dodal tiše. „Myslím, že Lovkyně."

Heimdall ukázal zlaté zuby. „Myslela, že bude lepší, když se bude držet stranou. Už jednou ses ji pokusil zabít."

„To bylo nedorozumění."

„To jsem opravdu rád," kývl Heimdall. „Protože Skadi měla dojem, že jsi nás zradil. Že je Loki volný a že jste vy dva zase spolu, stejně jako za starých časů, jako by se nic nestalo. Jako by Ragnarok byla jen hra, kterou jsme prohráli, a tohle je jen další kolo."

Přimhouřenýma očima pohlédl na Odina. „V tom se Skadi samozřejmě spletla," dodal. „To bys nikdy neudělal, viď, Odine? Nikdy bys to neudělal, když víš, co by to znamenalo pro naše přátelství a naše spojenectví."

Odin chvíli neodpovídal. Očekával to. Právě Heimdall nenáviděl Lokiho nejvíc ze všech Vanů, a ze všech Vanů byl také ohnivý, oddaný Heimdall ten, koho si Odin cenil nejvíc. Na druhou stranu si cenil Maddy; a jestli ona vzala Našeptávače…

„Starý příteli," začal.

„Vynech ty serepetičky," přerušil ho hrubě Heimdall. „Je to pravda?"

„Nu, ano, je," Odin se usmál. „Ale než ukvapeně dojdeš k nějakým závěrům…"

Heimdall ohromeně strnul, ústa otevřená uprostřed slova. „Než *kdokoli* z vás ukvapeně dojde k nějakým závěrům," opakoval Odin, pořád se ještě usmíval na kruh Vanů, kteří ho obklopili, „rád bych, abyste vyslechli mou verzi toho příběhu."

A zatímco Otec veškerenstva začal mluvit, nikdo si nevšiml drobného tvora – obyčejné hnědé myšky – který vyběhl z jedné z hospodářských budov fary a přeběhl dvůr. Nikdo nespatřil stopu, kterou zanechával, a nikdo si nevšiml toho, co nesl, velmi opatrně, v zubech – navoněný kousek něčeho lehkého jako pavučinka, krásného

jako petrklíč – a co upustil sotva stopu od místa, kde seděl Odin. Upustil to na straně jeho slepého oka a nechal ležet na zemi, mírně se třpytící mezi kouzly a prachem, jen čekající, až to bude zvednuto a obdivováno – lákavá cetka – předmět touhy.

„Pro vás, přátelé," začal Odin, „došlo k Ragnaroku včera. Ale od té doby se spousta věcí změnila. Bohové Asgardu jsou téměř mrtví; naše jména zapomenuta, naše území ztracena. Byli jsme tak domýšliví, že jsme si mysleli, že Světy skončí s námi v Ragnaroku. Ale věk je pro Yggdrasil, Světový jasan, prostě jen jedno období. Pro Strom jsme jen loňské listy, opadalé a čekající, až je někdo smete."

„Pět set let, a to jsou ty nejlepší zprávy, které nám můžeš poskytnout?" ozval se Frey.

„Nemyslím si, že zní negativně," usmál se Odin.

„*Negativně!*" vyjel Heimdall.

„Heimdalle, prosím. Musím vám povědět pravdu – ale jsou i jiné věci, které musíte vědět. Skadi vám možná pověděla o Řádu…" myška, která prolézala dírou v plotě zpátky, se zarazila a zvedla hlavu… „ale ona, stejně jako vy, od Ragnaroku spala. Já jsem se naopak věnoval studiu a snaze pochopit Řád od chvíle, kdy vznikl."

Heimdall na něj podezřívavě pohlédl: „A co jsi zjistil?"

„Na první pohled se to zdá jednoduché. Během historie světa tu vždycky byli bohové a jejich nepřátelé, Řád i Chaos existovaly v rovnováze. Svět potřebuje oboje. Potřebuje změnu, stejně jako Světový strom shazuje listy proto, aby rostl. Když jsme byli bohové, chápali jsme to. Oceňovali jsme rovnováhu Řádu a Chaosu a dbali na to, abychom ji zachovali. Ale tenhle Řád se na věci dívá jinak. Snaží se ne udržovat, ale *ničit* rovnováhu věcí, smazat všechno, co nepochází od něj. A to neznamená jen pár spadlých listů." Znovu se odmlčel a rozhlédl se po ostatních. „Krátce, přátelé, chce léto, které by panovalo po celý rok. A jestli ho nemůže mít, podřízne celý strom."

Protáhl se, dopil víno a posledních několik kapek vylil na zemi jako oběť některému ze starých bohů, který by mohl být poblíž. „Nevím, co vám Skadi pověděla, nebo jakou dohodu si myslí, že uzavřela s Lidmi, ale můžu vám povědět tohle: *Řád neuzavírá dohody.* Všichni jeho členové myslí jako jeden; má moc, kterou teprve začínám odhadovat, a jestli proti němu máme mít nějakou

šanci, pak musíme zůstat jednotní. Nemůžeme si dovolit chovat vůči sobě zášti ani osnovat pomstu či mít předsudky vůči našim spojencům. Naše postavení je prosté. Každý, kdo není členem Řádu, je na naší straně. Ať to vědí – ať se jim to *líbí* – ať se to líbí *nám* – či ne."

Po Odinově řeči následovalo dlouhé ticho. Bragi ležel na zádech a díval se nad sebe, obracel tvář ke hvězdám. Frey zavřel oči. Njord si uhlazoval dlouhý vous. Heimdall si protahoval klouby. Idun si něco pobzukovala a Freyja prsty přejížděla po šňůrách svého náhrdelníku, zvuk, který tak vydávala, byl jako sen o lakomosti. Odin Jednooký se přinutil klidně čekat a hledět do tmy.

Konečně promluvil Heimdall. „Přísahal jsem, co se týče Šprýmaře."

Odin ho zpražil káravým pohledem. „Pokud si vzpomínám, svou přísahu jsi splnil při Ragnaroku. Kolikrát ještě ho budeš muset zabít?"

„Ještě jednou by stačilo," procedil Heimdall mezi zuby.

„Teď jsi dětinský," napomenul ho Odin rozhodně. „Ať se ti to líbí nebo ne, potřebujeme Lokiho. A krom toho je tu něco, co jsem vám ještě nepověděl. Naše větev stromu není tak mrtvá, jak jsme si mysleli. Ze Světového stromu vyrůstá nový výhonek. Jmenuje se Modi, a jestli se k tomu postavíme správně, postaví nám žebřík ke hvězdám."

Uvnitř fary Skadi slyšela Odinova slova a usmála se.

Nat, stojící po jejím boku s otevřenou a připravenou Knihou slov, na ni vrhl tázavý pohled. „Už je čas?" zeptal se znovu, jako se ptal už tolikrát během dlouhého čekání. Byl bledý, horečnaté oči mu pološíleně plály netrpělivostí; Slovo v jeho prstech praskalo jako třísky.

Skadi přikývla, zamumlala kratičké zaříkadlo a u Odinových nohou spatřila záblesk odpovědi. Kapesník, který upustila, jako by ožil; rozkošná věcička, pečlivě navrhovaná, vyšívaná růžičkami a pomněnkami a lemovaná tenoučkou krajkou. Jak plánovala, upoutala runa *Fé* jeho pohled; zvedl ten kousek krajky, chviličku ho nejistě držel, než udělal dlouhý krok, aby se s kapesníčkem v rukou sklonil k elegantním nožkám bohyně touhy.

„*Teď*,“ zasyčela Skadi a Nat začal číst z Knihy invokací.

A ve dveřích fary se třetí divák zhluboka nadechl a udělal první nejistý krok ze stínů.

Ethelberta Parsonová toho v uplynulých dvaceti čtyřech hodinách musela snést hodně. V té krátké době byla svědkem rozvratu své domácnosti, vyplundrování svého šatníku, vyrabování sklepů a zjevného svádění jejího rozvážného manžela bandou zvrhlíků, kteří se právě teď chystali vrátit na faru a vrhnout se na to, co zbylo z jejího vinného sklepa.

S tímhle se dokážu vypořádat, pomyslela si rozhodně. Chce to jen trochu zdravého rozumu. Teď přišel čas ujmout se rozhodování – vyhnat ty vetřelce ze svého domu – a jestli se to Natovi nelíbí, co se jí týče, může jít s nimi; ale do jejího domu už nevstoupí, ona už jim nepodá ani hadřík či kůrku, ne, a ještě jednou ne, ani kdyby jí to přikázal sám Bezejmenný.

Její první krok, když opouštěla stín zádveří, byl nejistý. Dostala se tak do kruhu světla – ne měsíčního světla, pomyslela si, protože měsíc sestupoval.

Před ní stál ten jednooký pocestný, skláněl hlavu před plavovlasou potvorou, která ukradla Etheliny zelené hedvábné šaty (a skutečnost, že Freyje slušely mnohem víc, přiměly Ethel zaskřípat zuby se zuřivostí, kterou by u dámy nikdo nečekal). Z nich vycházelo to podivné, neobvyklé světlo, dělalo z žebráka a coury obry, byli v něm krásnější, oslnivější, děsivější, než má kterýkoli smrtelník právo být.

A když Ethelberta udělala další krok, otevřela ústa v úžasu a strachu, protože tulák natáhl k té děvce ruku a na dlani mu ležel kousek něčeho, pavučinky, chumáček krajek a měsíčního světla, a nabízel ho té ženě v zelených šatech se slovy: „Je tvůj, má paní?“

To byla chvíle, na kterou Nat čekal. „Dá jí ten kapesník,“ vysvětlila mu Skadi. „V tu chvíli – teprve v té chvíli a v žádné jiné – můžeš rozvinout Slovo. O vteřinku dřív, a všechno bude v troskách. O vteřinku později, a ten mizera nám vyklouzne. Ale když to provedeš dobře, Parsone, pak bude pomsta naše – a s požehnáním Vanů jako odměnou navíc.“

Samozřejmě, pomyslela si, ztráta Freyji je těžce zasáhne. Ohrnula ret, když nad tím uvažovala – podle jejího soudu to dávalo najevo hodně špatný vkus – ale byla si jistá, že najdou útěchu ve své pomstě.

A potom se pokus s nimi uzavřít spolek, pomyslela si a spokojeně zavrčela, zatímco Nat Parson vedle ní čekal, třásl se, ale byl plný Slova; překypoval jím, zářil jím.

Byl to úžasný pocit, jako by v něm kypěla krev, jako by měl všechny cévy a žíly plné horké brandy. Nebyl úplně sám sebou, to věděl – možná byl i trochu nepříčetný – ale proč by se tím trápil, jestli to je takový pocit?

A pak do světla vkročila Ethelberta.

„To je moje žena," vyhrkl Nat překvapeně.

Skadi zaklela a hodila své kouzlo.

„*Teď!*" opakovala a znovu zaklela, protože v cestě jí stála Ethel, k čertu s ní, Ethel stála mezi nimi, chňapla po té věcičce ve Freyjině ruce a vykřikla: *Už nic, dámo, už vám nedám ani hadr!*, zatímco Vanové přihlíželi, někteří s úsměvem, dosud si neuvědomovali nebezpečí, ve kterém jsou, a Skadi znovu vykřikla své zaklínadlo, tentokrát divočeji, v démonském jazyce, protože Slovo – kouzlo, které mělo přimrazit Odina k zemi, zatímco ostatní Vanové by přihlíželi a Freyja by se bez života skácela – to Slovo ji zradilo, Nat ji zradil, pronesl *To je moje žena* tím otupělým, zhlouplým hlasem, kouzlo mu vyletělo z prstů, o vlásek minulo Odina a srazilo ptáka z oblohy tři míle od městečka, zatímco na dvoře fary se téměř zároveň udála celá řada věcí.

Kruh Vanů se ve vteřince rozpadl.

Heimdall se vrhl na zem a odkulil se stranou s myšlenkovými blesky v rukou.

Bragi začal zpívat ochrannou píseň.

Frey vytáhl myšlenkový meč a vykročil k domu.

Freyja se proměnila v sokola a zmizela z nebezpečného prostoru, Ethelbertiny zelené hedvábné šaty se prázdné sesuly do prachu.

Nastal takový zmatek kouzel, pohybů a hluku, že si nějakou dobu nikdo nevšiml, že Parsonova žena leží mezi nimi mrtvá, ani toho, že v tom zmatku Odin Jednooký zmizel.

Skadi uvnitř domu hodila po Freyovi *Isu* a přimrazila ho na místě,

kde stál. Obrátila se k Natovi. „Dokážeš to?“ ptala se. „Dokážeš je všechny zastavit?“

Zaváhal. „Ethel,“ zachraptěl.

„Zapomeň na ni,“ vykřikla Skadi. „Stála v cestě.“ Popadla Nata za rameno a přiměla ho, aby se na ni podíval. „A teď mi pověz, Parsone, *dokážeš to*?“

Chvíli na ni civěl. Na Lovkyni v jejím pravém aspektu je děsivý pohled, dokonce i pro bohy; Natovi se dělalo špatně. Slovo a pocity, které v něm vyvolávalo, zmizely. Možná se vrátí, říkal si v duchu, ale bude potřebovat čas, aby je zase získal, čas na přípravu…

„*Pane*,“ zašeptal.

„Cože?“

„*Dar*,“ odpověděl kněz. „*Za věrné služby.*“

Skadi zaklela a vrhla do noci další myšlenkový blesk. Takhle končí spolčování s Lidmi, pomyslela si zlostně. Myslela si, že tenhle je jiný, a tím víc ze sebe udělala blázna. Ten muž je slabý, jeho mysl nesoustředěná, a teď nebude trvat dlouho a Vanové pochopí, kdo je doopravdy zradil, a půjdou po ní.

Znovu vrhla na dvůr *Isu*. Njord strnul s jednou rukou na harpuně. Ale nebude to trvat dlouho. Bez Slova, které by je znehybnělo, pod kterým by byli bezmocní, ji Vanové zdaleka převyšovali.

Naposledy se obrátila ke knězi. Byl bledý a potil se. Možná je šokovaný smrtí své ženy, pomyslela si, ale když pohlédla do jeho uštvaných očí, věděla, že je to jinak. Takhle vypadal trans; vídala ho v očích mužů, kteří ji v daleké minulosti zbožňovali. Po extázi přišla hrůza. Viděla ji teď v Natových očích, zející, prázdnou hrůzu a v tu chvíli pochopila, že prohráli. Odin byl pryč a Vanové se na ně během několika vteřin vrhnou.

Tak příště, pomyslela si Lovkyně. Položila Parsonovi ruce na ramena.

„Poslouchej mě, chlape,“ začala.

Pomalu k ní stočil oči. „*Neříkej… mi… chlape*,“ zašeptal.

Aha. Aspoň nějaká reakce. Dobrá. „Jestli chceš žít, udělej, co ti řeknu. Chceš žít?“

Beze slova přikývl.

„Tak pojď se mnou, Parsone, jestli můžeš. Vezmi si Knihu. Následuj mě. A *poběž*.“ S tím se změnila ve sněžnou vlčici, proběhla

otevřenými zadními dveřmi, tlapy nehlučně dopadaly na tvrdou zem, a zmizela do noci jako dým.

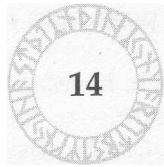

14

Během minuty – sotva by stačil něco vyslovit – byl život, jaký dosud znal, pryč. Pryč byla fara, žena, majetek, pohodlí, ambice. Teď byl uprchlík.

Sněžná vlčice se před ním hnala k bezpečí Vrchu Červeného koně. Vzduch byl svěží a čistý, země pod nohama zmrzle křupala. Blížil se úsvit, ptáci začínali zpívat a bledě zelené světlo zahánělo z oblohy fialovou. Nat si náhle uvědomil, že už jsou to celé roky, co naposledy viděl vycházející slunce.

Teď se na něj může dívat, kdykoli bude chtít.

To vědomí bylo náhle tak ohromující, že se nahlas zasmál; sněžná vlčice před ním se krátce zastavila, zavrčela a pak se hnala dál.

Nat si jí nevšímal. Konečně svoboda; svoboda dělat si to, co vždycky chtěl; svoboda využívat své nadání, svou *moc*…

Kšá, kšá, kliď se!

Nat se zamračil. Čí slova to byla?

Zatřepal hlavou, aby si ji pročistil. V poslední době žiju v napětí, pomyslel si. Je úplně přirozené, že mám mysl trochu zmatenou, trochu dezorientovanou. Koneckonců, přišel jsem přece o ženu…

Examinátor Řádu nemá žádnou ženu.

Ta slova se mu nezvaná zjevila v hlavě, teď si na ně vzpomínal jako ve snu; vzpomněl si, že něco takového křikl na Ethelbertu, když se vyčerpaný zhroutil – a vzpomněl si i na hlas, který na něj mluvil – který mluvil *jím*…

Byl to stejný hlas. Teď byl zarmoucený, ale přesto to byl hlas autority – mírný, zřetelný, s nádechem arogance – a zdál se mu téměř známý, dotěrný jako popěvek, zapomenutý z dětství, který po letech

nečekaně zaslechnete z dálky.

„Kdo jsi?“ zašeptal Nat s vytřeštěnýma očima. „Jsi démon? Jsem snad posedlý?“

V jeho mysli se ozval povzdech, sotva hlasitější než závan vzduchu.

Slyší mě, zněl ten vzdech. *Konečně mě slyší.*

„Kdo jsi?“ opakoval ostře.

Člověk, odpovědělo to. *Člověk, aspoň myslím…*

„Jaký člověk?“ zeptal se Nat.

Eliáš Rede, šeptal hlas. *Examinátor číslo 4421974.*

Nějakou dobu Nat jen stál jako přimražený. Úsvit byl zklamáním. Slunce se neukázalo; příslib dne se ztratil za hradbou mraků a Nata náhle začal trápit plný měchýř, ale zdálo se mu poněkud nevhodné ulevit si v nedalekém křoví, když měl v hlavě vetřelce.

„Ty jsi přece mrtvý,“ pronesl konečně.

Možná ano, odpověděl Examinátor, *ale přesto jsem tady*.

„Tak jdi pryč,“ osopil se Nat. „Jdi se přidat k Bezejmennému, nebo k zástupům kolem Hel, nebo kam máš jít, když zemřeš.“

Myslíš, že jsem se o to nepokoušel? opáčil Examinátor. *Myslíš, že jsem chtěl uvíznout v tvé hlavě?*

„Není to moje vina, že jsi tam uvíznul.“

Ach, že není? zasyčel Examinátor. *A kdo se mi připletl do cesty, když jsem vyřkl Slovo? Kdo ukradl moc z mého posledního gesta? A kdo od té doby používá Knihu slov bez jakékoli kontroly, bez jakéhokoli oprávnění – nemluvě o postění, meditaci a vůbec bez jakýchkoli pokročilých či aspoň přechodných stavů požehnání?*

„Ach,“ vydechl Parson. „Tohle.“

Nastalo dlouhé ticho.

„Myslel jsem to dobře,“ ozval se konečně.

Ne, nemyslel, zvolal Examinátor. *Chtěl jsi uchvátit moc.*

„Tak proč jsi mi v tom nezabránil?“

Ach, zajíkl se Examinátor.

Nastalo další ticho.

„No?“ dotíral Nat.

Nu, jako Examinátor jsem měl za života určité povinnosti, určitá omezení – bylo nutné dodržovat protokoly, postit se, připravovat – a teď… odmlčel se a Nat cítil uvnitř hlavy jeho smích. *Opravdu to*

musím vysvětlovat, Parsone? Ochutnal jsi to – víš, jaké to je…

„Takže všechny ty řeči – o používání Slova bez povolení – to všechno jsi pronášel jen proto, abych si připadal podřízeně, co?“

Nu, podívej se na to otevřeně, jsi jen kněz a…

„Jen kněz! Já ti ukážu…“

Milý příteli, já…

„A *neříkej* mi příteli!“

A s tím se otočil, rozepnul si knoflíky kalhot, zamířil do křoví a tam si ulevil, hojně a dlouze, zatímco Examinátor číslo 4421974 v jeho mysli prskal a protestoval a Skadi jako vlčice zachytila pach kořisti a rozběhla se bez ohledu na malé drama, odehrávající se na cestě za ní, k Oku koně.

Hlídka na vrcholu je viděla přicházet. Malá hlídka – čtveřice, umístěná tam Natem s příkazem hlásit jakoukoli neobvyklou aktivitu kolem Oka. Žádnou zatím nezaznamenali – k jejich značné úlevě – až na občasné štrachání kolem půlnoci, které přičítali nejspíš krysám (ale spíš to byli skřítci).

Teď muži podřimovali kolem jednoho ze ztichlých strojů, zatímco Adam Scattergood, který se statečně dobrovolně přihlásil na nejbezpečnější dobu, seděl se zkříženýma nohama na kamenném svorníku, jedl klobásu a pozoroval cestu.

Jakmile spatřil Nata, vyskočil.

„Pane Parsone! Tady!“

Jeho výkřik probudil spící muže, jak také měl v úmyslu (jeho strýc mu slíbil šilink, když zůstane vzhůru).

Dorian Scattergood otevřel oko. Jed Smith a Audun Briggs vedle něj už se zvedali. Než Parson dorazil k úpatí Vrchu, vypadali všichni tři, jako by už celé hodiny bděli.

V tu chvíli spatřili bílou vlčici. Běžela před knězem, stoupala na Vrch po straně za jejich zády, a tak byla u nich dřív, než si uvědomili, co se děje. Bílá vlčice s šedými pruhy; tmavý čenich se zvrásnil v tichém vrčení, ukázaly se zuby ostré a bílé jako řada rampouchů.

Zpanikařili. Vlci byli v údolí Strondu vzácní a až na Doriana dosud nikdo z nich žádného nespatřil tak zblízka. Dorianovi jeho zkušenost zachránila život; instinktivně se jí postavil čelem a s

hlasitým výkřikem rozpřáhl ruce. Skadi uskočila, rázem zachytila pach snadnější kořisti a vrhla se na Briggse, který jen stál (na opasku se mu neužitečně pohupoval nůž), a prokousla mu hrdlo tak prostě, jako když chlapec utrhne jablko.

Pro Lovkyni to byla perná noc. Zmar plánů, slabost jejího společníka, kořist, která jí unikla, a navíc hodiny, které strávila ve zvířecí kůži – to všechno ještě zesílilo její vlčí instinkty, nutící ji lovit, kousat, najít úlevu v krvi.

Krom toho měla hlad. Energicky zatřepala se svou obětí, i když v té době už byl Audun docela určitě mrtvý, a potom, když opatrně očichala krev, se začala krmit.

Ostatní tři nevěřícně přihlíželi. Jed Smith, kterému se šokem podlamovala kolena, sáhl po kuši, kterou měl položenou vedle sebe. Dorian opatrně couval k úbočí vrchu, ani na chvilku nespouštěl oči z hodující vlčice (i to mu mělo zachránit život).

Adamovi, který nikdy nepatřil k hrdinům, se udělalo strašlivě zle.

A v tu chvíli k nim dorazil Nat.

„Pane Parsone," vypravil ze sebe Smith tiše.

Nat ho ignoroval. Stál jako v transu s hlavou mírně schýlenou, oči upíral na otvor ve Vrchu. Vlčice na vteřinku vzhlédla, vycenila zuby a vrátila se ke svému úlovku. Kněz si jí sotva všiml.

Ačkoliv Adam Scattergood málokdy podléhal podivínským myšlenkám, přistihl se, jak si v duchu říká: *Vypadá, jako by byl mrtvý.*

Ve skutečnosti se Nat Parson ještě nikdy necítil tak živý. Náhlé objevení se Examinátora 4421974 v jeho mysli mu nečekaně srovnalo všechno do perspektivy. Nebyl šílený, jak se obával. Ten hlas byl skutečný. Počáteční děs a dotčení nad vpádem do jeho mysli už polevily; uvědomil si, že není nic, čeho by se měl bát. On měl moc. On ovládal. A nebylo snad hezké – nebylo správné – ovládat tak mocně muže, který ho urážel?

Tvoje vlčice požírá toho mrtvého muže. Myslím, že bys to měl vědět.

Nat pohlédl na Skadi. Čumák, hřívu a přední tlapy měla zrudlé krví. „Nech ji být," mávl rukou. „Musí přece jíst."

Jed Smith s pozdvihnutou kuší ho zaslechl a strnul hrůzou. „Vy

tím myslíte, že je to – *ona*?“ vyjekl. Od setkání ve věznici byl rád, že se mu daří se jí vyhýbat; ale řeči o jejích schopnostech už se šířily. Ani v nejmenším nepochyboval, že je to ta démonická žena, která zabila Examinátora a zmocnila se knězovy mysli.

„Pane Parsone?“ zkusil to.

Upřely se na něj nepřirozeně zářící oči.

Jed polkl. Když se obrátil, zjistil, že Dorian utekl; na Vrchu už zůstal jen on a Adam. „Bude potřebovat vaše šaty,“ pronesl Nat. „Oblečení toho muže je zakrvácené.“

Jed Smith zavrtěl hlavou. Ruce se mu tak třásly, že sotva udržel kuši. „Nedovolte jí, aby mě zabila,“ zakoktal. „Nepovím nikomu ani slovo.“

Zajímavé, pomyslel si Nat. Vždycky považoval Jeda za těžkopádného chlapa zvyklého řešit věci silou. Ale teď tady stál a projevoval skutečnou inteligenci. Samozřejmě, bylo to jasné; ani od nejhorlivějšího člena svého stáda nemohl Nat očekávat, že by se smířil s vraždou souseda. Bez svědků bude jasné, že se Audun stál obětí toulavého vlka. Ale kdyby Jed mluvil…

S překvapením se zamyslel nad tím, jak snadné je zabít člověka. Možná ho tak zatvrdila Ethelina smrt, možná Examinátorova zkušenost. Ještě před týdnem by se Nat Parson nezabýval vraždou o nic víc, než by uvažoval nad tím, že by sloužil mši úplně nahý; teď se jí ale zabývat musel a s úžasem si uvědomil, že je mu to skoro jedno.

Dobře, ozval se Examinátor. *K tomu, aby člověk udělal to, co se musí udělat, je potřeba odvaha.*

„Pak tedy…“ Nat se odmlčel, zvažoval slova. *Pak s takovým činem není spojen hřích?*

Samozřejmě že ne, zněla okamžitá odpověď. *Jediným hříchem je opomenout svou povinnost.*

Uvažujeme stejně, odpověděl Nat překvapeně.

Možná proto se naše mysli prolnuly tak, jak se to stalo.

Nat se na chvíli ponořil do myšlenek. Je tohle důvod toho, co se stalo? Setkání podobných myslí v rozhodujícím okamžiku, ve chvíli, kdy obě usilovaly o stejný cíl?

Usmál se na Jeda. „Dobrá. Ale budu potřebovat vaše oblečení. Tak do toho, rychle, člověče, nemáme na to celý den.“

„Slibujete?“ škemral Jed. Pořád ještě se třásl tak, že si skoro

nedokázal rozvázat tkaničky bot. „Slibujete, že ji nenecháte mě zabít?“

„Slibuju,“ kývl Nat, stále se usmíval na Jeda, který si trochu klidněji znovu začal zouvat boty.

Byla to koneckonců skoro pravda, pomyslel si, když odříkával patřičné zaklínadlo a pak se díval, jak se Jed těžce zhroutil na zem. Krom toho – trochu se zapotácel, když se mu zem pod nohama zachvěla následnými otřesy Slova, rozechvívajícími Vrch – proč by jen Věštci měli mít všechnu zábavu?

KNIHA SEDMÁ

Podsvětí

Mrtví vědí všechno, ale ani za mák jim na tom nezáleží.

Lokabrenna, 9:0

1

Do Pekla vede spousta cest. Vlastně se dá říci, že všechny cesty vedou do Pekla, hladkého středu mezi Řádem a Chaosem, kde se nic nehoupe a nic – a nikdo – se nikdy nemění.

Opravdový Chaos je z větší části neobydlený. Řada tvorů, existujících pod jeho vlivem – démoni, nestvůry a podobně – jsou jen průvodci, slunící se v Chaosu, jako se zeměkoule koupe v teple slunce, plně si vědomí nebezpečí přehnané důvěrnosti. Dokonce i Sen – který má své zákony, i když to nejsou nutně zákony platící jinde – je příliš blízko Chaosu, než aby tu mohl být klid, což je důvod, proč tu jen málo tvorů zůstane dlouho. A pokud jde o Podsvětí – člověk by musel být blázen, aby na to vůbec pomyslel.

Loki nad tím na dlouhé, prošlapané cestě do Pekla přemýšlel se

vzrůstající nejistotou. Ze zjevných důvodů nebyla namáhavá, i když ne tak uježděná, jak by se dalo očekávat. Mrtví zanechávali méně stop než živí, ale i tak byla pěšina jasně viditelná a kamenné stěny ohlazené jako zrcadlo, jak kolem kráčely miliardy – a možná víc – životem unavených pocestných.

Peklo však nebylo konečným cílem Lokiho a Maddy. To by bylo příliš snadné. Ne, pod Spodním světem leželo Podsvětí, ani ne tak země jako ostrov mezi mnoha dalšími, táhnoucími se širokou řekou, označující hranice mezi Světem dole a Světem nahoře; největší řeka, Kotel všech řek, věčná, smrtící dokonce i pro mrtvé.

Našeptávač milosrdně mlčel, jak se stále víc blížili Podsvětí. Ale Loki cítil jeho vzrušení – stejně jako on cítil jeho strach – natolik vytrvalé, aby mu naznačil jeho hranice, jak se namáhavě probíjeli kupředu. A opravdu to *byl* boj; Lokiho kouzelné schopnosti nebyly v plné síle, a nijak ho neuklidňovalo vědomí, že Našeptávač může kdykoli hrábnout do jeho mysli a ždímat ji jako mokrý hadr.

Zatím ho aspoň nechával na pokoji; ale Loki hádal, že za jeho mlčením se skrývá únava, která tu na počátku jejich výpravy nebyla.

Přečetl si něco v jeho mysli – nebo si Našeptávač aspoň myslel, že přečetl – a cítil, že i když si vychutnává svou moc nad ním, má obavy před tím, co by v jeho myšlenkách mohl spatřit příště – a co by o nich mohl povědět Maddy. A tak s nimi mluvil co nejméně, a nikdo se nezmiňoval o incidentu při překonávání řeky, ale i tak Lokimu třeštila hlava, jako kdyby měla přijít bouřka.

Za řekou se zastavili, aby se prospali. Tři hodiny spánku, sousto chleba a lok vody a vyrazili znovu, dívali se jen před sebe a nikdy stranou, mluvili, jen když to bylo nutné. Svět nahoře opustili v jedenáct hodin dopoledne předchozího dne, a kdyby někdo Maddy pověděl, že od té doby uplynulo sotva dvanáct hodin, nevěřila by mu, ani co by se za nehet vešlo.

A přesto kráčela dál bez jediného slůvka stížností. A Loki, který napůl očekával, že už se dávno bude chtít vrátit, to sledoval s rostoucím znepokojením, zatímco se blížili k poslednímu úseku.

Cesta byla plná mrtvých. Stovky mrtvých v každém krychlovém metru; nacpaní jeden na druhém v páchnoucím prostoru, netečně se posunovali dopředu i dozadu, kam až oko dohlédlo. Což ve skutečnosti nebylo moc daleko, jejich mlhavé postavy plnily vzduch,

jejich zápach – horší než hnojiště, jatka či odpadková jáma nebo polní nemocnice, které jste kdy cítili nebo si dokázali představit – zaplavoval všechno, spouštěl jim blátivé prsty do plic, poskvrňoval jim jídlo, pití, vzduch, který dýchali.

Mrtví samozřejmě necítí nic. Ale přece *vnímají*; a jak jimi pocestní procházeli, jako když lodě proplouvají hustou mlhou, posouvaly se zástupy mrtvých instinktivně blíž k teplu živých, mrtvé prsty jim škubaly za oblečení, za vlasy, mrtvá ústa se pohybovala v nezvučné prosbě.

Muži, ženy, válečníci, zloději; mrtvě narozené děti a utopení námořníci, otroci, hrdinové, básníci, králové, vrazi, dobrodruzi a prodavači falešných medicín proti moru, ztracení milenci, dávní bohové, nedorostlí školáci, nepraví svatí. Všichni mrtví, teď existující jen jako stíny – *méně* než stíny – svého živého já, a přesto každý se svými truchlivými barvami, takže se Maddy s Lokim téměř topili v jejich společné beznaději, a dokonce i Našeptávač zmlkl.

„Jsi si jistá, že jsi tohle chtěla?“ ptal se Loki, zatímco se Maddy vlekla kupředu. „Chci tím říct, co se vlastně pokoušíš dokázat? A *komu* se to snažíš dokázat?“

Maddy na něj překvapeně pohlédla. Zdálo se to už tak dávno, kdy si skutečně položila otázku *proč* – a myšlenka, že snad i teď má na vybranou…

Pro koho tohle dělám? pomyslela si. *Pro bohy? Světy? Svého otce?*

Pokoušela se představit si tvář svého otce – s rezavým vousem, pomalu uvažujícího, dobromyslného Thora, kterého znala z tolika pověstí, že si byla jistá, že ho vlastně zná – a přesto, když si v duchu řekla ta slova *můj otec*, nebyl to Hromovládce ani Jed Smith, koho si představila. Byl to Jednooký; chytrý, sarkastický, chybující Jednooký, který jí lhal, a možná ještě hůř…

Ráda bych věděla, jestli mě hledá.

Ráda bych věděla, jestli mu chybím.

A jestli to ví – byl by na mě pyšný?

„Je jen jeden způsob, jak to zjistit,“ pronesla.

A přesto, přes to všechno, jí strašlivě chyběl, a kdyby si nebyla jistá, že zaplést ho do této záležitosti by znamenalo strašlivě ho ohrozit…

Zarputile se trmácela dál.

Jak daleko ještě? Nedalo se to odhadnout. Tak blízko hranic Chaosu už byly zákony, poutající Světy, pokřiveny téměř k nepoznání. Logika nám říká, že výprava na taková místa je nemožná, ale Maddy s Lokim putovali mezi možnostmi, na místa, kam se Logika, první služebník Řádu, nemůže dostat.

Vtip, stejně jako u kouzel, spočívá v tom, že nesmíte příliš usilovně uvažovat o tom, co děláte, je nutné projít světem jako ve snu, neomezovat se myšlenkami na to, co je možné a co ne. A tak před sebe házeli *Naudr*, aby si otevřeli průchod, a postupovali stále dál do Dolního světa, a když přišlo ráno (ne že by věděli, že je *ráno*), ocitli se na skalnatém srázu, shlížejícím na podzemní krajinu lenivých mlh a pomalu plynoucích temných řek, dlouhou planinu osvětlenou matným světlem barvy staré modřiny, a věděli, že se dívají na samotné Peklo.

Peklo je chladné, ale nemrzne tam. Mrznutí už je činnost; ale Peklo je místem nečinnosti, a jeho chlad je chladem prázdného srdce, ztichlé země, hrobu. A tak Lokimu a Maddy byla zima, ale ne nesnesitelná, a byli unavení, ale ne tak, aby se jim chtělo spát. Nejvíc ze všeho byli hladoví a žízniví, protože jich malé zásoby docházely a hnijících vod Pekla se neopovažovali dotknout. Střídali se v nesení Našeptávače (na Lokiho naléhání, což Maddy překvapilo), ale i tak postupovali pomalu, trmáceli se k zachmuřenému obzoru, který jako by se neblížil ani o kousek.

„Takhle to bude už napořád?“ zeptala se Maddy, když zastavili, aby si odpočinuli.

Loki se po ní ohlédl a pokrčil rameny. „Pro některé lidi to tak pokračuje věčně. Pro jiné – nu, trvá to tak dlouho, jak trvá.“

„To nedává smysl,“ namítla Maddy. „Vzdálenosti se nemění podle toho, kdo jsi.“

„Tady ano,“ odpověděl Loki pochmurně.

Unaveně se vlekli dál.

V Podsvětí není mnoho pravidel, ale ta, která tu existují, jsou jen málokdy porušena. Smrt je místo trvalé rovnováhy, místo, kde se nic nepohybuje, žádný postup, žádná změna. Samozřejmě se nepředpokládá, že by žijící, pohybující se, vyvíjející se lidé

navštěvovali Peklo. Několik se jich o to pokusilo (vždycky se někdo takový najde), ale povstalo z toho jen málo dobrého, a většina, pokud se vrátila, se vrátila pološílená a zlomená.

Dokonce i bohové dbají na to, aby se Spodnímu světu vyhýbali, pokud je to možné. Je to strašlivé místo, a i když se mnozí pokoušeli vyjednávat s jeho Strážcem – prosit o pomoc, dojednat návrat jedné, jediné mimořádné duše – taková dohoda vždycky končí slzami, nezdarem, trvalou smrtí nebo trochou od každého.

Naštěstí pro Peklo má rovnováha přednost. Nikdo nezburcuje mrtvé, aniž by nenarušil tuto rovnováhu, a tak blízko Podsvětí mohou být následky katastrofální. Strážce Pekla si proto získal pověst nevypočitatelného a neochotného, a nikdo neopustil Dolní svět živý od té doby, kdy se Matka Frigga vrátila sama po tom, co prosila o návrat Baldera Plavého, roky před koncem Pradávných časů.

Loki o tom všem dobře věděl. Na druhou stranu měl důvod věřit, že by se Strážkyně Dolního světa mohla uráčit udělat v jeho případě výjimku. Zjevně tomu věřil i Našeptávač, což Lokimu vyhovovalo, protože právě ta víra ho udržela v posledních několika dnech naživu.

Teď cítil, že Našeptávač začíná být netrpělivý.

Myslel jsem, že jsi říkal, že tu bude, dotíral.

Bude tu, odpověděl v duchu Loki a doufal, že to bude pravda.

Raději by to měla být pravda, ty mizero, protože jestli jsi mi lhal…

„Nedělej si starosti. Ona přijde," pronesl nahlas. „Jakmile zjistí, že jsem tady, přijde."

„Kdo?" ohlédla se po něm Maddy překvapeně.

„Strážkyně Dolního světa," vzdychl. „Napůl zrozená Hel. Má dcera."

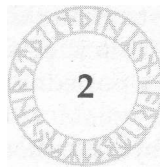

2

Zatímco Maddy s Lokim vstupovali do Pekla, Vanové nezaháleli. Léčka u fary je varovala před Skadiinou zradou, ale vražda Ethelberty Parsonové naznačovala, že je v té věci ještě něco jiného. Mohla to být náhoda? Byla ta žena jen divák, který se náhodou ocitl v křížové palbě? Nebo to byla oběť, která je měla přesvědčit, že ze strany Lidí nehrozí žádná zrada?

„Samozřejmě že je to zrada," rozčiloval se Frey. „Vylákali nás ven pod příslibem vyjednávání a pak se proti nám pokusili použít Slovo. Jaký jiný důvod by tu mohl být?"

„Ale co Odin?" To byl Bragi, vypadal otřeseně, setřásal si z vlasů prach. „Chtěl s námi mluvit. Lámal s námi chléb – chtěl mír s Vany…"

„Ale no tak, už bys mohl dospět," okřikl ho Frey. „Sotva by si na čelo připevnil nápis *Tohle je past,* ne? Já říkám, že už bychom neměli ztrácet čas. Vyrazit hned za ním. Přimět ho mluvit."

Ale Freyja se tvářila pochybovačně. „Otrávený kapesník," pronesla. „To není zrovna Odinův styl."

„A co Skadi?" ozval se Bragi. „Kdyby nám chtěla uškodit, mohla to udělat v Síni spáčů, když jsme byli bezmocní. Proč by se proti nám stavěla teď?"

„Možná na něco čeká," uvažoval Frey.

„Nevěřím, že nám chtěla ublížit." Njord se tvářil paličatě, mořsky modré oči nebezpečně svítily.

„Ne, vážně?" přestával se už Heimdall ovládat. „Ty starý pitomče, co by musela udělat, abys konečně uvěřil? Mohla by ti rukama svírat hrdlo, co, a ty by sis stejně pořád ještě myslel, že tím projevuje náklonnost."

„To je směšné."

„*Ty* jsi směšný. Myslíš, že jenom proto, že jste kdysi byli spolu…"

„Moje manželství z toho vynech."

„Tvoje manželství skončilo dřív, než vůbec začalo…"

Zatímco mezi Vany se znovu rozbíhala výměna názorů, Idun, která se v bitvě nepostavila ani na jednu stranu, přešla k jediné oběti. Ethel Parsonová ležela v noční košili tváří dolů na dvoře, chumáček kouzel, který býval kapesníkem, roztával v prvních paprscích svítání. Vlasy se jí rozpustily, na tváři měla šmouhu bláta, zdála se malá a

odhozená.

Idun tiše poklekla vedle Ethel a s lítostí a údivem se zamyslela nad neuvěřitelnou odolností Lidí. Jsou to taková křehká stvoření, s tak krátkým životem a takovou hloubkou zoufalství, které musí zažít. A přesto se ráně, která by mohla zničit i bohyni, nepodařilo v téhle ženě uhasit život. Ach ano, umírala – ale přesto v ní zbyla jiskra, a když se Léčitelka dotkla její tváře, víčka se jí nepatrně pohnula.

Ostatní Vanové se o kousek dál pořád ještě hádali. Příčina hádky Idun nezajímala. Příliš mnoho lidí bylo většinu času nespokojených a většinou ze zcela bezvýznamných příčin. Jen smrt nebyla bezvýznamná. Zahlédla její tajemství v Etheliných zastřených očích a zauvažovala, jestli ji má nechat přijít. Ta žena byla utrápená a měla bolesti. Brzy už se dočká klidu. A přesto se smrtí bojovala – Idun to cítila velmi silně – každičkou částí svého těla.

Vždycky byla poddajná; poslušná manžela, uctivá k otci, po celý život zdvořilá a skromná. Taková žena čelící Smrti se poddá tiše, bez zápasu. Ale ve dceři Owena Goodchilda byla ocel. Chtěla žít – a tak Idun sáhla do váčku u pasu a vytáhla kousíček sušeného ovoce. Nebyl větší než nehet jejího malíčku, ale byl to pokrm bohů. Položila ho Ethelbertě pod jazyk a čekala.

Minuty ubíhaly. Možná už bylo moc pozdě, napadlo Idun; ani jablka mládí ji nemohla zachránit, jestli už byla její duše přijata v Helině říši. Opatrně překulila Ethelbertu na bok, odhrnula jemné hnědé vlasy, aby jí odkryla obličej. Byla to obyčejná tvář, to jistě; a přesto jí smrt propůjčila určitou důstojnost.

„Je mi to líto," šeptala Idun. „Snažila jsem se tě zachránit."

A právě v tu chvíli mrtvá žena otevřela oči; její barvy znovu ožily, zaplály z podzimní hnědé do dýňově oranžové. Vyskočila, vlasy kolem ní vlály a tváře žhnuly barvou, a zvonivým hlasem oznámila Freyje: *„A teď si vezmu zpátky svoje šaty, madam!"*

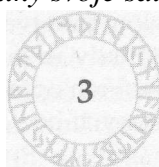

Odin uprchl v tu chvíli, kdy se jeho schůzka s Vany zvrtla. Vrch Červeného koně byl nejbližší útočiště, vyhnul se Adamovi a spící hlídce a dostal se dovnitř patnáct minut před Lovkyní a knězem, ale ve spěchu a rozčilení zapomněl kontrolovat cestu před sebou a vběhl přímo do jedné z pastí, které tu nastražila Skadi.

Kdykoli jindy by ji byl viděl; tenkou pásku, nataženou přes ústí chodby, připravenou zaklapnout se kolem každého, kdo by se pokusil projít. Tentokrát si ale nevšiml ničeho a past – primitivní záležitost, ale opatřená *Hagallem* – ho zasáhla přímo do obličeje a on zhasl jako svíce.

Když o několik vteřin později zase přišel k sobě, zjistil, že je pořád ještě tma. Rozhodil *Sól*, aby si osvětlil cestu, ale z prstů mu žádné světlo nevyšlehlo, od kamenných stěn se neodrazilo ani to nejslabší světélkování. Ne že by mu chyběla kouzelná moc, pomyslel si, měl jí dosud spoustu, ale až když zkusil runu *Bjarkan*, musel si nerad přiznat pravdu.

Ve Skadiině pasti toho bylo víc, než si myslel, nebyla to jen jednoduchá past, která měla zranit či zabít.

Byl slepý.

Spěšně zvažoval své možnosti. Rozhodně nemohl zůstat tady. Nevěděl, jak dopadla bitka u fary, ale bylo mu jasné, že Lovkyně už se žene po jeho stopě. Předpokládal, že Loki utekl. Maddy, která by mu možná pomohla, byla pryč. Našeptávač byl ztracen. A bez řečí bylo jasné, že jakýkoli další kontakt s Vany nepřichází v úvahu, aspoň dokud se mu nevrátí zra

Jestli se mu vůbec vrátí.

Zatím se potřeboval dostat pryč. Skadi ho bude stopovat jako vlčice, takže jeho první starostí bude svést ji k jinému pachu.

Košili měl dosud zkrvavenou střelou z kuše Jeda Smitha. Opatrně ji svlékl a hmatal si cestu chodbou dál, až došel ke křižovatce, košili táhl za sebou. Pak zabočil do chodby vpravo, kus jí ušel a pak košili zastrčil za kámen. Potom se vrátil ve svých stopách, odbočil doprava, ušel třicet kroků, otočil se a vrhnul ke stropu runu *Hagall* s takovou silou, že se částečně zřítil. Pak co nejrychleji utekl.

Protože byl slepý, klopýtl a upadl, i když naštěstí mimo dosah

řítícího se stropu. Doufal, že padající kameny chodbu zablokovaly: vzduch byl plný zvířeného prachu, a jestli jeho lest vyjde, pak aspoň Lovkyni zpomalí, nejlepší by ale bylo, kdyby ji svedla na falešnou stopu, zatímco by Odin našel pod Vrchem útočiště.

I tak by ho ale asi chytila, kdyby instinkt zastavit a nakrmit se nebyl tak silný; takhle ale ztratila několik vzácných minut, v době, kdy vnikla do Vrchu, byla stopa už zametená a skutečná oběť uprchla.

Odin byl mimořádně duchapřítomný. Byl slepý, ale ne bezmocný, a když prchal směrem ke Strondu, začínal znovu objevovat instinkty, které považoval po staletí za ztracené.

Za normálních okolností by ho samozřejmě ani nenapadlo, aby šel potmě. Ale v chodbě nečíhaly žádné překážky, několik volných kamenů, ležících na zemi, snadno odkopl stranou, a měl také hůl, která mu pomáhala postupovat, poklepal napřed na jednu stranu chodby, potom na druhou, špičkou šátral před sebou, aby včas věděl o všem, co je na zemi a o co by mohl zakopnout nebo na to narazit.

Zjistil, že dokáže odhadnout, kdy se chodba rozdvojuje; poznal podle pohybu vzduchu – podle jeho teploty, vlhkosti či jiných změn, podle toho, jestli voní svěže, nebo zatuchle – kterým směrem se má dát, která chodba vede nahoru, která dolů, která se táhne nad vodou a která je slepá.

Ohmatávání skály prsty se rovněž ukázalo jako přínosné. Vlhký, porézní kámen naznačoval hojné větrání, hladký, naleštěný povrch mluvil o hodně prošlapané cestě; prach na zemi, rozmístění štěrku, zvuk, který vydávala hůl při klepání na skálu – to všechno mu hlásilo informace, které by člověku, zvyklému se spoléhat na to, co vidí, zůstaly možná utajené. Aspoň v těchto chodbách nebyl v takové nevýhodě.

A pak tu bylo skutečné vidění. Zranění zdravého oka neovlivnilo jeho vnitřní zrak. S *Bjarkanem* pořád ještě viděl barvy, stopy kouzel i tlumené světlo, označující přítomnost života.

Tak také, a úplnou náhodou, spatřil stopu Našeptávače. Dostal se do srdce Vrchu Červeného koně přibližně ve stejné době, kdy Loki s Maddy překonávali Strond, ale nenašel tam po nich žádné čerstvé stopy. A potom, když přecházel z hlavní galerie do užšího tunelu, táhnoucího se dolů, ukázalo mu skutečné světlo prchavý záblesk a

poprvé zachytil pach Našeptávače. Někdo se pokoušel jeho stopu vymazat, ale jeho znamení bylo velmi silné, místy překonávalo kouzla, tu a tam se v chodbě vylévalo. Jednou se vedle něj objevilo slabé znamení ve známé fialové; jindy zářivý úlomek, který byl nepochybně Maddyin. Odin usuzoval, že postupovali hodně rychle. A mířili přímo do Dolního světa.

Ale proč by riskovali cestu do Dolního světa? Hel neměla nejmenší důvod Lokiho uvítat – spíš by se dalo čekat, že by ho při prvním spatření zabila, a nebo ještě víc, předala do Podsvětí, kde Surt Ničitel dosud držel zajatce z rodu Ásů, a hodně by ho zajímalo, jak se jednomu z vězňů podařilo uprchnout.

Leda by měl něco, co by mohl nabídnout, pomyslel si Odin. *Možná zbraň? Kouzlo?*

Pochmurně se ve tmě usmál. Samozřejmě. Nebyl jediný, kdo prahl po Našeptávači. Hel by nejspíš k ničemu nebyl, ale mimo její svět, kde vládla rovnováha, v Podsvětí, nebo ještě dál…

Na chvíli se zarazil. Mohlo by *tohle* být Lokiho cílem? Použít Našeptávače ke smlouvání – ne s Ásy či dokonce s Řádem, ale se samými pány Chaosu?

Myšlenky se mu z toho rozvířily.

Ta moc, spojená s mocí Chaosu, destabilizující Světy, přepisující skutečnost…

Znamenalo by to, zcela prostě, zkázu světa. Ne další Ragnarok, ale naprostý rozklad všeho, porušení zákonů Řádu i Chaosu, konečné porušení rovnováhy.

Ani Loki by se však určitě neopovážil uvést do pohybu takový řetěz událostí. Ale jestli ne, co přesně by mohl očekávat, že získá? A i kdyby nebyl vinen zlomyslností, uvědomoval by si *opravdu* riziko, které podstupuje – nejen pro svůj vlastní život, ale pro všechno kolem sebe?

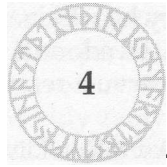

4

Nad ním konečně vypukl hon. Tři lovci: žena, které byla fúrie, bohyně a zároveň vlčice; muž, který byl dvěma muži v jednom těle; a Adam Scattergood, který si začínal myslet, že dokonce i smrt z rukou té vlčí ženy by byla milosrdnější než hrůza těch nekonečných chodeb se všemi těmi zvuky a pachy.

Skadi ho chtěla okamžitě zabít. Vrátila se do své přirozené podoby, snížila svůj ledově modrý pohled k Adamovi a předvedla vlčí – a pořád ještě krví potřísněný – úsměv.

Ale Nat měl s Adamem jiné plány. A tak byl teď tady, celé míle pod tou příšernou mohylou a nesl Parsonovu Knihu a vak. Strachem byl překvapivě poslušný; a ačkoliv byl vak těžký, ani v nejmenším si nestěžoval. Vlastně, pomyslel si Nat, by bylo snadné na něj zapomenout, a také to na dlouhou dobu udělal, zatímco spěchali za bílou vlčicí hlouběji do Světa dole.

O něco níž se zastavili, aby nabrali zásoby. Zatímco Nat odpočíval, zabalil Adam tolik jídla a pití, kolik dokázal unést. Chléb, sýr, sušené maso – toho hodně, v naději, že ta vlčí žena mu dá přednost před vyhlídkou na čerstvé. Adam sám neměl ani trochu hlad. Nat jedl málo, o to usilovněji studoval Dobrou knihu. Zdálo se, že se *hádá* sám se sebou způsobem, který se Adamovi zdál velmi znepokojivý. Pak šli dál – vlčí žena zase ve své přirozené podobě, na sobě odložené oblečení Jeda Smithe, a klející nad ztrácející se stopou – a potom spali hodinu či dvě; a když se Adam probudil z děsivého snu, ani ho nepřekvapilo, když zjistil, že skutečnost je mnohem, mnohem horší.

Pod Vrchem byly desetitisíce chodeb, možná ještě víc. I Skadi se svými vlčími smysly musela vynaložit mimořádné úsilí, aby našla správnou cestu. Opravdu ji ale našla; táhla se podél chodby, v níž byli, úzkým souběžným tunelem, do kterého se jim dosud nedařilo proniknout. Ale byli blízko; jednou dokonce *zaslechli* svou kořist, vyťukávající si tiše cestu v chodbě vedle nich, a vlčice zlostně zavyla nad tím, že je tak blízko a od její oběti ji dělí jen tenká vrstva kamene.

Když ale Skadi zůstávala ve vlčí podobě, příliš ji to vyčerpávalo, a často byla nucena se přesunout do svého lidského aspektu. Pokaždé

se přitom hladově živila. Adam zjišťoval, že její lidská podoba je ještě děsivější než vlčí. S vlčicí aspoň více či méně věděl, s kým má tu čest. A když byla vlčicí, nemohla používat žádná kouzla či zaříkadla; žádné náhlé výbuchy, myšlenkové rány ani kletby. Adam odjakživa nenáviděl kouzla; až teď si začínal uvědomovat, jak moc.

Lepší to všechno odmítnout, pomyslel si.

Lepší si říkat, že je to jen sen, ze kterého se brzy probudí. Zdálo se to rozumné; Adam nikdy nepatřil mezi snílky, a tak bylo přirozené, že tohle – tenhle mimořádně dlouhý a znepokojivý sen – ho znervózňuje. Ale byl to jen sen, myslel si; a čím víc si říkal, že je to jen sen, tím míň myslel na bolavá záda či na vlčici po svém boku nebo na nepředstavitelné věci, které se kolem něj vynořovaly z temnot.

Než dorazili k řece, dospěl Adam Scattergood k rozhodnutí. Zdálo se, že už nezáleží na tom, že viděl zemřít dva muže; že byl daleko od domova ve společnosti vlka; že má puchýře na nohou a plíce plné kamenného prachu; ani na tom, že kněz zešílel.

Jen se mu to zdá, to je všechno.

Stačí se jen probudit.

Vanové mezitím na stopě lovců dosáhli menšího pokroku, než by se jim líbilo. Ne že by bylo obtížné tu stopu sledovat – Skadi se nijak nesnažila své barvy zakrýt – ale v tuto chvíli už měli k sobě navzájem tak málo pochopení, že se nedokázali dohodnout téměř na ničem.

Heimdall s Freyem chtěli okamžitě změnit aspekt a sledovat Lovkyni v přestrojení za zvířata. Ale Njord odmítl zůstávat pozadu a jeho oblíbený aspekt – mořský orel – nebyl pod zemí moc praktický. Freyja se vůbec odmítala proměnit, protestovala, že tu nebude nikdo, kdo by byl ochotný jí nést šaty pro chvíli, až se vrátí do svého skutečného aspektu; a všichni zjišťovali, že nedokážou přesvědčit Idun o naléhavosti jejich pronásledování, takže se neustále zastavovala a žasla nad hezkými kamínky či žilkami kovu ve stěnách nebo černými liliemi, které rostly všude tam, kde stěnami prosakovala voda.

Frey navrhoval Idun proměnit tak, jako ji kdysi proměnil Loki, v lískový oříšek, aby unikli z obklíčení Ledových lidí. Ale Bragi o tom

nechtěl ani slyšet, a tak nakonec pokračovali pěšky, mnohem pomaleji, než by si přáli.

Celkem vzato to pro ně byl dlouhý, hašteřivý sestup; Heimdall paličatě trval na tom, že Odin je nemohl zradit; Freyja si stěžovala na prach; Bragi prozpěvoval veselé písně, které šly všem na nervy; Njord byl netrpělivý; Frey podezřívavý a Idun tak postrádající jakýkoli smysl pro nebezpečí, že na ni museli neustále dávat pozor, aby se jim neztratila někde v chodbách. Přesto přešli Strond sotva hodinu po Lovkyni, protože Skadi měla také své problémy v podobě Nata Parsona a Adama Scattergooda, kteří ji citelně zdržovali.

Na opačné straně Strondu sledoval ještě někdo jiný stopu. Sledovala se snadno, když člověk věděl, kam se podívat; Kapitán zakrýval své barvy, samozřejmě, ale pokaždé, když někam zahýbal, zanechával za sebou malá kouzla, zasazená ve stěnách chodby nebo schovaná pod kameny podlahy, aby ukazovala, kam míří.

Ne že by Cukřík měl jakékoli pochybnosti o tom, kam míří – a jen Kapitán mohl být tak šílený či špatný na to, aby věřil, že někdo jako on by se kdy z takového místa mohl vrátit.

Ale *on* byl Kapitán; a Cukr v pytli už se dávno poučil, že je lepší nezpochybňovat jeho příkazy.

Načapal Cukříka ve skladišti potravin, kde se právě chystal uvelebit s pečeným selátkem a džbánem piva. Cukřík ho nejdřív nepoznal, jak byl vystrojený v šatech Bláznivé Nan, špinavý, uhnaný a zdálo se, že nemá daleko k naprostému vyčerpání. Brzy si ale Loki získal jeho pozornost, přiměl ho k poslušnosti výhrůžkami a runami a příkazy mu vydal tiše, uspěchaně, jako by se bál, že by je mohl někdo slyšet.

„Proč já?“ ptal se Cukřík zoufale.

„Protože jsi tady,“ odsekl Loki. „A protože opravdu nemám na vybranou.

Cukr v pytli by si přál, aby tady nebyl. Ale Lokiho příkazy byly naprosto jasné, a tak šel po stopě dál, sbíral kouzla, která míjel, a občas zkontroloval váček, který měl kolem krku – váček, který mu dal Kapitán spolu s příkazy, jak ho má použít, kdyby to bylo nutné.

Loki měl problémy, to bylo jasné. Cukr nepotřeboval žádné kouzlo, aby *tohle* poznal. Byl až po krk v problémech – a mířil ještě

hlouběji – ale pořád byl naživu, i když těžko říct, jak dlouho ještě bude.

Cukr každou půlhodinu kontroloval váček a jeho obsah. To, co bylo uvnitř, vypadalo jako obyčejný oblázek, ale Cukřík na něm rozeznával runy – *Ós* za Ásy, *Bjarkan* a *Kaen*, Kapitánovo znamení – všechny šikovně složené tak, aby tvořily pečeť, která byla nepochybně Lokiho.

„Ten kámen ti poví, co máš dělat," vysvětloval Loki, když cpal do vaku oblečení a zásoby jídla. „Sleduj mě – a snaž se, ať tě nikdo nevidí."

Sledovat ho kam? Cukřík se neodvážil ptát. Vlastně ani nemusel – Kapitánův výraz mu už řekl víc, než chtěl vědět. Šel do Pekla – na místo, o kterém Cukřík nerad slyšel třeba i jen *vyprávět* – a bral Maddy s sebou.

„Když ten kamínek zčervená," vysvětloval Cukrovi, „pak budeš vědět, že jsem ve smrtelném nebezpečí. Když zčerná…" sevřel zjizvené rty, „pak budeš vědět, že je po všem."

Skřítek si téměř přál, aby kámen *opravdu* zčernal. Zdálo se mu, že už po stopě jde celé dny; trápil ho hlad, žízeň, byl unavený a každým krokem byl ustaranější a ustaranější. Hluboko dole byly v chodbách krysy; krysy a švábi velcí jako on. Byly tu zamrzlé tůně a zpola zakryté díry; gejzíry a sirné jámy a vyhloubeniny ve vápenci. Ale skřítek šel dál po stopě, i když ani on sám si nebyl jistý, jestli je to strach, oddanost nebo prostě ta osudná zvědavost, co ho nutí jít dál, krok za krokem.

Kámen zčervenal už téměř před hodinou. A byl čím dál tmavší.

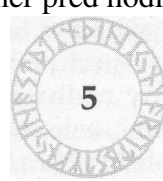

V tiché komnatě, obklopené mnoha dalšími tichými komnatami, promýšlela Hel Napůl zrozená, co dělat. V Dolním světě se neudálo nic, aniž by o tom nevěděla, a netrvalo jí dlouho, než objevila, že se do její říše dostalo několik vetřelců.

Jindy by tu dvojici prostě ignorovala. Území smrti bylo nekonečné, a většina vetřelců se buď vrátila, nebo v pustině pomalu zemřela. Obě možnosti Hel vyhovovaly; už to byla celá staletí, co poskytla audienci komukoli živému, a i tehdy se její návštěvník vrátil sám. Hel nebyla velkorysá, ani nebyla obdařena vášnivými emocemi, ale teď cítila, jak se blíží teplá krev, a uvědomila si pocit, blížící se téměř překvapení.

Samozřejmě, přinutila je na sebe čekat. Dost dlouho na to, aby je maličko potrestala a naučila je trochu trpělivosti Pekla. Čas nemá pro mrtvé nejmenší význam. A den v Pekle se živým zdá jako týden. A tak Loki s Maddy odměřovali čas doušky vody, útržky spánku a sousty chleba tak tvrdými, jako by to byly kameny. A když jim jejich skrovné zásoby došly, měřili ho dlouhými, těžkými, vrávoravými kroky, kterými se vlekli po nekonečné písečné planině, a chvílemi, kdy padli, zase se zvedli a znovu padli, a přemýšleli, jestli vůbec kdy přijde.

Hel otevřela jedno oko a druhé zavřela. Její živoucí oko bylo jasně zelené, barvou ne nepodobné otcovu, ale s chladem v nedostatku výrazu, takže dokonce i živá část jejího obličeje vypadala jako mrtvá. Mrtvé oko vidělo dál, i když bylo slepé; a její pohled byl nemilosrdný jako pohled prázdné lebky.

Protože Hel byla dvěma ženami, spojenými do jedné jedna strana jejího obličeje byla hladká a bledá; druhá poďobaná a šedá. Na jedno rameno jí spadal pramen modročerných vlasů, na druhé splýval zcuchaný žlutý copánek. Jedna ruka byla pěkně tvarovaná, místo druhé jen spár. *Naudr*, Vazač, jí označoval hrdlo, stejná runa zářila i na provazu ovinutém na její ruce. Jedno pokroucené chodidlo ji nutilo ke kolébavé chůzi.

Ne že by Hel měla ve zvyku *procházet se*, trávila staletí v polospánku, mrtvé oko otevřené, aby vnímala tisíce mrtvých, kteří proudili dnem i nocí, vteřinu za vteřinou, do její říše.

Mezi těmi tisíci jen málokteří vzbudili její pozornost. *Mrtví vědí všechno, ale ani za mák jim na tom nezáleží*, jak se říká, a mrtvý kníže se všemi odznaky své moci není o nic méně mrtvý než mrtvý metař, popelář nebo návrhář lžiček. Mezi mrtvými není velký rozdíl a Hel už se dávno naučila je zcela ignorovat.

Ale tohle bylo jiné. Dva vetřelci se dostali hodně hluboko do její říše, její živé oko vidělo jejich znamení jako dva sloupy barevného kouře daleko na pláni. To samo o sobě stačilo k tomu, aby vzbudilo její zvědavost – a ta fialová stopa jí byla podivně povědomá. Ale bylo na nich ještě něco jiného – něco prchavého, co soužilo její vidění jako sluneční světlo na kusu skla…

Sluneční světlo? Sklo? Hel si vzpomínala na světlo slunce. Pamatovala si, jak ji o něj *oni* oloupili, jak ji poslali sem, kde se nic nemění, nežije a neroste, kde jsou den a noc stejně nepřítomné v neměnném bledém světle mrtvých.

Ale kdo je to? Ásové, samozřejmě. Ásové, Ohnivci, Dobří lidé, bohové. Slíbili jí království hodné královny, a tohle – *tohle* – je to, co dostala.

Samozřejmě, to bylo už před mnoha staletími, a myslela si, že Ásové už jsou dávno pryč.

Ale jestli ji neoklamal její teplokrevný zrak, aspoň dva přežili; a tak se zvedla s čímsi velmi blízkým dychtivosti, s provazem kouzel v živé ruce, a přešla nekonečnou poušť.

Maddy ji spatřila první. Probudila se z těžkých snů v úkrytu mezi skalami a vycítila jakousi mrazivou bytost. Když otevřela oči, spatřila z profilu jakousi ženu, zelenookou, s vysokými lícními kostmi, s vlasy lesknoucími se jako havraní křídla. Měla jen chvilku, kdy mohla žasnout nad ženinou krásou, pak se ta kráska obrátila a přelud byl ten tam.

Hel si všimla Maddyina výrazu a poprvé po pěti staletích se usmála. „To je v pořádku, holčičko," pronesla jemně. „Smrt má dvě tváře. Ta jedna inspiruje básníky a milence, ta, pro kterou velcí válečníci ztrácejí hlavu… A potom je tu ta *druhá*. Hrob. Červi. Rozklad." Vysekla posměšné pukrle, zakolébala se na vratké noze.

„Vítej v Pekle, děvenko."

Loki už byl vzhůru. Okamžitě vycítil Helinu přítomnost, schoval

Našeptávače, zabalil ho do Maddyina kabátku, zapečetil runami a zastrčil pod výběžek zvětralé skály. Pak se vynořil z úkrytu s úsměvem napůl uraženým, napůl okouzlujícím, a prohlásil: „Zapomněl jsem, jaké smetiště to tady je.“

Hel se pomaloučku otočila. „Loki,“ pronesla. „Doufala jsem, že to jsi ty.“ Věnovala mu pohled, nad kterým Maddy naskočila husí kůže. „Nejspíš jsi měl nějaký důvod, proč jsi sem přišel.“

„Ach ano, to mám,“ přikývl.

„Musí to být něco důležitého,“ ušklíbla se. „Přijít sem, nechráněný, do mé říše, to představuje určité riziko, dokonce i pro tebe, Loki. A pokud jde o ni…“ zašilhala po Maddy. „Kdo to vlastně je? Cítím z ní krev Ásů.“

„Nikdo, koho bys znala. Příbuzná.“

„Vážně?“ opáčila Hel. Na tom děvčeti dozajista bylo něco, co jí připadalo známé. Možná něco v očích. Hel pátrala ve své rozsáhlé paměti; ale pohostinství Smrti je nekonečné a nepodařilo se jí najít klíč, který hledala.

Usmála se na Maddy. „Musíš mít hlad, má milá.“ Natáhla živou ruku a najednou se objevil stůl, široký jako řeka Strond, blýskající se a zářící a pokrytý stříbrem, sklem, jemným porcelánem, damaškovými ubrousky, ovocem, medovinou, vínem; paštiky s poklicemi jako kotle, mísy s polévkou jako kočáry z pohádky, hromady ojíněných hroznů, navršených na podnosech, pečená selátka s jablky v tlamách, fíky v medu a čerstvé měkké sýry, nakrájená granátová jablka, broskve, švestky, olivy nakládané v kořeněném oleji a pečení lososi s ocásky zastrčenými v tlamách, škeble, závitky ze sleďů, sladký jablečný mošt, buclaté mandlové rohlíčky, skořicové žemličky, bábovičky jako obláčky a chléb, ach, chléb tisíců druhů, měkký, bílý, sypaný mákem, pletený, kulaté i hranaté bochníky a vedle zase černé a plněné ovocem…

Maddy jen zírala, vzpomínala, kdy asi naposledy jedla, kdy naposledy pocítila hlad, opravdový hlad v tomhle mrtvém světě. Natáhla ruku k prostřenému stolu, v ústech se jí sbíhaly sliny, toužila ochutnat…

„Nedotýkej se toho,“ varoval ji Loki.

„Proč ne?“ ptala se s rukou na broskvi.

„Nesmíš jíst pokrmy Dolního světa. Ani kousek, ani lok, ani

semínko. Pokud tedy chceš někdy odejít.“

Hel se k němu obrátila s kamenným výrazem. „Ještě nikdo z mých hostů si nikdy nestěžoval.“

Rozesmál se. „Smysl pro humor podědila po otci,“ vysvětloval Maddy. „Tak pojďte, vyrazíme. Někde tady poblíž jsou tvé komnaty, ne?“

Hel se pousmála. „Jak říkáš,“ přikývla a mávnutím ruky odehnala hostinu – a stejně náhle se objevil jiný pohled: slonovinově bílý palác, tyčící se uprostřed pouště, věžičky a vížky a chrliče a minarety a krajkové sloupy gotické a neogoticke architektury se vznosnými opěrami a liliemi a řadami biskupů, kněží, Examinátorů, kardinálů, šamanů, mystiků, proroků, kouzelníků, jasnovidců, magistrů, spasitelů, polobohů a papežů, stojících ve výklencích na nádherném průčelí.

„Pěkné,“ pochválil Loki.

Hel je vedla dovnitř.

Maddy ještě nikdy nic takového neviděla, ani ve svých snech. Samozřejmě věděla, že nic z toho není reálné – tedy za předpokladu, že slovo *reálné* má tak blízko pobřeží Snu nějaký význam. Ale bylo to působivé; palác přesahující dokonce i touhy magistrů z Konce světa; dlouhé chodby z chladného bílého alabastru, slonovinové ozdoby, zdobené klenby, světlé tapiserie vybledlé téměř do průhlednosti a štíhlé rýhované sloupy z křehkého skla. Procházeli tichými kamennými místnostmi, zrcadlovými sály světlými jako led, komnatami, v nichž tančily mrtvé princezny, pohřebními kaplemi a opuštěnými sály, kde měkce došlapovali do prachu.

„Ona je tvoje *dcera*?“ zašeptala Maddy, když kráčeli za Hel tichými sály.

Loki přikývl. Tvářil se lhostejně, i když Maddy už ho znala natolik dobře, aby uhodla, že jen hraje nějakou hru. A dost nebezpečnou, pomyslela si; mezi Hel a jejím otcem zjevně nepanovala nějaká velká láska. „Nebyl jsem zrovna nejlepší rodič,“ dodal. „Ale ani její matka ne. Skoro šílená, ale velmi svůdná – jako všichni démoni – ale určitě jsme nakonec neměli mít děti. V obou nás bylo příliš mnoho Chaosu. Hel vypadá docela dost normálně, ve srovnání s těmi ostatními. Viď, Hel?“

Hel neodpověděla, i když její živé rameno strnulo zlostí. Maddy se po Lokim nervózně podívala. Bylo moudré dráždit Hel v jejím vlastním království? Zdálo se ale, že Šprýmař si s tím vůbec nedělá starosti.

Hel se najednou prudce zastavila. „Něco ti povím, Loki. Pokoušela jsem se tě pochopit. Tohle je moje říše, říše mrtvých. Tady jsem všemocná. A přesto si sem přijdeš, neozbrojený a nechráněný Zdá se, že jsi si hodně jistý, že tě nechám naživu."

Pobaveně na ni pohlédl. „Co tě vede k přesvědčení, že jsem nechráněný?"

Hel povytáhla obočí. „Nezkoušej na mě nějaké nesmysly, Šprýmaři," houkla. „Jsi sám."

„Úplně sám," souhlasil Loki přívětivě.

„Co *přesně* chceš?"

Loki se usmál. „Jednu hodinu," odpověděl.

„Hodinu?"

„V Podsvětí."

I druhé Helino obočí vyletělo vzhůru. „Do Podsvětí?" opakovala. „Asi myslíš Sen?"

Zavrtěl hlavou. „Myslím Podsvětí," usmál se. „Přesněji Černou pevnost."

„Vždycky jsem věděla, že jsi blázen," vzdychla Hel. „Unikl jsi odtamtud, ne? A teď se chceš *vrátit*?"

„Důležitější je," dodal Loki, „že bych si chtěl být jistý, že se zase dokážu dostat ven."

Helino obočí se zase vrátilo na obvyklé místo. „Tomu říkám *humor*," pronesla s nehybným obličejem. „To se skoro vyplatí počkat dalších pět set let na pointu."

Loki zavrtěl hlavou. „No tak, Hel. Já vím, že to můžeš udělat. Nemůžeš žít tak blízko Černé pevnosti tolik let, abys nezískala pár – řekněme – *neoprávněných* náhledů, jak to tam chodí."

Další poloúsměv. „Možná ano," připustila. „Ale je to nebezpečná hra. Otevři pevnost, třeba jen na hodinu, a kdo ví, kdo odtamtud může uniknout – do Snu, do Smrti, třeba i do Středních světů. Proč bych to dělala? Co to přinese mně?"

„Jedna hodina," umlouval ji Loki. „Jedna hodina uvnitř. Potom mě budeš mít navždy z krku, všechny dluhy budou splaceny, navždy

a věčně.“

Přimhouřila oči. „*Dluhy?*“ vyjela. Její vztek jako by Maddy mrazil až do morku kostí.

„No tak, Hel. Víš, že jsi mi něco dlužná.“

„Že ti dlužím *co*?“

Usmál se. „Nebuď skromná. Nesluší ti to. Jak se dnes vlastně vede Zlatému chlapci? Pořád je tak okouzlující? Stále stejně krásný? Pořád stejně mrtvý?“

Kosti Heliny mrtvé ruky o sebe slyšitelně zachřestily.

Maddy úzkostně pohlédla na Lokiho.

„To se ti bude líbit, Maddy,“ podíval se na ni, stále s úsměvem. „Je to milostný příběh, překonávající prostor, smrt a čas. Chlapec se setká s dívkou – *ona* se do něj šíleně zamiluje, ale *on* si jí zřejmě ani nevšiml, má tolik práce s tím, aby každého, s kým se setká, okamžitě okouzlil, a krom toho, o ní bys sotva tvrdila, že je krasavice, a navíc žije ve špatné části města. A tak uzavře smlouvu. Já jí prokážu malou laskavost. Ona dostane Zlatého chlapce jen sama pro sebe za kousíček věčnosti, a já…,“ zazubil se, „já dostanu na oplátku také laskavost. A o tu laskavost žádám. Právě tady a právě teď.“

„Ty jsi vážně mizera, Loki,“ pronesla Hel dutým hlasem.

„Nelíbí se mi, že musím být nepříjemný, miláčku, ale ani ty nejsi zrovna nejvstřícnější.“

Hel vzdychla. Nepotřebovala to – ve skutečnosti celá staletí *nedýchala* – ale Loki v ní nějak pokaždé probudil to nejhorší. Ale co se dalo dělat, uzavřeli spolu smlouvu, přísahala, a pro někoho, kdo žije a pracuje v místě, kde se vyvažuje Pořádek a Chaos, je přísaha jakéhokoli druhu, ať jakkoli pošetilá, posvátná.

Trpce svou přísahu zvažovala. Byla tehdy mladší (ne že by *to* měla být omluva), nezkušená ve způsobech Světa i Dolního světa. Dost slepá a pošetilá, aby věřila v lásku; a dost domýšlivá, aby si myslela, že by mohla být výjimkou z pravidla.

A Balder *byl* krásný. Bůh jarního rozkvětu, zlatovlasý, dobrý, laskavý, čistý v srdci. Všichni ho milovali, ale Hel po něm ze svého tichého království toužila nejvíc ze všech. Přicházela k němu nejdřív ve snech, splétala pro jeho potěšení ty nejsvůdnější fantazie, ale Balder se odvracel, stěžoval si na noční můry a neklidný spánek; začínal být úzkostný, bledý a ustrašený, až si Hel uvědomila, že ji

Balder nenávidí stejně vášnivě, jako miluje život, a její chladné srdce zchladlo ještě víc, zatímco plánovala, jak ho přiměje, aby byl její.

Aby někdo zabil boha, k tomu je potřeba trochu mazanosti. Loki ji měl; zařídil to tak, aby vina padla na někoho jiného, a když Matka Frigg vytáhla se svými kouzly, prosila Devět světů, aby se všichni přimluvili za Balderův návrat, byl Loki jediný, kdo neprosil, a tak Balder zůstal navždy po Helině boku, bledý král vedle temné královny.

Ale vítězství bylo hořké. Snila o tom, že bude mít Baldera jen pro sebe; vždyť slýchala příběhy o předchozím Strážci Dolního světa, který získal podobnou kořist jen pomocí lsti a hrsti zrníček z granátového jablka.

Jenže mrtvý Balder neměl nic z kouzla Baldera za života. Zmizel jeho lehký krok, šťastný hlas, sluneční zář jeho zlatých vlasů. Teď byl chladný, studený a bez výrazu, mluvil, jen když z něj řeč vyčarovala, ožíval jen pod jejími kouzly. Smrt je smrt, a zdá se, že to platí i pro bohy. Ale teď přišel čas, aby zaplatila.

„Tak co?“ začal Loki znovu. „Máme dohodu, nebo ne?“

Nekonečnou dobu před nimi Hel kráčela beze slova. Následovali ji mrtvolně bledými branami, kryptami a skladišti kostí; mezi mozaikami vytvořenými z lidských zubů a hrobkami, jejichž klenby byly vyzdobeny nalakovanými lebkami. Postupovali stále níž; konečně se dostali do katakomb, táhnoucích se donekonečna všemi směry, ověnčených girlandami pavučin.

Po nějaké době se zastavila na kamenné ulici; po obou stranách ji lemovala podloubí, pod nimiž ležely řady úzkých komůrek.

„Nedívej se tam,“ zasyčel Loki.

Ale Maddy se nedokázala ovládnout. Komůrky byly temné, ale jak je míjeli, rozsvěcovaly se a dívka uvnitř viděla mrtvé, někteří seděli, jiní stáli, tak, jako když byli živí; tváře některých byly napůl povědomé, obraceli se k nezvyklému teplu, a pak se zase odvraceli, když návštěvníci prošli dál a komůrky znovu potemněly do mrtvého polosvětla říše Hel.

Hel mávla mrtvou rukou a komůrka napravo od nich se rozzářila a rozsvítila. Uvnitř Maddy spatřila dva mladé muže, oba byli bledí a rudovlasí a byli tak nápadně podobní Lokimu, až zatajila dech.

„Zabili nás," pronesl jeden z mužů. „Zabili nás oba kvůli tobě."

Helin poloúsměv se prohloubil do děsivého výrazu.

Loki mlčel, ale odvrátil pohled.

Spěšně kráčeli dál. Hel znovu zvedla mrtvou paži a v komnatě po její levici obrátila ke světlu tvář smutná žena s jemnými hnědými vlasy.

„Loki," promluvila. „Čekala jsem na tebe. Čekala jsem, ale ty jsi nepřišel."

Loki neodpověděl, ale tvářil se neobvykle zachmuřeně.

O několik minut později se Hel znovu zastavila a komnata před ní se rozsvítila. Uvnitř Maddy spatřila nejkrásnějšího mladého muže, jakého kdy viděla. Vlasy měl zlaté, oči modré, a i když byl bledý, měl barvu smrti, zdálo se, že září jako padlá hvězda.

„Balder," pronesl Loki. Vyslovil to tak, že to znělo jako nadávka.

„Čekám na tebe," ozval se Balder. „Po mém boku je tu pro tebe místo, příteli. Žádný člověk není tak chytrý, aby podvedl Smrt, a já umím čekat – nebude to trvat dlouho."

Loki znovu zaklel a odvrátil se.

Hel se usmála. „Máš dost?" zeptala se.

Loki beze slova kývl.

„A co ty?" obrátila se k Maddy. „Nějací staří přátelé, které bys *ty* ráda viděla?"

Loki položil Maddy ruku na rameno. „Maddy, nedívej se. Jen pojď dál, nezastavuj se."

Ale Hel už zvedla ruku: další komnata se rozsvítila; a uvnitř Maddy spatřila ženu se světlými kučeravými vlasy a vousatého muže, jehož tvář jí byla stejně známá jako její vlastní.

„Otče?" hlesla a udělala krok blíž.

„Nevšímej si jich. Nemluv na ně."

„Ale to byl můj…"

„*Řekl jsem* nevšímej si jich."

Ale Maddy už udělala další krok. Setřásla Lokiho ruku a zamířila ke komnatě, kde seděli bok po boku Jed Smith a Julia Smithová v tichu, které by se u kohokoli jiného než u mrtvého zdálo jako vlídné. Jed vzhlédl, když vešla, ale v jeho pohledu nebyla zvědavost ani uvítání. Zdálo se, že mluví, rty se nehlučně pohybovaly v polotmě, ale nevycházel z nich žádný zvuk, bylo slyšet jen vítr a přesouvající

se prach.

„Je to jenom kouzlo, že ano?“ zeptala se Maddy tenkým hlasem.

Hel jí věnovala svůj děsivý poloúsměv.

„Ale on přece nemůže být mrtvý. Vždyť jsem ho viděla sotva před chvilkou.“

„Můžu zařídit, aby s tebou mluvil,“ navrhovala Hel hedvábným hlasem. „Dokonce ti můžu ukázat, co se stalo, jestli chceš.“

„Nedělej to,“ varoval ji Loki bezbarvě.

Ale Maddy nedokázala odvrátit oči od komnaty, teď ozářené lákavým světlem. Postavy uvnitř teď byly jasnější; tváře Jeda a Julie oživilo mihotavé světlo. Věděla, že to nejsou její skuteční rodiče, a přesto cosi uvnitř ní po nich pořád ještě toužilo – po matce, kterou nikdy nepoznala; po muži, kterého čtrnáct let oslovovala otče. Najednou se cítila hrozně malá, bezvýznamná; a poprvé od chvíle, kdy spolu s Jednookým otevřela Vrch Červeného koně, se Maddy přistihla, že má slzy na krajíčku.

„Byla to moje chyba?“ oslovila stín Jeda Smithe. „Přivedlo tě sem něco, co jsem udělala já?“

„Nech ji být,“ vyjel Loki ostře. „Máš nevyřízené účty se mnou, ne s ní.“

Hel pozdvihla živoucí obočí. Komnata potemněla, duchové zmizeli.

„Jedna hodina,“ pronesl Loki drsným hlasem. „Jedna hodina uvnitř. Potom přísahám, že už mě tady nikdy neuvidíš.“

Hel se usmála. „Výborně. Dám ti jednu hodinu. Ani o minutu – ani o *vteřinu* – víc.“

„Mám tvou přísahu?“ naléhal Loki.

„Máš mou *přísahu* a navíc i slib, že – za předpokladu, že přežiješ tuhle svou poslední šaškovinu – o čemž pochybuju – jestli tvá cesta ještě někdy překříží mou, otec či ne, budeš mrtvý. V pořádku?“

Plácli si na to, jeho živá ruka si potřásla s její mrtvou. Pak Hel mrtvým prstem nakreslila ve vzduchu okno a náhle se dívali ven na řeku Snění; rozlehlou hladinu řeky, kterou žádné oko nemohlo pojmout; širší než Jediné moře a desetitisíckrát neklidnější. Pokrývaly ji ostrovy jako tanečnice se sukněmi světlé pěny, skály a útesy, které se ani nedaly spočítat, zrádné písčiny, srázy mizející v oblacích, štíty a věže a komíny.

„Bohové,“ vydechla Maddy. „Je jich *tolik*…“

Loki pokrčil rameny. „Ostrovy Snění se objevují a zase mizí. Nejsou určeny k tomu, aby vydržely dlouho. Zato pevnost…“

Rychle nad tím uvažoval. Černá pevnost Podsvětí; vrchol se ztrácel v oblacích, úpatí spadalo deset sáhů pod zem. Tvarem si nikdo nebyl jist; jednu chvíli to byl obrovský hrad, ježící se věžemi, v příští hluboká jáma s ohnivým srdcem. Nic si tak blízko Chaosu nezachovávalo jediný aspekt, právě to přispívalo k tomu, že byla pevnost neproniknutelná. Brány a chodby se objevovaly a zase mizely, proto Loki potřeboval Hel s jejím mimořádně pronikavým pohledem, aby mu otevřela cestu.

Nepochyboval o tom, že to udělá. Heliny přísahy byly legendární – záležela na nich rovnováha její říše – i když nepochyboval ani o jejím slibu.

Na chvilku pomyslel na Našeptávače, na jeho prastarou mazanost a jeho záměr. Proč chtěl jít k Hel? Co viděl, když se jejich mysli protnuly? Co přehlédl ve svém pečlivém plánování, pro co se orákulum tvářilo tak samolibě?

Vidím setkání na okraji Ničeho – moudrého a ne tak moudrého.

Moudrého? Nikdy v životě se Šprýmař necítil méně moudrý.

A pak Hel naposledy zvedla ruku a načrtla do nově vytvořeného okna *Naudr*. Maddy ucítila na tváři vítr, slyšela hučení vody, narážející na skály, cítila její prastarý zápach…

„Máš hodinu,“ pronesla Napůl zrozená Hel. „Myslím, že bys ji měl co nejlépe využít.“

A s těmi slovy zmizela i se svým palácem a Loki s Maddy stáli na skalnaté špici uprostřed řeky Snění a pod nohama jim zela Černá pevnost Podsvětí.

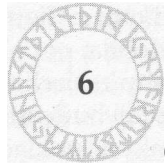

6

Vanové byli pryč víc než hodinu. Ethel Parsonová se dívala, jak odcházejí, s pocitem podivného odtržení a jistotou, že odešli navždy. Cítila se velmi zvláštně: byla velmi klidná, a jak tak seděla u toaletního stolku, dívala se do zrcadla a snažila se najít smysl toho, co právě viděla.

Během uplynulých čtyřiadvaceti hodin toho viděla víc, než za celý dosavadní život; viděla bojující bohy, ženy, které byly divokými zvířaty; jejího manžela posedl zlý duch, zažila vpád do svého domu, zabrání majetku; její život visel na vlásku.

Věděla, že by měla *něco* cítit. Možná strach. Úzkost. Zármutek. Úlevu. Hrůzu z *nepřirozenosti* toho všeho. Ale nic z toho necítila. Místo toho zkoumala svou tvář v zrcadle. Neměla ve zvyku to dělat často. Dnes ji k tomu však něco donutilo – ne marnivost, spíš zvědavost, jestli uvidí nějaký viditelný projev změny, kterou cítila uvnitř.

Připadám si jiná. Jsem jiná.

Převlékla se do šatů z prostého hnědého flanelu – nebyly laciné, ale nebyly zase tak drahé, aby lákaly ženy z říše Faërie – a dlouhé vlasy si umyla a vykartáčovala. Obličej měla čistý a bez líčidel, takže vypadala mladší; oči – ve srovnání s očima Freyji nebo Skadi všední – byly jasné a zadumaně zlatohnědé. Nebyla žádná kráska – ale už nebyla ani ta Ethel Goodchildová s tvarohovitými tvářemi, kterou manžel přes všechny peníze jejího otce málem pustil k vodě.

To je ale divné, pomyslela si klidně. A jak divné bylo, že ji Dobří lidé uzdravili. Možná se tím také *ona* stala nepřirozenou, nějak poznamenanou jejich přítomností. Určitě necítila odpor, který, jak věděla, by měla cítit; namísto toho cítila cosi podivného, skoro jako vděčnost. Neuvěřitelně se podobající štěstí.

Právě se chystala jít ven, napadlo ji, že by jí procházka pomohla se uklidnit, když se ozvalo zaklepání na přední dveře, a když otevřela, spatřila Doriana Scattergooda, rozcuchaného, se zrudlým obličejem a téměř v slzách, jak toužil vysypat své zážitky někomu – komukoli – kdo mu uvěří.

Pověděl jí, že běžel celou cestu z Vrchu Červeného koně. Držel se při zemi, dokud si nebyl jistý, že je to bezpečné, a pak se vrátil, aby našel poblíž otevřeného Oka roztrhaná těla Auduna Briggse a Jeda Smithe. Po knězi, té vlčí ženě a Adamovi nebylo nikde ani památky,

ale spatřil šest Vanů, rychle kráčejících po cestě z Malbry, takže se ukryl za živým plotem pole, dokud ty démonické bytosti nepřešly.

„Nemohl jsem nic dělat," vzlykal uboze. „Utekl jsem – schoval jsem se…"

„Pane Scattergoode," pronesla Ethel pevně, „myslím, že bude lepší, když půjdete na chvíli dál. Sloužící budou každou chvíli vstávat a jsem si jistá, že šálek čaje vám uklidní nervy."

Čaj, pomyslel si Dorian znechuceně. Přesto přijal; věděl, že jestli mu vůbec někdo v Malbry uvěří, pak je to Ethelberta.

A také ano. Pobízela ho, když váhal, vyslechla si celý ten příběh; o vlčí ženě, dvou vraždách, Natovi, posedlému neznámými duchy, zmizení Adama Scattergooda.

Když skončil, odložila svůj šálek na porcelánový talířek a dolila do konvice ještě trochu horké vody. „A kam si myslíte, že můj manžel odešel?" zeptala se.

Doriana to zmátlo. Očekával slzy, hněv, možná nějaký hysterický výbuch. Čekal, že mu bude vyčítat, že utekl – vždyť si to vyčítal i on sám a potřeba někomu se s tím svěřit byla jedním z důvodů, proč na faru přišel. Dorian Natovi Parsonovi nikdy nevěnoval moc pozornosti, ale to neznamenalo, že by ho lhostejně zanechal jeho osudu. To platilo i pro ostatní, a pokud jde o Adama – jeho vlastního *synovce*, u Zákona – hluboce ho zahanbovalo, že utekl.

„Vešli do Vrchu, paní," usoudil nakonec. „O tom není pochyby. I váš manžel. Jdou po stopě někoho jiného…"

„Ta Smithovic holka," pronesla Ethel a nalila čaj.

„Jo, a ten její kamarádíček. Ten, co unikl."

Ethel přikývla. „Já vím," odpověděla. „Půjdu za nimi, pane Scattergoode."

„*Za* nimi?" Teď věděl, že je šílená. Svým způsobem ho to uklidnilo; z toho podivného klidu už začínal být nejistý. „Ale, paní Parsonová…"

„Poslouchejte mě," přerušila ho Ethelberta. „Dnes se mi něco stalo. Přímo tady, na dvoře. Stalo se to během zlomku vteřiny, jako blesk z čistého nebe. V jednu chvíli jsem byla živá, v druhé jsem sklouzávala někam do tmy. Viděla jsem podivné věci, chápejte. Věci, které sotva můžete ospravedlnit, ani ve snech ne…"

„Ve snech?" opakoval Dorian. Snění nepatřilo mezi kratochvíle,

které by slušní lidé v Malbry přiznávali. Napadlo ho, že Ethel Parsonová možná utržila ránu do hlavy, a zalitoval, že sem chodil. „Možná se vám *opravdu* jenom něco zdálo," pronesl váhavě. „Spousta legračních věcí – nebezpečných věcí – se může udát ve snu, a jestli na to třeba nejste zvyklá…"

Ethel netrpělivě mlaskla. „Já jsem byla *mrtvá*, pane Scattergoode. Mrtvá a na půl cesty do Dolního světa, ale Věštci mě přivedli zpátky. Myslíte, že se bojím několika špatných snů? Myslíte, že bych se bála *čehokoli*?"

Dorianova nejistota se teď prohloubila ve strach. Neměl žádné zkušenosti s bláznivými ženskými, a protože nebyl ženatý, netušil, jak s jednou z nich jednat.

„Ehm… paní Parsonová," zakoktal chabě. „Přirozeně že jste rozrušená. Možná byste si měla odpočinout, a co trocha čichací soli?"

Upřela na něj soucitný pohled. „Byla jsem mrtvá," opakovala mírně. „Lidé kolem smrti moc mluví. Vykládají věci, které by neměli říkat. Nevěnují jí dost pozornosti. Nepředstírám, že rozumím všemu, co se tu odehrálo. Do záležitostí Věštců nám nic není, a přála bych si, aby se s nimi nikdo z nás nezapletl, ale obávám se, že teď už je příliš pozdě na přání. Uzdravili mě. Věnovali mi můj život. Opravdu si mysleli, že bych se k němu mohla vrátit, jako by se nic nestalo? K vyšívání, vaření, konvici v krbu?"

„Co to říkáte?" zašeptal Dorian Scattergood.

„Říkám," odpověděla Ethel, „že někde ve Světě dole jsou můj manžel a váš synovec stále naživu. A že jestli je máme zase najít…"

„*Najít* je?" vyjekl Dorian. „Nemluvíme tady o ztraceném pletení, paní Parsonová…"

Opět ho zpražila pohledem. „Máte psa, pane Scattergoode?"

„*Psa?*"

„Ano, pane Scattergoode. Psa."

„No – nemám," odpověděl zaraženě. „Je to důležité?"

Ethel přikývla. „Podle všeho jsou pod Vrchem stovky chodeb. Potřebujeme psa, aby našel stopu. Honicího psa s dobrým nosem. Jinak bychom mohli blouděním ve tmě strávit zbytek života, nemyslíte?"

Dorian na ni užasle civěl. „Vy nejste šílená," vydechl konečně.

„Ani zdaleka ne," zavrtěla Ethel hlavou. „A teď, potřebujeme psa, zbraně, lucerny a zásoby. Anebo já je potřebuju, jestli chcete radši zůstat tady."

Dorian protestoval míň, než sám očekával. Především vítal příležitost odčinit své jednání na Vrchu; a za druhé, ať už Ethel byla nebo nebyla šílená, bylo jasné, že je pevně rozhodnutá, a sotva ji mohl nechat jít samotnou. Půjčil si Parsonova koně a bryčku, odjel, aby měla čas se připravit – sotva se odvažoval doufat, že by změnila názor – a vrátil se za hodinu s dvěma vaky plnými jídla a dalších potřeb, a s malou, černou, břichatou prasnicí na sedadle vedle sebe.

Ethelberta si černou prasnici prohlížela trochu nejistě. Dorian byl neoblomný; prasata byla jeho živobytím a vždycky byl přesvědčený o jejich výjimečné inteligenci. Černá Nell, prasnice, která před lety vyvolala takový skandál, byla svého času vynikající hledačkou lanýžů, věrná a chytrá, a hlídala farmu stejně spolehlivě jako pes.

Prasnice, kterou přivezl, patřila do potomstva samotné Nell, i když se o tom Dorian nikdy nezmiňoval, stejně jako mlčel o porušeném znamení runy, které jí zdobilo měkký podbřišek bílou skvrnou. Raději znamení zakryl dehtem (stejně jako se jeho matka pokoušela zakrýt znamení na ručičce svého novorozeného dítěte horkou žehličkou a sazemi), a nikdy toho litoval.

„Lizzy nás povede správně," prohlásil. „Je to ta nejlepší stopařka, jakou jsem kdy měl. Dokáže vyčenichat bramboru na sto yardů, lanýž na celou míli. Žádný pes se jí nevyrovná, moje slovo na to."

Ethel se zamračila. „No, jestli nedokážete najít nic lepšího…" zaváhala.

„Lizzy je nejlepší. O tom není pochyb."

„V tom případě nesmíme ztrácet čas. Ukažte jí stopu, pane Scattergoode."

O deset minut později měli za sebou spoustu lichocení, několik úplatků jablky a bramborami, mnohé očichávání kabátu Nata Parsona a Tlustá Lizzy napínala vodítko. Očka jí svítila, rypák sebou cukal, krátce nadšeně poštěkávala; Dorianovi se zdálo, že snad každou chvíli promluví.

„Cítí stopu," zasmál se Dorian. „Poslyšte, paní Parsonová. Ještě nikdy mě nezklamala. Myslím, že bychom měli jít za ní, a jestli se pletu…"

„Jestli se pletete, pak z mého manžela a vašeho synovce bude zanedlouho krmení pro vlky.“

„To vím.“ Znovu pohlédl na břichatou prasnici, která téměř tančila vzrušením. „Ale znám svou Lizzy. To není žádné obyčejné prase. Je z linie Černé Nell, a ještě nikdy jsem neměl prase z toho chovu, které by nebylo dvakrát tak chytré než ostatní. Dejme jí šanci – stejně je to větší šance, než bychom měli bez ní.“

A tak Ethel Parsonová a Dorian Scattergood následovali Tlustou Lizzy po cestě a přes pole na Vrch Červeného koně a před polednem už vstoupili do Světa dole, a když rozsvítili lampu, aby jim ukazovala cestu, vyrazili po svažující se pěšině do neznáma.

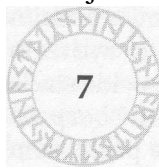

7

Na prahu jiného světa Loki s Maddy čelili nejkratší hodině svých životů. Všude kolem se čeřila řeka Sen, hladina tak ohromná a široká, že nerozeznávali jasně ani jeden břeh, ale posetá ostrůvky a útesy a skalnatými výběžky, některé pluly, jiné stály v proudu pevně. Na největším z ostrovů se tyčila Černá pevnost Podsvětí.

Nad nimi se kupila fialová oblaka jako vlna na vřetenu.

A u nohou jim ležela Černá pevnost, která, jak teď Maddy viděla, vůbec nebyla pevností, ale obrovským kráterem s ocelovými okraji, z nichž do lesklé černé skály klesaly tisíce chodeb, lemovaných zamřížovanými dveřmi, celami, hladomornami, komnatami, kobkami, schodišti, zapomenutými lávkami, vlhkými jeskyněmi, zaplavenými chodbami, temnými výklenky a obrovskými výkopovými stroji, protože Podsvětí je úkrytem každé zlé myšlenky, každé skryté hrůzy a neurózy, každého válečného zločinu, každého násilí proti tomu, co je nadějeplné a dobré – a neustále rozšiřuje své teritorium, zasahuje hlouběji a hlouběji do srdce světa směrem k nevyčerpatelné mateřské žíle ohavnosti a slabosti.

Z kráteru vycházely zvuky strojů, jako by celé pluky obrů chroupaly balvany, klokotající hlasy nesčetných mrtvých nad nimi zněly jako kovárna Maddyina otce.

„Bohové," zašeptala. „Je to o tolik jiné, než jsem si kdy představovala…"

„Ano, nikdy jsi nemohla mít tolik fantazie," poznamenal Loki a zastrčil si ruce do kapes. „Zkus si představit, jak jsem se na to díval *já* ve dnech po Ragnaroku – jestli si myslíš, že odsud to vypadá zle, měla by ses tam ponořit hlouběji – řekněme o dvanáct set poschodí hlouběji – věř mi, tam dole začnou věci být opravdu podněcující…"

„Nerozumím," zavrtěla Maddy hlavou.

Ale Loki jako by něco se stále narůstající úzkostí hledal. Hledal v kapsách, v pásu, kolem zápěstí, začínal tiše klít, jak stále nemohl najít to, co hledal.

„Co se děje?" ptala se Maddy. „Co jsi ztratil?"

Ale Loki už se s úlevou zubil. Sáhl za košili a vytáhl malý předmět, který měl na řetízku pověšený kolem krku. Vypadalo to jako hodinky.

„Tohle," smál se. „Hodinky od Hel. Čas tady se neřídí běžnými pravidly – minuty zde mohou znamenat hodiny nebo dokonce celé dny venku – a my si musíme být jistí, jak dlouho tu jsme."

Maddy si hodinky zvědavě prohlédla. Vypadaly trochu jako kapesní hodinky, i když se nepodobaly žádným, jaké dosud viděla. Na černém ciferníku nebyly vyznačené hodiny, červené ručičky ukazovaly jen minuty a vteřiny. Pod skleněnou a stříbrnou schránkou se otáčely složité strojky a kolečka.

„Co je to za hodinky?" zeptala se dívka.

Loki se ušklíbl. „Mrtvé hodiny."

Hodinky už začínaly odpočítávat. Maddy zjistila, že nedokáže odtrhnout oči od odtikávajících ručiček. „Opravdu si myslíš, že Hel dodrží slovo?" zašeptala. „Co jí může zabránit v tom, aby nás tu nechala?"

„Helino slovo je to, co udržuje podsvětí v rovnováze. Porušit je by znamenalo opustit její neutrální postavení, a tady, na okraji Chaosu, je to to poslední, co si může dovolit. Věř mi, když nám řekla, že máme hodinu…" Znovu se podíval na ciferník hodin. Ukazovaly teď padesát devět minut.

Maddy se na něj zvědavě dívala. „Vypadáš jinak," poznamenala.

„Na tom nezáleží."

„Ale tvá tvář… tvoje oblečení…"

Pokoušela se vyjádřit to, co viděla. Bylo to jako dívat se na jeho odraz ve vodě, zatímco se vyjasňuje. Zatímco ho pozorovala, jako by se zaostřoval; pořád ještě patrný Loki s ohnivými vlasy a zjizvenými ústy, ale Loki jako načrtnutý nějakým umělcem z jiného světa v barvách neznámých paletě Přírody… „A tvoje kouzlo," dodala s náhlým uvědoměním, „už není převrácené…"

„To je v pořádku," odpověděl Loki. „To proto, že tady jsem ve svém skutečném aspektu, ne ve formě, kterou jsem byl nucen přijmout, když jsem… ehm – když jsem se *vrátil* do Světa nahoře."

„Tvůj skutečný aspekt?" opakovala Maddy.

„Chápej, tohle je Podsvětí," zavrčel už trochu netrpělivě. „Není to místo, které bys mohla navštívit osobně. Po pravdě řečeno, zatímco tady spolu mluvíme, jsou naše těla v Helině říši, spojená s životem tou nejtenčí nití, a čekají na náš návrat. A musím tě upozornit, že jestli se do nich zase chceme vrátit…

„Ty chceš říct, že *tohle*… že to nejsem já?" Sklopila oči, aby se podívala na své tělo, a s leknutím zjistila, že i ona je jiná. Dlouhé vlasy nebyly spořádaně zapletené, ale rozpuštěné, a místo obvyklých punčoch a kabátku na sobě měla drátěnou tuniku, ne dost dlouhou na to, aby ji považovala za slušnou. Po zbytku jejího oblečení, po kabátku a vaku nebylo ani vidu.

„Naše vaky!" zvolala polekaně. „Našeptávač!"

V Helině říši na něj zapomněla; teď ji to pomyšlení vyděsilo. Uvědomila si, že necítila jeho volání od chvíle, kdy se k nim Hel v poušti připojila. V tu chvíli ho nesl Loki; ale nedokázala si vybavit, že by ho viděla od chvíle, kdy vešli do Heliných komnat.

Podezřívavě se k němu obrátila. „Loki," vyjela, „co jsi s *ním* provedl?"

Ublíženě jí pohled vrátil. „Schoval jsem ho, samozřejmě. Cože? Ty sis myslela, že tady by byl ve větším bezpečí?"

Má pravdu, pomyslela si. Přesto ji to dál znepokojovalo. Jestli se Odinovi nějak podařilo je sem sledovat…

„Tak pojď," naléhal Loki netrpělivě. „Jen *být* tady vyvolává obrovský rozvrat, a čím déle zůstaneme, tím větší je možnost, že

vyvoláme nesprávný druh pozornosti. Tak *prosím*,“ znovu se podíval na hodinky, které měl zavěšené kolem krku, „opravdu bys neměla chtít trčet tady, když náš čas – teď padesát sedm minut – ubíhá.“

Má pravdu, pomyslela si Maddy. Proč by mu měla nedůvěřovat? Riskoval život, aby ji dovedl až sem. A přesto v jeho barvách cosi bylo; zářily tak jasně, že už nepotřebovala skutečné vidění, aby jí ukázalo jeho myšlenky. Možná to bylo součástí pobývání v aspektu, ale všechno se tady zdálo jasnější; jasnější a zřetelnější než kdekoli jinde. Když zašilhala po Lokim, viděla jasně jeho strach, ten stříbřitý nádech v jeho znamení, a podél něj se táhlo ještě něco jiného: nit čehosi temného a nerozeznatelného, jako myšlenka, které ještě ani on nemá odvahu čelit.

A ačkoliv už bylo příliš pozdě na návrat zpátky, Maddyino srdce zaplavil chlad zlého tušení. Protože poznala tu mlhavou nitku – viděla už ji mnohokrát, u Adama Scattergooda a jeho kamarádů, u Nata při kázáních, u ubohého Jeda Smithe. Bylo to to nejznámější znamení, ale vidět ho teď, v Lokiho kouzlu, znamenalo, že něco je strašlivě špatně.

Tmavší nit byla znamením podvodu.

Ať měl jakýkoli důvod, Šprýmař lhal.

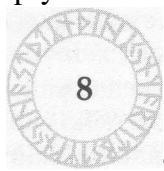

8

Prostor se tady nechová jako jinde, upozornil ji Loki, a teď Maddy viděla, co tím myslel. Měla jen čas si uvědomit, že padají, než si uvědomila, že to, co považovala za obrovský kráter, klesající ke středu země, ve skutečnosti nic takového není, a že zdánlivý pohyb *dolů*, který doposud považovala za daný, byl ve skutečnosti také a zároveň směřováním *do stran*, *nahoru* a dokonce i *dovnitř*, ona sama se ocitla uprostřed obrovského živoucího kola prostoru, ve víru protínaném na každém kousíčku chodbami, krátery a štěrbinami,

vedoucími všemi možnými směry do tmy.

„Jak je to možné?“ zavolala na Lokiho, zatímco padali.

„Co?“

„Tenhle svět. To přece není možné.“

„Je to možné a zároveň není,“ odpověděl Loki přes rameno. „Ve středním světě, kde panuje Řád, to není možné. Ještě jsi neviděla ani polovinu toho, co se může dít tam, kde vládne Chaos.“

Maddy si teď uvědomila, že *nepadají*, i když se zdálo, že žádné jiné slovo nemůže popsat dráhu, kterou s Lokim sledovali. Cesta většinou znamená putovat po stanovené trase, jsou určitá pravidla, týkající se prostoru a vzdálenosti, jeden krok vede k druhému jako slova ve větě, jako když se vypráví příběh. Ale to, jak postupovala ona s Lokim, bylo úplně jiné. Nemohla by říci, že tak docela padají, ani že běží, stojí, neplavali ani neletěli, neurazili žádnou vzdálenost, a přesto se pohybovali rychle, jako ve snu, scény se kolem nich míhaly jako stránky otáčené stále vyšší rychlostí a náhodně jako v atlase míst, která by nikdo příčetný nikdy nezatoužil navštívit.

„Jak to děláš?“ snažila se Maddy překřičet hluk.

„Jak dělám co?“ ptal se Loki.

„Tohle místo – nějak ho proměňuješ. Pohybuješ jím.“

Už jsem ti to říkal. Je to snové místo. Copak se ti ještě nikdy nezdál sen, ve kterém sis uvědomovala, že jen sníš? Nikdy sis nemyslela – *udělám tohle, udělám tamto* – a ve snu jsi to dělala?“

Tisíc map; každá tisíce sáhů hluboko v jeskyních, kaňonech, sklepích, katakombách, hladomornách, mučírnách, celách. Když Maddy přimhouřila oči, viděla vězně jako včely v úlu, jejich barvy jako vzdálený dým, šum jejich hlasů jako vločky popela se zvedal k apokalyptickému nebi.

„Počkej,“ zasykl Loki. „Myslím, že něco mám.“

„Co?“

„Snílky.“

Maddy objevila, že s pomocí *Bjarkanu* se dokáže zaměřit na tváře jednotlivých vězňů a to, co je obklopuje. Viděla úplně jasně jejich tváře bez ohledu na to, jaká vzdálenost je dělila; tváře, které náhodně zahlédla vířící závratí; ječící obličeje; útržky zlých snů; stroje drtící kosti; koberce utkané z lidských šlach; sny o ohni a sny o oceli; sny o rozpáleném kovu a sny o pomalém roztrhání na kusy; sny o

zkrvavených orlech a o sežrání zaživa krysami; sny o hadech a obrovských pavoucích a bezhlavých tělech, přesto dosud živých, a o jezerech červů a záplavách vraždících mravenců a o náhlé slepotě a hrozných chorobách a o malých ostrých předmětech, zabodávaných do chodidel a podobných, vytrhávajících zuby…

„Třiapadesát minut do odchodu," ozval se Loki. „A u všech bohů, přestaň tak civět. Copak nevíš, jak nevychované je dívat se někomu jinému do snů?"

Maddy s námahou zavřela oči. „To všechno jsou sny?" zeptala se slabým hlasem.

„Sny, noční můry, blouznění. Jen se do nich nezaplétej."

Maddy znovu otevřela oči. „Ale Loki – tady musí být miliony lidí. Miliony vězňů. Jak tady najdeme mého otce?"

„Důvěřuj mi."

To se snadněji řekne, než udělá, pomyslela si. Sevřela pevněji Lokiho ruku, snažila se nemyslet na to, co by se stalo, kdyby se rozhodl ji tady prostě opustit. Obličej měl vážný, všechno veselí zmizelo. Jeho fialové znamení, vždycky jasné, bylo teď skoro oslepující, takže ho Maddy kvůli té záři sotva viděla.

Všude kolem blikala světla Podsvětí. Teď přišla ještě horší vidění; stvoření se střevy vyvrženými z těla, jed odkapávající z nafouknutých měchýřů; pole masožravých rostlin, kvílejících a vyzpěvujících v ostrém větru; stroje s namazanými a propletenými chapadly, každé z nich zakončené špicí, natahující se a sekající po všem kolem…

„Ach – oho," ozval se Loki. „Drž se, Maddy, jsme sledovaní."

A dřív, než se Maddy mohla ohlédnout (ne že by věděla, kterým směrem se má podívat), nasadil tak vysokou rychlost, že se všechno slilo do bledých šmouh a jen se to kolem nich míhalo.

„Sledovaní *kým*?"

„Nedívej se."

Samozřejmě to bylo přesně to, co Maddy udělala; o vteřinu později toho litovala.

„Zatraceně," zavrčel Loki. „Říkal jsem ti, aby ses nedívala."

To stvoření bylo nepopsatelné. Obrovské jako dům, zdálo se Maddy, s doruda odřenou úhoří hlavou a řadami zubů – nejmíň tucty řad, pomyslela si – kolem hltavého hrdla. Pohybovalo se to tiše, jako

střela, a navzdory velmi přesvědčivě působícím zubům tělo (jestli to *bylo* tělo) jako by netvořilo nic jiného než vlákna a pruty a znamení ze světla.

„Bohové, co to je?“ vydechla Maddy.

„Ne to. *Ty.*“

„*Ty?*“

„Efeméry. Nedívej se.“

„Ale dohání nás to.“

Loki zasténal. „Nedívej se na ně, nemysli na to. Když na ně myslíš, jen je to posiluje.“

„Ale jak?“

„Bohové, Maddy, copak už jsem ti to neřekl?“ Nervózně se ohlédl na stvoření, které je pronásledovalo. „Tohle je místo, kde je možné všechno. Sny, horečky, představy. Stvořili jsme je tak. My jsme jim dali jejich sílu.“

„Ale my jsme jen přízraky. Určitě. V nějakém snu. Nic nám nemůže ublížit – ne doopravdy…“

„Ne doopravdy?“ Loki se suše zasmál. „Poslouchej mě, Maddy. Realitu, jak ji znáš, nemůžeš jenom tak přenést do Podsvětí. Nejsme přízraky. To není sen. A oni nám mohou ublížit. *Opravdu.*“

„Ach.“

„Tak pojď dál.“

Každý krok byl teď hluboký celé věky, zaváděl je dál a dál do jámy Podsvětí. Maddy se ohlédla po příšeře, která je pronásledovala, a spatřila tunel obklopený světly a lemovaný řadami ostrého kovu, vířícími a chňapajícími a kroužícími a skřípajícími jako živý stroj.

Trvalo jí vteřinu či dvě, než si uvědomila, že ten tunel je tlama stvoření.

„Dohání nás,“ zvolala. „A roste.“

Loki zaklel. Zdálo se, že se teď pohybují pomaleji, a Maddy téměř viděla, co dělá, když listoval Podsvětím jako listy v knize. Ze žlutého nebe se na tvory svíjející se na holé kamenné podlaze snášela síra. Žena zavěšená za vlasy nad jámou plnou ostrých nožů. Muž pijící z řeky kyseliny, která mu rozežírala ústa a bradu, stékala mu po kůži a odhalovala kosti – a přesto pil dál; muž s nohama oteklýma do velikosti olifanta; malá dlouhonohá stvoření s mnoha končetinami jako členité stromy, která se plazila a štěbetala v kovové chodbě

lemované dveřmi ve tvaru tlam démonů.

„Je pořád tady, viď?“

Maddy se zachvěla. „Ano.“

„Zpomal to,“ přikázal jí Loki. „Pokouším se soustředit.“

„Zpomalit? Čím?“

„Máš přece zbraně, ne? Použij je.“

Zbraně? Maddy sklopila oči na své prázdné ruce. Nu, měla by mít nějaké myšlenkové zbraně – ale to přece nebylo nic, co by mohlo zastavit pohybující se horu za jejich zády. Loki se zastavil; před nimi byla široká hranatá chodba, dlážděná velkými plochými kameny. V každém kameni byla zasazená tenká mříž z černého kovu. Z některých děr vycházely zvuky – výkřiky, steny, ječení – jen některé z nich byly lidské.

Ta věc – nebo věci – která je pronásledovala, zaplnila chodbu. Její velikost se znovu změnila, aby se přizpůsobila prostoru a Maddy si všimla, že ji opravdu tvoří tisíce tvorů, rozpadajících se a znovu se vytvářejících v neustálém pohybu. *Efeméry*, pojmenoval je Loki. Maddy je viděla jako tenká vlákna oživlého světla, parazity svíjející se prostorem mezi světy. Věděla, že kdyby se jí někdy některý z nich dotkl, mohl by jí oddělit svaly od kostí, mohli by ji přetvořit, zavrtat se jí pod nehty, plout jí krví v žilách, prožírat se jejími póry, prokutat se jí do páteře a do mozku. A byly jich miliony.

Co může udělat?

Efeméry jako by vycítily její váhání. Iluze jediného tvora se rozplynula, nyní byly všude, před nimi i vzadu, zaplňovaly chodbu od podlahy ke stropu, svíjely se jako smrtící červi směrem k nim.

Když se podívala po Lokim, viděla, že před sebe vrhá runy, vrhá je velmi rychle a velmi usilovně svým obratným a lichotivým stylem – zatímco se dívala, všimla si, že chodba mírně změnila tvar, barva potemněla z kovově šedé v šedou bouřkového mraku; kovové mříže otvorů, zasazené do kamenů, se také trochu měnily, už nebyly čtvercové, ale obdélníkové…

„Mám to,“ vydechl. Poklekl nad jedním otvorem, špičkami prstů přejel nad okrajem mříže.

Blížící se efeméry jako by rozuměly; jejich pohyby se zrychlily, začaly se pohybovat směrem k nim, vlákna se rozpadala na drobné kousíčky, poskakovala po holých kamenech jako blechy.

Loki sebou cuknul, ale pracoval dál. „Drž je dál ode mě," sykl na Maddy, ale neodvracel se od mříže.

Otevřela ústa, aby protestovala, ale zarazila ji představa – viděla, jak se jí ti tvorové valí do úst, stékají jí hrdlem, plní ji jako měch na vodu pachem shnilého masa – a zase rychle ústa zavřela.

Jak? pomyslela si. Jak můžeš zastavit strašidlo, které může být čímkoli, přijmout jakýkoli tvar?

Tohle je místo, kde je možné všechno.

Všechno? napadlo ji.

Znovu se podívala na své bezbranné ruce. Sotva na vzdálenost oštěpu byl vzduch zhoustlý efemérami. K Lokimu byly ještě blíž; vycítily jeho úmysl a hromadily se mu nad hlavou jako vlna…

Maddy se zhluboka nadechla, sbírala pro úder všechno své kouzlo. Prosvětlovalo se, měnilo barvu z načervenale hnědé po jasně oranžovou, praskalo jí energií z prstů a dlaní. Hledala runu, která by zpomalila útočníky. *Ýr*, Ochránce, byl nejblíž; soustředila se na jeho obraz, zavřela oči před přívalem efemér a mrštila runu, co nejsilněji dokázala.

Ozvalo se prásknutí jako rána bičem a rozlehl se zápach spáleniny.

Když otevřela oči, spatřila kopuli červeného světla asi šest stop v průměru, klenoucí se kolem ní a Lokiho, kolem které lezly a klouzaly efeméry. Kopule byla tenká, její povrch křehký a duhový jako mýdlová bublina v den velkého prádla, ale pro tu chvíli držela, a Maddy viděla, že kdekoli se jí efeméry dotkly, tam jejich lehká těla praskala a rozpouštěla se, zanechávala na kopuli stopy hustého kalu.

„Vyšlo to," zašeptala nevěřícně. „Viděls to? Loki? Viděl jsi…"

Ale Loki neplýtval časem na blahopřání. Pomocí *Týru* vypáčil mříž a podařilo se mu ji odsunout stranou. Pod ní zela nehybná čerň. Loki se posadil, strčil do díry nohy a chystal se spustit do prázdna.

„Je tam dole můj otec?" zeptala se Maddy.

„Ne," zavrtěl hlavou.

„Tak co to tu…"

„Ten štít nevydrží," pronesl chmurně. „A pokud tu ve chvíli, kdy povolí, nechceš být, navrhuju, abys zavřela pusu a následovala mě."

S tím seskočil do díry a zmizel. Jeho pád nedoprovázel sebetišší zvuk. Pod ním nebylo nic než tma.

„Loki?“ zavolala.

Žádná odpověď.

V tu chvíli strnula strachem. Obelstil ji Loki? Utekl? Nakoukla do prázdného otvoru, napůl očekávala příval efemér, valící se na ni z díry u jejích nohou.

Ale místo ní tu bylo jen ticho. *Důvěřuj mi*, řekl. Ale už jí přece lhal. A vzpomněla si i na slova orákula: *Vidím zrádce u bran.*

Byl Loki zrádce?

Byl jen jeden způsob, jak to zjistit.

Maddy zavřela oči a skočila.

Vůbec pád nevnímala. Z chodby do cely pod ní se dostala jediným krokem, ale po dlouhé vteřiny pak trčela v naprosté tmě, neměla nic pod nohama ani nad sebou, a žádné vodítko – ani ozvěnu – k tomu, co by mohla očekávat.

„Loki?“ zašeptala do tmy.

Pak rozhodila *Sól*, Jasný, a prostor se rozsvítil zářivým jasem.

Zaplavila ji úleva, když zjistila, že Loki je stále ještě s ní. Stáli na úzké římse, shlížející na kamennou desku velkou jako vrata stodoly, zdánlivě se jen vznášející v prostoru nad zátokou, která pohlcovala světlo *Sólu* a nevracela nic, jen prázdnotu. Kámen se mírně otáčel asi padesát stop od nich, až po chvíli si Maddy všimla, že ve spodní straně kamene jsou vsazené řetězy, na kterých se houpou dva páry okovů.

Ale její pozornost upoutal především tvor přimknutý ke kameni. Obrovský had, šupiny se leskly jako olej každým představitelným odstínem černé, oči jako elektřina, závity těla se dvakrát ovinuly kolem otáčejícího se kamene a visely dolů do tmy.

Zahlédl Maddy a otevřel tlamu; i na takovou vzdálenost se jí ze zápachu jeho jedu rozslzely oči.

„Neboj se,“ uklidňoval ji Loki. „Nemůže se dostat z kamene.“

Maddy na něj vytřeštila oči. „Jak to víš?“ zeptala se.

„Věř mi. Vím to. Potloukej se tu rok či dva a uvidíš, že se k takovým informacím dostaneš.“ Zadíval se na svíjejícího se hada. „Jen si to představ, Maddy, jestli to dokážeš. Být připoután k tomu kameni, hlavou dolů, s tímhle…“ Zachvěl se. „Chápeš, proč jsem byl ochotný udělat prakticky všechno, abych se osvobodil, viď, Maddy?“

Jako by to slyšel, had ostře zasyčel.

„Já vím, já vím,“ vzdychl Loki. „Něco jsem slíbil. Ale vážně – neměl jsem na výběr. Věděl jsem, že můžu uniknout sám – Podsvětí je velké a mohlo by jim trvat staletí, než by zjistili, že jsem pryč – ale kdybych se pokusil osvobodit *tebe*…“

„Promiň,“ ozvala se Maddy. „Ale ty mluvíš s tím hadem?“

„To není jen tak nějaký had,“ opravil ji Loki. „Maddy, dovol, abych ti představil Jormunganda. V elegantních kruzích jinak znám jako Světový had, Thorova zhouba nebo Drak v kořenech Yggdrasilu. Můj syn.“

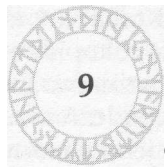

9

Daleko odsud na Konci světa, v tajné komnatě Univerzitního města, probíhala vzrušená debata. Rada dvanácti už celé hodiny vedla vášnivou diskuzi, která vypukla po znepokojivých zprávách ze vzdálené Horní země.

Následkem té rozčilující informace byla Rada dvanácti svolána ve spěchu, který se mnohým zdál nepatřičný. Za normálních okolností se většinou konalo několik předradních schůzek, týden modliteb a půstu, dlouhé meditace v Základním, Středním a Pokročilém stavu blaženosti a nakonec shromáždění starších vyzbrojených Slovem, z jejichž poučených řad by bylo vybráno dvanáct členů, kteří by mohli vzývat Bezejmenného.

Toto shromáždění bylo svoláno během několika dnů, což podle názoru jejich mluvčího, Magistra Emerita číslo 369 (drobného osmdesátníka v šarlatovém rouchu, jehož obrovitý trůn jeho úřadu zmenšoval do velikosti opičky) dávalo najevo ukvapenost účelu, což bylo zároveň nebezpečné i nedůstojné.

Ostatní však nesouhlasili, a proto bylo co možná s nejmenšími ceremoniemi losem vybráno dvanáct členů – všechno vysocí činitelé Řádu – k privilegiu Kontaktu.

Mezi nimi byl sám Magistr Emeritus, jeho kolega Magistr 73838, pouhý mladík ve svých pětasedmdesáti; a řada dalších Magistrů nejrůznějšího stáří a postavení včetně nejstaršího člena Řádu, magistra číslo 23.

Všichni se postili, modlili a očistili; odříkali patřičné chvalozpěvy a hluboce meditovali nad Slovem. Teď, o tři dny později, se shromáždili v zasedacím sále, velkém auditoriu uprostřed Univerzitního města, kde tucty řad lavic obklopovaly velký jednací stůl z těžkého vyřezávaného dubového dřeva.

Stejně jako řada dalších nejtajnějších obřadů Řádu ani kontakt s Bezejmenným nebyl nijak zajímavou podívanou – bylo vidět jen dvanáct starých mužů v červených rouchách, usazených kolem stolu s Dobrou knihou na stojánku uprostřed. Zdálo se, že několik z nich spí, vypadalo to jako nudná schůze, předčítající jako by v prašném odpoledním slunečním světle nad pultíkem také poklimbával.

Dokonce ani Slovo, které o hodinu později všichni muži kolem stolu zároveň pronesli, by posluchač nerozeznal jasně. Ozvalo se jako zachvění ve vzduchu, jako by malé dítě hodilo žabku přes odraz světa a vyvolalo tak sérii rozšiřujících se vlnek, táhnoucích se až k opačnému okraji.

Magistr číslo 23 to ucítil první. Byl nejstarším členem Rady dvanácti – muž suchý a scvrklý jako zimní jablíčko, který, jak se šeptalo, by mohl sledovat svůj původ až k počátkům Řádu.

Ó Bezejmenný, pronesl, a shromážděním kolem stolu proběhlo zachvění, když všichni muži – z nichž každý zažil Spojení nejméně dvacetkrát v životě – zápasil se stejným pocitem, který málem zlomil Eliáše Reda.

Samozřejmě, tito muži patřili mezi starší Řádu. V tom byl rozdíl; a přesto dokonce i Magistr číslo 23 ucítil, jak mu ramena tíží břemeno, když jeho mysl zaplnila mrazivá přítomnost Bezejmenného.

SLYŠÍM VÁS, pronesl Hlas, který rozezněl mysl každého z Rady dvanácti a ze kterého přeběhl mráz po zádech každého Magistra, Examinátora, i každého nováčka v Řádu.

Magistr číslo 23 cítil na sobě tíhu Hlasu jako horu. Koutkem mysli jako by zahlédl daleké pobřeží říše Bezejmenného; místo, kde svrchovaně vládl Dokonalý pořádek a dokonalá blaženost sloužila

těm z věrných, kteří ji dokázali snést.

Magistr by rád věděl, jestli by ji *on* dokázal snést. I po tak dlouhých meditacích se obával, že je jeho mysl plná Chaosu; a strach, který tak vytrvale po celou svou kariéru Magistra skrýval, zase vykukoval nad hladinu jako korek.

Ó Bezejmenný, pomyslel si. *Odpusť mi mé pochyby. A odpusť to zdržení, než jsme tě kontaktovali v záležitosti, která se Tě tak těsně dotýká. Už jeden kolega zemřel – kolega vyzbrojený Slovem…*

V Hlase bylo znát podráždění. *Cože, myslel sis, že v Mých službách získáš nesmrtelnost?*

Odpusť, pronesl Magistr. *Ale náš kolega zajal vězně. Muže, o kterém si byl jist, že je to Generál nepřítele – samotný Odin, kterého považoval za dávno mrtvého. Naneštěstí byl náš kolega zabit dřív, než ho mohl vyslechnout, a nám se dosud nepodařilo identifikovat společníky nepřítele, ačkoliv jsme přesvědčeni, že jedním z nich by mohl být jeho polobratr Loki…*

To vím také, přerušil ho Hlas. *Předpokládám, že jste nevyvolali Spojení jen proto, abyste Mi předali informace, které již mám. Jak to postupuje?*

Ó Bezejmenný, pokračoval Magistr. *Došlo k určitému vývoji.*

Vývoji?

Nastala pauza, nad kterou se Magistrovi zježily vlasy v týle. Pak začal váhavě vysvětlovat. Jak se kněz Lidí zmocnil Slova při Spojení s Eliášem Redem; jak potom vytvořili alianci s Faërií a ještě teď pronásledují nepřítele, který se vydal do Podsvětí…

Ale to je v pořádku, dodal Magistr spěšně. *Náš agent má všechno pod kontrolou. Nepřítel bude včas zastaven. Bude…*

Zmlkni!

Další mlčení, během kterého všech dvanáct členů Rady cítilo, jak jim myšlenky drancuje jakási nezměřitelně nadřazená bytost. Vlny byly cítit i všude jinde na Konci světa; každého člena Řádu rozbolela hlava, svíral se mu žaludek, oči šilhaly a projížděl jimi pocit ledového vzteku spojený téměř s panikou, jak Zakladatel Řádu – se stále větší naléhavostí a zlostí – prohrabával mozky všech a hledal potřebnou informaci.

Myslí se jim míhaly napůl zahlédnuté obrazy; obrazy, které mohly být viděním, věštbou či snem; žena ve vlčí kůži, žena s dvojí tváří;

Vrch, vedoucí do Podsvětí; děvče…

Nevidím ho. Je to nejasné. Země Chaosu mi zastiňují zrak…

Obrazy se zastavily. Nastala chvíle děsivého klidu…

Vidím ho. Ano. A…

Přišel další z těch mučivých obrazů…

… symbol načrtnutý temně rudou barvou. Cítili ho jako znamení moci; ale dokonce i Magistr 23 váhal, co by to mohlo být. Bezejmenný však reagoval rychle.

Myslí Rady dvanácti projela strašlivá rána. Jedenáct z nich se okamžitě zhroutilo; Magistra číslo 23 stihla mrtvice, zemřel na místě; Magistři číslo 73838 a 639 utrpěli trvalé poškození mozku a všem členům Rady se prudce spustila krev z nosu.

Zrada! zasyčel Bezejmenný.

Po celém Řádu se členové hroutili; třeštily jim hlavy a starší Magistři ztráceli vládu nad svými střevy, zatímco Hlas Bezejmenného dával plně najevo svou nelibost. Pak se zdálo, že se trochu uklidnil. Jeho vztek se ztišil z vražedné zuřivosti k ledovému klidu.

Magistr číslo 262 – jediný člen Rady dvanácti, který zůstal při vědomí – si přitiskl ruce ke krvácejícímu nosu. *Co to je?* pomyslel si zoufale. *Co to má znamenat?*

Nastalo dlouhé, hrozivé ticho. Pak se Hlas v Magistrovi mysli ztišil v předení.

Magistr se znovu zachvěl, když Bezejmenný procházel mysli členů Řádu, jako by to byl jen balíček karet. Hlavami se jim opět míhaly obrazy, příliš velké množství na to, aby je dokázali identifikovat; známé i neznámé tváře; krajiny z nočních můr.

Když skončil, Hlas znovu promluvil a tentokrát oslovil Magistra jeho skutečným jménem. *Fortune Goodchilde*, pronesl, a každý muž v Řádu uslyšel pronést své vlastní pravé jméno a zachvěl se. *Příliš dlouho jsi seděl v pohodlí a spokojenosti tady ve své pevnosti na Konci světa. Příliš dlouho sis hýčkal svou malou říši a zapomínal, kdo* doopravdy *vládne světu. Teď přišel čas, abys dokázal svou*

oddanost. Věštci se konečně projevili. Věděl jsem, že to udělají, cítil jsem jejich přítomnost. Bitevní pole je vybráno, linie určeny. Vykročíme dnes.

Dnes? zašeptal Magistr.

Hodláš snad kritizovat Mou strategii, Fortune Goodchilde? obořil se na něj Bezejmenný.

Ne, ne, pospíšil si Fortune s odpovědí. *Samozřejmě že ne, ó Bezejmenný, jen že – ehm – k údolí Strondu je to měsíc usilovného pochodu. Než se tam dostaneme…*

Nepůjdeme do údolí Strondu.

Tak kam vyrazíme? zeptal se Magistr a pomyslel si, *ach, ty blázne, ty ses musel zeptat.*

Bezejmenný zachytil jeho myšlenku a Fortune Goodchild se chvíli plazil pod tíhou Jeho strašlivého pobavení.

Kam jinam? odpověděl konečně. *Do Podsvětí.*

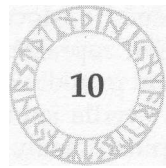

10

„Tvůj syn?“ opakovala Maddy. „Bohové, Loki, je tady dole vůbec někdo, s kým nejsi spřízněný?“

Loki vzdychl. „Víš přece, že jsem se kdysi… zapletl… s démonkou jménem Angrboda. Bylo to podvržené dítě, dcera Chaosu, a ráda experimentovala. Výsledky byly někdy – exotické, abych se vyjádřil co nejmírněji.“

Obrovský had rozevřel čelisti. Vycházející pach byl horší než cokoliv, co Maddy cítila doposud; mdlý zápach jedu, petroleje a márnice. Oči měl jako váčky dehtu, tělo silné jako lidské.

Legenda tvrdí, že Světový had byl kdysi tak velký, že se mohl vejít jen do Jediného moře, a že vyrostl tak, že ovinul celý Střední svět a pak se odplazil dolů k Yggdrasilu, kde se živí jeho kořeny. Ve skutečnosti byl menší, ale pořád ještě to byl největší had, jakého kdy

Maddy viděla, a v uhrančivých očích byla patrná znepokojivá inteligence.

„Vypadá, jako by rozuměl," zašeptala.

„No, samozřejmě že rozumí," odpověděl Loki. „Přece si nemyslíš, že by určili nějakého *hloupého* tvora, aby mě hlídal, že ne?"

„Aby tě hlídal?" podivila se Maddy. „Myslíš, když jsi tu byl vězněm?"

„Nějaká rychlá, ne?" vyjel Loki popuzeně. „Zbývá nám čtyřicet šest minut," upozornil ji, když se podíval na hodiny, které mu dala Hel, „a jestli budu muset každou sebemenší podrobnost opakovat tucetkrát…"

„Dobrá, omlouvám se," kála se Maddy. „Já jen že – jestli je to tvůj *syn* – pak proč…"

„To je prostě jejich představa zábavy," pokrčil rameny. „Nechat mě mučit vlastním synem… ne že bych byl bůhvíjakým otcem, obávám se…"

Světový had znovu rozevřel tlamu.

„Ale no tak, zavři ji přece," napomenul ho Loki. „Jsem zase zpátky, ne?" Obrátil se k Maddy. „Jeho závity se táhnou až dolů k řece Snění," vysvětloval a ukázal na hadovo dlouhé tělo. „Copak se ti nikdy nezdálo o hadech? Ano? To byl Jormungand, nebo některý z jeho aspektů, sklouzl světem snů až do tvé mysli. Tak jsem se s jeho pomocí dostal do řeky a utekl, ve svém ohnivém aspektu, do světa snů a odsud konečně do živého těla."

„Nezdá se, že by tím ten had byl moc potěšený," poznamenala dívka.

„Ano. No… já…" Loki zrozpačitěl. „Nejspíš se zlobí, protože… no… trochu jsem mu slíbil, že až se mi podaří utéct, osvobodím ho."

„Osvobodit ho?" podivila se Maddy. „Ale já jsem myslela, že jsi říkal, že *on* hlídal *tebe*."

„To je ten chytrý kousek. Nezapomínej, že tohle všechno je *pevnost snů*. Nic v Podsvětí nemá konečný tvar; všechno, co vidíš, vychází z myslí, které jsou tu uvězněné. Do toho patří i náš přítel…" Loki ukázal na Světového hada. „Oba dva přece víme, že nemám rád hady. A protože tohle je Podsvětí, a noční můry jsou více či méně platidlem této říše, co by mohlo být přirozenější, než určit hada – a ne jen tak nějakého hada, ale *Světového hada* – jako mého strážce? A

tak jsem ho sem svým způsobem přivedl já – nebo jsem přinejmenším přivolal tento jeho aspekt. A dokud ho neosvobodím – nedovedu zpátky do *skutečného* světa – pak je jen dalším vězněm. Je tu navždy. Stejně jako ti ostatní."

Zatímco mluvil, had hlasitě zasyčel a vzduch zamžily kapky jedu.

„Přestaň," zavrčel Loki. „Copak sis *opravdu* myslel, že tě pustím po tom, co se stalo posledně? Naposledy," obrátil se k Maddy, „nejenže změnil příliv a odliv Jediného moře, zaplavil Střední svět, pohltil Hromovládce, kladivo a všechno, ale než se jim ho podařilo zase ovládnout, všech Devět světů bylo, provrtaných jeho chodbičkami, kterými procházely armády Chaosu jako myši kusem sýra…" Upřel na Světového hada svůj ohromující úsměv. „Ale přesto, Jormungande, starouši," pronesl vesele. „Nebo bych ti pro zkrácení měl říkat Jorgi? Jorgi se mi líbí. Zní to vesele a nevýhrůžně. Dokonce přátelsky. Co říkáš?"

Přes závratný prostor, který je odděloval, po nich Světový had plivl pramínek jedu, který Lokiho minul, ale vyrazil ze skalní stěny pořádný balvan.

Loki vrhl na Maddy nervózní úsměv. „Je hodný."

„Koukni," vzdychla Maddy, „i když je ta krátká obhlídka tvých příbuzných možná fascinující, jsme tady, abychom zachránili mého otce…"

„A to také uděláme, s Jorgiho pomocí."

Maddy pohlédla na obrovitého hada, stále připoutaného ke kameni a svíjejícího se. „Ty myslíš, že by nám *tohle* pomohlo?"

„Pomohl mně. Jestli se nám podaří ho dostat do Snu…"

„Do Snu?" opakovala Maddy užasle. „Ale já jsem myslela…"

„No, přes Peklo nemůže utéct," odpověděl Loki. „Na to samozřejmě potřebuješ tělo, a pokud já vím, žádné zbytečné nemáme."

„Aha." Chvilku nevěděla, co odpovědět. Tak moc se zaměřila na představu útěku, že ji ani nenapadlo myslet na jeho praktické stránky.

Loki to věděl; vlastně s tím počítal ve svých dohodách s Našeptávačem. Thor, osvobozený do Snu, to byla jedna věc, ale Thor, znovu v nějakém těle, a prahnoucí po pomstě – bez toho by se rozhodně obešel. Ale popořadě, nejdřív to nejdůležitější. Cesta z

Podsvětí je dlouhá a dokonce ani Sen není bez rizika.

Věnoval Jormungandovi svůj nejzářivější úsměv. „Lepší pozdě než nikdy," prohodil vesele.

Stvoření tiše zasyčelo.

„Ale ty ho přece nemůžeš osvobodit," protestovala Maddy. „Bez ohledu na to, jakou škodu může napáchat, až provrtá díry mezi Světy, nemyslíš, že také *tebe* provrtá v tu chvíli, kdy…"

„Díky," odsekl Loki suše. Dokonce i ve svém aspektu měl tvář bledou. „Nemysli si, že mě to nenapadlo. Ale když," pohlédl na hodinky pověšené kolem krku, „ale když nám do odchodu zbývá jednačtyřicet minut, trochu mi docházejí dobré nápady. Pokud jde o škodu, doufám, že ji využijeme ve svůj prospěch."

„Jak?"

„No, pro začátek se nám bude hodit odvrácení pozornosti. Podsvětí nebude nečinně sedět donekonečna, to víš, a jakmile vycítí rozkol, který způsobíme, pošle něco – *někoho* – aby to vyšetřil. Doufám, že až k tomu dojde, zakryje tady Jorgi naše stopy. Jestli mám pravdu, aspoň tak získáme trochu času."

„Chápu," přikývla Maddy. „A jestli se pleteš?"

„Jestli se pletu," zasmál se, „nebude nás to trápit dlouho. A teď mě vezmi za ruku…"

Maddy poslechla, ucítila, jak se jeho prsty zaklesly do jejích. Myslí jí prokmitl pocit, jako by *ukročila stranou…*

„Nepouštěj se mě," varoval ji Loki. „Určitě bys nechtěla být poblíž, až bude Jorgi volný."

Světový had na otáčejícím se kameni se zmítal a trhal za své řetězy. Pach jedu zesílil, vzduch byl štiplavý jeho výměšky.

A pak, zcela náhle, tu řetězy nebyly.

Bylo to téměř komické. Chviličku Jormungand zápasil s řídkým vzduchem, čelisti se svíraly kolem ničeho, těžké závity sklouzly do prázdna… A pak upřel oči na Lokiho. Otevřel čelisti, na chvíli jako by strnul – a pak udeřil.

Udeřil opakovaně, vyrážel ze skalní stěny balvany velké jako olifanti, které padaly a řítily se do propasti. Vzduch byl plný jedu, praskal napětím. Během několika vteřin z římsy, na které stáli, nezbylo nic než kousíček kamene, shlížející na nicotu. Ten útok nemohlo přežít nic; nezůstalo nic, jen Světový had v temné, opuštěné

cele.

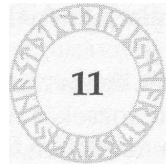

11

„Samozřejmě víš, že nás sleduje," zasípěl Loki bez dechu.

„Nebylo to snad součástí plánu?" zeptala se Maddy.

„Jakého plánu?"

Ruku v ruce běželi širokou chodbou lemovanou dveřmi, teď ozářenou pochmurným fosforeskujícím světlem, které jako by vycházelo odevšad. Až na to, že *běželi* nebylo to správné slovo; a země pod nohama jako by byla nehmotná, jako ve snu, a zatímco utíkali, scenérie kolem se měnila, dveře se měnily od gotických dubových absurdit přes vitrážová okna po díry ve stěně s klenbou zpevněnou kostmi.

„Jak daleko to ještě je?" lapala Maddy po dechu.

„Už tam skoro jsme. Jen se chci ujistit…"

Také světlo se rychle měnilo; chvílemi červené, chvílemi zelené, a pak ten zvuk – zvuk, který jim tlačil na bubínky uší jako palec – zvuk milionů snících, uzavřených uvnitř milionu snů.

„Jak jsi to udělal?" snažila se Maddy překřičet ten zvuk.

„Co?"

„Ty víš. Jak jsme se dostali z té cely."

„Zkratka," odpověděl. „Posun aspektu, který jsem sebral Jorgimu. Počkej…" zastavil se u červených a černých dveří, posetých kouzly a runami. „Možná ti to bude připadat trochu… rozrušující."

Pohlédla na něj. „Můj otec?"

Loki přikývl. Pod svým aspektem vypadal unaveně; z jeho barev zmizel jas. Heliny hodiny na jeho krku ukazovaly, že jim zbývá třicet šest minut. Hodil proti dveřím hrst run; nápisy na nich zazářily, ale dveře zůstaly zavřené.

„K čertu." Loki se opřel o dveře a několikrát se zhluboka nadechl.

„Jsem skoro vyřízený," vzdychl. „Budeš to muset zvládnout sama."

Dívka si prohlédla zamčené dveře. *Thúris* by s nimi mohl pohnout, usoudila, a udeřila do dveří, co nejsilněji to šlo. Zachvěly se, ale nepovolily. Znovu do nich uhodila – *Osem* a *Týrem* – znovu se otřásly a s nimi se zatřásla i chodba, chvěla se jim pod nohama.

„Přichází to," vyjekl Loki.

„Ano," přikývla. „Ještě jedna rána a myslím, že…"

„Nemluvil jsem o *dveřích*."

Díval se za ni. Vteřinu Maddy nechápala. Potom vzhlédla a spatřila to, co se blíží, a ve stejnou chvíli vrhla na dveře *Hagall* tak silně, jak dokázala, zatímco Loki zbytkem svých sil hodil *Isu* do cesty Světovému hadovi, který jako by zaplňoval celou chodbu asi padesát yardů od nich.

Isa strnula vysoko nad zemí a vytvořila tak pevnou barikádu, proti které se Jormungand marně usilovně vrhal. Odolala, i když hned pod prvním nárazem led popraskal; bylo jasné, že hada nezadrží na dlouho. Ale stačilo to; dveře před Maddy se neotevřely, ale prostě zmizely, a stačil další z těch závratných úkroků a byli uvnitř.

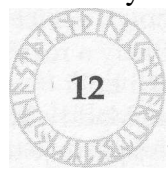

12

Z druhé strany řeky Sen Hel se zájmem sledovala jejich konání. Kouzlo, které stvořila tak, aby vypadalo jako hodinky, sloužilo několika účelům – v neposlední řadě k tomu, aby byla patřičně informovaná – a teď z komnaty hluboko ve své citadele bílé jako kost sledovala ztemnělým zrcadlem svého mrtvého oka postup dvou vetřelců.

Jak podivné, pomyslela si. *Jak velmi podivné.* Lokiho jednání nikdy nebylo moc předvídatelné, ale tohle bylo poslední místo, kam by očekávala, že se vrátí. Neochotně si musela přiznat, že je zvědavá, co může mít v plánu. *Předpokládala*, že má nějaký plán – ať byl co

byl, rozhodně nebyl blázen – i když v ní jeho možný osud nevzbuzoval žádnou úzkost. Hel by rozhodně neplakala, kdyby Loki padl – po pravdě řečeno, pomyslela si, být svědkem jeho zkázy, to by v ní mohlo vzbudit první prchavý náznak radosti od chvíle, kdy Balder před mnoha staletími zemřel.

Ne že by vytrval – nic nevydrželo. A přesto Hel, i když byla svým založením tak málo zvědavá, zaujatě přihlížela, zatímco vteřiny odtikávaly. Její mrtvé oko vidělo Podsvětí, vířící sny; živé bylo upřené na dvojici, ležící bok po boku na břehu Snění; jejich fyzická těla spojovala s jejich protějšky v Podsvětí nitka runového světa, tenčí než hedvábí.

Přetrhnout nitku by znamenalo ukrátit jejich životy – ale slíbila jim hodinu, koneckonců, a takovou přísahu nelze porušit, ani když jde o Lokiho. Přesto v ní vzbudil zvědavost – i kouzlem, které tu nechal. Mocné kouzlo – nějaký pozůstatek Pradávných časů – které zářilo jako zapomenuté slunce. Nedokázala pochopit, proč ho Loki vzal s sebou – nebo proč předstíral, že ho schovává, musel vědět, že si ho okamžitě všimne.

A teď na ni *volalo* z místa, kde v poušti leželo, tichým a vábivým hlasem, který se jí zdál – téměř, ale ne tak docela – známý.

Je to past, pomyslela si Hel. *Ať je to cokoli, chce, abych si to vzala.*

Živým okem pozorovala Šprýmaře. Zdálo se, že spí, občas sebou škubl a zamračil se, jako by ho trápila noční můra. Viděla nitku, která ho spojovala s jeho snícím já; průhledný věchýtek fialového světla. Opatrně se ho dotkla a usmála se při pomyšlení, že v jiném světě tak vyvolala zachvění, které Lokimu přejelo po páteři.

Mohla by to být past? pomyslela si. Lokimu se nepodobalo, že by byl tak čitelný. A přesto – kdyby *nechtěl*, aby si tu věc vzala, proč by to nechal ležet tak na očích?

Loki nebyl čitelný. Loki byl lstivý. A tak, ať měl v plánu cokoliv, musela být zřejmá odpověď falešná. Leda by věděl, že bude takhle uvažovat. V tom případě by zjevná odpověď *byla* ta pravá. Leda…

Leda, pomyslela si, *by žádný plán neměl*.

Leda by ta bezstarostnost byla jen blufováním, které ji mělo přesvědčit, že má v rukávu něco vychytralého. Nějaký druh ochrany, něco v záloze pro případ nepřátelského přijetí. Ale co když nemá?

Co když, jak ho podezřívala předtím, nehraje s ničím, jen se šprýmy a vytahováním?

Jestli ano, pak jí byl vydán na milost. A to kouzlo, které s sebou měl – ta mučivá tretka – byla její, stačilo si ji jen vzít.

Povolala to. Kouzlo bylo ukryté v jeho vaku, svítilo teď tak, že ho téměř viděla přes ošoupanou kůži. Zvedla vak a světlo Našeptávače zazářilo, téměř ji oslepilo svou intenzitou. Hel ještě nikdy Našeptávače neviděla. Mimirův čas spadal do doby před jejím narozením a Ásové nikdy nebyli velkorysí, pokud šlo o jejich tajemství. Ale poznala přece kouzlo, když ho viděla na vlastní oči, a teď ho držela v rukou, cítila, jak jí projíždí jeho energie, jeho hlas jí ohlušoval mysl.

Zab je, pronesl Našeptávač. *Zab je oba.*

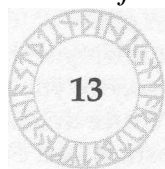

13

Sdílený problém je vyřešený problém, jak se říká. Cukřík naštěstí ani v nejmenším netušil, že teď sdílí problém své cesty do Heliny říše s Odinem, šesti Vany, Lovkyní, Natem Parsonem, mrtvým Examinátorem, Adamem Scattergoodem, manželkou kněze, farmářem z údolí a břichatým prasetem; a *i kdyby* to věděl, sotva by ho to vědomí potěšilo.

Kontroloval kámen s runami snad každých pět minut, a buď byla jeho představivost příliš zjitřená, nebo za tu krátkou dobu ještě ztmavly. Skřítek si nemyslel, že je to jeho představivostí. A věděl, co se od něj očekává.

„Svět dole," mumlal si horečně. „Musí být ještě šílenější, než jsem si myslel. Tak on chce, abych šel do Světa dole, miláček? Chce, abych našel Našeptávače. Povídám mu, Co je to Našeptávač? A von si řekne jenom…"

Nezklam mě.

Skřítek se otřásl. Vypadalo to špatně – ale Kapitán, jak věděl, měl talent k tomu, aby se dostal z úzkých. A jestli se mu to povede, a Cukřík ho zradí…

Napůl hypnotizovaně zíral na kámen, všímal si, jak barva tmavne z nachové po karmínovou a pak rubínovou.

Kapitán ho ujistil, že kámen mu ukáže cestu. Cukřík už takové kameny viděl, i když je nikdy nepoužil. Runová kouzla byla pro Věštce, ne pro skřítky; a Cukřík se cítil nejistě, když se kamene jen dotýkal, natož aby ho použil.

Ale zatím mu stopu ukazoval; každé zlomené zaříkávadlo, každé znamení. Ale teď stopa opravdu končila a otevírala cestu do Heliny říše – cestu, po které nechodí nikdo živý – ne, pokud chce živým zůstat.

Hodil kámen na zem, jak mu řekl Kapitán. A chodba, která tu ještě před chviličkou nebyla, se mu jako blesk otevřela pod nohama. Byla v ní tma; dolů spadaly schody, které jako by byly vytesané z černého skla; a pod nimi, jak věděl, se táhl poslední úsek cesty – do Podsvětí a k Našeptávači.

Znovu sklopil oči ke Kapitánovu kouzlu, které znovu potemnělo z rubínové do barvy volské krve a nakonec do nočního jasu velmi dobrého klaretu.

Když zčerná…

Bohové, pomyslel si.

Cukřík se rozsténal děsem, strčil kámen do kapsy a rychle se rozběhl po schodech a pak cestou k Zemi mrtvých.

Už to byly téměř tři dny, co Odin po stopě uprchlíků vstoupil do Světa dole. Během té doby sestupoval vytrvale a opatrně dolů, dával přednost menším chodbám a neustále se snažil mezi sebou a svými pronásledovateli mít řeku. Tak dvakrát přešel Strond, blížil se do Spodního světa postranní cestou a doufal, že tak Skadi a jejího kněze svede ze své stopy.

V té době sotva jedl a téměř nespal. Pořád ještě postupoval ve tmě, ale zjistil, že se jeho smysl pro směr neuvěřitelně zlepšil, a že schopnost číst barvy se mu vytříbila k dokonalosti, jakou od války nepoznal.

Vycítil přítomnost Vanů ve Světě dole, stejně jako cítil přítomnost

Lovkyně. Byl v pokušení se s nimi spojit, ale ve svém současném stavu se k nim neodvažoval přiblížit. Později to udělá, ve svém plném aspektu, jakmile bude Našeptávač zase jeho – tedy *jestli* kdy Našeptávač bude zase jeho.

Až do té doby se soustředil na čtení znamení – a byla jich tu spousta, táhla se po Světě dole jako struny harfy, vyladěné k dokonalosti. Připravovalo ho to o soustředění; připravovalo ho to o kouzelné schopnosti; ale s každým znamením jeho neblahé tušení sílilo.

Konečně rozhodil runy. Hodil je naslepo, ale na tom nezáleželo, jejich poselství bylo dost jasné. Nejdřív narýsoval *Raedo*, převrácené. Jeho vlastní runa, překřížená *Naudrem*, runou smrti.

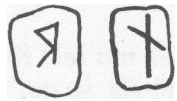

Pak *Ós*, Ásy; a převrácený *Kaen; Hagall,* Ničitel, a konečně *Thuris*, runu vítězství…

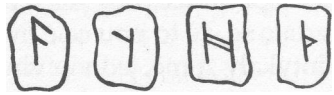

… ale pro koho? pomyslel si. *Pro Řád nebo Chaos? A na čí straně vlastně Ásové stojí?*

Tak to začalo, pokračoval Odin v úvahách. Ne nad zemí, jak si představoval, ale hluboko v útrobách samotného Chaosu. Ne válka – to jistě ještě ne – ale válka bude následovat, stejně jako po podzimu následuje zima. Loki byl částí toho všeho – a Maddy také. Co vlastně odstartovalo ten řetěz událostí? Probuzení Spáčů? Objevení Našeptávače? Něco jiného? To nedokázal odhadnout. Ale věděl jedno. Musí být tady.

Ještě někdo jiný, kdo tu musel být, byla Ethelberta Parsonová. Proč to tak je, to nevěděla, ale jak se s Dorianem blížili cíli, cítila to se stále vzrůstající naléhavostí. Trpěli chladem a nepohodlím, nohy měli plné puchýřů, jídlo jim došlo, zbylo jim jen pár syrových brambor, které si vzali pro prasnici, došel jim i olej do lampy, ale

Ethelbertu to přesto neodradilo, dál kráčela za kulatými čenichajícími obrysy Tlusté Lizzy labyrintem Světa dole.

Dorian Scattergood už se dávno vzdal naděje, že by v tom nekonečném bludišti někoho našli. Dokonce i představa toho, že by zase našli cestu domů, se mu teď zdála nemožná, i když to nebyl důvod, proč šel stále dál. Daleko před ním byla Ethel jenom matnou postavou, odrážející se od fosforeskujících stěn. Trpělivá, neúnavná a nebojící se krys a skřítků, se kterými se setkali v horních patrech Světa dole, stejně jako se teď nebála ani procházejících mrtvých.

„Nemusíme se jich bát," uklidňovala Doriana, když se kolem nich protáhla první šeptající vlna duchů – Dorian se tiskl ke stěně, třásl se hrůzou, ale ona jen prostě rozdělila jejich proud a šla dál, nevšímala si žalostných hlasů všude kolem – nevšímala si dokonce ani známých hlasů Jeda Smithe a Auduna Briggse, když je následovali do Země mrtvých.

***

Cesta do Heliny říše byla dost zlá pro Maddy. Ale pro Odina ještě mnohem horší; *on* nemohl zavírat slepé oči před přítomností mrtvých ani si zacpávat uši před jejich prosbami a nadávkami. Vycítili to; a zdálo se, že to jsou celé míle, co byl unášen, nohy se mu sotva dotýkaly země, jednou vlnou pochodujících mrtvých za druhou.

Nebylo to poprvé, co se téhle cesty odvážil. Vždycky to bylo nepříjemné, ale tentokrát cítil, že se něco změnilo. Mezi davem se vznášel pocit téměř očekávání, jakási vědoucnost, která ho znepokojovala. A poprvé na něj mluvili – volali na něj jménem.

Slepý muž na cestě k Hel –

(modlím se k tobě, nech mě zemřít)

Odin Bezoký, stále ještě naživu? Ne.

Na.

Dlouho.

Když konečně uslyšel živý hlas, vycítil barvy žijící bytosti, málem je v lomozu a zmatku přehlédl. Hlas se naříkavě zvedal a zase klesal, jako by se dlouze hádal sám se sebou, než na chvíli zmlkl, pak se zase ozval v jednostranné hádce.

povídám vám, že nemůžu

nemůžu a nechci, jasný, je to nenormální, nemůžete mě nutit, dobře, možná můžete, ale

smrtelný nebezpečí, říkal

smrtelný nebezpečí

Znamení bylo skřítkovsky zlaté, potemnělé teď barvami nejistoty a strachu. Kolem bylo ještě něco jiného – snad symbol, prostoupený kouzlem – co neslo velmi povědomé znamení.

Odin se ani v nejmenším nezajímal o Cukra v pytli, ale dobře znal Lokiho pečeť, a s použitím *Ýru* a *Naudru* bylo dost jednoduché se ke skřítkovi neviděn přiblížit a chytit ho dřív, než by mohl utéci.

O několik vteřin později se Cukřík zoufale zmítal v Odinově pěsti.

„No ne, Generále, Vaše Výsosti," zakoktal. „Jaké překva…"

„Ušetři si to žvanění," okřikl ho Odin. Posadil se na kamenitou zem, ale Cukříka pořád pevně svíral za límec. „Za chviličku vyslovím jméno a ty mi povíš všechno, co víš. Povíš mi to jasně, rychle, pravdivě a bez jediného zbytečného slova. Jinak ti budu muset zlomit krk. Můžu ti ho zlomit i tak. Nejsem zrovna v nejlepším rozpoložení. Rozumíš?"

Cukřík přikývl tak rázně, že se mu celé tělo rozklepalo.

„Jsi připravený?"

Cukřík znovu přikývl.

„Tak," začal Odin. „*Loki.*"

Cukřík polkl. Připomněl si ale Odinovu hrozbu a jedním dechem na něj vychrlil požadovanou informaci: „*Podsvětízáchrannávýpravamaddyinotecsmrtelnénebezpečíčasdochází…*"

„Počkej." Odinovy prsty se krátce sevřely kolem Cukříkova krku. „Znovu. Pomalu."

Cukřík kývl. „Podsvětí," vypravil ze sebe přiškrceným hlasem. „Záchranná výprava. Maddyin otec. Smrtelné nebezpečí. Čas dochází."

„Nechápu ani slovo z toho, co mi tu vykládáš," obořil se na něj Odin.

„To protože mě škrtíte, pane," zasípěl Cukřík.

Odin uvolnil sevření.

„Děkuju, pane," usmál se Cukřík omluvně a posadil se na zem. „Jenom že je to už dlouho, co jsem si svlažil píšťalu, pane, a je to složitá povídačka. Radši vám to povim vlastníma slovama, když dovolíte, a s krkem vcelku. Jo?"

Odin vzdychl. Skřítkové, pomyslel si. Zrovna tak bych mohl

vyslýchat mrtvého, jako čekat rozumnou odpověď od skřítka. Potlačil svou netrpělivost a začal znovu.

„Tak mi to pověz," pronesl. „Kde je můj bratr?"

14

Zrovna v té chvíli čekal Loki v cele v Podsvětí, zatímco se Maddy připravovala na setkání s Hromovládcem.

Tato cela se výrazně lišila od té, kterou obýval on. Především byla čistá a pohodlná: stála tu postel s čistými prostěradly a silnou pokrývkou; lampa se stínidlem s třásněmi; kobereček s vzorem květin; okno s vyhlídkou na zelená pole. Na parapetu okna váza s květinami. Na stolečku vedle postele viděla Maddy něco, co se hodně podobalo čajovému podnosu a sušenkám. A vedle stolku houpací křeslo, ve kterém pletla maličká stará dáma.

Loki, stojící vedle ní, se rozesmál. „Tak *tohle* je cela Thora Hromovládce," zajíkal se. „Bohové, Thore, věděl jsem, že jsi pěkná podšívka, ale tohle je směšné."

Maddy se k němu zmateně obrátila. „Myslela jsem, že jsi říkal, že tady je můj otec."

„A také je," zubil se Loki.

„Nerozumím ti."

Loki ukázal na starou dámu, zabranou do pletení, pořád ještě se pohupující v křesle. „Dovol, abych ti představil Ellii," pronesl. „Jinak známou také jako Starý věk." Znovu se rozesmál, oči se mu třpytily uličnictvím a pobavením.

Ellie vzhlédla od pletení a upřela na Maddy oči, černé a jasné jako ptačí. „Buďte hned zticha," napomenula je. „Můj manžel spí."

Maddy tiše popošla k posteli. A samozřejmě, pod pokrývkou kdosi ležel; rozeznávala oblouk ramene, dětské chmýří bílých vlásků na lebce jemné a křehké jako vajíčko červenky.

„Přestaň s tím,“ napomenula ji Ellie a s pomocí hole vstala. „Měj trochu úcty ke starším a zkušenějším.“

„Omlouvám se,“ vyhrkla Maddy. „Hledám svého otce…“

„Tak tvého otce?“

„Thora, syna Odinova. Toho, kterého nazývají Hromovládce.“

Jablíčkovitý obličej staré dámy popraskal tisícem vrásek. „To ses určitě spletla, má drahá,“ usmála se. „Tady jsem jenom já a můj manžel – a on stůně. Chudák malý je skoro na umření…“

Maddy se obrátila k Lokimu. „Tys mi lhal,“ obvinila ho. „Můj otec tady není.“

Loki potřásl hlavou. „Vzpomeň si, co jsem ti říkal, Maddy,“ vzdychl. „V Černé pevnosti si každý člověk udělá vlastní celu, každý vězeň si vytvoří vlastního dozorce ze svých nejhlubších, nejnevyhnutelnějších strachů.“

„Svých strachů?“

„U mě, jak víš, to byli hadi. U něj je to Starý věk a pohodlná postel. Každému to jeho.“

Za řeči Loki přešel na druhou stranu postele a Maddy spatřila, jak si do levé dlaně prstem kreslí malé runy jako šipky, připravené k hození. Pořád se ještě usmíval, ale soustředěně mhouřil oči.

„Přestaň s tím,“ vyjela Ellie, popadla hůl, a co nejrychleji kulhala k posteli. „Nedovolím, abyste mého manžela probudili.“

Loki před ní uhnul. Byla stará, ale rychlá; a z hole, kterou držela v ruce, praskalo runové světlo.

„Drž se stranou,“ křikl na Maddy a bleskurychle hodil první ze svých run – dívka poznala *Ós* – na spící postavu. Lokiho barvy zmatněly ještě víc; starý muž sebou škubl a něco zamumlal, tenká ruka sevřela prostěradla.

Ellie se teď na ně dívala se zřetelnou výhrůžkou. Černá očka se zlostně blýskala; starý obličej byl pokřivenou maskou. „Mladý muži, varuju tě,“ zasyčela.

Loki hodil po starci pod pokrývkou druhou runu – byl to převrácený *Naudr* – a znovu jeho barvy pobledly, a starý muž vykřikl, jako by zápasil se strašlivým snem.

Ellie pobouřeně vřískla a vrhla se na Lokiho s runovou holí.

Rychle ucouvl a rána ho minula jen o vlásek, rozdrtila stolek, který mezi nimi stál. Stařena udeřila znovu – znovu minula – a z

Lokiho prstů vyletěla poslední hrst třepetajících se run a zasáhla starého muže rovnou do hrudi.

„Co to *děláš*?“ snažila se Maddy překřičet jekot rozzuřené babizny.

Loki neodpověděl, jen tam stál a usmíval se. Jeho znamení rychle bledlo; fialová záře byla děsivě bledá. Ale místnost se měnila. Zmizelo okno s rozkošnou vyhlídkou; teď jen úzký otvor ve zdi ukazoval prázdnotu Podsvětí. Také ostatní zařízení – židle, závěsy, váza s květinami – zmizelo, zůstala jen postel, teď už spíš jen jednoduchý skalnatý výčnělek, pokrytý plesnivou slámou, a její jediný uživatel.

A starý muž na výstupku se před jejich očima protáhl a začal se měnit; na pažích se objevily svaly, byl stále robustnější a robustnější, na hlavě mu rostly rezavé vlasy stejné barvy, jako měl Loki, na bradě se objevil rezavý plnovous, který se rozhněvané naježil; muž otevřel oči, žhavé a temné jako uhlíky

Hromovládce se probudil ve svém plném aspektu a země se zachvěla pod jeho paprsky.

„Teď přišla chvíle, abys dodržela svůj slib,“ obrátil se Loki k Maddy a ucouvl tak daleko od hrozivé postavy, jak rozměry malého pokojíku dovolovaly.

Thor ho dostihl jediným krokem, odstrčil přitom Ellii stranou, a zastavil se sotva dvanáct palců od něj, převyšoval Lokiho o dobré dvě stopy, z dlaní mu praskalo šarlatové runové světlo.

„Jaký slib?“ podivila se Maddy.

„Slib, že zakročíš v můj prospěch, pokud by některý z členů rodiny byl náhodou pohoršen mým dalším přežitím.“

„Aha,“ protáhla Maddy. „*Tenhle* slib.“

Thor sevřel kolem Lokiho hrdla pěst velikosti posvícenské husy. „*Ty*,“ pronesl hromovým hlasem. „Přelámu ti všechny kosti v těle a začnu tím tvým mizerným hrdlem. A pak ti je zpřerážím ještě jednou, jen abych se ujistil, že jsem žádnou nevynechal. A pak všechny ty kousíčky kostí rozdrtím. A *potom*,“ široce, rudě, přátelsky se zazubil, „ti trochu ublížím.“

„Možná jsem ti zapomněl říct,“ zasípěl Loki, „že tady náš přítel a já máme určité… sporné záležitosti…“

Thorovy prsty se mu sevřely kolem hrdla a připravily o zbývající

vzduch v plicích.

„*Pomoc*…“ zasípěl Loki ještě jednou.

A zatímco Maddy položila ruku na paži hromového boha a pípla: „Otče…,“ ozval se náhle nepředstavitelný zvuk a dveře cely se rozletěly, dovnitř vpadl Světový had a záhyby svého obrovského těla vyplnil celou místnost.

Thor pohlédl na Maddy: „Co tím myslíš, když mě oslovuješ otče?“

Uvolnil sevření Lokiho hrdla, a ten se teď tiskl ke zdi co nejdál od Jormunganda, zatímco Ellie, podrážděná dalším vpádem, se na hada vrhla s holí.

„Příšerné,“ vzdychl Loki. „Jen navštiv Podsvětí. Seznam se s dětmi.“

Thor, který nepatřil k nejrychlejším myslitelům, jen ztěžka chápal, co právě slyšel. „Ty že jsi moje dcera?“ pronesl pomalu. „To bych si přece pamatoval.“

Stařena za nimi se srdnatě stavěla Světovému hadovi. Starý věk nakonec dobude všechno, samozřejmě, a i když rány, které padaly na Jormunganda byly chabé, zdálo se, že je Ellie naprosto odolná vůči jeho jedu.

„Nerad ruším,“ odkašlal si Loki, „ale nemohli bychom se držet tématu…? Thore, tohle je Maddy. Přišla, aby ti pomohla odsud uprchnout. Stejně jako já. Ne že bys tohle ocenil, samozřejmě – máš prostě moc práce s plánováním toho, jak mi zpřerážíš všechny kosti v těle, aby sis užil aspoň unci zadostiučinění – ale nám teď zbývá devatenáct minut, a já osobně bych to všechno probíral někdy jindy…“

„Devatenáct minut na co?“ opáčil Thor. Tváří v tvář nebezpečí se zdál šťastnější a čilejší. Vousy se mu zježily; po pravdě řečeno, celý jeho aspekt vypovídal o bohu hromu, chystajícímu se k válce a užívajícímu si každou minutu těch příprav.

„Poslouchej,“ vyjel Loki netrpělivě. „Tohle je srdce Podsvětí. Jen být tady vede k narušení, které si ani neumíš představit. Těžko jsme se mohli držet svého a být přitom nenápadní. Už teď jsme způsobili trhliny ve stovkách snů, nechali uniknout stovky démonů včetně Starého věku a Světového hada, takže jestli se odsud máme dostat, budeme se muset spolehnout spíše na mozek než na svaly. Což,

podívejme se na to zpříma, starý příteli…“

Thorova tvář potemněla. Zvedl pěst…

„Potřebuješ mě,“ pospíšil si Loki.

„Na co bych tě potřeboval?“

„Protože já vím, jak osvobodit bohy.“

Maddyiny oči zářily, když Šprýmař vysvětloval svůj nejnovější plán. Začínala si myslet, že Lokiho špatně odhadla; a teď se najednou zastyděla za své přesvědčení, že to on je zrádce u bran.

Ráda by mu to pověděla, ale nebyl čas. Hodinky ukazovaly šestnáct minut; a Ellie se Světovým hadem se zdáli rozhodnutí roztřískat místnost na kousky. Kolem obou praskalo runové světlo a vzduch byl tak plný jedu, že dívku pálily a bolely oči.

„Tak poslouchejte,“ podíval se na ně Loki naléhavě. „Budete mě muset chránit – vy oba. Moje kouzelné schopnosti jsou téměř vyčerpané, kdyby došlo k boji, nemám nejmenší šanci. Navíc budeme muset být hodně rychlí.“

Hromovládce zahřměl svůj souhlas.

„No, jak víme,“ pokračoval Loki, „náš přítel Jormungand se pohybuje pomocí snů. Pod tím neotesaným zevnějškem je to prostě jen červ, kroutící se ke svému brlohu. Nebo, v tomhle případě, náhodou, k řece Snění. Sledujete mě pořád ještě?“

„Pokračuj,“ zavrčel Thor.

„Až do teď,“ vysvětloval Loki, „jsme dělali, co jsme mohli, abychom ho zpomalili. Tvor jeho velikosti přitahuje pozornost; dělá v tkáni Podsvětí díry jako v sýru. Ale co kdybychom chtěli dělat díry? Stačí, aby Jorgi dostal záchvat na tom pravém místě a můžeme zkonstruovat průlom, jaký ještě v celém Chaosu nikdo nikdy neviděl. Stačí jen nastražit návnadu…“

„*Návnadu*?“ užasl Thor. „O čem to mluvíš, o výpravě na ryby?“

„Patnáct minut,“ vzdychl Loki a pohlédl na Maddy.“Jen sleduj hada. A nezastavuj se *kvůli ničemu*.“

Thorův vous se nebezpečně naježil. „Koukej to vysypat, skrčku. Jakou návnadu hodláš použít?“

Ale Maddy už pochopila. Po páteři jí přeběhlo zamrazení, když Loki, bledý jako mrtvola, jak mu ubývalo barev, *ukročil* a prošel stěnou cely v nicotu.

„Návnadu?“ pronesla. „Sám sebe, samozřejmě.“

15

15

Během vteřiny se Jormungand vrhl za ním. Starý věk stále ještě visel na jeho rozpálených smyčkách. Z rozbořené stěny létaly kameny, pod druhou ranou už povolila a Thorovi a Maddy se tak naskytl nečekaný, náhlý a závratný pohled do vedlejší cely. Had okamžitě vyrazil ven, a po dobu, která se zdála věčností, se dívali, jak se temné tělo dere rozpadávající se zdí.

„Chyť se," křikla Maddy na Thora, oběma rukama sevřela hadův ocas a připravila se na cestu do neznáma. Thor vedle ní se zachoval podobně; zaťal prsty do závitů Jormungandova těla, koleny sevřel slabiny tvora. Je to jako jet na neosedlaném koni, pomyslela si Maddy – i když je to beznohý kůň tři sta stop dlouhý, mokvající jedovatým slizem. Páchl; a přesto ho pevně svírala, přivírala oči před otráveným oparem, vycházejícím z hadovy tlamy.

Na chvilku je otevřela – a zjistila, že podruhé letí nad závratnou vyhlídkou na Podsvětí. Zdola se zvedaly výkřiky utrpení; cáry snů pod ní poletovaly jako mraky. A pak se řítili do jámy; vzduch kolem přetékal efemérami. Maddy znovu zavřela oči…

A znovu je otevřela, když Světový had vřískal v tunelu světel, na jehož konci jako by visela jediná postava – muže, pomyslela si – a otáčela se v kole hvězd. Jakýsi tvor samé oči zdola na Jormunganda štěkl – a pak byli zase venku v otevřeném prostoru, kde ohnivé jámy vydávaly sírový zápach a jakási plavovlasá žena zápasila s obrovským vytáhlým švábem nad kráterem, jehož pokrývaly lidské kosti.

Vnímala Thora, vrhajícího střely po efemérách. Jeho síla byla ohromná, když udeřil, následovaly otřesy tak silné, že vyrývaly v pusté zemi pod nimi díry a obrovité drny Podsvětí se zběsile rozlétaly do prostoru. Tak proletěli tuctem vyhlídek, tuctem cel a

tuctem tunelů. Sny v jejich stopách byly otřeseny; cely se hroutily; spáči se budili. Maddy mohla většinu toho nejen uhadovat – oči ji pálily z hadova jedu a musela vynakládat všechnu sílu jen na to, aby se držela.

Hromovládce se aspoň bavil. Už pochopil, o co jde, i když podrobnosti mu více či méně unikaly. Thor nebyl proslavený svým uvažováním; ale poznal démona, když nějakého viděl, a tohle místo jich bylo plné. Zase zpátky ve svém aspektu, vrhající kolem sebe blesky, se cítil zase téměř šťastný; vzpomínky na uplynulých pět set let od něj zlehka odplouvaly jako vzdálený sen.

Po Lokim nebylo ani vidu. Jeho blednoucí znamení se ztrácelo mezi spoustou efemér a světelnými stopami; a jeho postava – zoufale malá ve srovnání s obrovským tělem hada, který ho pronásledoval – už se Maddy dávno ztratila z dohledu. Mohla jenom doufat, že je pořád ještě naživu; závity Jormungandova těla se divoce svíjely, jak had nabýval na síle, při svém postupu sekal a drtil jako stroj, prodírající se do pevnosti snů jako do sena.

Za ním se Podsvětí rozlétavalo na kusy, spáči se probouzeli – i když Maddy nedokázala odhadnout, zda to jsou či nejsou Ásové; efeméry roznášel vítr jako plevy. Jednou se Maddy dokonce zdálo, že zahlédla to, co leží *za* stěnami Podsvětí; vířící, všepohlcující temnotu, protkanou mrtvými hvězdami. Zamrazilo ji.

Mí bohové, je to snad Chaos?

Zavřela oči a pevně stiskla víčka.

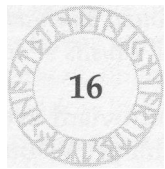

16

Helin Strážce se díval clonou jejího mrtvého oka.

„Tentokrát je opravdu vyřízený,“ poznamenal ne bez určitého obdivu. „Ten had je docela určitě pořád větší. Samozřejmě, jestli mu sílu dodávají jeho strachy…“

Našeptávač v Heliných rukou prudce zazářil. „Prostě ho zabij," zasyčel. „Tu holku také."

„To nemůžu," namítla Hel. „Dala jsem slib."

Hodinky v její ruce – stejné jako ty, které měl Loki pověšené kolem krku – ukazovaly, že uplynulo už padesát jedna minut. Ještě by to mohl stihnout – byl blízko: vševidoucím okem ho viděla blížit se, letěl vzduchem jako kometa s hadem v patách a snílky, vlekoucími se vzadu. Devět minut – teď ještě míň – a jestli se mu nepodaří přejít řeku, pak jeho tělo i tělo té dívky přestane existovat, zůstanou uvěznění v Podsvětí, které už se rozpadalo, jeho okraji prosvítalo mrtvolné světlo Světa na druhé straně.

„Jaký rozdíl může znamenat devět minut?" pokračoval Našeptávač. „No tak, do toho, zab ho, než způsobí ještě víc škody." Jeho hlas byl naléhavý, pulzoval teď nazelenalým světlem, vrhal do Heliny tváře neklidné stíny.

„Žádáš mě, abych porušila své slovo."

„Tvoje *slovo*?" vyjel Našeptávač. „Co znamená tvoje slovo pro takového, jako je on? No tak, je bezbranný – zab ho hned teď, u všech bohů, zabij ho, než bude příliš *pozdě*…"

„Nemůžu." Hel pohlédla na hodinky. „Moje slovo mě zavazuje k dalším… osmi minutám."

Našeptávač zasvítil, jeho barvy zaplály jako dračí oheň. Věděl, že s Hel se bude obtížně smlouvat, dokonce i s Lokiho plnou spoluprací. Ale Loki – z dosahu jeho vlivu, v Podsvětí navrácený svému aspektu – se stavěl na Maddyinu stranu – dokonce se doopravdy pokoušel osvobodit bohy…

Myslíš, že si můžeš vysloužit jejich odpuštění, Šprýmaři? Získat si zase své místo mezi Ásy? Myslíš si dokonce, že by tě Thor mohl přede mnou ochránit?

Našeptávač s námahou ovládl svou zlost. Bohové možná uniknou, ale kam by mohli jít? Vstoupit do Dolního světa by pro ně všechny stejně znamenalo jen smrt – protože bez těl byli Heliným majetkem, mohli dělat jen to, co ji těšilo.

Samozřejmě, vždycky by mohli uniknout do Snu, i když ani to nebylo bez nebezpečí. Protože vstoupit do Snu tak blízko jeho pramene bylo rizikem, které by si i prokletí dvakrát rozmysleli, než by ho podstoupili.

Zbývalo sedm minut; Našeptávač prudce odvrátil zrak od scény, odehrávající se za řekou. „Mohu ti pomoci, paní," pronesl hlasem, který byl najednou samý med. „Vím, co chceš, a jen já ti to mohu dát…"

Hel otevřela obě oči. „Nevím, co tím myslíš," odpověděla.

„Opravdu ne?" opáčil Našeptávač.

Vteřiny ubíhaly. Šest minut.

„*Opravdu ne?*" opakoval Našeptávač.

„Nemůžu," trvala na svém Hel, ale hlas měla slabý.

„Ach, ale můžeš," předl Našeptávač. „Jeden malý řez – sotva střihnutí, nic víc – a všechno, co jsi kdy chtěla, by mohlo být tvoje. Život za život, bohyně. Lokiho život – celých pět minut jeho života – a výměnou za to můžeš mít zase zpátky Baldera. Jen si to představ. Balder, a živý. Dýchající. A *tvůj*, bohyně. Celý tvůj."

Dalších několik vteřin Hel mlčela. „Nemůžu porušit své slovo," pronesla potom. „Rovnováha mezi Řádem a Chaosem závisí na mé neutralitě."

„S tebou nebo bez tebe," zafrkal Našeptávač. „Stejně bude rovnováha mezi Řádem a Chaosem brzy napadena."

Helino živoucí oko se na něj hladově upíralo z bledého obličeje. „Jak to?" zeptala se.

Našeptávač si dovolil luxus úsměvu. „Máme dohodu, bohyně?"

„Pověz mi, jak to, k čertu s tvýma očima!"

Rozzářeně jí to pověděl.

***

Na druhé straně řeky Loki letěl jako ohnivá střela k branám Podsvětí. Hel viděla, že už je téměř vyhořelý, jeho znamení se podobalo skomírajícímu plameni, obličej měl zkřivený námahou.

Za ním se blížil Thor, Maddy, had se Starým věkem stále ještě svírajícím jeho ocas a za tím vším spáči. Snílci po stovkách – po tisících – je následovali v zástupech, jak se pevnost rozpadala, a všichni mířili k řece.

A Dolním světem projelo zachvění; hluboké zachvění, které otřáslo Peklem až do základů, pohnulo kameny, které nehybně ležely už od počátků světa, a vyslalo šokové vlny řadami mrtvých, roztřáslo kosti, zvedlo prach, rozehnalo mlhu a z Helina vyprahlého hrdla se vydral uražený výkřik.

„Co se to tu děje?“ vřískla bohyně smrti. Hodinky v její ruce ukazovaly, že zbývá sotva osmdesát pět vteřin.

„To je sám Chaos, klepe na tvé dveře. Chaos, hledající své vězně. Jestli Loki uprchne, vpadne Chaos sem…“

„To udělal Loki?“

„Zabij ho hned teď. Zachraň své království i sebe.“

„Co když se pleteš, orákulum?“

„Budeš pořád ještě mít Baldera – chceš snad odmítnout?“

„Balder.“ Podruhé za pět set let Hel mimoděk vzdychla.

„Sedmdesát vteřin.“

„Ale já…“

„Šedesát vteřin a uvidíš Baldera živého. Padesát devět. Padesát osm. Padesát sedm…“

„Dobrá! Dobrá!“ Hel napřáhla mrtvou ruku – místo prstů jen kosti, křehké a zažloutlé v podivném světle. V jejich pavoučím stínu spal Loki, jednu ruku rozhozenou na písčité zemi Pekla, na zjizvených ústech nepatrný úsměv. Stříbrná nit, která ho poutala k Podsvětí, se leskla jako vlákno pavučiny.

„Udělej to, paní. Vezmi si jeho život.“

Hel natáhla mrtvou ruku ještě dál a přetrhla nit.

A právě v tu chvíli se ozval zvuk, jako když se něco trhá, puká, štípe – jako by se Světy trhaly ve švech – a najednou se stalo následující:

Cukříkův runový kámen zčernal jako dehet.

Odin pocítil, jak se kolem něj prohnala vlna energie, jak se desetitisíce nedávno zemřelých kolem něj valily do Dolního světa.

V Podsvětí Jormungand rozrazil brány a po hlavě se vrhl do řeky Snu.

Loki ho ve svých zbývajících vteřinách následoval – a v plné rychlosti narazil do neviditelné bariéry, která ho odrazila do smrtící spirály, bezvládně se zřítil do jámy.

A na Konci světa Magistr Emeritus číslo 262, muž, který v jiném životě slyšel na jméno Fortune Goodchild, měl jen čas zeptat se sám sebe: Jak bychom vůbec mohli pochodovat do Podsvětí? – než Bezejmenný pronesl Slovo a on padl na místě mrtvý na podlahu Rady dvanácti.

„Začíná to,“ zasyčel Našeptávač.

„Co začíná?“ zeptala se Hel.

„Konec,“ zazářil Našeptávač mírně. „Poslední setkání mezi Řádem a Chaosem. Poslední Konec všeho.“

Hel se teď mohla dívat, jak se mění: kamenná Hlava vyrašila jako děsivá květina; vzduch nabýval určitého tvaru; a teď viděla i jeho pravý aspekt, nejdřív jen spektrální, ale rychle se vyjasňující. Zářící postava, mírně sehnutá, přivřené oči v hubeném obličeji; berla run, která svítila a vířila.

„Kdo jsi?“ vydechla Hel.

Našeptávač se usmál. „Má drahá, byl jsem už mnohými. Byl jsem Mimir Moudrý, byl jsem Odinův přítel a důvěrník. Byl jsem orákulum, které předpovědělo Ragnarok. Mé jméno je Nevyslovitelné, protože jich mám mnoho. Ale protože jsme přátelé, můžeš mě nazývat Duch dávných věků, nebo třeba Duch svatý.“

KNIHA OSMÁ

Bezejmenný

Co je to, co zotročuje sny?
Sny otroka o tom, že jednou bude pánem.

Kniha Mimirova, 5:15

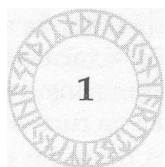

1

Všichni pocítili duchovní náraz, který otřásl Devíti světy tak, že ještě sto mil od epicentra zatáhla nebe temně fialová mračna, dveře se zabouchávaly, psi vyli, lidem tekla krev z uší a ptáci s vřískotem padali z oblohy.

Vanové to cítili a zrychlili své kroky. Frey na sebe vzal podobu divokého medvěda, Heimdall šedého vlka, Bragi hnědého lišáka a všichni tři se tryskem hnali tunely, zatímco Njord protestoval a Freyja vzlykala a Idun rozumně sesbírala jejich oblečení pro případ,

že by je později potřebovali.

Tlustá Lizzy to pocítila a věděla, že jsou blízko.

A v ústí Dolního světa, kde kněz a Lovkyně hleděli v úžasu na scénu, rozkládající se na pláni pod nimi, to uslyšel Examinátor číslo 4421974 a dlouze, drsně vzdychl osvobozením, než jemně vyklouzl ze svého hostitele a zmizel v chodbě do Heliny říše.

Začalo to, jak předpověděla Dobrá kniha.

Mrtví byli na pochodu. Byly jich desetitisíce.

Hel tiše zvažovala zástupy, které před ní stály na pláni. Tolik duší; ale co jejich hold? Proč jsou seřazeni jako armáda? Jaký byl jejich Řád, kde člověk mohl být mrtvý, ale kde Smrt sama neměla žádnou moc?

Obrátila svůj děsivý polooblíčej k deseti tisícům.

„Buďte mrtví," přikázala jim.

Muži se nepohnuli.

„Přikazuju vám, abyste se rozešli," zkusila to Hel znovu.

Stále se nikdo ani nepohnul; deset tisíc lidí stálo jako snopy na poli s očima obrácenýma k Podsvětí.

Otočila se k Našeptávači. „To je tvoje práce?"

„Samozřejmě že je," přikývl. „A teď si pospěš a dej mi tu dívku."

„Dívku?" Ve zmatku na ni téměř zapomněla.

Podívala se na hodinky. Zbývalo třicet vteřin. Porušila slovo dané Lokimu a rovnováha mezi Světy byla otřesena až do kořenů. Neodvažovala se ani pomyslet na to, co by se stalo, kdyby je porušila ještě jednou. Už teď cítila, že se řeka zvedá; a Chaos za ní tepal jako nemocné srdce.

„Rychle," vyštěkl Našeptávač. „Každá chvilička, kterou stráví v podsvětí, je zbytečným rizikem."

„Proč?" zeptala se Hel.

Sklopila oči ke spící dívce, lpící na životě jen tenkým vláknem. Až doposavad jí věnovala sotva myšlenku; mezi Loki a Našeptávačem nebyl čas na to, aby si všímala čtrnáctiletého děvčete.

Teď se na ni dívala pozorněji; všímala si jejího rezavě červeného znamení; znovu zapátrala po tom, co jí připomíná – možná rodinná podoba, ze dnů, kdy Ásové vládli Světům…

„Kdo je to?" zeptala se.

„Nikdo," odpověděl Našeptávač.

„Zvláštní; přesně tak mi odpověděl i Loki."

Našeptávač podrážděně zasvítil. „Ona není nic," vyjel. „Prostě mi ji dej. Přetrhni tu nit – udělej to hned, dokud můžeš…"

Helin profil byl nečitelný, když nepatrně pohnula mrtvou rukou. Opatrně se dotkla Maddyiny tváře.

„Udělej to teď," naléhal Našeptávač. „Udělej to a já zařídím, aby byl Balder tvůj…"

Hel se usmála a dotkla se nitě, která stále ještě spojovala Maddy s jejím životem. Matně při dotyku zasvítila; zářila stejně jako znamení runy na dívčině ruce…

„To znamení…" pronesla Hel zamyšleně.

Osmnáct vteřin.

„Prosím! Už není čas!"

Vzala dívčinu ruku do své živé. Zářil na ní Ásk, vášnivou červení – a v tu chvíli Hel pochopila. Světový jasan. Světelný strom. První runa Nového rukopisu. A teď si vzpomněla, koho jí Maddy připomínala – ne její aspekt, ale její znamení – a věnovala Našeptávači úsměv, pod kterým vadli bohové.

„Tak *proto* jsi ji chtěl," poznamenala. „Proto jsi ji přivedl do mé říše. A Lokiho – teď chápu, proč jsi chtěl i jeho."

Našeptávač se zoufale ušklíbl. „Postavím pro tebe sál, Hel," zapředl svým nejmedovějším hlasem. „Až Balder vstane z mrtvých, budete spolu lehat v Nebeské citadele."

Hel si položila prst na rty. Byl to zvláštní pocit; rozproudil krev v živé polovině jejího těla. To ji nenapadlo. Dávné věky, suché jako prach, nečekala takový příval pocitů; ten téměř dívčí nápor naděje.

Zvedla ruku, aby přetrhla nit.

2

Světový had rozrazil brány dvojnásobnou rychlostí snu. Maddy s Thorem měli sotva čas seskočit, než se Jormungand po hlavě vrhl do řeky Snění. Řeka vířila a pěnila, Starý věk stále ještě s vřískotem lpěl na jeho ocasu. Zvedla se stěna vody; oblaka efemér explodovala všemi směry; někteří ze spáčů už prošli a Maddy která už rozeznávala stříbrnou nitku, která spojovala její aspekt s jejím fyzickým já, se chystala je následovat zužujícím se otvorem…

Za ní se blížili nesčetní spáči. Někteří měli lidskou podobu; jiní zřetelně démonickou; na některých byly patrné runy a barvy bohů, jiní pochodovali jako stroje, kymáceli se jako noční můry, pokrytí kalem, zavšivení, směrem ke svobodě.

Thor držel nestvůry od nich dál. Obyvatelé Podsvětí – sny a snílci, tvorové Chaosu, stroje ničení, hadi a podvržené děti a jiná havěť, která by mohla doufat, že se jí podaří prorazit otvor do Osmého světa – se jim většinou zdaleka vyhýbali, ale i když se mu nemohlo podařit odehnat od brány každého, podařilo se jen těm nejsilnějším a nejzdatnějším následovat Jormunganda z Podsvětí do Snu.

Před nimi se shromáždili Ásové ve svých aspektech. Byl na ně žalostný pohled – byli jen tři – stáli tu, zmlklí šokem nad tím, co viděli. Frigg, Matka, Odinova žena, vysoká, šedooká a s runou Sól na levé paži; Thorova manželka Sif, Královna sklizně, zlatovlasá a s runou Ár; a Týr, Levoruký, bůh bitev, žhnoucí jako hořící pochodeň ve svých plamenných barvách, s oštěpem v levé ruce, pravá ruka jako duch sebe sama načrtnutá ohněm v noci.

Hromovládce doufal ve vyšší počet; ale ostatním se buď nepodařilo uniknout, nebo padli do Chaosu či se vrhli do Snu, protože po nich neviděl ani stopu. Když počítal i sebe, byli jenom čtyři.

Pět, když započítal Maddy.

Mávl na Maddy, aby prošla vraty. Jen ona mohla přejít do Heliny říše; ostatní budou muset utéci Snem, zatímco se všude kolem Devátý svět začínal trhat na kusy. Každou chvilku se některý z tvorů – bůh či démon, to se nedalo poznat – neudržel v podsvětí a byl ječící vtažen do prázdnoty. Hluk byl apokalyptický a z hrdla propasti se ozýval pochmurný zvuk sání a řehotu, který byl s každou vteřinou hlasitější.

„Maddy! Běž hned teď!“ naléhal Thor.

Ale Maddy si všimla, že dole se něco hýbe. Bylo to – byl – o hodný kus níž, napůl zakrytý mlhami a parazity Podsvětí, teď vířícími vzduchem jako můry smrtihlavové. Ale znamení, i když slabé, bylo nezaměnitelné. Byl to Loki a padal. Pod ním a všude kolem se rychle otevíraly průrvy do Chaosu a odhalovaly pohled na mrtvý hvězdnatý záliv Světa na druhé straně.

„Pojď, Maddy!“ ječel vedle ní Thor. „Tím otvorem! Už nezbývá moc času!“

„Ale to je Loki!“ vykřikla a ukázala na padající postavu.

Thor potřásl zarostlou hlavou. „Nemůžeš s tím už nic dělat…“ začal.

Ale Maddy už se vrhla za svým přítelem.

Než mohl Thor něco namítnout, vyrazila, ale ne otvorem v bráně do Dolního světa, ale do kotle syčícího vzduchu, nedbala na efeméry, nedbala na to, že svět, ve kterém pobývala, se spěšně požírá do zapomnění, jako když had polyká vlastní ocas.

Thor udělal krok, aby ji následoval – nebyl si jistý proč Lokiho potřebuje, ale nebyl čas na hádky – potom zahlédl to, co bylo za ním, zarazil se a vytřeštil oči na scénu, odehrávající se před Snem.

Bylo to, jako by Peklo poprvé za tisíc let rozkvetlo do určitého druhu života. Na falešném nebi se kupila mračna, vál horký, temný vítr. Ale to nebylo to, proč Thor zaváhal, i když s těmi oblaky a mrtvým sluncem se pláň zdála být téměř dvojčetem bitevního pole za Koncem světa.

To, na co zíral, byli mrtví. Ne mrtví Dolního světa – ty ztracené a politováníhodné duše, nesčetné jako zrnka písku – ale zástupy mrtvých, táhnoucích se bez konce z pouště a teď stojících jako armáda, bez hnutí, deset tisíc siláků, stojících proti moci Podsvětí.

Deset tisíc do jediného muže; magické číslo, často zmiňované v líčení poslední bitvy. Byl to také náhodou přesný počet členů Řádu, vypočítaná oběť jeho mužů – Examinátorů, Magistrů i profesorů – shromážděná tady ve Společenství silnějším než Smrt…

A teď si Thor uvědomil, že zná ten zvuk – to nelidské sání, jako by se Chaos zhluboka nadechoval – tvář mu pod ohnivým vousem zbledla. Slyšel už ho dřív, při Ragnaroku. Tehdy stáli proti přesile, ale ne takové; on pořád ještě měl své kouzelné schopnosti – a také své kladivo – ale i tak mu ten zvuk sevřel srdce ledovým stiskem.

Cože, to je – pomyslel si. V tu chvíli se Světy rozlehlo strašlivé zadunění – Thor měl právě tak čas pomyslet si *Ach, tak to přichází* – a v posledních vteřinách Maddyina života se legie Řádu daly na pochod, neúprosně se valily po pláních Pekla.

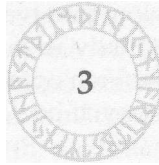

3

Dohonila Lokiho o nějakých tisíc pater Podsvětí níž. Padal teď rychle, oči zavřené, v rukou stále ještě svíral mrtvé hodinky. Otevřel oči, když se Maddy přiblížila, a pak zavrtěl hlavou a zase je zavřel.

„Maddy, jsem mrtvý. Nech mě být."

„Cože?" Na chvilku si s kakofonií Podsvětí v uších byla jistá, že řekl *Jsem mrtvý*. Pak spatřila čas na hodinkách a ústa se jí otevřela v tichém výkřiku.

Čtyřicet pět vteřin.

„Nech mě být."

Čtyřicet dva vteřin.

„Musíš odsud vypadnout," houkl Loki.

„Můžeme vypadnout oba. Jenom se mě chyť za ruku…"

Loki zaklel, když se mu kolem zápěstí omotala runa *Naudr*. „Maddy, věř mi. Ztrácíš čas."

Třicet devět vteřin.

Maddy ho začala tahat nahoru. „Nehodlám tě tady nechat," zasupěla. „Spletla jsem se v tobě. Myslela jsem, že jsi zrádce u bran…"

Teď už se zase oba hnali vzhůru, Maddy táhla Lokiho vší silou svého kouzla, ten se jí pokoušel v ohlušujícím rachotu rozpadávajícího se Devátého světa něco vysvětlovat.

„Ale já jsem *byl* zrádce u brány!" protestoval.

„Teď se pokoušíš být ušlechtilý," odsekla Maddy. „Chceš, abych tě tu nechala a zachránila se, tak se mě pokoušíš přesvědčit…"

„Prosím!“ zaječel Loki. „Já přece *nejsem* ušlechtilý!“

Zbývalo už jen třicet vteřin. Rychlostí by teď mohli soupeřit se Světovým hadem, když se hnal ze všech sil, překonávali snad celé míle ve zlomku vteřiny, napůl ohlušení nasávajícím řevem Chaosu.

„Poslouchej,“ upozornil dívku Loki. „Slyšíš to?“

Maddy přikývla.

„To prochází Surt,“ zasténal Loki.

Dvacet čtyři vteřin.

„*Lord* Surt? Ničitel?“

„Ne, jiný Surt – co sis, sakra, myslela?“

Dvacet dva vteřin: už viděli bránu. Otvor už se nezdál větší než skalpel, Thor ho držel oběma rukama, tvář zrudlou námahou, svaly na ramenou napjaté jako u tažného vola, když je viděl hnát se k zužující se škvíře.

Dvacet vteřin.

„Neboj se, to zvládneme…“

„Maddy – ne…“

Maddyino srdce nemělo daleko k prasknutí, když se vrhla k zavírajícím se vratům a táhla přitom Lokiho – stále ještě se vzpírajícího – za sebou.

„Poslouchej mě! Našeptávač lhal. Vím, co chce; viděl jsem to v jeho mysli. Věděl jsem to od chvíle, kdy jsme se vydali na tuhle cestu. Nepověděl jsem ti to – lhal jsem – myslel jsem, že tě budu moci využít k tomu, abych zachránil sebe…“

Patnáct vteřin.

Maddy trhla Lokiho paží…

Naudr, Vazač, s lupnutím povolil…

A pak se najednou staly tři věci:

Ciferník Heliných hodinek praskl po celé délce a ručičky se zastavily na třinácti vteřinách.

Podsvětí se s třesknutím zavřelo.

A Maddy se probudila ve své kůži a zjistila, že hledí do Helina mrtvého oka.

4

U vchodu do Dolního světa se kněz a Lovkyně zastavili. Sledovali svou kořist až k ústí Pekla, a teď stáli a pozorovali planinu, kde se zvedaly obláčky prachu za dvěma postavami – jedné vysoké, druhé malé – vlekoucími se pouští.

Na Adama Scattergooda už toho bylo příliš. Ponuré nebe tam, kde žádné nebe být nemělo, bezejmenné vrcholy, mrtví, valící se jako bouřkové mraky do neznáma… I kdyby to byl sen, pomyslel si (a držel se té myšlenky ze všech sil), pak už se dávno vzdal naděje na probuzení. Smrt by byla nekonečně lepší než tohle, ale šel dál, bez zájmu, kam je Lovkyně vedla, v uších mu zněl hlas mrtvých a ptal se sám sebe, kdy si pro něj přijdou.

Nat Parson na něj nemyslel ani chviličku. Jen se usmál svým vlčím úsměvem a otevřel Knihu slov na patřičné stránce. Jeho nepřítel byl v dosahu; věděl, že i přes tu dálku ho zaříkávání srazí k zemi; dovolil si tedy tichý spokojený povzdech, když začal vyvolávat moc Slova.

Jmenuji tebe, Odine, synu Bórův…

Ale něco není v pořádku, pomyslel si. Když použil toto zaříkávání poprvé, měl přitom pocit blížící se zkázy; síly, která rostla s každým slovem, až se z ní stala pohybující se stěna, drtící všechno, co jí stálo v cestě. Teď, i když mu z úst plynula slova, se Slovo odmítalo objevit.

„Co se stalo?“ ptala se netrpělivě Skadi, když se Nat zakoktal uprostřed věty a zarazil se.

„Nefunguje to,“ stěžoval si.

„Nejspíš to čtete špatně, vy blázne.“

„Nečtu to špatně,“ odsekl kněz, podrážděný tím, že byl nazván *bláznem* před svým učedníkem – a navíc touhle negramotnou,

barbarskou ženskou. Začal zaříkávat znovu – svým nejvybroušenějším kazatelským hlasem – ale Slovo se znovu zdálo podivně ploché, jako by ho něco zbavilo moci.

Co se to děje? pomyslel si zděšeně a obrátil se k utěšující přítomnosti Examinátora číslo 4421974 ve své mysli.

Ale Eliáš Rede byl podivně tichý. Stejně jako Slovo i Examinátor nějak ztratil hloubku, jako obraz, vybledlý na slunci. A světla, jak viděl – barvy znamení a světla, která všechno ozařovala – i ta byla pryč. V jednu chvíli tu byla, a v další – nic. Jako by někdo sfoukl svíčku…

Kdo je tady?

Žádný vnitřní hlas mu neodpověděl.

Eliáši? Examinátore?

Znovu ticho. Obrovské, duté ticho, jako kdyby se jednoho dne vrátil do prázdného domu a najednou věděl, že nikdo není doma.

Nat Parson vykřikl, a když se Skadi obrátila, aby se na něj podívala, zjistila, že se na něm něco změnilo. Zmizela stříbrná vlákna, která ozařovala jeho barvy a měnila obyčejné hnědé znamení v plášť síly. Teď byl kněz už zase obyčejný, prostě jen jeden z lidí, nevýrazný a nevýznamný.

Lovkyně zavrčela. „Ty jsi mě podvedl," vyštěkla, přesunula se do své zvířecí podoby a vyrazila po pohybujícím se písku pronásledovat Generála.

Nat ji chtěl následovat, ale brzy byla příliš daleko, hnala se po nekonečné pláni a vyla vzteky nad nepřítelem.

„Nemůžeš mě tady nechat!" zavolal za ní kněz – a právě v tu chvíli se Vanové, přilákaní řevem bílé vlčice, vynořili stínů za jeho zády a pozorovali ho z ústí chodby.

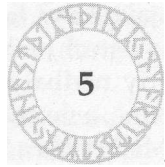

Ve zvířecí podobě stopovali Lovkyni, Frey, Bragi a Heimdall v čele honu. Když se chodba začala rozšiřovat, připojil se k nim Njordův mořský orel, letěl nízko pod stropem, a teď se všichni čtyři vrátili do vlastních aspektů, z výhodného postavení pozorně sledovali bílou vlčici, pronásledující vzdálenou kořist.

Freyja a Idun byly pozadu, obracely užaslé oči k nebi Pekla a k malému drama, odehrávajícímu se o míle dál na planině.

„Říkal jsem vám, že je Skadi na naší straně," ozval se Njord. „Sledovala ho až sem a dovedla nás přímo k němu…"

„Opravdu?" Heimdall se podíval na kněze, stojícího ani ne dvanáct stop od nich. „Pak nám snad někdo vysvětlí, proč je tu on? A co Našeptávač? Kdyby byl blízko, už bych ho viděl…"

„To je jasné," namítl Njord. „Má ho Loki."

„To nedává smysl," zavrtěl Heimdall hlavou. „Kdyby Odin a Loki pracovali spolu…"

„No tak se pohádali. On utekl. Co na tom záleží?"

„Musím si být jistý."

Heimdall se obrátil ke knězi, který od nich zděšeně couval. Adam Scattergood u jeho nohou si zakrýval oči.

„Ty, chlape!" zahřměl Heimdall. „Kde je Našeptávač?"

„Prosím, nezabíjejte mě," škemral Nat. „O žádném Našeptávači nic nevím. Jsem jenom venkovský kněz…"

A potom se zarazil a vytřeštil oči a Kniha slov mu vypadla z rukou. Vypadal jako muž, o kterého se pokouší mrtvice. Obličej mu zbělel, vypoulil oči, spadla mu brada, ale z otevřených úst nevyšel ani hlásek.

Před ústím chodby stála jeho žena. Vlasy měla rozpuštěné, oči jí zářily, prostý obličej byl klidný.

„Ethel," zašeptal Nat. „Ale já jsem viděl, jak jsi zemřela."

Ethel se usmála nad manželovým výrazem. Očekávala, že bude něco cítit, až se konečně setkají. Možná úlevu, nebo hněv, strach, odpor. A zatím cítila – co to jen *bylo* za pocit?

„Tohle je Země mrtvých, Nate," ušklíbla se zlomyslně. A teď za ní Nat spatřil… to byl přece Dorian Scattergood a … mohlo by to být – prase?

„Položil jsem ti otázku, chlape," ozval se zase Heimdall. „Kde je Našeptávač?"

Ale byla to Ethelberta, kdo odpověděl, vypadala podivně důstojně navzdory otrhaným šatům a zaprášenému obličeji a skutečnosti, že stála vedle muže, který držel pod paží malé černé prase.

„Našeptávač je u brány," pronesla. „Mluvím, jak musím, a nemohu mlčet."

Heimdall si ji ostře změřil. „Co jsi to říkala?"

„Tohle je čas, který byl předpovězen," pokračovala Ethel tiše. „Válka Devíti světů, kdy se Yggdrasil zachvěje až do kořenů a Černá pevnost bude otevřena jediným Slovem. Mrtví znovu povstanou k životu a živí nebudou mít jediné útočiště, až Řád a Chaos konečně splynou a Bezejmenný bude pojmenován a beztvarost dostane tvar, a zrádce bude spravedlivý a slepý muž vás povede proti deseti tisícům."

V tu chvíli už se na ni upíraly oči všech. Doriana napadlo, jak krásná vlastně je; jak zářivá a klidná.

„Omluvte mě," vydechl Heimdall. „Ale vy jste…?"

„Už jsme se setkali," odpověděla.

Heimdall si ji prohlédl pozorněji. Na vteřinku se zamračil nad jejími barvami, mnohem jasnějšími, než mívali Lidé.

Pak se vyčítavě obrátil k Idun. „Co jsi to s ní provedla?"

„Umírala," pokrčila Idun rameny. „Přivedla jsem ji zpátky."

Nastalo hrozivé ticho.

„Tak abychom si rozuměli," pronesl Heimdall. „Ty jsi ji přivedla zpátky."

Idun spokojeně přikývla.

„Ty jsi dala… jednomu z Lidí… pokrm bohů."

Idun se usmála.

„A myslela sis, že je to dobrý nápad?"

„Proč ne?" podivila se Léčitelka.

„Proč ne?" opakoval Heimdall. „Poslouchej, Idun. Vrátila se, i když už byla mezi mrtvými. Ty jsi jí dala dar proroctví." Nakopl kámen, který ležel vedle něj. „Bohové," vykřikl. „To je přesně to, co jsme potřebovali. Další zatracené orákulum."

6

„Pane, už je pozdě,“ protestoval Cukr v pytli, zatímco klopýtali po jednotvárné pláni. „Kapitánův kámen zčernal, víte, a to může znamenat jen jedno…“

„Zůstaneš se mnou,“ vyjel Generál. „Především potřebuju tvoje oči.“

„Mý voči?“

„Jen mě vezmi za ruku – a pojď dál.“

Ve tmě Světa dole Odin slepotu téměř vítal. Ale tady, pod falešným šedým sluncem Spodního světa věděl, že jeho výhoda – jestli nějakou měl – je u konce. Na bledosti pouště se s Cukříkem vyjímali jako dva švábi na koláči – snadné cíle pro nepřítele. I když byl slepý, přesto cítil, že Vanové jsou blízko a jejich spojené síly byly takové, že i kdyby mohl využívat zrak, měl by sotva proti nim všem nějakou šanci.

Ale zdálo se, že Vanové nemají chuť do útoku. Jen bílá vlčice pokračovala v pronásledování – a byla teď už tak blízko, že slyšel, jak její tlapy dopadají do písku. Ale s Cukříkem jako průvodcem a hradbou skal, vzdálených, si byl téměř jistý, že by mohl dokázat dojít k nějakému úkrytu, nějakému místu, ze kterého by mohl s trochou štěstí udeřit první, dřív, než se Lovkyně zase přesune do svého aspektu.

Byla to střela zdaleka, ale Odin využil šance, a když pod špičkou hole ucítil skálu, prudce se otočil, opřel se zády o kameny, a co nejsilněji mohl, mrštil do otevřené tlamy bílé vlčice *Hagall*.

Kdyby ten blesk vrhla Maddy, možná by ji tím vyřídila jednou provždy, ale nebyla to Maddy, a rána, která by rozťala Lovkyni hrdlo, jen neškodně sklouzla po jejím rameni a zajiskřila po skále několika jiskrami jako prskavka.

Odin nemusel vidět výsledek, aby věděl, že jeho rána vyšla naprázdno. Cukřík zaječel a vrhl se po hlavě do skalnaté rozsedliny, příliš malé, než aby se tam za ním vešel kdokoli větší než krysa. Odin cítil kroužící záda bohyně, její barvy, planoucí jako prastarý led.

Sáhl po runách, ale zjistil, že na něj nereagují. Během tří dnů sestupu do Spodního světa vyčerpal tolik ze svých kouzelných schopností, že mu teď k boji zbývala sotva jiskřička.

Skadi to věděla a pobaveně zavrčela, když se připravovala k závěrečnému úderu, kterým by ho zabila. Strávila v posledních několika dnech ve vlčí kůži tolik času, že její skutečný aspekt začínal být těžkopádný a pomalý; a i když jej občas potřebovala (když chtěla mluvit nebo vrhat runy), vždycky se cítila lépe v podobě zvířete. Znovu zavrčela a přikrčila se před skokem, který by ji donesl přímo na hrdlo nepřítele.

K tomu se ale nedostala. Ucítila ruku na obojku, ucítila pach, který nepatřil člověku, a pak ji strhlo zpátky šest párů rukou, jak Frey a Heimdall vrhli zbraňovací runy a Bragi hrál farandolu, která ji přinutila k bezmocnosti. Zápas byl krátký; Lovkyně, vrčící na své přemožitele, nabyla zase své přirozené formy a postavila se jim čelem, bílá a rudá a prskající vzteky, ve vlastním aspektu.

„Jak jste se opovážili!“ Možná by je přemohla jednoho po druhém, ale proti šesti nemohla zvítězit. „Měla jsem právo ho zabít…“

„Právo?“ opáčila Freyja. „Riskovat naše život pro zbytečnou pomstu? Poslouchej, Skadi.“ Podala jí plášť, který Skadi mrzutě přijala. „Víme, co jsi udělala.“

„Tak mě zabijte,“ vyjela Skadi, „protože to hodlám udělat znovu v té chvíli, kdy k tomu budu mít příležitost.“

Chvíli tak stáli a měřili se: šest Vanů a Lovkyně, s pěstmi zaťatými a planoucíma modrýma očima, a konečně Odin, opírající se o hůl.

O něco opožděně přicházeli ostatní: Ethel, Dorian, Adam a Nat, s Dobrou knihou znovu přitisknutou k hrudi. Byla to napjatá chvíle, ticho narušovalo jen vzdálené šumění vody a spolu s ním vibrace, které jim doléhaly na ušní bubínky a dotíraly na zuby a zdálo se, jako by vycházely odevšad, odnikud a z nějakého jiného, nemyslitelného

místa uprostřed.

„Poslouchejte,“ pronesl Odin. „Poznáváte ten zvuk?“

Všichni se otočili, aby na něj pohlédli.

Heimdall Strážce to znal dobře. Slyšel ten zvuk při bitvě u Ragnaroku, kdy nebe puklo a slunce a měsíc byly pohlceny temnotou, která neměla nic společného s chybějícím světlem.

Frey to znal; slyšel to, když padl, se zlomeným mečem a převráceným kouzlem, do ledu.

Freyja to znala také; a vzpomínala si na stín jakoby od černého ptáka obklopeného ohněm – možná vrána nebo mrchožrout – který kam padl, tam nezůstalo nic.

Skadi to znala a zachvěla se.

Njord, který bojoval z útesů svého království, to slyšel, když se řeka Sen vylila z břehů a válečná flotila mrtvých vyplula ze Spodního světa.

Idun to slyšela a rozplakala se.

Také Bragi to slyšel, i když toho dne nebyly napsány žádné písně ani básně. Oheň a led a stín černého ptáka; protilehlé síly tak silné, že mezi nimi Světový strom sténal a kýval se. Asgard, nebeská citadela, První svět, padl a rozdrtil světadíly. A z Chaosu vyšli démoni, plazili se mezi Světy ve stopách stínu černého ptáka, a všechno to se dálo ve Středním světě, kde byly síly Chaosu nejslabší. A tehdy měli armády: válečníky, hrdiny, Chodbové lidi a muže…

„Vidím armádu postavenou k bitvě. Vidím Generála stojícího o samotě. Vidím zrádce u bran. Vidím oběť.“

Hlas byl tichý, ale výrazný, a Vanové pohlédli na Ethel Parsonovou. Jen Odin na ni nezíral; ale strnul při zvuku jejího hlasu.

„Kdo je to?“

„Jsem Ethel Parsonová, těší mě, pane, a řekli mi, že jsem orákulum.“

Chvilku Odin jen strnule stál. Pak jeho drsné rysy prozářil úsměv.

„Ethel,“ opakoval. „To jsem měl vědět.“

Nastalo dlouhé ticho. Pak promluvil znovu, mírným hlasem, a vzal její ruku do svých. „Cítíš se jiná. Nevíš proč. Vidíš věci, které jsi předtím neviděla. A cosi uvnitř v sobě cítíš, nemám pravdu? Pocit, že bys měla někde být, ale nevíš kde…“

Ethel tiše přikývla. Odin to neviděl, ale viděl odraz toho ve svých

barvách a usmál se. „Svrbí to,“ pokračoval. „A pak to nabude tvaru. Ukaž mi to, Ethel. Ty víš, co myslím.“

Ethel se tvářila překvapeně, trochu se začervenala. Zaváhala – a pak si pevným gestem vyhrnula rukáv a ukázala jim nové znamení runy na své paži, zářící jasně zelenou barvou.

Nat překvapením otevřel ústa. Dorian zalapal po dechu a dokonce i Vanové ohromením zmlkli.

Jen Odin se zdál nepřekvapený, usmál se, když prstem přejel zářící znamení.

„*Ethel*, Domovina,“ pronesl. „Druhá runa nového rukopisu. Nikdy mě nenapadlo, že bych ji našel tady – potravu bohů kombinovanou se Slovem…“ Pomalu potřásl šedou hlavou. „Kdyby tak bylo víc času,“ pronesl. „Ale potřebuju s tebou mluvit o samotě.“

Jejich hovor netrval ani pět minut, její oči ale na konci byly vlhké. „Jsi si tím jistý?“ zeptala se nakonec.

„Naprosto jistý,“ odpověděl Generál. Obrátil se k Vanům. „Všichni jste to slyšeli, viďte? Ten zvuk. Zvuk procházejícího Chaosu. Linie jsou dány; nepřítel pojmenovaný. A naše jediná naděje je za tou plání. Musím se tam dostat, nebo všechno padne – nejen bohové, nejenom Světy, ale *všechno*.“

Heimdall se zamračil. „Tohle všechno ti pověděla knězova žena?“

Odin přikývl.

„A ty jí věříš?“

„Z dobrého důvodu.“

Skadi je přejela posměšným pohledem. „I kdybychom předpokládali, že mluví pravdu, stojí mezi námi a řekou celá armáda. Viděli jste, co zmůže Slovo…“

„Viděl jsem to, ano.“

„A ty si myslíš, že můžeš vyhrát?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou. „Ale myslím, že můžeme bojovat.“

Nastalo dlouhé, zamyšlené ticho.

„Je nás osm,“ ozval se konečně Heimdall.

„Sedm,“ zasmála se Skadi, „a slepý Generál.“

Odin se ušklíbl. „Nás osm proti deseti tisícům. Mé oblíbené šance.“

Heimdall ukázal své zlaté zuby. „Já sázím na Generála,“ zvolal.

Njord pokrčil rameny. „No, když to bereš takhle…“

„Bohové,“ vyjekla Freyja, „vy jste horší než on.“

„Líbilo by se mi další dloubnutí do toho zatraceného černého ptáka,“ poznamenal Frey.

Bragi spustil vítěznou píseň.

Idun otevřela košík s jablky, jejichž vůně by dokázala probudit i mrtvého…

A Skadi zaskřípěla zuby a pronesla: „Dobrá – *Generále* – vyhrál jsi. Ale to neznamená, že je náš účet vyrovnaný Jestli přežijeme, pak mi ty a tvůj bratr dlužíte trochu krve. A tentokrát si nemysli, že mě dokážeš podvést sliby…“

Odin se usmál. „To ti můžu slíbit. Na konci dnešního dne bude víc krve, než bys dokonce i ty chtěla. Ale kdybys třeba chtěla bojovat,“ dodal významně, „pak mám důvod věřit, že bitva bude *taková*.“

Nevypadají jako hrdinové, pomyslela si Ethel, a přesto svým změněným viděním rozhodně ve vzduchu kolem nich něco viděla; ne znamení (ta už teď vídala celé dny a znala rozdíly mezi nimi), ale určitou *záři*, jako na nebi před svítáním, slib, jestli chcete, přeměnu. Nemusela být orákulum, aby věděla, že je možná všechny vede na smrt; ale přesto vesele kráčela za bohy, tiše si pobrukovala jakousi písničku a sledovala Dorianova široká záda, ženoucí se vepředu, jak je všechny vedl, s Lizzy běžící mu za patami.

Celá Helina říše se rozpadne, pomyslela si a poprvé věděla Ethel, dcera Owena Goodchilda, kde přesně chce být.

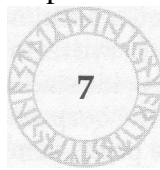

7

V Podsvětí – v tom, co z něj zbylo – Loki rozhodně nebyl tam, kde by chtěl být. Cítil, jak se od jeho fyzické bytosti odděluje jeho aspekt a jeho rychlý mozek došel k několika následujícím závěrům:

Zaprvé, a to bylo nejdůležitější, byl mrtvý.

To nebylo tak velké překvapení. Ve skutečnosti, pokud šlo o Lokiho, skutečným překvapením bylo, jak daleko se dokázal dostat, než se to konečně stalo. Ciferník Heliných hodinek mu však říkal něco jiného – podle nich mu zbývalo třináct vteřin, což znamenalo, že poprvé v dějinách Světů Napůl zrozená Hel porušila své slovo.

Dobrá, pomyslel si. *Podívejme se na to z lepší strany. Lepší strana je, že i když mé tělo je možná mrtvé, můj aspekt zůstává tady, v Podsvětí.*

To nebyla zrovna ta pravá lepší strana. Ale přesto, uvažoval dál, *opravdu* hloupé by za tohoto stavu věcí bylo hledat útočiště ve Spodním světě. Pokoušel se to vysvětlit Maddy, když ho protestujícího vlekla k hranicím Pekla, ale buď ho neslyšela, nebo mu prostě nerozuměla, protože kdyby se jí podařilo dovléci ho ven, byl by teď Helinou hračkou, bezmocný a navždy v její moci, jako nespočetné jiné duše, které vzdychaly a naříkaly na prašných pláních Země mrtvých.

Přesto (*a teď se dostáváme k druhému bodu*), být uvězněn mezi nehybnou bariérou na jedné straně a běsnícím Surtem v plném aspektu na druhé (protože tak si vykládal zvuky, nesoucí se ze Světa na druhé straně), to také nebyla záviděníhodná pozice.

A za třetí to byli Ásové. Až doposud se mu podařilo uniknout jejich pozornosti, ale když vzhlédl od paty brány, dost nepříjemně si uvědomoval čtyři známé aspekty, které ho obklopovaly.

Podívej se na to zpříma, pomyslel si. *Žádná lepší strana není.*

A vyrazil.

Pochopitelně se nedostal daleko. Přesunul se do svého ohnivého aspektu, přesto ale zjistil, že je ze všech čtyř stran obklíčen.

„Ne tak rychle," zarachotil Thor. „Dlužíš nám vysvětlení."

„Dluží nám víc než to," přidal se Týr.

Loki samozřejmě věděl, že jednoruký bůh má víc než jeden důvod mu nedůvěřovat, vzhledem k tomu, že to byla především jeho vina, že Týr přišel o ruku. Teď se tyčil nad Šprýmařem, jeho znamení

plálo ohnivě oranžovou, pravá ruka (v aspektu obnovená), zázrak myšlenkového zbrojařství, v rukavici kouzel, která zdvojnásobovala jeho sílu.

„Prašť ho," ozvala se Sif – jejíž dlouhé vlasy jednou Loki žertem ostříhal a která nikdy nedovolila, aby na to kdokoliv zapomněl. „Do toho, Thore, vraž mu jednu za mě."

„Ale no tak, nechte mě vydechnout," bránil se Loki. „Právě jsem za vás položil *život*, lidi…"

„Jak?" zeptal se Týr.

Loki mu to pověděl.

„Takže ty říkáš," povytáhl Týr obočí, „že to je vlastně *tvoje* vina, že se tohle všechno stalo. Kdybys nebyl tak zatraceně neopatrný…"

„*Neopatrný!*"

„No, pokud si někdo jiný myslí, že zničit polovinu Podsvětí se nepovažuje za neopatrnost, nemluvě o probuzení Ničitele, otevření trhliny do Chaosu, vypuštění Jormunganda zpátky do Světů a v podstatě vyvolání druhého Ragnaroku…"

„Nechte ho být."

To byla Frigga, Matka bohů, a dokonce i Hromovládce váhal jí odporovat. Vysoká, tichá žena s jemnými hnědými vlasy, mohla by být nenápadná, kdyby v očích neměla takovou inteligenci; její trpělivost a důstojnost často překonávala zkoušky, které se nepodařilo vyřešit ani těm nejmocnějším zbraním. Jako jedna z mála, kteří navštívili Zemi mrtvých a vrátili se, měla občasný dar druhého vidění, a teď se na ni upíraly všechny oči, když pronesla: „Možná je pro nás všechny možnost úniku."

Thor posměšně vyprskl. „V tomhle binci? Já říkám bojovat…"

Frigga pohlédla přes rozvodněnou řeku. Armády Řádu teď byly jasně viditelné, strašidelně tiché na mrtvé pláni.

„Tohle není binec," odpověděla. „Tohle všechno bylo velmi pečlivě naplánované. Náš únik z pevnosti – uzavření brány – zničení podsvětí – dokonce i Helina zrada – nic z toho neby náhoda. Zdá se, že jsme sem byli přivedeni k určitému účelu, a že nepřítel – ať je to kdokoliv – má plán a zničení Ásů je jen jednou jeho součástí."

Thor znovu zavrčel, ale Týr se tvářil zaujatě. „Proč?" chtěl vědět.

„Ne," zavrtěla Frigga hlavou. „Otázka zní *kdo*?"

Všichni o tom chvíli přemýšleli.

„No, nejspíš Surt," odpověděl konečně Týr.

Thor přikývl. „Kdo jiný tu je?"

„Surt byl ve svém brlohu, vyspával Ragnarok. Bitva byla vyhraná. Jeho nepřátelé byli mrtví nebo uvěznění v Podsvětí. Co my bychom mohli mít společného se Středními světy? A co je důležitější," obrátila se k Lokimu a jednou rukou ukázala na tiché řady na druhém břehu řeky, „co bychom mohli mít společného s takovými, jako jsou oni?"

„Máš pravdu," ozval se Loki. „To není Surt. Jeho prostředím je Chaos, ne Řád. Ani by nevěděl, jak svolat takovou armádu. Možná je mocný, ale za tím vším je to jen další hlídací pes, vycvičený k tomu, aby kousal na povel. Surt není důvtipný, detaily nejsou jeho obor."

Sif pohodila vlasy. „Zdá se, že o tom víš hodně," vyjela. „Detaily i lstivost jsou *tvůj* obor."

„Jo. Jako jsem vždycky toužil zničit Devět světů a spáchat přitom sebevraždu."

„Není nutné být *hrubý*," protestovala Sif.

„Ale Loki má pravdu," pronesla Frigga klidně. „Surt, přes všechnu svou sílu, je jen nástrojem Chaosu. Stroj. Někdo ho uvedl do pohybu. Někdo, kdo věděl, že tu budeme, že náš únik vyburcuje jeho vztek."

Bohové se po sobě zmateně dívali. „Ale nikdo jiný tu není," namítl Týr. „Po Ragnaroku nikdo jiný nezůstal. Možná několik obrů – jeden či dva démoni – Lidé…"

Loki si rukou zakryl ústa. Vykulil oči.

„On to ví," pronesla Frigga mírně.

„*Ví*?" zahřměl Thor.

„Ta dívka chtěla zachránit svého otce. Věděla, že je v Podsvětí. Ale kdo jí to pověděl? Kdo ji v tom povzbuzoval? Kdo ji sem přivedl právě v nejvhodnější chvíli, a kdo se postaral o to, aby s ní byl Loki – Loki, jehož přítomnost je zárukou největší pohromy v Podsvětí a který by také mohl být použit, kromě jiného, jako návnada?"

„Takže to *byla* jeho chyba…"

Frigga zavrtěla hlavou. „Řekla jsem, *kdo*?"

Nastalo ticho.

Kolem nich všechno ječení, rachot, kameny, odtrhávající se ze zdí pevnosti a narážející jeden do druhého jako světy – to všechno se

zastavilo.

A v tom tichu se Loki začal smát.

A stín černého ptáka s korónou ohně zvedl uprostřed Světů hlavu a začal se přes nekonečný prostor Chaosu pohybovat směrem k nim.

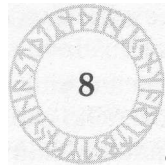

8

Jestli Helino živé oko bylo nemilosrdné, pak to mrtvé bylo jako pohřební jáma. Maddy snášela ten pohled celé dlouhé vteřiny, než dokázala očima uhnout.

„Jsem mrtvá?“ vypravila ze sebe.

„Zatraceně, ona je vzhůru.“

Suchý hlas patřil Našeptávači, ale postavu, která se nad ní tyčila nikdy neviděla: shrbený starý muž oděný světlem, v ruce runovou hůl jiskřící kouzly.

„Zjevně jsi naživu, má drahá. Proti všemu očekávání jsi to stihla včas. Samozřejmě, z mého hlediska by bylo velmi nepříjemné vidět tě v této fázi bez živého těla. Doufal jsem sice, že věci budou probíhat jinak. Ale přesto, jsi tady, a to je to, na čem záleží…“

„Jaké věci?“ zeptala se Maddy.

„No jaké, má pomsta.“

„Pomsta na kom?“

„Na Ásech, samozřejmě.“

Maddy zatřásla bolavou hlavou. Pořád ještě byla omámená po svém divokém letu Podsvětím, zírala na zářící postavu, která vyrostla z Hlavy, a pokoušela se pochopit ta absurdní slova.

„Na Ásech?“ opakovala. „Ale – ty jsi přece na jejich straně.“

„Jejich straně? Jejich straně?“ Prastarý hlas zdrsněl pohrdáním. „A jaká strana to je, ty holko jedna hloupá? Řád? Chaos? Trochu od obojího?“

Maddy se pokusila posadit, ale hlava se jí točila.

„Co kdy Ásové pro mě udělali? Vydrancovali má nadání, nechali mě zabít, a jako by to nebylo dost, odsoudili mě k tomuhle – aby mě mohli popadnout a odnést na písknutí mého pána…“ Našeptávač se krátce, suše zasmál. „A za tohle,“ pokračoval, „bych se měl cítit vděčný? Abych je nechal začít to celé znovu?“

„Ale já tomu nerozumím. Pomohl jsi mi…“

„No, ty jsi výjimka,“ přikývl Našeptávač.

„A Loki?“

Našeptávač se zaculil. „No – ten je taky trochu výjimka.“

Maddy se rychle rozhlédla, napůl očekávala, že uvidí Lokiho přicházet. Dotáhla ho až k bráně, to věděla; ale potom měla všechno rozmazané. Zachránila ho nakonec?

Ležel vedle ní s očima zavřenýma. I když byl bledý a nehybný, vypadal mnohem líp než jeho potlučený dvojník v Podsvětí a dívka se rychle uklidnila. Jistě, pomyslela si, kdyby zemřel, tak by tu jeho tělo přece neleželo; jeho stín by už kráčel Helinými sály spolu s duchy členů jeho rodiny.

Zhluboka se nadechla. „Myslela jsem, že on je zrádce,“ poznamenala.

Našeptávač se usmál. „A také byl. Ve skutečnosti to byl pouhý pěšák v mých službách, stejně jako jím byl po většinu pěti set let. Myslel si, že jsem jeho vězeň – nikdy ho ani nenapadlo, že on je můj. Snažil se mě podvést – věděl jsem, že se o to pokusí – ale dokonce i zrádce mohl posloužit mým plánům. Sloužil mi i dřív, u Ragnaroku – který jsem v mnoha směrech, mimochodem, nastrojil já.“

„Nastrojil? Jak?“

„Zmanipuloval jsem bohy, aby jednali tak, jak jsem plánoval: pokoušel jsem slabé; lichotil jsem silným; vedl jsem jejich nepřátele, vyslovoval záhadná prohlášení a tajné spolky, vstupoval do jejich myslí se zrádnými myšlenkami. Odin si ani nevšiml, jak se nechal podvést. Dokonce i když se proti němu obrátil jeho bratr, nenapadlo ho, že ve stínech se skrývá Našeptávač. A teď mi znovu hrají do ruky. Stejně jako, samozřejmě, jsi hrála i ty.“

Maddy naslouchala s vzrůstající hrůzou. Před sebou viděla šiky Řádu, teď nehybné, čekající na Slovo. Jediný pohled jí stačil k tomu, aby viděla, že řeka Sen před ní se zvedla tak, že hrozí potopou; nad překypující hladinou se vznášela vlákna syrových kouzel; v

nevyslovitelných hlubinách se *něco* pohybovalo. Brzy, jak věděla, se voda vylije z břehů a zaplaví svými nočními můrami planiny Pekla. Ale za řekou to bylo ještě horší. Podsvětí se rozpadalo; iluze pevnosti – či dokonce ostrova – už dávno zmizela ve vířícím zmatku. Kameny vířily vzduchem, plným efemér; kolem se třepotaly duše jako můry kolem lampy.

„Tak Loki měl pravdu," pronesla tiše. „Ty jsi uzavřel dohodu s Řádem a tyhle muže nějak ovládáš."

Našeptávač se usmál. „Dohodu?" opakoval. „Maddy, já jsem *stvořil* Řád. Přivedl jsem ho z Chaosu, po válce. Tehdy jsem byl volný, bohové byli uvězněni, a já jsem hledal učedníky mezi Lidmi. Ti mají pozoruhodné mysli, víš – mohli by soupeřit s bohy v ambicích a pýše. Dal jsem jim Dobrou knihu – sbírku přikázání a proroctví a jmen moci – a oni mi dali své mysli. V době, kdy tví přátelé unikli z Podsvětí, můj Řád vzrostl na pět set mužů. Učenci, historici, politici, kněží. Pět set párů očí v cizině, spojených se mnou Přijímáním; počátek armády, která by mohla změnit Světy. Kousek po kousku, ale vždycky skrze mě, klidný, tichý hlas Bezejmenného."

„Bezejmenného?" opakovala Maddy bezvýrazně.

Našeptávač se znovu zasmál svým suchým, neveselým smíchem. „Všechno má jméno, víš. Jména jsou stavebními kameny Stvoření. A teď, konečně, se vyplnilo mé proroctví; a já povstanu jako vůdce útočící armády. Deset tisíc mužů, všichni vyzbrojení Slovem, všichni oddaní mně a neschopní zrady. S nimi můžu všechno; probudit mrtvé, dát nový řád Světům. Tentokrát vyhrajeme, o tom není pochyb, a tentokrát nebudeme brát žádné vězně."

Maddy znovu pohlédla na Našeptávače. Zdál se netělesný ve svém novém aspektu, a přesto se nedalo pochybovat o moci v jeho prstech; kolem probleskovaly stopy kouzelné moci a Maddy věděla, že by stačil jediný dotyk té hole, aby ji změnil v kupičku popela.

Odkud bere svou moc? pomyslela si.

Odpověď se zformovala sama ještě dřív, než dokončila otázku. Stála před ní, seřazená v zástupech po pláni.

Pomalu se zvedla, snažila se udržet odstup mezi sebou a Bezejmenným. Čas od času se očima vrátila k tělu Lokiho u svých nohou, leželo tam, oči zavřené, paže spořádaně složené na hrudi, která se nezvedala ani neklesala.

„Zapomeň na něj, je mrtvý," ozval se Našeptávač.

„Ne," zavrtěla hlavou. „Nemůže být."

„Ale samozřejmě, že je," trval na svém Našeptávač. „Mrtvý jednou provždy."

Natáhla dlaň, aby Lokiho pohladila po tváři. Byla ještě teplá. „Ale je tady," zachvěl se jí hlas. „Jeho tělo je tady."

„Ach ano," prsknul Našeptávač. „Ale obávám se, že už mu nepatří. Víš, já a Hel máme takovou dohodu. Život za život. Výměna, řekl bych."

Maddy pohlédla na Hel, která jí nehnuté pohled oplácela, živoucí ruku založenou pod mrtvou, obě spočívaly na hodinkách, které měla kolem krku. Na ciferníku zbývalo třináct vteřin.

„Ty jsi porušila svůj slib," užasla Maddy.

„O pár vteřin…" pohodila Hel rameny.

„Proto je pořád ještě tady. Ty jsi ho podvedla. Ukradla jsi mu čas…"

„Nebuď dětinská," odsekla Hel mrzutě. „Pár vteřin. Stejně by zemřel."

„On ti důvěřoval – mluvil o rovnováze…"

Byla si téměř jistá, že smrtelná bledost Heliny živé tváře zčervenala.

„Na tom nezáleží," namítla Hel. „Co se stalo, stalo se. Díky tvému příteli a jeho mazlíčkovi hadovi už se Chaos provalil do Podsvětí, a nemůže být znovu otevřen, aniž by nebyl tento svět – a možná *všechny* Světy – ohrožen. Ať je to dobře či špatně, nic už se nedá změnit. A teď, Mimire," obrátila se jiným tónem k Našeptávači, „tvá část dohody."

Našeptávač přikývl. „Balder."

„Balder?" vyjekla Maddy.

Tak to bylo to, co slíbil Hel. Balderův návrat – v živém těle…

„A to musel být Loki," obořila se na ně nahlas. „Nemohla jsem to být například já, nebo nějaký jiný obyčejný návštěvník, protože Balder Plavý jediný ze všech Ásů nikdy nebyl součástí smrti nevinného…"

„Dobře vysvětleno, Maddy," souhlasil s ní Našeptávač suše. „Ale jak víme, Loki ani v nejmenším není nevinný. A tak jsou všichni spokojení – dobrá, *téměř* všichni. Surt dostane Podsvětí a všechno v

něm – včetně našich uprchlíků, pro které, jak předpokládám, má v zásobě zajímavé časy. Hel dostane, po čem její srdéčko touží. A já?“ Znovu se usmál. „Konečné svou svobodu. Svou svobodu – od něj.“

S těmi slovy se starý obličej stáhl zlostí, a oči, které vždycky byly chladné jako sklo, zaplály světlem, které bylo zbavené všeho zdravého rozumu.

„Tady, z masa a krve,“ pronesl Našeptávač. „Tady na pláni se s ním setkám – a tentokrát ho zabiju a budu svobodný.“

„Ale proč?“ zasténala Maddy. „Odin byl tvůj *přítel*…“

„Přítel?“ zasyčel Našeptávač suše. „To nebyl žádný můj přítel. Využil mě, když mu to vyhovovalo, to je všechno. Byl jsem jeho nástrojem, jeho otrokem; a řekni mi, děvenko – o čem sní otroci? Víš to? Uhodneš to?“

„Svoboda?“ hádala Maddy.

„Ne,“ zavrtěl Našeptávač hlavou.

„Tak o čem?“

„*Otroci sní o tom, že budou pány.*“

„Nejdřív Balder,“ ozvala se Hel, která mrtvým okem stále sledovala řeku.

„Ach ano, samozřejmě. Jak jsem to mohl odkládat?“ Našeptávač zvedl hůl – z vrcholu zajiskřil červený blesk – a Maddy cítila, jak se jí chlupy na rukou a vlasy ježí statickou elektřinou.

Ale síla, kterou tím vyvolal, nemířila proti ní. Zvířila vzduch jako bouře v lahvi, vrhla na planinu úlomky blesků, sužovala nebe, takže na něm zhoustla oblaka barvy vraních křídel; a pak Našeptávač znovu zvedl hůl a otevřel ústa, aby pronesl Slovo.

„Baldere,“ vyslovil, a Slovo se vrátilo ozvěnou z úst deseti tisíců mrtvých. „*Baldere*,“ opakoval. „*Vyjdi ven.*“

Maddy Slovo neslyšela, ale cítila je. Najednou se jí spustila krev z nosu, rozbolely ji zuby; jako by se mezi ní a světem spustila mlha, zdálo se jí, jako by ji něco *vleklo* a *natahovalo*. A pak obklopilo Lokiho tělo světlo (pořád ještě na něj nedokázala myslet jako na mrtvolu) a jeho aspekt pomalu začal blednout, měnit se; a jak se dívala, měnily jeho vlasy barvu, jizvy na rtech mizely, úhly tváře změkly a změnily tvar, pak otevřel oči – už nebyly ohnivě zelené jako dřív, ale slunně, zlatě tečkované, letně modré.

Kdyby se snažila, viděla by pořád ještě za tím novým aspektem

Lokiho, ale bylo to jako dívat se na obraz, na který se promítá stínová loutka. Nic nebylo jasné; nedalo se určit, kde končí Loki a začíná Balder.

Dívka žalostně vykřikla.

Heliny rty se otevřely v bezhlasém úžasu.

Našeptávač spokojeně odhalil zuby.

A Balder Krásný, posledních pět set let vězeň Smrti, se zavrtěl, nejdřív ospale, a pak se probral do modrookého, užaslého života.

„Vítej zpátky, pane Baldere," pozdravila ho Hel.

Ale Balder jí téměř nevěnoval pozornost. „Počkej chvilku," zarazil ji.

Ruce mu rychle vyletěly k obličeji. Září jeho aspektu Maddy pořád ještě viděla Lokiho rysy, jako když něco prosvítá silným ledem, a jak Balderovy prsty váhavě přejížděly po jeho čele, tvářích, bradě, prohluboval se jeho zmatený výraz.

„Tady je něco legračního," vyjekl. Znovu si přitiskl prsty na rty. Pod tím tlakem se znovu objevily Lokiho jizvy a znovu vybledly – objevily – vybledly – objevily…

Sjel rukama ke kouzlu na paži. Převrácený Kaen teď zářil žhavou bílou.

„Počkejte," zakoktal Balder. „Já jsem přece nikdy nebyl Loki, že ne?"

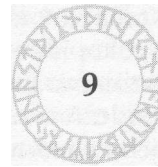

9

Kněz naslouchal zpovzdálí s otupělou lhostejností. Jeho Lovkyně byla poražena, nepřítel znovu uctíván; ukázalo se, že jeho žena je snad jednou z věštců – a co na tom vlastně záleží? Copak vůbec na něčem záleží, teď, když přišel o Slovo?

Pohlédl na Ethel, která stála mezi Věštci s Dorianem po jednom boku a tím absurdním prasetem po druhém. Je s nimi dokonce i

skřítek, pomyslel si, a pocítil náhlý nápor sebelítosti, když si uvědomil, že se nikdo nedívá na něj; že by se mohl prostě zvednout a odejít do pouště a nikdo by ho nepostrádal, dokonce by si nikdo ani nevšiml, že odešel. Mohl by být klidně i mrtvý, nikomu na něm nezáleželo – dokonce i tomu zatracenému praseti se dostává většího respektu…

Přestaň kňučet, chlape, u všech bohů!

Nat nadskočil, jako by ho někdo píchl špendlíkem.

Kdo to je? Kdo to mluví? Examinátor?

Ale Nat věděl, že to není hlas Examinátora. Nebylo to nic víc než šepot v jeho mysli – a přesto to věděl, slyšel to jako ve snech…

A pak mu to najednou došlo, jako kdyby mu někdo vrazil pohlavek.

To byl přece můj hlas, pomyslel si a zvedl hlavu. A s tím uvědoměním přišla i další myšlenka, která mu rozsvítila oči náhlou dychtivostí a rozechvěla mu srdce.

Možná Eliáše Reda nepotřebuje.

Rede byl jen jeden muž v armádě tisíců. A armáda tisíců by měla mít svého generála – generála, jehož schopnosti by byly nepředstavitelně větší než schopnosti kdejakého pěšáka – generála, který by měl být vděčný za pomoc zasvěcence…

Nat pohlédl na Dobrou knihu ve svých rukou. Když teď byl zbaven moci, kterou mu přinesl Examinátor, viděl, že je to pouze bezcenná přítěž. Upustil ji, aniž o tom dál uvažoval. Důležitější teď pro něj byl nůž v kapse; jenom jednoduchý zavírací nůž, jaký nosí spousta vesničanů, ale nabroušený k smrtící ostrosti.

Věděl, kam udeřit; použil nůž mockrát, když byl ještě chlapec a lovil s otcem v Medvídkově lese. Teď by ho nikdo nepodezíral. Nikdo by ho nepovažoval za schopného něčeho takového. Ale až přijde čas, bude vědět, co má dělat…

A tak se Nat zvedl a připojil se k ostatním, a následoval je a díval se a čekal na svou příležitost, když světlo Chaosu ozářilo planinu a bohové a démoni vypochodovali do boje.

„Bohové," pronesl Heimdall. „Je jich tolik."

Dosáhli hranice bitevní linie. Byla větší, než si kdy dokázali představit; pole před nimi bylo rozlehlejší ještě falešnou perspektivou Heliny říše, a od jednoho obzoru k druhému je lemovali

mrtví.

Ať byli zaživa kýmkoli, pomyslel si Odin, ve smrti se v Řádu sloučili v jedno: poslední Spojení; smrtící davy, vyzbrojené jedním Slovem, které, až bude proneseno, zvýší jeho moc desetitisíckrát.

Už cítil, jak narůstá, ježily se nad ním vlasy v zátylku; otřásalo zemí; oblaka letěla oblohou a vířila po ní. Kdyby v mracích byli ptáci, padali by z oblohy; i mrtví to cítili a následovali volání jako prach ve víru statické elektřiny.

Čekali, jak Odin vycítil, na rozkaz, nějaké nové slovo, které je vyburcuje k pohybu. Všichni teď byli tiší, oči měli zavřené, všichni se soustředili nenarušitelnou koncentrací mrtvých. Zástupy jako by se táhly celé míle daleko; a přesto za nimi jako by dalekozraký Strážce viděl ještě něco – něco nemožného, říkal si v duchu, a přesto, kdyby to nevěděl, byl by *přísahal*…

Pak se plání ozvalo hřmění; tichá ozvěna, která přesto pronikala poslouchajícím až do morku kostí a ještě dál.

Bragi to slyšel jako vysoké c.

Idun to vnímala jako tichý vzlyk umírajícího muže.

Freyja to slyšela jako prasklé zrcadlo.

Heimdall to slyšel jako stín kosa.

Frey to slyšel jako mrtvý vítr.

Skadi to slyšela jako roztahující se led.

A Odin to slyšel jako šepot Pradávných dob, tichý zvuk prastaré zloby, a najednou pochopil – ne všechno, ale aspoň *něco* – a když deset tisíc mrtvých znovu otevřelo oči a promluvilo jako jeden muž, všichni slyšeli slovo, které bylo proneseno, lákavý svůdný šepot Slova, které viselo nad pouští jako vzdálený kouřový signál pod odpornými oblaky.

Odine, šeptalo to.

„Slyším tě,“ odpověděl.

Tak pojď, proneslo to. *Pojď ke Mně.*

A zatímco se Vanové dívali, deset tisíc ve svých řadách a zástupech se mlčky rozestoupilo a jediným plynulým pohybem nechalo uprostřed úzkou uličku.

Odin se usmál a s holí v ruce postoupil kupředu.

Heimdall se pohnul, jako by ho chtěl doprovodit.

Mrtvé zástupy jako by se zachvěly. Deset tisíc očí se znovu

otevřelo a deset tisíc hlav se obrátilo jeho směrem. Ze spojené tíhy jejich soustředění Strážce rozbolely zuby.

Sám, pronesl Našeptávač a všichni Examinátoři neslyšné pronesli to slovo v dokonalé souhře. *Generál musí stát o samotě.*

Nastalo dlouhé ticho. Pak Odin promluvil. „Nech mě aspoň vzít si skřítka," žádal. „Potřebuju jeho oči, aby mě vedly."

Dobrá, souhlasil Našeptávač a jeho hlas znovu pohyboval ústy mrtvých, jako když vítr pohybuje polem pšenice.

Odin se znovu usmál.

„Jestli si myslíš, že tě nechám jít samotného…" ozval se Heimdall.

„Já musím," odpověděl Odin. „Proroctví…"

„K čertu s proroctvím!"

Odin se s námahou vytáhl k plné výši svého válečnického aspektu. Zářilo z něj světlo a vztek, vzduch kolem něj svítil runami.

„Přikazuju ti, abys zůstal ty," pohlédl na Strážce. „Ty a ostatní Vanové také."

„Ale proč?"

„Protože to je jediná cesta. A protože jestli prohraju tuhle bitvu, možná to budou jen Vanové, kdo bude stát mezi Chaosem a Středními světy."

„Ale ty *nemůžeš* bojovat. Přece ani *nevidíš*…"

„Nepotřebuju vidět. A teď mě nech jít."

„Aspoň dovol Idun, aby ti dala pár jablek…"

„Poslouchej, Heimdalle," obrátil se k němu Odin a jeho jediné oko, i když slepé, zářilo. „Jestli je mé podezření správné, pak dokonce ani jako mladý, ozbrojený, v plném aspektu a s nedotčenými kouzelnými schopnostmi, bych nebyl protivníkem silám, které tu stojí. Opravdu si myslíš, že by mi pár kousků ovoce pomohlo?"

„Tak proč jdeš?" zeptala se Freyja.

Ethel by jí to mohla povědět, když teď měla nové jasné vidění; ale Odin ji donutil zavázat se mlčením. V duchu před sebou jasně viděla pohřební loď – padlého Generála se psem u nohou – a přála si, aby bylo něco, co by mohla říci, čím by ho přiměla se obrátit…

Ale to už byl Odin pryč, Cukřík ho opatrně vedl po prašné půdě, a řady Řádu se zavíraly, jak procházel, mizel mezi nimi jako písmo v

písku.

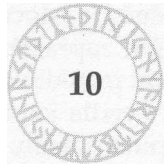

10

Nat Parson přihlížel s hranou lhostejností, jak Odin mizí mezi řadami armády. V hrudi mu však srdce tlouklo jako splašené.

Ten hlas!

Slyšel ho stejně jako všichni ostatní, když se šepot nesl po bitevním poli; přitiskl si obě ruce k obličeji, když se mu spustila krev z nosu. Bylo to Slovo – cítil to, jako vzteklý pes cítí vodu, chvilku si myslel, že zešílí hrůzou a touhou.

A teď se mohl Slova téměř dotknout; chvělo se všude kolem, jako když přichází jaro; volalo na něj hlasem jako ze zlata…

Zákony, ta síla!

Desettisíckrát silnější než všechno, co kdy cítil, tlak Slova se nedal popřít a kdo může vědět, až bude konečně uvolněno, jaké dary může propůjčit věrnému služebníkovi?

(*Světy, Nathanieli. Co jiného tu je?*)

Hleděl na poslušné mrtvé, rozestavěné přes bezbarvý obzor. Deset tisíc mrtvých, ale přesto podivně živých – jeho napjaté smysly cítily jejich ostražitost, jejich klid a slepotu nad tou strašlivou bdělostí. Cítil jejich jednotu; vlnky, které se mezi nimi čeřily, jako když vítr vane do trávy; jediné mrknutí okem se opakovalo ozvěnou v deseti tisících párech očí, jak tam stáli v příšerném Spojení.

To jsem mohl být já, pomyslel si.

Někde v těch řadách stál jeho Examinátor, ten, který byl znám jako Eliáš Rede. Někde tam, tím si byl jistý, o něm Rede *ví*. Jistě se tím stává součástí toho Spojení, dává mu to právo na část té moci…

Udělal krok směrem k liniím.

Deset tisíc párů očí se stočilo jeho směrem.

Zašeptal: „To jsem já, Nat Parson.“

Nic se nestalo. Nikdo se nepohnul.

Nat udělal další krok.

Vanové za ním byli ponořeni do vášnivé debaty; jejich pozdvižené hlasy k němu doléhaly jako z dálky, ale zvuky mrtvých byly ohlušující, artilerie plíživého skřípání a šramocení, jako když hmyz leze po pohybujícím se písku.

Posunul se blíž.

„Učedníku?“ pronesl tiše.

Adam, který předstíral, že dřímá za skalkou opodál, zvedl hlavu.

Nat se usmál – Adamovi se zdálo, že je šílený a že by bylo bezpečnější být od svého mistra tak daleko, jak je možné.

Začal couvat…

„Ale ne, nic takového.“ Nat natáhl ruku a popadl chlapce za ruku. „Možná tě ještě budu potřebovat, Adame Scattergoode.“ Nezmínil se, *proč* ho možná bude potřebovat; přesto se Adam přikrčil před výrazem v jeho očích. Z jeho mistra nezbylo nic, pomyslel si. Nat vypadal jako jeden z mrtvých; jeho tupé, ale strašlivě vědoucí oči se upíraly do bodu, který Adam nemohl vidět, a jeho úšklebek připomínal vzteklého psa.

„Já nechci jít,“ vyjekl chabě.

„Hodný chlapec,“ pronesl kněz a přešel linii, aby se připojil k armádě mrtvých.

Nikdo z Vanů si nevšiml, že odešel. Nat neměl přátele mezi Faërií, a teď, když už nepředstavoval hrozbu, mu dávali najevo pohrdání. Ale Ethel na něj nezapomněla. Její manžel pořád ještě měl svou roli, i když ani ona nevěděla, jak tahle hra skončí.

Proto se dívala, jak se Nat blíží linii a táhne za sebou Adama. Tiše šla za ním o několik kroků pozadu. Dorian nebyl tak hloupý, aby něco namítal. Za tu krátkou dobu jejich společného putování jeho úcta k Ethel neuvěřitelně vzrostla, a i když se strašlivě bál mrtvých mužů, rozestavených na pláni, raději by zemřel, než aby ji nechal jít samotnou. A tak šel i on za nimi s prasetem u nohou (protože i Lizzy věděla své o oddanosti), a třebaže se k nim mrtví po obou stranách stahovali a zamořovali vzduch svým pachem, Ethel Parsonová zůstala klidná, šedé oči se dál dívaly laskavě, soucitně a nebojácně.

Někdo, to věděla, má zemřít. A osud Světů závisí na tom, *kdo* to

bude.

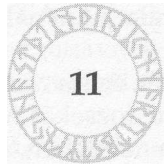

11

Balder Plavý, jehož zářícím aspektem byly pořád ještě patrné náznaky Lokiho, si se zmateným pohledem prohlížel sám sebe. Zkoumal své ruce, hruď, paže a nohy. Přitáhl si před oči pramen vlasů a zašilhal na něj. Skrz barvy pořád ještě svítily slabě narudle.

„Kdo je to?“ pohlédl na Hel.

Ale byl to Našeptávač, kdo mu odpověděl. „Život za život, ó Nejkrásnější. Jsi volný, můžeš odejít. Tvůj nový aspekt tě odvede kamkoliv – zpátky do Středních světů, jestli to je to, co chceš…“

„Do Asgardu?“ zeptal se Balder.

„Promiň, to v žádném případě. Asgard padl – nu, samozřejmě, u tebe se nemůže čekat, že bys to věděl, že? – ale můžeš si vybrat z jiných Světů a být namyšlený na to, že jsi první mrtvý, který opustí Spodní svět legitimními prostředky od chvíle, kdy Pradávné doby počaly…“

Ale Balder ho neposlouchal. „Asgard padl?“ opakoval tupě.

„Ano, pane,“ přikývla Hel. „Po Ragnaroku.“

„A Odin?“

„Ten také.“

„Ostatní?“

„Všichni, pane. Všichni padli,“ odpověděla Hel se stopou netrpělivosti v hlase. Už nějakou dobu teď čekala na nějaký projev vděčnosti a tohle hloupé soustředění na malicherné detaily jí připadalo zbytečné a protivně maskulinní.

Vystavovala mu na odiv svůj živý profil, mrtvou tvář odvracela, a už ji zlobilo zjištění, že si jí nevšímá. Šlo jí to na nervy, po tom všem, co obětovala.

„No, Loki zřejmě nepadl,“ nedbal Balder na nic. „Jinak by tu jeho

tělo nebylo. A co přesně dělám v Lokiho těle a především, jak se vám podařilo ho dostat ven?“

Maddy mu pověděla o Lokiho slibu, Helině zradě, osvobození Ásů…

„Cože?“ podivil se Balder. „Ásové unikli?“

„No, *bylo by* se jim to povedlo, kdyby je Hel nezastavila…“

„Ty tomu nerozumíš,“ ohradila se Hel. „Devátý svět je nestabilní – kdybych ho teď otevřela, mohl by projít ven kdokoliv…“

„Včetně Ásů,“ dodala Maddy.

„Ásové,“ ohrnula Hel rty. „Kam by šli? Do Snu, mezi řady mrtvých…?“

„Zatímco já…“ ozval se Balder.

„*Ty* máš tělo, pane. Kouzlo…“ Zaváhala a skromně sklopila oči. „Myslela jsem, že ty a já… možná…“

Hleděl na ni s úžasem, který se Hel zdál nelichotivý. Trochu zčervenala a obrátila se k Našeptávači. „Slíbil jsi…“ začala.

Ale Našeptávač si jí nevšímal. Stál tu v mlhavém aspektu, kouzla ho ovíjela jako dým, sledoval vzdálenou, temnou postavu, kráčející k němu po šedém břehu.

„Jednooký,“ pronesl.

A usmál se.

Zástupy Řádu se rozdělovaly jako kukuřičné pole, když mezi nimi procházel Odin, a zase se za jeho zády zavíraly jako oštěpy.

„Odine,“ pronesl Našeptávač.

„Mimire, starý příteli.“

Odin ve svém aspektu, s myšlenkovým oštěpem v ruce, kloboukem staženým do čela, aby si zakrýval tvář, s Cukříkem poklusávajícím mu u nohou. Proti němu Bezejmenný ve svém aspektu, plášti a kapuci, runovou holí jiskřící kouzly, s Maddy po jednom boku, Hel po druhém, Balder uprostřed.

„Ne Mimir,“ namítl. „Už ne.“

„Vždycky pro mě budeš Mimir,“ odpověděl Odin.

A teď je Generál uviděl všechny – aspoň jejich barvy. Jeho pravé vidění je vnímalo jako postavy ze světla: viděl Maddy, zesláblou a vyčerpanou po letu Podsvětím, její barvy dotčené šedofialovou zármutku; viděl Baldera, prozrazujícího Lokiho kouzlo; viděl Hel v jejích barvách: viděl to, co bývalo Našeptávačem, stojící ve sloupu

světla, kamenná hlava, která ho tak dlouho ukrývala, ležela pohozená u jeho nohou.

„Starý příteli," pronesl teď. „Už je to tak dávno."

„Pět set let," souhlasil Odin a popošel blíž.

„Mnohem déle," odpověděl Bezejmenný mírně. I když byl jeho hlas klidný, viděl Odin v jeho výraznějších barvách zlost. Věděl, že má důvody ho nenávidět; ale přesto měl těžké srdce. Tolik přátel bylo ztraceno nebo byli mrtví. Tak strašnou cenu museli zaplatit za pár let míru.

Musí to být takhle?

Odpověď přišla rychleji než myšlenka. *Na smrt*, zněla. *Na vítězství, na Světy.*

V tichu si nepřátelé měřili jeden druhého. Za nimi hladina řeky Sen vířila a pěnila. A ještě dál ležela tma.

KNIHA DEVÁTÁ

Sen

Všechno, o čem se sní, je pravda.

Vymýšlení, 12

1

Stín, který se vznášel nad Devátým světem – stín černého ptáka s pery z ohně – se nepodobal ničemu, co bylo viděno od Ragnaroku.

Byl to Surt Ničitel v plném aspektu; a cokoliv se ocitlo pod stínem jeho křídel, mizelo, jako by tu nikdy nebylo, na jeho místě zůstával jen Chaos, Chaos plný hvězd, které rostly a nabývaly, jak svět ustupoval.

Jen málo zbylo z Černé pevnosti, když se kousek po kousku vracela k surovému materiálu kouzel, efemér a snů. Útržky stále ještě pluly prázdnotou – tu kousek hradeb, tam balvan, tady příkop, záhyb

řeky, rozfoukané jako sněhové vločky v temném větru.

Na jeden z těchto úlomků se Ásové postavili k poslední hlídce; na výběžku jakési skály, shlížející na Dolní svět; Thor v aspektu, s myšlenkovými blesky v rukou, Týr s rukavicí zdviženou k úderu; Frigga, sledující scénu, odehrávající se v Pekle; Loki krčící se pod skalnatým převisem, a Sif, která nikdy nepatřila k válečníkům, vedoucí dlouhou samomluvu zvlášť o tom, jak brzy mají všichni zemřít.

„Je to všechno tvoje chyba," mlela a ukázala na Lokiho, který si jí však ani v nejmenším nevšímal, bavil se tím, že chytal prolétávající démony malými, rychlými kouzly, které protínaly vzduch jako šrapnely.

„Tvoje chyba," opakovala Sif, „a teď si umřeš, a všechno se řítí do pandemonia – a na co se to teď tak zubíš?"

Ale Loki neposlouchal. Nechal svou mysl klidně ubíhat – zjistil, že střílení démonů mu zostřuje soustředění – převracel si v duchu události posledních dnů, až pochopil – i když příliš pozdě – jak chytře s ním bylo manipulováno.

Friggina slova mu pomohla všechno uspořádat: jak ho Našeptávač využíval od samého začátku, jak byl poslán na smrt, jako by byl vyveden aprílem, zatímco Našeptávač uzavíral dohodu s Hel – jak ji ošálil, aby mu posloužila, jak Helina zrada otevřela trhlinu do Chaosu, a jak Našeptávač teď stojí v čele armády, vyzbrojené ne do bitvy, jak si myslel Odin, ale k tomu, aby vypustil Chaos do Světů; a dívat se, jak padnou, jeden po druhém…

Uvědomil si, že podcenil ctižádost Našeptávače. Myslel si, že mu jde jen o pomstu, že až si vyrovná účty s Odinem, bude spokojený. Teď tedy byl chytřejší. Našeptávač chtěl, aby přišla jeho chvíle, chtěl síly Řádu i Chaosu, chtěl být Jedním a Jediným Bohem…

Zaťal do jednoho oblaku efemér *Kaen* a díval se, jak mizí jako roj včel. Jeho smysl pro humor nahradilo zoufalství, a v minutách, které zbývaly, byl rozhodnut zmizet v plamenech. Ze špiček prstů mu vyletělo pět run zároveň, oči mu zaplály a tvář, i když na ní byly patrné stopy vyčerpání, ozářila radost. Napadlo ho, že je to nejspíš tím Chaosem v jeho krvi; ale k vlastnímu překvapení najednou zjistil, že se baví víc než za uplynulých pět set let dohromady.

Za ním stáli Thor s Týrem k sobě zády, jeden kryl druhého a

vrhali přitom blesky na stín černého ptáka. Nezadržitelně se blížil. Za ním bylo ticho; vířící prostor mezi hvězdami; nepředstavitelná prázdnota Světa na druhé straně.

Kousek po kousku klouzal pták blíž. V jeho stopách syčely a umíraly mraky efemér. Démoni – někteří obrovští jako olifanti – byli vtahováni jako semena do jeho chřtánu, a přesto se blížil, nezastavitelný, na nic nedbající. Už byl téměř u nich; Podsvětí padlo, zbývaly jen břehy řeky. Přicházel Surt; stín usekl okraj skály, na níž se mu Ásové snažili čelit…

A pak, najednou, ve chvíli, kdy už se skála pod nimi začínala rozpadat…

Všechno ustalo. Sneslo se ticho. Podsvětí strnulo ve chvíli svého rozpadu a Odin a Bezejmenný se k sobě přiblížili, nejdřív jen nepatrně, obcházeli se téměř nepostřehnutelně, jako tanečníci v nějakém dlouhém, pomalém obřadu.

Maddy, jejíž srdce se při pohledu na starého přítele sevřelo, udělala krok kupředu, ale Balder jí položil ruku na paži.

„Nech ho být," pronesl tiše. „Když se do toho budeš míchat, budeš riskovat životy vás obou."

Věděla, že má pravdu – tohle byla Odinova bitva, ne její – ale nemohla si pomoci, cítila se trochu uražená, že ji starý přítel ani nepozdravil. Zlobil se na ni? Nezáleželo mu na ní? Nebo prostě jen posloužila jeho potřebám a pak byla odložena jako spousta jiných?

Oba válečníci se teď k sobě blížili; Odin vedle oslnivé postavy Bezejmenného vypadal unaveně a sešle. Hůl v Mimirově ruce praskala runami, Odinův myšlenkový meč svítil ledňáčkovskou modří.

Za nimi začalo deset tisíc hlasů recitovat z Knihy vzývání:

Pojmenovávám tě Odin z Ásů, syn Bórův…

„Jsi ztracen," začal Našeptávač. „Tvůj čas je u konce. Pryč se starými bohy. Sem s novými."

Odin se usmál. „Noví? V tomhle není nic nového, starý příteli. Takhle se Světy otáčejí. Dokonce i zrada slouží jedné straně nebo druhé. A dokonce i Chaos má svá pravidla."

„Tentokrát ne," zavrtěl Bezejmenný hlavou. „Tentokrát budu pravidla stanovovat *já*."

„Pravidla jsou už stanovena. Ty jim také sloužíš, ať se ti to líbí nebo ne.“

„Já nesloužím nikomu,“ zasyčel Našeptávač. „Ani Řádu. Ani Chaosu. A jestli má všechno ostatní padnout – ať si padne. Já budu vládnout sám. Nic než Já ve všech Světech: vševidoucí, vševědoucí, všemocný Já.“

„Vidím, že Moudrý Mimir neztratil nic ze své moudrosti,“ vtipkoval Odin.

Ve skutečnosti mu sotva kdy bylo míň do smíchu. Síla Bezejmenného byla ještě větší, než předpokládal: jeho kouzlo bylo jako srdce hvězdy, a ačkoliv jeho aspekt byl stále ještě sotva napůl dotvořený, věděl, že už teď je smrtící.

Za ním intonovala armáda Řádu:

Pojmenovávám tě Gautatýr a Gagnrád,
Herjan a Hjálmberi,
Jalk, Kjalar, Sídhött a Sigtýr.
Pojmenovávám tě Báleyg, Grimni, Blindi, Hár,
Váfud, Vidur…

Každé jméno ho ještě víc oslabovalo; švihl po postavě, kterou matně viděl pravým viděním, ale jeho meč nezasáhl nic, jen vzduch. V řadách za ním padl jeden muž. Další pokročil kupředu a zaujal jeho místo.

Teď přišla řada na Bezejmenného, aby udeřil. Runová hůl jen přejela Odinovi přes zápěstí – ale pálila jako rozpálené železo a její síla ho napůl omráčeného srazila do písku.

Pojmenovávám tě Thror, Atrid,
Pojmenovávám tě Oski, Veratýr,
Pojmenovávám tě Thund,
Pojmenovávám tě Váfud…

Odin se zvedl, třel si zápěstí. „Nabyl jsi na síle,“ poznamenal klidně a přehodil si meč do nezraněné ruky.

„Přál bych si, abych to o tobě mohl říci také,“ odpověděl Bezejmenný.

Odin zataktizoval, kryl se, udeřil. Meč v jeho ruce létal jako dýka, ale jediné mávnutí runové hole ho stačilo odrazit, zbraň odletěla neškodně stranou, rozštípla zem na místě, kam dopadla, a vyťala v ní kráter hluboký šest stop.

Pojmenovávám tě Omi, Právě tak vysoký

Pojmenovávám tě Fiolsvinn…

Runová hůl znovu zaplála; Odin uhnul, ale Bezejmenný byl rychlejší. Špička hole škrábla Odina na koleni, padl, překulil se a jednou rukou přitom hodil *Ýr*; takže když hůl udeřila znovu – tentokrát mířila na hlavu – odrazila se, protože Odin vrhl na útočníka *Týr*.

V řadách Examinátorů padl další muž, zmizel jako obláček dýmu v pouštním vzduchu. Přesto byl Bezejmenný dál nezraněný silnější než dřív a drsné rysy zdobil vítězný úsměv.

Odin se sílou zoufalství udeřil znovu. V zástupech padl další Examinátor, ale Bezejmenný ránu oplatil rychle jako had a tentokrát zasáhl Odina přímo do ramene.

Pojmenovávám tě Sann a Sanngetal,

Bolver, Skilfing…

Bylo to slabé místo, sotva zahojené po zásahu střely z kuše, a Jednooký se po ráně těžce zhroutil. Rychle se ale odkulil z dosahu, levou rukou hodil *Týr*, zatímco se zvedal.

Týr zasáhl Bezejmenného přímo mezi oči.

Odin udělal několik klopýtavých kroků zpátky, aby viděl účinek.

V řadách za nimi zmizel celý hlouček Examinátorů jako dým, ostatní se sevřeli, aby zaujali jejich místa. Odin to neviděl; viděl jen střelu prolétající nehmotnou postavou Bezejmenného a své kouzlo, neškodně se rozplývající v mrtvém vzduchu.

Bezejmenný se zasmál svým suchým smíchem.

Řeka Sen se vzdouvala a zvedala.

Odin zachmuřeně znovu zvedl myšlenkový meč.

2

Na opačné straně bitevního pole uslyšeli Vanové Bezejmenného

promluvit. Nesla se k nim každá slabika, když deset tisíc hlasů opakovalo slova:

„*Pojmenovávám tě Odin, syn Bórův…*“

To je začátek, pomyslel si Heimdall. Osm proti mnohonásobné přesile…

Udělal krok k linii mužů. Tentokrát ho žádný pohled nesledoval. Oči všech se upíraly na jedno místo, stáli zády k němu; cítil hloubku jejich soustředění. Vál suchý vítr plný prachu, ale nikdo si ani nezastínil oči, a rozšiřujícím se vírem v mracích černých jako havraní křídla se linula stále ostřejší záře barvy čerstvé krve.

Přísahal Odinovi, že za ním nepůjde. Trápilo ho to; ale přísaha je přísaha. Ale nevyslovil přece žádnou přísahu, týkající se mrtvých mužů, stojících tak pasivně, zjevně ztracených v myšlenkách, sledujících souboj na břehu řeky.

Cítil moc toho zaříkávadla a věděl, že každé slovo znamená pro Odina ránu. Kdyby tak mohl narušit jejich Spojení, pomyslel si – zastavit to zatracené odříkávání, aspoň na chvíli.

Vytáhl blesk runy Hagall a střelil ho do nejbližší řady.

Nic se nestalo; nikdo z mužů nepadl.

Frey se k němu připojil s myšlenkovým mečem v ruce, ale Sekáčovo ostří nebylo o nic účinnější než jeho zbraň; prošlo zástupem jako kouřem.

Povolal Skadi, pak Njorda, ale ani myšlenkový bič, ani trojzubec neměly žádný účinek; stejně jako ohnivé runy, ledové runy či runy vítězství. Do uší mrtvých nepronikla ani nejsilnější Bragiho hudba; jejich oči byly slepé i k nejsvůdnějším Freyjiným kouzlům; přes všechno dál prozpěvovali tajná jména Otce veškerenstva:

Jalk a Ygg a Kjalar,
Vakr a Thror a Varmatýr,
Herteit, Bileyg, Sídhott a Svipal…

A v tom všeobecném ohromení a pod náporem Slova to bylo až o dvanáct veršů později, kdy si Vanové uvědomili, že kněz a jeho učedník – nemluvě o farmáři, ženě a břichaté prasnici – zmizeli.

3

Bitva, jak věděl, je téměř u konce. Tu a tam Odin udeřil; krvácel z mnoha ran, ale Našeptávač byl nezraněný. Zásahy, které ho měly srazit, místo toho vyťaly úzkou řádku v tichých jednotkách Řádu – ale za každého muže, který padl, nastoupil další, aby zaujal jeho místo, a strašidelné Spojení nerušeně pokračovalo. Jednooký bojoval dál jako krysa zahnaná do kouta – ale ve svém srdci docházel k přesvědčení, že stvoření proti němu je neporazitelné.

Generál se teď blížil konci. Každé jméno, každý verš se zatínal hlouběji než předešlý. Jeho kouzlo vyhořelo; pravá ruka byla bezmocná, myšlenkový meč ztupený. Zasáhl Bezejmenného snad stokrát, ale ani jednou mu nezpůsobil ani škrábnutí.

Jestli vůbec něco, pak Našeptávač spíš při boji získával na síle, jeho aspekt kolem něj nabýval tvaru, takže Odin, i když slepý, teď už téměř viděl tvář pod kápí poustevníka, tvar úst, inteligenci za očima. A jeho barvy – přece znal tu rezavě červenou stopu, zářící na okrajích téměř jasně oranžově…

Ale Slovo dosud nezasáhlo *tělo.* Tento aspekt, jak věděl, bude možná vládnout mocí tady, v Zemi mrtvých, ale aby dobyl světy, bude potřebovat tělo a svaly a živoucí maso…

Život za život.

Jeho maso. Jeho kosti.

„*Pojmenovávám tě Wotan, Vili a Ve…*“

„Tak tohle jsi chtěl, Mimire, starý příteli? Přál bych ti, aby ses z něj těšil,“ zvolal. „Za sebe musím přiznat, že už z toho těla začínám být unavený.“

Bezejmenný se znovu zasmál. „Ale ne,“ odpověděl. „Tvoje tělo by mi nestačilo. Ale ne. Ani v nejmenším. Možná by stačilo tak před sto lety, ale teď už je příliš ošoupané a poškozené, než aby mi k

něčemu bylo. Ne, tohle, příteli, je jen pro zábavu – a protože se mi nelíbí, že staré účty ještě nejsou vyrovnané.“

Zvedl hůl, aby znovu udeřil, a Odin se mu rychle odkulil z dosahu, snažil se nevnímat bolest ze zraněného ramene.

„Tak koho máš na mysli?“ zeptal se. „Tohle je Země mrtvých, pokud sis toho nevšiml.

A pak to náhle pochopil.

Život za život.

Bez těla (nebo aspoň bez hlavy) by to nikdy nemohlo opustit Spodní svět, a jestli má v úmyslu dobýt Světy…

Život za život.

Maddyin život.

A teď chápal plán Bezejmenného, a plný zlosti a zoufalství znovu udeřil proti stínu, který před ním tančil právě tak daleko, aby byl z dosahu. Klesl na jedno koleno…

Bezejmenný bez námahy uhnul před jeho ránou.

„Tak to jsi celou tu dobu chtěl,“ zasípěl Odin, když znovu udeřil. „Opět se zrodit v živoucím těle – přebudovat Asgard a vládnout mu sám. Stát se Modi – ukrást jí její kouzelné schopnosti a přivlastnit si je – vyplnit proroctví, které jsi musel vyslovit…“

„Konečně,“ odfrknul Bezejmenný. „Vždycky jsi byl dost pomalý. Dobrá, starý příteli, víš, co se říká. Nikdy nevěř orákulu.“

Blížili se k poslednímu verši. Třicet tři jich bylo napsáno pod jménem Odina Otce veškerenstva v Knize vzývání; deset tisíc hlasů recitovalo poslední dvojverší.

„*Pojmenovávám tě Válečník, Jednooký a Pocestný.*

Tím jsi pojmenovaný a tím jsi…“

A teď, konečně, Generál padl, poražený, klesl do šedavého písku.

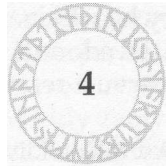

4

Maddy slyšela proroctví. Mluvím, jak musím, řeklo orákulum – a i když je to svedlo špatným směrem, vyslovovalo jen útržky pravdy, aby podvádělo a zdržovalo je, věděla, že orákulum nesmí lhát.

Vidím loď mrtvých na pobřeží Pekla.

A Bórova syna se svým psem u nohou…

A přesto když se dívala na dva strašlivě nevyrovnané protivníky, neopouštělo ji ani na chviličku přesvědčení, že něco, nějak, se stane, aby zvrátilo souboj ve prospěch Jednookého. Nějaký neočekávaný zvrat událostí jako v jejích oblíbených pověstech a pohádkách.

Ale teď bylo po všem. Její přítel ležel tváří dolů na šedivém písku, jeho barvy tak slabé, jako by byl mrtvý.

Ne, ne ještě ty, sevřelo se jí srdce žalem, setřásla Balderovu ruku a rozběhla se po krví potřísněném písku k místu, kde ležel. Bezejmenný stál nad ním se zdviženou runovou holí, tvář ozářenou vítězstvím, ale Maddy si ho sotva všímala.

Poklekla k Jednookému. Pohladila ho po vlasech. Ještě žil.

„Maddy."

„Jsem tady."

Bolestně zvedl hlavu. Bez svého aspektu vypadal velmi staře – velmi lidsky – jako by uběhlo už sto let od jejich posledního setkání na Vrchu Červeného koně. V boji ztratil pásku přes oko a zjizvený obličej byl maskou krve a špíny. Jedno oko nevidomě zíralo, uvědomila si, že je úplně slepý. Srdce se jí svíralo lítostí a bolestí – ale zároveň s tím, když zjistila, že je stále ještě naživu, ji zaplavovala zlost a uraženost.

„Proč jsi sem musel chodit?" ptala se. „Věděla jsem, že když sem přijdeš, zemřeš."

Odin vzdychl. „Snad nějaká – netrpělivost, Maddy." Mluvil zlomeným, přerývaným šepotem, ale přesto v tom hlase slyšela stopu starého, nedůtklivého Jednookého, a nad tím jen stěží potlačovala pláč.

„Chtěla jsem zastavit válku," pronesla. „Chtěla jsem zabránit tomu všemu, chtěla jsem, aby se to nestalo. Chtěla jsem zachránit *tebe*…"

„To nejde," zavrtěl hlavou. „Proroctví."

Chtěla něco namítat, ale Odin potřásl hlavou. „Chtěl bych tě ještě – vidět," zašeptal a slepě, ale něžně zvedl ruku k Maddyině obličeji.

Maddy zatajila dech, když jí jeho prsty přejížděly od tváře k bradě, zastavily se na čele; sledovaly stopy zármutku a tvrdohlavosti kolem úst, vlhko pod jejíma očima…

Dobrý obličej, pomyslel si Odin. Silný, ale jemný – i když možná ne tak moudrý…

Usmál se a spustil ruku do písku.

A zároveň s tím Bezejmenný za nimi pokročil blíž, aby zasadil poslední ránu.

Nat a Lidé mezitím konečně dosáhli průrvy v armádě. Prošli neviděni strašidelnými řadami a strnuli jako zhypnotizovaní nad scénou, která se před nimi otevírala.

Ethel to poznala a vzdychla.

Adam jen zíral s otevřenými ústy.

Dorian svíral Tlustou Lizzy.

Cukr v pytli pohlédl na Kapitánův runový kámen, spočívající mu v dlani a žaludek se mu zhoupl, když spatřil, že zatepal fialovým světlem – jen jednou a slabě, jako srdce, které ještě nepřestalo úplně bít.

Ale ne, pomyslel si Cukřík. *To přece ne. Ne* teď…

Runový kámen zaplál, tentokrát jasněji, a Cukříkovi po páteři přeběhlo podivně zachvění, téměř jako by známý hlas…

Zmeškal jsi lhůtu. Sám jsi to řekl. Není nic, co bych mohl udělat.

Udělal pohyb, jako by kámen zahazoval. Ale když se vynořil ze zástupů Řádu, zjistil, že ho pořád ještě pevně svírá, a zastrčil kámen hlouběji do kapsy. Možná ještě přece jenom něco *je*. S runami člověk nikdy neví.

***

Nat Parson užasle přihlížel, oči plné slávy Bezejmenného. Putoval tak daleko – vytrpěl tolik kvůli téhle chvíli, že se sotva opovažoval doufat, že jí konečně dosáhl.

Tahle Bytost, prosvětlená úžasným jasem; tahle strašlivá, nádherná, všemocná Bytost, zrozená v aspektu z kamenné Hlavy – mohlo by *tohle* být Slovo, po kterém jeho srdce toužilo? Pomalu si začal klestit cestu vzduchem, zhoustlým kouzly a ostny. Nikdo nezvedl ruku, aby ho zastavil; nikdo neviděl štěstí v jeho očích, když se blížil k oběma protivníkům.

„Neplač, má drahá," pronesl Bezejmenný. „Říkal jsem ti, že jsi výjimečná."

Maddy se obrátila, aby se na něj podívala, jak nad ní stál s pozdvihnutou holí. Ovíjela se kolem ní kouzla jako vlna kolem přadene, svazky statické elektřiny vyšlehovaly do mrtvého vzduchu. Bylo to působivé; Maddy cítila, že by to na ni mělo udělat dojem. Ale půda pod jejíma nohama byla vlhká krví Jednookého a její barva bylo všechno, co viděla; ta rudá, jako vlčí máky Měsíce sklizně na pouštním písku…

„Nebojím se tě," pronesla stejně, jak pověděla kdysi dávno na Vrchu Červeného koně jednookému pocestnému.

Bezejmenný se usmál. „To jsem rád," odpověděl. „Protože ty a já si budeme velmi blízcí."

Maddy neslyšela hovor mezi Odinem a Bezejmenným, když spolu bojovali na pláni. Ale nebyla hloupá a už jí přeletělo myslí, že když mohlo být Lokiho tělo použito k tomu, aby Balder znovu ožil, pak to platí i o jejím těle. Nejlepší by bylo nijak neoznačené tělo; Jednookého bylo poškozené – možná nenávratně – ale její tělo je zdravé a co je ještě důležitější, její neporušené kouzlo by nositeli poskytlo sílu bohů…

Přimhouřenýma očima pohlédla na Bezejmenného.

„Výjimečná?" opakovala.

„Velmi výjimečná, Maddy," zasmál se. „Ty nás vyneseš ke hvězdám. Spolu přepíšeme Stvoření od samého začátku. Přebudujeme Nebeskou citadelu. Znovu vytvoříme to, co Ásové zničili svou chtivostí a nedbalostí. Místo Devíti světů stojících proti sobě tu bude jen Jediný svět. Náš Svět. Svět, kde všechno bude mít patřičný význam. Svět s Dobrem a Zlem na patřičných místech, a Jediným Bohem vládnoucím všemu, pro všechny a navždy…"

Maddy po něm vrhla posměšný pohled. „To zní hodně podobně něčemu, čemu Jednooký říkal spousta keců."

Bezejmenný zlostně zasvítil. „Ty myslíš, že máš na vybranou?" vyjel. „Slyšela jsi proroctví."

Maddy se usmála. „*Vidím armádu postavenou k bitvě. Vidím Generála stojícího o samotě. Vidím zrádce u bran. Vidím oběť.*"

Upřela na Našeptávače temně šedé oči. „Ptala jsem se tě jednou,

jestli to *já* mám být ta oběť."

„Ne…" zasténal Odin.

Nikdo ho neposlouchal.

Maddy se rozhlédla – po Hel, tentokrát jen tiše stojící s odvráceným mrtvým profilem; na Baldera, oděného v Lokiho těle; na deset tisíc vojáků – bez několika – stojících před nimi ve strašidelném tichu.

„Nemysli na to jako na oběť," odpověděl Našeptávač svým nejhedvábnějším hlasem. „Mysli na to jako na nový začátek. Nebudeš mrtvá – budeš prostě jenom Já, jako všechno ostatní bude Mnou. Nechám Své znamení na každém stéble trávy, každé kapce vody, na každém lidském srdci – a všechno bude vzývat Mě a milovat Mě, a bát se Mě, a bude souzeno…"

Odmlčel se kvůli efektu a stáhl si kápi z hlavy. Jeho aspekt byl už téměř hotový, kamenná Hlava, kterou tak dlouho obýval, ležela zapomenutá stranou. Maddy viděla, jak za barvami Našeptávače už probleskují její barvy, pocítila, jak se jí vlasy ježí elektřinou a trnou jí zuby, jak se všude kolem stahuje Slovo.

Deset tisíc mrtvých bylo připraveno; deset tisíc těl zadrželo dech. A v očekávání Slova si nikdo nevšímal malé, opatrné postavičky Cukra v pytli, který opustil bezpečí své skupinky a pomalu vykročil po mrtvém písku, nepostřehnutý a přehlížený, směrem k oběma protivníkům.

Cukřík měl hodně daleko k hrdinství. Kdyby to bylo na něm, nikdy by se do ničeho takového vůbec nezapletl. Generál byl mrtvý – nebo skoro mrtvý – Kapitán byl mrtvý – nebo ještě hůř než jen to – Maddy za chvíli pohltí Bezejmenný, takže bude přinejmenším tak mrtvá jako oba předešlí.

Opravdu nechápal, proč prostě neutekl. Žádná runa ani kouzlo ho k tomu činu nenutila. Nebylo pravděpodobné, že by mu to něco přineslo. Nevázal ho už ani runový kámen, i když pořád ještě cítil sílu jeho tepu, jako by tu nějaká část Kapitána pořád ještě byla uvězněná a tichým hlasem na něj naléhala.

Dokonce ani tak docela nechápal, co by měl udělat – nebo proč – a přesto šel dál, krčil se k zemi a blížil se k tomu odpornému starému kouzlu – k Našeptávači – které to všechno vlastně začalo, a které teď

leželo pohozené stranou, když ta věc, která z kamene vyrašila, pokročila blíž k Maddy a promluvila.

„Drahé děvče," oslovil ji Bezejmenný. „Poslouchej mě."

A jeho kouzelná moc byla taková, že téměř poslechla, téměř podlehla tomu medovému hlasu. „Jsi tak unavená, Maddy. Zasloužíš si odpočinek. Přestaň se mnou bojovat, když si teď máme být tak blízcí…"

A mrtví znovu začali mluvit, jejich hlasy byly bezbarvé jako přesypávající se písek.

„*Pojmenovávám tě Modi, dítě Thorovo,*
Dítě Jarnsaxy, dítě hněvu.
Pojmenovávám tě Ásk,
Pojmenovávám tě Jasan…"

Maddy neměla tolik jmen jako Jednooký a věděla, že zaříkávání bude nejspíš krátké. Už na sobě cítila jeho účinky: hlava jí ztěžkla, nohy jako by jí vrůstaly do země…

S námahou zatřásla hlavou a vzpamatovala se. „Bojovat s tebou?" pronesla. „Nejspíš bych to měla zkusit." A vytáhla z kapsy – ne runu, ne kouzlo, ne myšlenkový meč, ale jednoduchý venkovský zavírací nůž, jaký nosí každý kovářský či farmářský synek v Malbry a okolí.

A pak Maddy spatřila něco opravdu překvapivého – Maddy, která si myslela, že už ji nikdy nic nepřekvapí. Možná to je jen klam, pomyslela si, ale není to snad Ethelberta Parsonová s Dorianem Scattergoodem po boku, a tamhle Adam Scattergood a Nat Parson – támhleto – mohlo by to snad být… *břichaté prase*?

Nejspíš už začínám bláznit, pomyslela si. Bylo to jediné možné vysvětlení. Trochu ji zlobilo, že v posledních zoufalých chvílích svého života musí vytrpět představy Nata Parsona a Adama Scattergooda, ale jestli všechno půjde podle plánu, uvažovala dál, pak se na ně aspoň nebude muset dívat moc dlouho.

„S tímhle?" vyjekl Bezejmenný a rozesmál se. Deset tisíc mrtvých se smálo s ním a jejich hlasy byly, jako když se hejna supů zvedají do modrošedého nebe.

Ale Maddyin pohled byl dál odhodlaný a přímý.

„Potřebuješ moje tělo nepoškozené," odpověděla. „Když zemřu tady, můj duch zůstane v Pekle, a zbytek mě se prostě rozpadne na

prach. Nemůžu zabít *tebe*, ale můžu udělat *tohle*…“

A s těmi slovy zvedla nůž k vlastnímu hrdlu.

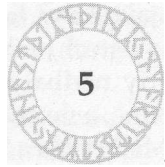

5

V Pekle znovu nastalo ticho. Všichni pozorovali Maddy, stojící v kruhu bohů a Lidí s nožem přitisknutým k vlastnímu hrdlu.

Loki to pozoroval z podsvětí a navzdory nebezpečí, ve kterém všichni byli, se zazubil.

Thor to pozoroval a pomyslel si: *To je moje holčička.*

Odin se nedíval, ale stejně to věděl.

Balder to pozoroval a poprvé jasně viděl řešení; ne bitva, dokonce ani válka ne, ale oběť…

„Maddy! Ne!“ zavyl Bezejmenný a deset tisíc hlasů opakovalo jeho výkřik. „Pomysli na to, co nabízím – *Světy*, Maddy…“

Maddy se zhluboka nadechla. Bude to muset být čistá rána – možná nebude mít čas na další. Představila si svou krev – náhrdelník z krve – rozstřikující se do písku…

Viděla, že se jí ruka trochu třese. Pokoušela se ji uklidnit…

A zjistila, že nedokáže pohnout ani jednou rukou.

Bylo příliš pozdě. Byla ochromená; Kniha vzývání odvedla svou práci. Mohla se jen zoufale dívat, jak se Bezejmenný blíží, jásající, jeho jedovatý hlas jí šeptá do uší a slibuje:

Světy, Maddy. Co jiného tu je?

Nat Parson přiškrceně vykřikl. Netušil, co dělá, ani ho nenapadlo, že by mu hrozilo nějaké nebezpečí. Dokázal myslet je na tu mizernou holku, která mu pokaždé vše překazila, která se mu posmívala, ponižovala ho, a teď se chystala si vzít to, po čem on toužil: Slovo, které plným právem patřilo jemu…

„*Ne!*“ Vyrazil k ní s nožem v ruce a hlavou skloněnou jako útočící

divočák. „Ona to nikdy nechtěla! Dej to mně!“ Popadl Maddy za vlasy a se vzpomínkou na lovecké výpravy, na které ho brával otec, jí stáhl hlavu dozadu a chystal se jí podříznout hrdlo.

***

Cukřík se dostal k odhozené Hlavě, popadl ji do obou rukou a zběsile se rozběhl po holém písku. Pálilo to jako hořící síra, ale Cukřík držel, uskakoval a hnal se jako o život, jako o všechno, co má cenu, soustředěně mhouřil oči, až je téměř zavíral.

Najdi to, přikázal mu Kapitán. *A hoď to někam co možná nejhlouběji…*

No, tohle se mu zdálo dost hluboké. Otázka zněla, jestli se tam dostane včas?

Proběhl Natu Parsonovi mezi nohama, vyrazil Jauvajs-jauvajs-jauvajs nad popálenýma rukama a hnal se, pro oči všech vypadající jen jako veverka, nesoucí pečené jablko, tak rychle, jak mu krátké nožky dovolovaly (což bylo mnohem rychlejší, než byste očekávali, a na jeho velikost velmi rychlé) k řece Sen.

Nata to zaskočilo. Všechnu svou pozornost soustředil na tu holku, a když mu skřítek proběhl mezi nohama, klopýtl a málem se svalil do písku. Upustil nůž, shýbl se, aby ho zvedl, a zjistil, že se dívá na něco, co syčelo a prskalo a svítilo a vřelo zlostí a poníženými ctižádostmi. Nat se nezdržoval přemýšlením; jen rozevřel ruce a přitiskl si to, vyjící, k hrudi.

Bezejmenný si nevšiml, že se kněz blíží, nevěnoval malé skupince Lidí téměř žádnou pozornost. Ale nejdřív se objevilo to bláznivé stvoření a pelášilo mezi ním a tím děvčetem a teď je tady šílený kněz, co se vyřítil z pouště s očima vytřeštěnýma, ústy zkřivenými a huláká: „Ne! Vezmi si mě!“ a natahuje ruce téměř strnulé a zčernalé od jeho dotyku, zatímco…

Deset tisíc pěšáků varovně vykřiklo, a přesto kněz žadonil: „Vezmi mě!“ – prohýbající se, natahující, toužící, *žhnoucí* po Spojení, s ústy rozevřenými v O z hrůzy a úžasu, zatímco se Bezejmenný pokoušel osvobodit a Slovo vyrašilo jako raná růže…

Nat si připadal, jako by spadl do jámy plné hadů. Mysl Bezejmenného se ani v nejmenším nepodobala mysli Eliáše Reda – Rede alespoň kdysi býval člověkem, s lidskými myšlenkami a

úsilím. Ale v Bezejmenném nebylo nic lidského – dokonce ani božského. Žádný soucit, žádná láska, nic, jen žumpa nenávisti a zlosti.

Žádné lidské vědomí nemohlo přežít takový nápor, Nat během zlomku vteřiny padl k zemi, krvácel z uší i nosu. Protože jestli Slovo bylo z dálky prudké, tady, u zdroje, bylo hotovou katastrofou. Síla, před kterou gejzíry z ohnivé jámy Našeptávače vypadaly sotva jako bubliny na hladině mléka; následný otřes srazil živoucí bytosti na kolena a rozprášil mrtvé jako zrnka prachu.

Bezejmenný vztekle zavyl. Byl oloupen o svou oběť, náhle se ocitl v těle nesprávného člověka – muže, který neměl kouzlo ani patřičné školení – a jednal bez přemýšlení a sebekázně. Jeho prvním instinktem bylo zničit toho vetřelce; druhým získat znovu bezpečí původní nádoby…

Ale kamenná Hlava, v níž se ukrýval od počátku Pradávných dob, už na zemi neležela. Bezejmenný znovu zavyl – tentokrát zoufalstvím. Bez patřičné nádoby, jak věděl, nebude ničím víc než další duší v Pekle – Heliným majetkem a Heliným otrokem. Jeho armáda, připravená o vůdce, se rozpadne jako prach, kterým také je; jeho velké plány zůstanou nevyplněny. Deset tisíc vojáků opakovalo jeho výkřik, zatímco Bezejmenný zaměřil každičký kousek svého kouzla na jediný, zoufalý, ze všeho nejdůležitější cíl:

Zmocnit se té dívky. Jednou a navždy.

A v tu chvíli se řeka vylila z břehů. Slovo, uvolněné a neovládané, znásobené deseti tisíci a vržené proti trhlinám ve Světech, se konečně ukázalo jako neudržitelné.

Věc, která bývala Duchem svatým, nahlas zakvílela – *Ještě ne! Ještě ne!* – zatímco řeka Sen – přívalová vlna, se k nim hnala pouští.

Ethel Parsonová věděla, co to znamená. Nevěděla, jak to ví, ale věděla – stejně jako věděla, že jediná naděje Devíti světů je za řekou a že už jim téměř nezbývá čas.

Cukřík to uslyšel, upustil Hlavu a vyrazil, o nic méně usilovně, opačným směrem.

Odin to uslyšel a pomyslel si: *Konečně.*

O kus dál na pláni to Vanové také slyšeli a obrnili se vůči příchodu Konce všeho.

Ásové v Podsvětí to slyšeli a stín černého ptáka začal znovu

klesat. Pořád ještě stáli na skalnatém výběžku – jediné zbývající pevné hmotě, kam až dohlédli – cítili příchod Chaosu jako vřískající černý vítr a znovu couvli, stále však vrhali myšlenkové blesky do temného chřtánu, až se téměř tiskli k bráně, dělící jeden Svět od druhého, cítili, jak se jim její struktura prodírá do zad.

Loki měl sotva čas si pomyslet *Ta zatracená brána už by ode mě mohla pomalu vybírat nájemné*, když za ním najednou povolila a on pozpátku padl do proudu řeky.

Helino živé oko se prudce otevřelo v náhlém porozumění a spočinulo na ručičkách jejích hodinek, které se teď znovu daly do pohybu. Měla sotva tak čas si pomyslet *Bohové, co jsem to udělala?*, když ji dostihla přívalová vlna a celá poušť byla najednou pohlcena Snem.

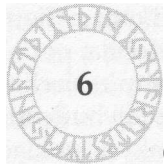

6

Svět Snu je sotva světem, spíš jen nahromaděním možných světů; svět, v němž zemské masy přicházejí a odcházejí stejně snadno jako písečné břehy v rychle plynoucí řece a nic není nikdy takové, jaké se zdálo být.

Řeka sama se ve skutečnosti řece vůbec nepodobá. Ačkoliv napohled má šířku i délku řeky, to, co v ní plyne, je zvláštně nestálé, lesklé, rtuťovité, téměř živé, připravené nabýt tvaru, kdykoliv se dotkne zbloudilé myšlenky.

Ve snu je jen málo představy o vzdálenosti; málo představy o rozměrech či času. Území Snu je přísně neutrální, jako území Smrti; existuje stejně v Řádu i Chaosu; neplatí tu buď žádná pravidla, nebo všechna. Jako Podsvětí přesahuje všechny věci, a jako Podsvětí je řeka různá pro všechny tvory, kteří padnou do jejího vlivu.

Tady, u pramene, to může znamenat smrt.

Loki padl do snu o hadech, okamžitě začal zápasit a lapat po dechu.

Thor padl do snu, ve kterém byl docela nahý na důležitém shromáždění, kde překrásná žena s květinami místo očí a dvěma ma ústy, oběma lemovanými masožravými zuby, přednášela v řeči, jíž vůbec nerozuměl, ale očekávalo se od něj, že na ni odpoví.

Frigga snila o ženě, která nebyla ani krásná, ani mladá, ale milá a byla v ní jakási tichá síla. Měla na sobě jednoduché, doma tkané šaty; jedna tvář byla poškrábaná a umazaná špínou. Vytáhla si rukáv a Matka bohů spatřila na její ruce kouzlo, ještě matné, ale vytrvale se jasnící. Natáhla ruku…

Maddy se zdálo o plující skále, vylezla po ní do dalšího snu. Byla zpátky v Malbry, na Vrchu Červeného koně, na úbočí kvetly hlodáše. Vedle ní seděl Jednooký; nebyl to Odin, ale starý Jednooký, tak jak ho poprvé potkala, díval se na ni se vzácným úsměvem na tváři.

„Jednooký!“ vykřikla s úlevou – a náhle věděla, že všechno to, co se událo v posledních několika dnech, bylo jen dalším snem; noční můrou, ze které se teď probudila. Natáhla ke starému příteli ruce, ale zadržel ji zvednutou dlaní.

Buď opatrná, řekl jí. *Tady jsi v bezpečí. Ale nedotýkej se nikoho z těch, které potkáš – jestli tedy chceš zůstat sama sebou. Ve vzduchu je dneska pár divných věcí…*

„Zdálo se mi, že jsi mrtvý,“ vysvětlovala mu Maddy.

Jednooký pokrčil rameny. *Nebylo by to poprvé. Teď už musím jít – v Pog Hill je oslava sklizně, a já jsem slíbil, že přijdu…*

„Ale vrátíš se, viď?“ zaprosila.

Jo, mezi Beltanem a Měsícem sklizně. Dívej se po mně v té době – ve svých snech.

Odinovi se zdálo o jeho synovi, Thorovi. Věděl, že je to jen sen, a přesto viděl Thora úplně jasně, sklouzl pod povrch do snu, ve kterém seděl pod stromem na Asgardu a díval se, jak kolem plují oblaka – a Odin pořád ještě měl obě oči a Loki ještě nebyl v nemilosti (no, vlastně ne víc než obvykle), a Maddy, i když ještě nenarozená, byla blízko, a byla tam Frigga, a Erda, Thorova matka, a Thor sám, vypadal úplně stejně jako před pěti sty lety.

To proto, že jsi mrtvý, tati, pronesl Thor, jako by mu četl

myšlenky.

Mrtvý? podivil se Odin. *Ale tohle je…*

Podívej se na fakta, odpověděl mu Thor laskavě. Tvoje oči – tohle místo – my – jaké jiné vysvětlení by pro to mohlo být?

No, mohlo by se mi to zdát, namítl Odin.

Ty jsi vždycky byl takový snílek, usmál se Thor.

A teď, když Odin sklouzl do snu ještě hlouběji, se mu zdálo, že slyší Lokiho hlas volat o pomoc. A pochopil, že Loki je v nějakém jiném snu; a že Lokiho jeho sen zabíjí.

Musím mu pomoci, vykřikl Odin.

Nech ho být, uklidňoval ho Thor. *Zaslouží si zemřít.*

Osvobodil tě z Podsvětí, připomněl mu Odin.

Osvobodil nás jenom proto, aby si zachránil svou kůži!

To se zdálo dost typické, pomyslel si Odin. Od počátku Pradávného času Loki pomáhal bohům, jen když jim předtím způsobil nějaké problémy. A copak to Odin nevěděl od samého začátku? A nebyl ve své domýšlivosti vždycky ostudně náchylný vinit Lokiho za své vlastní chyby?

Ve vedlejším snu Loki křičel. *Zní to tak blízko*, pomyslel Odin. *Stačilo by jen natáhnout ruku…*

Jestli to uděláš, ozval se Thor, *pak nemůžu odpovídat za trvání nedotčenosti tohoto místa. Chci tím říct, nezemřel bys raději tady, obklopený svými milovanými, na místě, které teď může existovat jen ve snech, nebo bys raději zemřel v Pekle, poražený, zatímco by se svět kolem tebe blížil svému konci? Je to tvoje volba, tati – ale stojí to za to?*

Je to můj bratr, připomněl mu Odin.

Ty se nikdy nepoučíš, viď? zavyčítal mu Thor.

Odin se usmál a natáhl ruku.

Cukříkovi se zdálo o vepřové pečeni, měl neustále jedno oko otevřené pro případ, že by Tlustá Lizzy plula kolem.

Dorianovi se zdálo o Ethel Parsonové. *Vždycky jsi pro mě byla příliš dobrá*, pomyslel si, a teď – teď byla Ethel dvěma ženami v jedné – jedna byla ovdovělá žena kněze, druhá žena téměř oslepující krásy, kterou občas zahlédl, jak se blížili svému cíli. Stály tváří v tvář jako Lednový muž; Ethel se dívala kupředu, ta druhá sladce

hleděla zpátky.

Neopouštěj mě, zaprosil Dorian.

Tak mě vezmi za ruku, odpověděla dvě-v-jedné.

A když Dorian natáhl ruku, aby vzal její dlaň do své, spatřil na jejím místě stát muže; velkého muže s rezavým vousem, jehož ruce, i když velké, nebyly ani zdaleka neohrabané a měl pocit, že jeho tvář by měl znát. Na vteřinku zaváhal…

Tlusté Lizzy se zdálo o Dorianu Scattergoodovi a vzdychala.

Hel Napůl zrozená nikdy nesnila. Snění bylo pro nižší lidi a stejně, ona žila vedle řeky Sen už příliš dlouho, než aby se nechávala ovlivnit jejími náhlými přílivy a jinými vrtochy. Jediným slovem vyčarovala svou citadelu a uchýlila se s Balderem do jedné z jejích nejvyšších věží, aby odsud sledovala, co se bude dít dál.

Ve Snu čas působí jinak. I když se zdálo, že už od té doby uplynuly celé hodiny, brána mezi Světy byla otevřená pouhých šest z třinácti vteřin, které zbývaly na ciferníku Lokiho hodinek.

Šest krátkých vteřin – ale ke škodě už došlo. Z Černé pevnosti už zbývala sotva hromádka rozpadávajícího se štěrku pod zvedající se hladinou řeky. Démoni, vězňové a kusy efemér do sebe naráželi a padali do rychlého proudu. Prostor mezi Světy teď vypadal jako chrlič, odporně a zcela náhodně tu a tam sající a vyplivující kusy kymácejícího se haraburdí – občas velkého jako útesy – do nečistého vzduchu.

„Musí se to zastavit," obrátil se Balder k Hel. „Ještě o něco víc a Chaos si najde cestu do ostatních Světů."

Hel po něm vrhla pohled živoucího oka. „Tady nahoře je to bezpečné," odpověděla. „Dokonce ani Surt není tak hloupý, aby si to rozházel se Smrtí."

„A ostatní?"

Pokrčila rameny. „Když sem přijdou, znají rizika. Ať se jim stane cokoliv, já za to nejsem odpovědná."

Jak únavný je, pomyslela si Hel. Poprvé za celá staletí měla Baldera pro sebe, a jediné, na co dokázal myslet, byl možný rozvrat v ostatních Světech. A ona kvůli tomu ještě udělala tak hloupou chybu…

Porušila jsi dané slovo. Ošidila jsi Lokiho o třináct vteřin…

A teď přišel čas, aby Hel zaplatila.

Balder Krásný vyhlížel z věže, a i když jeho oči byly modré jako letní nebe, ani zdaleka nebyly zasněné. Daleko pod sebou viděl Odina, zápasícího s jakýmsi snem o utopení.

Viděl i Ethel a Doriana, držící se za ruce, a Tlustou Lizzy, uhnízděnou na skalnatém výběžku. Viděl Adama Scattergooda, ztraceného ve snu o obrovských pavoucích, a Lokiho, obklopeného jedovatými hady.

Viděl Nata Parsona a poznal, že umírá.

Viděl tu věc, která bývala Bezejmenným, jeho tvář byla pokřivená vztekem a zklamáním, stál po kyčle v řece a ječel na vzdouvající se příliv, jako ten Bláznivý král ve staré pohádce: PŘESTAŇ, ŘEKL JSEM! PŘIKAZUJU TI, ZASTAV SE!

***

Ale slova – dokonce ani *Slova* – nemají v říši Snu žádnou moc. Sen nemá žádná pravidla, žádné sloužící, žádné krále. Sen nemůže být pozván, nedá se mu rozkazovat ani ho zahánět. A zatímco Bezejmenný blouznil a chvástal se, Nat Parson – Nathaniel Potter, jak znělo jeho původní jméno – upadl do vlastního snu, do snu, ve kterém byl zase malý chlapec v domě svého otce a pozoroval otce, pracujícího v dílně.

Podívej se na tu hlínu, ukázal mu otec.

Vidím ji, odpověděl Nathaniel. Hlína byla modrá a páchla říčním dnem, ze kterého byla vytěžená. Natův otec ji vzal do dlaní jako ptáčka, který by jinak uletěl. Hrnčířský kruh se začal otáčet, když otec šlapal na pedál, a kus hlíny začal nabývat tvar.

Džbán s oblým břichem, hrdlo bylo s otáčením kola stále štíhlejší. Nat si pomyslel, že ještě nikdy neviděl nic tak křehkého jako otcovy velké ruce, beroucí do dlaní hlínu; mazlily se s ní, až byla kulatá a hladká.

Zkus to, vyzval ho Fred Potter.

Nat sepjal prsty kolem hlíny.

Ale byl ještě chlapec, ani učeň ještě ne, a nádherný džbánek s labutím hrdlem a půvabnými křivkami zavrávoral, ohnul se, a nakonec se na kruhu zhroutil.

Nathaniel se rozplakal.

Neplač, utěšoval ho Fred a objal vzlykající chlapcova ramena. *Vždycky můžeme udělat jiný.*

Znovu začal šlapat na pedál a džbánek se začal znovu zvedat, aby se stal, když nic jiného, ještě krásnějším než předtím.

Fred Potter se obrátil a usmál se na syna. *Vidíš, synku?* pronesl. *Naše životy jsou jako tyhle výrobky, které dělám. Obracej je, tvaruj je, vypaluj je v ohni. To je to, co jsi, synku. Pečený a vypálený. Ale džbánek nemá právo si vybrat, jestli bude určený na vodu, na víno, nebo jen zůstane prázdný. Ty to právo máš, synku. Ty ho máš.*

A v tu chvíli si Nat – ke svému zármutku – uvědomil, že to všechno byl jen sen. Fred Potter nikdy nevyslovil takové myšlenky. A přesto Nat, který o otci od chvíle, kdy zemřel, nepřemýšlel víc než dvakrát, se teď přistihl, že by chtěl věřit.

Je příliš pozdě, tati. Všechno už se to nějak zvrtlo.

Nikdy není moc pozdě. Tak pojď, vezmi mě za ruku…

A když Nat Potter vzal svého otce za ruku, uvědomil si, že poprvé za celou řadu let cítí mír, a tiše vklouzl na místo, kde ho dokonce ani Bezejmenný nemohl najít.

Bezejmenný zařval vzteky, když bez těla padl do Snu. Zároveň se ozval jakýsi šířící se vzdech – jako zvuk moře, narážejícího do písku. Deset tisíc duší najednou vyjeklo, když je Sen zasáhl obrovitou vlnou, v níž se ve chvíli ztratili jako zrnka písku, převalovali se, vířili, prosívali, kypěli, posouvali, tonuli, žasli – protože jen tak málokteří z nich kdy snili, a teď byli tady, přímo v prameni Snu…

Někteří plakali.

Někteří běželi vlně vstříc a cákali jako děti na pobřeží.

Někteří zešíleli.

Mrtví Pekla, kteří se po celá staletí shromažďovali na pouštích Heliny říše jako prach a popel a dým a písek, teď byli strženi do pohybu a sehnáni jako ptáci na okraj Snu…

A Eliáš Rede, Examinátor kdysi známý pod číslem 4421974, měl čas si pomyslet: Pro mě už žádná čísla neplatí, a pak se šťastně vrhl do vlny.

„Ta trhlina v Podsvětí," ozval se Balder. „Ty víš, co ji způsobilo, viď, Hel?"

Helina tvář byla netečná, ale Balderovi se zdálo, že její živý profil

se trochu začervenal.

„Musíš to teď napravit," naléhal. „Tvoji mrtví unikají. Tvoje říše je v ohrožení."

„Vždycky tu spousta mrtvých ještě zůstane," namítla Hel. „S pár ztracenými se vyrovnám."

„Ale ta trhlina se rozšiřuje. Jestli jí Chaos projde…"

„Neprojde," odpověděla. „Sen ho nepřijme."

„Možná ne, Hel. Porušila jsi své slovo."

Helino slovo bylo neporušitelné. Balder to věděl, stejně jako to věděli všichni: byla to jedna ze zásad Středních světů.

Ale zdálo se, že neporušitelné *bylo* porušeno – a teď v Helině říši nastal zmatek. Balder věděl, co to znamená – že síly Chaosu jsou velmi blízko, a že pokud nebude nic podniknuto k tomu, aby byly zastaveny hned teď, pak se trhlina mezi Světy bude rozšiřovat a trhat dále, otevřou se podobné trhliny v Osmém světě a pak v Sedmém, roztřepí se tkanina Světů jako oka na jemných hedvábných dámských punčochách, až bude Chaos nakonec všude a znovu by mohl nastat Ragnarok.

Hel Napůl zrozená to věděla také. Slib Baldera ji zaslepil vůči nebezpečí i vůči možným následkům, ale s ciferníkem hodinek se nemohla přít. Pomalu, ale přesto vytrvale zároveň s tím, jak Sen zaplavoval zemi, se ručičky hodinek přibližovaly k sobě, a až se setkají…

Promluvila nahlas, hlasem dosud rezavým nepoužívání „Tuhle věž můžu opevnit, kdyby Chaos prorazil. Zabednit ji před zbytkem Světů. Můžeme být mimo řád i mimo Chaos. Ty a já – má lásko – my, sami dva."

Balderův výraz, byť obvykle slunný, byl ponurý. „Já nemůžu," zavrtěl hlavou. „Jen tu stát a dívat se, jak jsou Světy pohlcovány, jeden po druhém, jen kvůli mně…"

„Nemáš na vybranou," odpověděla Hel chmurně. Šest vteřin snového času poskočilo na tři. „Není nic, co by kdokoli z nás mohl udělat…"

Tolikrát si představovala tuhle chvíli – Hel, která nikdy nesnila – a teď jí ten sen unikal…

„Ale je," namítl Balder. „Vyrovnat s Lokim dluh."

Chvíli na něj jen zírala. „Víš, co vlastně říkáš? Nikdo nemůže

zastavit to, co se teď děje. Dokonce i kdybych ti měla vzít tvůj život… Krom toho tady mluvíme o Lokim – Lokim, jehož zlomyslnosti zapříčinily tvou smrt…“

„Na tom nezáleží,“ vzdychl Balder. „Porušila jsi své slovo, abys mě přivedla k životu. Jaký základ to může mít pro smysluplný vztah?“

„Ale tady můžeš být v bezpečí,“ protestovala Hel. „Můžeš mít všechno, dělat všechno, co jsi kdy chtěl. Má tvář tě uráží? Můžu použít kouzla, se kterými budu krásná. Můžu vypadat jako kdokoliv – třeba Sif, nebo dokonce jako Freyja…“

Balderovy oči byly ledové jako mráz uprostřed zimy. „Kouzla,“ ohrnul rty.

Helino živé oko sebou cuklo v rostoucí zlosti. Kouzla? pomyslela si. Co si myslí, že používají ostatní? Opravdu si myslí, že Freyjiny vlasy kdy měly přirozeně takový odstín? Nebo že Sifin pas nemá prospěch z trochu pevnějšího šněrování?

Poprvé začínala uvažovat nad tím, jestli neudělala obrovskou chybu, když Baldera přivedla sem. Nejdřív ho měla omámit, přemýšlela; stačil by jediný doušek z řeky Snu, aby měla jistou jeho spolupráci, aspoň dokud by nebezpečí nepominulo.

Na to už teď však bylo příliš pozdě. Balder znovu vyhlížel z okna, hledal očima přimhouřenýma v soustředění. Na chviličku se mu zdálo, že zahlédl Lokiho ponořeného v jámě plné hadů a Odina, zoufale k němu natahujícího ruku…

Lusknutím svých mrtvých prstů Hel okno zneprůhlednila. Na jeho místě teď visela jemná hedvábná tapiserie, dovedně a smyslně vyšívaná mileneckými scénami.

Balder se na ni podíval a odvrátil se. „Pošli mě zpátky,“ pronesl bezvýrazně.

Hel si ho nevšímala, dalším gestem vyčarovala hodovní síň se stoly prostřenými jemným křišťálem a granátovými jablky (tradiční oblíbený pamlsek v Helině říši), medovými koláčky a ústřicemi a sladkostmi a vínem všech barev od jarně zelené a nejtmavší jantarové po růžově zlatou a tulipánově černou.

Balder na to však hleděl s nechutí. „Opravdu mi chceš udělat radost?“ zeptal se. „Pak mě nech jít!“ A znovu se odvrátil a Hel, zatínající zuby, naposledy mávla rukou…

„Má lásko," pronesla a stanula před ním jako Nanna, jeho manželka, která raději zemřela na Balderově pohřební hranici, než by žila jediný den bez něj; a nic by nemohlo být sladší a šťastnější než její úsměv, a nic tak jemného jako její zářící vlasy, ale Balder s odporem zavřel oči, sevřel rty a neodpověděl ani slůvkem.

Hel vykřikla zlostí a zklamáním. Podívala se na hodinky, jejichž ručičky teď dělil jen zlomek času.

„*Tak jdi!*" zaječela a během chvíle zmizela její citadela a Balder znovu stál v poušti, všude kolem něj vířila řeka a Sen v celém svém nádherném zmatku se mu rozkládal u nohou.

Loki, pomyslel si. A po hlavě se vrhl do proudu.

Odinova síla mezitím slábla. Tah Lokiho snu zesílil, jako by bojoval s jeho pokusy uniknout. Pod sebou Odin viděl trhlinu mezi Světy, teď vír, kterým bylo možné zahlédnout propast Chaosu jako panenku obrovského oka.

Vydrž! zvolal, ale jeho ruka ochabovala, dlaně měl kluzké Lokiho potem a věděl, že to je beznadějné; oba budou vtaženi do otvoru mezi Světy, kde z nich stín černého ptáka vysaje jejich existence, jako by tu nikdy vůbec ani nebyli…

Tak, pronesl Loki zaťatými zuby. *Aspoň ses pokusil, bratře – což je víc, než bych od tebe očekával, abych byl úplně upřímný…*

Loki se ho držel už jen špičkami prstů. Cítil, jak proklouzávají, jeden po druhém: ukazováček, prostředníček, prsteníček…

A ten maličký půjde do Chaosu, pomyslel si Loki s nečekaným zoufalým výbuchem smíchu. *A ten maličký běžel a běžel, a tam se napapá…*

Drž se! zvolal Odin naposledy. A pak prsty vyklouzly z jeho sevření a on držel jen stíny, zatímco…

…se zpoza něj natáhla další ruka a popadla Lokiho za vlasy.

Mám tě, zvolal hlas, který se Odinovi zdál povědomý a měl právě tak čas podivit se nad tím, jak moc podobný je Balderovu hlasu, když se ozval mohutný třesk, jako by se najedno zabouchly všechny dveře v Devíti světech a všechny tyhle věci se udály najednou:

Ručičky hodinek se setkaly.

Průrva mezi Světy se zavřela, jako by tu nikdy nebyla.

Řeka Sen ustoupila, zůstaly po ní obrovské plochy bahnitých

nánosů, z nichž po opuštěných pláních Pekla unikaly sny.

A snílci, kteří se tu vznášeli, se prudce probudili a někteří se probudili ke svým dřívějším já, a někteří se zarazili jako tanečníci uprostřed složité fugy, kteří najednou zjistí, že mají nečekaně za partnera naprostého cizince, když hudba náhle přestane hrát.

Maddy se probudila s pláčem na opačném břehu Snu, ale nedokázala si už vybavit, proč vlastně plakala.

Frigga se probudila v těle ženy, která se jí na první pohled zdála obyčejná a ve středním věku, ale která s runou *Ethel*, jasně zářící na její ruce, dokázala obyčejnost a střední věk změnit v přednosti mnohem větší, než nejoslnivější krása.

Dorian Scattergood se probudil a zjistil, že mu zjizvenou pravou ruku zdobí runa *Thuris*, a Ethel na něj hleděla s podivným výrazem na tváři – tváři, která už nebyla tak docela její, ale z níž přesto vyzařovala krása a láska.

„Thore," pronesla a natáhla k němu ruku.

Adam Scattergood se probudil a cítil se naprosto normálně – až na ten tenký hlásek, který mu šeptal a kňučel někde vzadu v hlavě…

Statečný Týr se probudil a zjistil, že je o tři stopy menší, než byl zvyklý být.

Cukřík se probudil a v obou rukou zoufale svíral Tlustou Lizzy. Chvíli v rozpacích zírali jeden na druhého, pak tlustá prasnice uraženě zavřískala, jak se kolem ní začal formovat aspekt – aspekt hezky tvarované, oblé ženy s vlasy barvy zralé pšenice a tváří, teď staženou zlostí a úžasem.

Sif, Královna sklizně, se pobudila se vztekem, který, pokud by se projevil ve Středních světech, by porážel stromy, zničil úrodu a spálil každou květinu odsud až na Konec světa. Tady nebyly ani stromy, ani květiny, takže mohla jen ječet hlasem, který by rozbíjel sklo, kdyby tu nějaké bylo: „*Prase?* Tys mě přivedl zpátky jako páchnoucí prase?"

Loki se probudil ve vlastní kůži a smál se, až ho břicho bolelo a…

Hel zasyčela – *Muži!* – a zavřela oči, zatímco se kolem ní její mrtví zase usazovali jako prach, aby leželi tiše a nerušeně po další dlouhý věk.

7

Maddy tiše klouzala očima po nánosech bahna v Pekle.

Dosud na nich tu a tam ležely sny, na první pohled vypadaly jako obyčejné naplaveniny a haraburdí na březích kterékoli řeky či moře, ale skupinka, která se shromáždila na břehu Snu nebyla tak hloupá, aby si příliš zblízka prohlížela lesknoucí se cáry a úlomky, ne tak docela kameny a svůdné páry které tu zůstaly.

Vanové k nim sešli ze své vyvýšeniny v poušti. Strhla se krátká debata o tom, co se stalo, debata, která nakonec, jak se ukázalo, z větší části nikam nevedla. Zvlášť Skadi byla rozmrzelá, vzhledem k tomu, že Odin unikl její pomstě a Loki…

„V podstatě mi říkáš, že nemám dovoleno ho zabít," opakovala už počtvrté. Už zkusila své argumenty uplatnit na Njorda, Freye i Bragiho, a teď přišla řada na Heimdalla, aby se ji pokoušel uklidnit (nikomu z ostatních se to dosud nepodařilo).

Heimdall předvedl své zlaté zuby.

„Proč?" vyjela Lovkyně. „Protože zachránil svět? No, jestli tohle je tvoje výmluva…"

„To není." Do jejich řeči se vložila Idun, mluvila neobvykle střízlivě, což Skadi překvapilo. „Nemůžeš zabít Lokiho," vysvětlila jí prostě, „protože Balder chtěl, aby žil."

Nastalo dlouhé ticho.

„Balder?" opakovala Skadi.

Idun přikývla.

Nastalo další mlčení. Idun si trochu překvapeně pomyslela, že se Skadiny ledově modré oči zdají trochu zamlžené. Nebylo žádné tajemství, že Balder lámal srdce žen, dokud byl naživu, ale…

„Balder chtěl, aby Loki žil," opakovala Skadi nevěřícně.

„Obětoval za něj svůj život – za nás všechny," přikývla Idun.

Další dlouhé a mrazivé odmlčení.

„To je ta nejsměšnější věc, jakou jsem kdy slyšela," pronesla Skadi. „Příště mi řekneš, že nám velí."

„No," zaváhala Idun. „Oficiálně, jako Generálův zástupce…"

„Ach, štípni mě," zavrčela Lovkyně a odložila svůj bič, než shrbeně vykročila po písku pryč.

Adam to všechno sledoval zpovzdálí. Překvapovalo ho, že se nebojí – napadlo ho, že to možná události posledních několika dnů ho navždy vyléčily ze strachu – ale oči mu přimhuřovala nenávist, když se jeho hubené tělo schoulilo za kámen kus od místa, kde stáli bohové, a pozoroval je.

Nikdo mu nevěnoval ani nejmenší pozornost; nikdo ho nehledal, nevolal ho, nikdo si zřejmě ani nevšiml, že zmizel.

To je pěkné, řekl si Adam v duchu; kdybych vykročil po té nejširší cestě po planině, byl bych už dávno pryč, než by si někdo vzpomněl, že jsem tu vůbec kdy byl.

Pohyboval se rychle a se zvláštní sebedůvěrou zcela nepodobnou Adamovi Scattergoodovi, který před celými věky odešel z Malbry. Teď na toho Adama vzpomínal trochu pohrdavě – na chlapce, který se bál snů. Teď tady stál znovuzrozený – muž – možná dokonce *Poslední* Muž – a uvědomoval si svou obrovskou odpovědnost. V jedné ruce držel zlatý klíč, pevně ho svíral v dlani, když se rozběhl, přikrčeně a rychle, po bezbarvé pláni Pekla, zatímco v jeho mysli stále ještě šeptal a lákal ten tenký hlásek, sliboval:

Světy?

Mrtví se mu zdaleka vyhýbali, což Adama ani trochu nepřekvapovalo.

Maddy se zatím pokoušela vyrovnat s nedávnými událostmi. Bylo dost těžké uvěřit, že vůbec přežili – a ještě víc přijmout čtyři nově příchozí zpoza řeky, Ásy, kteří v aspektech stáli mezi nimi.

Thor Hromovládce, který náhodou byl také Dorian Scattergood; Frigga Matka, která kdysi bývala Ethel Parsonovou; Plavovlasá Sif, Královna sklizně, jejíž pečeť *Ár* se opakovala na břiše tlusťoučké prasnice; a konečně Týr, už ne jednoruký, ale zřejmě měl nějaké problémy se svým hostitelem.

„Já *nemůžu* být Týr," protestoval Cukr v pytli. „To je Týr Statečné srdce. Týr Válečník. A já přece ani *nevypadám* jako válečník! To musí být nějaká strašná chyba. Spletli jste si mě s někým statečným."

„Byl jsi přece statečný," namítla Maddy. „Ukradl jsi Mimirovu Hlavu."

„Ale nechtěl jsem!" zvolal Cukřík vyděšeně. „To Kapitán mě k tomu přinutil! Ten to chtěl, ne já!" Kolem něj a nad ním se tyčil vysoký aspekt Válečníka; a jeho barvy – zářivě červené s náznakem skřítkovské zlaté na okrajích – divoce zaplály. Na dlani levé ruky mu hořelo znamení runy – Týr, převrácený, jasný jako krev. „Dejte to pryč!" zaječel Cukr v pytli a vztáhl ruku.

Matka se usmála. „To není tak snadné."

„*Ale já už nejsem já!*" kvílel neochotný Válečník.

„Samozřejmě že jsi," odpověděla mu Maddy něžně. „Poneseš tenhle aspekt, ale vždy to budeš ty. Stejně jako já vždy budu Maddy Smithová, i když zároveň budu Modi, dítě Thora. Přemýšlej o tom, Cukříku. Udělal jsi úžasnou věc. Vy všichni." Pohlédla na Ethel, Doriana a Tlustou Lizzy – která vypadala hodně divně v aspektu Plavovlasé Sif – a pak na Lokiho, který stál osaměle, otočený k nim zády.

Vykročila k němu, ale nepodíval se na ni. Dál pozoroval řeku Sen s jejími ostrovy, víry, útesy a skalami, a jednou v jeho očích nebylo ani stopy po smíchu, jen ponurost, kterou nedokázala rozluštit.

„Rozvesel se, unikl jsi," pronesla konečně.

Loki se dál snažil vyhnout pohledu na ni. Za řekou se Černá pevnost Podsvětí už sama znovu vytvářela, kousek po kousku, jedna neuvěřitelná věž za druhou.

„Jen přemýšlím o tom, co všechno ještě uniklo," poznamenal, nespouštěl oči z pevnosti.

„Možná další Ásové."

„Možná."

Maddy si pomyslela, že to nezní právě přesvědčivě.

„Nebo Balder, myslíš?"

„Balder je mrtvý." Až potom na ni pohlédl a v jeho očích byla bezútěšnost i hněv. „Balder zemřel, aby zachránil mě. Nebo spíš, zemřel, aby zajistil, že Helino slovo nebude porušeno; slovo, které na tomto místě udržuje rovnováhu mezi Řádem a Chaosem." Na chvíli

se odmlčel. „Ten půvabný mizera.“

Maddy se navzdory sama sobě usmála.

„No, doufám, že nečeká vděčnost. V tom jsem nikdy nebyl moc dobrý. A pokud jde o Generála…“ Znovu se odmlčel, očima přejel k místu, kde Odin padl. „Jestli si myslí, že na mě vloží nějaké povinnosti…“

Nastalo ticho, ve kterém Loki zlostně hleděl před sebe.

„To je v pořádku,“ zašeptala Maddy. „Mně také chybí.“ A potom ruku v ruce došli na břeh Snu, kde už se připravoval pohřeb.

8

Měla by tu být loď, pomyslela si Maddy – dlouhá šedá loď, na níž by byl zapálen oheň, až by ji odstrčili od břehu – místo toho si museli vystačit s plochým kusem plovoucích trosek, něčím, co odpadlo z pevnosti. Uložili Odinovo tělo na improvizovanou bárku, vedle položili jeho zbraně a klobouk, a pak všichni, ztracené děti Řádu i Chaosu, stáli a dívali se, jak Loki konečně přešel k nohám lodě a zapálil ji divokým ohněm.

Nikdo nepromluvil, když řeka odnášela pozůstatky Odina Jednookého do ohně a temnoty. Nikdo se neodvážil vyslovit naději, že by mohl nějak uniknout do Snu – i když jestli zemřel v Helině říši, pomyslela si Maddy, pak by ho Hel určitě požadovala, jako si vyžádala ostatní, a nebylo by tu žádné tělo, které by mohli spálit.

Ale Hel byla ve své citadele a žádné volání ani žádosti ji nemohly přimět k tomu, aby znovu ukázala svou tvář.

A tak všechno zůstalo ponořené v myšlenkách, otrhaní trosečníci, Ásové a Vanové; bledí, potlučení a truchlící.

Opravdu je to tak, jak to mělo skončit? pomyslela si Maddy. *Generál je mrtvý, rovnováha obnovená, Řád smazán z povrchu země a my – loňští bohové – stojíme jako žebráci na břehu Snu, čekající…*

čekající na co?

Vzhlédla, rozhněvaná na slzy, které ji pálily v očích. A spatřila…

Bohové v plném aspektu, všech dvanáct, stáli jako sloupy barev a světel, hrdinové a hrdinky Pradávného času. A jak se na ně Maddy dívala, začaly jí slzy stékat po tvářích – jí, Maddy Smithové, která nikdy neplakala – a v tu chvíli zármutku a nejistoty pocítila náhlý a nečekaný nápor radosti.

Vždycky byla osamělé dítě, držela se stranou, nenáviděná a obávaná vlastními lidmi, dokonce i vlastním otcem a sestrou. Během všech těch let v Malbry to byl jen Jednooký, který se stavěl na její stranu, a i to jen několik dnů v roce. Nikdy ji nenapadlo, že by se to mohlo změnit; byla smířená s tím, že zemře sama, neznámá a nemilovaná, bez přátel, bez dětí, bez otce.

Ale tihle lidé, kteří vedle ní stáli na břehu řeky…

Dívala se, jak Vanové jeden za druhým postupují kupředu, aby Odinovi projevili svou úctu. Strážce, Sekáč, Mořský muž, Léčitelka, Básník, Lovkyně i bohyně Touhy, pomalu přecházeli jeden po druhém, aby pozdravili malou loďku, když ji voda odnášela, a aby vhodili do řeky Sen runy štěstí a ochrany.

A potom Ásové. Všichni prošli kolem: Hromovládce, Matka, Královna sklizně, Válečník, Šprýmař…

Tohle je moje rodina, pomyslela si Maddy. Je tady její otec i její babička; její příbuzní a přátelé. Sdíleli její zármutek, byli k ní připoutáni stejně, jako byla ona připoutána k nim, a věděla – najednou a bez nejmenších pochybností – že ať přijde cokoliv, krásné počasí či plískanice, budou tomu čelit společně.

Ještě to neskončilo, pomyslela si. *Tahle bitva už byla bojována mnohokrát a bude ještě mnohokrát svedena. Kdo ví, jakou tvář bude mít nepřítel příště? Kdo ví, jak to skončí příště?*

Věděla jen, že chce být součástí toho všeho – *byla* toho součástí, ať už to chtěla či ne – stejně jako listy a kořeny Světového stromu hrají svou roli v rovnováze Řádu a Chaosu. Všechno je spojené: zármutek a radost, uzdravení i ztráta, počátek i konec a všechna roční období navzájem.

Řád je možná zahnán – aspoň prozatím. Ale přijdou noví nepřátelé, další uchvatitelé, kteří budou ohrožovat rovnováhu. Je tu citadela, kterou je třeba postavit – tu, která bývala Asgard – přátelé,

které si musí udělat, bratr, kterého má najít a celý svět pohádek, čekající na objevení a vyprávění.

Jednooký by to pochopil – Jednooký, který sbíral pohádky a příběhy, jako by to byly perořízky, motýli nebo kameny. Protože vypravěč nikdy nezemře, žije dál ve svých příbězích – tak dlouho, dokud jsou lidé, kteří je chtějí poslouchat.

Řád to věděl – proto postavili příběhy a knihy mimo zákon – a první věc, kterou měla Maddy v úmyslu, bylo změnit Zákon a osvobodit lidi v Malbry a dál, osvobodit je ze spánku do snu…

Protože Maddy věděla, že kde Lidé sní, nejsou bohové nikdy daleko. A usmála se při vzpomínce na to, co jí kdysi řekl Jednooký, kdysi ve dnech, kdy se takové věci zdály tak vzdálené a nedostupné jako samotný Asgard.

Všechno, o čem lidé sní, je pravda.

Řeka Sen, stejně jako Světový strom, má spoustu ramen, spoustu koryt. Ve Světě dole se vlévá do Strondu a prosakuje do Světa nahoře. Vytéká pod Vrchem Červeného koně a bublá Medvídkovým lesem a pramínek po pramínku teče pod horami, dolů údolími, přes bažiny a konečně až na Konec světa a do Jediného moře, místa, ze kterého všechno vychází a všechno se tam možná jednoho dne vrátí.

Dívej se po mně ve svých snech, řekl jí.

A Maddy se usmála, když pozorovala hořící loď, klouzající po hladině řeky dál a dál, až jí zmizela z dohledu.

RUNY NOVÉHO RUKOPISU

Ásk: Jasan, Yggdrasil

Ethel: Domovina, Mateřství

Joanne Harrisová
ZNAMENÍ RUN

Z anglického originálu *Runemarks*, vydaného nakladatelstvím
Doubleday, Random House Children's Books, v Londýně roku 2007
přeložila Marcela Nejedlá
Obálku s použitím původní ilustrace navrhl Miloslav Disman
Vydala Euromedia Group k. s. – Knižní klub v Praze roku 2008
jako svou 4160. publikaci
Odpovědná redaktorka Alena Peisertová
Technický redaktor David Dvořák
Počet stran 432
Sazba Olaf Šnajder, Brandýs n. L.
Vytiskly Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica
Vydání první

Pro čtenáře od 12 let
www. euromedia. cz

Dívence, narozené se znamením runy na ruce, se všichni zdaleka vyhýbají. Je poznamenána dávnými bohy, a proto všem nebezpečná. Jediného přítele však má – a ten ji naučil znát runy i ovládat kouzla. Odváží se Maddy proniknout do hory a sestoupit do podzemního světa? Jen tak může zabránit nejhoršímu.

Dobrodružný příběh prodchnutý atmosférou severských ság – divoký nebezpečný a nespoutaný.

Joanne Harrisová je autorkou mnoha úspěšných knih pro dospělé včetně románu *Čokoláda*, na jehož motivy byl natočen film nominovaný na Oscara.
Joanne, dcera Francouzky a Angličana, studovala v Cambridgi moderní a středověké jazyky. Patnáct let působila jako učitelka a tehdy napsala své tři první romány. Její díla byla vydána ve více než čtyřiceti zemích a získala četná britská i mezinárodní knižní ocenění.
Joanne žije s dcerou a manželem poblíž

svého rodiště Barnsley a věnuje se podle vlastních slov „flákání, okounění, natřásání a břinkání“. Kromě toho hraje na basovou kytaru ve skupině, jejíž členkou je od šestnácti let, a v současné době ještě studuje starou severštinu.